Джерела української біографістики

ВИПУСК 6

УКРАЇНСЬКІ МЕМУАРИ

(1816–1917)

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Інститут біографічних досліджень

ДЖЕРЕЛА УКРАЇНСЬКОЇ БІОГРАФІСТИКИ

ВИПУСК 6

Редакційна колегія:
Попик В. І., доктор історичних наук, член-кореспондент НАН України (голова)
Александрова Г. А., доктор філологічних наук, старший науковий співробітник
Буряк Л. І., доктор історичних наук, професор (заступник голови)
Ковальчук Г. І., доктор історичних наук, професор
Кіраль С. С. доктор філологічних наук, професор
Плющик О. В, кандидат історичних наук, доцент (відп. секретар)

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Інститут біографічних досліджень

УКРАЇНСЬКІ МЕМУАРИ

(1816–1917)

Науково-бібліографічне
дослідження

Київ 2024

УДК [016(048.2):929](477)

Затверджено до друку вченою радою
Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського
10 грудня 2024 р., протокол № 12

Рецензенти: Т. І. Вірченко, доктор філологічних наук, професор
О. І. Дзира, кандидат історичних наук

Укр 45

Українські мемуари (1816–1917) : науково-бібліографічне дослідження / Н. І. Любовець (кер. авт. кол.), Т. В. Котлярова, В. В. Патик, О. В. Плющик ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; редкол. В. І. Попик (голова) та ін. – Київ, 2024. – 000. – (Серія «Джерела української біографістики» ; вип. 6).

ISBN 966-02-3239-X (серія)
ISBN 978-617-14-0340-6 (вип. 6, електрон. вид.)

У шостому випуску серії «Джерела української біографістики» розкрито історію розвитку мемуарної творчості в Україні, видання пам'яток мемуаристики, укладання бібліографії вітчизняних мемуарів, а також сучасний досвід у цій галузі. Систематизовано інформацію про мемуари, випущені на території України в період від 1816 до 1917 р., які зберігаються у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського та інших книгозбірнях країни. Видання охоплює окремо видані мемуари всіма мовами. Кожна позиція включає повний бібліографічний опис, біографічну довідку про автора та основного «героя», хронологічні межі, географічну рубрику та анотацію змісту мемуарів.

Для науковців, бібліографів, краєзнавців, освітян та всіх, хто цікавиться мемуарною та біографічною літературою.

УДК [016(048.2):929](477)

ISBN 966-02-3239-X (серія)
ISBN 978-617-14-0340-6 (вип. 6, електрон. вид.)

© Н. І. Любовець, Т. В. Котлярова,
В. В. Патик, О. В. Плющик, 2024
© Національна академія наук України, 2024
© Національна бібліотека України імені
В. І. Вернадського, 2024

ЗМІСТ

Від авторів
Любовець Н. І. Українські мемуари: бібліографічна традиція (кінець XIX ст. – початок XXI ст.)
Анотований бібліографічний покажчик

Без року
1816
1821
1836
1837
1839
1840
1842
1844
1846
1848
1849
1854
1855
1856
1859
1860
1861
1862
1863
1864
1865
1866
1867
1868
1869
1870
1871
1872
1873
1874
1875
1876
1877
1878
1879
1880
1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899
1900
1901
1902
1903
1904
1905
1906
1907
1908
1909
1910
1911
1912
1913
1914
1915
1916
1917

Іменний покажчик
Покажчик назв творів
Предметно-тематичний покажчик
Покажчик географічних назв
Список скорочень

ВІД АВТОРІВ

Науково-бібліографічна серія «Джерела української біографістики» започаткована Інститутом біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського на початку 2000-х років на хвилі підвищення інтересу до біографічних досліджень. На сьогодні вийшло п’ять випусків, серед яких чотири укладенні за хронологією, а один за тематичним принципом.

Перший випуск «Книжкові джерела української біографістики у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : матеріали до бібліографії (середина XIX–XX ст.)» (Київ, 2004) вміщує понад тисячу видань, надрукованих упродовж другої половини XIX–XX століть. Вони представляють різні види бібліографічних документів, серед яких були виокремлені енциклопедії й енциклопедичні словники; біографічні словники та довідники; біографічні покажчики; монографії; підручники, що містять біографічні відомості; збірники наукових праць, що включають біографічні матеріали; краєзнавчі дослідження; ювілейні та презентаційні видання. Другий випуск «Книжкові джерела української біографістики у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : матеріали до бібліогр. (2001–2003 рр.)» (Київ, 2006) охоплює та систематизує коло бібліографічних джерел, що з’явилися в Україні на початку XXI ст. Анотований покажчик цього видання нараховує понад чотириста позицій і, послуговуючись уже зазначеними критеріями та орієнтуючись на попередньо виокремлені види джерел. Третій тематичний випуск серії «Українські персональні бібліографічні покажчики (1856–2013 рр.)» (Київ, 2015 р.) включає персональні бібліографічні покажчики, що містять матеріали про діячів із різних сфер життя та діяльності, пов’язаних із Україною та охоплює хронологічні межі усього зазначеного часу існування українських біографічних студій. Четвертий «Книжкові джерела української біографістики у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : матеріали до бібліогр. (2004–2010 рр.)» (Київ, 2019) містить 1317 бібліографічних описів книжкових джерел, виданих у 2004–2010 рр., що містять біографічну інформацію. П’ятий випуск «Книжкові джерела української біографістики (2010–2013) : науково-бібліографічне дослідження» (Київ, 20212) систематизує весь комплекс книжкових джерел (друкованих і електронних видань), випущених в Україні у 2010-2013 рр., що містять біографічну інформацію про діячів української історії, науки, культури та інших сфер життя.

Шостий випуск серії «Джерела української біографістики» під назвою «Українські мемуари, 1816–1917: науково-бібліографічне дослідження» присвячений одному з найважливіших складників джерельної бази української біографістики – мемуарам. Актуальність цього тематичного випуску зумовлена необхідністю комплексного осмислення мемуарів як джерела біографічних досліджень, явища суспільно-політичного та культурного життя України, розуміння суспільних трансформацій, які відбувалися в Україні впродовж XIX — початку XX століття. Покажчик дозволяє структурувати та впорядкувати великий масив мемуарної спадщини, яка є цінним матеріалом для

істориків, літературознавців і культурологів, що сприятиме розкриттю індивідуальних і колективних досвідів українців зазначеного періоду, зокрема їхнього сприйняття політичних, соціальних і культурних змін, що значно доповнює сучасний науковий дискурс.

До сьогодні в Україні бракує спеціальних тематичних ретроспективних бібліографічних покажчиків, які систематизували б відомості саме про мемуари. Винятком є спеціальні випуски бібліографічних покажчиків Івана Кревецького та Івана Калиновича початку XX століття, зокрема: Кревецький І. *Наша мемуаристика* (Неділя. Львів, 1911. Ч. 6–9; 13–15); Калинович І. *Українська мемуаристика. (Бібліографічний реєстр)* (Стара Україна. Львів, 1924. №9–10); Калинович І. *Українська мемуаристика, 1914–1924: (бібліографічний реєстр)* (Львів, 1925). Епізодичні бібліографічні списки українських мемуарів друкувалися в періодичних виданнях, зокрема в *«Літописі Червоної Калини»* та інших. У 60-х роках XX століття побачило світ видання І. Чайковського *«Наша мемуаристика»* (Мюнхен, 1966).

Однак, незважаючи на велике значення цих праць у період їх створення, вони, по-перше, відображали стан лише на момент свого укладання, а по-друге, були обмежені в доступі до всієї мемуарної літератури з політичних причин. У першому випадку більша увага була зосереджена на літературі Галичини, тоді як у другому – автор не мав можливості ознайомитися з українськими виданнями, перебуваючи на еміграції. Значний же масив загальних і галузевих бібліографічних покажчиків, попри наявність у багатьох з них розділів *«Мемуари»* чи *«Спогади»*, також не може повністю задовольнити зростаючі потреби наукової спільноти й громадськості.

Матеріал, представлений у цьому виданні, заповнює існуючу прогалину, пропонуючи систематизований та розширений огляд мемуарної літератури, що охоплює період 1816–1917 років. Цей період є визначальним для формування національної самосвідомості, становлення громадських рухів і розвитку інтелектуальної культури.

Видання складається зі вступної статті «Від авторів», наукової розвідки «Українські мемуари: бібліографічна традиція (кінець XIX – початок XXI ст.)», анотованого бібліографічного покажчика, допоміжних покажчиків.

Хронологічні межі видання. Нижня дата 1816 р. – це рік публікації першого виявленого авторами-укладачами видання мемуарів. Верхня межа (1917 р.) обрана з огляду на важливість цього періоду в історії України, який змінив соціально-політичний ландшафт країни. Мемуари активно відображали як соціальні, так і політичні процеси, що мали вирішальний вплив на формування української ідентичності.

Науково-методичні засади. До основних науково-методичних засад укладання належать: принципи систематизації матеріалу, критерії відбору матеріалу, структура анотації.

Систематизація матеріалу. Матеріал систематизовано за хронологічним принципом. У межах кожного року записи впорядковано за абеткою авторів або назв.

Принципи відбору матеріалу. До видання включено: мемуари всіх жанрів, що були опубліковані на території України (в її сучасних кордонах) усіма мовами від найдавніших часів до 1917 року; ukrainica – спогади українських діячів, що виходили за кордоном. До покажчика внесено лише окремо видані мемуари та збірники. Матеріали з періодичних видань і преси, що містять значні масиви спогадів, свідомо не стали предметом бібліографування, адже вони потребують підготовки окремого випуску.

Структура запису. Кожна позиція в анотованому бібліографічному покажчику включає такі елементи: повний бібліографічний опис; шифр видання (НБУВ або іншої бібліотеки України); коротку біографічну довідку про автора / «героя» спогадів; анотація. Біографічна довідка про автора містить: повне ПІБ, роки життя, перелік псевдонімів і криптонімів; повну дефініцію автора. Анотація складається з кількох частин: хронологічні межі спогадів; тематика; географічна рубрика; короткий зміст спогадів. Якщо у виданні наявний «Зміст», він подається: повністю (позначається «Зміст»); частково (позначається «Зі змісту»). У випадках, коли видання не було переглянуто de visu та не було виявлене в інших бібліотеках, зазначається джерело інформації про нього (позначається «Взято з»). За наявності повного тексту мемуарів у мережі Internet подано електронну адресу його розміщення.

Джерельною базою дослідження стали спеціальні, загальні, галузеві, регіональні та тематичні бібліографічні покажчики. Серед загальних опрацьовано: «Книга в Україні, 1861-1917 : [матеріали до репертуару укр. кн. Вип. 1-20]» (Київ, 1996-2017 рр.); «Україномовна книга у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, 1798-1923 : в 3 т. (Т. 1-3: 1798-1923 рр.); «Репертуар української книги, 1798–1916 : матеріали до бібліографії» (Львів, 1996-2005); «Друкований зведений каталог україномовної книги державних бібліотек та музеїв України, 1798-1923» (Київ, 1999-2014), які включають загальні бібліографії української книги XIX ст. (І. Левицького), галузеві (М. Комарова) та ін. Із регіональних видань опрацьована «Українська книга в Галичині, на Буковині, Закарпатті, Волині та в еміграції, 1914–1939» (Львів, 2010–2020; т. 1-5.). Із тематичних залучено матеріали видання «Українська революція і державність (1917–1921 рр.) : науково-бібліографічне видання (Київ, 2018). Опрацьовано сучасні бібліографічні видання, присвячені мемуарам: «Харківщина в мемуарах, щоденниках і подорожніх записках з XVIII ст. до сьогодення» (Харків, 2011) та «Слобожанщина в мемуарах, щоденниках і подорожніх записках з XVIII ст. до сьогодення» (Харків, 2016). Серед інших залучені закордонні бібліографічні покажчики, які містять український матеріал – «История дореволюционной России в дневниках и воспоминаниях» (Москва, 1976—1989; Т.1-5. кн.1-15).

Для зручності користування виданням представлено довідковий апарат, який включає: «Іменний покажчик», «Покажчик назв творів», «Предметно-тематичний покажчик», «Покажчик географічних назв».

Бібліографічний опис включених видань поданий мовою оригіналу і відповідає вимогам ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис : загальні вимоги та правила складання», ДСТУ

3582:2013 «Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою : загальні вимоги та правила», ГОСТ 7.0.12-2011 «Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Библиографическая запись. Сокращение слов и словосочетаний на русском языке : общие требования и правила».

Головне завдання запропонованої роботи – допомогти досліднику в пошуку і використанні мемуарних джерел. Разом з тим вона може зацікавити викладачів, аспірантів, студентів та широке коло поціновувачів української історії. Книга стане також у нагоді бібліографам у довідково-бібліографічній роботі.

Критичні зауваження, пропозиції та доповнення, які автори сприймуть з вдячністю, просимо надсилати до Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського за адресою: 01033, м. Київ, вул. Володимирська, 62, або на e-mail: ibd@nbuv.gov.ua.

УКРАЇНСЬКІ МЕМУАРИ: БІБЛІОГРАФІЧНА ТРАДИЦІЯ (КІНЕЦЬ XIX – ПОЧАТОК XXI ст.)

Мемуари відіграють важливу роль у суспільстві, яка визначається їхніми меморіальними та комунікативними властивостями, що притаманні їм іманентно. Вони відображають історичну свідомість та самосвідомість особистості, що сприяє формуванню громадянського суспільства. В той же час вони є ґрунтовною частиною історико-культурного надбання України. Цей пласт є націєцентричною частиною української культурної спадщини, що вбирає в себе специфіку всіх історичних епох.

Не менш важливим є факт сталого інтересу суспільства до спогадової літератури про що свідчить проведення різноманітних рейтингів, органічним складником яких є мемуари. Зокрема, Всеукраїнський рейтинг «Книжка року»[1], який у 2023 р. проводить двадцять четвертий захід, містить обов'язкову номінацію «Біографії і мемуари» та «Публіцистика/сучасні мемуари»[2], щорічний Всеукраїнський бібліотечний «Біографічний Рейтинг» започаткований у 2017 р. з нагоди 100-літнього ювілею Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського та 25-ліття від дня заснування Інституту біографічних досліджень НБУВ містить номінацію «Джерела біографії», до якої входив великий масив мемуарів [3]. Аналіз спогадів, які були визнані переможцями рейтингів свідчать про різноплановість публікації видань жанру, які розраховані на науковців і широкий читацький загал. Представлені у різних жанрах, зорієнтовані на різні аудиторії вони завжди викликали і будуть викликати інтерес у суспільстві. Це пояснюється, в першу чергу, тим, що досвід, описаний у спогадах, дозволяє читачам отримати унікальні знання та розуміння подій, які неможливо знайти в офіційних джерелах. Особистий досвід авторів надає глибокий і детальний погляд на життя, суспільні зміни та історичні події, що робить ці твори надзвичайно цінними як для науковців, так і для широкого читацького загалу. Крім того, спогади створюють емоційний зв'язок між автором і читачем, дозволяючи останньому відчути себе частиною пережитих подій, що сприяє кращому запам'ятовуванню інформації та глибшому розумінню історичних подій та індивідуальності автора.

Сьогодні в науковому просторі сформувалося сприйняття мемуарів не лише як історичного джерела чи літературного жанру, а як культурно-історичного феномену, що потребує його ґрунтовного вивчення. Дослідження будь-якого історичного явища чи культурного феномену вимагає виявлення, вивчення та систематизації необхідних джерел. Основним інструментом цього процесу є складання бібліографії. Мемуари не є виключенням і потребують підготовки бібліографії. Але не як складення простого реєстру видань, а

[1] Книжка року – рейтинг проводить Центр рейтингових досліджень «Еліт-Профі» для просування українського книговидання.

[2] Див. переможців у різних номінаціях за 2022 р.: http://bukvoid.com.ua/events/raityng/2023/03/01/113446.html?fbclid=IwAR2EEJ9T7DoiKOdHBoIxinsCJQzs-61FWPpf5J3Gk6W_oznzjTq7-HsbYQA#google_vignette; за 2023 р. : http://bukvoid.com.ua/events/raityng/2024/02/27/140612.html

[3] Див.: http://biography.nbuv.gov.ua/rating/

глибокої науково-дослідної роботи по їх пошуку та систематизації. Адже величезні масиви мемуарів і досі розпорошені по різних збірниках, часописах та періодиці, що значно утруднює процес їх імплементації у науковий та суспільний дискурс. На тлі загального підвищення інтересу наукової спільноти до мемуарів (свідченням цього є високий рівень захисту дисертацій) [4], проблема укладання бібліографії мемуарів залишається поза її увагою. Можемо говорити лише по поодинокі розвідки у цій царині (Н. І. Любовець) [5]. Мемуарний складник українських часописів кінця XIX – початку XX ст. («Основа», «Киевская старина», «Літературно-науковий вістник», «За сто літ», «Україна», «Чтения в Историческом обществе Нестора-летописца») досліджено у статтях Н. І. Любовець [6]. І. Морозової в контексті аналізу українських еміграційних та західноукраїнських видань 1920-х рр., робить акцент і на мемуарних [7]. Проблему бібліографування мемуарів розглянуто в наукових дослідженнях життя та діяльності бібліографів І. І. Кревецького, І. Т. Калиновича, історіографічних та джерелознавчих розвідках [8].

Наразі в Україні немає єдиної бібліографії чи реєстру мемуарів, що дозволило б осягнути всі масштаби цього явища та надати освіті, науці, культурі унікальний інформаційно-комунікативний ресурс. Тому таким актуальним є аналіз досвіду укладання бібліографії вітчизняних мемуарів, дослідження їх включеності в загальні та галузеві бібліографії, визначення

---

[4] Див.: Любовець Н. І. Новітня історіографія вітчизняної мемуаристики: до проблеми термінології та класифікації *Українська біографістика = Biographistica Ukrainica : зб. наук. пр. Ін-ту біогр. дослідж*. Київ, 2016. Вип. 13. С. 28-50.

[5] Любовець Н. І. Бібліографія українських мемуарів: досвід та сучасні виклики. *Українська біографістика = Biographistica Ukrainica : зб. наук. пр. Ін-ту біогр. дослідж*. Київ, 2019. Вип. 18. С. 195-212. https://doi.org/10.15407/ub.18.195

[6] Любовець Н. І.Спогади на сторінках часопису «Киевская старина» в контексті еволюції української мемуаристики. *Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.* Київ, 2011. Вип.31. С.501-516; ЇЇ ж. Мемуарна складова академічного збірника "За сто літ": основні жанри та сюжети. *Українська біографістика = Biographistica Ukrainica : зб. наук. пр. Ін-ту біогр. дослідж*. Київ, 2019. Вип. 17. С. 93–112; Її ж. Мемуарний наратив часопису «Україна» : автори / герої та форми репрезентацій. *Там само*. 2021. Вип. 22. С. 85-106; Її ж. Жанр подорожних записок на сторінках «Літературно-наукового вістника» в умовах національно відродження України кінця XIX–початку XX ст. *Sciences of Europe. 2023.* № 120. С.22-26. https://doi.org/10.5281/zenodo.8129151; Її ж. Мемуари на сторінках «Літературно-наукового вістника» (1922-1932 рр.) у контексті еволюції української мемуарної традиції. *Evropský filozofický a historický diskurz*. 2024. Т. 10. №1. С.5-13. DOI: 10.46340/ephd.2024.10.1.1; Її ж. І. Українські мемуари на сторінках часопису «Основа» : автори та жанри. *Рукописна та книжкова спадщина України*. 2024. № 2. С. 130-142. doi: https://doi.org/10.15407/rksu.33.130 та ін.

[7] Морозова І. Українські еміграційні та західноукраїнські видання 1920-х років: спогади, документи, матеріали. *Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника*. 2015. Вип. 7. С. 277–301.

[8] Гуменюк М.П. Бібліографічна діяльність І. Калиновича. *Біля джерел української радянської бібліографії*. Київ : Наук. думка, 1991. С. 66–74; Яворська У.П. Бібліотечно-бібліографічна діяльність Івана Кревецьког : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.08 / Нац. акад. наук України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. - Київ, 2008. 21 с.; Любовець Н. І. Вивчення мемуарів як історичного та біографічного джерела: до історіографії проблеми. *Українська = Biographistica Ukrainica : зб. наук. пр. Ін-ту біогр. дослідж.* Київ, 2010. Вип. 7. С. 66–104; Любовець Н. І. Новітня історіографія вітчизняної мемуаристики: до проблеми термінології та класифікації. *Українська біографістика = Biographistica Ukrainica : зб. наук. пр. Ін-ту біогр. дослідж.* Київ, 2016. Вип. 13. С. 28–50. https://doi.org/10.15407/ub.13.028 та ін.

методологічних та методичних підходів до укладання анотованого бібліографічного покажчика як першого етапу їх масштабної імплементації в суспільну і науково-пізнавальну практику. Це дасть можливість вивчити тяглість української мемуарної традиції, зокрема у контексті тематичної спрямованості, авторського складу (соціальний статус, світосприйняття, інтенції, «залученість» у згадуваний історичний процес тощо), розмаїття та специфіку жанрів у різні історичні епохи, європейський контекст українських мемуарів, локальний вимір спогадів та їх комунікативну функцію в суспільстві. Укладання повної бібліографії вітчизняних мемуарів є нагальним і для історико-біографічних студій.

Бібліографія мемуарів кінця XIX – початку XX ст.

Інтерес до джерелознавчого та комунікативного потенціалу мемуарів виник у кінці XIX – на початку XX ст. Це, перш за все, проявила себе на тлі появи низки періодичних видань, які активно впроваджували мемуарні твори у науковий та громадський дискурс. Паралельно йшов процес розвитку національної бібліографії (поточної та ретроспективної) України у вигляді публікації історико-критичних оглядів та списків на сторінках часописів, окремих видань. Якщо говорити про виключність мемуарів в українську бібліографічну традицію, то твори мемуарного жанру були представлені в загальних бібліографіях, зокрема в першопрохідця української бібліографії Івана Левицького [9]; у тематичних – Петра Зленка [10], Антіна Крезуба [11] та Івана Щедрика, які в «Літописі Червоної Калини» друкували бібліографічні огляди «Спис жерел до історії української визвольної війни 1914–1921 рр.»; у галузевих – Михайла Комарова [12], в історіографічній праці Дмитра Дорошенка [13].

Видання Івана Левицького, зосереджені на західноукраїнських виданнях, не містили окремих розділів з мемуарної літератури, хоча і включали її, а формувалися за хронологічним принципом (усередині за абеткою). І цей фактор

[9] Левицький І. Галицко-руская библиографія XIX-го столетия с увзглядненіем руских изданій, появившихся в Угорщине и Буковине (1801–1886). Т. 1 Вып. 1. Львов, 1887.; Його ж. Галицько-руська бібліографія XIX-го ст. (т. 1–2, 1888–95; за 1801– 1860 та 1861–1886 рр.), «Українська бібліографія Австро-Угорщини» (т. 1–3, 1909–11; містяться відомості за 1887–1893 рр.), «Галицько-руська бібліографія за роки 1772–1800. Львів, 1903. *ЗНТШ.* Т.52. Т.2. С.1-40; охоплено книжкові та періодичні видання, описано зміст збірників, газет і журналів за 1772–1886 рр.).

[10] Зленко П. Бібліографічний покажчик наукових праць української еміграції, 1920–1931. Прага, 1932 (перевиданий в 1і, 1990). Його ж. Зимовий похід. Прага, 1935. 16 с. («Матеріали для бібліографії визвольної боротьби України». Вип.1); Його ж. Українські Січові Стрільці : (матеріали для бібліогр. покажч.). Варшава, 1935. («Матеріали для бібліографії визвольної боротьби України. Вип.2. Ч.1. 34 с.; Ч.2 35 с.).

[11] Псевдонім О. Думіна; криптонім А. К.

[12] Комаров М. Покажчик нової української літератури (1798-1883 р.) / зібрав М. Комаров. Киев: Тип. Г. Т. Корчак-Новицкого, Михайловская ул., собств. дом, 1883. 74 с.; Його ж. Бібліографічний покажчик нового русько-українського письменства (від 1798 до 1887). Умань, 1886. Ч. 1-2. 576 с.

[13] Дорошенко Д. Огляд української історіографії. Прага: Наклад Українського університету у Празі, 1923. 221 с.

значно ускладнює процес наукової роботи з цим масивом інформації. Значно легше працювати з покажчиками Михайла Комарова та Петра Зленка.

Увага М. Комарова була сконцентрована на літературі Східної України. В «Покажчик нової української літератури (1798–1883 р.)» матеріал розташований переважно за абеткою прізвищ [14] письменників/назв творів. Однак автор виділяє рубрики до персоналій : журнальні публікації, переклади іншими мовами, спогади, рецензії, бібліографічні дані [15]. Зокрема, подано рубрику «Автобіографія та переписка» (про Т. Шевченка) та «Розбори, споминки та біографії» при розгляді творів відомих письменників (Г. Квітки-Основ'яненка, І. Котляревського, Т. Шевченка), які містять мемуарні публікації.

П. Зленко у виданні «Бібліографічний покажчик наукових праць української еміграції 1920–1931» (Прага, 1932) виокремлює розділ «Історія. Географія. Біографія/мемуари, який містить опис видання упорядкованого Микитою Шаповалом «Зі споминів Мирослава Січинського» (Подебради, 1928). Значно більший масив мемуарних видань містять бібліографічні покажчики серії «Матеріали для бібліографії визвольної боротьби України»[16] з історії УСС. Так у покажчику «Українські січові стрільці» (Вип. 2. Ч. 1-2) Петро Зленко у р. «Книги» виокремлює параграф «Публікації окремих авторів. Спомини, нариси, описи» та у розділі «Статті в журналах і газетах» таких самий. Зокрема, у першій частині у р. «Книги» подано наступні мемуарні видання [17]: Галущинський М. З Українськими Січовими Стрільцями. (Спомини з р. 1914-1915). Львів : Накладом видавництва спілки «Діло», 1934. 216 с.; Дзіковський В. Коло Потутор.(13.УІІІ-30.ІЧ.1916). (Спомини учасника). Відень: Центральна управа УСС. Друк. Адольфа Гольцгавзена, 1916. 1917. 32 с.; Зиблікевич Є. Зі споминів січовика (1917-1919). Відень : Український прапор. Друк. «Адрія», 1921. 15, [1] с. «Українські мемуари»[18]; Степанів О. На передодні великих подій. Власні переживання і думки 1912-1914. Львів. : «Червона Калина», з друк. А. Гольдмана, 1930. 42 с. ; Тобілевич С. [Карпенко-Кара]. Рідні гості. Спогади з побуту Українських січових Стрільців на Степовій Україні. Львів-Київ : «Червона Калина», друк. Ставроп. Інститута у Львові, 1922. 38 с.; Угрин-Безгрішний М. «Етапна гімназія» Український Січових Стрільців. (Спомин). Рогатин : «Журавлі», друк. Х. Школьника в Рогатині, 1923. 126, [2] с. ; Шухевич С. Видиш брате мій (8 місяців серед УСС-ів). Львів : «Червона Калина», друк. А. Гольдмана, 1930. 232 с. [19]. Автор вказує на існуючі на той час перевидання, рецензії, фізичні характеристики книги, тираж. Ще одне його видання «Зимовий похід» (Прага, 1935) не містить згадування про

[14] Подавав псевдоніми.

[15] Такий спосіб розташування матеріалу, який отримав назву «персональних гнізд», автор застосував у вітчизняній бібліографії першим, задовго до А. В. Мезьєр, з ім'ям якої пов'язують цей бібліографічний прийом.

[16] Вийшло три випуски.

[17] Наводимо лише ті, в назві яких є чітка прив'язка до мемуарного жанру - «спомини», «спогади».

[18] Зазначає, що це друге видання, а перше вийшло в Кам'янці у 1919 р.

[19] Див.: Зленко П. Українські Січові Стрільці : (матеріали для бібліогр. покажч.). Варшава, 1935. Ви.2. Ч.1. С.10-12.

спомини у змісті. Виділено лише книги, статті, репортерські замітки, поезії, однак мемуарні видання присутні. Вже перше позиція покажчику належить до жанру спогадів: «Зимовий Похід. 6-XI1.1919- 6-Xll. 1924» (Прага, [літ. Л. Кавтського, 1924]. Оскільки це збірка, то автор подає зміст, де серед інших матеріалів зазначено спогади : Шульгин О. Непереможвість. [Спогади] та.Тарнавський Т. Сторінка спогадів [20]. Розділ «Статті» також вміщує перелік спогадів [21]. У наукових працях задується праця Степана Ріпецького «Бібліографію джерел до історії Українських січових стрільців» (Нью-Йорк, 1965), яке б мало містити велику кількість спогадової літератури. Однак, віднайти її не вдалося.

Інформацію про українські мемуари вміщували не лише бібліографічні покажчики, але й видання більш широкого спектру. Зокрема, Д. Дорошенко в своєму «Огляді української історіографії» розглядає їх у контексті історіографічного джерела. З цією метою виокремив розділ «Українська мемуаристика (автобіографічні спомини, записки, дневники)», який містить короткий історіографічний аналіз і перелік мемуарів XII–XIX ст., написаних українською та іншими мовами [22].

Бібліографічні покажчики присвяченні власне мемуарам з'являються вперше завдячуючи зусиллям українських бібліографів Івана Кревецького та Івана Калиновича. Спочатку вийшла робота І. Кревецького «Наша мемуаристика (1900–1910)» у літературно-науковому тижневику «Неділя»[23], де подано огляд української мемуаристики (публікації українською мовою) за досить короткий відтинок часу. І. Калинович у 1924 р. надрукував бібліографічний реєстр «Українська мемуаристика» у часописі «Стара Україна»[24]. Згодом вийшла окрема відбитка, доповнена та проанотована та із зазначенням періоду – за 1914-1924 рр. та значно більша за обсягом поданої інформації [25]. У передмові до цього видання автор зазначає, що більше інформації про українську видання мемуарів подано у його праці «Бібліографія українознавства 1914-1923 рр.»[26] у розділі «Українська історична бібліографія»[27]. Назване видання, дійсно, вміщує мемуарні публікації, але вони йдуть у загальному списку джерел, поданих за окремими історичними періодами, що значно ускладнює їх пошук.

---

[20] Див. Зленко П. Зимовий похід. Прага, 1935. С.5.

[21] Див. : Аш. Спогади про Любарські події. *«Альманах». (Табор Олександрів).* 1921. С. 13-24; Коваль-Степовий П. Шляхами зради. (Про Любарську трагедію 1919. р.)/ В літературному оформленні Ф.Д. *Календар-альманах «Дніпро».* Львів. 1933. С. 45-49.

[22] Українська мемуаристика (автобіографічні спомини, записки, дневники). *Дорошенко Д. Огляд української історіографії.* Прага: Наклад Українського університету у Празі, 1923. С.34-41.

[23] Кревецький І. Наша мемуаристика. *Недїля.* Львів. 1911. Ч. 6–9; 13–15.

[24] Калинович І. Українська мемуаристика. (Бібліографічний реєстр). *Стара Україна*. Львів, 1924. №9-10. С. 45–150.

[25]Калинович І. Українська мемуаристика, 1914–1924 : (бібліогр. реєстр) / зібрав І. Калинович. Львів : Накладом авт., 1925. 32 с.

[26]Калинович І. Бібліографія українознавства за 1914–1923 рр. Зап. НТШ. Львів, 1924. Т. 134–135. С. 185–240.

[27] Калинович І. Українська історична бібліографія за 1914–1923 рр. Зап. НТШ. Львів, 1924. Т. 134/135. С. 185–239.

Щодо самого бібліографічного реєстру, матеріал автор групує в окремі тематичні розділи : «Всесвітня війна (1914–1918 рр.)» – 37 позицій; «У.С.С.» – 31; «Україна (1917–1924)» – 29 (українською мовою) та 33 (іншими мовами); «Українська Армія й інші військові частини на Вел. Україні» – 34 українською та 5 іноземними мовами; «Галицька Армія» – 23 українською та 4 іноземними. Автор оперує невеликою частиною всієї спогадової літератури, виданої на той час. Це приблизно дві сотні мемуарів, виданих як українською мовою, так і Ukrainica, тобто тих, що видані іншими мовами українськими авторами за кордоном. До реєстру включено видання, що вийшли друком окремими книгами та на сторінках журналів і часописів. Однак значення цієї праці виходить за межі кількісних характеристик і полягає в якісних змінах, а саме у появі самої ідеї створення бібліографії української мемуаристики, враховуючи її значення в процесі формування національної державності та ідентичностей.

У 1926 р. вийшло науково-бібліографічне дослідження В. Кордта «Чужоземні подорожі по Східній Європі до 1700 р.»[28], де автор аналізує подорожні записки іноземців, написані за результатами їх подорожей по території Московщини та України, подає описи видань.

Зарубіжні видання XX ст.

З огляду на перервність української державності, слід розглянути використання українського культурного здобутку європейською [29] та імперською/російською історіографією, (згодом – радянською/російською) [30]. Задля «розмивання» української приналежності цей складник завжди спеціально «розчинявся» в загальному тексті і позиціонувався винятково як своє культурне надбання. Завданням українських бібліографів завжди було і є - повернути своє до національної бібліографії. Якраз на цьому акцентував Я. Ісаєвич, говорячи про збільшення важливості праці українських бібліографів на сучасному етапі. Адже бібліографія мала служили не тільки практичним цілям, а й мала стати внеском у справу національного самоусвідомлення, будити почуття національної гідності і цим протидіяти денаціоналізації, допомагати «збирати українську спадщину, розмежовувати її від «надбань» тих держав і народів, які цю спадщину експропріювали, користуючись «правом сильнішого»[31].

Одними із перших, серед російських дослідників, хто звернув увагу на мемуари стали бібліограф, історик російської літератури Г. Геннаді (1826-

[28] Кордт В. Чужоземні подорожі по Східній Європі до 1700 р. Київ, 1926. 206 с. (Збірники наукових праць Всеукраїнської академії наук за 1919-1931 роки. №38).

[29] Українські книги, серед яких і мемуари, були частиною, зокрема і, польських видань : L. Finkel «Bibliografja historji polskiej» (t. 1–2, dodatek; Lwów–Kraków, 1891–1914; wyd. 2 – Warshawa, 1957); M. і M. Friedbergowie «Bibljografja historji polskiej za rok 1930 i 1931». – «Kwartalnik Historychny» (Lwów; dodatek. 1932–33, rocz. 46; K. Lewicki «Dzieje kozaczyzny» (Dzieje Cherwienska, 1936, rocz. 2, zesh. 1); W. Hahn «Bibliografja bibliografji polskiej» (Lwów, 1921; wyd. 2. Wrocław, 1956).

[30] Не дивлячись на те, що вони уже є неактуальними, тим не менше представляють науковий інтерес.

[31] Ісаєвич Я. Українське книгознавство: етапи розвитку. Вісник Львівського університету. Сер. : Книгознавство, бібліотекознавство та інформаційні технології. Львів, 2006. Вип. 1. С.10.

1880), який надрукував невеликий перелік мемуарів[32] та історик, бібліограф, письменник С.Р. . (1870–1933). Г. Геннаді у своїй праці згадує спогади Микити Коржа (Одеса, 1842), «Дневные записки» (Москва, 1859) Я. Марковича, І. Тимковського «Мое поступлений на службу» («Москвитянин». 1852), «Діаріуш…» (Москва, 1852) М. Ханенка. С. Мінцлов видав бібліографічний покажчик «Обзор записок, дневников, воспоминаний, писем и путешествий, относящихся к истории России и напечатанных на русском языке»[33]. При укладанні покажчика автор використовував основні бібліографічні посібники, каталоги букіністів-антикварів, журнали, єпархіальні та губернські відомості, виданні до 1880 р., в тому числі значний масив літератури, виданої в Україні. Зокрема, розписано мемуари, надруковані в українських журналах: «Киевская старина» (до 1895 р.), «Ежегодник коллегии Павла Галагана» (до 1902 р.), «Записки Одесского общества истории и древностей» (до 1880 р.), «Записки Императорского Новороссийского университета» (Одеса), «Университетские известия» (Імператорський університет св. Володимира, Київ), історичних збірниках, що видавались у Києві, інших містах. В цілому, у ньому представлено більше 5 тис. назв, організованих у хронологічному порядку, частина якого має безпосереднє відношення до історії України.

Ця традиція була продовжена російською історіографією і надалі. В XX ст. було видано декілька досить ґрунтовних бібліографічних покажчиків, присвячених мемуарам. Серед них видання : «История советского общества в воспоминаниях современни-ков: 1917–1957» 21 (Москва, 1957–1961; в 3 т.); «История дореволюционной России в дневниках и воспоминаниях» (Москва, 1976–1989; в 5 т., 13 кн.); «Минувшее меня объемлет живо… Воспоминания русских писателей XVIII – нач. XX в. и их современников : рек.-библиогр. Энциклопедия» (М.,1989) ; «В литературном строю: Воспоминания о советских писателях : рек. библиогр. справочник» (М., 1987); «Воспоминания и дневники XVIII–XX вв. : указатель рукописей» (Москва, 1976); «Россия и российская эмиграция в воспоминаниях и дневниках = Russia and the Russian emigration in memoirs and diaries : аннотированный указатель книг, журнальных и газетных публикаций, изданных за рубежом в 1917–1991 гг.» (Москва, 2003–2006; в 4 т., 5 кн.); «Советское общество в воспоминаниях и дневниках : аннотированный библиографический указатель книг, публикаций в сборниках и журналах» (Москва, 1987–2017; в 8 т.). Всі видання містять велику кількість українського мемуарного матеріалу хронологічно віднесеного до найдавніших часів та кінця 1980-х рр. XX ст. Відповідно до концептуальних засад російської історіографії, українські мемуари традиційно подавалися як невід'ємна частина історії та культури Росії.

---

[32] Геннади Г. Записки (мемуары) русских людей: Библиографические указания. *Чтения в Императорском обществе истории и древностей российских при Московском университете*. М., 1861. Кн.4. 26 с.

[33] Минцлов С.Р. Обзор записок, дневников, воспоминаний, писем ипутешествий, относящихся к истории России и напечатанных на русском языке. [В 5 вып.]. Новгород : Губернская Тип., 1911-1912. Репринтне видання : Лейпціг, 1976. Минцлов С.Р. Обзор записок, дневников, воспоминаний, писем и путешествий, относящихся к истории России и напечатанных на русском языке. Новгород, 1911. Вып. I. 171 с.

Фундаментальністю та повнотою представленого матеріалу вирізняється серед інших анотований бібліографічний покажчик, підготовлений під ред. П. А. Зайончковського «История дореволюционной России в дневниках и воспоминаниях», який охоплює події з XV ст. до 1 березня 1917 р. [34]. Покажчик містив матеріали всіх союзних республік, зокрема й України [35]. В поле зору бібліографів увійшли окремо виданні мемуари, збірники, та статті у періодичних та продовжуваних виданнях. Серед українських : «Бюллетень Харьковского общества любителей природы»; «Вестник Харьковского историко-филологического общества»; «Вестник Харьковского университетеат», «Волынские епархиальные ведомости»; «Записки Новороссийского университета»; «Записки Общества сельского хазяйства Южной России»; «Записки Одесского общества истории и древностей»; «Записки Одесского отделения Русского технического общества»; «Записки Харьковского университета»; «Земский сборник Черниговской губернии»; «Известия Киевского коммерческого института»; «Известия Одесского библиографического общества»; «Известия Таврического общества истории, археологи и этнографии»; «Известия Таврической ученой архивной комиссии»; «Киевская старина»; «Киевские епархиальные ведомости»; «Университетские известия» (Киев); «Летопись Екатеринославской ученой архивной комиссии»; «Одесские епархиальные ведомости»; «Подольские епархиальные ведомости»; «Полтавские епархиальные ведомости»; «Советская Украина»; «Сообщения Харьковского математического общества», «Таврические епархиальные ведомости»; «Труды Киевской духовной академии»; «Труды Черниговской губернской ученой архивной комиссии»; «Труды Одесского университета», «Украинский вестник»; «Ученые записки Научно-исследовательской кафердры европейской культуры» (Харьков); «Ученые записки Харьковского университета», «Харьковский сборник»; «Харьковский медицинский журнал», «Херсонские епархиальные ведомости»; «Чтения в Историческом обществе Нестора-летописца» та ін. Серед збірників у першому томі представлені видання : «Сборник материалов для исторической топографии Киева и его окрестностей» (Київ, 1874), «Мемуары, относящиеся к истории Южной Руси» (Київ, 1890–1896; вип. 1–2) тощо. Водночас поза науковим опрацюванням залишилися журнали «Основа», академічний збірник «За сто літ», часописи «Україна», «Літературно-науковий вістник» та інші. Це дозволило укладачам ігнорувати українські мемуари з яскраво вираженим національним компонентом, які не вписувалися в рамки офіційної історіографії.

Про ґрунтовність українського складника цього покажчика свідчить зміст томів, який включав тематичні блоки з прив’язкою до України. Так у першому томі присвяченому XV–XVIII ст. подано параграфи «Украина. Крым», «Украина», «Крым» «Восстание крестьян Правобережной Украины 1760–1780-х гг. «Колиивщина»». Другий том (ч. 1) [36] вміщує рубрики : «Киев» (Духовние учебные заведения), «Восстание Черниговского пихотного полка», «Кирило-

[34] Враховані мемуари, що вийшли включно в 1987 р.
[35] Другий том вміщує мемуари 1801–1856 рр.

Мефодиевское общество», «Польское восстание 1830-1831 гг.» та ін. У другому томі (ч. 2), українські мемуари представлені у розділи: «Юг» (Бессарабская, Волынская, Екатеринославская, Киевская, Подольская, Полтавская, Харьковская, Херсонская, Черниговская губернии). Серед учбових закладів виділено «Киевский университет имени святого Владимира»; «Харьковский университет»; «Ришельевский лицей» тощо. Третій том (ч. 2)[37] містить розлогий мемуарний матеріал з історії духовної освіти України, зокрема Київської духовної академії, духовних семінарій – Волинської, Київської, Одеської, Полтавської, Херсонської, Чернігівської; духовних училищ – Єлисаветградського, Богуславського, Києво-Подільського, Таврійського, Харківського; військових навчальних закладів, зокрема, Одеське піхотне юнкерське училище, Володимирський Київський кадетський корпус, Петровсько-Полтавський кадетський корпус; цивільних навчальних закладів, а саме - Другої Одеської гімназії, Сімферопольської гімназії, Другої та Третьої Харківських гімназій, Херсонської гімназії, Київського інституту благородних дівиць, Колегії Павла Галагана, Університету св. Володимира (Київ), Новоросійського університету (Одеса), Харківського університету, Історико-філологічного інституту кн. Безбородька (Ніжин), Київських вищих жіночих курсів. Значний масив українських мемуарів представлено в параграфі «Personalia»[38]. Однак, як правило, у дефініції причетності до української культури не зазначалася. Серед них [39] - М. Бантиш-Каменський, І. Мартинов, Г. Сковорода, І. Тимковський, В. Капніст, Т. Шевченка, В. Боровиковський, О. Стороженко, Є. Гребінка, М. Гоголь, Х. Алчевська, Д. Безперчий, С. Відінський, М. Ленц, М. Хуцієв та інші.

Не дивлячись на ідеологічну заангажованість методологічних та методичних підходів при укладанні названих покажчиків оминути їх було б помилкою при складенні бібліографії українських мемуарів. Вони зберігають свою актуальність як історіографічне джерело для сучасних дослідників, зокрема бібліографів, оскільки містять значний обсяг українського матеріалу. Однак слід пам’ятати, що ідеологічні обмеження радянської історичної науки призвели до свідомого ігнорування значної кількості мемуарів про події національно-визвольних змагань України різних історичних періодів та великої кількості західноукраїнські видань, як окремих, так і періодичних.

Україна

В умовах радянської України продовжувати традицію укладання бібліографії мемуарів було складно. Адже уся історична наука була підпорядковані ідеологізованій схемі історії. Українські мемуари, які в своїй більшості несли інформацію про важливі події національної історії у цю

[37] Третій том вміщує мемуари 1857–1894 рр.

[38] Виділення в окремий параграф започаткована з т.4, ч.3. В попередніх томах вміщували інформацію по окремих персоналіях без виокремлення у змісті.

[39] В різних томах.

систему не входили, а навпаки, були заборонені. Тим не менше, продовжувався процес бібліографування книжкової продукції. В 20-х рр. ХХ ст. було започатковано видання першого регулярного державного бібліографічного покажчика – «Літопис українського друку»[40], який мав містити вичерпну бібліографічну інформацію про поточну друковану книжкову продукцію України[41]. Час від часу уточнювалися і змінювалися підходи до структури, змісту, принципів відбору матеріалів, бібліографічного опису та допоміжного апарату, неодноразово уточнювалися схема класифікації бібліографічного матеріалу і систематизація видань, одна мемуари були відображені у них, оскільки бібліографуванню підлягали усі видання. Згодом, у структурі покажчиків з'являється позиція «Спогади/мемуари», що значно полегшує їх пошук. Слід пам'ятати, що виданні в умовах радянської дійсності загальні, тематичні, галузеві бібліографічні покажчики містили інформацію про поточні видання спогадів/мемуарів. Тому мова йде про фіксацію спогадів лише тих авторів, діяльність яких вкладалася в офіційну історіографію. Окремих, присвячених мемуарам бібліографічних покажчиків (поточних та ретроспективних) не видавалось.

Чергове видання бібліографії мемуарів було пов'язане з українською діаспорою. В шістдесятих роках ХХ ст. в Німеччинні вийшла праця Іллі Чайковського «Наша мемуаристика»[42]. Автор пише що праця в обставинах еміграції не могла не мати помилок і має «образ, розуміється, половинчастий, бо для повного треба б подати й споминальну літературу, поміщену у всіх періодичних і збірних виданнях, що нині неосяжне через знищення наших книгозбірень»[43]. Автору вдалося в умовах еміграції зібрати відомості про окремо видані українські спомини до 1945 р. та ті, що були вміщені у окремих, доступних авторові збірках. Доступ до періодичних видань, таких як календарі «Червоної Калини», «Дніпра» та ін. у автора був обмежений. Тим не менше, видання містить інформацію про 309 видань розташованих за алфавітом авторів/назв. Після загального переліку виділено розділи «Праці невідомих авторів» та «Збірники». Із загальної кількості видань, представлених у праці І. Чайковського – 288 видань із зазначенням автора, 3 – невідомих авторів, 14 – збірників (розписано зміст). Деякі позиції містять інформацію про рецензії та перевидання, вміщенні у періодичні видання. Щодо методологічних підходів автора, то І. Чайковський свідомо не включив у свою працю видання так званої «старої літератури», за її «церковно-слов'янську та підмосковщену», «неукраїнську мову», тим самим наголошуючи на значені мови для формування національної ідентичності.

---

[40] Під такою назвою виходив у 1924–1930 рр. У 1935-му відомий під назвою «Літопис друку», у 1936-му – «Літопис друку. Книги», у 1937–1953 рр. – «Літопис друку УРСР. Книги», з 1954 р. – «Літопис книг». Цим виданням було започатковано регулярну державну реєстрацію, повний облік творів друку.

[41] У 1924–1989 рр. виходив у Харкові, з 1990-го друкується в Києві, на власній поліграфічній базі Книжкової палати України.

[42] Чайковський І. Наша мемуаристика. Мюнхен, 1966. 36 с. (Відбитка з: Наукові записки УТГІ [Укр. технічно-господарського інституту]. Том XI (XIV). Ч.11. С.63-94.).

[43] Там само. С.63.

Сьогодні, незважаючи на великий інтерес мемуарної літератури наукової спільноти та громадськості, укладання бібліографії українських мемуарів перебуває на початковому етапі. Можемо говорити лише про них як частину загальних, тематичних, регіональних бібліографій. Із здобуттям незалежності України було започатковано декілька загальнодержавних видавничих ретроспективних бібліографічних проєктів. Серед завершених маємо проєкт Львівської наукової бібліотеки імені Василя Стефаника «Репертуар української книги. 1798–1916 : матеріали до бібліографії» (Львів, 1996–2005; 9 томів). Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського завершила два проекти в серії «Національна бібліографія України», а саме - тритомне видання «Україномовна книга у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, 1798–1923» (Київ, 2003), «Книга в Україні. 1861–1917: матеріали до репертуару української книги» (Київ, 1999–2017; 20 випусків) та «Міжнародний зведений каталог-репертуар української книги» : наук.бібліогр.видання» (Київ, 2019. у 3 тт.). Методологічні та методичні засади укладання репертуару української книги відрізняються. Укладачі першого видання вважали, що репертуар української книги повинен включати лише книги українською мовою. Натомість укладачі видання «Книга в Україні» та «Міжнародного зведенного каталогу-репертуару української книги» використали більш широкий підхід, включаючи до покажчикі книги українською та російською мовами, видані на території України. Проте мемуарний компонент у цих виданнях представлений у загальному контексті, що значно ускладнює пошук цього масиву матеріалу.

Значний масив мемуарної літератури містять тематичні та регіональні бібліографії, наукові розвідки та збірники, які є частинами національної бібліографії. Серед тематичних, де представлені мемуарні джерела - науково-бібліографічне видання «Українська революція і державність (1917–1920 рр.)» (Київ, 2001). Із регіональних - «Українська книга в Галичині, на Буковині, Закарпатті, Волині та в еміграції, 1914–1939» (Львів, 2010– 2018; в 4-х тт. та 6 кн.), «Бажаємо до України» (Одеса, 2008)[44], «Від Сараєва до Парижа. Буковинський Interregnum 1914–1921»[45] «Харківщина в мемуарах, щоденниках і подорожніх записках з XVIII ст. до сьогодення» (Харків, 2011) та його продовження – «Слобожанщина в мемуарах, щоденниках і подорожніх записках з XVIII ст. до сьогодення» (Харків, 2016). Останні два вміщують мемуари, щоденники та подорожні записки, що вийшли окремими виданнями, надруковані в часописах і збірниках та газетних публікаціях, зокрема таких як «Харьковские губернские ведомости» та «Южный край».

Загалом, аналізуючи досвід укладання бібліографії українських мемуарів минулих століть, бачимо, що автори мали різне бачення терміну «українська мемуаристика», дотримуючись різних методологічних та методичних підходів. Зокрема, Т. Калинович вважав, що до української мемуаристики слід відносити не лише мемуари, видані українською мовою, а й спогади українських діячів,

[44] Добржанський О.В. Бажаємо до України! Одеса: Маяк, 2008. 1168 с.
[45] Старик В. П. Від Сараєва до Парижа. Буковинський Interregnum 1914–1921. Чернівці : Прут, 2009. 164 + 184 с.

написані іншими мовами, а також матеріали, що стосувалися української історії та друкувалися за кордоном. І. Кревецький підготував до друку бібліографію мемуарних видань лише українською мовою. І. Чайковський був категоричнішим у відстоюванні питання національного спадку та наполягав на включенні до реєстрів українських мемуарів тільки тих, що були видані українською мовою, не сприймаючи «підмосковщену» мову. Сучасні укладачі національної бібліографії також мають різне бачення в питаннях мови, місця видання та авторства.

Напрацювання в царині укладання бібліографії українських мемуарів, видання загальних, тематичних, регіональних бібліографії, де вони представлені є тим фундаментом на якому авторський колектив (Н. І. Любовець– керівник проєкту, автори-укладачі: О. В. Плющик, В. В. Патик, Т. В. Котлярова) Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського підготовив до друку перший випуск науково-бібліографічного дослідження «Українські мемуари» (вип. 1 : 1816-1917 рр. у серії «Джерела української біографістики». Вип.6), що сприятиме ефективній імплементації мемуарів у культурно-освітній та науковий дискурс.

Н. І. Любовець

Без року

1. Кулжинский И.Г. Воспоминания о Волыни. – [Б. м., б. г.]. – 12, 26 с. – Окр. відб.: Кулжинский И. Воспоминания о Волыни // Вестник Западной России / изд. К. Говорский. – 1865. – Кн. 1–2. – С. 1–12 ; 1866. – Кн. 6. – С. 125–138. – [Автор вказаний в кінці тексту].

НБУВ: В 090413

Кулжинський (Кульжинський) Іван Григорович (14 квітня 1803 р., м. Глухів – 1884, м. Ніжин) – письменник, педагог, історик, етнограф, громадський діяч, мемуарист.

XIX ст. Волинь. Тадеуш Чацький. Російська мова. Ополячення. Освіта на Волині. Змісту немає.

2. [Евлашевский Ф.] Дневник Новгородского подсудка Федора Евлашевского (1564–1604 г.). – Киев, [б. г.]. – 37 с. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1886. – Янв. [В конце предисл.: Публикатор В. Антонович]. – Режим доступу: http://www.vostlit.info/Texts/Dokumenty/Polen/XVI/1560-1580/Evlasevskij_F/text1.htm

НБУВ ВИ 15982, ВО 31760, Ви 5771

Євлашевський Федір Михайлович (рос. Евлашовский Фёдор Михайлович, білорус. Еўлашоўскі Фёдар Міхайловіч; 7.02.1546, м. Ляховичі Новогрудзького воєводства Великого князівства Литовського – 1619 чи 1616) – мемуарист, помічник суді в Новогрудці.

1546–1604. Новогрудське воєводство Великого князівства Литовського. Великого князівства Литовське та східні землі Корони Польської (нині Литва, Білорусь, Україна, східна Польща). Записи про політичні події, громадське життя. Без змісту.

1816

3. Левшин А. И. Письма из Малороссии, писанные Алексеем Левшиным. – Харьков : Унив. тип., 1816. – [6], 206 с. – Режим доступу: https://this-all.io.ua/album808341

НБУВ: ВИ 4310

Льовшин Олексій Іраклійович (рос. Алексей Ираклиевич Лёвшин; 1797 або 1799 – 1879) – російський державний діяч, історик, географ, етнограф та публіцист.

1815. Опис міст: Полтава, Лубни, Київ, Чернігів, Городня та ін. Спосіб життя, звичаї і звичаї, обряди, характер українського народу. Відомості про розкольників в м. Новозибкові. Зустрічі з представниками місцевого дворянства. Без змісту.

1821

4. [Вербицкий А. А.]. Ручная книжка, или Украинскея записки /А. В-ий [Андрей Андреевич Вербицкий]. – Харьков : В Университетской типографии, 1821. – 28, [2] с. [46]

Вербицький Андрій Андрійович (рос. Вербицкий Андрей Андреевич (? – 19.04.1859) – професор Харківського університету, письменик.

Зміст: I. Черты характера вельмож Екатеринина века. (Взято из Отеч. записок г. Свиньина на 1819 г.) (с. 3–8). II Разные анекдоты (с. 8–11). III. Список чиновников Слободско-Украинской губернии, с показанием их имен, отчеств, прозваний и имеющихся у них знаков отличия (с. 11–21). IV. Несколько слов о городе Харькове (с. 21–22). V. Хозяйственныя замечания (с. 22–24). VI. Врачебныя силы некоторых растений (с. 25–26). Перемены погод в 1821 году в Украине и Малороссии (с. 26–28).

1836

5. Скальковский А. Записка о плавании парохода «Петр Великий» к таврическим и восточным берегам Чернаго моря / Апполон Скальковский. – Одесса : Гор. тип., 1836. – [4], 35, [1] с., [1] л. фронт., [2] л. ил. – Режим доступу: https://viewer.rusneb.ru/ru/rsl01004962078[47]

Скальковський Аполлон Олександрович (рос. Скальковский Аполлон Александрович, 13(01).01.1808, Житомир – 09.01.1899(28.12.1898), Одеса) – історик, статистик, археограф, краєзнавець. Чл.-кор. Петерб. АН (1856).

1836 р. Опис подорожі з Одеси до Кримських портових міст.

1837

6. Сафронов С. Поездка к восточным берегам Черного моря на корвете «Ифигения» в 1836 году / Степан Сафонов. – Одесса : Гор. тип., 1837. – [6], 73 с., 1 л. ил. – Режим доступа: https://viewer.rusneb.ru/ru/rsl01003559600?page=1&rotate=0&theme=white [48]

Сафонов Степан Васильович (рос. Сафонов Степан Васильович (1.01.1808–1862) – рос. державний діяч, таємний радник, сенатор, директор громадянської канцелярії Кавказького намісника, письменник, історик та громадський діяч.

[46] РДБ МК XIX/8°-В
[47] РДБ МК МК XII.А.4 б/ 8 Скальковский
[48] РНБ Мф К1/11032 18.91.4.514, РГБ FB N 28/23, МК МК XII.А. 3а / 8 Чернецов, ОМF Ф 1-69/14075

13–22 липня 1836 р. Керч. Геленджик. Мис Мамай. Гагри. Мис Піцунда. Сухумі. Севастополь. Поті. Ялта. Опис подорожі морем.

Зміст: 13 июля. 15 июля. 17 июля. 18 июля. 19 июля. 20 и 21 июля. 22 июля.

1839

7. [И. А.] [49] Путевые заметки при объезде Днепровского и Мелитопольского уездов Таврической губернии в 1835 году / [Иван Степанович Андреевский]. – Одесса, 1839. – [2], 106, [1] с. – Отд. отт. из: Листки О-ва сел. хоз-ва Юж. России, 1838, № 3–5; 1839, № 2–3, 5/6. – [В конце текста: И. А.].

НБУВ: В212952

Андреєвський Іван Семенович (рос. Андреевский Иван Семенович, 1798–1861) – голова Херсонської казеної Палати, тайний радник.

1835. Таврійська губернія. Географічне положення. Природні умови (рельєф, ґрунт, клімат). Огляд та опис поміщицьких маєтків, господарств державних селян та колоністів (менонітів, духоборців та ін.). Основні напрямки господарства: землеробство, садівництво, городництво, виноградарство; вівчарство, кінні заводи, скотарство. Ремісниче провадження. Торгівля. Місто та порт Бердянськ. Відомості про поселення ногайських татар. Без змісту.

1840

8. Сафонов С. В. Описание пребывания императорской фамилии в Крыму в сентябре 1837 г. – Одесса : Гор. тип., 1840. – [4], 83 с. – Режим доступу: https://www.prlib.ru/item/355090 – [Те саме: Вид. 2-е. – Одесса, 1840].

ОННБ: V 1920

Сафонов Степан Васильович (1808–1862) – російський державний діяч, письменник, історик, громадський діяч.

XIX ст. Крим. Поденні записи. Опис церемоній зустрічей імператорської сім'ї. Перелік супроводжуючих осіб. Характеристика міст. Бахчисарай і Севастополь. Відомості про відновлення Бахчисарайського палацу. Успенський гірський монастир в Чуфут-Кале. Південний берег Криму. Перейменування Ялти з містечка в місто. Таврійська губернська виставка. Палац М. С. Воронцова в Алупці. Змісту немає.

1842

[49] В покажчику «История дореволюционной России в дневниках и воспоминаниях» (т. 2, ч.1) помилково вказано автора: Андреевский Иван Ефимович (1831 -1891) – історик російського права.

9. Корж Н. Л. Устное повествование бывшего запорожца, жителя Екатеринославской губернии и уезда, селения Михайловки, Никиты Леонтьевича Коржа / Никита Леонтьевич Корж ; [записали Гавриил, архиепископ Херсонский и Таврический, и Иаков, епископ Саратовский]. – Одесса : Гор. тип., 1842. – 94 с. – Режим доступу: https://elib.nlu.org.ua/view.html?&id=2031

НБУВ: ВИ 15996; Дніпропетровська ОУНБ: 54233 край цф

Корж Микита Леонтійович (1731, Нові Кодаки – 1835, Михайлівка) – запорозький козак, автор усних оповідань та автобіографії.

XVIII ст. Запорозька Січ. Побут і звичаї козацтва. Приїзд Катерини II для заснування м. Катеринослава у 1787 р.

Зміст: Предисловие; О жизни Н. Л. Коржа; О начале селения Михайловки; О запорожской сечи; Права Запорожскія и законы; О смертных казнях преступниковъ; О Запорожских обычаях и обрядах; Об атакованіи Сечи; О начале города Екатеринослава; О путешествіи Императрицы; О радутахъ и фигурах Запорожских; О стародревних Запорожских селениях, бывших еще до атакования Сечи; Содержание книги.

1844

10. Мурзакевич Н. Поездка на остров Левки, или Фидониси в 1842 г. – Одесса : Гор. тип., 1844. – 44 с. – Відб. Із: Зап. Одес. о-ва истории и древностей. – Т. 1.

НБУВ: ВО 414893

Мурзакевич Микола Никифорович (рос. – МурзакевичНиколай Никифорович (21.04.(3.05).1806, Смоленськ, РФ – 15(27).11.1883, Одеса) – історик, археолог, археограф.

1842 р. Остров Левки (Зміїний; турецькою – Фідонісі) в Чорному морі. Опис подорожі на остров Левки. Без змісту.

1846

11. Паулович К. Замечания о Лондоне : отрывок из путешествия по Европе, части Азии и Африки / К. П. Паулович. – Харьков : Унив. тип., 1846. – [8], XIV, 530, XVI с., 1 л. план.

НБУВ: Гал. 105 Геор.; НІБУ: 9(093)(42) П21 № 60348-КХ

Паулович Костянтин Павлович (рос. Паулович Константин Павлович; 1781 – після 1860) – заслужений професор міжнародного права Харківського університету, дійсний статський радник.

XIX ст. Харків. Опис початку подорожі за кордон з Харкова через Москву до Санкт Петербургу, Кронштату, Копенгагена, Лондона. Характеристика міст, населення, звичаїв та побуту.

Зміст: Предисловие. Письмо первое [Плавание от С.-Петербурга до Лондона]. Письмо второе [Лондон]. Письмо третье [Различніе свойств англичан]. Письмо четвертое [Английские аристократы]. Письмо пятое [Права и преимущества английского короля]. Письмо шестое [Сити и Лорд Мэр]. Письмо седьмое [История английской коммерции]. Письмо восьмое [Образование в Лондоне].Письмо девятое [Развлечения в Лондоне]. Письмо десятое [Сравнение церкви Св. Петра в Риме церквью Св. Павла в Лондоне]. Письмо одинадцатое [Общие замечания о Лондонских дворцах]. Письмо двенадцатое [Здание Английского банка, Bank of England]. Письмо тринадцатое [Времена года в Лондоне]. Письмо четырнадцатое [Гринвич, Greenwich].

1848

12. Воспоминание праздника в Одессе 6 сентября 1837 г. – Одесса : Лит. Д. Кленова, 1848. – 4 с., ил.

ОННБ: V 1197

1837 р. Опис прийому царя Миколи I і його сім'ї в Одесі. Автор ілюстрацій (літографій) Карло Боссоли (1815–1884) – італійський художник, проживав у Одесі.

1849

13. [Бодянский П.]. Воспоминания о Полтавской битве, открытии памятника Петру Великому в 1849 году и шведская могила в Полтаве. – Полтава : Тип. Губерн. правления, 1849. – 113 с. – Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0000014367

НБУВ: В 19349 И, В 12342 И

Бодянський Павло Ількович (1809–29.05(10.06).1867) – історик, етнограф, журналіст, педагог.

1709 та 1849 рр. Шведська війна. Полтавська битва. Петро I. Відкриття пам'ятника Петру I в Полтаві.

Зміст: Воспоминание о шведской войне 1708 и 1709 года, и в особенности о Полтавской битве. Письмо государя Петра I к Федору Матвеевичу Апраксину из лагеря под. Полтавой 27 июня 1709 г. Письмо государя Петра I к князю Ромодовскому из лагеря под. Полтавой 8 июля 1709 г. Медали в апмять Полтавс кой победы. Торжественный въезд Петра Великого в Москву после Полтавской победы в 1709 г. Как Петр I праздновал воспоминание Полтавской победы. Благодарственная служба о Полтавской победе. Открытие памятника Петру I в Полтаве 27 июня 1849 г. Праздник в лагере Полтавского Петровского кадетского корпуса. Шведская могила.

14. Титов Г. Письма из Екатеринослава / сочинение Г. Титова. – Одесса : Тип. Брауна и К°., 1849. – 165, [3]. – Режим доступу: http://rarebook.onu.edu.ua:8081/bitstream/store/6295/1/титул.jpg.

НБУВ: ВИ 15965; ОННБ Фонд М. К. Шильдера

Тітов Григорій Якович (рос. Титов Григорий Яковлевич) – викладач духовної семінарії в Катеринославі.

XIX ст. Катеринославська губернія.

Зміст: Письмо I. Размоплеменность жителей. Богатство исторических памятников и природа в Екатеринославской губернии. Письмо II. Екатеринослав в идее и действительности. Письмо III. Памятник императрицы Екатерины II. Письмо IV. Архирейская ризница (В Екатеринославе). Письмо V. Днепровские пороги. Письмо VI. Запорожские казаки, возвратившиеся из турции в 1828 году. Письмо VII. Мариупольские греки. Письмо VIII. Несколько слов о Таганроге.

15. Зотов Н. М. Статейный список стольника Василия Тяпкина и дьяка Никиты Зотова, посольства в Крым в 1680 году, для заключения Бакчисарайского договора / [С предисл. и прим. Н. Мурзакевича]. – Изд. с подлинника, хранящегося в б-ке кн. М. С. Воронцова. – Одесса : Гор. тип., 1850. – VI, 284 с. Режим доступу: https://viewer.rusneb.ru/ru/rsl01003543191?page=1&rotate=0&theme=white

НБУВ ВО32494

Зотов Микита Моїсеєвич (рос. Зотов Никита Моисеевич; бл. 1644 – 1718) – думний дяк, дипломат, учитель Петра I.

Тяпкін Василь Михайлович (рос. Василий Михайлович Тяпкин) – дипломат, посол Московії в Гетьманщині в 1677–1680 рр.

1680–1681 рр. Звіт Василя Тяпкіна та Микити Зотова про поїздку в Бахчисарай через Україну. Опис переговорів російського посольства з кримським ханом М. Гіреєм, укладання Бахчисарайського миру 1681 р. Опис місцевостей, якими подорожувало посольство, характеристика зовнішнього виду кримського хана Мурат Гірея, Калгі Токтамиш-гірея, Нурадина Саадет-гірея. Змісту немає.

1854

16. [Аскоченский В. И.] Воспоминания о Я. К. Амфитеатрове [1800–1848], бывшем профессоре Киевской духовной академии. – Киев : Тип. Губ. правл., 1854. – 24 с. – [Авт. в кн. не указан].

Амфітеатров Яків Гаврилович (архієпископ Антоній; 15[27].10.1815–08[20]. 11.1879) – випускник, викладач і ректор Київської духовної академії (КДА).

1829–1848 рр. Характеристика Я. К. Амфітеатрова як викладача. Останні дні життя. Відомості про дитинство і навчання.

1855

17. Зеленецкий К. Записки о бомбардировании Одессы 10-го апреля 1854 года : с планами Одессы и Щеголевской батареи и видом сражения / Константин Зеленецкий. – Одесса : в тип. Францова и Нитче, 1855. – 116 с., 1 с. ил., прилож.: Приблизительный план г. Одессы к «Запискам о бомбардировании Одессы 10-го апреля 1854» (34,4х29,1 см). – Режим доступу: http://rarebook.onu.edu.ua:8081/handle/store/2001

Бібліотека НДУ імені Миколи Гоголя: Дв 1№6/16; ХДНБ ім. В. Г. Короленка: 24859; ОННБ: V1377; V24991

Зеленецький Костянтин Петрович (рос. Зеленецкий Константин Петрович, криптонім К.З., (1812 (за ін. даними – 1814), Одеса – 12/24.04.1858, Одеса) – філолог, філософ, публіцист, педагог, видавець. Закінчив філософське відділення Рішельєвського ліцею (1833, Одеса), де згодом викладав на посаді професора російської словесності на філософському, а після його ліквідації – на юридичному, фізико-математичному та камеральному відділеннях (з 1837); водночас – цензор (1837–1850) Одеського Цензурного комітету. Ступінь магістра (1837, Московський університет). Член (з 1842) Одеського товариства історії та старожитностей, член-кореспондент Сербського літературного товариства в Белграді. Друкувався в «Одесском вестнике», «Записках Одесского общ-ва истории и древностей», «Москвитянине», «Библиограф. записках» та ін. Видав науково-літературний альманах «Альциона» (1848).

Квітень 1854. Одеса. Кримська війна (1853–1856). Опис подій, що відбувалися з 1 квітня й безпосередньо 10 (22) квітня 1854 року в Одесі, пов'язаних із початком військових дій на Чорному морі, коли об'єднана англо-французька ескадра обстріляла порт Одеси й місто, щоб змусити його капітулювати. У результаті обстрілу згоріли порт і комерційні судна, проте вогонь берегових батарей не допустив висадки десанту. Через особисті спогади автора в хронології подій у його баченні змальовано реакцію та дії городян, життя міста того періоду.

1856

18. Мацкевич Д. И. Путевые заметки. – Киев : Унив. тип., 1856. – [6], IX, 307 с. – Режим доступу: http://simlib.ru/handle/123456789/568

НБУВ: Бунге 2819, АИ 16884

Мацкевич Давид Іванович (1819–1859) – цензор Санкт-Петербурзького цензурного комітету, історик живопису, письменник.

1846-1851 рр. Поїздки по Російській імперії. Волинь

Зміст: Предисловие. Ревель. Гельснигфорс; Мыза Шанки; Дерпт; Псков; Святогорский монастир и сельцо Михайловское; Грузино. Новгород. Боровичи.

Устюжна; От Петербурга до Витебска; Витебск; Орша; Могильов. Рогачев; Мозырь. Овруч; Искорость или Коростень.

19. Паулович К. Замечания об Италии, преимущественно о Риме : отрывок 2-й из путешествия по Европе, части Азии и Африки из путешествия по Европе, части Азии и Африки / [соч.] К. Пауловича. – Харьков : Унив. тип., 1856. – 844 с. : 2 л. ил.

НІБУ: П21 № 208263-КХ НІ

Про автора див. № ???

XIX ст. Італія. Рим. Опис подорожі до Італії. Характеристика архітектурних пам’яток та пам’яток культури.

Зміст: Предисловие. Письмо первое. От Акконы до Рима. Письмо второе. От ворот Порта Порта-дель Популо до Пиацца-Колонна, или Форума – Антонини. Письмо третье. От Пиацца-Колонна до Капитолия. Письмо четвертое. От Капитолия до Форума Римского. Письмо пятое. От Римского Форума до Латерана. Письмо шестое. От Латерана до Базилики Сан. Мария Мажоре. Письмо седьмое. От Базилики Сан. Мария Мажоре до Монте Квиринале. Письмо восьмое. От Монте Квиринале до вилла Альбано. Письмо девятое. От вилла Альбано до Августова Мавзолея. Письмо десятое. От Мавзолея Августова до Церкви Сан. Мария ин Валлицела (Chiesa Nuova Santa Maria in Vallicella). Письмо одинадцатое. От Церкви Сан. Мария ин Валлицела до Велабрум (Velabrum). Письмо двенадцатое. О т Велабрум до моста Понте Фабрицио. Письмо тринадцатое. От моста Понте Фабрицио до моста Понте-Элио. Письмо четырнадцатое. От моста Понте-Элио до истории Папской Иерархии. Письмо пятнадцатое. От истории Папской Иерархической монархии до описания внутренности Базилики Св. Петра. Письмо шестнадцатое. От описания внутренности Базилики Св. Петра до ее Сакристии. Письмо семнадцатое. От Сакристии до описания дворца Ватиканского. Письмо восемнадцатое. От дворца Ватиканского до описания музея Пио-Клементино. Письмо девятнадцатое. От музея Пио-Клементино до горы мариевой включительно. письмо двадццатое. Окрестности Рима.

20. Последние дни почившего в Бозе высокопреосвященнейшего Филарета, митрополита Киевского, с прибавлением некролога, духовногоего завещания, слова и речей, произнесённых при погребении его. – Киев, 1858. – 136 с. – Відб. із журн.: Воскресное чтение. – 1858. – Изд. 2-е. Киев, 1875.

НБУВ: Ви 23141

Філарет (світське Дроздов Василь Михайлович, 1783–1867) – ректор Петербурзької духовної академії, єпископ ряду єпархій, член Синоду, митрополит Московський, духовний письменник.

1853–1857 рр. Характеристика Філарета. Хвороба і смерть. Без змісту.

1859

21. Воспоминания о преосвященном Гаврииле, первом (в Одессе) архиепископе Херсонском и Таврическом, а потом – Тверском и Каширском. – Одесса : Нитче, 1859. – 4, 84 с.

НБУВ (ВІК) С VII. 7/546 Серафимов С. А.

Гавриїл (світське Розанов Василь Федорович (рос. Гавриил; Розанов Василий Фёдорович; 26.01.(6.02).1781, с. Рождественне Костромської губ. – 8(20)09.1858, Желтиковий монастир, Тверська губ.) – релігійний діяч РПЦ, історик, архієпископ Катеринославський, пізніше Херсонський, дослідник історії Степової України і Запоріжжя.

XVIII–XIX ст. Херсонська та Таврійська губернії. Одеса. Про життєвий шлях та служіння архієпископа Гавриїла.

22. Фабр А. Я. Достопамятнейшие древности Крыма и соединенные с ними воспоминания [Текст] / А. Я. Фабр. – Одесса : Тип. П. Францова, 1859. – 98 с.

НБУВ ВИ 22090; НІБУ Ф12 № 61643-КХ

Фабр Андрія Якович (рос. Фабр Андрей Яковлевич; 20.08.1789, с. Суук Су, Феодосійський пов., Таврійська губ., Крим – 24.01.1863, Сімферополь, Таврійська губ.) – державний діяч, цивільний губернатор Катеринославської губернії, громадський діяч. Один із членів-засновників Одеського товариства історії і старожитностей, організатор дендрологічного музею в Одесі та Катеринославського громадського музею старовини.

Опис видатних місць Криму. Змісту немає, є «Указатель мест».

1860

23. [Александрович М. М.] Из Канева в Чигирин и обратно : путевые записки. – Чернигов : Губерн. Тип., 1860. – 56 с. – Відб. із газ.: Черниг. Губерн. Ведомости. – 1860. – № 30–34.

НБУВ ВО 410970, Грінченко ВО 300925

Александрович Митрофан Миколайович (літ. псевд. Мітко Олелькович; 1.01.1837, Калита, Чернігівської губ., нині Київська обл. – 27.09.1881, Київ) – письменник, історик, етнограф, краєзнавець.

XIX ст. Канів. Чигирин.

Зміст: Глава I. Вступление. Канев. Алексей Гребенник. Предания о Гайдамаках. Межирич. Историческое значеніе речки Россавы. Мошны. Несколько слов о Мамае. Черкассы. Дорога в Чигирин. Глава II. Чигирин. Суботово Медведовка. Преданія. Знакомство с Помощником Становаго. Мельники. Новое несчастье. Песня о Харьке. Жаботин. Смела. Городище.

24. Иванович Ф. [Білоус Ф. І.]. Записки школяря-путника, относящиеся до Галицкой Руси / Ф. Иванович [псевд.]. – Львов : Изд. Ф. Иванович; Типом Ин-та Ставропиг., 1860 (обкл. 1861). – 99 с. – Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/0000698 ; https://elib.nlu.org.ua/view.html?&id=9999

НБУВ (ВІК) 1889-2147, 1877-1645; НІБУ А 572151; НБУЯМ А572151

Білоус Теодор (Федір) Іванович (псевд. Іванович Ф.; 27.07.1827, с. Витків, Бродівського повіту, нині Новий Витків, Радехівський район на Львівщині – 15.02.1892, м. Коломия) – громадський і культурно-освітній діяч, педагог, директор гімназії, літератор, видавець, мандрівник.

1848–1851 рр. Галичина. Опис міст і сіл Львівської та Івано-Франківської областей, географія краю, історичні факти, побут та традиції місцевого населення. Змісту немає.

25. Котлович В. Воспоминание о Евстафие Прокопчице советнике школьном и директоре гимназии Тарнопольской упокоившиемся 1856 г. / В. Котлович [псевд.]. – Львов : Тип. Института Ставропигийского, 1860. – 13 с.

ЛННБУ И 25733, В-1363, І/И.155865/комп.2

Бачинський Володислав (псевд. – Котлович В.; ?-?)

Прокопчиць Євстахій (рос. Прокопчич; псевд. Й. Колосович; 1806–1856, Тернопіль) – вчений-філолог, громадсько-політичний діяч, педагог, перший директор Тернопільської вищої класичної гімназії.

Зміст: XIX ст.

1861

26. Лавровский П. А. В воспоминание о Ганке и Шафарике : чит. в торжеств. собр. Харьков. ун-та, 30 авг. 1861 г. / П. Лавровский, ординар. проф. – Харьков : Тип. ун-та, 1861. – [2], 14 с. – Відб. із кн.: Годичный торжественный акт в Харьковском университете, 30 августа 1861 г. – Харьков, 1861. – [Автор указан в конце текста]. – Режим доступу: http://escriptorium.univer.kharkov.ua/bitstream/1237075002/4296/4/V_vospominanie_o_Ganke ; http://escriptorium.univer.kharkov.ua/handle/1237075002/4296 [50]

Лавровський Петро Олексійович (12.04(31.03), за ін. даними, 25(13).05.1827, с. Видропузьк Новоторзького пов. Тверської губ., нині Тверської обл., РФ –12.03(28.02).1886, С.-Петербург) – мовознавець-славіст Харківського університету, педагог, публіцист, сановник, чл.-кор. Імператорської АН (1856).

XIX ст. Вячеслав Ганка (1791–1860) – бібліотекар в Чеському музеї в Празі. Павло-Йосиф Шафарик (?–1861) – бібліотекар Імператорської королівської бібліотеки в Празі.

[50] РДБ FB U 426/1166, FB W 61a/355; FB Z 103/210

27. Паулович К. Замечания об Италии и об островах Сицилии и Мальте, преимущественно же о Неаполе и окрестностях его. Отрывок [III] Из путешествия по Европе, части Азии и Африки / [соч.] К. Пауловича. – Харьков : Унив. тип., 1861. – 824 с. – Режим доступу: https://viewer.rusneb.ru/ru/rsl01003820059?page=1&rotate=0&theme=white [51]

Про автора див. № ???

XIX ст. Італія. Опис подорожі до Італії з характеристикою архітектурних памяток, побуту та звичаїв.

Зміст: Письмо первое. Неаполь. Письмо второе [Бурбонский музей, Палаццо дегли-Студи] Письмо третье [Церковь Св. Доминика, монастырь и комната Св. Фомм Аквинского, библиотека и обелиск пред церковью]. Письмо червертое. О народной жизни Неополитанцев вообще. Письмо пятое [Везувий. Помпеи]. Письмо шестое [Дом Аррия Диомеда с очерками внутренносости его]. Письмо седьмое [Храм всех богов – Пантеон или храм Августа]. Письмо восьмое [Байский залив. Города Байя и Поццуоли]. Письмо девятое. Отплытие в Сицилию. Город Палермо. Письмо десятое [Публичный городской сад Флора или вилла Джулия]. Письмо одиннадцатое [Отплытие из Палермо в Мессину]. Катания. Сиракузы. Письмо двенадцатое. Мальта. Письмо тринадцатое [Плавание от Читта-Веккии в Ливорно]. Ливорно. Генуа. Письмо четырнадцатое. Милан. Пиза. Письмо пятнадцатое. Флоренция. Письмо шестнадцатое [Старый дворец (Palazzo Vocchio)]. Письмо семадцатое [Выезд из Флоренции в Болонью]. Болонья. Феррара. Падуа. Письмо восемнадцатое. Венеция. Письмо девятнадцатое [Дворец бывших дожей]. Письмо двадцатое [Академия изящных художеств].

28. [Терлецкий И. А.]. Записки второго поклоннического путешествия з Рима в Ерусалим и по иншим місцям Востока : совершенного попом св[ятої] славянско-кафтолической церкви Ипполитом Андреевым Терлецким, врачества и св[ятого] богословия доктором / И. А. Терлецкий. – Львов : Типом Ин-та Ставропиг, 1861–1862.

НБУВ (ВІК): BXL 7/577

Терлецький Іполит (у чернецтві Володимир, пол. Hipolit Zygmunt Terlecki, рос. Терлецкий Ипполит Андреев; 1808, Старокостянтинівський пов. Волин. губ. – 17.01.1888, Одеса) – архімандрит, церковний діяч, доктор богослов'я (1843).

Т. 1. Вип. 1. – 102, [1] с.

Т. 1. Вип. 2. – 102, [1] с. – Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/ulij/item/0000651

Опис Рима. Зміст: III. Исторический погляд на Рим. IУ. Местоположение старого и нового Рима; ворота и стены города. У. Помянники старого Рима. УІ. Рим новый. – Семь базилик: св. Петра, Св. Ивана Лятераньского, чесного креста Іерусалимского, св. Марии большой, св. Павла, св. Лаврентия.

[51] РДБ FB U 152/162; FB U 108/22; MFK 801-13/1404

1862

29. Асотский Н. Очерки и воспоминания. – Харьков : Тип. ун-та, 1862. – [1] с. [52]

Асотський Микола Михайлович (04.12.1840–1903) – доктор медицини, статський радник. Очолював медичне товариство в Єлисаветграді (нині Кропивницький).

Зміст: Из воспоминаний романтика. Конокрады. На дороге. Из нашей роденьки. После долгой разлуки.

30. Лазаревич И. П. Заметки о путешествии за границу с ученой целью / [соч.] доц. по каф. акушерства, д-ра мед. И. Лазаревича. – Киев : Тип. ун-та, 1862. – [2], 33 с. – Відб. із: Унив. изв. – 1862. – № 1. [53]

Лазаревич Іван Павлович (17(29).03.1829, Могильов – 25.02.(10.03).1902, С.-Петербург) – акушер-гінеколог, доктор медицини, педагог, ординарний професор Харківського університету (1862–1890), заслужений професор, таємний радник.

XIX ст. Зміст: Вена, Прага, Берлин, Вюрцбург, Бонн, Париж.

31. [Леонтий]. Отрывки из путевых записок старца Леонтия (1700 г.) / Леонтий ; предисл. [Ал. Лазаревский]. – Чернигов : Чернигов. губерн. тип., 1862. – 17 с. – Відб. із газ.: Чернигов. листок. – 1862. – № 4–6, 8.

НБУВ: Ж1605, Грінченко Б. 1861 № 1-11

Леонтій (XVII–XVIII ст.) – старець.

Кінець XVIII ст. Гетьманщина. Опис міст Глухів, Кролевець, Батурин, Борзна, Ніжин, Київ, Хвастов, Паволоч, Степи, Немирів. Мазепа. Палій.

32. [Обухович М. Л.]. Дневник Михаила Обуховича стражника Великого княжества литовского, писанный в плену в Москве с 1660 года. – Киев : Ред. газ. «Киев. телеграф», 1862. – 66 с.

НБУВ: АИ 1773, В 116279

Обухович Михайло Леон (рос. Обухович Михаил Леон, пол. Obuchowicz; ?-?) – польський військовий (полковник).

Січень 1660 – липень 1662. Москва. Смоленськ. Записи про перебування у російському полоні в Москві та Смоленську. Без змісту.

1863

[52] РДБ FB R 442/59

[53] РНБ 18.182.3.135

33. [Иерофей]. Дневные заметки во время путешествия по святым местам Востока, Киево-Печерской Лавры иеромонаха Иерофея, в 1857 и 1858 годах. – Киев: Унив. тип., 1863. – [4], 152 с., ил. [54]

РДБ FB R 6/237; FB U 413/232

Ієрофей (XIX ст.) – ієромонах Києво-Печерської Лаври.

XIX ст. Синайський монастир. Єрусалим. Монастир преподобного Герасима Іорданського.

34. [Юзефович М. В.]. 17-е апреля в Киеве / М. Ю. – [Киев] : Тип. Федорова и Мин., 1863. – 4 с. – Відб. із газ.: Рус. инвалид. – 1863. – [В конце текста авт.: М. Ю., раскрыт по изд.: Масанов. Словарь псевдонимов. Т. 2. М., 1957] [55].

Юзефович Михайло Володимирович (рос. Юзефович Михаил Владимирович; крипт. М. Ю.; 15.06.1802, с. Сотниківка, нині Яготинського р-ну Київ. обл. – 21.05.1889, Київ) – державний, громадський і політичний діяч, публіцист, археограф, історик, поет.

1864

35. [Антонин]. Заметки поклонника Святой Горы. – Киев, 1864. – 2, 406. – 1 л. ил. – [На с. 374: А.А.; на с. 124: Антонин]. – Режим доступу: https://viewer.rusneb.ru/ru/000199_000009_003576004?page=1&rotate=0&theme=white [56]

Антонін (світське Капустін Андрій Іванович; рос. Антонин, Капустин Андрей Иванович; крипт.: А., А. А.; псевд.: Поклонник, Ал. Орестов; 12.(24).08.1894, Батуріно Пермської губ. – 24.03.(05.04).1894, Єрусалим) – церковний діяч РПЦ, архімандрит, вчений-візантиніст, магістр богослов'я, письменник.

1859. Греція. Опис подорожі до Греції, зокрема на Афон.

Зміст: I. Афины. Дафни. Фессалоника. II. Русскій монастырь св. муч. Пантелеймона . III. Иверскій и Кутлумушскій монастыри. IV. Скитъ св. пророка Иліи. Пандократорь. Ватопедь. V. Протатъ. Ставроникита. Скит св. ап. Андрея. VI. Филофей. Каракаль. Морфину. VII. Лавра.VIII. Скит Молдавскій. Афон. Керасія. IX. Монастырь св. Павла. Діонисіать. Григоріать. Симопетра. X. Кастамонить. Эсфигмень. Хиландарь. Зографь. XI. Старый Русик. Дохіарь. Ксенофь. Ксиропотамь. XII. Св. Гора. Фессалоника. Воло. Смирна. Хіо. Сиро. Афины.

[54] РДБ FB R 6/237; FB U 413/232
[55] РНБ 18.11.3.267
[56] РНБ 18.305.2.5

36. [Евстратий, иеромонах]. Исповедь Инока : (автобиография). – Киев : Тип. Семеновского, 1864. – 102 с. – [2-е вид.: див. № ???; 3-є вид.: див. № ???] [57].

Євстратій (світське Голованський Іван Антонович; рос. Евстратий, Голованский Иоанн Антонович; 1811–?) – ієромонах. Сільський парафіяльний священик Київської єпархії – о. Іоанн, який на початку 1860-х років прийняв чернецтво та почав писати книги духовного і церковно-історичного змісту.

1811–1840-ві рр. Батьки, домашнє навчання, навчання в духовному училищі та Київській духовній семінарії. Служба приходським священиком. Побут та звичаї селян.

Зміст: Домашнее и училищное воспитание. Обет Богу в благочестивом деле. Неисполнение обета. Наказания за неисполнение обета. Средства к умилостивлению Бога. Пастырская деятельность священника в приходе. Нападения и озлобления от злых духов за исполнение христанского долга.

1865

37. [Евфанов Н. П.]. Последний месяц жизни Ивана Васильевича Енохина / д-р Никанор Евфанов. – Киев : Тип. Е. Федорова, 1865. – 43 с. – [2-е изд., идентич. – Киев : Тип. Е. Федорова, 1865. – 43 с.].

НБУВ: Во 36616

Євфанов Никанор Петрович (рос. Евфанов Никанор Петрович; 1811(1814)–18.08.1870) – доктор медицини, інспектор Київського військового округу.

Єнохін Іван Васильович (рос. Енохин Иван Васильевич; 1791, Курська губ. – 1863, Париж) – доктор медицини та хірургії, лейб-медик імператора Миколи II та Олександра I. Навчався в Києво-Могилянській Академії (1809–1814 рр.).

38. Клобуцкий М. Мои отдельные мысли / один из отставных проф. Михаил Клобуцкий. – Харьков, 1865. – 14 с. – Відб. із газ: Харьков. губерн. вед. – 1865. – № 50, 55, 61, 68. [58]

Клобуцький Михайло Петрович (рос. Клобуцкий Михаил Петрович, 1808 – після 1862) – професор, доктор юридичних наук Імператорського Харківського університету.

39. [Лазаревич И. П.]. Заметки о заграничном путешествии И. Лазаревича : [прибавление к протоколу О-ва харьк. врачей 1865 г. 20 февр.] / [соч.] И. Лазаревича, проф. акушерства, жен. и дет. болезней в Харьк. ун-те. – Харьков, 1865. – [2], 29, 3 л. ил.

НБУВ: ВО 17765

[57] РНБ 18.122.2.85

[58] РНБ 18.57.3.125а, 18.57.3.125

Про автора див. № ???.

40. Рымаренко С. А. Воспоминания о моем знакомстве с Иваном Константиновичем Айвазовским / [Ст. Рымаренко]. – [Харьков, 1865]. – 21 с. – Відб. із: Прибавление к Харьков. губ. вед. – 1865. – [Авт. указан в конце текста] [59].

Римаренко Стефан (Степан) Олексійович (рос. Рымаренко Стефан (Степан) Алексеевич; 1813–1879) – харківський художник, автор портрета художника І. Айвазовського (1846).

Айвазовський Іван Костянтинович (вірм. Հովհաննես Այվազյան – Ованес Айвазян; 17(29).07.1817, Феодосія, Таврійська губ. – 19.04.(2.05.)1900, там само) – художник-мариніст, баталіст вірменського походження.

1854–1864. Крим. Феодосія. Харків та околиці. С.-Петербург. Від'їзд Айвазовського з Феодосії до Харкова, а потім в маєток Валеріана Андрійовича Квітки (1812–1871) «Основа» (біля Харкова). Роботи другої половини 50-х рр. Відвідування автором маєтку Айвазовського Шах-Мамай в Криму (1857). Зустрічі в Петербурзі (1861). Персональна виставка в петербурзькій квартирі Айвазовського. У тексті подана стаття Н. Дмитрієва в газеті «Голос» (11 грудня 1864 р.), присвячена Айвазовському.

41. Софония. Поездка из Иерусалима на Иордан в 1850 году / [соч.] Софонии, еп. Новомиргородского, викария Херсонской епархии, в бытность его настоятелем при русской посольской церкви в Константинополе. – Одесса : Тип. П. Францова, 1865. – 110 с.

НБУВ: ВО 805207 Крымский

Софонія (світське Сокольський Стефан Васильович, при народженні Буланов, Сокольский Стефан Васильевич; 26.11.1799, с. Есько, Тверська губ. – 26.11.1877, Вірний, Туркестанський край) – єпископ РПЦ, єпископ Новомиргородський, перший вікарій Херсонської єпархії (з 1863 р.), архієпископ Туркестанський і Ташкентський, ректор кількох духовних шкіл, зокрема Кам'янець-Подільскої духовної семінарії (1839–1844).

1850 р. Єрусалим. Йордан. Опис подорожі з Єрусалиму на річку Йордан.

42. Сулима С. Записки миссионера / миссионер-свящ. Севериан Сулима. – Харьков : Тип. ун-та, 1865. – 15 с. – Відб. із журн.: Духов. вестн. – 1865. – [Авт. указан в конце текста].

НБУВ: Ж1323 1865 1/24

Сулима Северіан Гаврилович (рос. Сулима, Севериан Гаврилович; XIX ст.) - священик, місіонер Харківської єпархії.

1860-ті рр. Опис місіонерської діяльності в Харківській єпархії по боротьбі з розкольниками (старообрядцями). Без змісту.

[59] РНБ 34.82.5.771

1866

43. Исполатовский П. Странники из простых и странники из благородных : (из моих наблюдений в деревенской жизни) / свящ. П. Исполатовский. – Харьков : Тип. ун-та, 1866. – 34 с. – Окр. відб. із журн.: Духовн. вестн. – 1866. – № 4. – С. 504–537.

НБУВ: Ж807 5.4 (апрель) 1866 Духовный весник

Ісполатовський Петро (рос. Исполатовский Петр; XIX ст.) – етнограф.

44. [И-тов]. Подоль : Записки проезжего / И-тов. – Киев : Тип. И. и А. Давиденко, 1866. – [2], 115 с. – [На обл. подзаголовок: Из записок проезжего ; В конце текста: И-тов]. – Режим доступу: https://polona.pl/item/podol-zapiski-proezzago,MzU2NTk2Mg/3/#info:metadata ; https://dlib.rsl.ru/01003567863

НБУВ: ВИ 2812

Авторство приписують Бродовичу Теодозію (Федосію) (пол. Teodoz Brodowicz, псевд. И-тов; ?–22.05.1803) – греко-католицький церковний діяч, архіпресвітер Луцької греко-католицької капітули.

XIX ст. Поділля. Опис подорожі до Камянець-Подільського. Історичні, географічні відомості про місто.

Зміст: 1. Город на скалах. 2. Фольварки. Броды и мосты. 3. Тесный город. 4. Знакомство с городом. 5. Город без воды. 6. Обитатели города. 7. Вид города. Монастыри и храмы. 8. Мечты о будущем.

45. Порфирий. Отрывок из путешествия в Метеорские монастыри в Фессалии, в 1859 году / архим. Порфирий Успенский. – Киев : Тип. Киево-Печерской лавры, 1866. – 20 с.

НБУВ (ВІК, Учнівська б-ка КДС) Уч. IV/25, Ал. 2

Порфирій (світське Успенський Костянтин Олександрович; 1804–1885) – архімандрит, згодом – єпископ РПЦ.

46. Скворцов И. М. Дневник протоиерея Ивана Михайловича Скворцова. – Киев : Тип. Киево-Печер. лавры, 1866. – [2], 326 с. . – Відб. із: Тр. Киев. духов. акад. – 1866.– Кн. 1.

НБУВ (ІР): Труды Киевской духовной академии (1865 р.)

Скворцов Іван (Іоанн) Михайлович (1795, с. Стесково Ардатівського пов. Нижегородської губ. – 5(17).08.1863) – доктор богослов'я, філософ, один із фундатоів київської релігійно-філософської школи, священник РПЦ, кафедральний протоієрей Києво-Софійського собору, заслужений ординарний професор університету Святого Володимира та Київської духовної академії.

XIX ст. Київ.

47. Чижевский И. Л. Записка протоиерея Иоанна Чижевского о состоянии Харьковского училища девиц духовного звания за 12-летие его существования с 6 июля 1854 по 6 июля 1866 г. – Харьков : Тип. ун-та, 1866. – [2], 21 с. – Відб. із журн.: Духов. вестн. – 1866. – № 7. – С. 453–473. [60]

Чижевський Іван (Іоанн) Лукич (рос. Чижевский Иоанн Лукич; 7.01.1821, слоб. Рябушки Лебединського пов. Харківської губ. – 1907, Харків) – священик РПЦ, протоієрей у Харкові, духовний письменник, редактор «Харьковских епархиальных ведомостей», педагог, законовчитель Харківського єпархіального жіночого училища, член училищної ради.

1854–1866. Харків. Харківське єпархіальне жіноче училище. Опис та характеристика учбового процесу, побуту, викладачів та вихованців училища.

48. Шильтбергер И. Путешествие Ивана Шильтбергера по Европе, Азии и Африке с 1394 по 1427 г. / перевел с нем. и снабдил примеч. [и предисл.] Ф. Брун. – Одесса : Тип. Л. Нитче, 1866 (обкл. 1867). – VI, 157 с. – [Є частиною вид.: Записки Императроского Новороссийского Университета. 1867. Т. 1. – с. 1–153].

НБУВ: ВО33489, ВА 420214 (препринт 1984 р., Баку)

Шильтбергер Йоганн (Ганс) (нім. Johannes Schiltberger; 1380/1381 – бл. 1440) – німецький військовий на службі Люксембургів, Османської держави і Тамерлана, автор нарисів про 30-річні мандри Європою, Азією, Африкою.

XIV–XV ст. Європа. Азія. Африка. Автор відвідав Балкани, Малу Азію, Персію, Грузію, Вірменію, Азербайджан, Золоту Орду, Урал, Сибір, Крим, Середню Азію, Африку. Опис подорожі містить історичні, географічні, побутові та етнографічні відомості.

1867

49. Софония. Пребывание в Иерусалиме / Софония, епископ Новомиргородский. – Одесса, 1867.

НБУВ (ВІК): журн. «Духовная беседа», с. 504-537

Про автора див. № ???.

XIX ст. Подорож до Єрусалима.

50. Шимановский А. Ф. Хирургический результат путешествия за границу после войны 1866 г. : отчет проф. Шимановского. – Киев, 1867. – [2], IV, 80 с. – Відб. із журн.: Унив. изв. – 1867.

НБУВ: Во 22673, Во 306 055

[60] РНБ 18.106.2.22, РДБ FB 30 10/287

Шимановський Олександр Пилипович (рос. Шимановский Александр Филлипович; 1860–1918) – офтальмолог, ординарний професор Київського університету.

XIX ст. Опис наукового відрядження за кордон.

Зміст: Повод к путешествию. Высочайшее утверждение командировки. Главные задачи путешествия. Места и лица, которых предполагал я посетить.

51. Юзефович М. В. Памяти Василия Васильевича Тарнавского [члена Черниговской губернской земской управы]. – Киев : Тип. ун-та, 1867. – 14 с.

НБУВ: Во 107440

Про автора див. № ???

XIX ст. Тарнавский Василь Васильович (старший) (1810, с. Антонівка, нині Варвинського р-ну Чернігівської обл. – 21.05.1889, Качанівка, похований в Києві) – етнограф, історик права, меценат, культурно-громадський діяч.

1868

52. Оссовский Г. О. Из путевых записок по Житомирскому и Овручскому уездам в 1867 г. Ч. 1. Заметки геологические. – Житомир : [Типо-литогр. А. Шадова], 1868. – 68 с. – Відб. із газ.: Волын. губерн. ведомости. – 1868. – № 21–24. [61]

Оссовський Готфрид Йосипович (пол. Gotfryd Ossowski, рос. Оссовский Готфрид Осипович; 08.11.1835, с. Козарівка Канівського пов. на Київщині, нині Канівського р-ну Черкас. обл. – 16.04.1897, м. Томськ) – польський археолог, геолог і палеонтолог, організатор краєзнавчого руху на Волині, один із засновників «Товариства дослідників Волині», дійсний член Антропологічної комісії АН у Кракові.

53. Роммель Х. Ф. Пять лет из истории Харьковского университета: Воспоминания проф. Роммеля о своем времени, о Харькове и Харьковском университете (1785–1815) / пер. с нем. и предисл. Я. Балясного. – Харьков : Тип. ун-та, 1868. – [6], XIV, 111 с.

НБУВ: АИ 1183, Айзеншток № 9592

Роммель Христофор Пилиппович фон (Крістоф-Дітріх; 1781–1859) – німецький учений-філософ, професор словесного факультету Харківського університету.

XVIII–XIX ст. Харків. Харківський університет.

Зміст: Предисловіе. I. Детство и воспитаніе Роммеля. Студентская жизнь в Марбурге и Геттингене. Докторский экзамен. Назначеніе профессором в Марбурге. II. Жизнь в Марбурге, профессорская деятельность и политическое направленіе Роммеля. Присоединение Гессена к вестфальскому королевству.

[61] РНБ 18.171.6.131

III. Путешествіе от Касселя до Харькова в ноябре и декабре 1810 года. (Брауншвейг. Берлин и его знаменитости. Дрезден. Прага. Лемберг. Русская граница. Кіев. Украинская честность и гостепріимство. IV. Пріезд в Харьков. Русскіе университеты, особенно харьковскій. Студенты и их напрвленіе. Первая деятельность Роммеля и первыя его впечатленія. Поездка в Славянск. Партіи в университете: русскіе, немцы, французы. Шад. Пильгер. Швейкарт и др. Ректор Стойкович.

1869

54. Антонин, архиепископ. Из записок синайского богомольца / Антонин (А. И. Капустин). – Одесса, 1869. – 11 с. – Відб. із газ.: Херсон. епарх. вед. – 1869.

НБУВ (ВІК): Тр. КДА 1871 р.

Про автора див. № ???

XIX ст. Сінай.

55. Антонин. Из Иерусалима. – [Одесса : Б. и., 1869]. – 11 с. – Відб. із газ.: Херсон. епарх. вед. – 1869. [В конце текста псевд. авт.: Поклонник, раскрыт по изд.: Масанов. Словарь псевдонимов. Т. 2. М., 1957]. [62]

Про автора див. № ???

XIX ст. Єрусалим.

56. Антонин. От Босфора до Яффы : (брату) / [соч.] Ал. Орестова [псевд.]. – Киев : тип. Киево-Печ. лавры, 1869. – 84 с. – Відб. із журн.: Тр. КДА. – 1869. – № 3–5. – [Авт. установлен по изд.: Масанов И. Ф. Словарь псевдонимов. М., 1957. Т. 2. С. 301] [63]

Про автора див. № ???

XIX ст. Босфор. Яффа.

57. Воспоминания о Крыме. Альбом всех лучших видов Крыма : 26 гравюр на стали с текстом : изд. Эмиля Берндта / [грав. Юлий Берндт]. – Одесса : тип. Гизеке и Девриев, 1869. – [4], 104 с., 1 л. фронт. (грав. тит. л.), 26 л. ил. ; 22х30. Поясн. текст к ил. на рус. и нем. яз. – Режим доступу: https://viewer.rusneb.ru/ru/rsl01003579047?page=2&rotate=0&theme=white

НБУВ (ВОМ): В 72 СГР А-56 Берндт Юлий, ил.

Зміст: Введение. Географическое, историческое и этнографыческое обозрение Крыма. Симферополь, Бахчисарай, Чуфут-Кале, Евпатория.

[62] РНБ 18.311.2.26

[63] РНБ 18.116.2.304

58. Из записок украинца : арендари и плантаторы. – [Киев] : Унив. тип., ценз. 1869. – 24 с. ; 16 см. – Відб. із газ.: Киевлянин. – 1869. – № 35.

НБУВ: АИ 17392

59. [Милорадович Г. А.]. Воспоминания об Александре Григорьевиче Милорадовиче. – [Чернигов : Тип. «Ильинская», аренд. Губерн. зем. управой, 1869]. – 19 с. – Відб. із газ.: Чернигов. епарх. изв. – 1868. – № 24 ; 1869. – № 1. – Режим доступу: https://www.prlib.ru/item/404606. – [Авт. установлен по кат. РНБ (С. 16–18)] [64].

Милорадович Григорій Олександрович (24.09.1839, м. Чернігів – 14.08.1905, там само) – громадський діяч, історик, сенатор (1904). Генерал-лейтенант (1888).

Милорадович Олександр Григорович (27.08.1793, Чернігівська губ. – 21.11.1868, там само) – дійсний статський радник (1830), чернігівський генеральний суддя (голова палати цивільного суду; 1830–1833), почесний попечитель Чернігівської губернської гімназіїї (1833–1842).

1793–1868. Спогади про його життя.

Зміст: Воспоминания об Александре Григорьевиче Милорадовиче. Слово надгробное. Письмо графа Михаила Михайловича Сперанского к А. Г. Милорадовичу. Письмо графа Виктора Павловича Кочубея.

60. [Муравьев А. Н.]. Несколько слов в память Т. Б. Потемкиной / А. Н. Муравьев. – Киев: Тип. И. и А. Давыденко, 1869. – 11 с. – [Авт. установлен по изд.: Геннади Г. Справочный словарь о русских писателях и ученых. Т. 2. С. 352].

НБУВ (ВІК): С XII 10/III4

Муравйов Андрій Миколайович (рос. Муравьев Андрей Николаевич; 30.04.1806, Москва – 1874) – духовний письменник, паломник, громадський діяч, архівіст, драматург.

Потьомкіна Катерина Михайлівна (у шлюбі Рібоп'єр; рос. Потемкина (Рибопьер) Екатерина Михайловна; 15.06.1788, С.-Петербург – 02.02.1872, там само) – графиня, дружина дипломата обер-камергера графа А. И. Рибопьера.

Весна 1858 р. Слов'янськ. Святогірський монастир. Опис пребування на хуторі княгині Т. Б. Потьомкіної, зокрема роботи над своїм архівом та допомоги у цьому графині. Без змісту.

61. Оссовский Г. О. Из путевых заметок по Волынской губернии: наблюдения в отношении землезнания, землерождения и фабрично-промышленного состояния губернии : археол. и этногр. заметки, местные

[64] РДБ О 10/920

народные предания и легенды / [соч.] Готфреда Оссовского. – Житомир : Изд. Г. Будкевича, 1869 (обкл. 1870). – [6], 32 с., 1 л. ил.

НБУВ В 2724 И

Про автора див. № ???

XIX ст. Волинська губернія.

Зміст: Течение реки Тетерева; нанравление и пространство ею орошаемое; верховья реки. Легенда об истоке Тетерева: «магнатъ закононачиваетъ Тетерев». Характеристика поверхности прибрежной полосы и обнажений береговых гранитов. Тригурье; пещера Воронина и предание об ней, Чертовая мельница в Денешах. Замечательнейшия породы гранитов. Трощанские гнейсо-граниты; тригурьевский гранит; о каолине; граниты м. Ловкова. Пространство железных руд. Красильные вещества. Взгляд на промышленность прибрежнаго народонаселения.

62. Струве Ф. А. Путевые заметки : отчет ординар. проф. Ф. Струве о командировке его в Афины, Рим, Париж и Германию с 1 июня – 1 окт. 1868 г. – Одесса : Тип. П. Францова, 1869. – 54 с. – Відб. із: Зап. Новорос. ун-та. – 1868. – Т. 3 [65].

Струве Федір Аристович (рос. Струве Федор Аристович; 12.05.1816, м. Фленсбург, Данія – 04.01.1886) – доктор класичної філології, історик античності, фахівець з римської та грецької історії та словесності, професор Новоросійського університету (Одеса).

1.06.1868–1.10.1868. Афіни. Рим. Париж. Німеччина. Опис наукового закордонного відрядження від Новоросійського університету (Одеса) для встановлення наукових контактів з представниками археології з ціллю вивчення давньогрецької цивілізації на північному побережжі Чорного моря та придбання предметів старовини для університетсьекого музею старожитностей та витончених мистецтв.

63. [Чалый М. К.]. Записки украинца из времени польского восстания 1861–1864 г. : с портр. волостных старшин Шадуры и Щербака. – Киев : Тип. ун-та, 1869. – 61 с., 11 л. портр. – [Авт. установлен по изд.: Минцлов. Обзор записок, относящихся к истории России. Вып. 4. Новгород, 1912. – С. 39]. – Режим доступу: file:///C:/Users/Admin/AppData/Local/Temp/zapiski_ukraintsa_iz_vremeni_polskogo_vosstaniia_18611864_go-1.pdf

НБУВ: ВИ 4012, (ВІК) ВХL 7/577

Чалий Михайло Корнієвич (рос. Чалый Михаил Корнеевич; 24.09.1816, Новгород-Сіверський на Чернігівщині - 6(19).02.1907, Київ) – педагог, освітянин, громадсько-культурний діяч, літератор.

1861–1864. Київська губернія.

[65] РДБ: 18.116.5.139; FB U 400/165; FB P 50/275; OMF Ф 1-82/13315; РНБ 18.116.5.139

Зміст: I. Приготовление поляков к восстанию (1861-1863). II. Шляхетська рухалка. В Васильковском уезде. 28-го апреля. 29-го апреля. 30-го апреля. 1-го мая. 2-го мая. 3-го мая. 4-го мая. 5-го мая. 6-го мая. 7-го мая. 8-го мая. 9-го мая. Заключение.

1870

64. Богомолов А. [И.]. Отчет о путешествии за границу, от 15-го мая по 1-е сентября 1869 года, Александра Богомолова. – Харьков : Унив. тип., 1870. – [2], 23 с., 2 л. ил. [66]

Богомолов Олександр Іванович (Глебов-Богомолов, рос. Богомолов Александр Иванович; XIX ст.) – хімік, приват-доцент Харківського університету.

1869 р. Опис перебування у науковому відрядженні в Західній Європі – Німеччині, Австро-Угорщині, Франції, Швейцарії. Зокрема, відвідав хімічні інститути у Бонні, Лейпцігу, Берліні.

65. [Чалый М. К.]. Андрей Иванович Дикий : [воспоминания о нем, его письма и отрывки из дневника] / [М. К. Чалый]. – Киев : Тип. ун-та , 1870. – [2], 198 с., 1 л. фронт. (портр.). – (Воспоминания о педагоге).

НБУВ: А1287И

Про автора див. № ???

Дикий Андрій Іванович (рос. Дикий Андрей Иванович; ?–?) – педагог.

Зміст: Записки студента 1859 г. О необходимости воспитательного элемента в народных школах и о мерах к этому способствующих. Мнение студента С-ва.

1871

66. Антонин. Из записок Синайскаго богомольца : [21 июля – 5 октября 1870 г.] / [архим. Антонин (Капустин)]. – Киев : Губ. тип., 1871. – [2], 198, 72, 76 с. – [В конце текста: А.; авт. установлен по изд.: Масанов И. Ф. Словарь псевдонимов. М., 1956. Т. 1. С. 26]. – Відб. із журн.: Труды КДА. 1871. – № 2–5, 8–9. – [Те саме вид. див. № ???, ???].

НБУВ (ВІК): Труды КДА

Про автора див. № ???

Липень–жовтень 1870 р. Синай.

[66] РНБ 18.124.5.327 (автор заначений як Глебов-Богомолов); РГБ FB E 71/223; FB U 371/496

67. Воспоминание о схимонахе отце Никодиме, подвизамшемся в Русском на Афоне Пантелеймоновом монастыре. – Киев: Тип. Киево-Печер. Лавры, 1871. – 16 с. – Відб. із: Воскресное чтение. – 1871. – № 48 [67].

Никодим (рос. Никодим; ?–?) – чернець-схимник на Афоні.

68. [Лаврентьев С. Л.]. Письма из деревни / [соч.] С. Л. Лаврентьева. – Одесса : Тип. бр. Петра и Павла Гроссул-Толстых, 1871. – 38 с. [68]

Лаврентьев Семен Лаврентійович (рос. Лаврентьев Семен Лаврентьевич; 1875 – після 1938) – селянин.

69. Питра А. С. Воспоминания о Густаве Федоровиче Шперке : (чит. в заседании О-ва испытателей природы при Харьков. ун-те, 21 окт. 1870 г.) / Адольф Питра. – Харьков : Тип. ун-та, 1871. – 10 с. – Відб. із: Тр. О-ва испытателей природы при Харьков. ун-те. – 1871. – Т. 3.

НБУВ (ВІК): Ж17736

Пітра Адольф Самійлович (рос. Питра Адольф Самойлович; 1830, Харків –1889, Харків) – вчений-ботаник, педагог, декан фізико-математичного ф-ту, ректор Імп. Харківського ун-ту (1873 – 1881).

Шперк Густав Федорович (Фрідрихович) (1846–22.08.1870, Мюнхен) – ботанік, магістр Харківського ун-ту.

1872

70. Алексеев П. П. Заметки из заграничного путешествия в 1871-72 гг. – Киев : Тип. ун-та И. И. Завадского, 1872. – 16 с. – Відб. із журн.: Унив. изв. – 1872. – №11. С. 1–16).

НБУВ: ВО 90843

Алексеєв Петро Петрович (рос. Алексеев Петр Петрович; 14.(26).04.1840, Луга, Санкт-Петербургская губ. – 6(18).02.1891, Київ) – хімік-органік, доктор хімічних наук, професор Київського університету.

1871–1872 рр. Про наукове відрядження до Європи.

Зміст: Несколько слов об итальянских университетах вообще. Химические лаборатории в них. Флоренция: Instituto superiore. Техническая школа. Институт Барди. Химические лаборатории в Париже, Цюрихе, Граце и Вене.

71. Антонин. Из записок Синайскаго богомольца : [21 июля – 5 октября 1870 г.] / [архим. Антонин (Капустин)]. – Киев : Губ. тип., 1872. – [2], 198, 72, 76 с. – [В конце текста: А.; авт. установлен по изд.: Масанов И. Ф. Словарь

[67] РНБ 18.157.3.33

[68] РНБ 18.120.2.69; РГБ FB G 61/220

псевдонимов. М., 1956. Т. 1. С. 26]. – Відб. із журн.: Труды КДА. 1871. – № 2–5, 8–9. – [Те саме вид. див. № ???, ???].

НБУВ (ВІК): Труды КДА

Про автора див. № ???

Липень–жовтень 1870 р. Синай.

72. И. Е. [Евстратий, иеромонах]. Исповедь инока : (автобиография) : им самим написанная / Иоанн. – Изд. 2-е, испр. и значит. доп. И. Е. – Киев: Тип. Р. Добржанского, 1872. – [4], 171 с. : ил. – Режим доступу: https://azbyka.ru/otechnik/Evstratij_Golovanskij/ispoved-inoka/ ; https://vivaldi.nlr.ru/bx000018539/view/?#page=5 – [1-ше вид.: див. № ??? ; 3-тє вид.: див. № ???] [69].

Про автора див. № ???

Зміст: див. № ???

73. Путник о граде Иерусалиме / составлен неизвестным галицко-русским паломником между 1597–1607 г. ; издал и объяснил А. С. Петрушевич. – Львов : тип. Ставропигийского ин-та, 1872. – 28 с.

НБУВ Гал. 262 Геогр.

Петрушевич Антоній Степанович (псевдоніми: Антоній из Добрян, Галичаненько А., Галичанин, Подкова Иван, Русин Галичанин, Русолюбович А., Тотсамович А. та ін.; 18.01.1821, с. Добряни – 23.09.1913, Львів) – історик, мовознавець, дослідник історії Галичини, священник.

Паломницький твір А. С. Петрушевич приписав галицько-руському паломнику, але це переклад грецького проскінітарія – путівника (див.: Православний Палестинський збірник. – Вип. 26. – СПб., 1890. – Режим доступу: https://sinkovskoe.ru/food-and-drinks/palomnichestvo---eto-puteshestvie-k-svyatym-mestam-istoriya-i.html

74. [Рафальський Л.]. Путешествие по Кременецкому уезду Волынской губернии 1865 года. – [Кременец] : Тип. Почаевской Лавры, [1876]. – 188 с. – Прил. к «Волын. епарх. вед.». – 1876. – № 5-7, 9-10, 14-19, 21-22». – [Автор вказаний в передмові] [70].

1865. Кременець. Волинська губернія.

1873

75. Антонин. Из записок Синайскаго богомольца : [21 июля – 5 октября 1870 г.] / [архим. Антонин (Капустин)]. – Киев : Губ. тип., 1873. – [2], 198, 72,

[69] РНБ 18.125.3.210

[70] РНБ 5/8 Пер

76 с. – [В конце текста: А.; авт. установлен по изд.: Масанов И. Ф. Словарь псевдонимов. М., 1956. Т. 1. С. 26]. – Відб. із журн.: Труды КДА. 1871. – № 2–5, 8–9. – [Те саме вид. див. № ???, ???].

НБУВ (ВІК): Труды КДА

Про автора див. № ???

Липень–жовтень 1870 р. Синай.

76. -й. Из записок Украинца [псевд.]. [1862 г.]. 1. Временнообязанные. 2. Паны, жиды и хлопы. 3. Несчастные / -й. – [Киев] : Унив. тип., ценз. 1873. – 44 с. – В конце текста: -й. – Відб. із газ.: Киевлянин. – 1873. – № 50–54.

НБУВ: Аи 1188

Зміст: 1. Временнообязанные. 2. Паны, жиды и хлопы. 3. Несчастные.

77. Кочубинский А.А. Минувший год : (из путевых воспоминаний) / сообщ. А. А. Кочубинский. – Одесса : Тип. Ульриха и Шульце, 1873. – 10 с.

НБУВ: (ВІК) 1889-2013; Б-ка Максимовича 9сл

Кочубинський Олександр Олександрович (рос. Кочубинский Александр Александрович; 04.11(22.10).1845, Кишинів – 26(13).05.1907, Одеса) – філолог, історик та слов'янознавець, професор (1877) Новоросійського ун-ту.

Без змісту.

78. Лагода И. Н. Морские купальни Черного моря : из путевых заметок врача И. Н. Лагоды / И. Н. Лагода. – Чернигов : Тип. Земская, 1873. – 41 с. [71]

Лагода Іван Миколайович (1832–1905) – лікар, викладач фельдшерської школи у Чернігові, громадсько-культурний діяч.

Подорожні нотатки.

79. Павел (Алеппский), архидиакон. Киев и его святыня в половине XVII века : (из путешествия антиохийского патриарха Макария, описанного его сыном архидиаконом Павлом) / [пер. с англ. Н. А. Белозерской]. – [Киев] : Тип., аренд. С. Кульженко и В. Давиденко, [1873]. – 78 с. – Відб. із газ.: Киев. епарх. ведомости. – 1872. – № 14–16, 18, 21, 23, 24 ; 1873. – № 1 ; 1874. – № 15. – Режим доступу: http://www.vostlit.info/Texts/rus6/Makarij_3/text41.htm

НБУВ Костомаров 983

Павло Алеппський (Алепський, Халебський, рос. Павел Алеппский, араб. Булос аль-Халябі Ібн аз-Заїм аль-Халябі; 1627–30.01.1669) – письменник, мандрівник, архідиякон. Син Антіохійського патріарха Макарія.

XVII ст. Київ. Відомості про топографію і природні умови України, про її госп-во, звичаї населення, про перебіг воєнних і політ. подій. Автор дуже ретельно занотував кількість парафій у кожному місті та їхні назви. Нерідко ці

[71] РДБ FB C 13/4, MFK 801-15/3012; РНБ 18.115.7.75, 18.109.7.411

згадки є унікальними свідченнями існування церков, переважна частина яких була знищена в добу Руїни. Так само ретельно описані особливості архітектури, опорядження цих храмів, а також укріплення та ін. споруди, які він бачив під час подорожі.

80. Памяти профессора Киевской духовной академии Юрия Давидовича Подгурского. – Київ, 1873.

НБУВ А 18890/23257 И

Підгурський Юрій (Георгій) Давидович (рос. Подгурский Юрий Давыдович; бл. 1834 – 29.05.1872, Київ) – історик, педагог, перекладач, екстраординарний професор Київської духовної академії по кафедрі загальної цивільної історії.

XIX ст. Київ. Київська духовна Академія.

Зміст: Похоронные речи: речь В. Ф. Певницкого, речь А. Д. Воронова, речь Ф. А. Терновского, речь И. И. Малышевского.

81. Страдомский А. [И.], прот. Воспоминания о преосвященном Варлааме (Денисове), архиепископе Черниговском и Нежинском. – Чернигов, 1873. – [2], 51 с., 1 л. фронт. (портр.).

НБУВ: (ВІК) С VIII. 9/783

Страдомський Андрій Іванович (рос. Стародомский Андрей Иванович; ? – не пізніше 1906) – член Чернігівської духовної консисторії, кафедральний протоієрей.

Варлаам (світське Денисов Василь Порфирович; 3.04.1804, Новгородська губ.-18.01.1873, Новгород-Сіверський) – історик Церкви, духовний письменник, архієрей РПЦ, архієпископ Чернігівський та Ніжинський (1867–1870). Без змісту.

1874

82. Григорович В. Записка антиквара о поездке его на Калку и Калмиус, в Корсунскую землю и на южные побережья Днепра и Днестра / изд. и прил. черт. побережья Днестра и Турунчука В. Григорович. - Одесса : тип. П. Францова, 1874. – 48, VI с., 1 л. карт. – Режим доступу: https://viewer.rsl.ru/ru/rsl01003586873?page=1&rotate=0&theme=white

НБУВ: В 221245, ВО16657, В222384

Григорович Віктор Іванович (рос. Григорович Виктор Иванович; 30.04.(12.05).1815, Балта, нині Одеської обл. – 19(31.12).1876, Єлисаветград, нині Кропивницький) – славіст, філолог, археолог, етнограф, історик, педагог, один із основоположників вітчизняної славістики, дослідник археології, етно- і топографії Пд. України, професор (1865–1876) Новоросійського університету (нині Одеський національний університет імені І. І. Мечникова)

1873. Таврида. Херсонська губернія. Крим. Азовське побережжя. Опис подорожі на річку Калку, Кальміус, Корсунську землю, південне побережжя Дніпра та Дністра. Історичні події, мова, побут, писемність, культура маріупольських греків (тати та базаріани).

83. Стоянов А. Воспоминания о Д. И. Кочеповском : биогр. очерк : публ. лекция, чит. 2-го февр. 1873 г. проф. А. Стояновым. – Харків : Тип. ун-та, 1874. – [2], 36 с. – Відб. із: Зап. Харьков. ун-та. – 1874. – Кн. 1. – С. 1–26. – Режим доступу: http://ekhnuir.univer.kharkov.ua/handle/123456789/6593

НБУВ: В 117082, В236375

Стоянов Андрій Миколайович (1830–1907) – юрист, вихованець Харківського університету, пізніше – професор, декан юридичного факультету, почесний член Харківського університету. Один із засновників і редакторів газети «Южный край».

Каченовський (Кочеповський) Дмитро Іванович (рос. Каченовский (Кочеповский) Дмитрий Иванович; 8.12.1827, Карачев, Орловської губ., нині Брянська обл., РФ – 27.12.1872) – вчений-правознавець, доктор юридичних наук, ординарний професор Харківського ун-ту, спеціаліст з міжнародного, зокрема морського, та державного права, історії політичних учень.

Зміст: Период детства и народная школа. Гимназия. Студенческая жизнь. Первый период профессуры. Заграничное путешевствие и последние годы жизни Д.И. Заключение. (Отрывки из «Заметки о моей болезни»).

1875

84. Баласогло А. П. Обломки : черновые записки морского содержания (1817–1867). Собрание мыслей, мнений и сочинений бывшего флотского офицера А. Белосоколова / [Баласогло А. П.]. – Николаев : Тип. главн. упр. Черномор. флота и портов, 1875. – [2], 25 с.

РНБ 18.113.8.124

Баласогло Олександр Пантелеймонович (рос. Баласогло Александр Пантелеймонович; псевд. Белосоколов А.; 23.10(4.11.).1813, Херсон – 18(30.01).1893, Миколаїв) – громадський діяч, член гуртка петрашевців, моряк, чиновник, архівіст, поет, публіцист, педагог, фольклорист.

1817–1867. Миколаїв. Спогади про друзів – героїв, незламних під ударами «броненосного» століття.

85. Семенов М. Воспоминание об А. Н. Муравьеве : [с прил.] / М. Семенов.– Киев : Губ. тип., 1875. – 193 с. – [В конце предисл. авт.: М. Семенов ; Список сочинений А. Н. Муравьева: с. 189–191]. – Режим доступу: https://vivaldi.nlr.ru/bx000074807/view/#page=

НБУВ ВО93470

Семенов Михайло (Семенов Михаил; ?–?) – офіцер Київської саперної бригади.

Муравйов Андрій Миколайович (30.04.1806, Москва – 18.08.1874, Київ) – історик церкви, археограф, пам'яткоохоронець, краєзнавець, колекціонер, мандрівник.

Кінець 50-х рр. – 1874 р. Автор спогадів будував будинок для А. М. Муравйова на Андріївському узвозі. Характеристика службової діяльності А. М. Муравйова до виходу у відставку. Переїзд до Києва, обставини життя у місті. Хвороба і смерть. Листи А. М. Муравйова до автора. Список творів А. М. Муравйова.

Зміст: Предисловие. Глава I. Глава II. Глава III. Приложение. Памяти А. Н. Муравьева. Надгробное слово прот. Н. А. Фаворова. Надгробное слово прот. Н. Я. Оглоблина. Список починений А. Н. Муравьева.

86. Гордон П. Киев в 1684–85 годах по описанию служилого иноземца Патрикия Гордона / Патрикий Гордон, пер. С. А. Терновского. – Киев : Тип. аренд. С.В. Кульженко, 1875. – 40 с. – Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?S21CNR=20&S21STN=1&S21REF=2&C21COM=S&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21All=%3C.%3EID%3Dukr0000014534%3C.%3E&&S21FMT=fullwebr

НБУВ ВО 1932; ВО 31124

Ґордон Патрік Леопольд (англ. Patrick Leopold Gordon; 31.02.1635, графство Абердиншир, Шотландія – 1699, Росія) – шведський і польський офіцер, мемуарист, генерал на службі Московського князівства (з 1661). У 1667–1686 рр. служив в Україні. Автор щоденника «Дневник генерала Патрика Гордона...» (Москва, 1892).

1684–1685 рр. Київ. Публікацію складають уривки зі «Щоденника генерала…», що містять враження автора про перебування в Києві.

Зміст: Извлечения из дневника Гордона за 1884 г. Извлечения из дневника Гордона за первую половину 1885 г. Извлечения из дневника Гордона за вторую половину 1885 г.

87. Дюков Г. Заметки и воспоминания поклонника Святым местам на Афоне и Палестине в 1869 году / соч. прот. Григория Дюкова. – Харьков : Тип. Окруж. штаба, 1872. – X, 214 с. – Режим доступу: https://elis.psu.ru/node/56445 ; https://elis.psu.ru/node/56444 – [2-ге вид.: див. № ???].

НБУВ ВО 805125 Крымск. Комп. №1

Дюков Григорій Стефанович (рос. Дюков Григорий Стефанович; ?–?) – протоієрей.

1869 р. Подорож до святих місць. Харків. Полтава. Одеса. Константинополь. Палестина. Афон. Єрусалим. Річка Йордан. Гора Сіон.

Розлогий зміст: с. I–X.

88. [Евстратий, иеромонах]. Исповедь (автобиография) инока бывшего сельского приходского священника, ныне Киево-Златоверхого-Михайловского монастыря иеромонаха / Е., иеромонарх. – 3-е изд., доп. – Киев: Тип. В. И. Давыденка, 1875. – 169 с. – [1-ше вид.: див. № ???; 2-ге вид.: див. № ???].

НБУВ: ВИ 19484

Про автора див. № ???

Зміст: див. № ???

1876

89. Аболенский И. Московское государство при царе Алексее Михайловиче и Патриархе Никоне, по запискам архидьякона Павла Алеппского / соч. Ивана Аболенского. – Киев : Тип. С. Т. Еремеева, 1876. – [2], 210 с. – Режим доступу: https://runivers.ru/upload/iblock/c4b/moskovskoe%20gosudarstvo.pdf

НБУВ: Крымск. Ж30127, 1876, № 1-12; НІБУ: 9(с)13 А15

Аболенський Іван (рос. Аболенский Иван; ?–?) – рос. історик.

1652–1657 рр. Турція. Молдова. Валахія. Україна (Малоросія). Росія. Робота повністю зроблена за щоденником архідиякона Павла Алеппського (див. № ???), які були зроблені ним під час подорожі по Московії (1654–1657) та носить узагальнюючий характер.

Зміст: От Путивля до Москвы. Год в Москве и обратный путь из Москвы в Путивль. (О московских вельможах. О московском духовенстве). Патриарх Никон. Характер московской религиозности. Современные известия о польско-козацкой войне 1855-7 гг. Внутренние дела московские во время пребывания в Москве Павла Алеппского и разрых со Швецией. Московские церкви и церковные обряды. Описание Москвы. Заключение.

90. Фадеев [Р. А.]. «Кругосветный пакетбот», его хозяин, штурман, экипаж; благополучное его странствование по морю глупости : правдивая история из текущей жизни, записанная боцманом Фадеевым. – Одесса : Тип. «Русская» Р. Бейленсон, 1876. – 16 с. [72]

Фадєєв Ростислав Андрійович (28.03(09.04).1824, Катеринослав – 29.12.1882(10.01.1883), Одеса) – военний історик, публіцист, генерал-майор.

91. Чижевский И. Л. Прощание преосвященнейшего епископа Саввы с полоцкою паствою и вступление его на харьковскую епископскую кафедру /

[72] РНБ 18.143.2.279

сост. и предисл. протоиерея Иоанна Чижевского. – Харьков : Тип. Окр. штаба, 1876. – [2], II, 192, 7 с. [73]

Чижевський Іоанн Лукич (рос. Чижевский Иоанн Лукич; 1821–?) – редактор «Харковских ведомостей».

Савва (світське Тихомиров Іван Михайлович; 15.(27).03.1819, Палех, Володимирська губ. – 13.(25).10.1896, Тверь) – архієпископ РПЦ, єпископ Харківский и Ахтирський (1874-1879), церковний археолог.

XIX ст. Полоцьк. Харків, Ахтирка.

92. [Чудновский С. Л.]. Мысли незаписного публициста / С.Л.Ч. – Одесса : Тип. «Русская» Р. Бейленсона, 1876. – 55 с. – [Авт. в кн. не указан, раскрыт по изд.: Масанов. Словарь псевдонимов... М., 1958. Т. 3. С. 57]. [74]

Чудновський Соломон Лазаревич (рос. Чудновский Соломон Лазаревич, Шлойме Лейзерович, крипт. С.Л.Ч.; 13(25).03.1849, Херсон, Херсонська губ. – 21.08(3.09).1912, Одеса, Херсонська губ.) – учасник російського революційного руху, громадський діяч, етнограф, економіст, мемуарист.

1877

93. Анисимов А. Выписки из дорожного дневника, веденного во время путешествия в Иерусалим и другие священные места Палестины, в 1875 году / [соч.] Изюм. Преображ. собора свящ. Александра Анисимова. – Харьков : Тип. Окр. штаба, 1877. – 216, XIV, [1] с.

НБУВ: (ВІК) КПЛ XIV 2/31

Анісімов Олександр Васильович (рос. Анисимов Александр Васильевич; ?–?) – протоієрей Харківської єпархії, дійсний член Імператорського Православного Паленстинського Товариства.

1875. Опис подорожі в Палестину. Єрусалим. Без змісту.

94. Воронец Е. Н. К воспоминаниям о скончавшемся в Бозе протоиерее Александре Васильевиче Горском. – Харьков : Тип. Зильберберга, 1877. – 34 с.

НБУВ: (ВІК) КДА С VIII 11/1579

Воронець Євстафій Миколайович (рос. Воронец Евстафий Николаевич; 1846–1903 чи 1913) – духовий письменник, православний публіцист, входив до комітету засновників Харківської державної бібліотеки.

Горський Олександр Васильович (рос. Горский Александр Васильевич; 16.08.1812, Кострома – 1875, Сергієв Посад) – протоієрей, історик церкви, богослов, педагог.

XIX ст. Московська духовна академія. Характеристика О. В. Горського, інших викладачів, ректора. Без змісту.

[73] РНБ 18.129.2.14 (без автора)
[74] РНБ 18.128.7.524; РДБ FB S 44/520

95. Головацький Я. Ф. Памяти Дмитрія Головацкаго / Я. Ф. Головацький. – Львів : Тип. Ставроп. ин-та, 1877. – 29 с. – Відб. із газ.: Слово. – 1877.

Взято з: Міжнародний зведений каталог-репертуар української книги, 1798-1923 : наук. бібліогр. покажч. : у 3 т. Т. 1. 1798–1903 (Київ, 2019. – С. 206.).

Головацький Яків Федорович (псевд. і крипт.: Гаврило Русин, Балагур Яцько, Чепеленко Яцько, Галичанин, Головацький Ярослав, Г-кій, Я., Я. Г., Я. Ф., Я. Ф. Г. та ін.; 29.10.1814, с. Чепелі, нині Бродівського р-ну Львівської обл. – 13.05.1888, Вільнюс) – мовознавець, етнограф, фольклорист, історик, бібліограф, поет, педагог і громадський діяч, священник, академік Санкт-Петербурзької АН, член РГТ, почесний член Т-ва історії і старовини російської з 1866.

XIX ст. Головацький Дмитро (?–?) – парох Церкви Успіння Пресвятої Богородиці греко-католицької громади Теребовлянського деканату Тернопільсько-Зборівської архієпархії Української греко-католицької церкви в с. Ласківці Тернопільського р-ну Тернопільської обл.

96. [Кистяковский А. Ф.]. Воспоминания об ученой деятельности покойного профессора А.П. Чебышева-Дмитриева : чит. в заседании Киев. юрид. о-ва, 23 янв. 1877 г. / А. Кистяковский. – [Киев] : Тип. ун-та, [1877]. – 12 с. – Відб. із журн.: Унив. изв. – 1877. – № 5. – [В конце текста авт.: А. Кистяковский].

НБУВ: ВО 44969, ВО 304357

Кістяківський Олександр Федорович (рос. Кистяковский Александр Федорович; 26(14).03.1833, с. Городище, нині село Менського р-ну Чернігівської обл. –25(13).01.1885, Київ) – правознавець і громад. діяч, доктор кримінального права, професор кримінального права Київського університету Св. Володимира.

XIX ст. Чебишев-Дмитрієв Олександр Павлович (рос. Чебышев-Дмитриев Александр Павлович; 18.04.1834, Москва – 9.01.1874, Санкт-Петербург) – російський правник, професор Санк-Петербурзького університету, видавець, публіцист. Змісту немає.

97. Кулжинский И. Г. Воспоминания старинного Черниговского семинариста. – Чернигов : Тип. Губернская, 1877. – 20 с. – Відб. із: Прибавление к «Чернигов. епарх. изв.». – 1877. – № 7. – С. 187–196 ; № 8. – С. 21 –221. – Режим доступу: https://viewer.rusneb.ru/ru/rsl01004863971?page=1&rotate=0&theme=white

НБУВ: (ВІК) Чернигов. епарх. изв. 1877 № 7–8

Кулжинський (Кульжинський) Іван Григорович (14 квітня 1803 р., м. Глухів – 1884, Ніжин) – письменник, педагог, історик, етнограф, громадський діяч, мемуарист.

1811–1825 рр. Чернігів. Чернігівська духовна семінарія. Опис життя (побут) та навчання (предмети, що викладалися) семінаристів Чернігівської духовної семінарії, характеристика вчителів. Опис проходження над Черніговом комети у 1812 р. Призначення у 1825 р. учителем латинської мови у Ніжинську гімназію князя Безбородька. Без змісту.

98. Певницкий В. Ф. Воспоминания о покойном митрополите Киевском Арсении. – Киев : Изд. ред. «Тр. Киев. духов. акад.» : Тип. В. Давиденко, 1877. – [2], 195 с.

НБУВ: Ж30127 Тр. КДА 1876 № 8-9, 1877 № 1-7

КДА РУБ Б-10 П-23

Певницький Василь Федорович (рос. Певницкий Василий Федорович; 29.02.1832, Васильєвський Погост Муромського пов. Владимирської губ., нині Мале Юр'єво – 12.071911, Київ) – педагог, філософ, богослов, професор КДА, гомілет, пасторолог, релігійний публіцист, громадський діяч, мемуарист.

XIX с. Митрополит київський Арсеній (світське Москвін Федір Павлович; 1795 або 1797, с. Вороньє, Костромська губ. – 28.04.1876, помер в СПб, похований в Києві) – церковний діяч, митрополит Київський і Галицький (1860–1876). Біографічні дані.

99. Погребинский М. Г. Отчет об отпуске за границу. – Одесса, 1877. – 68 с.

НБУВ Во 131414, (ВІК) журн. «Труды врачей», 1877, вып. 3. С. 65-128.

Погребинський Моїсей Григорович (рос. Погребинский Моисей Григорьевич; 1840–1899) – дійсний член Одеського лікарського товариства, редактор «Южно-русской медицинской газеты» (з 1893 р.), лікар-інфекціоніст, бальнеолог.

100. Порфирий. Первое путешествие в Афонские монастыри и скиты архимадрита, ныне епископа Порфирия Успенского в 1845 году / Порфирий Успенский. – Киев : Тип. В. Л. Фронцкевича, 1877. – Ч. 1, отд. 1. – [6], 386 с.

НБУВ (ВІК, Фундаментальна б-ка Подільської дух. сем.) Рус. о. № 2234

Про автора див. № ???

101. Порфирий. Первое путешествие в Афонские монастыри и скиты архимадрита, ныне епископа Порфирия Успенского в 1845 году / Порфирий Успенский. – Киев : Тип. В. Л. Фронцкевича, 1877. – Ч. 1, отд. 2. – [1], II, 341 с.

НБУВ (ВІК, Фундаментальна б-ка Подільської дух. сем.) Рус. о. № 2234

Київська дух. сем. IV/138

Про автора див. № ???

102. Порфирий. Первое путешествие в Афонские монастыри и скиты архимадрита, ныне епископа Порфирия Успенского в 1845 году / Порфирий Успенский. – Киев : Тип. В. Л. Фронцкевича, 1877. – Ч. 2, отд. 1. – [4], II, 505 с. – (Восток христианский. Афон).

НБУВ (ВІК, Фундаментальна б-ка Подільської дух. сем.) II.З.-32

Київська дух. сем. IV/138

Про автора див. № ???

103. Савва [Тихомиров И. М.]. Воспоминания о высокопреосвященном Леониде, архиепископе Ярославском и Ростовском / [соч.] Саввы, еп. харьковского. – Харьков : тип. Окр. штаба, 1877. – 8, 348, 35 с., 1 л. фронт. (портр.). – Режим доступу: https://viewer.rusneb.ru/ru/rsl01003590728

НБУВ (ВІК) CVIII.7 /472 Е III. 1/ 232, (ВІК, Б-ка КПЛ) Храповицький 4 4/25

Про автора див. № ???

Леонід (світське Краснопевков Лев Васильович; 10.02.1817, Петербург – 15(27).12.1876, Ярославль) – архієпископ Ярославський і Ростовський (1876).

1850-1876. Служба на флоті. Зустрічі та листування з Леонідом. Навчання разом з ним в Московській духовній академії. Постриг. Службові призначення Леоніда і автора. Історико-літературні заняття, спосіб життя, домашній побут, риси характеру, родичі Леоніда. Представники світської і духовної адміністрації. Філарет (Дроздов), О.В. Горський та ін. Урочистості в Москві. В додатках подано: «Поездка преосвященного Леонида в 1873 г. в Петербург». Без змісту.

104. Хойнацкий А. Ф. О смерти и погребении нежинского протоиерея и настоятеля Успенской церкви Феодора Евфимиевича Бордоноса, 13 февраля 1877 г. / А. Ф. Хойнацкий, свящ. – [Нежин, Черниговская губ.: Б. и., 1877]. – 14 с. – Відб. із газ.: Чернигов. епарх. изв. – 1877. – № 6–7.

Б-ка Ніжинського держ. ун-ту ім. М. Гоголя: Df 1№3/3 Х 70 (Конволют)

Хойнацький Андрій Федорович (1836 за іншими даними 1837, м-ко Полонне Новоград-Волинського пов. Волинської губ. – 1888, м. Ніжин Чернігівської губ.) – богослов, історик, краєзнавець Волині, педагог, церковний діяч, протоієрей православної церкви, професор Ніжинського історико-філологічного інституту.

1877. Бордонос Федір Єфимович (рос. Бордонос Феодор Евфимиевич; 1809 чи 1810 – 13.02.1877, Ніжин) – протоієрей церкви Успіння Святої Богородиці у Ніжині.

1878

105. Кочубинский А. А. Памяти товарищей : (из Унив. летописи) : две речи доц. по Каф. слав. словестности А. А. Кочубинского. - Одесса : тип. Г. Ульриха, 1878. - [2], 8 с.

НБУВ ВО 3534

Кочубинський Олександр Олександрович (рос. Кочубинский, Александр Александрович; 04.11(22.10).1845, Кишинів – 26(13).05.1907, Одеса) – філолог, історик та слов'янознавець, професор (1877) Новоросійського ун-ту.

Зміст: I. У могилы В. И. Григоровича; II. У гроба М. П. Смирнова.

106. Лосин В. Из Ялты на остров Мадеру: путевые очерки : [письмо 1-5]. – Киев : Тип. ун-та (И. Завадского), 1878. – [2], 45 с. – Режим доступу: https://viewer.rusneb.ru/ru/rsl01003608532?page=1&rotate=0&theme=white [75]

Лосін В. (рос. Лосин В. (?-?) – мандрівник.

1876 рік. Крим. Мадера. Опис подорожі у формі п'яти листів з Криму (Ялта) до Мадери на кораблях та поїздом.

Зміст: Письмо I: Ялта. Севастополь. Одесса. Письмо II: Босфор. Константинополь. Дарданелы. Смирна. Италия. Письмо III: Марсель. Испания. Барселона. Мадрид. Письмо IV: Мадрид. Письмо V: Португалия. Лиссабон. Мадера.

107. Маркевич А. Памяти императора Александра I : речь 12 декабря 1877 г. в Одессе в коммерческом училище / А. Маркевич. – Одесса, 1878. – Відб. із: Циркуляр по управлению Одесск. Учебного округа. – №3.

НБУВ ВО 31590

Маркевич Олексій Іванович (17.03.1847, с. Смош, нині Прилуцького р-ну Черніг. обл. – 05.06.1903, Одеса) – історик, громадський діяч, педагог, проф. Новоросійського ун-ту (Одеса;1889).

1877. Олександр I (1777–1825) – російський імператор. Виступ в честь 100-го ювілею від дня народження. Без змісту

108. Памяти Федора Федоровича Гусева, доцента Киевской духовной академии. – Киев, 1878. – [2], 29 с. – Режим доступу: https://viewer.rusneb.ru/ru/rsl01003608667?page=1&rotate=0&theme=white

НБУВ ВС 5513

Гусєв Федір Федорович (рос. Гусев Фёдор Фёдорович; 1844 – 26.08(07.09). 1878) – церк. педагог, богослов, філософ. Випускник СПбДА (1867-71). Магістр богослов'я (1878), доцент кафедри логіки та метафізики КДА (1872-1878).

Зміст: Памяти Федора Федоровича Гусева, доцента Киевской духовной академии (А. Воронов) с. 1-15. Слово о погребении доцента Киевской духовной академии Ф.Ф. Гусева, сказанное в церкви Киево-Братского монастиря 28 августа 1878 г. (В. Певницкий, с. 16-20). Речь над гробом Ф.Ф. Гусева. (М.

[75] РГБ FB E 12/541; MFK 801-14/2652

Ястребов, с. 21-24). Речь , сказанная при гробе доцента Киевской духовной академии Ф.Ф. Гусева (П. Богословский, с. 25-29).

109. Постоловский Г. Ф. Краткие мои воспоминания / сост. Г. Ф. Постоловский. – Киев : Тип. В. Л. Фронцкевича, 1878. – 68 с. [76]

Постоловський Григорій Фомич (рос. Постоловский Григорий Фомич; 1806 – після 1878) – вчитель.

1806–1860-ті рр. Дитинство в Вінниці. Навчання у дяка, у Вінницькій ланкастерській школі та гімназії. Характеристика викладання в гімназії. Викладачі. Побут гімназії. Холера 1830 в Вінниці. Приватні уроки. Служба в різних установах, робота наглядачем при Першої київської гімназії. Епізоди з життя автора.

110. [Постоловский Г. Ф.]. Мои воспоминания / сост. Г. Ф. Постоловский. – 2-е изд., доп. - Киев : тип. Е. Я. Федорова, 1878. – 97 с. [77]

Про автора див. № ???

Зміст: див. № ???

111. Правдин И. Из воспоминаний моего детства о деяниях Высокопреосвященнейшего Платона, архиепископа Херсонского и Одесского, когда он еще жил в Ковне / И. Правдин. – Одесса : Тип. П. Францова, 1878. – 23 с. – Відб. із: ПрХерсЕВ. – 1878. – № 17.

Правдін І. (?–?) – житель Ковно.

Платон (світське Городецький Микола Іванович; 1803 , посад (нині – село) Погоріле городище Зубцовського пов. Тверської губ. – 1891, Київ) – церковний діяч, педагог, місіонер, проповідник, єпископ РПЦ, архиепископ Херсонский та Одеський (з 1877), митрополит Київський і Галицький (з 1882).

1845–1850-ті рр. Архієрейське служіння Платона в Ковно. Його зовнішній вигляд, проповіді, розмови з прихожанами. Допомога Платона сім'ї автора (сприяв вступу дітей в гімназію).

112. Шигарин Н. Д. Евреи, продовольствовашие нашу армию в турецкую войну: путевые заметки : (из Унген через Яссы, Браилов в Бухарест и обратно в Россию) : в 2 вып. Вып. 1. Русские евреи за границей : (из Унген через Браилов в Бухарест и обратно в Унгены). – Киев : Тип. Д. Повальского, 1878. – 71 с.

НБУВ: (ВЮ) ВИ 346143/1

Шигарин Микола Дмитрович (рос. Шигарин Николай Дмитриевич; 1830-1890) – письменник, чиновник канцелярії київського генерал-губернатора, видавець журн. «Библиотека западной полосы России».

[76] РНБ 129/2038, 18.234.3.294; РГБ FB E 12/404

[77] РГБ FB E 98/180 ; РНБ 18.238.5.108

XIX ст. Росія. Унген. Ясси. Браїлів. Бухарест.

Зміст: Глава первая. Унгены. Переезд через границу. Мои товарищи по пути. Встреча с одеським выскочкой, и с одним таинственные евреем. Таможня. Яссы. Глава вторая. Поездка из Ясс, через Браилов, в Бухарест. Более близкое знаакомство с румынами. Зловещее карканье г. Андреева. Две голодные и холодные ночи в вагоне. Глава третья.

1879

113. Кребс В. Уманская резня : (записки Вероники Кребс) / пер. с предисл. И. М. Рева. – Киев : Тип. С. В. Кульженко, 1879. – 2, 36 с. – Пер. по вид. : Opis autentyczny rzezi humanskiej przez corke gubernatora Humania z Mladonowiczow, zamezna. Krebsowa. Poznan, 1840. – Режим доступу: https://archive.org/details/zdziejwhajdama01moci/page/86/mode/2up?view=theater (польською мовою).

НБУВ: ВО 132653/1 Комп.1-3; Во17929 Комп.№9; Во 4634 Б.Грінченко; РЛ №5475 Комп. №9

Кребс Вероніка (пол. Weronika Krebsowa, дівоче Младанович, пол. Mładanowicz; біля 1750 – 2.10.1832) – польська мемуаристка, дочка коменданта Умани Рафала Младановича.

1768. Умань. Повстання гайдамаків. Опис подій в Умані під час яких загинула її сім’я, очевидцем яких вона була. Характеристика Івана Ґонти. Згадується Максим Железняк. Без змісту.

114. Леонтович [О.]. Дневник 13-го Драгунского военного ордена полка : веден в течение Турецкой войны 1877-1878 годов поручиком Леонтовичем; [Штабс-кап. О. Леонтович]. – Одесса : Тип. Францова, 1879. – [3], 160 с., 1 л. карт. - Режим доступу: https://viewer.rusneb.ru/ru/000199_000009_003592146?page=1&rotate=0&theme=white [78]

Леонтович Орест Гаврилович (1834, с. Коси, Одещина – ?) – поручик, штабс капітан Драгунського воєнного ордена полку.

27 червеня 1877 р. – травень 1878 р. Поденні записи Турецької війни 1877-1879 рр. Зазначені імена старших офіцерів та нижчих чинів полку, які приймали участь у війні. Без змісту, по датах.

115. Спиридонов Ф. Воспоминание о подвиге брига «Меркурий» 14-го мая 1829 года : [общий очерк от памяти]. – Николаев : Тип. М. В. Рюмина, 1879. – [2], 9 с., 2 л. ил.

РНБ 18.133.2. 157

Спірідонов Ф. (рос. Спиридонов Ф.) – моряк.

[78] РДБ FB A 131/146; OVL Δ 457/99; MFK 801-18/2032

Травень 1829 р. Русько-турецька війна 1828-1829 рр. Огляд воєнних дій Чорноморського флоту в районі Бургаської затоки і Босфору (1829 р.). Опис бою брига «Меркурій» під командуванням капітана-лейтенанта Олександра Івановича Казарського (1798-1833) з двома турецькими кораблями в якій він отримав перемогу. Без змісту.

116. Хойнацкий А. Ф. Из воспоминаний и заметок бывшего послушника Почаевской Лавры при Базилианах: (материалы для истории унии 20-х г. текущего столетия) / А. Ф. Хойнацкий, протоиерей. – Почаев: Тип. Почаев. лавры, 1879. – 28 с. – Відб. із газ.: Волын. епарх. ведомости. – 1879. - №17, ч. неоф.

Б-ка Ніжинського ДПУ імені Миколи Гоголя: Дв 2№8/17 Х 70 (конволют)

Про автора див. № ???.

117. Хойнацкий А. Ф. Нежин 4 апреля 1879 года / А. Ф. Хойнацкий, свящ. – Чернигов: Тип. «Губернская», 1879. – [2], 7 с. – Відб. із газ.: Чернигов. епарх. изв. – 1879. – № 19.

Б-ка Ніжинського ДПУ імені Миколи Гоголя: Дв 2№8/17 Х-70, РУБ Df 1№3/3 (Конволют)

Про автора див. № ???

118. Чижевич О. О. Город Одесса и одесское общество : воспоминания одесского старожила. - Одеса, 1879 г. – 95 с. – Відб. зі зб. ст.: де-Рибасс Л. М. Из прошлого Одессы. Одесса, 1894. - Режим доступу: http://co6op.narod.ru/txt/odessa/deribas/chizhevich.html

НБУВ: ВО10734, ВИ18435

Чижевич Йосип Йосипович (рос. Чижевич Осип Осипович (Иосиф Иосифович); 1826-7.04.1898) – громадський діяч, чиновник канцелярії Одеського воєнного губернатора, предводитель дворянства Одеського повіту (з 1868 р.), член міської управи Одеси 1870-х – поч. 1890-х гг., член Херсонського губернського комітету по поліпшення побуту поміщицьких селян, мемуарист.

1837-1877. Одеса.

Зміст: Ришельевский лицей. Наружность города. Водоснабжение. Лиманские заведения. Одесские улицы и площади. Грязь. Пыль. Шоссировка улиц. Драгунская команда. Похищение катка. Городской голова Кортацци. Одесса порто-франко. Портные. Модистки. Рестораны. Коста. Клубы. Таможня. Одесская администрация и присутственные места. Полковник Полянский. Следствия по уголовным преступлениям. Пожары и поджоги. Градоначальник Казначеев. Пропажа сигнальной пушки. Растрата денег в комерческом суде. Жандармский полковник Граве. Одеские увеселителльные заведения («Вокзал». Городской театр). Одесские клубы (Айвазовский. Лессепс). Покража клубной кассы. Еврейский погром. Бомбардирование Одессы. Взятие парахода «Тигр».

Вторичное посещение Одессы неприятельским флотом. Замечательные личности и события в частной жизни (Граф А.Г. Строганов. Адьютант Е. В. Б-чь. Александр Андреевич Шостак. Ильин и Соколов. Князь Дадешкалиани убийца). Одесские чудаки, по-теперешнему психопаты (Александр Македонский. Бутырский. Девари. Зимин. Дуэль Кешко с Мартыновим). Одесское общество. Одесские львы и львицы. Красавцы. Красавицы. Балы. Занятие старой Хаджибейской крепости.

1880

119. Афанасьев Г. Е. Воспоминания о Викторе Ивановиче Григоровиче. – Одесса: Тип. Г. Ульриха, 1880. – 13 с. – Відб. з: Одесский славянский сборник: речи и сообщения в торжественном собрании 11 мая в день св. Кирилла и Мефодия 1878, 1879 и 1880 гг. Одесса : Тип. г. Ульриха, 1880. – С. 68-80.

НБУВ: ВО372531 («Одесский славянский сборник»).

Афанасьєв Георгій (Юрій) Омелянович (рос. Афанасьев Георгий Емельянович; 1848, Уфа, Росія – 1925, м. Бєлград, нині Сербія) – історик, громадський діяч, приват-доцент Новоросійського університету (1884–1890; 1919), міністр закордонних справ УНР (1918).

XIX ст. Григорович Віктор Іванович (12.05(30.04).1815, м. Балта – 31(19).12. 1876, Єлисаветград, нині Кропивницький) – філолог, археолог, етнограф, історик, професор Новоросійського університету (1865 – 1876), один із основоположників вітчизняної славістики. Без змісту.

120. Неручев М. В. Степное хозяйство: Путевые заметки / соч. М. В. Неручев. – [Одесса], 1880. – 80 с.

Наук. б-ка Одеського держ ун-ту ім. Мечникова, фонд Петруня 2679

Неручєв Михайло Васильович (рос. Неручев Михаил Васильевич; 1835-1922) – колезький радник, кандидат сільськогосподарських наук, агроном, публіцист, один із організаторів с.г. науково-дослідних робіт на Півдні України.

XIX ст. Подорожні нататки про розвиток степового господарства на Півдні України.

121. Фоменко К. И. Святая Земля и Евангельские притчи: Из зап. путешественника в Святую Землю / К. Фоменко, свящ. – Киев: Тип. Г. Т. Корчак-Новицкого, 1880. – 44 с. – Відб. із журн.: Воскресное чтение. – 1880. – № 17, 19–20.

НБУВ: (ВІК) журн. Воскресное чтение 1880 р. № 17, 19, 20

Фоменко Климент Іоаникійович (Оникійович) (рос. Климент Иоанникиевич Фоменко; 1836 – після 1917) – протоієрей, педагог, богослов,

член Імператорського Православного Палестинського Товариства, настоятель храму Олександра Невського у Києві (1890-1917 рр.).

XIX ст. Єрусалим. Опис подорожі по святих місцях.

122. Хойнацкий А. Ф. О смерти и погребении преосвященного Иоанникия, бывшего епископа Кавказского, скончавшеюся в Нежинском мужском Благовещенском монастыре 18 апреля 1880 года / А. Ф. Хойнацкий, протоиерей. – Чернигов: Тип. «Губернская», 1880. – [2], 30 с. – Відб. із газ.: Чернигов. епарх. изв. – 1880. – № 23, 27. – [Авт. указан в конце текста].

Б-ка Ніжинського ДПУ імені Миколи Гоголя РУБ Df 1№3/3 (конволют)

Про автора див. № ???

XIX ст. Іоаникій (світське Іван Якович Образцов, рос. Иоанникий; 1793 – 18.04.1880, Ніжин, Чернігівська губ.) – єпископ Кавказький та Чорноморський, Оренбурзький і Уфимський, Вятський та Слобідський, педагог.

123. Швабахер С. Л. Речь в воспоминание покойной княгини Елисаветы Ксаверьевны Воронцовой, произнесенная в главной синагоге 22-го апреля 1880 г. одесским городским раввином д-ром Швабахером. - Одесса : Тип. Л. Нитче, ценз. 1880. – 9 с. – [Текст парал. на рус., нем. и фр. яз.]. [79]

Швабахер, Симон Леон (Шимон-Арье; 1820-1888) – равин Бродської синагоги в Одесі, доктор, член "Общества взаимного вспомоществования приказчиков евреев", ініціатор організації першого в Рос. імперії єврейського училища і товариства «Труд».

Воронцова Елизавета Ксаверьевна (дівоче Браницкая; 30.05.1782, Біла Церква – 15(27).1880, Одеса) – графиня, дружина графа (с 1844 – князя) Михайла Семеновича Воронцова, просвітниця і меценатка.

1881

124. Алчевская Х. Д. История открытия школы в деревне Алексеевке Михайловской волости. – Харьков : Тип. М. Зильберберга, 1881. – 48 с. – Режим доступу: https://dlib.rsl.ru/viewer/01003593733#?page=1 [80]

Алчевська Христина Данилівна (4(16).04.1841, Борзна, Чернігівська губ. – 15.08.1920, Харків) – педагогиня, організаторка народної освіти.

Травень–листопад 1879. Харківська губернія. Уривки з щоденника. Навчання селянських дітей грамоті. Заборона влади вести заняття, а також лікувати хворих дітей. Ставлення дітей і їх батьків до припинення занять. Бесіда з судовим слідчим і постанова суду про закриття справи про "незаконне" навчання. *Зміст :* Отрывки из дневника. Письмо от родственника. В дороге. (Из деревни в город). Опять в деревню. Из деревни в город.

[79] РНБ 18.133.1.89

[80] РДБ FB152/640; FB A 325/111

125. Поминка по Александре Александровиче Котляревском. – Киев, 1881. – 96 с. – Відб. із: Унив. изв.

НБУВ: Попов 1844, Айзеншток №9230

Котляревський Олександр Олександрович (25(13).09.1836, за ін. даними, 1837, Крюковий посад (нині в складі м. Кременчук) – 11.10(29.09). 1881, м. Піза, Італія, похований у Москві) – учений, педагог, публіцист. Проф. (1875), чл.-кор. Імператорської АН (1875).

XIX ст. Зміст: I. А. А. Котляревский Некролог. П. И. Аландского. II. Поминальныя речи. 1) Речь во время панахиды. Его же; 2) Речь при погребении. Его же. 3) Речь к студентам. И. Н. Жданова. 4) Речь в Обществе Нестора Летописца. Н. П. Дашкевич. III. Список сочинений А. А. Котляревского.

126. Телятников А. А. История губернского земского кредита в Харьковской губернии : (из записок земца) / сост. по докл., журн. и стеногр. отчетам Харьков. губерн. земства А. Телятников. – Харьков : Тип. Окр. штаба, 1881. – 55 с. [81]

Телятніков Олексій Олексійович (рос. Телятников Алексей Алексеевич) – голова Земельного банку в Харкові, голова правління Товариства гомеопатів, губернський гласний.

127. Успенский Ф. И. Филипп Карлович Брун (1804-1880 гг.) / Ф. И. Успенский, ординар. проф. – Одесса: Тип. П. А. Зеленого, 1881. – [2], 50 с. – Відб. із: Зап. Имп. Новорос. ун-та. – 1881. – Т. 32. – С. 279-328. - Режим доступу: http://library.byzantium.ru/uspenskij_brun.pdf

НБУВ: Во 6850

Успенський Федір Іванович (рос. Успенский Федор Иванович; (19(07).02.1845, с. Горки, нині Костромської обл., РФ – 10.09.1928, м. Ленінград, нині м. Санкт-Петербург) –рос. історик, візантиніст і слов'янознавець, джерелознавець, археолог. Професор (1879). Дійсний член Петерб. АН (1900; із 1917 – Рос. АН, із 1925 – АН СРСР).

Брун Пилип Карлович (рос. Брун Филлип Карлович; 30.08. 1804, с. Фрідріхсгам, нині м. Хаміна, Фінляндія – 15.06.1880, м. Славута) - *історик, археолог і перекладач.*

XIX ст. Навчання в Дерптському ун-ті. Педагогічна діяльність в Рішельєвському Ліцеї та Новоросійському університеті (Одеса). Особисте знайомство автора з ним. Наукова діяльність. Перелік праць П.К. Бруно за хронологією. Покажчик спогадів та некрологів про П.К. Бруно. Без змісту, з додатками: Перечень трудов Ф. К. Бруна в порядке их появления в печати; Указатель некрологов и воспоминаний, посвященных памяти Ф. К. Бруно.

[81] РДБ FB T 30/599; РНБ 18.159.3.409

1882

128. Балыка Б. Записки киевского мещанина Божка Балыки о московской осаде 1612 года : (из летоп. сб. Ильи Кощаковского). – Киев, 1882. – 9 с. – Відб. із журн.: Киевская старина. – 1882. – Т. 3. – № 7. – С. 97-105. – Режим доступу: http://litopys.org.ua/rizne/star02.htm

НБУВ: ВО29878, ВО130457 (комп.№2)

Балика Богдан (Божко; 2-га пол. 16 ст. – після 1621) – київський міщанин, літописець і мемуарист.

1612 р. Москва. Описано участь разом з козаками та польським військом у поході на Москву та облозі Московського Кремля. Без змісту

129. Дюков Г. С. Заметки и воспоминания поклонника святым местам на Афоне и в Палестине в 1869 году / соч. прот. Григория Дюкова. – 2-е изд., испр. и доп. – Харьков : Тип. Окр. штаба, 1882. – [4], VIII, 243 с. – [1-ше вид. див. № ???].

НБУВ ВО 805125 Крымск. Комп. №1

Про автора див. № ???

Зміст: див. № ???.

130. Кондаков Н. П. Путешествие на Синай в 1881 году : из путевых впечатлений ; Древности Синайского монастыря / Н. Кондаков. – Одесса : Тип. П. А. Зеленого, 1882. – [4], IV, 160 с., 1 л. карт.; 8º. – Відб. із: Зап. Имп. Новорос. ун-та. – 1882. – Т. 33. – Режим доступу: https://ua1lib.org/ireader/722720

НБУВ: Во308087

Кондаков Никодим Павлович (13(01).11.1844, с. Халань Новооскольського пов. Курської губ., нині с. Большая Халань Бєлгородської обл., РФ – 17.02.1925, м. Прага) – історик візантист і давньоруського мистецтва, археолог, педагог. Дійсний чл. петерб. АМ (1893), акад. Петерб. АН (1898), професор Новоросійського ун-та (Одеса), член Одеського товариства історії та старожитностей.

1881. Синай.

Зміст: Предисловие. Из путевых впечатлений. Дорога из Суэца через Эль-Тор на Синай. Синайский монастырь. Дорога с Синая в Суэц. Древности Синайского монастыря. Мозаика Синайского монастыря. Библиотека рукописей Синайского монастыря. Греческие рекописи с миниатюрами в библиотеке Синайского монастыря. Приложение: Оглавление 100 фотографических снимков «Синайского альбома».

131. Михайлов А. Д. Автобиография Александра Дмитриевича Михайлова : писана им в феврале 1880 г. – Киев, 1882. – 34, 36-53 с.

XIX ст. Михайлов Олександр Дмитрович (1855, г. Путивль Курської губ. - 1884, Петербург) – рос. громадський діяч, революціонер, народник.

132. Памяти о. Аполлония Сендульского (1830–1882). – [Почаев, 1882]. – 8 с. – Відб. із: Волын. епарх. вед. – 1882. – № 5, ч. неофиц.

НБУВ: (ВІК) Волынские епарх. ведомости. 1882, № 5 (неофиц) № 1

Сендульський Аполлоній Дорофійович (рос. Сендульский, Аполлоний Дорофеевич; 29.10. 1830, с. Садки, нині Тернопільської обл. – 7.01.1882, Сивки) – парафіяльний священик с. Сивки, організатор місцевої церковно-парафіяльної школи для дорослих неписьменних селян, член правління Волинської духовної семінарії, член окружної училищної ради, голова єпархіальних з'їздів волинського духовенства в освітніх справах (1871, 1878).

133. Сикорский Василий (протоиерей). Из воспоминаний потерпевшего во время крестьянских волнений в 1855 г. / Василий Сикорский. - Киев : Тип. Г. Т. Корчак-Новицкаго, 1882. - 21 с. – Відб. із журн.: Киевская старина. 1882. – Т. 2. - № 4. - С. 85-105.

НБУВ: (ВІК, Особова бібліотека В. Антоновича) Антонович В. Б. I отд., № 8 (14), 21 all

Сикорський Василь (рос. Сикорский Василий; ? – після 1882) – священник с. Мала Березна Сквирського пов. Київської губ. (з 1855 р.).

1855 р. Київська козаччина. с. Мала Березна Сквирського повіту Київської губ. Спогади про селянські виступи в с. Мала Березна за відновленн козацтва, що були спровоковані помилковим приведенням до присяги в окремих селах на вірність Олександру II після смерті Миколі I. Сам автор постраждав від прихожан свого села, які звинуватили його у небажанні оголосити їм волю. Після придушення повстання Василь Сікорський переїхав на церковну службу до м. Звенигородка. Без змісту.

134. Соллогуб Н. В. Крушение крейсера добровольного флота «Москва» у восточного берега Африки, южнее мыса Ras-Hafoon'а и 50-ти дневное пребывание экипажа и пассажиров в песчаной пустыне : (зап. пассажира) / Н. Соллогуб. - Одесса : тип. П. Францова, 1882. - 91 с. – Відб. із газ.: Новорос. телеграф. – 1882. – № 2268–2271 [82].

Соллогуб Микола Варламович (рос. Соллогуб Николай Варламович; ?-1893) - журналіст, редактор і видавець газ. «Владивосток».

1882 р. Катастрофа крейсера «Москва». Подорож пасажирів Аравійською пустелею. Участь у подіях Володимира Миколайовича Миклухо-Маклая.

[82] РНБ 18.161.2.83

135. Фаврикодоров К. Н. Среди врагов : из воспоминаний лазутчика рус. армии в войну 1877–1878 гг., бывшего волонтера греческого легиона К. Н. Фаврикодорова. – Одесса: Тип. П. А. Зеленого (бывш. Г. Ульриха), 1882. – X, 80, IV с., 10 л. ил., карт. [83]

Фаврікодоров Костянтин Миколайович (рос. Фаврикодоров Константин Николаевич (біля 1834 – ?) – грек, військовик.

Травень–листопад 1877. Зустріч з М. Д. Скобелєвим в Журжево **(**суч. Джурджу**).** Поїздки по Болгарії, збір відомостей про стан турецької армії. Видин, Нікополь, Систово, Румелія, Шумла, Варна, Рущук, Андріанополь, Філіппополь (Пловдив). Перебування в обложеному Плевені.

136. Фоменко К., свящ. Церковно-религиозный элемент на Всероссийской выставке в Москве: (Заметки случайного посетителя выставки) / Кл. Фоменко, свящ. – [Киев]: Тип. Г. Т. Корчак-Новицкого, [1882]. – 19 с. – Відб. із журн.: Воскресное чтение. – 1882. – № 42.

НБУВ: (ВІК) Воскресное чтение 1882 № 42

Про автора див. № ???.

1882. Москва. XV Всеросійська промислова виставка. Дзвони чотирьох заводів: Ярославль (Порфирія Івановича Оловяшнікова), Харківська губ. (Івана Борисовича Рижова), Москва (Павла Миколайовича Фінляндського та Дмитра Миколайовича Самгіна).

137. Швабахер С.Л. Листы воспоминания : тени в бозе почившего государя Александра Освободителя с благоговением посвящает Одесский городовой раввин д-р Швабахер / пер. С.А. Сычевского. - Одесса : тип. Л. Нитче, 1882. - [4], 88 с. ; 22 см. [84]

Про автора див. № ???

Олександр II, Олександр II Миколайович (17.04.1818–01.03.1881) – російський імператор з 19 лютого 1855.

1883

138. Анисимов А.В. Глас русского пастыря в Святой Земле или речи и поучения, сказанные поклонникам в разных местах Палестины, паломником, Харьковской губернии священником Александром Анисимовым. - Изюм, 1883. [2-ге вид. - Изюм, 1888. - /4/, 529 с.].

НБУВ: ВО 805001 Крымск. Комп. №1

Про автора див. № ???.

[83] РНБ 38.73.6.48; 38.76.1.29

[84] РНБ 18.161.2.199

139. Анисимов Александр Васильевич, священник кафедрального собора в г. Изюме Харьковской епархии, паломник. В первый раз был в Иерусалиме в 1875 г., второй раз в 1881–82 гг. В 1887–89 гг. по поручению Православного Палестинского Общества, читал лекции для паломников с показом «туманных картин».

140. [Крымский Е. С.] Дневник провинциального лентяя. – Вып. 1-2 / Е. Крымский. – Звенигородка : Изд. Е. С. Крымского, 1883.

Вып. 1. – Звенигородка: Изд. Кн. торговли Е. С. Крымского. Тип. Е. С. Крымского, 1883. – 26 с.;

Вып. 2. – Звенигородка: Изд. Кн. торговли Е. С. Крымского. Тип. Е. С. Крымского, 1883. – 22 с., ил.

НБУВ: ВО 104/2 (вип. 2)

Кримський Юхим Степанович (рос. Крымский Ефим Степанович; крипт.: Е. К.; Е. Кр-ский; 1838, м. Могильов, нині Білорусь – 22. 11(05. 12). 1915, м. Звенигородка, нині Черкас. обл.) – видавець, педагог, краєзнавець. Батько А. Кримського.

141. Кондратович Ф. Задунайская Сечь : (по местным воспоминаниям и рассказам): С прил. портр. живущего доселе запорожца А.И. Коломийца, плана и карты Сечи, а также вида Дукевца. – Киев : Изд. редакции журн. "Киев. старина". Тип. Г.Т. Корчак-Новицкого, 1883. – 116 с., 1 л. ил.: портр. Уривки – Режим доступу: http://baltatown.narod.ru/history/kolomiets.htm

НБУВ Попов/2998, ВО302470, ВИ2747; НІБУ: 9(С2)175 / К-64

Кондратович Федір (рос. Федор Кондратович (справжнє Федір Кондратійович Вовк (Волков); 5(17).03.1847, с. Крячківка, Пирятинський повіт Полтавської губернії – 29.06.1918, Жлобин, Білорусь) - антрополог, етнограф, археолог, першовідкривач мізинської культури, археограф,музеєзнавець, видавець, літературознавець, громадський діяч. Випускник Імператорського університету Св. Володимира (1871). Автор першої загальної науково обґрунтованої концепції антропологічного складу українців В еміграції у Швейцарії та Франції з 1879 по 1905 роки, у Росії – з 1906 по 1917 роки.

1775 – 1828 гг. Задунайська Січ. Організація, внутрішній побут, історичне життя задунайського українського козацтва. Ананій Іванович Коломієць. Без змісту.

142. Милорадович Г. А. Воспоминания о коронации императора Александра II камер-пажа двора Его Величества: (Из дневника графа Милорадовича, 1856 г.) / Григорий Милорадович; Предисл. авт. – Киев : Тип. Киево-Печер. Успен. лавры, 1883. – 11, 39, 1 с.

НБУВ: ВО 975; НБУЯМ В27102

Милорадович Григорій Олександрович (24.09.1839, Чеонігів –14.08. 1905, Любеч) – громадський діяч, історик, граф (з 1873), сенатор (1904). Генерал-лейтенант (1888).

1856. Олександр II, Олександр II Миколайович (17.04.1818–01.03. 1881) – російський імператор з 19 лютого 1855. Спогади про коронацію.

Зміст: Москва. Торжественный выезд Государя Императора 17 Августа.

143. Освецим С. Отрывки из дневника Станислава Освецима, относящиеся к истории Южной России, 1643-1651 / пер. из рукописи В. Антоновича. – Киев : Тип. Г. Т. Корчак-Новицкого, 1883. – 139 с.– Відб. Із журн.: Киев. старина. - 1882.– Режим доступу: https://www.wbc.poznan.pl/dlibra/publication/60782/edition/76633/content

НБУВ ВО88953, ВИ4812

Освенцім Станіслав (пол. Stanisław Oświęcim; бл. 1605 – вересень 1657) – польський мемуарист.

1643-1651. Уривки з щоденника про козацькі воєнні походи 1650–1651 рр., Берестецька Битва 1651 р. Без змісту.

144. Стеблин-Каминский С. П. Воспоминания об И. П. Котляревском : (из записок старожила) / Степан Стеблин-Каминский. – Полтава : Тип. И. А. Дохмана, 1883. – 44 с.

НБУВ: АС 21533

Стеблін-Камінський Степан Павлович (рос. Стеблин-Каминский С. П.; 26.04.(8.05).1814, Полтава – 17.12.(29.12) 1885, Полтава – письменники, педагог, громадський діяч.

Котляревський Іван Петрович (09.09(29.08).1769, Полтава – 10.11(29. 10).1838, Полтава) – письменник, театральний і громадський діяч.

Биографический очерк жизни Ивана Петровича Котляревского. Без змісту

145. Фоменко К. И. Иерусалим и его окрестности: (Из зап. путешественника в Святую Землю) / Кл. Фоменко, свящ. – К.: Тип. Г. Т. Корчак-Новицкого, 1883. – [2], 144 с. – Режим доступу: https://azbyka.ru/otechnik/books/original/20972/Binder2.pdf%20%D0%B7%D0%B1

НБУВ: (ВЮ) ВА543541

Про автора див. № ???.

XIX ст. Єрусалим.

Зміст: Значение Иерусалима. Минувшые судьбы Иерусалима. Русские постройки. Храм Гроба Господнего. Голгофа. Гроб Господен. Русское богослужение в зхраме Гроба Господнего в Иерусалиме. Храм Воскресенья. Торжественные вечерни в храме Воскресенья Христова в Иерусалиме. Владения католиков и армян в храме Воскресенья Христова в Иерусалиме. Внутренняя жизнь в Храме Гроба Господня. Сооружения вокруг Храма Гроба

Господня. Патриархия. Монастыри. Страстной путь. Двор Храма Соломонова и мечеть Омара. Стена плача евреев. Сион. О Гробе царя Давыда. Армянский и еврейский кварталы в Иерусалиме. Подземный Иерусалим. День в Иерусалиме. Иерусалимские изделия. Окресномти Иерусалима. Предания св. Земли о месте страшного суда. Храм Успия Пресвятой Богородицы над погребальным вертепом ее в Гефсимании. Гора Вознесения Господнего. Храмы на Елеонской горе: «Отче наш» и «Верую». Вифания. Горный город Иудин. Вертеп и Храм Рождества Христова в Вифлееме. Беседа о священной реке Иордан. Место и время крещения Господня. Сорокадневная гора. Хеврон. Русские храмы в Св. Земле. Особенности Богослужения Греческой Церкви.

146. Хоецкий К. Л. Записки Карла Хоецкого [о России] (1768–1776 г.) / Предисл. В. А. – Киев : Тип. Г. Т. Корчак-Новицкого, 1883. – 66 с.; 8°. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1883. – Дек. – Режим доступу: https://viewer.rusneb.ru/ru/000199_000009_003545067

НБУВ Ви 16032, Ви 4811, Во 88 953

Хоєцький Карл Любич (пол. Chojecky Karl Lubicz; XIX ст.) – польський шляхтич.

1768-1776. Перебування в російському полоні.

Зміст: Об отправке в плен польських конфедератов из Кракова в Россию. Пребывание пленных в Киеве. Пересылка пленных из Киева в Казань. Прибывание пленных в Казань и дальнейшая их судьба. Препровождение пленных в Сибирь. Передвижение пленных из Тобольска в Тару и определение их в военную службу. О присоединении некоторых поляков к православию, о чуме, бывшей в Москве, о бунте Пугачева. О поимке Пугачева. Заботы о возвращении на родину. О несчастье, постигшей поляков, находившихся в тобольской области и о походе против Нагайцев. Бегство из бахмутского полка в Польшу.

1884

147. [Бабецкий Е. М.]. Город будущего: (Ростов на Дону): Из записной книжки Харьковского фланера / Е. М. Б. – Харьков : Тип. газ. «Юж. край», 1884. – [2], 89 с.

НБУВ АО17681

Бабецький Юхим Мойсейович (рос. Бабецкий Ефим Моисеевич ; псевдо.: Е.М.Б.; біля 1860, Евпаторія - 1916, Харків) – драматург, журналіст, театральний критик, перекладач.

XIX ст. Ростов-на-Дону (Катеринославська губ.). Опис подорожі з Харкова до Ростова-на-Дону. Характеристика міста. Без змісту. По тексту є 5 глав. Глави без назв.

148. Барвінський Ол. Г. Споминки про життя і діяльність Володимира Барвінського. – Львів: «Просвіта», 1884. – 134, [1] с. – («Просвіта», ч. 78).

НБУВ А16530И/78

Барвінський Олександр Григорович (псевд.: Подолянин, Австрієць, Verax та ін.; 06.06.1847, с. Шляхтинці нині село Терноп. р-ну Терноп. обл.).– 25.12.1926, Львів) – політик, історик, педагог. Брат В.Барвінського та Ос.Барвінського.

Барвінський Володимир Григорович (псевд.: Василь Барвінок, Ришмидинов; 25.02.1850, с. Шляхтинці (нині село Терноп. р-ну Терноп. обл.) – 03.02. 1883, Львів) – публіцист, історик, соціолог, літературний критик, перекладач. Засновник і редактор газети "Діло", один із засновників товариства "Просвіта" та Руського товариства педагогічного.

Зміст: Переднє слово. I. Молодецкій век Володимира и перші школьні науки в Тернополи. II. Дальші науки Володимира у Львові. Початок его прелюдной деятельности. III. Ширша деятельность Володимира Барвінського. Заснованє часописи «Дело». Перше всенародне руске віче и его вплыв. Имя Володимира Барвінського стає ея загально зветним на Руси. IV.Выезд Вол. Барвинского для порятованя здоровля в Карльсбаде. Єго недуга и смерть V. Похороны Владимира Барвинского VI.Значенє Володимира Барвинского для русинов. Єго програма. Водзывы своих и чужих о нем. VII. Венец, сплетеный на могилу бл. П. Володимира Барвинского з поезій зложеных на єго смерть.

149. Вазов И. Болгарское восстаине накануне последней войны: Воспоминания о событиях 1876 г. / пер. Т. Странского. – Киев : Тип. Е. Т. Керер, 1884. – [2], 53 с. – Відб. із збірника «Славянский ежегодник : альманах и сб. статей по славяноведению» (Киев, 1884), с.104-159.

НБУВ: Во 151

Вазов Іван Минчов (Ivan Minchov Vazov ; рос. Вазов Иван Минчов; псевд.: Пейчин, Добринов, Ц-в, Д. Н-ров, Т. Габровски, Боянец, Белчин, Н-чев и др. ; 9.07.(27)06.1850, Сопот, Османська імп. -1921, Софія, Царство Болгарія) – болгарський поет, письменник, громадський діяч.

1876. Болгарія. Повстання 1876 р. (Квітневе) проти Османської імперії. Без змісту.

150. Воспоминание о священном короновании их императорских величеств государя императора Александра Александровича и государыни императрицы Марии Федоровны. – Луцк : Тип. С. Бонка, 1884. – 16 с. [85]

15 травня 1883 р. Москва. Успенський собор у Кремлі. Коронування Олександра III та Марії Федорівни.

[85] РНБ 18.146.7.269

151. Записки о жизни и подвигах в бозе почившем старца игумена иеросхимонаха Виссариона и сотрудника его иеросхимонаха Варсонофия, основателей Русского Свято-Андеевского общежительного скита на святой горе Афонской с воспоминанием и о других сподвижниках их. – Одесса: Русский Андреевский скит на Афоне, 1884. - 51 с. 2л. портр. [86]

Віссаріон (рос. Виссарион, світське Толмачёв Василий Максимович, 1808, м. Веньов Тульської губ. - 26.04.1862, Афон), ієросхімонах. Засновник і 1-й ігумен Свято-Андріївського скиту на Афоні.

Варсонофій (Вавілов Василь, рос. - Василий Вавилов (1797, м. Дмитровське Орловської губ. - ?) - ієросхіммонах, один із засновників Свято-Андріївського скиту на Афоні.

XIX ст. Опис створення руської обителі Апостола Андрія Первозванного на Афоні.

152. Кулябка С.Н. Листки из дневника С.Н. Кулябки. – Киев : Тип. Давиденко, 1884. – 18 с.

НБУВ: А 17560 И

Кулябка Семен Петрович (чернече ім'я – Сильвестр; 1704, за ін. даними, 1701, Лубни – 28(17).04. 1761, Санкт-Петербург) – учений-просвітитель, філософ, теолог, ректор Київської акад.; 1740–45), єпископ Костромський і Галицький, архієпископ Санкт-Петербурзький і Шліссельбурзький, чл. Найсвятішого Синоду й настоятель Свято-Троїцької Олександро-Невської лаври (1750–61).

XVIII ст. Зміст: 1. Завещание 1882 года 1883-му. 2. Исполнение завещания 1882 года 1883-м. Тургенев- друг человечества.

153. М[ельник], К[атерина]. Путевые очерки Подолии : [ч. 1] / К. М[ельник]. – Киев, 1884. – 33 с. – Відбиток з «Киевская старина». – 1884. – Т.9. - С. 1-32 (Ч. I–III).

НБУВ Во 84476

Мельник-Антонович (Антонович-Мельник) Катерина Миколаївна (криптонім К.М.; 01.12(19.11).1859 м. Хорол, нині Полтав. обл. –12.01.194, Київ) – археолог, історик, прекладач, громадська діячка. Член НТШ, Українського наукового товариства в Києві.

Поділля. Зміст: I. Дорога в г. Бакоту. Расположение села. Монастырисько– пещеры. Ведьмы и знахарки. Предание о папе Фармазоне. Местные промыслы. Исторические сведенья о Бакоте. Ведьмы и знахари. II. Река Смтричь. Толтры. Местечко Смотрич; его история. Дорога в Карачковцы, берега реки. Исьтребление лесов. Сокил-гора. Пещеры. «Кірніци» (источники). Карачковцы. Легенда о возникновении села. Остатки старины. Наружность и характер жителей. Изолированность подольских поселений. Предание о Каменце. Еврейская лавочка. Промыслы жителей. III. Местечко Черче; его

[86] РНБ 18.206.4.47

история. Негин. Пещеры. Легенда. Растительность. Дорога в Каменец. Приворотта. Земляные насыпи. Паневцы; замок; его история. Академия и типография. Гробница Потоцкого. Турецкие и казацкие войны. Устье; вид села; Траянов вал. Колонизация и история Устья.

154. М[ельник] К[атерина]. Путевые очерки Подолии : [ч. 2] / К. М[ельник]. – Киев. – 32 с. – Відбиток з «Киевская старина». – 1884. – Т.9. – С.359-391 (Ч. IV-V).

НБУВ Ж1197 Киевская Старина 1884 т. 8. С. 259-391

Про автора див. № ???.

Поділля. Зміст: IУ. Жванец. Дорога из Каменца. Должок. Гавриловцы Въезд в Жванец. Армянский костел и кладбище. Ограда и валы. Рынок; положение местечка. Пристань. Вид с пристани. Окопы и галицкая граница. Атаки. Хотин и Брага. История Жванца и его замка. У. Окопы св. Троицы, история села. Дорога в Брагу. Берег Днестра. Брага. Исторические сведения. Перевоз. Промыслы жителей. Хотин. Вид города, крепость, базар, русский город.

155. М[ельник] К[атерина]. Путевые очерки Подолии : [ч. 3] / К. М[ельник]. – Киев. – 30 с. – Відбиток з «Киевская старина». – 1884. – Т.10, VI. – С. 53-81.

Шифр : НБУВ Ж1197 Киевская Старина 1884 Т. 9. С. 53-81

Про автора див. № ???.

Поділля. Зміст: УІ. Вниз по Днестру. Плот и его устройство. Извилины реки. Характер берегов. Побережные села. Студеница. Пристань ; положение и наружность местечка. Рыенок; народное гуляние, ярмарок. Исторические вседения о Студенице. Занятие жителів. Пещеры и древности.

156. М[ельник] К[атерина]. Путевые очерки Подолии : [ч. 4] / Пер. К. М[ельник]. – Киев, 1884 – 23 с. // Киевская старина: ежемесячный исторический журнал: Тип. Г. Т. Корчак-Новицкаго. – 1884. – Т.10. – С. 254-275 (Ч.VII). –

НБУВ Ж1197 Киевская Старина 1884 Т. 10. С. 254-275

Про автора див. № ???.

Поділля. Зміст: УІІ. Дорога в г. Бакоту. Расположение села. Монастырисько– пещеры. Ведьмы и знахарки. Предание о папе Фармазоне. Местные промысли. Исторические сведенья о Бакоте. Ведьмы и знахари.

157. М[ельник], К[атерина]. Путевые очерки Подолия / К. М[ельник]. – Киев, 1885 – 171 с. – Відбиток з «Киевская старина». – 1885. – Декабрь.

НБУВ : Во 308037

Про автора див. № ???.

Поділля. Зміст по частинах.

158. Новицкий О.М. Автобиографическая записка О.М. Новицкого. – Київ, 1884. – 40 с. – Відб. із кн.: Биографический словарь профессоров и преподавателей университета св. Владимира. – 1884. – С. 489-528 с.

НБУВ Попов 13928

Новицький Орест Маркович (25.01.(6.02).1806 с. Пилипи, Волинська губ. – 4.06.(16.06).1884, Київ) – філософ, педагог, ординарний професор філософії Імператорського університету Св. Володимира.

XIX ст. Автиобіографія Ореста Марковича Новицького. Без змісту

159. Певницкий В. Ф. Протоиерей Александр Михайлович Воскресенский [1828-1883], экстраординарный профессор Киевской духовной академии.- Киев, 1884. – Відбитка з «ТКДА». – 1884.– Т. 1. - Кн. 2.– С.269-296.

НБУВ: В 22810 И 23.397

Про автора див. № ???.

Воскресенський Олександр Михайлович (рос. Воскресенский Александр Михайлович ; 1828, Володимирська губ.– 26.12.1883, Київ) – педагог, протоієрей, екстраординарний професор КДА.

XIX ст. Спогади про дитинство, навчання в Муромському духовному училищі, Володимирській семінарії, Київській духовній академії. Викладання фізико-математичних наук в КДА, його особисті якості.

Зміст: Речи, посвященные памяти покойного профессора академии протоиерея А. М. Воскресенского. I. Речь профессора академии В. Певницкого. II Речь студента Академии В. Скворцова. III. Речь студента академии Л. Рождественского.

160. Петриковский И. М. В Америку: из памятной книжки студента-эмигранта. – Киев : Тип. С. В. Кульженко, 1884. – 249 с.

НБУВ Во 22096

Петриковський І. М. (рос. Петриковский И.М.; XIX ст.) – єврейський емігрант.

XIX ст. Опис еміграції євреїв в Америку та становища єврейської общини в США.

Зміст: Предисловие. 1. Ночь. 2. В Америку. 3. На океане. 4. В Кастль-Гардене. 5 Письма из Америки.

161. Селецкий П. Д. Записки Петра Дмитриевича Селецкого. – Ч. 1. 1821–1846. – Киев : Изд. ред. журн. «Киев. старина», 1884. – 201 с. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1884. – № 2–9. – Режим доступу : Ч.1-4 : http://iht.univ.kiev.ua/library/ks/1884/pdf/kievskaya-starina-1884-2-F-(5538-

5587).pdf ; Ч.5 http://iht.univ.kiev.ua/library/ks/1884/pdf/kievskaya-starina-1884-3-F-(5773-5794).pdf

НБУВ В 99630/1 ; Айзеншток № 9800/1

Селецький Петро Дмитрович (рос. Селецкий П.Д.; 14.03.1821, Малютинці, Пирятинський р-н – 17.03.1880, Київ) – державний і громадський діяч, урядовець Київського генерал-губернаторства, піаніст, композитор, мемуарист.

1821-1846. Малютенці. Петербург. Київ. Одеса.

Зміст: 1. Детство. 2. Пансион. 3. Высшее училище. 4. Университет. 5. Одесса и адьюнкт-профессорство.

162. Стороженко А. Я. Военное поселение кавалерии в Херсонской и Екатеринославской губерниях: Из записок сенатора А. Я. Стороженка. – Киев : Тип. Г. Т. Корчак-Новицкого, [1884]. – 31 с. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1884. – Нояб. – Режим доступу : https://elib.nlu.org.ua/view.html?&id=4178 (текст в ж. «Киевская старина» назва «Из записок сенатора А. Я. Стороженка»).

НБУВ Во31761

Стороженко Андрій Якович (псевд. Андрій Царинний; (8(19).03.1791 – 4.07.1858, Київ, похований у с. Чевельча тепер Оржицького р-ну Потавської обл.) – історик, літератор, мемуарист, військовий і адміністративний діяч.

1827 р. Херсонська та Катеринославська губернії. Граф О.А. Аракчеєв (1769-1834). Коротка історія створення воєнних поселень на території Російської імперії. Враження Стороженка А.Я. про відвідини воєнних поселень на Півдні України під час офіцером штабу начальника військовий поселень Херсонської та Катеринославської губернії. Опис їх господарчої діяльності та побуту.

163. Семейная хроника и воспоминания князя Бориса Ивановича Куракина (Род. 1676 г. – ум. 1727 г.) / предисловие проф. Терновскаго Ф. А.. – [Киев: Тип. Корчак-Новицкого, 1884]. – 62 с. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1884. – № 9, 11, 12. – Режим доступу: http://iht.univ.kiev.ua/library/ks/1884/pdf/kievskaya-starina-1884-9-F-(7069-7093).pdf

НБУВ: (ВІК) В 11131

Терновський Пилип Олексійович (рос. Терновский Филлип Алексеевич; 11.08.1838, Москва - 23.05.1884, Київ) – історик церкви, фахівець з візантології, агіографії, джерелознавства, доктор російської історі, викладач, екстраординарний професор КДА.

Куракін Борис Іванович (30.07.1676, Москва – 1727, Париж) – рос. державний службовець, перший постійний посол Російської імперії за кордоном, дійсний таємний радник, сподвижник Петра І.

1676-1710. В передмові подано історію роду Куракіних. Опис допетрівських часів та часів правління Петра І. Зміст : по роках.

164. Трегубов С. И. Религиозный быт русских и состояние духовенства в XVIII в. по мемуарам иностранцев. – Киев : Тип. Г. Т. Корчак-Новицкого, 1884. – [2], II, 209 с. – Режиим доступу: https://viewer.rusneb.ru/ru/000199_000009_003545127

НБУВ В0807602; Крымск. Держ істор. Б-ка 9(с)14 Т66

Трегубов Симеон Іванович (1856–1925) – магістр богословя, законовчитель, протоієрей Києво-Софійського собору, член Державної ради по виборам.

ХУІІІ ст. Опис російського духовенства, його побуту та освітнього рівня за мемуарами зарубіжних мандрівників, посланників і церковних ієрархів.

Зі змісту: Заметки иностранцев о вероучении православной церки и отличии его от учения католичнской церкви. Сведения иностранцев вообще о богослужении нашей церкви и его принадлежностях; о церковном чтении и пении; о возжении свечей при богослужении; об отношении русских к богослужению, посещении их храма и поведения в нем.

165. Устиянович К. М. М. Ф. Раєвскій и россійскій панславізм : споминки з пережитого и передуманого списав Корнило Н. Устіянович. – Львів: Накладом К. Беднарского. [Друк. т-ва им. Шевченка. Під зарядом К. Беднарского], 1884. – 86 с.

НБУВ BU 5602, Грінченко ВО 303874

Устиянович Корнило Миколайович (22.09.183, с. Вовків (нині село Пустомитівського р-ну Львів. обл.–22.07.1903, с. Довге (нині село Дрогобицького р-ну Львів.обл.) – живописець, письменник, громадський діяч.

Раєвський Михайло Федорович (30.07.1811–02.05.1884) – священик російського посольства у Відні (1842–84), один із провідних діячів слов'янофільства.

ХІХ ст. Автобіографічна книжка про подорож до Петербургу, яка вплинула на світогляд автора.

166. Фоменко К. И. Города и села в Святой Земле: (Из зап. путешественника в Святую Землю) / Кл. Фоменко, свящ. – Київ : Тип. Г. Т. Корчак-Новицкого, 1884. – [2], 41 с. – Відб із: Тр. Киев. духов. акад. – 1884.

РДБ FB W 61/284; РНБ 18.158.2.41

Про автора див. № ???.

ХІХ ст. Єрусалим.

167. Ханенко Н. Д. Дневник генерального хорунжого Николая Ханенко (1727–1753 гг.). – Киев : Изд. ред. журн. «Киев. старина», 1884 (обкл. 1887). –

554 с. разд. паг. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1884. – № 3–5, 10 ; 1885. – № 4, 6, 7, 9, 10, 12 ; 1886. – № 1, 4, 5, 7–12. – Режим доступу: http://litopys.org.ua/khanenko/khan01.htm

НБУВ Ви 16029, Ви 20499, Ви 16128

Ханенко Микола Данилович (1693–1760) – політ. і держ. діяч Гетьманщини, стародубський полковий суддя (1727–38) та обозний (1738), генеральний бунчужний (1738–40) і генеральний хорунжий (1741–60), член Генерального військового суду (із 1740), мемуарист.

1727-1753. Україна в середині ХУІІІ ст. Гетьманщина.

Зміст: Ал. Лазаревскій. Дневник Николая Ханенка. 1727 год. 1730 год. Журнал 1731 году. 1732 год. С Богом год 1733. 1742 году. 1743 год. 1745 год. 1746 год. 1747 год. 1748-й год. 1749-й год. 1752-й год. 1753-й год.

168. Хойнацкий А. Ф. Воспоминания о святых угодниках Киево-Печерской Лавры, из среды которых вышли блаженные иноки, основавшие обитель Почаевскую. В память исполнившегося пятидесятилетия со дня включения Почаевской Лавры в число православных русских лавр. 13 октября 1833–1883 года / протоиерея А. Ф. Хойнацкого. – Почаев : Тип. Почаевской Лавры, 1884. – 40 с.

НБУВ: ВО 31738, ВО 139257, Попов 12609, (ВСРВ) ВО139257, П-2407

Про автора див. № ???.

169. [Чудновский С.]. Пятидесятилетний юбилей священника о. Стефана Митькевича / [благочинный, свящ. Стефан Чудновский]. – Чернигов: Тип. «Губернская», 1884. – [2], 6 с. – Відб. із газ.: Чернигов. епарх. изв. – 1884. – № 19.

НБУВ (ВІК)

Чудновский Стефан – священик, настоятель Троїцької церкви Виблевського приходу Чернігвської губ.

ХІХ ст. Чернігівська губернія. Мітькевич Стефан (?Степан) (рос. Митькевич Стефан; (1813 ? -30.08.1890 чи 1888) – священик, настоятель Миколаївської (с. Жуковка) та Михайлівської церкви Жуковсько-Куликовського приходу Чернігівської губ.

170. Швабахер С.Л. Памяти высокопреосвященного Димитрия : слово, произнес. в Гл. синагоге одес. гор. раввином д-ром С.Л. Швабахером. - Одесса : Рус. тип. Исаковича, 1884. - 19 с. – [2-ге вид. див. № ???] [87].

Про автора див. № ???.

Димитрій (справжнє Климент Іванович Муретов, рос. Климент Иванович Муретов; 11(245).12.181, с. Лучинськ, Пронського пов. Рязанської

[87] РНБ 18.192.6.30, 18.130.7.2

губ. – 14(27).11.1883, Одеса) – єпископ РПЦ; архієпископ Херсонський і Одеський (з 1882 р.).

Зміст: 1. Слово произнесенное в Главной синагоге 23-го нояб. 1883 г. 2. Панихида в 1-ю годовщину кончины архиепископа Дмитрия 14-го ноября 1887 г.

1885

171. Альбом воспоминаний о св. земле Палестине. – Одесса : Изд. Русск. св. Ильинского скита на Афоне, 1885. (Типо-лит Е. И. Фесенко). – [20], 17 с.: рис. – Режим доступу: https://it.bidspirit.com/ui/lotPage/source/catalog/auction/5614/lot/128128/%D0%90%D0%BB%D1%8C%D0%B1%D0%BE%D0%BC-%D0%92%D0%BE%D1%81%D0%BF%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%8F-%D0%BE-%D0%A1%D0%B2-%D0%97%D0%B5%D0%BC%D0%BB%D0%B5?lang=ru

Опис святих місць з ілюстраціями.

Зміст: Совершишася. Св. Афонская гора. Гора Кармиль и город Кайфа. Яффа. Св. Гроб Господен в Иерусалиме.

172. [Богданович Л. А.] Под Кульджей : (правдивый рассказ). Из воспоминаний походной жизни в Средней Азии / Л. А. Б. – Харьков: Тип. Губ. правл., 1885. – [2], 80 с. – [Авт. установлен по изд.: Масанов И.Ф. Словарь псевдонимов... М., 1957. Т. 2. С. 89] [88].

Богданович Лев Олексійович А. (рос. Богданович Лев Алексеевич; криптонім: Л.А.Б.; 1860-?) – учасник російського військового походу 1871 р. в Китай.

1871 р. Кульджа (інша назва – Їнін; місто у Китаї). Опис походу російських військ у Кульджу 1871 р.

173. Нафанаил. Миссионер из евреев и деятельность его по обращению евреев в христианство. Соч. архим. Нафанаила, б. прот. Н. Кузнецкого. – Киев : Тип. Киево-Печер. лавры, 1885. – IV, 165 с. с портр. – [Др. публ. (в отрывках): «Странник», 1862, т. 3, № 7; «Полтав. ЕВ», 1863, № 6-7; 1866, № 2, 4. То же. Отд. отт. Полтава, 1866][89].

Нафанаїл (Кузнецький Микола; рос. – Кузнецкий Николай; церк. – Нафанаил; Кельман Николай; 1826-1877) – архімандрит.

1826–1865. Навчання в хедері. Військова служба в с. Вольське Саратовської губ. (1841-1845). Хрещення і вступ в духовний стан. Казанська

[88] РДБ FB O 40/216; РНБ 18.202.2.79

[89] РНБ 18.206.2.52

духовна семінарія (1846-1849) і академія (1849-1852). Місіонерська діяльність в Полтаві (з 1853 р). Положення новохрещених євреїв.

174. Нечуй Иван. В Карпатах Образки з подорожи. – Львов : Накладом Евгенія Олесницкого, 1885. – 64, 80 с. – Передрук з «Діла». – (Руско-українська Бібліотека II).

Максимовича: 8ут Нечу

Нечуй-Левицький Іван Семенович (справжнє Левицький; псевд. і крипт.: І. Нечуй, І. Баштовий, Гр. Гетьманець, О. Криницький, А. Глаголь, І. Н., Г...ль, А. Г-ов; 25(13).11.1838, м. Стеблів – 02.04.1918, Київ) – прозаїк, драматург, перекладач, педагог, магістр богослов'я (1865).

XIX ст. Карпати. Опис вражень від подорожі Карпатами. Зміст :

175. Познанский Б. С. Воспоминания о польском восстании в Украине 1863 года.- [Киев : Тип. Г. Т. Корчак-Новицкого, 1885]. – 70 с. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1885. – Дек. – [Авт. указан на с. 4 и в предисл. с. 1].

НБУВ: Ви 22570, (ВІК, Особова бібліотека В. Антоновича) I отд., № 8 (14), 23 all.

Познанський Борис Станіславович (25.04.(7.04).1841, м. Стародуб Чернігівської губ. – 27.09. 1906) – письменник, етнограф, громадський діяч, українофіл.

1863. Україна. Польське повстання.

176. Турчиновский И. М. Автобиография южно-русского священника 1-й половины XVIII ст. – Киев : Изд. П. А. Лукашевича, 1885. – 15 с. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1885. – Режим доступу: http://litopys.org.ua/old18/old18_35.htm

НБУВ Ж 1626 Журнал КС 1885

Турчиновський Ілля Михайлович (20.07.1695, м. Березань на Полтавщині – не раніше 1725) – священник.

XVII ст. Автобіографія. Київ. Навчання у Київській академії, мандрівка по Україні, Білорусії. Служба священиком у рідному селі (з 1718).

177. Эварницкий Д. И. Переправа через Днепровские пороги: (Из поездки по Запорожским урочищам). – Одесса: Тип. П. Францова, 1885. – 18 с. [90]

Яворницький Дмитро Іванович (інші варіанти написання : Еварницький, Яворницький-Еварницький; рос. Эварницкий Д.И.; 07.11(26.10) 1855 , с. Сонівці (нині с. Борисівка Харківського р-ну Харківської обл. – 05.08.1940, Дніпропетровськ (нині – Дніпро) – історик, етнограф, фольклорист, археолог, музеєзнавець та письменник.

[90] РНБ 18. 213.1.89

80-ті роки XIX ст. Опис дніпровских порогів, островів, пещер. Німецькая колонія Кічкас.

178. Флоринский Н. И. Поездка в Почаев, в Кременец и в Дубно в 1882 году / П.Н.Ф. [протоиерей Н. Флоринский]. – Киев : Тип. Киево-Печер. Успен. лавры, 1885. – [2], 41 с. – Режим доступу: https://viewer.rusneb.ru/ru/rsl01003649534?page=1&rotate=0&theme=white [91]

Флоринський Микола Іванович (рос. Флоринский Николай Иванович; криптонім П.Н.Ф.; 1826, м. Владимир Рос.імп. - 1900) – протоієрей, випускник КДА, педагог, богослов, історик, проповідник, мемуарист.

1882. Почаїв. Кременець. Дубно. Опис подорожі залізною дорогою. Спілкування з попутниками. Опис перебування в Лаврі. Без змісту.

179. Цезаревский П. В. Второй год службы в Хорольском земстве Полтавской губернии : Отчет за 1884 г. врача П. В. Цезаревского. – Полтава : Тип. Н. Пигуренко, 1885. – 200 с. [92]

Цезаревський Павло Володимирович (рос. Цезаревский П.В; справжнє Снєсарєв, рос. Снесарев; 1850, слобода Варваровка Бирюченського повіту, Воронізької губ. - 09.02.1907, Смоленськ) – письменник, мемуарист, військовий врач.).

1884. Полтавська губернія. Хорол. Опис служби в земстві.

1886

180. Арсений [Стадницкий А. Г.] Дневник студента-паломника на Афон. - Киев: тип. Г.Т. Корчак-Новицкого, 1886. [2], 194 с. - Отт. из журн. "Тр. Киев. духов. акад." за 1886 г.

НБУВ Ж 30127 Крымск. Труды КДА 1886

Арсеній (Стадницький Авксентій Георгійович; 22.01.1862, Бессараб. губ., Росія – 10. 02.1936, Ташкент) – богослов, церковний історик та педагог, політик у Російській імперії, місіонер. Доктор церковної історії (1904). Єпископ Волоколамського, вікарій Моск. Єпархії (1899), єпископ Псковський і Порховський (1903), голова Навч. ком-т Священ. Синоду (1906), єпископ Новгород. Кафедри. Учасник Всерос. Поміс. Собору 1917–18, один із трьох кандидатів на патріаршество. Митрополит (від 1917). 1933–36 – митрополит Ташкентський.

1885. Афон. Опис своєї подорожі на Афон в роки навчання в КДА.

[91] РДБ FB M 194/123; FB M 128/508; MFK 801-13/3002

[92] РДБ FB M 15/84 ; РНБ 18.296.1.6(2)

181. Анисимов А. В. Путевые записки русского пастыря о священном Востоке / [Соч.] Паломника, свящ. Александра Анисимова, чл.-сотр. Православ. Палестинск. о-ва. – Изюм : тип. Б.М. Нутиса, 1886. – [8], 527, [3] с.

НБУВ ВО 805 001/Крым; НІБУ А- 674 №277830

Про автора див. № ???.

XIX ст. Зміст: От автора. I. Изюм – Харьков – Одесса. II. Одесса – Смирна. III. Смирна – Бейрут. IV. Бейрут – Яффа – Иерусалим. V. Наблус или Сихем, Севаста или Самарт. Дженин, Назарет, Нана, Тивериада, Фавор. VI. Обратный путь в ИерусалимVII. Вербная, Страстная и Светлая недели. VIII. Поездка к Мамврийскому Дубу. IX. Обратный путь в Иерусалим и последние дни в нем.

182. Білоус Ф. І. Путешествие Луки Турянского, міщанина Коломийского, до Іерусалима, отбытое года 1875 з Коломыи / сост. Послі оповіданя тогож паломника Федор Ив. Білоус. – Коломыя : Черенками і накл. М. Білоуса, 1886. – 22 с.

Про автора див. № ???.

1875. Коломия. Єрусалим. Отець Турянський Лука (XIX ст.) – настоятель церкви Преподобної Параскевії (с. Кавське Львівська обл.) у 1868 – 1870 рр. Спогади записані зі слів автора Ф. Білоусом.

183. Давидович С. Ф. От Одессы до Каира: Путевые впечатления. – Одесса : Тип. «Одес. Вестн.», 1886. – 139 с. [93]

Давидович С.Ф. (? -?) – мандрівник, письменник.

XIX ст. Єгипет. Каїр. Аналіз національного характеру, менталітету єгиптян. Характристика образу жінки-мусульманки.

184. Илларионов Н. С. Путевые заметки о Финляндии / [соч.] Н.С. Илларионова. - Харьков : тип. М.Ф. Зильберберга, 1886. - [6], 22 с. ; 23 см.

НБУВ В226989

Ілларіонов Микола Семенович (рос. Илларионов Николай Семенович; 1848) – письменик.

1885. Фінляндія. Опис подорожі по Фінляндії. Географія, історія, архітектурні пам’ятки.

Зміст: От Петербурга до Выборга. Выборг. Mon–Repos. От Выборга до Иматры. Саймский канал. Шлюзы. Ратти-Ярви. Иматра . Гельсингфорс. От Гельсингфорса до Або . Шхеры. Або. От Або до Паргу.

185. [Кашнев В.]. «Царь» и «Царица» : из путевых заметок / [В. Кашнев]. - Одесса : тип. А. Шульце, 1886. - 27 с. (Авт. указан в конце текста) [94].

[93] РДБ FB Т 31/99; РНБ 18.128.1.16

Кашнєв Володимир Васильович. (рос. Кашнев Владимир Васильевич, 1872-1909) – лікар, молодший лікар військового госпіталю.

186. Коваленский М. И. Житие Сковороды, описанное другом его, М.И. Коваленским / М.И. Коваленский, предисл. Н.Ф. Сумцова. - Киев : Ред. "Киевск. старины", 1886. - [2], 48 с. – Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=00004929

НБУВ: Ж1197 КС 1886 Т. 16 № 9

Коваленський Михайло Іванович (рос. Коваленский, Михаил Иванович ; 27.02.1745, Харківська губ.- 18.06.1807, Москва) - рос. державний діяч, рязанський губернатор, близький друг і перший біограф Григорія Сковороди.

Сковорода Григорій (12(22.11).1722 с. Чорнухи,_нині смт Полтавської обл. –09.11(29.10). 1794, с. Пан-Іванівка (нині с. Сковородинівка Золочівського р-ну Харків. обл.) – філософ, поет і музикант. ЕІУ

Біографія Г. Сковороди. Без змісту.

187. [И. З-н.]. Поездка в Троице-Сергиеву лавру ко дню преподобного Сергия. 5 июля 1885 г. – Киев : Тип. К. Н. Милевского, 1886. – 20 с. В конце текста: И. З-н.

РНБ 18.209.1.453

И. З-н. – священик.

1885, липень. Київ. Сергієв Посад (РФ, Московська обл.). Опис поїздки із Києва до Сергієва Посаду. Огляд Троїце-Сергієвої Лаври, слубжа в Троїцькому соборі.

188. Полянский А.А. Воспоминания из подорожи на Восток, 1886 / Амвросий Полянскій. – Львов: Тип. Ставропиг. ин-та, 1886. – 4, 144, 2, 1 с.

ЛННБУ

Авмросій (світське Полянський Олександр Олексійович, рос. Полянский Александр Алексеевич; 12.11.1878, с. Пітеліно Тамбов. губ., нині смт Рязан. обл., РФ – 1927, чи 1932, Казахстан) - церковний діяч, ректор Київської Дух. семінарії (з 1906), єпископ Вінницький (1918), Камянець-Подільський (з 1923).

189. Орановский А.К. Исторический очерк местечка Меджибожа: (Из посмерт. записок генерала Орановского). – Одесса : Типо-хромо-литогр. Е. И. Фесенко, 1886. – 12 с.

НБУВ Р119542

---

[94] РНБ 18.215.5.229 ; РГБ FB U 269/993

Орановський Алоїзій Казимирович (рос. Орановский Алоизий Казимирович, 12.04.1828–24.07.1886, Межибож) – військовий діяч, генерал-лейтенант, начальник 12-ї піхотної дивізії, письменник.

Меджибіж.

190. Острожский-Лохвицкий И.О. Записки новооскольского дворянина И.О. Острожского-Лохвицкого: (с добавлением заметок сына его Петра Ивановича, 1771-1846 г.) / Предисл. Ф. Н. – Киев : Изд. ред. журн. «Киев. старина», 1886. – 179 с. – Режим доступу: http://drevlit.ru/docs/russia/XVIII/1760-1780/Ostrozskij_lovchvickij/text1.php

НБУВ Ж1197 КС 1886. Т. 14-16

Острожський-Лохвицький Іван Йосипович (рос. Острожский-Лохвицкий Иван Осипович; 1749-1825)

1771-1846. Острог. Записки складаються з двох частин. Перша охоплює 1771-1825 рр.

191. Хойнацкий А.Ф. Из Нежина : извлечено из №12 Черниговских Епархиальных Известий 1886 г. / А. Ф. Хойнацкий. - Чернигов : Типография Черниговского Губернского Правления, 1886. - 7 с.

Б-ка Ніжинського ДПУ ім. Миколи Гоголя Df 1№1/5 Х 70

НБУВ (ВІК) ЧЕИ 1886 № 12

Про автора див. № ???.

XIX ст. Ніжин.

192. Фоменко К. И. Пещерные храмы в Крыму / Свящ. Кл. Фоменко. - Киев : тип. Г.Т. Корчак-Новицкого, 1884. - [2], 25 с.

НБУВ (ВІК) Труды Киевс дух акад 1884 № 11

Про автора див. № ???.

1884. Крим. Опис печерніх храмів в Інкермані, Херсонесі, Ай-Базилі, Партеніті які він відвідав під час подорожі 1884 р.

193. Фоменко К. И. Колодези и цистерны в Святой Земле: (Из зап. путешественника в Святую Землю) / Кл. Фоменко, свящ. – К.: Тип. Г Т. Корчак-Новицкого, 1886. – [2], 24 с. – Відб із: Тр. Киев. духов. акад. – 1886.

НБУВ ВО34451

Про автора див. № ???.

XIX ст. Єрусалим. Свята Земля.

194. [Шанковський А.П.]. Які ми бідні!: Воспоминанія и мисли Гермогена П. Пономарева. – Львів: Изд. «Нового Пролома». Тип. Ставропиг. Ин-та, 1886. – 31 с.

Взято з: Книга в Україні. Вип.19, №81577

Шанковський Амвросій Петрович, отець Амвросій (псевд.: Перконос, Гермоген, Пономарев Гермоген, Пономарев Гермогенъ П., Ш. Гермоген Петрович, Старший священик та ін., криптонім – А.Ш., А.П.Ш.; 1832, Лопатин на Львівщині – 1906) – греко-католицький XIX ст. священик, галицький громадський діяч, публіцист, педагог. Професор (1867–1868) і директор (1871–1872) Коломийської гімназії, професор Львівської гімназії (1874). З 1875 року – в Чернівцях на Буковині: професор Чернівецької гімназії (1875–1902), а в 1881–1882 роках – адміністратор греко-католицької парафії в Чернівцях.

195. Эварницкий Д.И. [Яворницкий Д.И.]. Остров Хортица на реке Днепре: (Из поездки по запорожским урочищам). – Киев : Изд. ред. «Киев. старины». Тип. Г.Т. Корчак-Новицкого, 1886. – 50 с. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1886. – № 1. – С. 41 – 90.

Б-ка Максимовича : 9у1 Эвар; НІБУ Э14 №37509 – КХ НБУВ

Яворницький Дмитро Іванович (Еварницький, Яворницький-Еварницький; рос. Эварницкий; 07.11(26.10) 1855, с. Сонівці (нині с. Борисівка Харківського р-ну Харківської обл. – 05.08.1940, Дніпропетровськ, нині Дніпро) – історик, етнограф, фольклорист, археолог, музеєзнавець та письменник.

XII-XIX ст. Острів Хортиця. Історичний нарис про о. Хортицю. Опис поїздки на о. Хортицю з двома старожилами та вчителем Трохимом Юхимовичем Дешкою (Дешка). Георгафічний та топографічний опис острова, його печер та давніх укріплень, тваринного та рослинного світу. Перекази про о. Хортиця.

1887

196. [Гриневский А.Ф.] Одесский Куяльницкий лиман: Наблюдения и заметки Не Одессита. – Одесса: Типо-литогр. Е. И. Фесенко, 1887. – 23 с.

Взято з Книга в Укр. Вип.12. Ч.1. №41849

Гриневський Адольф Федорович (рос. Гриневский, Адольф Федорович; ?-?)

197. Карейша С. Д. Путевые заметки / Инж. С.Д. Карейша. – Киев: Тип. И.Н. Кушнерева и К°, 1888. – 15 с.: ил. – Відб. із журн.: Инженер. – 1887. – № 10-12. (Авт. указан в конце кн.)[95]

Взято з Книга в Укр. Вип.8, ч.1 №23405

[95] РНБ 18.197.1.68

Карейша Сергій Дем'янович (рос. Карейша Сергей Демьянович ; 07(19).02. 1854, с. Сухобарівка Хорол. пов. Полтав. губ., нині Решетилів. р-ну Полтав. обл. – 18. 01. 1934, Ленінград, нині С.-Петербург) – інженер шляхів сполучення.

198. Касперов В. И. Международный хлебный рынок: путевые впечатления: [докл. Харьков. о-ву сел. хозяев во время Всерос. выставки в Харькове]. – Харьков : Изд. В.В. Черняева, 1887. – [4], 67 с.

НБУВ Ао 17749

Касперов Василь Івановчи (XI ст.) – економіст, доктор політичної економії, професор Боспорського (Керч) та Таврійського університетів. Дослідник хлібної торгівлі.

23 вересеня - 12 жовтня 1887 р. Харків. Всеросійська сільськогосподарська виставка у Харкові (1877).

Зміст: Международный хлебный рынок. О хлебной торговле Кенигсберга и Данцига. Торговля хлебом в Келне. Хлебный рынок в Амстердаме, Роттердаме и Антверпене.

199. Сбитнев И. М. Записки Ивана Матвеевича Сбитнева: (из времени учреждения на Волыни и Подолии, после восстания 1831 г., русских школ взамен польских). – Киев: Тип. А. Давиденко, аренд. Л. Штамом, 1887. – 94 с. – Відб. із: Киевская старина. -1887. - т. 17. - № 2, с. 285–312; № 3, с. 439–468; № 4, с. 649–666; т. 18, № 5, с. 52–72.

НБУВ: В2664И; Максимовича: 9с1 Сби

Сбитнєв Іван Матвійович (рос. Иван Матвеевич Сбитнев; 1796, Новгород-Сіверський – 1856) – педагог та освітній діяч.

1831-1832. Волинь. Поділля. Створення російських шкіл на Волині та Поділля замість польських після Польського повстання 1831 р. Тадеуш Чацький (1765-1813, Дубно) – польський історик, публіцист.

Зміст: 3 июля 1832 года. Новгород-Северск. Поездка в Харьков. Харьков. Новгород-Северск. 1832 года. Поездка в Каменец-Подольский. Каменец-Подольский. Поездка в Кременец. Кременец. Тадеуш Чацкий. В киевской губернии. В волинской губернии. В подольской губернии. Киев 25 июля. Новгород-Северский. Киев. Кременец. Киев.

1888

200. Веселовский А. Воспоминания об А. А. Котляревском. – Киев: Тип. Г. Корчак-Новицкого, 1888. – 20 с. – Відб. з журн.: Киев. старина. Т. 20-23, № 1-12

НБУВ Ж1626 КС 1888

Веселовський Олександр Миколайович (рос. Веселовский Александр Николаевич; 04(16). 02. 1838, Москва – 10(23). 10. 1906, С.-Петербург) – рос. літературознавець, фольклорист, етнограф. Акад. С.-Петербур. АН (1881).

XIX ст. Москва. Київ. Піза. Котляревський Олександр Олександрович (25(13).09.1836, за ін. даними, 1837, Крюковий посад (нині в складі м. Кременчук) – 11.10(29.09). 1881, м. Піза, Італія, похований у Москві) – учений, педагог, публіцист. Проф. (1875), чл.-кор. Імператорської АН (1875).

201. Доброловский К. Памяти протоиерея Михаила Якимовича Орловского / Константин Доброловский. – Каменец-Подольский: Тип. Подольского губернскаго правления, 1888. – 54 с. – Відб. із: ПЕВ. – 1888. – № 12.

Взято з: Книга в Україні

Доброловський Костянтин Северіанович (рос. Доброловский Константин Северианович; 1856 - ? , Оренбург) – викладач семінарії, краєзнавець, історик.

XIX ст. Камянець-Подільський. Орловський Михайло Якимович (рос. – Орловский Михаил Якимович; 30.09.(12.10.) 1807, с.Кочубіїв, нині Чемеровецького району Хмельницької обл. –21.10.(2.11.) 1887, с. Глядки Проскурівського повіту Подільської губ. (нині Волочиського району Хмельницької обл.)) – православний священик, краєзнавець.

202. Малицкий А. Из воспоминаний отшельника К-ской пустыни / иер. Ф-ла [А. Малицкий.]. – Киев : Тип. А. Давиденко, аренд. Л. Штаммом, 1888. – [2], 44 с. – Відбиток із журн. : Киев. старина. – 1887. – Дек. (Авт. указан в тексте)

НБУВ Ж1626 КС т. 19, № 12 1887

Малицький (Маліцький) Аверкій (Оверкій) Федорович (рос. Малицкий Аверкий, 28.10.1820, с. Побірці на Львівщині - 4.02.1907, Київ, Китаєва Пустинь) – священик, ієромонах Києво-Печерської Лаври та Китаєвської пустині.

203. Романович-Славатинский А. В. Воспоминания об архиве Государственного совета. – Киев : Тип. Г. Т. Корчак-Новицкого, 1888. – 24 с. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1888.

НБУВ ВИ3984

Романович-Славатинський Олександр Васильович (рос. Романович-Славатинский Александр Васильевич ; 15(03).07.1832 с. Войтове, нині с. Войкове Згурівського р-ну Київ. обл. – 20(07).09.1910, Київ) – юрист та історик права. Професор (1866), д-р держ. права (1870). Член Історичного товариства Нестора-літописця та Київ. юрид. т-ва.

204. Савенко Ф. Г. Памяти Петра Петровича Сокальского: Материал для его биографии. – Одесса: Изд. А. А. Матвеева, 1888. – 21 с. – Відб. із вид.: Из мира искусства и науки. – 1888. – Вып. 1–2.

НБУВ ВО23463 комп.

Савенко Федор Гаврилович (рос. Савенко Федор Гаврилович; ?-?)

Сокальський Петро Петрович (14.09.1832, Харків - 02.04.1887, Одеса) – композитор, фольклорист, публіцист, громад. діяч. Без змісту

205. Стороженко А. В. Леонард Совинский: (Опыт посмертной характеристики) / А. В. Стороженко. – Киев : Тип. Г. Т. Корчак-Новицкого, 1888. – 29 с. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1888. – Т. 21. – № 6 июнь. – С. 284–313.

НБУВ: В2748И

НБ ім. М.Максимовича: 8 сл Стор

Стороженко Андрій Володимирович (12 серпня 1857 – ?) – історик і славіст, громадський діяч, родом з Пирятинщини, вихованець Київського університету (1879; учень О. Котляревського). Лауреат Уваровської премії.

Совинський Леонард (пол. Sowiński Leonard, 1831–1887) – польський письменник родом з Східного Поділля, син польського шляхтича і української селянки. Перший перекладач польською мовою та популяризатор творчості Тараса Шевченка.

Біографія Л. Совинського, шкільні спогади, про його ліричні поеми «Привидения», «Из жизни», епічну поему «Петро», драму «На Україні», роман «На перехресних дорогах», про захоплення поезією Т. Шевченка та переклади його творів. Без змісту.

206. Сумцов Н. Ф. Культурный уголок Харьковской губернии (Поповская академия): [О А. А. Палицыне и лит.-художеств. кружке в его имении в селе Поповка Сумского уезда Харьков. губернии]. – Харків : Тип. Губерн. правления, 1888. – 14, 5 с. – Відб. із вид.: Харьковский сборник. – Х., 1888.

НБУВ (ВІК) журнал Харьковский сборник 1888 Вип. 2, с. 100-112

Сумцов Микола Федорович (рос. Сумцов, Николай Федорович; 18(06).04.1854, СПб – 14.09.1922, Харків) – фольклорист, етнограф, літературознавець, громад. діяч. Д-р філол. н. (1885), професор (1889). Чл.-кор. Петерб. АН (1905), Чеської АН (1899), дійсний член УАН (1919; із 1921 – ВУАН).

Палицин Олександр Олександрович (рос. Палицын Александр Александрович; н (1741–1816) – літературний діяч, перекладач, просвітник Слобожанщини п.п. XIx ст. Заснвоник «Попівської академії» (в с. Попівка, тепер с.Залізняк, Сумського р-ну Сумской обл.). «Попівська академія». Постоянными участниками «Поповской академии» были такие люди как Василий Каразин, архитектор Петр Ярославский, писатель Евстафий Станевич, архитектор и гравёр Николай Алфёров, братья Байковы. Кроме того, в Поповку иногда

приезжали Григорий Сковорода, Ипполит и Иван Богдановичи, Иван Срезневский и другие деятели науки и культуры Юга Российской империи. Именно на заседаниях «Попо

207. [Уточкин В. Н.]. Бог нам спас царя и августейшую семью: подроб. описание крушения царского поезда 17 окт. 1888 г. между ст. Тарановка и Борки. – Одесса : Типо-хромо-литогр. Е. И. Фесенко, 1888. – IV, 27 с. (Автор вказаний в кінці передмови). (2-ге вид.: див. № ???) [96].

Уточкін Василь Миколайович (рос. Уточкин Валилий Николаевич) – молодший цензор і секретар Одеського комітету цензури іноземної (1874–1884).

17 жовтня 1888 р. Станції Боровка і Борки. Опис катастрофи, яка сталася з потягом імператора Олександра III 17 жовтня 1888 року на Курсько-Харківсько-Азовській(нині Південній) залізниці, внаслідок якої імператор і його родина не постраждали, а вийшли зі страшних уламків неушкодженими. Порятунок імператорської сім'ї було оголошено дивом, що викликало у всій Російській імперії радість серед громадян. На місці катастрофи було споруджено храм.

208. Подроб. описание крушения царского поезда 17 окт. 1888 г. между ст. Тарановка и Борки. – 2-е изд. – Одесса : Типо-хромо-литогр. Е. И. Фесенко, 1888. – IV, 28 с. (Автор вказаний в кінці передмови). (1-ше вид.: див. № ???).

РНБ 18.276.4.313 РГБ FB A 243/773

Про автора див. № ???.

Зміст: див. № ???

209. Швабахер Симон Леон. Памяти высокопреосвященного Димитрия : слово произнесенное в Главной синагоге 23-го ноября 1883 г. / [соч.] Одесского гор. раввина д-ра С.Л. Швабахера. – 2-е изд. – Одесса : Русск. тип. Исаковича, 1887. - [2], 128 с.

НБУВ (ВЮ) ВА629012

Про автора див. № ???.

Димитрій (справжнє Климент Іванович Муретов, рос. Климент Иванович Муретов; 11(245).12.181, с. Лучинськ, Пронського пов. Рязанської губ. – 14(27).11.1883, Одеса) – єпископ РПЦ; архієпископ Херсонський і Одеський (з 1882 р.).

Зміст: 1. Слово произнесенное в Главной синагоге 23-го нояб. 1883 г. 2. Панихида в 1-ю годовщину кончины архиепископа Дмитрия 14-го ноября 1887 г.

Ч. 2. Малхи-Седек. Царь Салемский. К читателям. Предисловие.

[96] РНБ 18.276.3.305

210. Шестакова Л. И. Иван Алексеевич Шестаков, 1820–1888 гг.: Воспоминания Л.И. Шестаковой, рожд. Глинка. – Севастополь, 1888. – 163–182 с., 1 л. портр. – Відб. із журн.: Рус. старина. – 1888. – Т. 62.

НБУВ Айзеншток №10122/13 (папка № 144).

Шестакова Людмила Іванівна (рос.-Шестакова Людмила Ивановна, дівоче-Глінка; 1816-1906) – сестра М. Глінки, музикознавець, громадська діячка, організатор музею брата.

Шестаков Іван Олексійович (рос. Шестаков Иван Алексеевич (1(13).07.1820, Сирокоріння (Сирохоріння), нині Смоленська обл. РФ – 21.11.(3.12).1888, Севастополь) - російський флотоводець і державний діяч, адмірал (1888).

Глави: I, II Женитьба. Кончина отца. III Переписка. Новое определение на службу 1872-1881 г. И. А. Шестаков к А. А. Кранопольской. IV. Назначеніе управляючим морским м-ством. Болезнь. Кончина. 1882-1888.

211. Curriculum vitae ординатора психиатрического отделения Одесской город ской больницы доктора медицины Владимира Александровича Пекер (Pecoueur). – Одесса: Тип. “Славянская” Н. Хрисогелос, 1888. – 9 с.

Взято з: Книга в Україні. Вип.8.ч.2.

Пекер, Владимир Александрович (1856-?) – доктор медицини

Автобіографія.

1889

212. Белоус Ф.И. Путевые записки из путешествия галичанина на Восток в 1888 г. / Сост. Федор Ив. Белоус. Ч. 1-3. – Львов, Коломыя , 1889-1890. – Ч. 1. 2-е изд. – Львов: Печ. ин-та Ставроп., 1889. – 110 с. – Окр. відб. з літопису «Беседа». Обкл. друк. в Коломиї в друк. М. Білоуса. Ч. 2. Коломыя: Печ. М. Белоуса, 1890. – 87 с.; Ч. 3 Львов, Коломыя: Печ. ин-та Ставроп. И М. Белоуса, 1890. – 4, 196 с. Белоусь, Федорь: Путевые записки изь путешествія Галичанина на Востокь *1888* г. Составиль... Часть I. Коломия 1889 зь печатні; Михаила Белоусаа. (На об кл.: Львовь, зь печатни. Ставропигійской подь Зарядомь Д. Пухиря). Стор. 110, В 0 • Часть II. L990. (На обкл.: 1889). Стор. 86-(2). На стор. 83-86 стаття видавця про смерть автора. Видання через смерть недокінчене.

НБУВ (ВІК) журнал «Беседа» Львов 1889 № 10-11

Білоус Теодор (Федір) Іванович (рос. Белоус Федор Иванович ; псевдонім : Іванович Ф.; 27.07.1827, с. Витків, нині Новий Витків, Радехівський р-н – 15.02.1892, м. Коломия) – громадський і культурно-освітній діяч, педагог, директор гімназії, літератор, видавець. Посол Галицького сейму (1861–1866, 1871–1876). Дописував до газет «Слово», «Пролом», «Руська Рада», «Червона Русь», «Бесіда», «Весна». Редагував у Коломиї «Весну», допомагав у виданні журналу «Наука», газети «Руська Рада».

1888. Дорожні нотатки про мандри на Схід. Туречина. Єгипет. Палестина.

213. Палаузов Н. Х. Памяти М. А. Борисова, брата Иннокентия, архиепископа Херсонского и Таврического. – Одесса : «Славянская» тип. Н. Хрисогелос, [1889]. – 12 с. – Отд. отт.: ХЕВ. – 1889. – № 21 (1 нояб.). Режим доступу: http://rarebook.onu.edu.ua:8081/handle/123456789/11618

Б-ка ОНУ: Фонд О. Г. Строганова

Палаузов Микола Христофорович (болг. Николай Христофорович Палаузов; 9.05.1819, м.Габрово, Османська імперія – 2.03.1899, Одеса, Херсонська губернія, Російська імперія) – громадський діяч і публіцист Російської імперії. закінчив сРішельєвський ліцей у 1842. Працював цензором одеської цензури та в одеській митниці.

Інокентій (світське Борисов Іван Олексійович, рос. Иван Алексеевич Борисов; 15(27).12.1800, м. Єлець Орловської губ. – 26.05(07.06).1857, Одеса) – богослов і церковний діяч, проповідник, письменник, ректор КДА (1830), єпископ РПЦ; з 24 лютого 1848 архієпископ Херсонський і Таврійський. Канонізований УПЦ.

214. Воспоминание о милостивом посещении его величеством государем императором Александром II и его августейшем семейством Ново-Афонского Симона Кананитского монастиря 24 сентября 1888 года. - [Одесса]: Типо-хромо. лит. Е.И. Фесенко, 1889. – 8 с.

РНБ 18.276.5.256

1888 р. Ново-Афонський Симоно-Кананітський чоловічий монастир (Афонська гора в Абхазії).

215. [Драгоманов М.П.]. Австро-руські спомини (1867-1877) М. Драгоманова. – Львів: Накладом І. Франка. Друк. Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського, 1889–1892.

Ч. 1. – 47 с. – (Літ.-наук. б-ка; Кн. 2). – Режим доступу: https://shron1.chtyvo.org.ua/Drahomanov_Mykhailo/Avstro-ruski_spomyny_1867-1877_Chastyna_1.pdf

Ч. 2. – 1889. – с. 49-150. – (Літ. наук. б-ка; Кн. 4). – Додаток: Листи Е. Желехівського до М. А з 1872-73 років: с. 117-150.

Ч. 3-4. – 1890. – с. 151-330. – (Літ.-наук. б-ка; Кн. 7-9).

Ч. 5. – Нар. друк. В. Манєцкого. Під управою В. Годака, 1892. – с. 331-456. – (Літ.-наук. б-ка; Кн. 4, 7, 8, 9, 15).

НБУВ: AU 16734/1-5 кол. Грінченка (1-2 частини в конволюті)

Драгоманов Михайло Петрович (псевдоніми – Кирило Василенко, Волинець, М.Галицький, М.Гордієнко, П.Кузьмичевський, П.Петрик, М.Толмачов, Українець, Чудак та ін.; 30(18).09. 1841, м. Гадяч –

02.07(20.06).1895, м. Софія) – громад. та політичний діяч, історик, філософ, публіцист, фольклорист, літературознавець.

XIX ст. Галичина. Біографічні відомості.

Зміст: Частина 1. Вступне слово: огляд на моє українство до знакомства з галичанами. Мої перші писання про Галичину. Частина 2. Перші мої стосунки з галичанами до переїзду через Галичину в 1873 р. (у додатку: Листи Е. Желехівського до М. Драгоманова з 1872-1873 рр.). Частина 3. Перший пробуток у Львові в 1873 р. Частина 4. Дипломатія з правдянами. Австрійські русини на археологічному з'їзді в Києві. Бібліотека «Січі». Одкритий лист з України до редакції «Правди». Частина 5. 1875 рік і мій об'їзд Австрійської Русі.

216. Ковальницкий А. С. Стена плача иудеев в Иерусалиме и вгляд на евреев нашего времени: Из путешествия в Святую землю протоиерея А. Ковальницкого. – Почаев: Тип. Почаево-Успен. лавры, 1889. – 54 с. – Відб. із газ.: Волын. епарх. ведомости. – 1888. – № 26-28, 30-32.[97]

Ковальницький Аполлінарій Северинович (рос. Ковальницкий Аполлинарий Северианович; 1841-?) – духовний письменник, протоієрей, магістр КДА.

XIX ст. Єрусалим. Опис подорожі в Святу землю.

217. Н[овицкий] Н. Д. К биографии Т.Г. Шевченка; На Сыр-Дарье у ротного командира: (из путевой книжки) / Написал Н.Д.Н. – К.: Тип. Г.Т. Корчак-Новицкого, 1889. – 4, 21 с. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1889. – № 3.

НБУВ: В.16.027 И

Новицький Микола Дементійович (1833 – 1906) – офіцер, учасник революційно-визвольного руху 50–60-х років XIX ст.

1883. Описано знайомство автора з колишнім ротним командиром Єгором Михайловичем Косарєвим та подано його спогади про Т.Г.Шевченка та його військову в Новопетровську (1850-1857 рр.).

218. Селиванов А. Ф. О поездке в с. Михайловку Лебединского уезда, Харьковской губернии. – [Харьков]: Тип. Губерн. правления, [1889]. – 7 с. – Відб. із вид.: Приложение к Харьковскому календарю за 1889 г.

НБУВ: ВО 31605

Селіванов Олександр Федорович (рос. Селиванов Александр Федорович; 1856-1919) - архівіст, краєзнавець, письменник, археограф, учитель історії та географії Харківського повітового училища, слухач юридичного факультету Харківського університету (1881-1885).

1889. Харківська губернія. Опис подорожі. Без змісту.

[97] РНБ 18.276.1.448

219. [Федоров И. Ф.]. Император Николай Павлович под Черниговом / [соч. И. Ф. Федорова]. – Одесса: Тип. Л. Нитче, 1889. – 16 с. – Відб. із журн.: Ист. вестник. – 1889. – № 4. - Авт. указан в конце текста. – Режим доступу: https://www.prlib.ru/item/413585 [98]

Федоров Іван Федорович (рос. Федоров Иван Федорович) – дійсний член Одеського статистичного комітету, автор нарисів зі статистики та історії Одеси.

XIX ст. Микола I (Романов Микола Павлович; 1825 – 1855) – імператор російський. Опис зустрічі діда автора з імператором під час його подорожі Чернігівщиною (1852 р.), записані з його слів.

220. Чижевич О. О. Воспоминания одессита о заграничных путешествиях : Швейцария, Франция, Италия, Германия, Париж, Рим, Неаполь, Венеция, Мюнхен, Карлсбад и др. курорты, игорные дома (рулетка) и т.д. – Одесса : Тип. А. Шульце, 1889. – 310, III с., 1 л. портр. [99]

Про автора див. № ???.

XIX ст. Швейцария, Франция, Италия, Германия, Париж, Рим, Неаполь, Венеция, Мюнхен, Карлсбад, Рейн.

221. Фрейденберг М. Ф. Русский в Париже: Из воспоминаний русского непоседы. – Одесса: Тип. М. Фрейденберга, 1889. – [4], 144 с.

НБУВ АО 21203Ф

Фрейденберг Михайло (Мойсей) Пилипович (рос. Фрейденберг Михаил Филиппович; криптонім: М. Фр.; псевдонім – Оса; Госпожа Пчелка; 09(21).01.1858, м. Прасниш, нині Пшасниш, Польща – 01.8.1920, Петроград] – винахідник, видавець, одеський журналіст, фейлетоніст, видавець, поет.

XIX ст. Париж.

1890

222. Витман А. П. Воспоминание о Константинополе : из дневника сибирячки : путеводитель по Константинополю и его окрестностям / А.П. Витман. – Одесса : Типо-лит. "Пчелки", 1890. - 64 с., 9 л. ил., карт. [100]

Вітман А.П. (рос. Витман А.П.)

1888 р., травень. Опис подорожі із Одеси до Турції. Опис архітектурних пам’яток Константинополя та інших міст Турції та повсякденного життя місцян.

[98] РДБ FB O 1/636
[99] РНБ 18.316.3.12
[100] РДБ FB A 191.48; FB O 46.576

Зміст: Краткие исторические сведения о Константинополе; Отъезд из Одессы. Тридцатичетырех часовое путешествие по Черному морю. Впечатление этого плавання; Босфор. Первый день в Константинополе; Осмотр достопримечательностей Константинополя. Тоннель. Галата. Св. София. Музей яничар. Обелиск. Серпентинная колонна. Мечеть султана Ахмеда. Греческий музей. Старая чинара. Гробница султана Махмуда. Тысяча и одна колонна. Башня Сераскирата. Мечеть Сулейманов. Гробница Сулеймана и Роксоланы. Константиновская колонна; Патриархат. Церковь Св. Георгия, ее замечтательности. Кахрие джами. Обитель Живоносного Источника или Балуклийская. Семибашенный замок Еди-кулэ. Главный базар в Стамбуле; Поездка на азиатский берег. Дворец Белей-бей. Английское кладбище. Обелиск. Кади-кею; Дворец Ильдиз-киоск. Султан Абдул-Гамид. И его поездка в мечеть. Султанский дворе в Сладких водах; Поездка за город. Буюк-даре. Летний дворец руського посольства в Буюк-даре. Прогулка по Босфору; Принцевы острова. Острова Прити, Халки, Антигона и Принцевый.

223. Воспоминания об инокине Елене, почившей во гробе святителя Тихона-Задонского в Киево-Флоровском женском монастыре. – Киев, 1890. – 30 с.

НБУВ Лаз. 461. 187

Олена (світське ім'я – Бахтєєва Катерина Олексіївна; 1756, м. Задонськ Воронізької губ. – 1834, Київ) – інокиня Флорівського монастиря (Київ). Була особисто знайома з святителем Тихоном Задонським.

Опис життєвого шляху інокині Олени та життєвих випробувань. *Змісту немає.*

224. Гусляров Л. Из моего дневника (1883-1889) / Л. Гусляров. – Одесса: Тип. «Экономическая», 1890. – 36 с. [101]

Гусляров Л. – одесит.

1883-1889. Одеса.

Зміст: Дневные впечатления. Случай. Записки сумасшедшего еврея.

225. Дмитриевский А. А. Путешествие по Востоку и его научные результаты : Отчет о загран. командировке в 1887-88 г. с прил. /Доц. Киев. дух. акад. Алексей Дмитриевский. - Киев : тип. Г.Т. Корчак-Новицкого, 1890. - [4], 194, IV с. – Из журнала "Труды Киевской духовной академии", 1889-1890.

НБУЯМ: Бдз5404

Дмитрієвський Олексій Опанасович (рос. Дмитриевский, Алексей Афанасьевич; 11.03.1856, Астраханська губ. - 10.08.1929, Ленінград) – історик церкви, археолог, візантолог, знавець грецької палеографії та книгарства, Член Петербурзької АН (1903), почесний член Київської (1907), Казанської

[101] РГБ FB A 163.323; РНБ 18.294.1.72

(1912), Петербурзької та Московської (1914) духовних академій. Член-кореспондент АН СРСР (1923).

1887-1888 рр. Зміст: I. Краткий очерк путешествия по востоку; II. Мотивы и задачи путешествия; III. Восточные библиотеки рукописей и старопечатных книг; IV. Памятники христианских древностей на востоке; V. Критско-синайская школа иконописи, её происхождение и характеристические особенности пошиба письма; VI. Заключение; Приложения: Приложение I. Библиотеки рукописей на Синае и Афоне под пером профессоров – палеографов В. Гардгаузена и С. Ламброса; Библиографические замечания; Приложение II. Киновиальные правила преп. Саввы Освященного, вручённые им пред кончиной преемнику своему игумену Мелиту.

226. Заклинський А. Записки Алексея Заклинського, приходника Старых Богородчан / М. Заклинський. – Львов : Ред. «Червоної Руси», 1890. - 144 с.

ЛННБУ ім. Стефаника

Заклинський Олексій Онуфрійович (27.03.1819, с. Озеряни, нині - Івано-Франківський р-н, Івано-Франківська обл. – 26.03.1891, с. Старі Богородчани, нині - Івано-Франківський р-н, Івано-Франківська обл.) - священик Української Греко-Католицької Церкви, поет і композитор, депутат Галицького крайового сейму 1870-1876 і Австрійського парламенту 1873-1879.

XIX ст. Старі Богородчани (Івано-Франківщина). Мемуари о. Заклинського відображають життя і звичаї українського галицького духовенства в 1830-1870 роках – життя з усіма його не тільки позитивами, але й негативами, йосифінізмом, покладенням найбільшої ваги на справи чисто світські замість духовних. Автор «Записок…» частково відобразив і політичну історію Галичини, події якої він, їх учасник-очевидець, відтворив своїм пером.

Зміст: Спогади про дитинство, родину, формування ідентичностей, політичну діяльність та роботу в Австрійському парламенті. Вміщено вірш «Там, де Чорна Гора».

227. Карейша С.Д. С Парижской всемирной выставки / инж. С.Д. Карейша. – Киев : Тип. И.Н. Кушнерева и К°, 1890. – 10 с.: [3] л.черт. – Відб. із журн.: Инженер. – 1890. [102] (2-ге вид.: див. № ???).

Взято з Книга в Укр. Вип.8, ч.1

Про автора див. № ???.

XIX ст. Париж. Опис подорожі на Паризьку всесвітню виставку. Без змісту.

228. Кирпичников А. Из колыбели европейской цивилизации: [путешествие в Афины] / А. Кирпичников. – Одесса: Тип. "Одес. вестн.", 1890.

[102] РНБ 18.222.1.236

– 15 с. – Відб. із газ.: Одес. вестн. – 1890. – № 180. – Режим доступу: https:..viewer.rusneb.ru.ru.rsl01003658029?page=1&rotate=0&theme=white

НБУВ Во 88895

Кирпичников Олександр Іванович (рос. Кирпичников Александр Иванович; 18(30). 08. 1845, м. Мценськ, нині Орлов. обл., РФ – 30. 04(13. 05). 1903, Москва) – російський літературознавець, філолог, педагог. Д-р заг. літ-ри (1879), чл.-кор. С.-Петербур. АН (1894). Професор Харківського та Новоросійського ун-тів.

XIX ст. Афіни. Опис подорожі.

Зміст: 1. Афины. Вьезд в город. Гостиниица. Уличная жизнь. Университет. Публичная библиотека. 2. Современное состояние афинского университета. Университетские ученые. Ученый вне университета. Книжное дело. Журналы и газеты; отношение последних к России. Театр: пьесы и публика. Министерство народного просвещения. Отьезд из Афин. Турецкое консульстсво в Пирей.

229. Кониський О. Я. Памятне видїнє: (з моїх споминок) / Написав О.Я. К-ий. – Чернівці : Накладом Ред. "Буковини". Печатня Г. Чоппа, 1890. – 23 с. - Відб. з часопису : Буковина. – 1890. – Рочник 6.

НБУВ ВО 329031

Кониський Олександр Якович (літ. псевд. О.Верниволя, Ф.Горовенко, О.Перебендя, Полтавець та ін.; криптонім О.Я. К-ий ; 18(06).08. 1836, х. Переходівка (нині село Ніжин. р-ну Черніг. обл.) –12.12(29.11).1900, Київ) – письменник, публіцист, громад. діяч.

Зима 1880 р. Спогади про подорож до Петербургу через Москву. Містить 6 розділів.

230. Лебедев И. Воспоминание о Высокопреосвященном Леонтии, архиепископе Холмско-Варшавском / Илья Лебедев, свящ. – Каменец-Подольск, 1890. – Окремий відбиток із «Епархиальные ведомости» 1890, № 7. [103]

Лєбедєв Ілля Миколайович (рос. Лебедев Илья Николаевич; ?-?) – статський радник, інспектор і викладач Подільської духовної семінарії, помічник смотрителя Кам'янецького духовного училища. Викладав священну історію. Мав ордени святої Анни третього ступеня і святого Станіслава другого ступеня.

XIX ст. Леонтій (світське Лебединський Іван Олексійович; рос. - Лебединский Иван Алексеевич; 22.03.(3.02.). 1822, с. Нова Калитва, Острогозький повіт, Воронезька губ. – 1 (13) серпня 1893) – релігійний діяч на Поділлі, родом із Слобідської України, діяч освіт, єпископ РПЦ (Холмський та Варшавський, Херсонський та Одеський, Подільський та Брацлавський) митрополит Московський і Коломенський.

[103] РДБ FB 20 50.377, FB 20 53.163

231. Милорадович Г.А. Православный монастырь Житомыслич в Герцеговине: Выдержки из дневника гр. Милорадовича: Пер. с серб. – Чернигов: Тип. Губерн. правления, 1890. – 77 с.: портр. – Додаток: Статья. Дучич, архимандрит.

НБУВ Гал.282 Истор.

Милорадович Григорій Олександрович (рос. Милорадович Григорий Александрович ; (24.09.1839, Чернігів –14.08.1905 , помер м. Любеч, похований у Чернігові) – громад. діяч, історик, граф (з 1873), сенатор (1904). Генерал-лейтенант (1888).

XIX ст. Герцоговина. Православниий монастир Житомислич біля м. Мостар (Боснія і Герцоговина). Опис монастиря, його місцезнаходження, заснування, келії, рухоме і нерухоме майно монастиря.

232. Муравьев А.Н. Воспоминание поклонника о Святых горах / А.Н. Муравьев. – Одесса : Изд. Успен. Святогор. пустыни, 1890. – 80 с., 4 л. ил. [104]

Муравйов Андрій Миколайович (рос. Муравьев, Андрей Николаевич; (30.04.(12.05).1806, Москва - 18 (30).08.874 Київ, Рос. імп.) - православний духовний письменник і історик церкви, паломник і мандрівник, драматург, поет.

1835-1858. Опис вражень від відвідин церков і монастирів Москви і її околиць, Новгорода, Валаама, Соловецьких островів, Вільни, Києва, Поволжжя, України і Криму. Історичні огляди. Зустрічі з монахами та церковними діячами, їх характеристика. Монастирський побут. Коронація Олександра II.

233. Успенский Ф. И. Воспоминания о В. И. Григоровиче /Ф.И. Успенский. – Одесса: Типо-литогр. штаба воен. окр., 1890. – 38 с., 1 л. портр. – Режим доступу: https:..azbyka.ru.otechnik.Fedor_Uspenskij.vospominanija-o-v-i-grigoroviche.#note1

НБУВ: (ВІК) Летопись историко-филологического о-ва при Новорос. ун-те. Т. 1. Одесса. с. 15-52, 1890 р.

Успенський Микола Васильович (рос. Успенский Николай Васильевич; 31.05.1837, с. Ступине Тульської губ.- 21.10.(2.11).1889, Москва.) - рос. письменник

Григорович Віктор Іванович (30.04.1715, м. Балта, Подольська губ. – 1876, Єлисаветград, нині – Кропивницький) - славіст, педагог, професор Новоросійського ун-ту.

Навчання в монастирській школі Умані, Харківському ун-ті. Спогади проголошені в день святкування 25-річчя Новоросійського університету 1 травня 1890 р. Без змісту. Містить список друкованих праць В. І. Григоровича.

[104] РНБ 18.222.1.343

234. Чалый М.К. Воспоминая М.К. Чалого. Вып. 1–2. – Киев: Тип. Г. Т. Корчак-Новицкого, 1890–1895. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1890–1895.

Вып. 1: 1826–1844. – 1890. – 319 с.

Вып. 2: 1844–1852. – 1895. – II, XXXIII, 2–141 с.

НБУВ ВИ 4309/2 (1 частини немає). ВИ 2721 (1 частини немає)

Чалий Михайло Корнієвич (рос. Чалый М.К. ; 24.09.1816, Новгород-Сіверський на Чернігівщині - 6(19).02.1907, Київ) – педагог, освітянин, громадсько-культурний діяч, літератор.

1726-2852 рр. Новгород-Сіверський, Київ, Вінниця, Немирів. Виховання. Навчання в приватній школі, парафіяльному повітовому училищі (1828-1830) та гімназії в Новгород-Сіверському (1833-1840). Директор гімназії І.Ф. Томаківський. Характеристика викладачів, учнів (серед них К.Д. Ушинський). Заняття репетиторством. Побут і звичаї міщанства, поміщиків. Навчання в Київському університеті (1840-1844). Професори: М.Т. Костир, О.М. Новицький, П.С. Авсенєв та ін. Університетська адміністрація. Викладацька діяльність в гімназіях у Вінниці (1844-1845) і Немирові (1845-1852). Характеристика вчителів, рівня викладання. Побут гімназистів. Концерт Ф. Ліста в Немирові (1847). Епідемія холери в Немирові (1848). Є зміст, великий.

235. [Чижевич О. О.]. Тираспольские помещики тридцать лет назад. (Дневник депутата от дворян Херсон. губ[ернии] Тирасп. уез[да] по делу об освобождении крестьян от крепостной зависимости) . О.Ч-ч. [Предисл. ред.]. - Одесса, тип. "Пчелки", 1890. - 14 с. [105] (В конце текста: О. Ч-ч. Авт. установлен по изд.: Масанов, И.Ф. Словарь псевдонимов... М., 1958. Т. 3. С. 230). – Режим доступу:
https:..viewer.rusneb.ru.ru.rsl01003548024?page=1&rotate=0&theme=black

Про автора див. № ???.

Листопад-грудень 1858 р. Херсонська губернія. Тираспільський повіт. Щоденникові записи. Поїздка по губернії з метою вивчення економічного становища поміщицьких і селянських господарств. Дворянське суспільство. У передмові - склад Херсонського губернського комітету. Без змісту.

1891

236. Білоус М. І. 7 дней в Чехах: Записки з подорожи на ювілейну выставку в Празі 1891 / Составил наочный свїдок М. Білоус. – Коломыя : Черенками и накладом М. Білоуса, 1891. – 79, 1 с.: мал.

ЛННБУ И 1698, И 113229

Білоус Михайло Іванович (крипт.: М. Б., М. И. Б., М. Ив. Б., Б-с, М.; 05. 11. 1838, с. Витків, нині Радехів. р-ну Львів. обл. – 08. 09. 1913, м. Коломия, нині Івано-Фр. обл.) – видавець, журналіст, громадський діяч.

[105] РГБ FB A 165.466; РНб 34.83.7.815

1891 р. Прага. Опис Земської ювілейної виставки в Празі. Опис архітектрутних споруд та експонатів.

237. Генерал от кавалерии барон Иван Петрович Оффенберг 2-й и наша армейская кавалерия под его начальством с 1856 по 1862 год: (Из воспоминаний отставного кавалериста). – Киев : Тип. Окр. штаба, 1891. – 5, 96 с., 1 л. портр. – Режим доступу: https:..viewer.rusneb.ru.ru.rsl01003548068?page=1&rotate=0&theme=white

НІБУ: 355 Г34

Офенберг Іван Петрович (барон фон Оффенберг (Freiherr vonOffenberg, рос. Оффенберг Иван Петрович. 1791-1870, Митава) – генерал від кавалерії, член Військової ради, теоретик та практик військово-кавалерійської справи.

1856-1862 рр. Опис заходів, які вживав Офенберг Іван Петрович для підняття морального духу унтер-офіцерського та офіцерського складу, заходів по покращенню стройового навчання та матеріального забезпечення кавалерії. Без змісту.

238. Дмитриевский А. Патмосские очерки : Из поездки на остров Патмос летом 1891 г . [Соч.] А. Дмитриевского. - Киев : тип. Г.Т. Корчак-Новицкого, 1894. - [4], 310, II с., 2 л. ил. Взято із журн. "Тр. Киев. духов. акад." за 1892, 1893 и 1894 гг.

НБУВ В 6343.13132

Дмитрієвський Олексій Опанасович (рос. – Дмитриевский, Алексей Афанасьевич; 11.03.1856, Астраханська губ. - 10.08.1929, Ленінград) – історик церкви, археолог, візантолог, знавець грецької палеографії та книгарства, Член Петербурзької АН (1903), почесний член Київської (1907), Казанської (1912), Петербурзької та Московської (1914) духовних академій. Член-кореспондент АН СРСР (1923).

1891 р. Остров Патмос (Греція).

Зміст: I. Иоанно-богословский монастир на острове Патмос по сравнению с святогорскими монастырями идиоритмами. II. Грот Апокалипсиса. III. Патмосская Академия. IV. Важнейшие храмы на о. Патмос, их украшения и багатства скевофилакий Иоанно-богословского монастиря. V. Описание рукописей типикарницы Иоанно-богословского монастыря. VI. Нравы и обычаи патмосских обитателей. VII. Дополнения и поправки.

239. Карейша С.Д. С Парижской всемирной выставки / Инж. С.Д. Карейша. – Киев: Тип. И.Н. Кушнерева и К°, 1891. – 43 с.: [12] л.черт. – Відб. у журн.: Инженер. – 1891-1892. (1-ше вид.: див. № ???).

НБУВ журнал Инженер Жс 272 1889, № 11-12

Про автора див. № ???.

XIX ст. Опис подорожі на Паризьку всесвітню виставку.

240. Коровицкий А.И. Дневник паломника : Из путевых заметок законоучителя 2 муж. и Фундуклеев. жен. гимназий свящ. А. Коровицкого. - Житомир : тип. Коровицкой, 1891. - [6], 204 с.

НБУВ В 222383; ВО 80500 Кримск.

Коровицький Андрій Іванович (рос. Коровицкий, Андрей Иванович; ? - після 1901 р.) – кандидат богословя, протоієрей, педагог, законовчитель, паломник.

1889. Палестина. Опис господарства в німецьких колоніях Палестини – Яффи та Хайфи. Назарет.

Зміст: Глава I. Одесса. Босфор. Константинополь. Дарданелы. Смирна. Хиос. Родос. Мерсина. Помпейополь. Триполи. Бейрут. Тир и Сидон. II. Яффа. Иерусалим. В Храме Воскресения и у Живлтворящего Гроба Господня. Елеон. Русская Царская Церковь в Елеоне. Литургия у Св. Гроба. Гора Мориа и мечеть Омара. Мечеть Ел-Акса. Подземелья Иерусалима. III. Вефиль. Силом. Геразин и Геваль. Колодец Иакова. Сихем. Самария. Джиба. Женин. Изреель Сунам. Наин. Аэндор. Фавор. Галилейское море. Капернаум. Вифсаида. Тивериада. Кана. Назарет. Гора. Блаженства. Акра. Кайфа. Кармил. Кесария. Лидда. Модин. Гаваон. Гора Самуила. IV. Русский высокоторжественный день в Иерусалиме. Греческие монастыри. Сионская горница. Армянские монастыри. Сионское кладбище. Копты и Абиссинцы. V. Монастырь Св. Ильи по пути к Хеврону. Гробница Рахили. Пруды Соломона. Хеврон. Дуб Мамврийский. Вифлием. VI. Прокаженные. Ночь у Св. Гроба. VII. Путь в Лавру св. Саввы. Бедуины. Лавра св. Саввы. Мертвое море. Иордан. Монастырь св. Ионанна Предтечи. Иерихон. Quarantania. Монастырь Св. Георгия озевита. Вифания. Горняя. VIII. Последниие дни в Иерусалиме.

241. [Мороз Д.К.]. Воспоминания о Н.И. Костомарове / Д.К.М. – Киев: Изд. ред. журн. «Киев. старина», 1891. – 10 с. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1891. – т. 34, № 7, с. 75-84. - В конце текста: Д. К. М. Авт. установлен по изд.: Масанов И.Ф. Словарь псевдонимов ... М., 1957. Т. 2. С. 316

НБУВ Айзеншток № 10015/9 Папка №132

Мороз Данило Константинович (рос. Мороз Данило Константинович [псевд. і крипт. – Данило Костянтинович, Д.К.Недоля, Д.Спека, Старий Данило, Д.К.М. 3.08.(4.09).1841, с Рогізки, тепер Щорс. р-ну Черніг. обл. – 3 (15).0I. 1894, Тбілісі) - публіцист, етнограф, драматург, прозаїк.

Костомаров Микола Іванович (псевд. і криптоніми – Ієремія Галка, Иван Богучаров, Николай, Н., Н.К. та ін.; 16(04).05, за ін. даними, 17(05).05.1817, в слободі Юрасовка Острогозького пов. Воронезької губ. (нині с-ще Воронезької обл., РФ; –19(07).04.1885, Санкт-Петербург) – громад. і політ. діяч, дослідник історії, археограф і архівознавець, фольклорист і етнограф, письменник і публіцист. Д-р історії (1864), чл.-кор. Петерб. АН (1867).

1863-1870-і рр. Деякі факти з життя М.І. Костомарова. Враження автора від зустрічей з ним. Без змісту.

242. Познанский Б. «Полячка» : виденное и слышанное / Борис Познанский. – Киев : Тип. Г.Т.Корчак-Новицкого, 1891. – [2], 30 с. – Відб. із журн.: Киев старина. – 1890. - Декабрь. С.361-390.

НБУВ ВИ 215 63

Познанський Борис Станіславович (рос. Познанский, Борис Станиславович; (25.04.(07.05.)1841, м. Стародуб. Чернігівської губ. – 10.10.1906) – письменник, етнограф, громад. діяч.

187*. Спогади про подорож автора на Дон. Опис долі Євпраксії Горнюкової (родом із Полісся), з якою він там зустрівся. Без змісту.

243. Солнцев И. П. Последние дни высокопреосвященного митрополита Киевского и Галицкого Платона . И. П. Солнцев, д-р. – Киев : Типо-литогр. т-ва И. Н. Кушнерев и К°, 1891. – 29 с.

НБУВ (ВІК) 1891-2652

Солнцев Іван Павлович (рос. Солнцев Иван Павлович (1856-) – лікар митрополита Платона.

Платон (світське Городецький Микола Іванович) (1803 посаді (нині – село) Погоріле городище Зубцовського повіту Тверської губернії (нині – обл. РФ) –1891, Київ) - єпископ РПЦ, митрополит Київський і Галицький – церковний діяч, педагог, місіонер, проповідник.

24 травня - 1 жовтня 1891 р. Перебіг хвороби митрополита Платона, його душевний стан, найближче оточення, відвідувачі. Останні дні і смерть. Без змісту.

244. Сычугов С. И. Год вольной деревенской практики: [Заметки врача]. – Чернигов: Тип. Губерн. правления, 1891. – 27 с. – Відб. із журн.: Зем. врач. – 1890. – № 48. – С.745-749. №49. – С. 773-777. - Автор вказаний в кінці тексту.

НБУВ: (ВІК) Ж177717 журнал Земский врач.

Сичугов Саватій Іванович (рос. Сычугов Савватий Иванович (27.09.(09.10.)1841, Подрельє, Вятської губ.– 6.(19.)02.1902, Верховино, Вятської губ.) – земський врач в Вятской и Владімірській губ., просвітник. Літератор, історик медицини, меценат.

1889. Вятська губернія. Спогади про вільну лікарську практику в с. Верховине Вятської губернії. Без змісту.

245. Флоринский Т. Д. Памяти Миклошича, [проф. славянской филологии] 1813-1891: [Произнес. в собр. ист. о-ва Нестора-Летописца, 17 марта 1891 г.] . Т. Флоринский, проф. – Киев: Тип. Имп. Ун-та св. Владимира

(В. И. Завадского), 1891. – [2], 13 с. – Відб. із журн.: Унив. изв. – 1891. №4 (апрель). часть II неофициальная. С. 1-14

НБУВ ВО 17200 (компакт)

Флоринський Тимофій Дмитрович (09.11(28.10).1854, М. Санкт-Петербург – 02.05. 1919) – історик-славіст, археограф, візантолог, філолог, видавець, педагог. Д-р слов'ян. філології (1888), професор (1888). Чл.-кор. Петерб. (1898; із 1917 – Рос.) АН, дійсний член Сербської королів. АН та Югослов'ян. академії наук і мист-в. Декан історико-філол. ф-ту Київ. ун-ту. Голова Київського слов'янського благодійного товариства.

Міклошич Фанц (Франьо) (нім. Franz von Miklosich; 20.11.1813, Радомерщак поблизу Лютомер в Нижньої Штирії, нині Словенія – 7.03.1891, Відень) -австрійський і словенський мовознавець.

Біографія, риси характеру, характеристика наукових інтересів, наукова діяльність, характеристика його праць. Без змісту.

246. Штольцман С.А. Коллективный осмотр русских западных дорог инженерами службы пути: (Впечатления участника) . Инж. С. Штольцмана. – [Киев]: Тип. Т-ва И.Н. Кушнерев и Ко, 1891. – 28 с. – Відб. із журн.: Инженер. – 1891, № 5, с. 203-212.

НБУВ журнал Инженер Жс 272 т. 15, №1/12

Штольцман Степан Августович - інженер-залізничник

Серпень 1890 р. Опис огляду залізничних доріг інженерами: Варшавсько-Тираспільської залізниці, Варшавсько-Віденської, Московсько-Брестської та ін. Без змісту.

1892

247. Бертенсон В.А. Путевые заметки агронома. - Одеса : Тип. Е. И. Фесенка, 1892. – 1, 63, 2 с. – Відб. із журн. «Вестник Руск.с-х.» за 1891 г.

НБУВ Во 346689

Бертенсон Василь Олексійович (рос. Бертенсон Василий Алексеевич (31.08(12.09).1861, Одеса – після 1916) – агроном, науковець, громадський діяч. Урядовий агроном Подільської й Волинської губерній, вчений-селекціонер, член Імператорського товариства сільського господарства Південної Росії та Одеського відділення Імператорського Російського товариства садівництва, Голова Одеського філоксерного комітету (1901–1906), секретар і голова комітету шовківництва Імператорського товариства сільського господарства південної Росії. Спеціаліст зі сільськогосподарської частини для Бессарабської, Херсонської, Таврійської та Катеринославської губерній (з 1893). Урядовий агроном Подільської та Волинської губерній (1899). Статський радник та гласний міської думи Одеси. Редактор журналу «Виноградарство і виноробство».

XIX ст. Італія, Франція, Німеччина, Австрія. Текст – це поєднання багатої інформації щодо виноградарства, виноробства й виноторгівлю, шовківництво, квітництво й сільське господарство в Італії та Франції з власними прикладами й роздумами; про навчальні заклади відповідних напрямків у Франції, Італії, Берліні й Відні, лабораторії та музеї, екскурсії на фабрики та кліматичні станції, комунікація автора з фахівцями, порівняння певних місцевостей та діяльності, що на них здійснюється, з Росією, Кримом, Одесою.

Зміст: I. Сельськохозяйственное училище в Монпелье. (Жизнь учеников. Преподавание виноградарства. Виноградный питомник, опытное поле и дендрологический сад. Ботанический институт. Экскурсии. Аудитории, библиотека, музей и пр.). II. Шелководственная станция в Монпелье и шелководство во Франции. (Учреждение и устройство станции. Гигиениенические условия выкормки тутового шелкопряда. Целесообразно ли распространять вполне рациональное щелководство между крестьянами? Недостаток шелководственной станции. Научные изыскания, производимые ею. Меры к развитию шелководства во Франции. Недостаточность их). III. Сельське хозяйство юго-запада Франции. (Климат. Сравнение его с климатов юга России. Почва. Удобрение. Виноградарство как преобладающая отрасль хозяйства. Отношение к нему француза-хазяина. Специальная культура по виноградарству. Сельськохозяйственные общества. Еженедельные съезды). IV-V. Борьба с филлоксерою и грибными болезнями во Франции, американские лозы (Опдиум и борьба с ним. Нарбонна. Нравы этого города). VI. Фальсификация вин во Франции и их роль в виноторговле (Суррогаты вина). VII. Восточное побережье Средиземного моря. Ницца, Канн. VIII. Грасс. Цветоводство и парфюмерия. IX. Еще о состояние шелководства во Франции. X. Сельське хозяйство в Севеннах. XI. Лионская торговая палата и лаборатория для изучения шелка. XII. Сельське хозяйство северной Италии. XIII. Высшие земледельческие учебные заведения в Берлине и Вене. XIV. Сельсько-хозяйственное образование во Франции.

248. Гильденштедт И. Путешествие академика Гильденштедта по Слободско-Украинской губернии : Дневник, авг-сент., 1774 г. Пер. и предисл. М.Н. Салтыковой; Примеч. Д.И. Багалея. – Харьков : Тип. Губерн. правления, 1892. – [2], 89 с. – Відб. із Харковського сборника. – 1891. – Режим доступу: https:..archive.org.details.put1892.mode.2up?view=theater

НБУВ Во 391739 Антонович В. Б.

Гільденштедт Йоган Антон (Гюльденштедт; нім. Johann Anton Güldenstädt; рос. Гильденштедт Иоганн Антон; (07.05(26.04).1745, Рига (нині столиця Латвії) –03.04(23.03).1781, С.-Петербург) – німецький вчений-природознавець. Акад. Петерб. АН (1771).

Серпень-вересень 1774 р. Слобідсько-Українська губернія. Опис експедиції 1774 р. по Україні, яка пройшла по Дніпру до м. Кременчук, побувала в Новій Сербії, Слобідській Україні, на Лівобережжі. Вчений збирав

відомості про врожаї зернових, продуктивність скотарства, промисли, форми оплати праці, побут і звичаї на українських землях.

Зміст: Предисловие. Дневник путешествия по Слободско-Украинской губернии академика Санкт-Петербургской академии наук Гильденштедта в августе и сентябре 1774 г. Примечания Д.И. Багалея.

249. [Де-Роберти П. О.]. Из воспоминаний юнкера: (Быль). [Ч. 1-2]. – Киев : Тип. газ. «Киев. слово», 1892. [106]

[Ч. 1] / Р[оберти]. – 34 с.

[Ч. 2] / П. де-Роберти. – 35 -154 с. В конце 1 отт. авт.: Р.; в конце 2: П. де-Роберти

Взято: Книга в Укр. Вип.5. №13897

Де-Роберті Павло Оскарович (рос. Роберти Павел Оскарович, де ; біля 1794 -15.01.1909, Київ) – белетрист, поет.

250. Заграничная поездка : [очерк] : [Дрезден на Эльбе. Франкфурт-на-Майне. Гамбург. Рейн]. – [Киев] : тип. "Киев. сл.", ценз. 1892. - 24 с. [107]

Взято з: Книга в Укр. Вип.7, № 18677.

XIX ст. Дрезден на Ельбі. Франкфурт-на-Майні. Гамбург. Рейн.

251. Кирпичников А. И. Из "вечного города": [впечатления о Риме]. – Одесса: Тип. "Одес. вестн.", 1892. – 8 с.

РНБ 18.267.3.188

Книга в Укр. Вип.8, ч.1. №25636

Про автора див. № ???.

XIX ст. Рим. Опис подорожі до Рима.

252. Немирович-Данченко В. И. Беломорье и Соловки : воспоминания и рассказы. – 4-е изд. – Киев Изд. Ф.А. Иогансона. Тип. И. Чоколова, 1892. – [4], 348 с. – Режим доступу: https:..viewer.rusneb.ru.ru.rsl01003662845?page=1&rotate=0&theme=white

НБУВ В 142089

Немирович-Данченко Василь Іванович (25.12.(06.01)1844, Тіфліс – 18.09.1936, Прага) – рос. письменник, мандрівник.

1870-ті роки. Біле море. Соловки. Опис подорожі. Характеристика географічних, господарських, етнографічних особливостей краю.

Зміст: Беломорье. (Путь к Северо-Двинскому краю). I. Шенкурский уезд. II. Онежский уезд. III. Холмогорский уезд. IY.От Холмогорья до Архалгельска.

[106] РНБ 18.207.6.347

[107] РНБ 18.188.2.157, РГБ FB A 229/251

Y.Архангельск. YI. Поездка на лесопильные заводы. YII.Упраздненная крепость. YIII. Поездка в Лявлю и Подгородные села. IX.Соловецкое подворье.

Соловки. (Воспоминания и рассказы из поездки с богомольцами). I. Параход Вера. II. Отец Иоанн – командир парахода. III. На палубе. IY. Сибирячка. Y.Монашек-подросток. YI. Казни египетские. YII.Море. YIII. Вятские хлебопашцы. IX.Бродяжка. X. Острова. XI. Монастирь. Гостиница. Святое озеро. XII. Иеромонах-огородник. XIII.Кузница и горны. XIY. Монашеская школа. XY. Самородки. XYI. Кожевный и кирпичный завод. Экономическое положение монастыря. XYII. Каналы, леса и дороги. XYIII. Отец Авраам. XIX. Соловецкая тюрма и ее арестанты. XX. В тарпезной. XXI. Поездка в Муксальму. Гигансткий мост. Ферма. XXII. Доки и лесопильный завод. XXIII. У благочинного. XXIY. Могила Авраамия Палицына. Похороны богомольца. XXY. В больнице и у схимников. XXYI. Мельница св. Филиппа. Прогулка по стенам. В башне. XXYII. Поездка в Секирную гору. Савватьевская пустынь. Секирный скит. Еще рассказ об осаде. Вид с высоты. У строителей в келье. XXYIII. Еще несколько подробностей. XIX. Кемлянки в монастыре. Чиновники. Отношение монаха к властям. XXX. Поездка в Макарьевскую пустынь. XXXI. Сельдяной лов. XXXII. Монастырский сад. Ризница. Оружейная. XXXIII. Шенкурский хлебопашец в рясе. XXXIY. Анзеры. XXXY. Последние часы в монастыре. XXXYI. В каюте, на палубе и дома.

253. [Стиранкевич К. Т.]. За громаду: Хроніка одного села на Поділю К. Т. Подоленка. – Львів: Заходом В. Лукича. Коштом Т-ва ім. Шевченка. [Друк. Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського], 1892. – 94, [2] с. пізніше надрукованого в "Зорі" під псевдонімом К. Подоленка.

НБУВ Айзеншток 4063

Стиранкевич Кирило Титович (літ. псевд. Подоленко, бл.1851, с. *Боблів (нині Немирівського р-ну Вінницької обл. - 8.07.1923) - священик, громадський діяч, викладач, письменник.*

Поділля. Село Гетьманці. Опис села, природа. Спогади автора. Є три розділи. Без змісту.

254. Термен А. Ф. Экскурсия членов Киевского отделения Русского технического общества. – Київ : Тип. Г. Т. Корчак-Новицкого, [1892]. – 14 с. – Відб. із: "Зап. Киев. отд. Рус. техн. о-ва", 1892 г. № 14, т. 22

НБУВ (ВІК) XIV.26.8

Термен Олексій Федорович (рос. Термен Алексей Федорович 1835- 5 (18) .04.1909 , Київ) - інженер громадський діяч, член Київського відділення Імператорського Російського технічного товариства.

Травень 1892 р. Екскурсія в Одесу. Опис огляду екскурсантами мастерських, зерносховищ Одеського відділення Товариства. Відвідування рафінадного заводу Александровського товариства, заводу шампанського

«Эксцельзиор» Родоконаки и К°, еллінгу Товариства Пароплавства і Торгівлі. Без змісту.

255. Хржонщевский Н. А. Памяти [д-ра] Е. В. Вербицкого . Н. А. Хржонщевский, проф. – [Киев]: Тип. газ. «Киев. слово», [1892]. – 4 с. – Відб. із газ. Киев. слово. – 1892. (Авт. указан в конце текста). [108]

Хржовщевський (Тржаска-Хржонщевський) Никанор Адамович (пол. Nikanor Chrząszczewski, рос. Хржонщевский Никанор Адамович 26.07.(7.08).1836, Перм – 19.08.(1.09).1906, Київ) – укр. гістолог і патофізіолог польського походження, педагог, професор Харківського (1865-1868) Київського (1868-1888) ун-тів, президент Товариства Києвсьеких лікарів, популяризатор медицини.

Вербицький Евген Васильович (рос. Вербицкий Евгений Васильевич) - гістолог, професор, учень Н.А. Хржовщевського. Дисертація Вербицького Е. О кровообращениии в почках…. . Университ. Известия. 1881 № 3-4. Був його студентом в КУ в 1870-ті на поч.1881 р. рр.

256. Чернецькій В. Згадки з 1846 року / Списав Василь Чернецкій. – Львів: Друк. Т-ва им. Шевченка, 1892. – 25 с. – Передрук із газ.: Діло. – 1892. [ДѢло, 18.08.1892]. Підпис Сілець белскій, 1892.

ЛННБУ (Зведен католог, т.1.) И 31418

Чернецький Василь (Чернецкій, псевдо «Фотограф» 7.01.1837, с.Тирновиці Сяноцького повіту, нині РПольша - 5.04.1900, с. Сілець, Белзького повіту, нині село Червоноградського р-ну Львівської обл.) - публіцист, суспільний діяч Лемківщини, греко-католицький священик (парох) з Сільця Белского.

1846. Сілець Белскій. Воля Цеклинська. Галичина. Опис повстання селян під проводом дяка Миколи Пеляка в с. Воля Цеклинська, в результаті якого було вирізано польську шляхту.

Зміст: Ясло. Куба Шеля. Страшна ніч.

Куба Шеля (Якуб Шеля (Jakub Szela; 14 чи 15 .07.1787, с. Смажова, Малопольське воєводство, Польща – 21.04.1860, Ліхтенберг, Південна Буковина, нині Румунія) – селянський ватажок антишляхетських бунтів у Західній Галичині 1846 року.

257. [Чижевич О. О.]. Письма из-за границы : путевые записки одессита / Ч-ж-в-чъ. – Одесса: Тип. А. Шульце, 1892. – 16 с. (Авт. установлен по изд.: Масанов И.Ф. Словарь псевдонимов... М., 1958. Т. 3. С. 228) [109]

Про автора див. № ???.

[108] РНБ 18.188.2.155

[109] РНБ 18.188.6.403, РДБ FB A 206/1077

258. Шимановский М.В. Мои профессора и мое студенчество: (Петербургский университет, 1863–1867 гг.). – Одесса: Тип. газ. «Одес. листок», 1892. – [4], 50 с.

НБУВ В 165720

Шимановський Митрофан Васильович (рос. Шимановский Митрофан Васильевич 1845 - після 1899) - дійсний статський радник, правник-цивіліст, суддя в Одесі і професор Казанського й Одеського університетів.

1863-1867. Петербург. Петербурзький університет.

Зміст: I. Мое студенчество. II Мои профессора. 1. П. Г. Редкин. 2. И. Е. Андреевский. 3. И. Я. Горлов. 4. Л. Б. Дорн. 5. Ф. Н. Панов. 6. А. П. Чебышов-Дмитриев. 7. И. И. Ивановский. 8. А. Д. Градовский. 9. О. Ф. Миллер. 10. И. М. Сорокин.

259. Яковлев В. А. Пятидесятилетие ученой деятельности В.Н. Юргевича, вице-президента Одесского общества истории и древностей. [1841-1891] / Сост. секр. того же О-ва В.А. Яковлев. - Одесса : тип. "Одес. вестн.", 1892. - 24 с. РНБ 18.260.1.285

НБУВ Во 29769 Иконников В.

Яковлєв Володимир Олексійович (рос. Яковлев Владимир Алексеевич, 1840 Одеса, Херсонська губ. - .10.04.1896, Одеса, Херслнська губ.) – історик, педагог, доктор російської словесності, професор. Професор Варшавського (1871-1878) та Імператорського Новоросійського університету (з 1884 р.). історик Одеси. Директор Одеської міської публічної бібліотеки.

Юргевич Владислав Норбертович (26.11.1818, Вільнюс - ?) - історик, археолог, археограф, філолог, адюнкт-професор грецької та римської словесності. Професор римської словесності в Рішельєвському ліцеї (Одеса, з 1858 р.), з 1865 доктор римської словесності в Новоросійському університеті, декан історико-філологичногофакультету (1868-1871). Член Одеського товариства історії та древностей , його серектар (з 1875 р.) і віце президент (з 1883).

Список друкованих праць В. Н. Юргевича, його біографія. Екстренне засідання Імператорського Одеського товариства історії і старожитностей 20 грудня 1891 р., де вітали ювіляра.

260. Curriculum vitae доктора медицины О.А. Рустицкого : список его печатных статей и отзывы о нем. - Киев : Тип. С.В. Кульженко, 1892. - 15 с. [110]

Рустицький Йосип Олександрович (рос. Рустицкого Осип Александрович, 31.03(12.04).1839, Гордня, Чернігвська губ. – 13(26.04).1912, Київ) - хірург, професор. Закінчив ун-т Св. Володимира (у 1861 р.). З 1876 – доцент ун-ту, професор (1870). З 1897 р. ординарний професор ун-ту Св. Володимира.

[110] РНБ 18.173.1.305, РГБ FB A 199/74

1893

261. Акинфиев И.Я. Путешествие по югу России и Северному Кавказу / Иван Яковлевич Акинфиев. - Екатеринослав : Типо-лит. Губ. правления, 1893. - [4], 67 с. – Режим доступу: http://elib.shpl.ru/ru/nodes/28311-akinfiev-i-ya-puteshestvie-po-yugu-rossii-i-severnomu-kavkazu-ekaterinoslav-1893

НБУВ В221.240

Акинфієв Іван Якович (рос. Акинфиев, Иван Яковлевич (17(29). 05. 1851, с. Донське, нині Ставроп. краю, РФ – 02. 08. 1919, м. Катеринослав, нині Дніпропетровськ) – ботанік, педагог, громадський діяч, чл. Моск., Новорос., Харків. т-в природодослідників. Дослідник Катеринославської губ. і Кавказу.

XIX ст. Зміст: Глава I. От Екатеринослава до Ростова. (Отъезд. Екатерининская железная дорога. Каменноугольное пространство. Древесные насаждения г. Срединского. Азовское море. Устье Дона). Глава II. От Ростова до Кубани. (Воспоминание о станице Батурнской и Черномории. Калмыки. Празничный день станицы. Положение женщины-казачки. Иногородние. Смерть Кухаренко. В чем состоит история Черномории. Левый берег Кубани) Глава III В Ставропольской губернии (Верховье Калауса и земля удельного ведомства. Стрыжамент. Ставрополь. Сыпучие пески Бешпагира) Глава IV Кавказкие минеральные воды (Вид на снеговую линию и Эльбрус. Ессентуки. Природа Кисловодска. Нарзан. Железноводск и Пятигорск, как лечебные группы). Глава V. Поездка в горы по напрвлению к Эльбрусу. (Ночлег в пещере. Горная толока. Бермамут. Бечасын. Глава VI Впечатления гор Кавказа.

262. Акинфиев И.Я. Девять дней в центре Кавказа / И.Я. Акинфиев. - Екатеринослав : типо-лит. Губ. правл., 1893. - [2], 30 с. – Режим доступу: https://viewer.rsl.ru/ru/rsl01003663974?page=1&rotate=0&theme=white [111]

Про автора див. № ???.

XIX ст. Кавказ. Зміст. I. Предгорье, Аулы Горная печера в татарской сакле. Путь через скалистый хребет Балкария. II. Вид на снежные вершины с выслты 10000 ф. Поездка к верховью Рцынашки. III. Поездка к главному хребту. Перевалы : Гезевцик и Стухивцек.

263. Из дневника протоиерея Иоанна Кронштатского / Иоанн Кронштадский (И.И. Сергиев). – Киев : Изд. Т.А. Губанова, 1893. – 19 с. – Режим доступу: https:..viewer.rusneb.ru.ru.rsl01003666119?page=5&rotate=0&theme=white [112]

РГБ FB P 109.386 РНБ 18.267.4.65

[111] РГБ FB A 206/1642 FB U 272/702 OMF Ф 1-79/14799 MFK 801-19/216

[112] РГБ FB P 109.386 РНБ 18.267.4.65

Іоанн Кронштадтский (світське Іван Ілліч Сергієв, рос. Иван Ильич Сергиев, 31.10.1829 с. Сура – 2.01.1909, Кронштадт) – священик РПЦ, подвижник, чудотворець.

XIX ст. Записки духовного змісту.

Зміст: Из дневника протоиерея, Иоанна Ильича Сергиева (Кронштадского).

264. Маркович Д. Заметки и воспоминания об Афанасии Васильевиче Марковиче / Димитрий Маркович. – Киев: Изд. ред. журн. «Киев. старина», 1893. – [2], 28 с.

НБУВ: АИ 6867

Маркович Дмитро Васильович (криптоніми та псевдоніми – Д. М., Волиняк, Гайдабура, Марківчанин, Оленин, Оленин Дм., Оленин М.; 26.10.1848, Полтава –09.12.1920, Вінниця) – правник, письменник, громад., політ. і держ. діяч.

Маркович Опанас Васильович (рос. Маркович Афанасій Васильевич) 08.02.1822, с. Кулажинці (нині село Гребінківського р-ну Полтав. обл.) – 01.09.1867, Чернігів) – фольклорист і етнограф, член Кирило-Мефодіївського товариства. Без змісту.

Спогади. 1858-1867 рр. Опис зовнішності, характеру О. Марковича, його діяльність, смерть.

265. Маркович Я. А. Дневник генерального подскарбия Якова Марковича (1717-1767 гг.) : [в 3 ч.] . под ред. Ал. Лазаревского. - Киев : Изд. «Киев. старины». Тип. Г. Т. Корчак-Новицкого, 1893 - 1897.

Ч. 1 : 1717-1725 гг. . Я. А. Маркевич. – 1893. – II, XVI, 329 с. http:..irbis-nbuv.gov.ua.ulib.item.UKR0004487 та http:..irbis-nbuv.gov.ua.ulib.item.0002246

НБУВ: Ви 2287/ I-III

Маркович Яків Андрійович (рос. Маркович Яков Андреевич, 1696-1770) - письменник-мемуарист, перекладач.

1717-1725. Лівобережжна Україна. Подано щоденні записи про історію, життя, побут, економіку, загальнокультурні і літературні інтереси козацької старшини.

Зміст: Предисловие. 1452-1648. 1649-1666. 1667-1697. 1698-1711. 1711-1715. 1717, 1718. 1718, 1719. 1719. 1720. 1721, 1722, 1723. 1724. 1725.

Ч. 2 : 1726-1729 гг. . Я. А. Маркевич. – 1895. – II, 342 с. : http:..irbis-nbuv.gov.ua.ulib.item.UKR0004488

1726-1729. Лівобережна Україна. Подано щоденні записи про історію, життя, побут, економіку, загальнокультурні і літературні інтереси козацької старшини.

Зміст: Предисловие. 1452-1648. 1649-1666. 1667-1697. 1698-1711. 1711-1715. 1717, 1718. 1718, 1719. 1719. 1720. 1721, 1722, 1723. 1724. 1725.

Ч. 3 : 1730-1734 гг. . Я. А. Маркевич. – 1897. – 418 с. http:..irbis-nbuv.gov.ua.ulib.item.UKR0004489

1730-1734. Лівобережжна Україна. Подано щоденні записи про історію, життя, побут, економіку, загальнокультурні і літературні інтереси козацької старшини.

Зміст: Предисловие. 1452-1648. 1649-1666. 1667-1697. 1698-1711. 1711-1715. 1717, 1718. 1718, 1719. 1719. 1720. 1721, 1722, 1723. 1724. 1725.

266. Недоборовский З. Мои воспоминания / Зосим Недоборовский. – Киев: Изд. ред. журн. «Киев. старина», 1893. – [2], 20 с. – Відб. Із журн.: Киев. старина. – 1893. – Т.40. - № 2. - С.179-208. - URL Б-ка ЯМ КС Див. 45

НБУВ: (ВІК) Х 125.10

Недоборовський Зосим Федорович (рос. Недоборовский Зосим Федорович ?-?) - чиновник митниці Петербурзької комісаріатської комісії, чиновник Радивилівської митниці.

1860-ті рр. Петербург. Спогади про життя в Петербурзі, дружбу із своїм земляком С.С.Гулаком-Артемовським, про зустрічі з М.І. Костомаровим, Т.Г. Шевченком, П.О. Кулішем, С.С. Артемовським, [О.]. Стороженком, генерал-майором Я.Г. Кухаренком та ін.

267. Протоиерей Иоанн Ильич Сергиев (Кронштадтский) и его пребывание в Киеве. - Киев : Тип. Г. Т. Корчак-Новицкого, 1893. - 16 с. Режим доступу:
https:..viewer.rusneb.ru.ru.rsl01003665880?page=1&rotate=0&theme=white

НБУВ: Бунге М. Х. №167

16-19 квітня 1893 р. Київ. Перебування його в Печерській Лаврі, жіночому Покровському монастирі, Духовній Академії, Інституті шляхетних дівчат та інших місцях. Опис прибуття Іоанна Кронштадського до Києва вечером 16 квітня 1893 р., зустрічі з студентами Академії та ректором Сильвестром, з киянами та зцілень, які відбувалися в його присутності. Без змісту.

268. Рукавичников М.К. Нечто вроде автобиографии: Посвящается моим землякам – уральцам, по поводу пятидесятилетней годовщины со дня выбытия моего из Уральска, 6 мая 1843 г. – 50 – 6 мая 1893 г./ М. К. Р. – Одесса: Тип. Штаба Войск Одес. воен. окр., 1893. – [2], 27 с. (В кінці тексту: Маркелл Константинович Рукавишников) [113]

Рукавичников Маркел Котянтинович (рос. Рукавичников Маркелл Константинович, криптонім М.К.Р. (1829 -) - унтер-офіцер, військовий писар.

1830-ті рр. - 1898. Дитинство в Уральську у ній солдата. Школи військових кантоністів в Оренбурзі та Петербурзі. Навчальна програма, побут

[113] РДБ FB A 206/848, OVL BO 402/238, РНБ 18.267.4.28

вихованців. Викладання у неранжованому батальйоні 1-го навчального карабінерного полку. Служба у штабі Резервної дивізії 4-го армійського корпусу, у канцелярії новоросійського генерал-губернатора, у штабі Одеського військового округу. Епізоди Кримської війни Солдатський побут. Зустрічі в Одесі з оренбурзькими козаками, що переселяються на Амур. У тексті – вірші автора.

269. Святая Афонская гора : Краткий очерк быта афонских иноков, преимущественно русских келлиотов: Из наблюдений путешественника по Востоку. – Киев : Тип. С. В. Кульженко, 1893. – 15 с. [114]

Взято з: Книга в Укр. Вип.15, Ч.1. №60832

XIX ст. Афон. Опис побуту російських мешканців келій на горі Афоон. Без змісту.

270. [Сикорский И. А.]. Отец Иоанн Ильич Сергиев Кронштадтский и его пребывание в Киеве/ И. А. С-кий, проф. – Киев : Типо-литогр. Т-ва И. Н. Кушнерев и К°, 1893. – 31 с. – Режим доступу: https:..viewer.rusneb.ru.ru.rsl01003634248?page=1&rotate=0&theme=white

НБУВ Бунге 167

Сікорський Іван Олексійович (рос. Сикорский Иван Алексеевич (26.05.1842, с. Антонів, Сквирський повіт, Київська губ. – 14.02.1919, Київ) лікар- психіатр, психолог, професор Київського університету Св. Володимира.

Іоанн Кронштадтский (світське Іван Ілліч Сергієв, рос. - Иван Ильич Сергиев, 31.10.1829 с. Сура – 2.01.1909, Кронштадт) – святий РПЦ, священик, подвижник, чудотворець.

Квітень 1893 р. Київ. Андріївська церква, Аскольдова Могила. Подол. Печерська Лавра. Опис прибуття Іоанна Кронштадського до Києва 16 квітня 1893 р. Опис зустрічі його з киянами та зцілень, які відбувалися в його присутності. Без змісту. Див.72

271. Синицкий Л. Д. Путешествіе в Малороссію академика Гильденштедта и кн. И.М. Долгорукаго. / Л.Д. Синицкий. - Киев : редакция журнала "Кіевская старина", 1893. - [2], 69 с. – Режим доступу: http:..iht.univ.kiev.ua.library.ks.1893.pdf.kievskaya-starina-1893-3-B-(8044-8073).pdf, https:..archive.org.stream.libgen_00854224.libgen_00854224_djvu.txt

НБУВ Айзенштоκ № 5591/6 (

Синицький Леонтій Данилович (рос. – Синицкий Леонтий Данилович псевдонім, криптонім Л. Синицький, а також Л. Д. С. і Л. Сєдов; 4.03.1864, Камянець-Подільський-1933) – географ, педагог.

[114] РНБ 18.182.2.511, РДБ: А 217/146

Гільденштедт Йоган Антон ((також Ґюльденштедт; нім. Johann Anton Güldenstädt; рос. Гильденштедт Иоганн Антон ; 1745, Рига -1781) – німецький природодослідник, академік.

XIX ст. Переклад записів (у вигляді щоденнка) Й.А. Гільденштеда про поїздку у 1774 р. в Малоросію.

Зміст. I. Киев; Учебные заведения Харькова и Чернигова. II. Глухов. III. Полтава, Кременчуг, Лубны, некоторые из сотничьих городов. IУ. Город Нежин и украинская торговля. У. Крупные помещичьи хозяйства. Крестьянские доходы и повинности. Общие замечания о крае.

272. Солонина П. Н. Воздвиженская сельскохозяйственная школа: (Из личных впечатлений). – Чернигов: Зем. тип., 1893. – 16 с. – Відб. із: Зем. сб. Чернигов. губернии. – 1893. – № 8–9-10. С. 81-97. (Авт. указан в конце текста).

НБУВ журнал Ж 1161 1893, т. 8-12.

Солонина Петро Миколайович (рос. Солонина Петр Николаевич, 12.02.1843 Нижнє-Сергінський завод, Пермська губ -) – член Чернігівської земської управи, автор підручників по методиці викладання російської мови.

1893. Чернігівська губернія. Село Воздвиженське (нині Ямпільський р-н Сумської обл.). Воздвиженська сільськогосподарська школа. Опис особистих вражень відвідання школи. Характеристика матеріальної бази, побуту вчителів та учнів, взаємин між учнями та вчителями. Без змісту.

273. Сумцов Н. Ф. Памяти И. И. Манжуры [этнографа и поэта]. – Киев: Тип. Г. Т. Корчак-Новицкого, 1893. – [2], 11 с. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1893. – Режим доступу: http:..sumtsov.museums.kh.ua.work.php?id=305

НБУВ Ви 17445

Сумцов Микола Федорович (рос. Сумцов Николай Федорович 1854-1922). Сумцов Микола Федорович [18.04.1854, м. Петербург, РФ – 12.09.1922, м. Харків] – літературознавець, бібліограф, етнограф, фольклорист, публіцист. Академік АН УРСР (1919).

Манжура Іван Іванович (рос. И. И. Манжура (01.11 (20.10).1851, Харків – 15(03).05.1893, Катеринослав) – етнограф, фольклорист, поет.

Спогади, дитинство, його творчість, літературна діяльність, видання збірки віршів в 1889 р. Без змісту.

274. Тимофеев Н. П. По полям Бородина : Очерк из путевых заметок и впечатлений / [Н.П. Тимофеев]. – 2-е изд. – Полтава: Типо-литогр. Л. Фришберга, 1893. – 28 с. [115]

Тимофєєв Микита Павлович (рос. Тимофеев, Никита Павлович) - письменник, судовий діяч.

[115] РНБ 18.270.5.295 38.76.1.179

Серпень 1893 р. Бородіно. Поїздка із Можайська в Бородіно. Спасо-Бородінський монастир. Дім та могила М.М. Тучкової [засновниця Спасо-Бородінського монастиря]. Семєновське (рос. Семеновское-поселение) . Памятник і могила П.І. Багратіона на Бородінському полі.

275. Тындюк М. И. Из путешествия в Италию / Михаил И. Тиндюк. – Львов: Накладом авт. Тип. Ставропиг. ин-та, 1893. – 54 с. – Відб. із газ.: Галичанин. – 1893.

ЛННБУ ім. В. Стефаника: И 1 162621

Тиндюк Михайло Гнатович (рос. Тындюк М.Г. криптонім М.И.Т. 1854 -) – священик с. Тухолька (1891), краєзнавець.

XIX ст. Італія.

276. Филодумов А. Путевые рассказы и заметки. – Вып. 1. Пассажирское горе-горемычное. – Одесса: Тип. В. Кирхнера, 1893. – [4], 60 с. [116]

Філодумов (рос. Филодумов А.)

XIX ст. Крим. Опис вражень від подорожі до Криму залізницею.

277. Шухевич В.О. З під Бескида до Андів / Після Амічіса. Подав Володимир Шухевич. – Львів: Накладом Рус. т-ва пед., 1893. – 32 с. (Число 46).

ЛННБУ: И 30676 И 109096

Шухевич Володимир Осипович (псевдонім Шумило. 15.05.1849, в с. Тишківці (нині село Городенківського р-ну Івано-Франківської обл. –10.04.1915, Львів) – етнограф, громад. і культ. діяч., дійсний член НТШ.

XIX ст. Бескиди. Карпати.

278. Шухевич В.О. Записки школяра / За Амічісом подав Володимир Шухевич. – Львів: Накладом Руского Т-ва Пед. Друк. Т-ва им. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського, 1893. – 102 с.

НБУВ: УНД 976 конволют 1-12, ВО306657

Про автора див. № ???.

Зміст. Мій перший день в школі. Наш учитель. Нещастя. Новий товариш. Мій шкільний товариш. Шляхотний учинок. На поддашу. Школа. Коминярчук. Вугляр і Пан. Мій приятель Гаврилко. Учителька мого брата. Моя мама. Мій товариш Кирило. Наш пан директор. Опікун Николки. Перший в класі. Перший сніг. Торговельник. Мулярчук. Куля снігова. В кімнаті недужого. Сила волі. Вдячність. Січень. Гарний вид. Пилива прогнали зі школи. Любов родинного краю.Мати Пилипа. Добре заслужена нагорода. Добре постановленє. Мала локомотива. Кузня. Слепи. На вулиці. Хорий учитель. Малий небощик.

[116] РНБ 18.181.6.94, 18.181.6.94

Колотнеча. Учитель мого батька. Літо. Рідний край. Последня картка, писана рукою мами. Последній іспит. Прощанє.

1894

279. [Геевский С. Л.] Автобиография Степана Лукича Геевского (1813-1862). Предисл. Д. И. Багалей. – Киев : Тип. Г. Т. Корчак-Новицкого, 1894. – [2], 105 с. – Відб. із журн.: КС, 1893, т. 62-63, 1894, т.65.

НБУВ: Айзеншток №9989/21 (папка 199)

Геєвський Степан Лукич (рос. Геевский Степан Лукич, (1813–1862), педагог, письменник.

1813-1862. Дитинство. Навчання у Зіньківському повітовому училищі та Полтавській гімназії. Характеристика вчителів. Методи навчання. Побут дрібномаєтного дворянства. Харківський університет (початок 30-х рр.): професори та студенти. Епідемія холери у Харкові (1830).

Зміст: I. От чего произошло, что я страший в семействе. II. Мое рождение и первые семь лет жизни. III. Пребывние мое в доме смотрителя и Зеньковском поветовом училище. IУ. Продолжение о том же. У. Сборы в Полтаву. Ночлег у дяди. Опошня. Диканька. Шведская могила. Полтава Первая ночь в Полтаве. УI. Пердставление директору. Гимназия. Єкзамен. Молодой учитель. Я принят. Начало гимназического курса. Новая метода учения. УII. Продолжение гимназического курса. Подвигнги наши на квартире. НХарактеристика некоторых учителей. УIII. Новый мир для меня. Презрение, питаемое вісшими класами к нашим. IX. Дальнейший ход моего образования в Полтавской гимназии. Страшная болезнь, меня постигшая. Окончание курса и получение аттестата. X. Размышления отца по приезде домой. Сборы и выезд в Харьков. Нестастие в дороге и превое знакомство с барским домом. Ахтырка и Богодухо. Мы в Харькове. XI. Обозрение Харькова. Университет. Я студент. Начало лекций. Историческая лекция и смерть профессора истории. XII.Товарищи. Холера и отьезд восвояси. Карантн в Куземине. XIII. Дальнейшая жизнь в карантине. Приезд в деревню, практический человек. Жидовская кибитка. Деревенская жизнь студента. Отьезд в Харьков. XIII. Я опять в Харькове. Новая кваритира и новые знакосмства. Университетские занятия. Я мечтаю о славе, о товариществе. XIУ. Я в последнем курсе. Высокий посетитель в Харькове. Смерть моего отца. Отьезд на родину. Дела. Возвращение в Харьков. Опять мечты. XУ. Первый припадок безденежья. Дисертация одобряется и подается. Окончательный университетский экзамен. Я действительный студент Ура. Увы. Еще ура. XУI. Последние свидание с университетом. Я ищу службу.

280. Гончаренко А. Споминки Агапія Гончаренка, Українського козака-священника. – Коломия: Видав М. Павлик. Друк. М. Білоуса, 1894. – 36 с. Передрук з часопису : Народ. – 1894.

НБУВ: Аи 16544

Гончаренко Агапій (англ. Agapius Honcharenko, справжні прізв., ім'я та по батькові – Гумницький Андрій Онуфрійович; 19.08.1832 , с. Кривин Радомишльського пов. Київської губ. (нині с. Криве Попільнянського р-ну Житомир. обл. –03.05.1916, х. Україна, Каліфорнія біля м. Гейвард) – священик, громадський діяч.

Спогади автора, про батьків, дитинство, навчання в Київській бурсі і семінарії, Києво-Печерській Лаврі, подорож до Афін в 1857 р., потім до Англії, США тощо. Без змісту.

281. Гринёв С. А. М.Д. Скобелев за Дунаем: Воспоминания / С.А.Гринёв. – Киев : Тип. И. Крыжановского и В. Авдюшенко, 1894. – 92 с. – Режим доступу:
https:..viewer.rusneb.ru.ru.rsl01003635271?page=1&rotate=0&theme=white

НБУВ (ВІК) 1894-268

Гриньов Сергій Аполонович (рос. Гринёв, Сергей Апполонович (1856-1914) – саперний офіцер

Скобелєв Михайло Дмитрович (рос. Скобелев Михаил Дмитриевич, 17(29).09.1843, -7.07.1882, Москва) – російський воєначальник, генерал від інфантерії (1881).

1877-1881. Російсько-турецька війна 1876-1878 рр. Зустрічі зі Скобєльовим на Дунаї (1877) та в Середній Азії (1880-1881). Його ставлення до А.Н. Куропаткіна. Підготовка та хід Другої Ахал-Текінської експедиції. Зміст. *М.Д. Скобелев. За Дунаем.*

282. Клебановский П.И. Богуславское духовное училище: (По школьным воспоминаниям) / П.И. Клебановский – Киев : Тип. Г.Т. Корчак-Новицкого, 1894. – [2], 40 с. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1894. Т. 46, № 9, с. 415-433; т. 47, № 10, с. 25-39; №11, с. 271-278.

НБУВ: КС Ж 1197 1894, т. 47 №10-12

Клебановський Павло Івановчич (рос. Клебановский Павел Иванович.) – адвокат

1855-1861. Богуславське духовне училище. Розташування та зовнішній вигляд училища. Склад учнів. Система виховання та навчання. Викладачі та наглядачі. І.С. Нечуй-Левицький. Свято-Миколаївський (Успенський) чоловічий монастир у Богуславі. Спогади про навчання в Богуславському училищі, про вчителів Івана Августиновича Буйницького Ф. Г. Лебединцева, про інспекторів Ельчукова, Заушкевича, Назара Семеновича Котлярова. Без змісту.

283. Кониський О.Я. Дид Евмен: Споминки баби Уляни Красючки. – 2 -е вид. - Чернигів, 1894.– 24 с. Худ літ???

НБУВ: АИ 17830, Лаз. 461.125.

Коніський Олександр Якович (літ. псевдоніми – О.Верниволя, Ф.Горовенко, О.Перебендя, Полтавець та ін.; 18(06).08. 1836, х. Переходівка (нині село Ніжин. р-ну Черніг. обл.) –12.12(29.11).1900, Київ) – письменник, публіцист, громад. діяч.

Спогади автора про діда Евмена, про першу зустріч, опис домашнього господарства діда, опис його характеру. Без змісту.

284. Кулешов В. Заметки и мысли: Из дневника учителя Болград. жен. Гимназии / В.Кулешов. – Болград: Тип. Я.А. Иванченко, 1894. – [4], 61 с. [117]

Кулешов В. (?-?) - педагог, вчитель Болградської (Одеська обл.) жіночої гімназії .

1886-87 р. (з училища). Болградська земська жіноча гімназія.

285. Маркевич А. И. Воспоминания о В.И. Григоровиче как о преподавателе/А.И. Маркевич. – Одесса: Тип. Окр. штаба, [1894]. – 4 с. – Відб. із: Летописи Историко-филол. о-ва при Имп. Новорос. ун-те. – 1894. – Т. 3. С. 79-82.

НБУВ В 47216/3 (не окремий відбиток, це журнал)

Маркевич Олексій Іванович (рос. Маркевич Алексей Иванович, 17.03.1847 с. Смош (нині село Прилуцького р-ну Черніг. обл.) –05.06.1903, Одеса) – історик, громад. діяч педагог. Проф. Новоросійського ун-ту (1889).

Григорович Віктор Іванович (12.05(30.04).1815, м. Балта–31(19).12. 1876, Єлизаветград) – філолог, археолог, етнограф, історик, один із основоположників вітчизн. Славістики, педагог, професор Новоросійського ун-ту.

Спогади про В. І. Григоровича, наукове значення його праць, його характер.

286. Недоборовский З. Несколько страничек из моих воспоминаний / Зосим Недоборовский. – Киев : Тип. Г.Т. Корчак-Новицкого, 1894. – [2], 15 с. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1894. – Т. 46, № 7. С.46-60.

НБУВ: журнал Ж 1197 1894 т. 46 №7-9

Про автора див. № ???.

1863-1865. Радзивилів (нині- Радивилів) Волинської губернії. Кременець. Опис про події в Раздивилові після придушення польського повстання, зокрема про бій з польськими військами у містечку 19 червня 1863 р. Про настрої волинського краю. Подробиці життя та побуту на Радзивилівській таможні. Без змісту.

[117] РНБ 18.226.7.144

287. Павлик М.[І.] Моя бродска Одіссея: (Спомини з виборів 1894 р.). – Коломия: Друк. М. Білоуса, 1894 (на тит. арк. помилково 1884). – 56 с.

НБУВ: АО 20121 (кол. Грінченка)

Павлик Михайло Іванович (псевдоніми і криптоніми: М.Галицький, М.Іванів, М.Коломийчук, Максим, Михайло, Г.Р., Молодик, М.Покуцький, М.Ткаченко, Хмара, Hucul, Rusin, К.В., М.П., М.Т., П.К., Х.; 17.09.1853 с. Монастирське (нині в складі м. Косів –26.01.1915, Львів) – громад. і політ. діяч, письменник, публіцист. Дійсний член Наукового товариства імені Шевченка (1900).

1894. Броди. Додаткові вибори до Галицького крайового сейму. Участь М. Павлика у цих виборах як кандидата від «Народної волі» та РУРП де він програв.

288. Самчевский И. Воспоминания Иосифа Самчевского, 1800–1886 гг./ Иосиф Самчевский – Киев : Изд. ред. журн. «Киев. старина». Тип. Г. Т. Корчак-Новицкого, 1894. – [2], IV, 246 с. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1893. – Т. 43, № 10–12; Т. 44, № 1–2; Т. 45, № 4–6; Т. 46, № 7–9.

НБУВ: ВИ 16017

Самчевський Йосип Акімович (рос. Самчевский Иосиф Акимович 1799 с. Ліскогони Новгород-Сіверського повіту -1887) – педагог. Викладач Петербурзької духовної академії, Чернігівської духовної семінарії, інспектор Новгорода північної та Немирівської гімназій. Дитинство провів в Україні.

1800-1886. Петербурзька духовна та Невська семінарія, Петербурзька духовна академія (1809-1825). Її ректор – архієпископ Філарет (Дроздов). Викладацька діяльність автора та характеристика навчальних закладів, де він служив (1823-1858). Чернігівська духовна семінарія (1823-183). Організація навчально -виховного процесу, постаті очільників закладу й викладачів. Останні роки життя в Новгород-Сіверському.

Зміст: Мысль о жизнеописании. Мои воспоминания. Принятие меня в Армейскую семинарию. Разлука с отцом. Знакомство с Пыльневым. Насмешки товарищей. Учитель Поляков. Соученики мои Трачевский и Трудности пребывания в семинарском хоре. Митрополит Амвросий. Злобин. Комнатныйстарший. Наказание розгами и проказы учеников. Двадцатый год. Комета. Смятение в городе. Сперанский. Смерть Кутузова и его погребение. Проводы войск. Воодушевление семинаристов. Весть о взятии Парижа. Возвращение гвардии. Император Александр I; моя с ним встреча. Торжества после войны. Слоны и Персидское посольство. Снаряжении миссии к дворам. Смерть отца. Орлов и Мансветов. Священик Петров. Прогулка в Петергоф. Учитель Мансветов. Архиепископ Михаил. Ревизор архимандрит Иннокентий. Стедунт Суворов. Обучение детей Державина Закрытие семинарии.Невская семинария. Ярофалов и Смирнов. Мои сочинения. Мысль об увольнении из семинарии. Зосима. Я комнатный старший. Иннокентий и Филарет. Пребывание мое в петербургской духовной академии. Содержание в ней. Товарищи. Бакалавр Оржевский. Мое первое сочинение. Профессор Кочетов.

Назоров-лунатик и мой испуг. Напрасное на меня нарекание. Товарищ Козловский. Поздний приход мой из города. Соловский. Старший Бодянский. Марков. Мой легкомысленный поступок. Смерть товарищей. Лебедев. Первая моя проповедь и моя болезнь. Павский. Ретор Григорий. Кочетов. Марков. Назиров. Иоанн. Смарагд. Игнатий. Левитский. Прибытие в Чернигов. Виды семинарии. Архирей Лаврентий и Владимир. Семинарсоке правление. Ректор семинарии Иероним. Брат мой Николай. Инспектор Филадельф. Поездка в Киев. Скворцов. Смарагд. Инспектор Нил. Вызов Иеронима в Петребург. Инспектор Ралицкий. Ректор семинарии Афанасий - Агапит и Иустин. Моя женитьба. Поездка в Новгород-Сиверский. Умысел Лукашевича. Приятель Ленскаго Шитов. Сватанье и моя свадьба. Проезд Императора Александра I и Императрицы Елизаветы Алексеевны через Новгород-Северский. Возвращение мое в Чернигов Весть о кончине Александра I. Присяга. Мои уроки детям генарла Капцевича. Княгиня Прозоровская ее утраты в жизни и благотоворительность. Генеральша Свечина, мои уроки ея дочерям. Губернатор Жуков, мое житье в доме его и уроки детям Фейгена. Постройка дома. Виды моего тестя и мои предложения. Мое увольнение из духовного звания. Я учитель Новгород-Сиверской гимназии. Поездка в Москву. Мое прибытие в Новгород-Сиверск Смерть моего тестя ; домашние невзгоды. Мое преподавание латинского языка в Новгород-Сиверской гимназии. Гимназический пеувческий хор, его образование и успехи. Мои рассуждения о церковном хоре Директор Тимковский, его образование и служба в Харьковском университете. Его управление в Новгород-Сиверской гимназии. Попечительство фон-Брадко. Чем обьязаны Тимковскому гисмназия и гор. Новгород-Сиверск. Директор Батаровский. Строение гимназии. Ревиззор гимназии попечитель кн. Давыдов и профессор Ставровский. Частные мои уроки в доме Судиенко. Рекреация. Положение гимназического персонала. Директор гимназии Бездон. Инспектор Писарев и учитель Лещинский. Назначение меня инспектором Немировской гимназии. Выезд из Новгород-Сиверска, пребывание в Киеве и выезд в Немиров. Директор Немировской гимназии Зимовский; образ управления его гимназией. Общая ученическая квартира. Взыскательность Зимовского. Предовольствие учеников в общей квартире. Ученик Жабокрицкий. Рассуждение об общих квартирах. Ученик Вольский его преступление против Зимовскаго и надзирателя Мальцева; присмотр за ними в карцере; болезнь Зимовскаго; мой рапорт. Выздоровление Зимовскаго и его придирка ко мне. Учитель III. Следователь Скворцов и Балабин. Наказание и ссылка Вольскаго. Прибытие Могилянскаго в гимназию. Мое намерение выйти в отставку. Помещик Лещинский. Граф Потоцкий. Мои сны. Я инспектор Новгород-Сиверской гимназии. Задержание меня в Немирове и мой из него выезд. Несчастия Зимовскаго. Мое сознание. Явка моя в Киеве Бибикову. Благоприятные для меня сведения. Директор Науменко. Экзамены в гимназии. Учитель Микульский. Качества директора Науменка. Распоряжения его по гимназии. Надзиратели Гиркас и Лакида. Клевета учителя Орловскаго. Отношение Науменка к чиновникам гимназии. Взаимное сближение наше при Науменке. Представление меня в директоры. Выбытие Науменка. Устройство

карниза на доме гимназии. Ардаллион Каллистратов. Директор Кулжинский; его распоряжение и отношение к чиновникам гимназии. Ученические спектакли. Ревизия Ребиндера. Моя отставка от службы. Первод Кулжинскаго в Полтаву. Житье мое в отставке. Обучение сына Судиенка. Пропуск на памятник тысячелетия России.Митрополий Арсений.Крестный ход в Киеве. Юбилей Академии. Отъезд сына моего Ивана за границу.Смерть меньшего сына моего Михаила. Вязовик и его врачебная благотворительность. Поездка в Петербург. Свидание с братом и моими учениками. Петропавловский собор. Домик Петра Великого и его дворец. Исакиевский собор. Зоологический с ад. Эрмитаж. Духовная Академия. Рефрормы в духовном ведомстве. Царское село. Павловск. Петергоф. Кронштадт. Смерть сына моего Ивана. Директор Слепушкин и жена его. Семейство Монаховых. Ряд лишений.

Жизнь моя в доме Киселевича.

289. [Стоянов А.Н.]. Воспоминания о Д. И. Каченовском. – Харьков : Тип. А. Дарре, [1894]. – 40 с., 1 л. портр. – Відб. із: Зап. Харьков. ун-та. – 1894. – Вып. 1.

НБУВ: ВИ 22761

Стоянов Андрій Миколайович (рос. Стоянов Андрей Николаевич (1830-1907) - учений-правник, педагог. Доцент (з 1863) і професор (з 1869) Харківського університету (1876 – 1886 декан юридичного факультету).

Коченовський Дмитро Іванович (рос. Коченовский Дмитрий Иванович (08.12.1827, м. Карачев (нині місто Брянської обл., РФ). – 21.12.1872, Харків) – юрист, педагог, профессор міжнародного та морського права Харківського ун-ту.

Зміст: I. Период детства и народная школа. II. Л. Гимназия. Студенческая жизнь. Первый период профессуры. III. Заграничное путешествие и последние годы жизни Д. И. IV. Заключение. Речь, произнесенная над гробом Д. И. Каченовского 23 декабря 1872 года. Некролог Д. И. Каченовского. (А. Стоянов). Статья «Голоса» 25 дек. 1873 г. О кончине Д. И. Каченовского.

290. Терновский С.А. О последних днях жизни, кончине и погребении настоятеля Русской духовной миссии в Палестине архимандрита Антонина. – Киев : Тип. Г. Т. Корчак-Новицкого, 1894. – [2], 9 с.; 8°. – Відб. із: Тр. Киев. духов. акад. – 1894. – № 5 [118].

Терновський Сергій Олексійович (рос.Терновсикй Сергей Алексеевич (1848-1916) –історик церкви, член-співробітник Київської археографічної комісії, професор Казанської духовної академії.

Антонін (в миру Андрій Іванович Капустін; 12.08.1817 с. Батуринське Пермської губ. (нині с. Батурино Курганської обл., РФ) –24.03. 1894 Єрусалим) – церк. діяч, учений, письменник, громадський діяч, магістр богослов'я , архимандрит і настоятель Російської духовної місії в Палестині. Член Київ.,

[118] РНБ 18.281.3.38

Моск. та С.-Петерб. духовних акад. та багатьох наук. т-в : Афінського т-ва шанувальників просвіти й Афінського археол. т-ва, Рос. археол. т-ва, Одеського товариства історії та старожитностей, Т-ва шанувальників духовної просвіти, Нім.-сх. археол. т-ва, Церк.-археол. т-ва при Київ. духовній акад.

291. Тимковский Е.Ф. Воспоминания / Егор Тимковский. С предисл. Н.Шугурова.- Киев, 1894. - Окремий відбиток із : КС, 1894, т. 44, № 3; т. 45, № 4.

НБУВ: КС Ж1197 1894 Т. 44 № 3 с. 359-381, № 4 С. 1-25.

Тимківський Георгій (Юрій) (рос. Тимковский, Егор Федорович (23.04.1790, с. Єгорська Тимківщина Золотоніського пов., Полтавської губ. – 09.02.1875, Петербург) – дипломат, мандрівник, синолог.

Кінець XVIII ст. - 1816.

Зміст: Дитинство. Навчання грамоти у монастирі у Золотоноші, Київській духовній академії та Переяславській семінарії. Московський університетський шляхетний пансіон. Вчителі. Учні. Московський університет. Професори : П.І.Страхов, О.Ф.Мерзляков, І.А.Гейм. Театральне життя Москви до нашестя французів. Початок службової діяльності у Твері (Головне управління шляхів сполучення).

292. Чайковський А. Я. Спомины з-перед десяти літ / Списав Андрій Чайковскій. – Львів: Накладом авт. Друк. Наук. Т-ва им. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського, 1894. – 218 с.

НБУВ АО 19119

Чайковський Андрій Якович гербу Сас (15.05. 1857, Самбір – 2.07.1935, Коломия) - письменник, громадський діяч, політичний діяч, доктор права, адвокат. Діяч Національно Демократичної Партії, згодом УНДО, один з організаторів УСС, повітовий комісар ЗУНР у Самборі.

Зміст: I. Моя подорож до Фоч. II Як я познакомився ся з святыми турецкими. III. Gratuliere Ihnen zur überstandenen. IV. Стоян Ковачевич. V. Моя подорож з Фочи до Калиповика и з поворотом.VI. Standrecht. VII. Христос воскрес!

293. Чернецький В. Згадки з подорожи в Рим на ювілейне торжество Єго Святости папы Льва XIII 1893 року / Списав о. Василій Чернецкій. – Львів: Тип. Ставропиг. Ин-та, 1894. – 18 с. - Відб. з часопису: Душпастырь. – 1894.

Чернецький Василь Антонович (Чернецкій, о. Василь 7.01.1837., с. Тарнава чи Тирновиці Сяноцького повіту (тепер -Польша) – 5.04.1900 в с. Сільці (тепер - с. Сілець Сокальського району)) - греко-католицький священик, краєзнавець, журналіст, громадський та просвітянський діяч, священик с. Сілець Белзький (з 1884р.)

1893. Рим. Лев XIII (світське прізвище та ім'я – граф Вінченцо Джоакіно Печчі, 1810-1903) - Папа Римський (1878-1903), засновник Станиславівського єпископства (1885). Опис святкування 20-літнього ювілею пребування на престолі Папи Римського (1878-1903) Лева XIII.

294. Чижевич О.О. Город Одесса и одесское общество: Воспоминания старожила О.О. Чижевича / О.О. Чижевич. – Одесса: Тип. Л. Кирхнера, 1894. – [2], 95 с. – Окремий відб. із кн.: Из прошлого Одессы: Сб. ст. Сост. Л.М. де-Рибас. – Режим доступу: https:..viewer.rusneb.ru.ru.rsl01003636818?page=1&rotate=0&theme=black

НБУВ ВИ 18435; ВО10734

Про автора див. № ???.

1837-1877 рр. Одеса.

Зміст: Ришельевський лицей. Наружность города. Левшинские плантации. Водоснабжение. Лиманные заведения. Одесские улицы и площади. Грязь. Пыль. Шоссировка улиц. Драгунская команда. Похищение катка. Городской голова Кортацци. Одесса Порто-франко. Портные, модистки. Рестораны. Коста. Клубы. Таможни. Одесская администрация и присутств.места. Полковник Полянский. Следсттвия по уголовным преступлениям. Пожары и поджоги. Гродоначальник А.И. Казначеев. Взятки. Покража сигнальной пушки. Растрата денег в коммерческом суде. Жандармский полковник Граве. Одесские увиселительные заведения. «Вокзал». Городской театр. Одессике клубы. Айвазовсктй. Лессепс. Покража клубной кассы. Еврейский погром.Бомбардирование Одессы. Взятие парахода «Тигр». Вторичное посещение Одессы наприятельским флотом. Замечательные личности и события из частной жизни. Граф Ф.А. Строганов. Адьютант Е.В. Б-чь. Александр Андревичь Шостак. Охота на острове Лети. Ильин и Соколов. Князь Дадешкалиани убийца. Одесские чудаки по теперешнему психопаты. «Александр Македонский». Бутырский. Девари. Зимин. Дуель Кешко с Мартыновым. Одесское общество. Одесские львы и львицы. Красавицы.Красавцы. Балы. Занятие старой Хаджибейской крепости.

295. Шевченко Т. Г. Художник : автобіографічна повість / [Пер. укр. О. Конiського]. – Львів: [Друк. Наук. Т-ва ім. Шевченка], 1894. – 101 с. – Передрук із журн.: Зоря. – 1894. – Ч. 5–8.

ЛННБУ: И29034

Шевченко Тарас Григорович (25.02(09.03). 1814, с. Моринці Звенигородського повіту Київської губ., нині Звенигородського району Черкаської обл. – 26. 02 (10.03). 1861, м.Санкт-Петербург, Російська імперія (нині Російська Федерація) – український культурний та громадсько-політичний діяч, мислитель, гуманіст, поет, художник.

1814-1860. Автобіографічна повість. Без змісту.

1895

296. Вашкевич Г. Из воспоминаний о Николае Ивановиче Костомарове . [Соч.] Г. Вашкевича. - Киев : тип. Г.Т. Корчак-Новицкого, 1895. - [2], 29 с., 1 л. портр. - Відб. з журн.: Киев. Старина.

НБУВ Ви 2264

Вашкевич Григорій Станіславович (1837, м. Ромни Полтав. губ., нині Сум. обл. – 1923, х. Шумськ, нині с. Шумське Ромен. р-ну Сум. обл.) – культурний діяч і педагог, співробітник часопису «Киевская старина».

Костомаров Микола Іванович (псевд. і криптоніми – Ієремія Галка, Иван Богучаров, Николай, Н., Н.К. та ін.; 16(04).05, за ін. даними, 17(05).05.1817, в слободі Юрасовка Острогозького пов. Воронезької губ. (нині с-ще Воронезької обл., РФ; –19(07).04.1885, Санкт-Петербург) – громад. і політ. діяч, дослідник історії, археограф і архівознавець, фольклорист і етнограф, письменник і публіцист. Д-р історії (1864), чл.-кор. Петерб. АН (1867).

Спогади автора про М. І. Костомарова, його викладацьку діяльність, його захоплення музикою, його хворобу та ін.

297. Воспоминания о преосвященном Иннокентии [Борисове], как ректоре Киевской духовной академии. : (Реф., чит. 20 марта 1895 г. в Собр. Церк.-археол. о-ва при Киев. духов. акад.) / Предисл. Ф.И.Титова – Киев : Тип. Г.Т. Корчак-Новицкого, 1895. - [2], 22 с. – відбиток із : Тр. Киев. духов. акад., 1895. – № 4.

НБУВ ТрКДА Кримський Ж 30127 1895 кн. 4

Інокентій (в миру Іван Олексійович Борисов, рос.Борисов Иван Алексеевич ; 15(27).12.1800, Єлець, Орловська губ. - 26.05.(7.06).1857, Одеса) – єпископ РПЦ, архієпископ Херсонський і Таврійський (з 1848), проповідник, письменник, релігійний діяч.

Автор невідомий, спогади автора про Иннокентия Борисова.

298. [Гольденберг Н.А.]. Василий Иванович Приселков [доктор медицины, военно-полевой медицинский инспектор действующей армии, 1877 г.]. 1828-1894 : из воспоминаний сослуживца . Н. А. Гольденберг ; авт. посв. Н. А. Гольденберг. - Одесса : Тип. "Новорос. телеграфа", 1895. - 398, [2] с. : 1 л. фронт. портр. (Авт. в кн. не указан; установлен по изд.: История дореволюционной России в дневниках и воспоминаниях. М., 1980. Т. 3, ч. 2, с. 231)

НБУВ ВО 1193

Гольденберг Никодим Адольфович (рос. Гольденберг, Никодим Адольфович (1836-) - одеський військовий лікар, у 1877-1878 рр. секретар польового військово-медичного управління Дунайської армії.

Приселков Василь Іванович (рос. Василий Иванович Приселков (1828-1894) – військовий лікар, доктор медицини, інспектор.

1877-1878. Біографія Приселкова В.І. та спогади автора про його діяльність на посаді інспектора польового військово-медичного управління Дунайської армії. Стан тилу армії, влаштування військових госпіталів. У тексті- витримки з щоденника, рукописних затямок, приватного та офіційного листування В.І. Приселкова, службові повідомлення автора та інші документи. Без змісту

299. Демидовский Н.М. Записки о Кавказско-турецкой войне 1855-1856 годов / Ген.-майора Н.М.Демидовского. – Киев : Тип. ун-та (В. Завадзского), 1895. – 228 с.

НБУВ ВО 303885

Димидовський Микола Михайлович (рос. Демидовский, Николай Михайлович 1824 чи 1826 - 1891) - генерал-майор (з 1871 р.), офицер Малоросійского козачого полку, що служив на Кавказі.

1855-1856. Кавказ. Щоденник служби та життя автора на Кавказі. Без змісту.

300. К истории Уманской резни 1768 г. : [воспоминания современника. Пер. с евр.] / переклад И.В. Галант. - Киев, 1895. - Отд. отт. КС, 1895, т. 51, №. 11. – С.209-229.

НБУВ ВО 17922 (ком пакт №4)

1768 р. Умань. Іван Гонта (р. н. невід. – 14.07.1768, с. Серби (нині с. Гонтівка Могилів-Подільського р-ну Він. обл.) – старший сотник козац. надвірного війська уман. воєводи С. Потоцького. Придушення повстання козаків та селян польськими військами. Страта ватажка повстання сотника Івана Гонти. Без змісту.

301. Кистяковский Ф. Е. Воспоминания священника о[тца] Федора Кистяковского. – Киев : Тип. Г.Т. Корчак-Новицкого, 1896. – [2], 139 с. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1895. – № 1, 2, 7, 8, 10-12.

НБУВ КС Ж 1197

Кістяківський Федір Омелянович (рос. Кистяковский Федор Емельянович 1807, садиба Стольне, Менщина на Чернігівщині - ?) - священик

1807-1850-і рр. Епізоди із життя І.А. Безбородка. Чернігівське повітове училище та семінарія (1816-1821, 40-ті рр.). Діяльність як священика Городищенської Микільської церкви м. Чернігова. Київський університет (50-ті рр.).

302. Коротнев А. А. Экскурсия в Крым [весной 1893 г.] : (Пещеры Качи-Калена и Черкес-Кермена) : [Заметка проф. А.А. Коротнева] / А.А. Коротнев. – Киев : тип. Имп. Ун-та Св. Владимира В.И. Завадского, 1895. – [2], 12 с. : Оттиск из Университетских Известий за 1895 г. (3 малюнка – светопечать В.И.Завадского).

НБУВ: Ви22092

Коротнєв Олексій Олексійович (рос. Коротнев Алексей Алексеевич, (15(27).02.1854, Москва – 14(27).06.1915, Одеса) – зоолог, ординарний професор Університету Святого Володимира (Київ), член-кореспондент Петербурзької академії наук (з 1903). Організатор і учасник експедицій (зокрема на острови Індійського і Тихого океанів, Середземне море, Байкал). 1884 р. власним коштом заснував і до 1915 р. очолював першу морську російську зоологічну станцію Вілла-Франка на березі Середземного моря. Працював також на інших біологічних станціях Західної Європи.

Весна 1893 р. Крим. Опис місця в 10–12 верстах від Бахчисарая на берегу р. Качи, скит Анастасії-узорешительниці або Аія-Анастасія (за місцевою назвою), зокрема, печери та їх облаштування під житло – печерні міста, а також про характер і побут печерної, доісторичної людини.

303. Лавров И.И. Автобиография ектера Ивана Ивановича Лаврова (Барсукова). – Харьков : Тип. «Южного края», 1895. – 65 с. Те саме: ЮК. – 1895. – 9, 10, 11, 12, 13 авг.

Лавров (Барсуков) Іван Іванович (1812-1890) – російський актор та антрепренер.

Про театр у Харкові у 30-50-х рр XIX ст.

304. Мироносицкий П.П. Из дневника учителя церковно-приходской школы П. Мироносицкого. – Киев: Тип. С.В. Кульженко, 1895. – 98 с. [119]

Мироносіцький Порфирій Петрович (рос. Мироносицкий Порфирий Петрович (1867-1927) – вчитель київської церковно-приходської школи.

305. Скворцов И. П. Из Букурьяни на Тбисхурское озеро / Шенталинский [псевд.]. – Харьков : Тип. газ. «Юж. край», 1895. – [2], 61 с. – Відб. із газ.: Юж. край. – 1895 [120].

Скворцов Ієнарх Поліхронієвич (рос. Скворцов Иринарх Полихрониевич, псевд. Шенталинский, 1847-1921) – доктор медицини, професор гігієни Варшавського, Харківського та Київського університетів.

Серпень 1891 р. – липень 1894 р. Букуріані (Грузія). Тбісхурське озеро. Опис поїздки в гори. Відвідини вірменського села (рос. Красная Церковь) на березі Тбісхурського озера. Побут місцевого населення, національна кухня.

[119] РНБ 18.202.5.329

[120] РНБ 8.265.8.169 , РГБ FB A 218/261

306. Скворцов И. Письма из Боржома / Ир. Скворцов, проф. – Одесса: Тип. Исаковича, 1895. – 38 с. – Відб. із: Юж.-рус. мед. газ. – 1895. – № 30–33.

НБУВ ВО 96777

Про автора див. № ???.

1895 р. Місто Боржомі (Грузія). І. Биологическое направление медицины и минеральные воды. II. Углекислощелочные воды, их терапевтическое и диетическое значение ипримененне. III. Боржом, как климатолечебное место.

307. Струве А. Ф. Экскурсия на Кавказ окончивших курс Киево-Печерской гимназии в 1894 г.: Дневник воспитанника Киево-Печер. гимназии студента А. Ф. Струве / А.Ф. Струве. – Киев : Тип. С. В. Кульженко, 1895. – [2], 54 с. – ([Экскурсии окончивших курс Киево-Печер. гимназии; Вып. II]) [121].

Струве Олександр Пилипович (рос .- Струве Александр Филиппович (1874-) – музикознавець, прозаїк , поет.

1894 р. Кавказ. Опис екскурсії.

308. Черкасов И.[З.]. Глас с Востока о святых местах Афона и Иерусалима. В 2-х ч. / сост. И. Черкасов. - Киев : изд. авт., 1895. https://pravdonbass.com/ru/node/1832 – Режим доступу: https://pravdonbass.com/ru/node/1832

Взято з: Книга в Укр. Вип.19, № 80600

Ч. 1. Афон и его окрестности / Сост. И. Черкасов. – Київ : Тип. С.В. Кульженко, 1895. – XIV, 258 с.

Черкасов Іван Захарович (рос. Черкасов Иван Захарович)

XIX ст. Афон. Зміст. Глава I. На дороге на св.землю. (Первое впечатление путника, Царьград и его странноприимницы. Древлехристианская достопримечательность и святыня в Царьграде. Доказательства в пользу православия от святынь Царьграда. Глава II. Путь на Афонскую Гору. (Кораблекрушение в Архипелаге). Глава III. Продолжение морского пути. (Воло; отдых после кораблекрушения и знакомство спутниками на обратном пути. Странники Востока - искатели старины). Глава IV. Салоники–древний Солунь. (Воспоминание о пользе молитвы друг за друга при виде г. Солуня. Древние достопримечательности Солуня). Глава V. Гора Афон. (Прибытие на святую Гору. Природа Афона и его насельники. Глава VI. Начало монашества на Афоне. (Когда появились монахи на Афоне Первое появление русских иноков на св. Горе, их быт и общение с нашим отечеством). ГГлава VII. Путешествие по св. Горе. (Пантелеимонов монастырь и сведение о миссионерской школе. Трудные пути и любопытные виды на поселки Афона. Пустынная русская киновия св. Иоанна Златоустого. Разъяснение проводника о келлиях вообще и их значении в православном мире. Карея и ее базар.

[121] РНБ 18.184.4.24(2)

Монастырь Ивер и окрестный жилища отшельников. Агиасма св. Афанасия. Изумительная достопримечательность X века – Лавра св. Афанасия. Вершина главной горы. Местность Каруля и прочие обиталища пустынного и отшельнического афонца). Глава IX. У пустынников Афона. (Старообрядец и Карульский старец. Правило поминовения умерших на Афоне и назидание отшельника раскольникам. Блогодатные простецы. Мудрые наставники и впечатления, производимые ими на посетителей). Глава X. Достопримечательности св. Горы и ее святыня. (Три свидетельства о древности, на основали икон и мощей святых. Нисколько слов о чудодейственной силе, совершающейся пред св. иконами. Святогорское значение в древлецерковном иконохранилище).

309. Шалита М. Путевые заметки: (От Киева до Кашгара) / Марк Шалита. – Киев : Тип. газ. «Киев. слово», 1895. – 79 с. – Відб. із газ.: Киев. слово. – 1895 [122].

Шаліта Марк (рос. Шалита Марк) – мандрівник.

XIX с. Київ. Кашгар (Китай). Опис подорожі з Києва до Кашгара.

1896

310. Голодельман С.И. Мимоездом. (Из записной книжки)/ С.И. Голодельман (СИГА). - Каменец-Подольск: Тип. наел. Д. Крайза, 1896. - 55 с. [123]

Голодельман Соломон Ізраїлевіч (рос. Голодельман Соломон Израилевич (1885-1974). - економіст.

XII ст. Нотатки про подорож Бессарабською, Подільською, Київською, Волинською та Віленською губерніями. Міста Сороки, Вінниця, Бердичів, Рівне, Ліда, Вильна. Литовські села.

311. Дунмор. А. Э. Путешествие в Памир и Среднюю Азию графа Дунмор : Доклад, прочтенный в «Атенеуме» в ноябре 1893 г. : (Vouage au Pamir, et en Asie Centrale du comte Dunmor. Rapport fait ä l’ "Athéneum" en Nov. 1893). – Одесса: Тип. Штаба окр., 1896. – 28 с. [124]

Дунмор Олександр Едвард. (рос. Дунмор (Данмор) Александр Эдвард Мюррей, 6-й граф Данмор, (1.06.1804 – 15.07. 1845) – граф, син Джорджа Мюррея, 5-го графа Данмора.

Памір. Середня Азія.

[122] РДБ FB A 197/274 , РНБ 18.180.4.240
[123] РНБ 20.96.6.16
[124] РНБ 20.97.3.145

312. Левандовский А.Г. Личные воспоминания бывшего ученика 2-й Харьковской гимназии А.Г. Левандовского. – Харьков : Тип. газ. «Юж. Край», 1896. – 26 с. – Окр. відб. із газ.: Юж. край. – 1896 [125].

Левандовський Африкан Гаврилович (рос. Левандовский Африкан Гаврилович (1838–1902) – педагог, приват-доцент Харківського університету по кафедрі класичної філології, директор ІІІ Харківської гімназії в 1870-і рр.

Спогади про навчання в Другій Харківській гімназії. Зміст.

313. Лерм В. Рюрик: (Из воспоминаний юнкера о N...м Юнкер. училище) / В. Лерм. – Одесса: Тип. "Коммерческая" Б. Сапожникова, 1896 (обкл. 1897). – 54 с. На обл. дата: 1897. [126]

Лерм В. – юнкер Чугуєвського піхотного училища.

Чугуєв (Харківщина). Чугуєвське піхотне училище. Спогади про ротного командира «Рюрика» (М.П. Иваненко).

314. По Италии: Из путевых заметок. – [Харьков, 1896]. – 17 с. – Відб. із газ.: Харьков. губерн. Ведомости. – 1896. - № 31. Кн. В Укр. Вип.13, ч.1. №50260

НБУВ: АО 48756

Італія. Про карнавал у Римі. Лютий – березень 189? (так у джерелі). Без змісту.

315. Селиванов Т. Н. Харьковская третья гимназия 25 лет тому назад. – Харьков: Тип. Губ. правл., 1896. – 36 с. Харьковский сборник. Харьков, 1896. – Вып. 10. С. 119-153.

НБУВ: Айзенштok № 6990?

Селіванов Тимофій Миколайович (1855?-1903) – актор, театральний діяч, журналіст.

316. Сендульский А. Д. Автобиография священника Аполлония Сендульского. – Киев : тип. Г.Т. Корчак-Новицкого, 1896. – [2], 20 с. [127]

Про автора див. № ???.

1835 р.–1867 рр. Волинь. Дитинство й згадки про початок навчання (виховання різками, що стимулювало до читання). Вступ до Загаєцького приходського училища. Навчання в Кременецькому повітовому училищі з подальшим переходом у бурсу. Опис побуту, навчання, розповіді про вчителів з поданням їхніх імен і освіти, каральні дії по відношенню до учнів. Діяльність

[125] РНБ 20.96.4.303
[126] РНБ 18.319.6.41
[127] РНБ FB A 213/966

на посаді пастиря приходського священника в напрямку навчання дітей і полегшення життя прихожан.

317. Сердюков И. И. Автобиографическая записка И.И. Сердюкова / И.И. Сердюков. Послесл. Александра Сердюкова. – Киев : Тип. Корчак-Новицкого, 1896. – [2], 84 с. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1896. - Кн. 11.-. С. 178-224; Кн. 12. - С. 337-373.

НБУВ Во 1409

Сердюков Іван Іванович (рос. Сердюков Иван Иванович (1803-1886) - автор робіт по сільському господарстві.

1803-1868. Конотоп, Полтава, Петербург, Київ. Могилівська губернія. Сім'я, дитинство, навчання у Конотопському повітовому училищі та Чернігівській гімназії (10-ті рр.). Служба у Полтаві, у Канцелярії малоросійського генерал-губернатора Н.Г. Рєпніна (1822-1834) та Казенної палати (1834-1846). Провінційне чиновництво. Формування козацьких полків на Україні у 1830-1832 рр. Побут багатих українських поміщиків. Господарська діяльність у білоруському маєтку. Заняття літературою. Зустрічі з Ф. В. Булгаріним у Петербурзі. Служба керівником у маєтку князя Кочубей (Калузька губернія. 1851-1852). Проекти скасування кріпосного права. Київ 1861 р. Служба світовим посередником у Могилівській губернії (1863-1866).

318. Скворцов В. М. Царское паломничество их императорских величеств на поклонение вековым святыням Киева : (впечатления и наблюдения очевидца) / В. М. Скворцов. – Киев : тип. С. В. Кульженко, 1896. – 18 с.

НБУВ: Ви23032

Скворцов Василь Михайлович (рос. Скворцов Василий Михайлович, 12(24).01.1859, с. Спешнєво, Данковський пов., Рязанська губ., нині Данковский р-н, Липецька обл. – 20.04(3.05).1932, Сараєво) – таємний радник, місіонер, громадський діяч. Закінчив Київську духовну академію, викладав у Кам'янець-Подільській духовній семінарії, служив місіонером Київської та Полтавської єпархій. Активний учасник монаршого руху, видавець газети «Колокол» и журнала «Миссіонерское Обозрѣніе» (редагував протягом 20 років). З 1921 р. – у еміграції.

19–23.08.1896 р. Київ. Опис відвідування царя та царської сім'ї Київських святинь Києво-Печерської лаври та її печер (детальний хронологічний опис руху процесії, дій), участь у освяченні Собору Св. Володимира 20.08.1896 р. (соборний храм св. Владиміра), Києво-Покровський монастир, Михайлівський монастир, Собор Андрія Первозванного. Без змісту.

319. Черторыжский Л.И. Пульман: Из впечатлений пребывания в США и на Выставке Колумбийской в 1893 г. в Чикаго: Сообщ. действ. чл. Харьков отд-ния Рус. техн. о-ва Льва Ивановича Черторыжского в общ. собрании Отд-ния,

24 мая 1896 г. – Харьков : Тип. и литогр. Зильберберга, 1896. – 36 с. – Відб. із вид: Зап. Харьков. отд-ния Рус. техн. о-ва. – 1895. [128]

Черторизький Лев Іванович (рос. Черторыжский Лев Иванович, м. Слов'янськ Ізюмського пов. Харківської губ.) - фотограф міста м. Чугуєва.

Листопад 1893. США. Опис подорожі на Всесвітню (Колумбійську) виставку в Чикаго у 1893 р. Без змісту.

320. Храневич К. И. При старых порядках: (Из недавнего прошлого Волын. духов. семинарии) / Константин Храневич. – Киев : Тип. Н. Т. Корчак-Новицкого, 1896. – [2], 40 с. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1896. – Декабрь. С. 287–326. [129]

Храневич Костянтин Ієрофійович (рос. Храневич Константин Иерофеевич, псевдоніми: І-х, К.; А-віч; Х.Р.; К.І.; К-г; К-год; Х.; Х-віч; Хр., К; Хр-ч, К; Х-год; Х-ч, К., 1870 с. Шимковка, Волинська губ. – 23.03.1941, Прага) – педагог, економіст; журналіст. Навчався у Волинській духовній семінарії та Санкт-Петербурзькій духовній академії. Викладач Інституту народного господарства в Одесі (1921–1922).

XIX ст. Волинь. Порівняння навчання 100 років тому й сьогочасного: проводи із сім'ї на навчання, утримання семінариста (помешкання, харчування, побут). Окрема увага – до дітей духовенства, які зазвичай навчалися в семінарії. Опис власне навчання: повна відсутність виховання, градація в системі тілесних покарань, відсутність майже всіх підручників, атмосфера в семінарії. Згадки про викладачів, зокрема, про Андрія Федоровича Артемоновича – оригінального вчителя, який учнів змушував думати й висловлювати власні думки, але таких були одиниці. Назву «семінарія» втілено в назві «свинарія».

1897

321. Амвросий, архиепископ. Воспоминание о приснопамятном святителе Филарете, митрополите Московском, преосвященного Амвросия, архиепископа Харьковского / Амвросий, архиепископ. – Харьков : Тип. Губерн. правления, 1897. – [2], 15 с. – Відбиток із журн. Вера и разум. – 1887. [130]

Амвросій (в миру – Ключарев Олексій Йосипович, рос. Амвросий (Ключарев Алексей Иосифович, 17.03.1820, Александров, Владімірская губ., Рос.імп. – 3.09.1901, Харків) – єпископ Російської Православної Церкви. Магістр богослов'я (1845), протоієрей (1864), постригся в ченці з ім'ям Амвросія й висвячено в сан архімандрита (1877), єпископ Можайський (1878). З 22.09.1882 р. – Харківський і Охтирський єпископ, з 1886 – архієпископ.

Філарет (в миру Василь Михайлович Дроздов; 6.01.1783, Коломна – 1.12.1867, Москва) – російський релігійний діяч, історик православної церкви.

[128] РНБ 20.97.2.9
[129] РНБ 20.95.6.232
[130] РДБ FB M 77/1223

Митрополит московський та Коломенський (з 1826 р.). Найбільш упливовий російський православний богослов XIX ст. Дійсний член Імператорської академії (1818); почесний член (1827–1841) Імператорської Академії наук і згодом ординарний академік (1841) по Відділенню російської мови і словесності. 1994 Російською православною церквою прославлений у лику святих у святительському чині. День пам'яті – 2 грудня.

Спогади арх. Амвросія про входження в духовенство (з 14 років). Будучи одруженим на доньці Сергія Алєксєєвіча Владімірского, протоієрея Казанського собору, Філарет його призначає на місце покійного свекра. Оповіді про строгість владики, уміння навчати й повчати, а також бачити душу людини, ставлення до священнослужителів, благосклонність до людей. Висловлює вдячність Філарету за його увагу до письменницької праці в спогадах про власну діяльність.

322. Бычихин А.А. Село «Поречье», Ростовского уезда, Ярославской губ. / [А. Бычихин]. – Одесса : «Славянская» тип. Н. Хрисогелос, ценз. 1897. – 16 с. – Авт. указан в конце текста.

Одеська ОННБ: XII119

Бичихін Опанас Олексійович (рос. Бычихин Афанасий Алексеевич, (05(17).07.1865, м. Бердянськ, Таврійська губ., нині Запорізька обл. – 13.10.1933, Одеса) – ґрунтознавець, вчений-агроном. Професор (1924). Закінчив фізико-математичний факультет Новоросійського університету (Одеса, 1890), у якому працював лаборантом при агрономічній лабораторії (від 1918 – Одеський сільськогосподарський інститут); 1901–1917 – приват-доцент, 1924–1933 – професор загального та спеціального землеробства, одночасно 1924–1926 – в.о. декана факультету організації господарства Одеського сільськогосподарського інституту. 1902–1914 – засновник і науковий керівник Плотянської с.-г. дослідної станції у Подільській губернії (нині с. Плоть, Молдова); завідував нею впродовж 1902–1914 (за іншими даними – до 1918). Від 1907 – старший спеціаліст із с.-г. дослідницької справи на півдні Росії. Від 1917 – завідувач Одеської сільськогосподарської дослідної станції. Член Імператорського товариства сільського господарства півдня Росії (від 1893); секретар товариства (1895–1910); редактор журналу товариства «Записки Общества сельского хозяйства Юга России» (1896–1916). Автор понад 90 наукових праць у галузі агротехніки степового землеробства, виноградарства, ґрунтознавства, агрохімії.

1896 р. Відвідування села Поріччя Ростовського повіту Ярославської губернії – одного з центрів городництва та розведення лікарських рослин.

323. Дмитрів Н. Канадійска Русь. Подорожні спомини / Нестор Дмитрів. – [Б.м.], 1897 ; Видавництво часоп. «Свобода». ч. 4. Mt. Carmel, Pa. – 56 с. – (Передрук з «Свободи», перевидання: Вінніпег, 1972).

ЛННБУ: И-33113 – відділ україніки.

О. Нестор Дмитрів (Нестор Якович Дмитрів, рос. Нестор Яковлевич Дмитрив, 12.11.1862, с. Утішків (нині Золочівський район Львівської області, інші дані – 1863 р., с. Жеребки, нині Підволочиського району Тернопільської обл.) – 27.05.1925, Елізабет, Нью-Джерсі, США) – український греко-католицький священник, письменник, редактор, перекладач, громадський діяч. Закінчив Львівську академічну гімназію (1890), студіював теологію у Львові. Рукопокладений на священника митрополитом Сильвестром Сембратовичем (1.04.1894). 1895 р. емігрував до США (м. Маунт-Кармел, Пенсильванія). Редактор газети «Свобода» (1895–1897). Творець першого Календаря Українського народного союзу (1897) з цінним матеріалом до історії української еміграції в Америці. На прохання українських емігрантів переїхав до Канади у квітні 1897 р., де став першим українським священником і де заснував три церковні громади. У 1899 р. повернувся до США, де став активним учасником Українського народного союзу.

1897 р. Канада (Вінніпег, Манітоба, Альберта). Документальна праця про українські канадські поселення в перших роках їхнього формування в провінціях Вінніпега, Манітоби, Альберти. Нестор Дмитрів – перший український священик у Канаді – об'їхав всі українські колонії в Манітобі й Альберті. Його докладний опис труднощів, з якими стикнулися переселенці з України (як побутові, так і матеріальні й моральні), зміна їхнього світогляду, успіхи й поразки, ставлення до них місцевого населення тощо в критичному осмисленні автора – у основі цих споминів. Текст містить багато критичних зауваг щодо життя в Канаді емігрантів, поради щодо можливості вирішення проблем і питань і перелік труднощів, з якими кожен з них стикається, особливо попервах перебування, у цій країні.

324. Лазаревский А.М. Отрывки из дневника гетманской канцелярии за 1722–23 годы / [Вступ. ст.] А.М. Лазаревский. – Киев : тип. Имп. ун-та св. Влад. Н.Т. Корчак-Новицкого, 1898. – 58 с. – Відб. із вид.: Чтения в Ист. о-ве Нестора-летописца. – 1898. – Кн. 12. – Отд. 3. – С. 90–145. – Режим доступу: http://izbornyk.org.ua/khanenko/khan25.htm

НБУВ: АйзенштокЖ9878

Лазаревський Олександр Матвійович (8(20).06.1834, Гирявка – 31.3(13.04).1902, Київ) – історик, генеалог, джерелознавець, видавець. Організатор національної архівної справи. Перший дослідник адміністративно-судового устрою Гетьманщини. Редактор кількох видань журналу «Киевская старина». Автор понад 400 наукових праць з історії України.

3 липня 1722 р. – 31.12.1723 р. Гетьманщина. Уривок з діаріуша справ гетьманської канцелярії (щоденник адміністративної діяльності правителів краю). Встановлення в Глухові малоросійської колегії та спроби гетьмана Полуботка захистити гетьманську автономію. За словами О. М. Лазаревського, цей уривок – за змістом наближений до мемуарів. Відображені особи зі середовища козацької старшини І пол. XVIII ст. із індивідуальними рисами

суспільної діяльності кожного з них: Полуботок, Чарниш, Яков Лізогуб, Ігнатій Галаган, Данило Апостол, Яков Маркович.

325. Максимейко Н. А. Коллегия и Г. П. Галаган: (Воспоминания Н.А. Максимейко, сообщ. в товарищ. собр. бывших воспитанников Коллегии, 2-го окт. 1896 г.)/ Н. А. Максимейко. – Киев : Тип. И. И. Чоколова, 1897. – 7 с. – Відб. із вид.: Ежегодник Коллегии Павла Галагана (ЕКПГ). – 1897. – С. 188–197.

НБУВ: ВИ 15294

Максимейко Микола Олексійович (рос. Максимейко Николай Алексеевич, 05(17).06.1870, с. Бацмани Ромен. пов. Полтав. губ. (нині с. Волошнівка, Ромен. р-ну Сум. обл.) – 14.04.1941, Харків) – правник-науковець, доктор історії права (1914); від 1903 – екстраординарний, а 1905–1918 – ординарний професор кафедри історії російського права Імператорського Харківського університету, чл.-кор. АН УРСР (1925); очолював секцію історії українського права Науково-дослідного інституту історії української культури імені академіка Багалія (1926–1934); старший науковий співробітник Інституту історії України АН УРСР (1940–1941). Праці присвячені історії права, історії західно-руського та українського права, історії земельних відносин та землевпорядкування. Зробив значний внесок в дослідження «Руської Правди».

Ґалаґан Григорій Павлович (15(27).08.1819, с. Сокиринці, Прилуцький повіт, Полтавська губ, Рос. Імперія – 25.09(7.10.).1888, там само) – громадський діяч, українофіл, меценат, великий землевласник на Полтавщині й Чернігівщині, представник відомого старшинсько-дворянського роду Ґалаґанів. Відкрив за свій кошт (1871) у Києві Колегію Павла Ґалаґана на честь свого сина, який помер 16-річним. Половина учнів Колегії були з незаможних родин і отримували від мецената стипендію. На утримання Київської Колегії Григорій Павлович передав великий будинок, велику суму грошей, кілька маєтків. На його кошти цей навчальний заклад утримувався близько 50 років.

1884–1888. Характеристика особистості, суспільної та педагогічної діяльності Г.П. Галагана, його внесок і його дружини Катерини Василівни Галаган у навчання. Виховний процес у Колегії, моральна атмосфера в ній, побут вихованців – всестановий характер, відсутність покарань. Вплив Колегії на формування особистості вихованців.

326. Маракуев В. Полесье и полещуки: (Из путевых записок): Чтение для школ. – 4-е изд., перепеч. без перемен с 3-го изд. / В. Маракуев. – Одесса : Изд. Юж.-рус. о-ва печ. дела. Тип. Южно-рус. о-ва печ. дела, 1897. – 58 с.: ил. – (Нар. б-ка В. Н. Маракуева).

НБУВ: АО18670

Маракуєв Володимир Миколайович (рос. Маракуев Владимир Николаевич (??? – 1921) – журналіст, видавець, редактор «Одесских новостей», засновник і редактор «Народной библиотеки», автор популярних книг по сільському

господарству (починав свою діяльність як біолог), видатний діяч у справі народної освіти.

1874–1875. Турівщина (Полісся). Представлення пейзажу, фауни, географічних особливостей краю. Опис побуту, ведення господарства (найулюбленіше заняття – бджільництво; важливий промисел – риболовля; сплав лісу весною; збір ягід і грибів тощо), освіта, особливості характеру поліщуків, вірувань місцевого населення, а також їхні ремесла й заняття та інших жителів – пруських німців, утікачів.

327. П. Л. Сражение при Велестино: (Из дневника русского волонтера): С портретом и биографией генерала Смоленского : Издание Греческой книжной торговли П. Зервати-Перакис / П. Л. – Одесса : «Славянская» Н. Хрисогелос, 1897. – 16 с., 1 л. фронт. портр. – (Греко-турец. война; [Вып.] 1). [131]

Лилиенфельд-Тоаль Павел Федорович??? (1829-1903) - державний діяч (сенатор, віце-губернатор Санкт-Петербурга, губернатор Курляндії).

Константінос Смоленскіс (1843–1915) – офіцер еллінської армії. Очоливши грецьких захисників у битві при Велестино (через цей перевал проходили автомобільні шляхи й залізничні колії, що об'єднували портове місто Волос із внутрішньою частиною Фессалійської долини), відзначився успішними діями при різкому контрасті із загальною неефективністю решти військово-політичного керівництва, що й зробило його національним героєм та широко популярним – двічі обирався членом грецького парламенту й двічі обіймав посаду міністра військових справ. Медалі та літографії з його портретом мали широкий попит і активно демонструвалися протягом кількох років після цього.

Квітень 1897 р. Перевал і місто Велестіно (Греція). Греко-турецька війна 1897 р., що спровокована повстанням християн проти турецького ярма на о. Кріт.

Зміст. Первое сражение (Победа греков Полковник Смоленский) Отступление (Последняя битва. Тяжелая греческая артиллерия). Оккупация Вало турками именем Султана. Константин Смоленский.

328. Падалка Л. В. Над «Великим лугом» Днепровским : (Из путевых заметок) / М.[!Л.] Падалка. – Киев : тип. Ун-та св. Владимира Н.Т. Корчак-Новицкого, 1897. – [2], 16 с. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1897. Т. 57. С. 300–315.

НБУВ: ВИ17342

Падалка Лев Васильович (рос. Падалка Лев Васильевич, 14(02).02.1859, с. Чорнухи (нині с-ще міськ. типу Полтав. обл.) – 01.05.1927, Полтава) – історик, археолог, етнограф, краєзнавець, статистик, культурний і громадський діяч. Один із фундаторів Полтавської губернської вченої архівної комісії та Полтавського церковно-археологічного комітету. Автор численних

[131] РДБ FB A 244/172, MFK 801-18/242

історико-статистичних, історико-географічних та етнографічних праць з минувшини Полтавщини та історії Запоріжжя. Опублікував низку документів і матеріалів з історії Полтавщини VII–XIX ст. Більшість історичних досліджень присвячена історії козацької доби.

80-ті рр. XIX ст. Подорожні нотатки. Олександрівськ. Нікополь. Опис подорожі від Олександрівська до Нікополя. Зустріч зі старожилами та запис їхніх свідчень про Запорізьке козацтво. Географія, побут, населення, церкви. Могила Сірка, кладовище запорожців.

329. Памяти покойного профессора Ивана Игнатьевича Малышевского : [Сборник]. – Киев : тип. Г.Т. Корчак-Новицкого, 1897. – [2], 60 с. Из журн. «Тр. Киев. д. акад.» за 1897 г.

НБУВ: В081446

Малишевський Іван Гнатович (рос. Малышевский Иван Игнатьевич, 13.07.1828, у м-ку Негневичі Новогрудського пов. Мінської губ. (нині село Новогрудського р-ну Гродненської обл.) – 11.01.1897, Київ) – заслужений ординарний професор Київської духовної академії, доктор богослов'я, історик, славіст, громадський діяч. Автор низки книг і статей з історії Церкви (перших століть християнства, візантійського періоду, західнослов'янської та південнослов'янської церкви та ін.), проблем народної освіти та церковного життя в Російській імперії. Публікувався в журналі Київської духовної академії «Недільне читання». Брав участь у виданні творів Кирила Турівського (1879). Якийсь час був редактором журналу «Київських єпархіальних відомостей».

Подано коротку біографічну довідку про І. І. Малишевського із представленням бібліографії його наукових праць; промови, виголошені при похованні, а також – листи й телеграми, що надходили зі співчуттям щодо смерті професора.

Зміст. 1. Кончина, погребение, краткий биографический очерк и библиография учено-литературных трудов И. И. Малышевского. 2. Речи, произнесенные над его гробом. 3. Письма и телеграммы с выражением соболезнования, вызванного его кончиной.

330. Полтавцев А. Впечатления и очерки Кавказа: [Кавказские минеральные воды. Военно-Грузинская дорога. Тифлис. Сагурамо. Зедазенийский монастырь. Боржом. Кутаис. Гелатский монастырь. Батум. Сухум. Новый Афон] / А. Полтавцев. – Харьков : Тип. и литогр. М. Зильберберга, 1897. – 48 с.

НБУВ: В226271

1895 р. Дорожні нотатки про подорож на Кавказ. Кавказькі мінеральні води (П'ятигорськ, Кисловодськ, Железноводськ). Воєнно-грузинська дорога. Тифліс. Зустріч із письменником І. Г. Чавчавадзе. Боржомська ущелина.

Сурамський перевал. Кутаїс. Батум. Сухум. Гелатський та Ново-Афонський монастирі.

331. Святловский В. В. Родные курорты : Кавказские Минеральные воды – Военно-Грузинская дорога – Тифлис / В.В. Святловский. – Одесса : Тип. «Центральная типографія», 1897. – [4], 274 с.

НБУВ: В193883

Володимир Володимирович Святловський (рос. Владимир Владимирович Святловский (1851–1901)) – російський військовий лікар, доктор медицины, видавав та редагував у Петербурзі «Медицинский вестник», фабричний інспектор, який багато писав про санітарний стан, завідував Кавказькими мінеральними водами, Почесний Мировий суддя Владикавказького округу. Співробітництво в журналах з рідним братом, Євгеном Володимировичем (також лікар, захистив дисертацію «Материалы по вопросу о санитарном положении русского крестьянства» (1881)), що стало причиною частого ототожнення їхніх біографій).

XIX ст. Кавказ. Подорож на Кавказ та мінеральні курорти. Детальний опис краєвидів і пейзажу; згадки про події та осіб, пов’язаних з ними; перекази й легенди; текст містить багато топонімічних назв (гори, ріки, місцевості) й місцевих історій; пам’ятки, музеї тощо. Представлено багатство краю в різноманітних виробництвах і промислах, садівництві, торговому русі та ін.; місцеве населення й колонії іноземців. Опис властивостей і роботи курорту мінеральних вод з акцентом на його важливості й першокласності. Загалом цю книгу означують як вузькоспеціалізований путівник по мінеральним водам та лікувальним місцевостям.

Зміст: В Азии. Путевые очерки и картины. I. II. [Станция «Минеральные воды»]. III. С Военно-Грузинской дороги. IV. [Почтовая станция Казбек]. V. [Млетская почтовая станция]. VI. [Тифлис]. От Варшавы до Кавказа. I. II. [Краткая историческая справка о кавказском минеральном курорте]. Терская область. III. Главные группы кавказских вод. Главные группы кавказских вод. IV. [Про курорт на державном уровне].

332. Сумцов Н. Ф. Утилитарная этнография: (Из личных сельских наблюдений) / [Н. Ф. Сумцов]. – [Харьков, 1897]. – 29 с. – Відб. із газ.: Харьков. губерн. ведомости. – 1897. – № 234. Авт. указан в конце текста.

НБУВ: Аи15653 [Кол.Б.Грінченка]

Про автора див. № ???.

XIX ст. Етнографічні записки про село Боромлю (нині – Охтирський район Сумської обл.): опис місцевості, занять, ремесл, побуту селян, традицій.

333. Фадеев А. М. Воспоминания Андрея Михайловича Фадеева : 1790-1867 гг. / Андрей Михайлович Фадеев : в 2 ч. / А. М. Фадеев. – Одесса : тип.

Височайше утвержд. Южно-русского о-ва печатного дела, 1897. – 231, [3] 256 с., 1 л. Портр. – Режим доступу: https://viewer.rsl.ru/ru/rsl01003681026?page=3&rotate=0&theme=white

Ч. 1. – С. 7–205. Додаток – С. 207–231. Несколько вступительных слов. Мои воспоминания [1789–1846]. Приложения к «Воспоминаниям» Андрея Михайловича Фадеева [27 листів від державних діячів різних рангів].

Ч. 2. [Тифліс].

НБУВ: І Київ.гімн.№УІ-А-339

Фадеєв Андрій Михайлович (рос. Фадеев Андрей Михайлович, 31.12.1789 (12.01.1790), м. Ямбург Петербурзької губ. – 28.08.(9.09).1867, Тифліс) – державний діяч, Саратовський губернатор, пізніше – високопосадовець у Закавказькому краї, таємний радник, публіцист. Керуючий конторою іноземних поселенців в Катеринославі (1817–1834), член комітету іноземних поселенців південного краю Росії (Одеса).

1789–1867 рр. Київська губернія, Катеринославська губернія, Бесарабія, Крим, Поволжжя, Закавказзя, Північний Кавказ. Спогади містять детальну автобіографію автора, його навчання та службу, перебування в Києві, Одесі (Бесарабії), Катеринославі, Криму, Поволжі, Закавказзі. Змальовано особливості життя та побуту в різних частинах Російської імперії ХІХ ст. Спогади про Одесу початку ХІХ століття, Північного Кавказу (пейзаж, середовище, пам’ятки тощо). Уміщено спогади про відомих осіб, з якими він перетинався – імператори Олександр І та Микола І, М. С. Воронцов, П. Д. Кисельов, О. С. Пушкін і онук автора С. Ю. Вітте та багато інших. У Додатку подано 27 листів. Багато відомостей у тексті та примітках про різних осіб, з якими автор або перетинався і був знайомий, або переповідана інформація від когось.

334. Цешковский Л. Дневник краковского восстания в 1794 г. / Соч. Людовик Цешковский, вице-бригадир пол. войска; Издал с примеч. А.С.П. [А.С. Петрушевич]. – Львов : Тип. Ставропигийского ин-та под упр. Иосифа Гузара, 1897. – [4], 43 с. – Текст пол. – Відб. із кн.: Петрушевич А. С. Дополнение к сводной галицко-русской летописи 1772 по 1880 г. – Львов, 1897. – Ч. 2. – Режим доступу: http://www.vostlit.info/Texts/Dokumenty/Polen/XVIII/1780-1800/Cieszkowski_L/text1.htm

НБУВ: В0307630; ЛННБУ: Свц-812 – відділ рідкісної книги

Цешковський Людовик (?-?) – член польського патріотичного клубу в м. Дубно Волинської губ., віце-бригадир польських військ у час польського повстання 1794 року.

1794 р. Краківське повстання (Повстання Костюшка). Опис подій із січня по листопад 1794 р. Поразка повстання. Взяття в полон Костюшка.

335. Чижевич О.О. Записки одесского охотника / О.О. Чижевич. – Одесса : Тип. А. Шульце, 1897. – 48 с.

Одеська ОННБ: VII1791

Про автора див. № ???.

Середина XIX ст. Детальний опис мисливства на качок та інших птахів на околицях Одеси – йому належала дача на Середньому Фонтані (пізніше – 9-а станція Великого Фонтана).

336. Чижевич О.О. Записки одесского охотника : (воспоминание 40-х годов) / О.О. Чижевич. – Одесса: Тип. газ. «Новорос. телеграф», 1897. – [2], 19 с. – Відб. із газ.: Новорос. телеграф. – 1896, № 6696, 7001; 1897, № 7009, 7020, 7029 [132].

Про автора див. № ???.

Мандрівка до дністровських єриків на аккерманському березі

1898

337. Борзаковский П. К. Перед реформой бурсы : (из моих воспоминаний) / П. К. Борзаковский. – Киев : Тип. ун-та (Н. Т. Корчак-Новицького), 1898. – 25 с. – Окр. відб. з журн. «Киевская Старина». – 1898. – Год XVII. Апрель. – С. 1–25. (2-ге вид. див. ???).

НБУВ: ВИ 15288

Борзаковський Петро Корнелійович (рос. Борзаковский Петр Корнелиевич, 1855, с. Остапівка Миргородського пов. Полтавської губ. – не раніше 1914) –педагог, історик-популяризатор, біограф. Викладав історію та мову в 2-й Одеській гімназії, Маріїнській жіночій гімназії, працював на посаді інспектора народних училищ Катеринославської губ., згодом – директора народних училищ Херсонської губ., був директором 4-ої гімназії в Одесі, переслідував скромну мету популяризації знань про видатні постаті історії Росії та України передусім серед молоді.

ІІ пол. XIX ст., Полтава. Автобіографічні спомини автора про навчання в Полтавській духовній семінарії: стосунки семінаристів із учителями, організація навчання (відсутність книг, «авдитори» з прийомом перевірки учнів – «ератами» (формат класного журналу)), биття учнів за будь-яку провинність і неточність, вивчення напам’ять («зубрилівка») без розуміння сказаного, схвалення бійок бурсаків «на кулачки» тощо). Період очікування реформи учнями та вчителями (надії та сподівання учнів змін на краще, страх нового у вчителів, поява ревізорів). Опис побуту в навчальному закладі та проживання на квартирах.

Зміст: I. В ожидании. II. Авдиторы и эраты. III. Гонение «на кулачки». IV. Ревизор.

[132] РНБ 20.95.6.261; РДБ FB A 244/717

338. Ґеців Ю. З побуту в Карльсбаді / Юрій Геців. – Львів, 1898. – 52 с. Передрук з «Руслана».

ЛННБУ: И-15198 – відділ україніки.

(ІІ)И-161161 – відділ основних книжкових фондів.

Ґеців Юрій – педагог, громадський діяч, один із засновників українського музично-хорового товариства «Тернопільський Боян».

XIX ст. Карльсбад (селище в Німеччині, в землі Баден-Вюртемберг. .. чи… Карлсбад – німецька назва міста Карлові Вари в Чехії.)

339. Доброхотов Н. Путевые заметки по городам между Одессой и Владивостоком: Путеводитель для туристов / Сост. Н. Доброхотов. – Одесса : Тип. и хромолитогр. Е. И. Фесенко, 1898. – 43 с., 2 л. табл.

Одеська ОННБ: IV2610

Доброхотов Н. – учитель русск. яз. в Новгороде 1902 г.

340. Коротнев А. Поездка на Шпицберген: (Очерк) / А. Коротнев, проф. – Киев : Тип. Император. Ун-та св. Владимира Н. Т. Корчак-Новицкого, 1898. – 85 с.: ил. – Відб. із журн.: Унив. изв. – 1898.

НБУВ: ВО11663к-т

Про автора див. № ???.

Літо 1898 р. Опис зоологічної експедиції на архіпелаг Шпіцберген (Північний Льодовитий океан). Спогади поїздки через Скандинавію. Враження про флору й фауну, особливості клімату й пейзажу, мисливства, історична довідка про архіпелаг.

Зміст. Глава I. Стокгольм. Через Скандинавию. Дронтхейм и его порядки. На борту парахода. Фиорд и его особенности. Торгетон. Приближение к Лофоденам. Опасные течения. Глава II. Полярный круг. Гольфстрим и его влияние. Свартизенский глетчер. Бодо. Лофодены и красота этого места. Свольвер. Стоимость поездки. Промыслы в Лофоденах. Треска в промышленном отношении; опасность этого промысла. Тромзё; характер этого города. Лапландцы. Линген и Финмарк. Глава III. Гамерфест и его внешность. Ледовитый океан и его неприветливость. Множество птиц. Медвежий остров. Киты. Приближение к Шпицбергену. Ейсфиорд и его глетчеры. Плавающий лед. Глава IV. Первые впечатления на Шпицбергене. Множество цветов и их отличительный характер. Туристенхюте. Географические особенности Шпицбергена; его открытие. История Шпицбергена. Смеренбург. Liefde-bay. Кладбище. Датский остров. Андрэ и его шар. Глава V. спорт севера. Полуночное солнце. Особенности дня и ночи. Безжизненность равнины. Salix polaris. Экскурсия внутрь острова. Шпицбергенская весна. Северные олени. Охота на Шпицбергене. История четырех промышленников, зимовавших на Шпицбергене. Наш помор Старостин и его зимовки. Прошение, поданное его внуком. Историческая справка. Шпицберген никому не принадлежит. Глава VI.

Экскурсии. Прибытие принца Монакского. Цель его экспедиции; его спутники. Знакомство с принцем. Воспоминание о Карле Фогте. Посещение вместе с ним Монакского княжества. Капитан Бад на Шпицбергене. Глава VII. Последние часы пребывания на Шпицбергене. Трудная дилема. Оставшиеся зимовать на Шпицбергене; опасности, которым они, при этом, подвергаются. Прощание. Глава VIII. Возвращение со Шпицбергена. Скалы Европейского материка. Китовый завод и его устройство. Промышленность. Породы китов и охота на них. Пушка Свенд-Фойна. Истребление китов. Глава IX. Климат Шпицбергена; удивительные его свойства. Флора; приспособления к переживанию. Палеонтологические остатки. Фауна и ее бедность. Драгирование. Пелагический лов.

341. Косич А. И. Путевые заметки по Волыни в 1885 году А. Косича / А. И. Косич. – Киев : Тип. Окр. штаба, 1898. – 20 с.

НБУВ: Ви3439

Косич Андрій Іванович (рос. Косич (Косыч) Андрей Иванович, 01(13).10.1833, м. Чорний Яр Астраханська губернія, Росія – 15.03.1917 (інші дані – 20.03.1917), Петроград (нині С.-Петербург) – військовик. Походив із дворян Чернігівської губернії. Генерал-майор (1875), генерал-майор Світи (1878), генерал-лейтенант (1884 р.), генерал від інфантерії (1897). Помічник командувача військами Київського військового округу (1895), одночасно – почесний член Київського статистичного комітету та Київського товариства сільського господарства, голова Київського комітету грамотності, почесний член Київського місцевого Управління Червоного Хреста (з 1895), співучасник облаштування жіночого медичного інституту. Член Державної Ради (1907). Співзасновник (1900) та почесний член (від 1901) Товариства дослідників Волині (Житомир).

1885 р. Волинь. Книга складається з трьох частин. У першій – «Характеристика Волыни. Контрасты и противоречия» – описово подано Волинь (Волинську губернію) к. XIX ст., зокрема, – стисла інформація про поселенців, німців і чехів, Почаївську Лавру, пейзаж, залізничну дорогу, водний простір, господарства, школи. У другій – «Замечательный священник» – оповідь про священика на Волині с. Бриков, маєтку графині Блудової (нині – Бриків Кременецького р-ну), який, на думку автора, відповідає всім умовам істинного християнина і народного пастиря. У третій – «Волынская легенда» – представлено легенду про князя та його красуню-доньку (с. Бриков).

342. Окуневский Я. Листи з чужини / Ярослав Окуневский. – Чернівці : Наклад Д. Лукіяновича і В. Будзиновского. З друкарні «Рускої Ради» в Чернівцях. Під зарядом І. Хромовского, 1898. – 355 с.: порт. (2-й т. див. № ???).

НБУВ: Ви3441

Окуневський Ярослав Іполитович (5.03.1860, м. Радівці на Буковині Австрійської імперії – 24.10.1929, м. Городенка, Станіславівське воєводство,

Польська республіка) – військовий лікар, український громадський і військовий діяч, письменник, публіцист, меценат, дійсний член НТШ, адмірал флоту Австро-Угорської імперії. Кавалер високих нагород Австро-Угорщини, Німеччини, Іспанії, Китаю. Зробив рідкісну для українця в Австро-Угорщині військову кар'єру: став адміралом, очолював медичну службу австрійського військово-морського флоту. Розробив медичний статут флоту, який, з невеликими змінами, чинний і нині в багатьох європейських країнах. Згодом жертвував великі суми на створення Легіону Українських Січових Стрільців. Очолював санітарну місію ЗУНР у Відні; завідував санітарними справами в Державному секретаріаті ЗУНР.

Від кінця 80-х – до кінця 90-х рр. XIX ст. Країни Європи та Азії. Автор, будучи лікарем корвети, описує подорожі й враження від місцевостей у Європі й Азії, комунікації з місцевим населенням.

Зміст: Вступна стаття Д. Лукіяновича. Европа: I. Чорногора і Чорногорці. II. З Сицилії. III. Із І'енуї. IV. З Іспанії. V. Спомини з Греції. Азія: I. Спомини з Туреччини. II. На Червонім мори. III. Аден. IV. Вечір в Індіях. V. В Гімаляйских горах. VI. В поперек Цейльону. VII. Straits-settlements. VIII. В Китаю. Уваги (С. 349–355).

343. Полницкий А. Рассказы о прошлом: Новороссийский Сарданапал и Селимовец. – Киев : Тип. Имп. Ун-та св. Владимира (Н.Т. Корчак-Новицкого), 1898. – [2], 53 с. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1898. Т.LXI. – Апрель. – Режим доступу: http://history.org.ua/LiberUA/e_dzherela_KStar_1898/e_dzherela_KStar_1898.pdf [133]

Полницький Анатолій Ксенофонтович (рос. Полницкий Анатолий Ксенофонтович) – історик, письменник з Єлисаветграда. Співробітничав з ж. «Киевская Старина» (1889–1898).

60–70-ті рр. XIX ст. Південь Харківської губернії. Спомини про отримання землі селян «Резніківських Хуторів» у володіння Шаховим Олександром Григоровичем шляхом маніпулювання та обману селян (барин с. Селімовка (Шаховка), що поруч цієї місцевості). Після смерті його залишилося двоє синів: описується кількість селян, землі, життя й побут як цих двох нащадків, так і місцевого населення.

344. Полторацкий В. А. Воспоминания псового охотника. Часть I. Генерал-Майора Владіміра Алексеевича Полторацкого / В. А. Полторацкий. – Киев : Изданіє журнала «Спорт». – Тип. Н. Г. Пилющенко и Ко, 1898. – 32 с.

НБУВ: В254268

Полторацький Володимир Олексійович (рос. Полторацкий Владимир Алексеевич (16(28.09.1828–16(28).08.1889) – російський генерал і мемуарист,

[133] РНБ 20.99.3.109

учасник Кавказьких і Туркестанських походів, російсько-турецької війни 1877–1878 рр.

ІІ пол. XIX ст. Тверська губернія. Замітки й оповіді про пристрасть до мисливства й собак («псовая охота»). Погляди на аматорів і фахівців у цій справі (термінологія; умови утримання борзих; ведення мисливства; правила мисливства; згадки про мисливців із дворянських сімей; власний зріст як мисливця; багато спогадів про батька – любителя мисливства – його ставлення до собак, ведення мисливського господарства тощо).

345. Рукавичников М.К. Нечто вроде автобиографии : Посвящается моим землякам-уральцам, по поводу пятьдесят пятой годовщины со дня выбытия моего из Уральска 6 мая 1843 г. – LV. – 6 мая 1898 г./ М.К.Р. – Одесса : Тип. Штаба Одес. воен. окр., 1898. – 67 с. (2-е вид.).

Одеська ОННБ: XVII625

Рукавичников Маркел Костянтинович (рос. Рукавичников Маркелл Константинович, криптонім М.К.Р. (1829 -) – унтер-офіцер, військовий писар (1830-ті рр. – 1898).

Дитинство в Уральську. Школи військових кантоністів в Оренбурзі та Петербурзі. Навчальна програма, побут вихованців. Викладання у неранжованому батальйоні 1-го навчального карабінерного полку. Служба в штабі Резервної дивізії 4-го армійського корпусу, у канцелярії новоросійського генерал-губернатора, у штабі Одеського військового округу. Епізоди Кримської війни. Солдатський побут. Зустрічі в Одесі з оренбурзькими козаками, що переселяються на Амур. У тексті подано вірші автора.

346. Святловский В.В. Очерки и картинки «Из Кавказских воспоминаний». Книгоиздательство Г. Г. Москвича. – Одесса : «Центральная типография», 1898. – 273 с. – Режим доступу: https://viewer.rsl.ru/ru/rsl01003685602?page=1&rotate=0&theme=white [134]

Святловський Володимир Володимирович (рос. Святловский Владимир Владимирович, 16(28).01.1869(1871), Санкт-Петербург – 22.11.1927, Москва) – російський історик економіки, фахівець у галузі фінансового права, державний діяч, дослідник профспілкового руху, письменник. Закінчив економічний факультет державного господарства Мюнхенського університету (1897). Захистивши дисертацію, отримав ступінь доктора державного господарства. Багато мандрував світом з метою збору колекцій первісних господарств народів. Обраний професором по кафедрі політекономії та статистики Петербурзького психоневрологічного інституту. Автор багатьох праць у різних галузях: економіка, історія, політологія, література, соціологія.

1892–1895 рр. Кисловодськ, П’ятигорськ, Єсентуки, залізнична станція «Мінеральні води», Воєнно-Грузинська дорога, Тифліс, Владикавказ, Варшава. Мандрівка з Кисловодська по Воєнно-Грузинській дорозі у Владикавказ; з

[134] РДБ FB A 232/167; OMF Ф 1-71/21218; MFK 801-16/1056

Варшави до Кавказа. Панорама Ельбруса. Опис місцевості, пейзажу, ландшафту (гори, ущелини, річки тощо), архітектури та подій і людей, пов'язаних з ними; розповіді про історію краю (зокрема, життя грузинів і осетинів) й визначні пам'ятки, багатства Кавказа, епідемії, релігію тощо. Опис власних (піших і в екіпажах) екскурсій, підйомів на вершини й гори, відвідування місцевих гірських жителів. Історії вивчення Кавказа дослідниками й альпіністами. Відомості про кавказький мінеральний курорт (детальна розповідь про лікувальні якості вод, облаштування місць її отримання, основні групи кавказьких вод, умови проживання).

347. Святловский В. В. По белу свету. За Атлантическим океаном (с 100 рис. в тексте) / В. В. Святловский. – Екатеринослав : Изд. М. С. Копылова, 1898. – [8], 477 с.: ил.

НБУВ: В226127

Про автора див. № ???.

1893 р. Україна, Відень, Німеччина, Франція – проїздом. Основна увага на містах Америки: Нью-Йорк, Чикаго, Мідвей. У книзі представлено опис подорожі до Америки та багато детальної інформації про країну: економіка, торгівля, освіта (характеристика університетів різних штатів), народ і народності (вірування й традиції), культура, медицина тощо. Частина III містить детальний опис Колумбівської всесвітньої виставки (01.05.–01.11.1893, Чикаго), присвячена 400-річчю відкриття Америки, однієї з наймасштабнішої в історії.

348. Стороженко Н. В. К портрету князя Николая Григорьевича Репнина / Н. В. Стороженко. – Киев : Тип. Имп. Ун-та Св. Владимира (Н. Т. Корчак-Новицкого), 1898. – [2], 8 с., 1 л. портр. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1897.

НБУВ: Ви17393

Стороженко Микола Володимирович (рос. Стороженко Николай Владимирович, псевд. – М. Кручаненко; 11.06(29.05).1862, с. Велика Круча (нині село Пирятинського р-ну Полтав. обл.) – імовірно, 1942, або 31.10.1944, Франція) – історик, педагог, культурно-громадський та земський діяч. Навчався в Київському університеті Святого Володимира (1881–1885). Приват-доцент Петербурзького університету (1888). Від 1889 – інспектор народних училищ Чернігівської, згодом – Київської губерній (1891–1895). Директор 4-ї (1895–1909) та 1-ї (1909–1919) Київських гімназій. Емігрував спочатку в Туреччину (у 1919), потім переїхав до Югославії, де займався викладацькою працею. Інспектор класів у Маріїнському Донському інституті у м. Біла Церква (Югославія, 1920–1925), згодом – працював викладачем латини. Автор численних документальних праць з історії України XVII–XVIII ст., опублікованих у видавництві Київської Археографічної Комісії («Архив ЮгоЗападной России»), у «Киевских Университетских Известиях», а головно у

«Київській Старині». Видавець і редактор Фамільного Архіву Стороженків (1902–1910). Колишній член Київської Старої Громади.

Микола Григорович Рєпнін, до 12.06.1801 – Волконський (рос. Николай Григорьевич Репнин, 28.01.1778 – 07.01.1845, Яготин, Київська губ.) – військовий і державний діяч в Лівобережній Україні І пол. XIX ст., дипломат, генерал від кавалерії (1828), князь. Освіту отримав у Сухопутному шляхетському корпусі, найкращому на той час військовому навчальному закладі. Посол у Вестфальському герцогстві (Німеччина, 1809–1812). Учасник війни 1812, віце-король Саксонії (1813–1814), військовий губернатор Полтавської та Чернігівської губерній (1816–1834). Одружений з онукою останнього українського гетьмана К. Розумовського Варварою, яка успадковувала родові маєтки в Полтавській та Чернігівській губернії, Нижегородській і Костромській губерніях. Заснував кадетський корпус у Полтаві.

1814 р. Розміщена коротка біографічна довідка про М. Г. Репніна, що отримана на підставі фамільних документів, наданих його онуком Миколою Васильовичем Рєпніним. Уміщено портрет, написаний невідомим художником, імовірніше, з Німеччини, у формі генерал-ад'ютанта на знаменитій Брюлевській терасі в Дрездені (ймовірніше, 1814 р.), яка була збудована за його наказом і є однією з важливих пам'яток міста. Попри високу оцінку людських і професійних якостей, проаналізовано причини, що спонукали його швидку відставку та стали звинуваченням у розтраті державних коштів: для достовірності, досліджуючи це питання, використані праці інших дослідників, які входили до кола його оточення, зокрема, записки І.І. Сердюкова, який служив у канцелярії М.Г. Рєпніна та інших чиновників.

349. Титов Ф.И. Памяти высокопреосвященного Михаила, архиепископа Белградского митрополита Сербского / Ф.И. Титов. – Київ, 1898. Відб. із: Труды КДА (НБУВ: Кримський Ж30127 – інша назва: Высокопреосвященный Михаил, архиепископ Белградский митрополит Сербский (1826–1898)). 1898. Март. Кн.3. С. 390–411; Апрель. Кн.4. С. 466–482; Сентябрь. Кн.9. С. 3–23.

Харківська наукова бібл.: 485674

Титов Федір Іванович (рос. Титов Федор Иванович, 08.02.1864, с. Порічне (нині с. Черкаське-Порічне Курської області, РФ) – 20.12.1935, м. Белград (Югославія) – історик церкви, археограф, книгознавець, протоієрей. Магістр богослов'я (1894), професор (1904), доктор церковної історії (1905), екстраординарний (1904), із 30.09.1905 – ординарний професор Київської духовної академії. Редактор неофіційної частини «Киевских епархиальных ведомостей» (з 1901), настоятель Андріївської церкви (1896). Член Київського товариства охорони пам'ятників старовини та мистецтва. З 1919 року емігрував у Югославію.

Михаїл Сербський (Митрополит Михаило, в миру Милое Йованович; 19.08.1826, с. Сокобаня, Сербія – 5.02.1898, Белград, Сепрбія) – богослов, історик, архієпископ Сербії та митрополит Белградський. Навчався в

Київській духовній семінарії та Київській духовній академії (магістр богослов'я, 1953). Прийняв постриг в Києво-Печерській лаврі з ім'ям Михайло (1853).

350. Титов Ф.И. Памяти Ивана Игнатьевича Малышевского : (Речь в торжеств. собр. членов Киев. Славян. Благотворит. Об-ва 11 мая 1897 г.) / Свящ. Ф. И. Титов. – Киев : Изд. Киев. славян. благотворит. о-во, Тип. И. И. Горбунова, 1898. – 15 с.

НБУВ: В178345

Про автора див. № ???.

Малишевський Іван Гнатович (рос. Малышевский Иван Игнатьевич, 13.07.1828, містечкоко Негневичі Новогрудського повіту Мінської губернії (нині село Новогрудського району Гродненської області – 11.01.1897, Київ) – історик, доктор богослов'я. Наукова і викладацька діяльність пов'язана з Київською духовною академією: екстраординарний професор (1861–1862); заслужений ординарний професор (1862–1897); член правління (з 1866); завідувач кафедри історії російської церкви (з 1863). Почесний / дійсний член багатьох наукових, доброчинних товариств і установ: Московського археологічного товариства, Церковно-археологічного товариства при Київській духовній академії, Історичного товариства Нестора-літописця та ін., гласний Київської міської думи.

1853–1896 рр. Оповідь про навчання в Київській духовній академії; роботу й викладання на кафедрі історії російської церкви в альма-матер (протягом 43 років); представлена наукова діяльність І.Г. Малишевського.

351. Удинцев Вс. Специальные курсы в Парижском юридическом факультете: [Отчет о заграничной командировке] / Вс. Удинцев. – Киев : тип. Имп. Ун-та св. Владимира Н. Т. Корчак-Новицкого, 1898. – 30 с.

НБУВ: В 36444

Удінцев (Удінцов) Всеволод Аристархович (рос. Удинцев Всеволод Аристархович, 29.10(10.11).1865, с. Невянське, Ірбітський повіт, Пермська губ. – 01.01.1930 (за іншими даними 11.05.1945), Баку, Азерб. УРСР) – педагог, правознавець. Захист докторської дисертації (1900), професор Київського університету, декан юридичного факультету (1909–1910), проректор (1910–1912), голова Київського юридичного товариства (1909–1911) дійсний і почесний член великих закордонних наукових правничих товариств, професор кафедри цивільного права, згодом – декан юридичного факультету Петербурзького (Петроградського) університету (з 1912), професор Азербайджанського університету (Баку) (1921–1929).

1897–1898. Париж. Спогади про перебування у відряджені на спеціальних докторських курсах (четвертий рік) при Паризькому юридичному факультеті. Ознайомлення зі системою французьких програм у загальних рисах (курси,

викладачі) та порівняння з російською юридичною освітою (проблеми та напрям їх подолання).

352. Юзефович В. М. Тридцать лет тому назад : [Очерк из студенческой жизни] / В. М. Юзефович. – Киев : тип. Г. Л. Фронцкевича, 1898. – 76 с.

НБУВ: В0303874. Кол Б.Гринченко.

Юзефович Володимир Михайлович (рос. Юзефович Владимир Михайлович (1841–25.04.1893, Вева, Швейцарія) – таємний радник, член ради головного управління у справах друку Російської імперії, російський державний службовець, освітній, культурний і громадський діяч, публіцист українського походження.

1861 рік. Київ. Нарис про період в Україні до повстання 1863 року, коли автор був студентом Київського університету Святого Володимира (1858–1862). Спогади про студентські роки в час, позначений смутою в навчальних закладах усіх відомств, університетах зокрема, до безпорядків у яких спричинилася польська революційна партія (епоха підготовки до польського повстання). Діячі, зображені в нарисі, представлені під іншими іменами.

353. Чалый М. К. Юные годы П.А. Кулиша / [М. Чалый]. – 10 с. Киев: Тип. Ун-та св. Владимира (Н. Т. Корчак-Новицкого), 1898. – [2], 10 с. – Відб. із журн.: Киев. старина. –1897, т. 57, № 5, с. 290-299. (Авт. указан в конце текста). – (Додатки: Письма Кулиша к И. Ф. Хильчевскому. 1858–1875. – 77с. ; Письма П.А.Кулиша к Шевченку. 1857–1860 ; Из писем П. А. Куліша к С. Д. Носу (1860–1892 гг.). (16 листів і 3 телеграми)).

НБУВ: Ви2749

Про автора див. № ???.

Куліш Пантелеймон Олександрович (рос. Кулиш Пантелеймон Александрович (псевдоніми та криптоніми: Панько Казюка, Козак Белебень, Данило Юс, Хуторянин, Павло Ратай, П.К, Николай М. та ін.; 07.08(26.07).1819, Вороніж (за іншими даними – на хуторі, що належав родині Кулішів, за 5 верст від містечка Вороніж) Глухівського повіту Чернігівської губернії – 14(02).02.1897, хутір Мотронівка Борзнянського повіту Чернігівської губернії) – письменник, публіцист, етнограф, історик, літературний критик, перекладач, громадський діяч.

Хильчевський (Хільчевський) Іван Пилипович (рос. Хильчевский Иван Филиппович, 1809, Ніжин – 1899, Київ) – вчителював у Луцьку й Києві, у Луцькому дворянському училищі разом працював з Кулішем, товаришував (молодший на 10 років), жили на одній квартирі разом. Темами їхніх розмов були переважно історія й культура рідного краю. Куліш із вдячністю та приязню згадував свого приятеля й саме йому присвятив свою віршовану поему «Настуся» (1861).

Ніс Степан Данилович (рос. – Нос Степан Данилович, 24.04(06.05)1829, с. Понори, Конотопского уезда Черніг. губ. – 29.12.1900(11.01.1901),

м. Городня, Чернігівщина) – український фольклорист, етнограф, лікар, громадсько-політичний діяч, поширювач книжок, знавець української культури – знав багато народних пісень з безкінечним різноманіттям їхніх наспівів.

1820-ті рр. – 1847 р. Спогади про П. О. Куліша на основі особистих споминів, розповідей І. П. Хільчевського і «Воспоминаний детства» П.О. Куліша. Дитинство Куліша. Училище та гімназія в Новгород-Сіверському. Київський університет. Викладацька діяльність Куліша в Луцькому дворянському училищі. Переїзд до Петербурга.

354. Ярон С. Г. Воспоминания о театре (1867–1897 г.) / С. Г. Ярон. – Киев : тип. И.И. Чоколова, 1898. – 420 с. – Режим доступу: http://az.lib.ru/j/jaron_s_g/text_1898_vosp_o_teatre_oldorfo.shtml

НБУВ: Ви 2783

Ярон Сергій Григорович (рос. Ярон Сергей Григорьевич, 1850 – 22.06.1913, Київ) – юрист, кандидат права, київський адвокат, журналіст, журналістський критик, мемуарист, прожив у Києві 32 роки.

1867–1897 р. Одеса, Курськ, Харків, Київ. У передмові автор згадує дитинство – початок становлення його як театрала. Спогади містять детальні описи театрального життя, розповіді про акторів і актрис, склад труп та міжособистісні стосунки, заробітну плату й побут, гастролі (Київ, Харків, Одеса, Курськ), життя акторів у побуті та їхні виходи на сцену. Характеристика п’єс, їх постановки. Оповідає про окремі події й театральні сезони.

Зміст: Вместо предисловия. Одесса 1867–1872 г. Курск 1872–1875 г. Харьков 1875–1879 г. Одесса 1879–1880 г. Киев 1880–1892 г. Одесса 1892–1894 г. Киев 1894–1897 г.

355. Яроцкий П. По Волынскому Полесью: (Из записной книжки). – Киев : Тип. Ун-та св. Владимира (Н.Т. Корчак-Новицкого), 1898. – [2], 35 с. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1898. – №7-8 (Июль-Август). – С.1–35. (Автора зазначено в кінці тексту).

НБУВ: Ж1197

Яроцький Яків Васильович (1840, Житомир – 1915) – педагог, історик, археолог, музейник, краєзнавець. Викладач історії та географії 1-ї Житомирської чоловічої гімназії. Приймав активну участь у створені та був одним із засновників Товариства дослідників Волині (ТДВ) (1897–1900). Цікавився минулим і старожитностями краю. Входив до складу Розпорядчого комітету Житомирської публічної бібліотеки, де займався упорядкуванням місцевого музею (1900). Перший завідувач Волинського центрального музею в Житомирі (нині Житомирський краєзнавчий музей, 1901–1905 рр.). Після подій 1905 р. вимушений був виїхати з Житомира до Крем’янця, де його було призначено, і певний час працював на посаді директора комерційного училища.

Свої історичні розвідки публікував у виданнях «Київська старовина» та «Світ».

XIX ст. Волинське Полісся. У першій частині в розмові з рибалкою подається інформація про ловлю риби в краї (назви риб, їхні особливості) та навколишньої природи, а також – про мінських поліщуків. Друга частина – художнє оповідання про хлопця, його життя, зокрема, причини божевілля. У третьому – опис природи, звичаїв та господарства Полісся, стосунки в сім'ях.

Зміст: I. Полесье и аборигены края. II. На реке. III. Оверко (с натуры).

1899

356. Афанасьева Л. Из писем туриста / Л. Афанасьева. – Киев : Тип. «Жизнь и искусство», Г. Я. Розенберга, 1899. – 32 с. – Відб. із: № 26, 28 «Жизни и искусства» за 1899 г. – Режим доступу: http://book.uraic.ru/elib/authors/gorbunov/sl-1.htm

НБУВ: А021655

Афанасьєва Л.Л. (рос. Афанасьева Л.Л. - письменниця.

90-ті рр. XIX ст. Опис Венеції та враження від неї (палаци, канали, вулиці, площі, церкви, фабрика венеційських кружев, спів серенади), архітектура Мілана.

357. Афанасьева Л. Л. Из писем туриста. – Киев : Тип. «Жизнь и искусство», Г. Я. Розенберга, 1899. – 84 с.

НБУВ: А7788

Про автора див. № ???.

27.07.1898 – 6.08.1898. Італія, Швейцарія, Франція. Оповідь ведеться від чоловіка. Описи приморських містечок Італії (архітектура, ландшафт), Адріатичного моря (містечка Трієст, Фенго). Перебування в туристичних місцях Швейцарії (селище Церматт – центр альпінізму), Франції (Шамоні, гори Монблан) з представленням характеристик туристів, звички яких видають їхні національності. Зображення природи, умов проживання (готелі, хатинки, столовування, спорядження та інші речі, що зазвичай продають туристам у горах), навіть – статистика відвідувань.

358. Бернов М. Из путевого дневника. – Харьков : Тип. губ. Правления, 1899. – 29 с. (Автор указан в конце текста) [135].

Бернов Михайло Олександрович (рос. Бернов Михаил Александрович: псевдоним: Б-ъ, М. (21.09.1864, поблизу Тефліса – після 1927) – офіцер запасу (з 1886 р.), літератор, антрепренер, піонер пішохідного туризму на теренах Європи та Російської імперії (з 1891 р.).

[135] РНБ 20.59.2.334

У записках немає точного датування, але з передмови й самого тексту складається враження, що подорож Південною Україною та Кримом відбулася в серпні 1894 р. За даними ж актуал ьної періодики нами встановлено, що йдеться про серпень 1895 р. (стаття В.Андрєєва).

359. Амвросий. Воспоминания преосвященного Амвросия, архиепископа Харьковского о построении Спасова скита : [чит. в акт. зале Харьк. жен. епарх. уч-ща 4 дек., в день храмового праздника]. – Харьков : тип. Губ. правл., 1899. – [2], 19 с. – Отд. Отт. «Вера и разум», 1899, № 23, с. 693–711. – Режим доступу: https://azbyka.ru/otechnik/Amvrosij_Klucharev/sobranie-sochinenij-tom-4/22 [136]

Амвросій (в миру – Ключарев Олексій Йосипович, рос. Амвросий (Ключарев Алексей Иосифович, 17.03.1820, Александров, Владімірская губернія, Російська імперія – 3.09.1901, Харків) – єпископ Російської Православної Церкви. Магістр богослов'я (1845), протоієрей (1864), постригся в ченці з ім'ям Амвросія й висвячено в сан архімандрита (1877), єпископ Можайський (1878). З 22.09.1882 р. – Харківський і Охтирський єпископ, з 1886 – архієпископ. Під час свого служіння в Харківській єпархії ввів единообразний церковний наспів, відновив Казанський Високочиновський чоловічий монастир та Богодухівський Свято-Троїцький жіночий монастир. Відкрив 62 парафії, заснував чимало освітніх і благодійних закладів, а також місіонерську раду для боротьби зі сектантством. У 1884 перетворив «Харківські єпархіальні відомості» в двотижневий журнал «Віра і розум».

1889. Станція «Борки» Харківської губернії. Будівництво скиту біля станції «Борки» на місці катастрофи поїзда з імператором Олександром III і його сім'єю в 1888 р. Спомин про пошук можливостей пожертв землі; звернення Амвросія до багатьох можновладців і благодійників щодо порад і клопотань; розподіл організаційних питань; проєкт церкви та перевезення її з Москви на місце; допомога від багатьох людей; освячення храму; відомі його відвідувачі.

360. Беренштам В. Л. Из школьных лет А.С. Лашкевича / В.Л. Беренштам. – Киев : Тип. Имп. Ун-та св. Владимира Н.Т. Корчак-Новицкого, 1899. – 23 с. – Окр. відб. з журн. Киевская старина. – Т. LXVII. – Ноябрь. – 1899. – С. 249–269.

НБУВ: ВО 84070

ЛННБУ: 19478 - відділ україніки.

Береништам Вільям Людвігович (рос. Береништам Вильям Людвигович, псевд. і крипт.: В. Б., В. Л. Б., Б-м В., Велина, Старий громадянин, 9(22)11.1839, м. Київ (інші дані – 19.11(01.12).1839, м. Вільно, нині Вільнюс, Литва) – 10(23).11.1904, Київ) – педагог, організатор освіти, громадський діяч. Закінчив І-шу Київську гімназію (1857). Навчання в Імператорському університеті

[136] РНБ 34.84.5.68

св. Володимира (1857 – фізико-математичний факультет, з січня 1858 – історико-філологічний факультет – 1862); педагогічних курсах цього закладу (спеціалізація з історії та географії, 1862–1864). У 1868–1879 рр. жив і працював у м. Києві. У 1880 р. – переїхав до м. Санкт-Петербурга. 1898 р. за станом здоров'я вийшов у відставку, повернувся до м. Києва. Викладав у гімназіях Кам'янця-Подільського (1864–1867), Києва (1868–1879), Пскова (1879), С.-Петербурга (1880–1898). У 1901–1904 – земський гласний Зіньківського повіту Полтавської губернії. Один із засновників та провідних діячів Київської Старої громади, учитель перших недільних шкіл. Член Південно-Західного відділу Російського географічного товариства, співробітник газети «Киевский телеграф», журналу «Киевская старина».

Лашкевич Олександр Степанович (19.07.1842, с. Брахлов Чернігівської губ. (нині село Брянської обл., РФ) – 31.10.1889) – громадський діяч, видавець «Киевской старины» (з 1887). З дитячих років мешкав у Києві. Закінчив І-шу Київську гімназію (1859). Під час навчання на історико-філологічному факультеті Київського університету за його участі була відкрита Печерська недільна школа, сам він викладав у щоденній школі, а також працював у приватній школі, де вчилася сільська молодь, захоплювався поглядами слов'янофілів, а після його закінчення (1864) став на службу в канцелярію колишнього київського генерал-губернатора О.П. Безака. Був головою перевірочного відділення в м. Звенигородка; головою З'їзду мирових посередників у Гайсинському повіті Подільської губернії; займав різні посади в земських установах; був земським гласним, мировим суддею. У 1886 р. вийшов у відставку та переїхав до Києва, почав співпрацювати з «Киевская старина»; з 1887(8) р. перекупивши у Ф. Лебединцева право випускати у світ часопис, усі свої зусилля сконцентрував на роботі з піднесення рівня цього видання.

1854–1864 рр. Київ. Знайомство з Олександром Лашкевичем та його старшим братом у І Київській гімназії, де разом навчалися. Детальний опис зовнішності, характеру, вплив гімназії (часи Кримської поразки Росії й напередодні селянської реформи), зокрема викладачів, на становлення майбутнього історика. Спогади про знайомство з батьком, який мав історичні й літературні інтереси, і зближення з сім'єю (деталізація їхнього життя в місті й у селі під час літніх канікул). Опис навчання на історико-філологічному факультеті університету (викладачі й викладання, студентське оточення, громадська діяльність); змужніння як фізичного, так і інтелектуального, зацікавленість історією й активна позиція щодо України й, зокрема, селян. Згадка події 23 квітня 1863 р. під Києвом (керівники визвольного руху в Польщі початку 60-х рр. покладали великі надії на Правобережну Україну в боротьбі проти окупації Російської імперії та створення Речі Посполитої, що вилилося в січневому повстанні 1863–1864 рр. по всій країні). На думку В.Л. Беренштама, шкільні роки та молодість О.С. Лашкевича сприяли отриманню знань, розумовій праці, духовному та суспільно-національному й демократичному розвитку особистості.

361. Бертенсон В.А. Две сельскохозяйственные выставки юго-западного края / [В.Бертенсон]. – [Одесса] : Славян. тип. Н. Хрисогелос, ценз. 1899. – 9 с. Окрема відбитка: Записки Общества сельского хозяйства Южной России. – 1889. – № 11. – с. 45–53.

ОННБ: ХІІ62

Про автора див. № ???.

1899. Житомир. Вінниця. Огляд виставки садівництва Волинського відділу імп. Російського товариства садівництва в Житомирі та осінньої виставки Подільського сільськогосподарського товариства у Вінниці.

362. Бузескул В.П. Памяти В. Г. Васильевского / В.П. Бузескул. – Харьков, 1899. – 8 с. – відбиток із газ.: Харьков. губерн. Ведомости. – 1899. – № 132 (22 мая).

Бузескул Владислав Петрович (рос. Бузескул Владислав Петрович, 24.02(08.03).1858, с. Попівка, Ізюмський повіт Харківської губернії – 01.06.1931, Харків) – український історик, доктор історичних наук (1895), професор (1890), академік РАН (1922; з 1925 – АН СРСР), академік ВУАН (1925). Професор (з 1890 р.) Харківського університету.

Васильєвський (Василевський) Василь Григорович (рос. Васильевский Василий Григорьевич, 21.01(02.02).1838, Ільїнське, Любимський повіт Ярославської губернії, Російська імперія – 13(25).05.1899, Флоренція, Італія) – російський історик-візантолог, археограф, педагог. Доцент (1870), екстраординарний професор (1879), ординарний професор (1884) Санкт-Петербурзького університету. Член-кореспондент (1876) Петербурзької Академії наук, її ординарний академік (1890).

363. Дуткевич Т. Подорож до Ієрусалима/ Тома Дуткевич. – Коломия : Печатня І. Брука і Спілки, 1899. – 150, XVI с.: іл. – (Б-ка для рус. молодежи. Під ред. Юлія Насальського; Рік 6, т. 36, вып. 22).

ЛННБУ: И-56821

Дуткевич Тома Євгенович (1846 – 15.07.1921, с. Чішки, Золочівський р-н, Львівська обл.) священик, парох с. Чішки (було – Цішки), громадський діяч. Один із засновників громадського господарського товариства «Сільський господар» (головував 1899–1908), що мало на меті покращення добробуту селян через піднесення сільського господарства і захист їхніх інтересів, і з часом переросло в потужну господарську організацію.

1898 р. Єрусалим. Спогади про подорож до Святої Землі. Передано атмосферу поїздки, детально поінформовано про всі найважливіші для огляду місця. Ілюстровано фотографіями.

364. Иваненко Д.А. Летний отдых : Воспоминания и впечатления / Д.А. Иваненко. – Полтава : тип. Губ. правл., 1899. – Вып. 1. – 1899. – [2], 276 с. [137]

Іваненко Дмитро Олексійович (псевд.: Ариэль, Д. Попович, Іван Непомнящий, Спокійний та ін.; рос. Иваненко Дмитрий Алексеевич, 1859, с. Китайгори Кобеляцького повіту Полтавської губернії (нині Великий Кобелячок Новосанжарського району Полтавської області) – 01.01.1943, м. Свердловськ, нині Єкатеринбург, РФ) – редактор, видавець, журналіст, секретар губернського Статистичного комітету в Полтаві. Закінчив Полтавську класичну гімназію та юридичний факультет Університету св. Володимира (1884). Редактор неофіційної частини газети «Полтавские губернские новости» (з 1889), завдяки йому вона стала щоденною й набула громадсько-літературного спрямування. Засновник і редактор газет «Полтавський вісник (1902–1907), «Полтавский голос (1907–1915). За радянської влади викладав українську й російську літератури в трудовій школі. У 1927 р. переїхав до Харкова, згодом – до Києва. Автор театральних рецензій, статей фейлетонів, сатиричних віршів, історичної повісті для дітей.

Серпень 1898 р. Москва. Зі змісту: До Москвы; Первые шаги в Москве; Тревоги и волнения; В спокойном ожидании; Первый царский день в Москве.

365. Иваненко Д.А. Летний отдых: Воспоминания и впечатления. – Полтава : Тип. губ. правл., 1899. – 430 с. [138]

Про автора див. № ???.

Серпень 1898 р. Москва. Петербург. Кронштад. Петергоф. Оранієнбаум. Крим.

Зі змісту: I. Знакомство с достопримечательностями Москвы. Приемная московского генерал-губернатора Великого Князя Сергея Александровича. Граф Г.Г.Стенбок-Фермор. Богослужение в Успенском соборе. Встреча императорской фамилии в Москве. Открытие памятника Александру II. Бал у Великого Князя Сергея Александровича. Петербург: Эрмитаж, музей Александра III. Александро-Невская лавра, Волково кладбище и другие достопримечательности. Поездки в Кронштадт, Петергоф и Ораниенбаум. Природа Крыма. Байдарские ворота. Внутреннее убранство церкви в имении Кузнецовых «Форос». Алупка. Ялта. Гурзуф. Братское кладбище в Севастополе.

366. Кулиш П.А. Воспоминания детства : Повести : С портр. авт. и предисл. В.И. Шенрока / П.А. Кулиш. – Бахмут : типо-лит. М.М. Крамарева, 1899. – [2], II, 491 с., 1 л. портр.

НБУВ: Аи15553; ЛНННБУ: 6431 – *відділ україніки;* ОННБ: VII 30827, ХДНБ ім. В. Г. Короленка: Б 8791

[137] РГБ FB S 33.1047 FB 801-83.18043-х
[138] РГБ FB S 33.4

Про автора див. № ???.

XIX ст. Автобіографічна трилогія, що містить значну частину художнього домислу (повісті «Яков Яковлевич», «Феклуша» «Ульяна Терентьевна»). Відображає основні настрої та естетичні пріоритети автора. Осмислення витоків і джерел формування себе як людини, як творчої особистості. Опис творення власної ідентичності (характер, уподобання тощо); роду, народу, культури, традицій, зокрема, старосвітської атмосфери в сім'ї й стосунки з батьком.

367. Лазаревский Ф.М. Из воспоминаний Ф.М. Лазаревского о Шевченко (Свод материалов для его биографии). С портретом / Публикатор М. Чалый. – Киев : Тип. Ун-та св. Владимира Н.Т. Корчак-Новицкого, 1899. – [2], 17 с. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1899. т. 64, № 2, с. 151–167. Перед загл. публикатор: М. Чалый. – Режим доступу: http://litopys.org.ua/shevchenko/spog42.htm [139]

Лазаревський Федір Матвійович (1820–1890 (20.04.1822 31.08.1890), Гадяцький повіт Полтавської губернії, родина з Конотопського повіту Чернігівської губернії) – чиновник, один із шести братів Лазаревських, з якими приятелював Шевченко, служив у Прикордонній комісії в Оренбурзі (з 1845(6)); чиновник особливих доручень (за губернатора) у Петербурзі (з 1854), згодом – у департаменті наділів; керував питомими конторами в Орлі й Ставрополі.

8 червня 1847 р. Оренбург. Опис зустрічі й знайомства з Тарасом Шевченком, який часто проживав на його квартирі, спілкування й дружба з ним. Про допомогу поетові під час його заслання в Орську фортецю (Яман-Кала) як речами, так і грошима, т.зв. субсидії (особисто та передачі від інших осіб). Історія потрапляння в Аральську експедицію в якості художника. Перелік осіб, з якими близько товаришував Шевченко, і які його підтримували. Автор критикує деякі епізоди з життя поета, які перекручені й спотворені неправдою. Опис подій по доносу, суд та переведення Шевченка в Новопетровське укріплення.

368. Маркевич А. Памятники христианства в окрестностях Бахчисарая и Карасубазара : (путевые заметки) / А. Маркевич. – Симферополь : Тип. Спиро, 1899. – 9 с. : рис.14. – Відб. із: Изв. Таврич. Уч. Арх. комис. – № 29.

ОННБ: І 3169; Бібліотека НДУ імені Миколи Гоголя: DXIX 15№19

Маркевич Арсеній Іванович (рос. Маркевич Арсений Иванович (30.03(11.04).1855, м. Брест-Литовськ Гроднен. губ. (нині м. Брест, Білорусь) – 18.01.1942, Ленінград, нині С.-Петербург) – історик, архівіст, бібліограф, засновник кримознавчої бібліографії, педагог. Закінчив Варшавський університет (1876). Найбільш відомий дослідженнями Кримського півострова. Учителював, зокрема, у Сімферопольській чоловічій гімназії (1883–1907). Участь у створенні Таврійського університету (1918) в Симферополі (викладав

[139] РГБ FBU 25/1085 РНБ 20.100.4.159

на різних посадах 1918–1930). Одночасно працював архіваріусом Кримського центрального архівного управління (1919–1926). Член Таврійської вченої архівної комісії (з 1887; секретар (1891–1908), голова (1908–1923), а при перейменуванні – Таврійського товариства історії, археології та етнографії (1923–1931)). Член-кореспондент АН СРСР (1927; винятковий випадок, оскільки не мав наукового ступеня). Член Одеського товариства історії та старожитностей, багатьох губернських учених архівних комісій.

1899. Крим. Про організацію перевезення п'яти надгробків з написами й декоративною різьбою, що були виявлені поблизу керменських храмів св. Трійці, св. Іоанна Предтечі та Успіння Богородиці, у м. Симферопіль. При транспортуванні одне з них тріснуло. Констатував щодо тяжкого становища церкви св. Трійці в Керменчику (з 1945 р. – с. Високе): значна її частина була розібрана місцевими мешканцями, а каміння пішло на ремонт відновлених храмів св. Косьми і Даміана та св. Феодора Тирона (освячено 1882 р.) та попереджав про неминучу її загибель як історичної пам'ятки.

369. Мачтет Г. А. В святое утро: (из путевых воспоминаний) / Григорий Мачтет. – Киев : Тип. С. В. Кульженко, 1899. – 16 с.

НБУВ: Ви21700

Мачтет Григорій Олександрович (рос. Мачтет Григорий Александрович, 3(15).09.1852, Луцьк, Волинська губ. – 14(27).08.1901, Ялта) – український і російський письменник (писав переважно російською), революціонер-народник. Навчався в Немирівській гімназії графа Потоцького (1861–1865) та Кам'янець-Подільській чоловічій гімназії (1866–1868) – їх не закінчив, але в 1870 йому дозволили скласти іспит на звання вчителя історії та географії повітових училищ. Перебував не раз у засланні та в ув'язненні, під негласним наглядом у Москві та Одесі.

1895–1897 рр. Куба. Оповідання кубинця про війну з іспанцями, історія про Пієтру, одного з офіцерів загону кубинців, голова якого була високо оцінена супротивником після атаки їхніх позицій. Його наречену Маріетту заточили в буцегарню, а він іде її визволяти й натрапляє на іспанця, суперника, з яким до війни стрілявся за неї. Наречена мертва, а іспанець не здав Пієтру – у свято народження Христа.

370. Памяти вице-президента Императорского Одесского Общества Истории и Древностей Владислава Норбертовича Юргевича (23 ноября 1898 года). –Одесса: «Экономическая» тип-ия, 1899. – 22 с.

НБУВ: Во945

Про В.Н.Юргевича див. № ???.

1898 р. Подано промови, виголошені при похованні: під час поховальної процесії; у церкві ; промова Імператорського Одеського Товариства історії та старожитностей про життєвий шлях небіжчика та його наукові здобутки (коротка біографія, огляд науково-педагогічної діяльності; впливи на науково-

дослідницьку діяльність Криму; його заслуги; телеграми, відношення й листи, що отримало Товариство у зв'язку з його смертю).

371. Титов Ф.И. Памяти Петра Александровича Лашкарева / Ф.И. Титов. – Киев, 1899. 14 с.

Взято з: Кн. в Укр. Вип.16 №68443

Про автора див. № ???.

Лашкарьов (Лашкарєв) Петро Олександрович (рос. Лашкарёв Пётр Александрович, 01.01.1834 (інші дані – наприкінці 1833), с. Карманово Дмитриєвського повіту Курської губернії – 28.08.(09.09.)1899, Київ) – фахівець із канонічного права, історії Церкви та церковної археології, культурний і громадський діяч, юрист. Закінчив Київську духовну академію, отримавши ступінь магістра богослов'я і словесних наук (1859). Професор Київської духовної академії (1859–1885), професор Київського університету (1885–1899). Член Археологічного товариства при Київській духовній академії. У 1881 р. за дорученням Імператорського археологічного товариства входив до комісії з відкриття фресок Кирилівської церкви в Києві. У 1870 р. створив у Київській духовній академії Церковно-археологічний музей. З 1873 р. працював над описом давніх храмів Києва, Чернігова, Переяслава, Канева.

372. Тихвинский П. П. Воспоминания о почившем святителе Михаиле, епископе Таврическом и Симферопольском / Павел Тихвинский, свящ., Таврич. епарх. миссионер. – [Симферополь, 1899]. – 9 с. – Відб. із газ.: Таврич. епарх. ведомости. – 1899. – № 4. [140]

Тихвінський Павло Петрович (рос. Тихвинский Павел Петрович, 28.10.1859, с. Щира, Орловська губернія, Російська імперія – після 1911) – протоієрей, настоятель Богоявленської церкви м. Бердянська, законовчитель Бердянської чоловічої гімназії. Закінчив Орловську духовну семінарію (1881). Голова будівельного комітету зі спорудження соборного храму м. Євпаторії (1901–1902). Завідувач Євпаторійської 2-х класної церковнопарафіяльної школи, голова Євпаторійського відділення Таврійської єпархіальної училищної ради (1899–1907). Член Таврійської єпархіальної училищної ради, член-кандидат ради Сімферопольського Олександро-Невського братства, благочинний церков Євпаторійського округу (з 1899). Законовчитель у гімназіях і училищі м. Бердянськ (1910–1911).

Михаїл, єпископ (в миру – Грибановський Михайло Михайлович, рос. Грибановский Михаил Михайлович, 2(14).11.1856, м. Єлатьма, Тамбовська губернія, Російська імперія – 27.01(09.02).1897, за ін. даними 19(31).08.1898, м. Сімферополь, Крим) – богослов, церковний діяч, єпископ ПЦР, єпископ Прилуцький, вікарій Полтавської єпархії (1894–1895), в учбових закладах якої відзначився піклуванням про поліпшення навчально-виховного процесу; настоятель посольської церкви в Афінах (1890–1894), вікарій єпископа

[140] РНБ 20.60.2.409

Сімферопольського (1895), єпископ Таврійський і Сімферопольський (з 19.01.1897 р.). Закінчив Санкт-Петербурзьку духовну академію – кандидат богослов'я (1884), магістр богослов'я (1888). Архімандрит (1888).

1897–1898. Таврійська єпархія. Враження про Владику, його доступність і легкість у спілкуванні. Людина високих ідеалів, що поклала себе на служіння світові; всебічно освічений, щирий і глибоковіруючий. За його ініціативи з метою підняття освіти виникають у Таврійській єпархії церковно-приходські школи.

373. Трублаевич М. А. Воспоминания о Приворотском духовном училище 50-х годов / М. А. Трублаевич. – Киев : Тип. Ун-та св. Владимира Н. Т. Корчак-Новицкого, 1899. – [2], 18 с. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1899. – Год восемнадцатый. Том LXVII. Ноябрь. №11. – С. 167–184. [141]

Трублаєвич Митрофан Антонович (рос. Трублаевич Митрофан Антонович, між 1821 і 1875 (інші дані – 1849), с. Редчинці на Хмельниччині (ймовірніше, нині – с. Редвинці Хмельницької області – 1932, Київ) – юрист, один із засновників «Просвіти» на Поділлі, подільської кооперації, музейної справи, зокрема – засновник Кам'янець-Подільського древньосховища старожитностей (історичного музею) в 1890 році. Закінчив Подільську духовну семінарію (1868), юридичний факультет Київського університету (1872). У м. Кам'янець-Подільський працював на юридичних посадах (судовим слідчим, мировим посередником, приватним повіреним при мировому суді, головою з'їзду мирових посередників, присяжним повіреним), був земським і кооперативним діячем, активістом української громади та членом управи Подільської «Просвіти».

50-ті роки XIX ст. Село Привороття Ушицького повіту Кам'янець-Подільської губернії. Приворотське повітове духовне училище. Спогади про навчання (шість курсів – вище, середнє, нижнє відділення). Опис учительського та учнівського складу; шкільного й домашнього побуту учнів, розваги; рівень викладання в училищі та покарання (екзекуція) учнів; стосунки учнів і вчителів. Моральні якості, що закладалися в учнів, монотонність життя й викладання – умови глухого села без будь-яких зручностей, необхідних для виховання, не змінилися за останні 40 років.

374. Федоров П. Отец Александр Лукич Ильчевич / П. Федоров, свящ. – Симферополь : Таврич. губерн. тип., 1899. – 29 с. – Відб. із газ.: Таврич. епарх. ведомости. – 1899. (Авт. указан в конце текста) [142].

Федоров Петро (рос. Фёдоров Пётр Андреевич, близько 1856 – 6(19).07.1921, о. Лемнос, Греція) – протоієрей,

Ільчевич Олександр Лукич (рос. Ильчевич Александр Лукич) – священик Таврійської єпархії.

[141] РДБ FB A 265/89 РНБ 20.59.2.232
[142] РНБ 20.101.3.208

Фоменко К. И. К тридцатипятилетию священства (1864–1899 гг.): Выборные поучения, археологические заметки, путевые записки по Востоку и Западу с обобщениями наблюдений, заметки к уразумлению Месяцеслова и объяснения некоторых малопонятных слов в богослужебных книгах / Соч. Кл. Фоменко, протоиерей. – Киев : Тип. «П. Барский», 1899. – 619, IV с. – Режим доступу: https://viewer.rsl.ru/ru/rsl01002807277?page=1&rotate=0&theme=white [143]

Про автора див. № ???.

XIX ст. Київ. Єрусалим. Крим. Барі (Італія). Зібрано праці, що протягом 35 років служіння Церкві (зокрема, в одному приході) публікувалися в різних духовних журналах. У першій частині виголошені проповіді при різних подіях (освячення храмів, до днів святих, духовні бесіди й промови). Друга частина містить промови щодо вікових пам'ятників у Криму в зв'язках з київськими (печерні храми Криму). Третя частина – замітки про першу мандрівку в Ієрусалим 1879 року (його значення, архітектура, храм Гроба Господня та споруди навколо, вхід на Голгофу, храм Воскресіння, монастирі, храм Соломона й мечеть Омара, Гора Вознесіння Господня, храми на Єлеонській горі, місто Хеврон, особливості богослужіння Грецької церкви). Описує мандрівку й спостереження територією від Галицької Русі (храми Відня, Венеції, Риму, опис Ватикану та його мешканців, кладовища, катакомб, Колізею). Опис англіканської церкви (книга молитов, літургія, вечеря Господня, роздуми православного християнина). У четвертому розділі – оповіді про святих, сподвижників, монахів та інших рангів і чинів у духівництві, що відомі своїми діяннями й життям, подвигами, а також представлені конотації до імен з поясненнями та тлумачення деяких слів і виразів у Богослужбових книгах Православної Церкви.

Зі змісту: Отдел I. Из проповеднической моей деятельности. Отдел II. Краткие археологические и этнографические заметки о христианских памятниках в Крыму. Отдел III. 1. Восток. Иерусалим и его окрестности 2. Запад. Из заметок путешественника в Бар-град ко гробу святителя Николая Мир-Ликийского. Отдел IV. (без загальної назви).

375. Халанский М. Г. Памяти Ф. И. Буслаева / М. Г. Халанский. – Харьков : Типо-литогр. «Печат. Дело» кн. К. Н. Гагарина, 1899. – 8 с. – Окр. відб. із: Трудов. Педаг. Отд. Харьков. Ист.-Филол. О-ва. – 1899. – Вып. 5.

НБУВ: Во126955

Халанський Михайло Георгійович (Гордійович) (рос. Халанский Михаил Георгиевич, 1(13).11.1857, с. Расховець, Щигровський повіт Курської губ. – 29.03(11.04).1910, Харків) – історик літератури, дослідник усної словесності, український і російський фольклорист, мовознавець, дослідник рукописної та стародрукованої книги в Україні на рубежі XIX–XX ст. Закінчив Бєлгородську

[143] РДБ FB 20 5/135 FB P 109/530

семінарію та історико-філологічний факультет Харківського університету, у якому й захистив докторську дисертацію (1895). Професор, завідувач кафедри російської мови та словесності Харківського університету (1892), член-кореспондент Імператорської Санкт-Петербурзької академії наук (1909). Вивчав билини, південно-слов'янський епос, думи і давньоруські літературні пам'ятки. Наукові інтереси були пов'язані головним чином із слов'янською народною літературою, зокрема, билинним епосом, мовами, лексичною специфікою слов'янських діалектів Здійснив кодикологічний аналіз трьох кириличних рукописів, які зберігалися у фонді бібліотеки Харківського Історико-Філологічного Товариства.

Буслаєв Федір Іванович (рос. Буслаев Федор Иванович, 13(25).04.1818, Керенськ, тепер с. Вадинськ Пензенської обл., РФ – 31.07.(12.08).1897, с. Любліно, тепер у складі Москви РФ) – російський філолог і мистецтвознавець, академік Петербурзької академії наук (1860). Закінчив Московський університет (1838), його ж професор (1847–1881). Досліджував лексику та фразеологію української народної поезії. Цікавився українським фольклором.

1838–1898. Опис педагогічної та наукової діяльності Ф. І. Буслаєва протягом 60-ти років, зокрема, його визначні дослідження з російської мови, словесності й мистецтва, визнання його заслуг. Представлено промову О.Веселовського на обіді під час святкування 50-річчя ювілею.

1900

376. Бачинський Ю. Моя переписка з Михайлом Драгомановом: (Додаток до "України irredenta") / Ю. Бачинський. – Львів : Друк. В. А. Шийковського, 1900. – 72 с. https://elib.nlu.org.ua/view.html?&id=12883

ЛННБУ ім. В. Стефаника: відділ україніки шифр РЛ-332у; основний книжний фонд (рідкісні книги) колекція М. Возняк, шифр В-5726

Бачинський Юліан Олександрович (псевдоніми, криптоніми: Сумний, Юродивий, Julian B., Ю. Б.; 28.03.1870, с. Новосілка, нині Підгаєцький район Тернопільської області – 06.06.1940, Медвеж'єгорськ, Карело-Фінська РСР або Ленінградська область, РРФСР (нині Республіка Карелія, Росія) – публіцист, журналіст, історик, громадсько-політичний діяч.

1894 р., три листи М. Драгоманова до Ю. Бачинського, переписка Ю. Бачинського з М. П. Драгомановим (псевдоніми – Кирило Василенко, Волинець, М.Галицький, М.Гордієнко, П.Кузьмичевський, П.Петрик, М.Толмачов, Українець, Чудак та ін.; 30(18).09. 1841–02.07(20.06).1895) – громадський та політичний діяч, історик, філософ, публіцист, фольклорист, літературознавець.

Відповідь Ю. Бачинського на перші дві листи М. Драгоманова. Про видання «Україна irredenta», про радикальну партію, політичний рух галицької України 1890-х рр. Змісту немає. Є частини: Переднє слово (с. 3-6), 1-ий лист М. Драгоманова (с. 7-13), 2-ий лист М. Драгоманова (с. 14-15), Моя відповідь

на 1-ий і 2-ий лист М. Драгоманова (с. 16-71), 3-ій лист М. Драгоманова (с. 71-72).

377. Беренштам В. Т. Г. Шевченко и простолюдины, его знакомцы (из встреч и воспоминаний) / В. Т. Беренштам. – Киев : Тип. Имп. Ун-та Св. Владимира Н.Т. Корчак-Новицкого, 1900. – 15 с. – Отд. оттиск из: Киевская старина. 1900, № 2, с. 248-260.

НБ ім. М. Максимовича: 8у (Шевченко) Бере

Берештам Вільям (Вільгельм) Людвігович (Псевд. і крипт.: В. Б., В. Л. Б., Б-м В., Велина, Старий громадянин; 22.11.1839, м. Київ – 23.11.1904, м. Київ) – літературний і громадський діяч, педагог, археолог, співробітник газети «Киевский телеграф», журналу «Киевская старина».

1838-1847 рр. Спогади про Т. Г. Шевченка. Про його навчання в Петербурзькій академії мистецтв, творчі здобутки. Автор надає спогади Арсенія Татарчука, який був поваром у маєтку поміщика О. Лук'яновича в с. Мар'янському Миргородського повіту, куди Т. Шевченка запросили, щоб намалювати портрети родини. Описується час перебування Т. Шевченка в с. Мар'янському, побут, дозвілля. Розповідається про ставлення О. Лук'яновича до Т. Г. Шевченка. Без змісту.

378. Дмитриев В. И. Рюрик. (Юнкерский папаша). Сост. по воспоминаниям юнкеров и офицеров Одес. пехотного юнкерского училища / В. И. Дмитриев. – Одесса : тип. Б. Сапожникова, 1900. – VI. - 94 с.

Дмитрієв Василь Іванович (рос. Дмитриев Василий Иванович) – юнкер, потім черговий офіцер в училищі.

1880-і рр. – 1894. Товариші-юнкера. Карцер. Топографічні зйомки в околицях Одеси. Ротний командир і завідувач господарством училища М. П. Іваненко. У тексті - вірші і листи юнкерів. Видання складено за спогадами юнкерів і офіцерів Одеського піхотного юнкерського училища. Спогади стосуються одного з командирів роти, якого юнкера прозвали «Рюрик» (або «папаша»). У представлених спогадах Рюрик виступає таким, яким його любили зображувати юнкера. Найчастіше ці розповіді носять карикатурний, гумористичний характер. Він був своєрідною особистістю, відмінно знав статут, був невтомним службистом, грозою юнкерів, влучним і гострим на слова. Він був відданий справі виховання і військової освіти юнацтва.

379. Дмитриевский А. А. Новоизбранный патриарх Александрийский Фотий (Пероглу): (По личным воспоминаниям) / А. А. Дмитриевский. – Киев : Тип. И. И. Горбунова, 1900. – [2], 47 с. – Відб. із журн.: Тр. Киев. духов. акад. – 1900. - Май.

НБУВ в журналі Труды Киевской духовной академии. – 1900. – Май. Ж Крымский 30127 1900 кн. 5

Дмитрієвський Олексій Опанасович (рос. Дмитриевский Алексей Афанасьевич, 11 березня 1856, станиця Дурновська, Астраханська губ. (нині с. Рассвет, Астраханська обл.) - 10 серпень 1929, Санкт-Петербург, Росія) - російський візантініст, історик церкви; професор по кафедрі церковної археології та літургіки в Київській духовній академії, Почесний член Імператорського православного палестинського товариства.

Про Фотія Пероглу (1853-1925) – патріарх Олександрійський та всієї Африки (1900-1925), його біографія, про обрання його патріархом Олександрійським. Змісту немає.

380. Добиаш А. Николай Алексеевич Лавровский, первый директор Института Князя Безбородко / А. Добиаш. – Нежин : Типо-Литография М.В. Глезера, 1900. – 50 с.

НБУВ: В 0347

НБ ім. М. Максимовича: 378 (Нежин. пед. ин-т) Доби

Добіаш Антон Вячеславович (рос. Добиаш Антон Вячеславович, 1846-1911) - російський філолог-еллініст, професор. Викладач (з 1876), інспектор (1882-1899) Ніжинського історико-філологічного інституту.

Про Миколу Олексійович Лавровського (03.12(21.11).1825–30(18). 09.1899) – історик, філололог, педагог, сановник, дійсний член Імператорської АН (1890). Член-засновник Харківського історико-філологічного товариства, член Історичного товариства Нестора-літописця. Директор-облаштувальник Ніжинського історико-філологічного інституту кн. Безбородька (з 1875 р.). 1375-1882. Постановка викладання в інституті. Відкриття історичного відділення. М. О. Лавровський як педагог і адміністратор. Інститутські канцелярія і бібліотека. Студентський гуртожиток. У тексті - витяги з статей і промов М. О. Лавровського. Змісту немає.

381. Карпов В. П. Харьковская старина : Из воспоминаний сторожила : (1830-1860 гг.) : [С портр. авт.] / В. П. Карпов. - Харьков : тип. "Южного края", 1900. - Ч. 1. – 519 с., 1 л. портр.

https://search.rsl.ru/ru/record/01003958507

ЦНБ Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна: 908(477.54):94"1654/1917" К26; НІБУ: 9(с2) К265

Карпов Василь Парфентійович (?-14.04.1906) – художник, письменник, громадський діяч, займався комерційною діяльністю, викладав в декількох гімназіях креслення і малювання, організовував вечори і брав участь в них як лектор, друкувався в Харківських губернських відомостях, кореспондент газети «Південний Край». Псевдонім «Дон Базиліо». Належав до однієї з найвідоміших в Харкові купецьких родин.

Про м. Харків 1830-1860 рр., с. Кочеток Харківської губ. Видання представляє дослідження архітектури харківських вулиць у формі спогадів людини, який бачив процес появи, перетворення, зникнення цих самих вулиць.

Виділеного змісту немає. По тексту: село Кочеток теперь и 50 лет назад (историко-литературный очерк), воспоминания старожила г. Харькова.

382. Караваев В.А. Поездка на остров Яву : (Впечатления натуралиста) / В.А. Караваев. – Киев : Типография Императорского Университета Св. Владимира Н.Т. Корчак-Новицкого, 1900. – 166, III с.

НБУВ: три картки - В 088436; В 08618 (зверху ще шифр В 0805121 Крымск); 1 Гімн. VIII А. 134; НІБУ: 91 (знизу) К21

НБ ім. М. Максимовича: 91 Кара;

Караваєв Володимир Опанасович (рос. Караваев Владимир Афанасьевич, 1864-1939) – зоолог, доктор біологічних наук, професор, директор Зоологічного музею ВУАН. У 1898 і в 1912-1913 рр. працював на острові Ява (в Бейтензоргском ботанічному саду).

Про поїздку на острів Яву, яку автор здійснив взимку 1898 р. Під час поїздки були зібрані значні колекції різних тварин і комах. Частина зібраних колекцій надійшла в зоологічний музей Університету св. Володимира, а також в зоологічний музей Київського політехнічного інституту Олександра II, частина ж залишилася особистою власністю автора. Є зміст. 15 глав.

383. Кумпан Н. Преосвященный Иннокентий, архиепископ Херсонский и Таврический: (Из воспоминаний б. келейника) / Н. Кумпан. – Симферополь, 1900. - Відб. із журн.: Тавр. епарх. ведомости. - 1900. - № 24, ч. неофиц. - С. 1755-1762; То же [с изм. загл.] Из воспоминаний об Иннокентии, архиепископе Херсонском, бывшего его келейника // СпбДВ. - 1901. - № 10. - С. 109 - 110.

Кумпан Микола - священник.

1853 - 1857. Про службу під керівництвом Інокентія, образ його життя, риси характеру. Проповіді Інокентія, обставини їх публікації. Про останні дні архієпископа та його смерть. Про архієпископа Інокентія (в миру Іван Олексійович Борисов, рос. Иван Алексеевич Борисов; 15 (27) грудня 1800, Єлець, Орловська губернія – 26 травня (7 червня) 1857, Одеса) – єпископ Російської Православної Церкви; з 24 лютого 1848 архієпископ Херсонський і Таврійський.

384. Лебединцев А. Г. Мои воспоминания / [Соч.] Прот. А. Лебединцева / А. Г. Лебединцев. - Киев : тип. Имп. Ун-та св. Владимира Н.Т. Корчак-Новицкого, 1900. - [2], 69 с.; 25. – https://search.rsl.ru/ru/record/01003692817

НБУВ: ВИ 16004

Лебединцев Андрій Гаврилович (30 червня 1826, Зелена Діброва – 9 листопада 1903) - український церковний діяч, учитель, автор повчань, настоятель Києво-Печерської Ольгінської церкви, рідний брат Арсенія, Данила, Петра і Феофана Лебединцева.

Спогади А. Г. Лебединцева про батьків та навчання в 1837-1847 рр. Змісту немає. Є підрозділи в тексті: О предках. Воспоминания мои об обучении моем в церковной школе села Зеленой Дубравы. Воспоминания о Богуславском Духовном училище за время бытности моей в нем в 1837-42 году. Воспоминания мои о Киев. дух. семинарии за время воспитания моего в ней в низшем отделении (от 1842 до 1844 года). Воспоминания за время бытности моей (1844-45 г.) учеником средняго или философскаго отделения К. Д. Сем. Воспоминания за время бытности моей 1845-46-47 г.) учеником высшаго отделения Киевс. Дух. Семинарии. Воспоминания мои о Духовно-учебной моей службе за время священства моего в двух приходах Киевской епархии до времени выбытия моего в привислянский край.

385. Лебединцев П. Г. Записки протоиерея Петра Гавриловича Лебединцева о "козащине" 1855 года: Предисл. И. Гордиевского / П. Г. Лебединцев. – Киев : Тип. Имп. Ун-та св. Владимира Н.Т. Корчак-Новицкого, 1900. – 50 с. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1900. – Т. 70, июль-авг.

НБУВ: В 118272

Лебединцев Петро Гаврилович (02.01.1820 (21.12.1819), Зелена Діброва, Звенигородський повіт, Київська губернія, Російська імперія –15 (03).12.1896, м. Київ) – український історик, педагог, журналіст, релігійний та освітній діяч.

Про Козаччину 1855 р.; змісту немає. Є передмова священника Іоанна Гордієвського.

386. Ленц Н. И. Воспоминания о В.Н. Лигине. – Одесса: Тип. газ. "Одес. листок", 1900. – 15 с. – Відб. із газ.: Одес. листок. – 1900, № 36.

НБУВ: Ви 4443

Лєнц Микола Іванович (рос. Ленц Николай Иванович, 1830-1906) – краєзнавець, педагог, викладач російської мови і словесності в училищі Аккерманського повіту.

1853-1900. Про підготовку Валер’яна Миколайовича Лігіна (рос. Лигин Валериан Николаевич, (26 липня 1846, Санкт-Петербург – 6 січня 1900, Гієр (Франція) – математик, механік, доктор наук (1873), професор (1873), доцент кафедри механіки (1873-1874), доктор прикладної математики, ординарний професор (з 1879), декан фізико-математичного факультету Новоросійського університету (1884-1889). Заслужений професор Новоросійського університету (1895).

Підготовка Лігіна до вступу до Рішельєвський ліцей (1863). Його робота в галузі середньої освіти (після 1873 г.). Діяльність як міського голови в області народної освіти. Стиль роботи. Без змісту.

387. Петровский В. Исторические и бытовые заметки / В. Петровский. – Харьков : Тип. газ. «Юж. край», 1900. – 53 с.

Петровський Василь (рос. Петровский Василий) – протоієрей, служив у храмі Різдва Богородиці с. Юнаківка Сумського повіту Харківської губернії.

1866-1900 рр. Історичні та побутові нотатки про слободу Юнаківка Сумського повіту Харківської губернії (нині – Сумський район, Сумська область). Відомості про історію місцевості, яку автор знав з 1866 року і де у храмі Різдва Богородиці довго служив священиком.

388. Покотилов Д. Д. Дневник осады европейцев в Пекине : Вып. 1 / Д. Д. Покотилов. – Ялта : Изд. М-ва финансов, 1900. – [2], 85 с. – На обкл.: № 87.

Покотилов Д. Д. Дневник со 2 - го по 31 - е августа 1900 года. [Вып. 2]. - Спб.: Изд. М - ва финансов, 1900. - 35 с.

Покотилов Дмитро Дмитрович (рос. Покотилов Дмитрий Дмитриевич (1865-1908) – російський дипломат, підприємець, дійсний статський радник (1900), посол Росії в Китаї. Директор Російсько-китайського банку, член правління Китайсько-Східної залізниці, чиновник особливих доручень Міністерства фінансів.

22 травня (3 червня) – 31 серпня (12 вересня). Становище російських та інших іноземців у Пекіні під час повстання іхетуанів. Позиція китайського уряду. Охорона російської місії та Російсько-китайського банку. Розміщення іноземців у англійській місії. Побут. Оборона місії. Вступ іноземних союзних військ до Пекіна. Російські війська. Генерал – лейтенант М. П. Ліневич. Діяльність Пекінського відділення Російсько-китайського банку. Від'їзд з Пекіна російських службовців банку та Китайсько-Східної залізниці.

389. Столбцов С. А. А. С. Пушкин по отзывам А. В. Никитенка / С. А. Столбцов. - Харьков : Типо-лит. «Печ. дело» кн. К. Н. Гагарина, 1900. - 14 с. Напеч. также в: Харьк. универс. сб. в память А.С. Пушкина. Х., 1900.

НБУВ: В 042483; Во862929 – Соколов; Гал. 1149 Слов;

НБ ім. М. Максимовича: 8р(Пушкин) Хар

Столбцов Сергій Андрійович (рос. Столбцов Сергей Андреевич)

Згадки про О. С. Пушкіна на сторінках щоденника О.В. Нікітенка (рос. Никитенко Александр Васильевич, 12.03.1805-21.07.1877) - російський історик літератури українського походження, цензор, професор кафедри російської літератури Петербурзького університету (1834-1868), дійсний член Академії наук. Без змісту.

390. Чалый М. К. Вторая Киевская гимназия. 1852-1861. - Киев, 1900. – 88 с. - Отд. отт. КС 1900, т. 69, № 4, с. 16-50; № 6, с. 288-309; т. 70, № 7/8, с. 66-88.

НБУВ: В 084003В, 080487

Чалий Михайло Корнійович (24 вересня 1816, Новгород-Сіверський – 6 (19) лютого 1907) – український педагог і громадсько-культурний діяч, літератор, перший біограф Т. Г. Шевченка.

1852-1861 рр. Спогади про викладацьку діяльності в гімназії, в жіночих приватних пансіонах і училище. Інспекторська робота. Характеристика педагогічного персоналу гімназії. Директора: Н. А. Ригельман, Н. М. Гренков. Опікуни Київського навчального округу: Д. Г. Бібіков, І. В. Міхневич, А. П. Ніколаї, Н. І. Пирогов. Генерал-губернатор Південно-Західного краю І. І. Васильчиков. Без змісту. В тексті є підрозділи: попечительство Н. И. Пирогова (с. 37-70), попечительство барона А. П. Николаи 1861-1862 (с. 70-80), приложение «Заметки по поводу статьи Г. Омельяненка: «О преподавании Русскаго языка и Словесноти» (с. 81-88).

391. Шевченко Ф. А. Из Одессы во Владивосток морским путем: Путевые очерки / Ф. А. Шевченко. – Одесса : Тип. Акц. южно - рус. о - ва печ. дела, 1900. - 73 с.

1896 – 1897 рр. Одеський добровільний флот. Владивосток: вигляд, розташування. Умови життя і заняття населення. Околиці міста. Клімат. Флора і фауна. Про Росію (с. 1-15).

392. Шрамченко Н.А. Воспоминания и стихотворения Н.А. Шрамченко : с портретом / Н. А. Шрамченко. – Киев : [Изд. сыновей авт.] ; (Тип. К.Н. Милевского), 1900. – [2], 109 с., 1 л. портр.

НБ ім. М. Максимовича: 8ут Шрам

Шрамченко Микола Олексійович (рос. Шрамченко Николай Алексеевич, 1813–1898) – випускник історико-філологічного факультету Харківського університету (1840), воронезький поміщик. Належав до козацько-старшинського, згодом – дворянського роду Шрамченків.

20-40-і рр. Родовід автора. Навчання в повітовому училищі і гімназії в Новгород-Сіверському. Харківський університет (1834-1840). Студентський побут. П. П. Артемівський-Гулак, А. С. Венедиктов, І. Я. Кронеберга, І. Н. Рейпольскій.

393. Филиппович И. Ф. Из Летописи прихода Петро-Павловской церкви с. Мигеи Елисаветградского уезда Херсонской епархии / И. Филиппович. – Одесса, 1900. – Відб. із газ.: Херсон. епарх. ведомости. – 1900. – № 20–21.

НБУВ: в журналі Записки императорского Одесского Общества истории и древностей. Т. 23, 1901. С.1-48; Т. 24, 1902. С. 1-32; Ж 26131

Філіппович Іоан (рос. Филиппович Иоанн Федоров) – священик Петро-Павловської церкви с. Мигея, Єлисаветградський повіт, Херсонська губернія (нині Первомайський район, Миколаївська область). Закінчив курс в Одеській

духовній семінарії (1888). 19 липня 1893 р. переведений за власним проханням до Петро-Павлівської церкви с. Мигеї.

Про с. Мігея, Єлисаветградський повіт, Херсонська губернія (нині Первомайський район, Миколаївська область). Про Петро-Павлівську церкву, про священиків церкви Герасима Тировського, Онуфрія Муравського, Григорія Наговського, Іоанна Балдинського, Федора Кошевського, Миколу Красноставського, Іакова Нестеровського, Іакова Балдинського, Семеона Рильського, Георгія Божовського, Іоанна Гончарова, Іоанна Буженицького, Василія Синькевича, Михаїла Федоровського та ін., про церковних старостів. Без змісту.

394. Фотинский О. А. Обыкновенные люди старой Волыни: Из семейной хроники двух поколений дворян Загоровских, во второй половине XVI в. / О. А. Фотинский. – Житомир: Тип. и литогр. М. Денемана, 1900. – [1], 79 с. – Відб. із вид.: Волын. историко-археол. сб. – 1900. – Вып. 2. Почаев, Житомир. С. 117-195.

НБУВ: В147497 - справа на картці 929.1 (Загоровскіе)

Фотинський Орест Авксентійович (Оксентійович) (рос. Фотинский Орест Авксентийович, 23 грудня 1862, с. Батьків Кременецького повіту Волинської губернії – 1931, Житомир) – історик, археограф, архівіст, краєзнавець.

1551 – 1600 рр., Волинь, Загоровські. Про походження прізвища Загоровські, про представників цього роду. Без змісту.

395. Шимановский М.В. О Первом Съезде юристов в Москве : Воспоминания М.В. Шимановского. – Одесса: Тип. газ. «Одес. листок», 1900. – 16 с. – Відб. із газ.: Одес. листок. – 1900. – № 19, 22. [144]

Шимановський Митрофан Васильович (рос. Шимановский Митрофан Васильевич (1845, Одеса – після 1899) - дійсний статський радник, правник-цивіліст, член одеської судової палати, професор Казанського й Новоросійського (Одеського) університетів, член Одеського юридичного товариства.

1875 р. Москва. Перший з'їзд юристів у Москві.

1901

396. Азбель Г. З. Мысли о XX-м веке / Г. З. Азбель. – Киев : Тип. Г. Л. Фронцкевича, 1901. - 22 с.

https://dlib.rsl.ru/viewer/01003694942#?page=2

https://search.rsl.ru/ru/record/01003694942

[144] РНБ 20.59.4.115

Азбель Герш (Герша) Зельманович (Зальманович) (?-1932) – єврейський письменник, дід шахматиста Віктора Львовича Корчного (1931-2016).

XX ст., роздуми про європейські країни, зокрема Англію, Францію, Німеччину, Австрію, Італію, Румунію, Іспанію, також про Росію, Китай. Без змісту.

397. Волк-Карачевский Н. Сорок лет назад: Из воспоминаний мирового посередника первого призыва / Н. Волк-Карачевский. – Киев : тип. Ун-та св. Владимира Н.Т. Корчак-Новицкого, 1901. – [2], 16 с. – Відб. з журн.: Киев. Старина; Т. 73, квіт. 1901. – С. 26-41.

НБУВ: В0303930; В 090631

Волк-Карачевський Никодим Никодимович (рос. Волк-Карачевский Никодим Никодимович, 1829-1913) – мировий посередник, мировий суддя, член Присутствій по селянським, земським та міським справам, гласний губернських та повітових земських зібрань, член земських управ. Брат Григорія Никодимовича (1831-1914).

Про селянську реформу 1861 р. Без змісту.

398. Гарулли В. Институтские воспоминания и стихотворения / В. Гарулли. – Нежин : Тип. Чернигов. губ. правления, 1901. – 67 с.

НБУВ: ВА 104184

Гаруллі Варвара – закінчила Петербурзьке училище ордена св. Катерини в 1868 р.

1863-1868. Вступ до училища. Начальниця Е. В. Родзянко, її особистість і педагогічна діяльність. Відвідування училища Олександром II та іншими членами імператорського прізвища. Класні дами і викладачі. Принц П. Г. Ольденбургский. Побут, традиції, порядки. Організація занять і відпочинку, взаємини старших і молодших вихованок. Випускні екзамени. Без змісту.

399. Дрейфус А. Пять лет моей жизни, 1894-1899 гг.: Полн. пер. с прил. важнейших документов. Вып. 1-5 / А. Дрейфус; Примеч т объяснит. ст. Н. Н. Новикова, д-ра философии Берн. ун-та. – Одесса : [Изд. тип. Исаковича и Бейленсон], 1901. Вып. 1. – 32 с. Вып. 2 – 33-62 с. Вып. 3. – 63-92. Вып. 4. Вып. 5. https://search.rsl.ru/ru/record/01008696105 (Вип. 3)

Дрейфус Альфред (1859-1935) - французький офіцер, єврей за походженням, відданий під суд за безпідставним звинуваченням у зраді і шпигунстві на користь Німеччини і засуджений на довічну каторгу. «Справа Дрейфуса», яка спровокувала політичну кризу у Франції 1898-1899 рр., мала величезний міжнародний резонанс, стала символом захисту окремої особистості від беззаконня і свавілля державних інститутів.

1894-1899 рр., справа Дрейфуса, розповідь автора про цей період життя.

400. Жук В. И. Воспоминание об єкскурсии на Кавказ и Крім с директором Киевской 1-й гимназии Иваном Васильовичем Посадским, 1901 г. / В. Жук. – Киев : Типо-литогр. т-ва И. Н. Кушнерев и Кº, 1901. – 8 с.

Жук Володимир (рос. Жук Владимир) – вихованець Київської 2-ї гімназії.

Посадський-Духовський Іван Васильович (рос. Посадский (Посадский-Духовский) Иван Васильевич) – директор Першої київської гімназії (1892-1903). Статський радник, дійсний статський радник (1902-1903). Директор Сумського реального училища (з 1885 р.)

401. Лазаревский А. М. Отрывки из Черниговских воспоминаний (1861-1863 гг.): По поводу сорокалетия освобождения крестьян / А. М. Лазаревский. – Киев : Тип. Ун-та св. Владимира (Н. Корчак-Новицкого), 1901. – 34 с. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1901. – Т. 72, кн. 3 (март). – С. 352-367; Т. 73, кн. 5 (май). – С. 282-300.

НБУВ: В 0306513; В 06800

Лазаревський Олександр Матвійович (8 (20) червня 1834, Гирявка – 31 березня (13 квітня) 1902, Київ) – український історик, генеалог, джерелознавець та видавець. Організатор національної архівної справи.

1861-1863 рр. Про Положення 19 лютого 1861 р. (з'явились в Петербурзі). Спогади автора. Без змісту.

402. Спомини про Федьковича / Зібрав [та авт. передм., поясн. і приміт.] Роман Заклинський. – Львів : Друк. Наук. Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського, 1901. – 32 с. – Передрук. з Літ.-Наук. Вісника, 1901, т. 13, кн. 2. https://chtyvo.org.ua/authors/Zaklynskyi_Roman/

НБУВ: Айзеншток № 10118/30; Попов 8424

НБ ім. М. Максимовича : 8у(Федькович) Закл

Заклинський Роман Гнатович (псевд. і криптоніми – Іван Гінза, Р.З., Роз., Ром. З., Ром. Закл.; 18.04.1852–20.03.1931) – письменник, літературознавець, педагог, мемуарист, культурно-просвітницький діяч.

Матеріали до біографії Федьковича Юрія Адальбертовича (Осип-Домінік Адальбертович Гординський де Федькович; 08.08.1834–11.01.1888) – письменник, фольклорист, культурно-освітній і громадський діяч.

Три частини: 1. Дві візити у Федьковича (о. Олекси Слюсарчука 1866р.; д. Бучинського 1867 р.); 2. Історія букваря і співанника Федьковичевого та згадка про фотографії Юрія; 3. Спомини д. Семанюка. В книзі листи О. Слюсарчука та Ю.А. Федьковича, спогади М.О. Бучинського та І. Ю. Семанюка [М. Черемшина]. Додаток (с. 31-32).

403. Тяжелов Н. В. Из воспоминаний и записок судебного следователя: Рассказы и очерки / Н. В. Тяжелов. – Киев : Тип. Н. А. Гирич, 1901. – 252 с.

(рос. Тяжелов Николай Васильевич) - судовий слідчий
Спогади автора

404. Филиппович И. Ф. Летопись прихода Петро-Павловской церкви с. Мигеи Елисаветградского уезда Херсонской епархии / И. Ф. Филиппович. – Одесса, 1901. – Відб. із: Записки Одесского Общества истории и древностей. – 1901. – Т. XXIII. – С. 1–48; 1902. – Т. XXIV. – С. 1–32.

Філіппович Іоан (рос. Филиппович Иоанн Федоров) – священик Петро-Павловської церкви с. Мигея, Єлисаветградський повіт, Херсонська губернія (нині Первомайський район, Миколаївська область). Закінчив курс в Одеській духовній семінарії (1888). 19 липня 1893 р. переведений за власним проханням до Петро-Павлівської церкви с. Мигеї.

Зміст по тексту. I. Топографія села Мигеи. Значеніе названія «Мигея» и время его появленія. Основаніе села и первуй церкви. II. Прошлое Мигеи. О гайдамаках и о Мигейском герое Мамае. Находки в Мигее. III. Зависимовсть Мигеи в административном и духовном отношеніях и хронологія всех вообще событій, имевших место в Мигее, или же имеющих к ней каное-либо отношеніе. IV. О владельцах Мигеи. V. Почва, климат, флора и фауна Мигейскаго прихода. Р. Буг. VI. Водяная вальцевая мельница І. Н. Скаржинскаго на реке Буг в с. Мигее. VII. О Мигейском метеорите. VIII. Населенные пункті, входящіе и входівшие в состав мигейскаго прихода. IX. Быт прихожан. X. Семмейныя отношенія и нравственное состояніе прихожан. XI. Обычаи, предразсудки и суеверія. XII. Промислы. Образованіе. XIII. Сведенія о церкви. XIV. О священнослужителях, церковнослужителях и церковных старостах.

405. Чалый М.К. Белоцерковская гимназия (1862–1869) / М. К. Чалый. – Киев : Тип. Ун-та св. Владимира (Н.Т. Корчак-Новицкого), 1901. – [2], 57 с. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1901. - Т. 7. - № 11. - С. 218-224.

НБУВ: ВИ 5690

Чалий Михайло Корнійович (рос. Чалый Михаил Корнилович (или Корнеевич) 24 вересня 1816, Новгород-Сіверський – 6 (19) лютого 1907) – український педагог і громадсько-культурний діяч, літератор, перший біограф Т. Г. Шевченка. Директор чоловічої гімназії в містечку Біла Церква Васильківського повіту Київської губернії.

1862-1869 рр. Спогади. Про призначення директором гімназії і прибуття до місця служби. Гімназія напередодні польського повстання. Педагогічний персонал. Гімназисти, участь деяких з них в повстанні 1863 г. Діяльність автора по наведенню порядку в навчально-виховному процесі. Опікуни Київського навчального округу Ф. Ф. Вітте і О. П. Ширинський-Шихматов. Епізоди з життя провінційного суспільства. Без змісту.

406. Черкунов Н. Т. Военно-грузинская дорога: (Экскурсия учеников Киев. 1-й гимназии на Кавказ в 1901 г.) / Н. Т. Черкунов. – Киев : Типолитогр. Т-ва И.Н. Кушнерев и Ко, 1901. – [2], 54 с., 1 л. ил.

НБУВ: В 09972

Черкунов Микола Трофимович (рос. Черкунов Николай Трофимович (04.06.1884-10.07.1905) – педагог, викладач географії в 1-й Київській гімназії.

Особисті спогади автора. Про подорож по Військово-Грузинській дорозі. Згадується гора Казбек. Без змісту.

407. Экскурсия на Кавказ и в Крым учеников Киевской 1-й гимназии в 1901 г.: [Сборник] / Под ред. директора гимназии И.В. Посадского. – К.: Типолитогр. Т-ва И.Н. Кушнерев и Ко , 1901. – 108, 120 с., 3 л. граф. – На обкл. назва: Экскурсия на Кавказ учеников Киевской 1-й гимназии в 1901 г.

НБУВ: 220084 поряд ще шифр В0804921 Крымск.; Сікорск IVa 213

Посадський-Духовской Іван Васильович (рос. Посадский-Духовской (Духовский) Иван Васильевич, 1850-1912) – педагог, дійсний статський радник (1895), директор 1-ї Київської гімназії (1892-1903).

Спогади. Про підготовку до екскурсії, розповідь про подорож від Києва по Дніпру до Катеринослава, про місто Катеринослав, подорож від Катеринослава до Мінеральних вод, про Владикавказ, про подорож Військово-Грузинською дорогою, про Тифлис, Баку, про подорож з Тифлісу до Батумі, про Батум, Сухум, Новий Афон, Новоросійськ, Феодосію, Ялту, Севастополь, Бахчисарай. Є зміст. Экскурсия учеников Киевской 1-й гимназии на Кавказ и в Крым в 1901 г. Директора И. В. Посадского (с. 3-108). Приложения: Кавказ в историческом отношении (Преподавателя Н. Л. Лятошинского, с. 3-34); Военно-Грузинская дорога (преподавателя Н. Т. Черкунова, с. 35-88); Природа Кавказа в поэзии Лермонтова (преподавателя Н. А. Петрова, с. 89-104); О Пушкине (по поводу экскурсии на Кавказ) (преподавателя П. Л. Когута, с. 105-113); Нефть (по поводу экскурсии на Кавказ) (преподавателя Д. П. Изв…кова, с. 114-120).

1902

408. Бонне Б. Воспоминания крестьянина провансальца / Из рассказов Баниста Бонне. Переделано С. Ф. Русовою [С. Ф. Русовою] / Б. Бонне. – Харьков : Изд. ком. Харьков. о-ва распростр. в нар. грамотности, 1902. – 56 с. На обкл.: № 96.

Русова Софія Федорівна (у дівоцтві – Ліндфорс; 18.02.1856–05.02.1940) – громадська і культурно-освітня діячка, педагог, засновниця укр. жіночого руху в Сх. Україні.

409. Борковський О. Перші хвилі польщини у Львівській академічній гімназії (Спомини з осени 1867 року). – Львів : З друкарні Інститут Ставропигійского під зарядом Йосифа Денисюка, 1902. - 38 с.

ЛННБУ ім. В. Стефаника: М-Возняк В-272

Борковський Олександр Михайлович (псевд. – А. Б., Ал. Б., Б-й, Олекса Сторожинський, Українець; 29. 03. 1843, с. Загутин біля Сянока, нині Жешув. воєводство, Польща – 05. 10. 1921, с. Ваньовичі, нині Самбір. р-ну Львів. обл.) – публіцист, перекладач, громадський діяч.

410. Галабутский Ю. А. Из воспоминаний о духовной школе 70-х годов. / Ю. А. Галабутський. – Киев: Тип. ун-та, 1902. – [2], 36 с. – Відбиток із: Киевская Старина. – 1902. – Т. 79. - № 11. – С. 187-222.

НБУВ: в журналі Киевская старина Ж 1197

Галабутський Юрій Андрійович - студент Одеської духовної семінарії, згодом директор комерційного училища в Ризі.

1873-1881рр. Навчання в Одеському духовному училищі. Матеріальне становище вихованців. Збереження «бурсацьких» звичаїв і традицій. Про вступ автора «казеннокоштним» вихованцем в Одеську духовну семінарію. Навчальна програма. Викладачі. Коло читання семінаристів. Без змісту.

411. Галущинський М.М. Меморіал в обороні прав православних і діссидентів з часів чотиролїтнього сойму / М.М. Галущинський. – Львів, 1902. – 12 с. – Відбиток із : Зап. Наук. Т-ва ім. Шевченка. – 1902. – Т.45.

НБУВ: в журналі ЗНТШ Ж 20869

НБ ім. М. Максимовича: 9сл Галу

Галущинський Михайло Миколайович (25.09.1878 (за іншими даними – 28.09.1878), с. Звиняч Чортківського повіту коронного краю Королівство Галичини та Володимирії у складі Австро-Угорщини, нині Чортківського р-ну Тернопільської обл. – 23.09.1931 (за іншими даними – 25.09.1931), м. Львів] – педагог, військовик, публіцист, культурно-освітній і громадсько-політичний діяч, організатор бібліотечної справи в Галичині, правозахисник. Перший комендант Легіону Українських січових стрільців (УСС), віце-маршалок Сенату Польської Республіки. Член НТШ. [псевдоніми: Височанський, Височанський Микола, Подорожник; криптоніми: Г-ий, Гл. М., Глщ. М., М., М. Г. та ін.

Про видання 1791 р. «Меморіял» невідомого автора. Подано текст оригінал польською мовою. Про польський народ в Варшаві в 1791 р. Стаття, без змісту.

412. Голубовский П. В. Памяти Н. М. Карамзина: поминка по нём в заседании 26 мая 1901 г. / П. В. Голубовский. – Киев : Тип. Р. К. Лубковского ,

1902. – 7 с. – Відбиток із вид. : Чтения в ист. об-ве Нестора-летописца. – 1902. – Кн. 16.

НБУВ: В031764

Голубовський Петро Васильович (16 червня 1857, місто Мінусинськ, нині Красноярського краю, Російська Федерація) – 18 березня 1907, Київ) – історик. Належав до Київської школи істориків Володимира Антоновича.

Про Карамзіна Миколу Михайловича (1766-1826) – історика, письменника. Про його історичну працю «Історія держави Російської» (томи 1-12, 1816 –1829 рр.). Без змісту.

413. Горняк Н. Жизнь одного углекопа: (Автобиографический очерк) / Н. Горняк. – Харьков : Типо-лит. «Печатное дело», кн. К. Н. Гагарина, 1902. – 45 с.

Горняк Н. – в 1882 р. обійняв посаду підрядника на одній із донбаських шахт.

1867 – 1898. Дитинство автора. Батьки – німецькі емігранти. Смерть батька. Вітчим – робітник – гірник. Робота у шахті Донецького басейну. Умови праці та побуту шахтарів. Одержання посади підрядника. Наприкінці тексту – вірші автора. Автобіографічний нарис, який показує соціальну картину Росії кінця XIX століття. З додатком віршів автора. Спогади автора про події, коли він працював на донбаській шахті.

414. Драгоманов М. П. Два учителі: Спомини [про К. Й. Полевича та О. І. Строніна] / М. П. Драгоманов. – Львів : Накладом Укр.-Руcько Видавн. Спілки. Друк. Наук. Т-ва ім Шевченка. Під зарядом К. Беднарського, 1902. – 80 с. – (Літ.-Наук. Б-ка / Відповіда за ред. В. Гнатюк; Ч. 27. – Відб. з часопису: Народ. – 1894. – Ч. 11-15. https://elib.nlu.org.ua/view.html?&id=9449

НБУВ: А 15475/270 Иб знизу через риску 12478 (перекреслено олівцем)

Драгоманов Михайло Петрович (Псевдоніми – Кирило Василенко, Волинець, М.Галицький, М.Гордієнко, П.Кузьмичевський, П.Петрик, М.Толмачов, Українець, Чудак та ін., 30(18).09. 1841–02.07(20.06).1895) – громадський та політичний діяч, історик, філософ, публіцист, фольклорист, літературознавець.

1853-1859 рр. Спогади автора про Полевича Казимира Йосиповича (рос. Полевич Казимир Йосипович) – латиніст, та Строніна Олександра Івановича (1826-1889) – історик, педагог, громадський діяч. Були викладачами М. Драгоманова у Першій чоловічій гімназії в 1853-1859 рр. Без змісту.

415. Дунин-Карвицкий И.К. Воспоминания офицера, служившего во время Крымской кампании в Лейб-гусарском Павлоградском Его Величества Императора Александра II полку, Иосифа Дунин-Карвицкого : (Пер. с польского) / И. К. Дунин-Карвицкий. – Киев : Д. Пашковский. Тип. Имп. ун-та Св. Владимира акц. о-ва Н.Т. Корчак-Новицкого, 1902. – [4], 245 с.

НБУВ: В 238820; В 238820 Дунін

НБ ім. М. Максимовича : 9с1 Дуни

Дунін-Карвицький Йосип Казимирович (рос. Дунин-Карвицкий Иосиф Казимирович, 1833 - ?) - унтер-офіцер гвардійської кавалерії, прапорщик запасу армійської кавалерії. Служив в лейб-гвардії Уланському Його Величності полку, в запасі армійської кавалерії Новоград-Волинського повіту (18.12.1901)

1854-1856 рр. спогади про Кримську кампанію. Без змісту.

416. Иловайский С. И. Три дня в Гаграх или страничка из «Тысячи и одной ночи» / С. Иловайский. – Одесса : Типо-Литография А. Ф. Соколовского, 1902. – 28 с., 1 вкл. л.: ил. – Відб. із: Зап. Крым. Горного клуба. - № 6.

НБУВ: В0304201

НБ ім. М. Максимовича : 91 Илов

Іловайський Сергій Іванович (рос. Иловайский Сергей Иванович, 1861–1907) – російський юрист-правознавець. Один із перших російських альпіністів, хто відвідав Піренеї і склав записки про цю подорож.

Спогади автора про Кавказ, 1888 р. Новий Афон. Про подорож в 1889 р. до Тіроля і Швейцарии. Про Кримський гірський клуб (м. Одеса), його діяльність, подорож автора в Гагри. Без змісту.

417. Кашменский Ф. Г. Воспоминая о профессоре Харьковского университета А.А. Потебне / Ф. Г. Кашменский. – Харьков, 1902. – 19 с. – Відб. із журн.: Мирный труд. – 1902. – № 1.

НБУВ: Айзеншток № 10008/28

НБ ім. М. Максимовича: 401 Кашм

Кашменський Ф. Г. – колишній студент Харківського університету.

Спогади автора про Потебню Олександра Опанасовича (рос. Потебня Александр Афанасьевич) (1835 – 1891) – мовознавець, філософ, фольклорист, етнограф, літературознавець, педагог, громадський діяч. Без змісту.

418. Крижановський А. Причинки до історії роду Бибельських, зібрані арцибіскупом львівським Яном Прохніцким: До друку приладив М. Грушевський / А. Крижановський. – Львів : Накладом Т-ва імені Шевченка. – Записки НТШ. – 1902. – Т. 48, кн. 4. – С. 1-12 [7].

НБУВ: в журналы Ж 20869 (Записки НТШ т. 48 кн. 4. с. 1-12);

НБ ім. М. Максимовича: 902 Криж

Крижановський Аристарх (Арістарх) - ?

Про історію роду Бибельських. Автор друкує документи, передані йому арцибіскупом львівським Яном Прохніцким, оригінали документів іншими мовами. Без змісту.

419. Лебедев И. Н. Поездка воспитанниц Черниговского епархиального женского училища в Москву, Троице-Сергиеву Лавру и вниз по волге до Самары: описание поездки / И. Н. Лебедев. – Чернигов : Тип. Губ. правл., 1902. – 43 с. – Відбиток із газ.: Чернигов. епарх. известия. – Отд. неофиц. - № 15, с. 533-542; № 16, с. 575-584; № 17, с. 602-609; № 18, с. 628-643.

(рос. Лебедев Иван Николаевич)

18 червня – 4 липня 1902 р.? Спогади про подорож. Про Москву, історія, визначні пам'ятки, собори. Троїце-Сергієва Лавра та ін.

420. Мержеевский И. П., Черемшанский А. Е., Сикорский И. А. Иван Михайлович Балинский, отец русской психиатрии: По воспоминаниям его учеников академика И.П. Мержеевского, А.Е. Черемшанского и проф. И.А. Сикорского. – Киев : Литогр.-тип. т-ва И.Н. Кушнерев и К°, 1902. – 58 с.: портр. – Окр. відб. із журн.: Вопр. нервно-псих. медицины. – 1902. – Т. 7. – С. 1-58

НБУВ: Сікорск. III с 93 Миколаївська обласна універсальна наукова бібліотека : 617/М 52

Мержеєвський Іван Павлович (рос. Мержеевский (Шелига-Мержеевский) Иван Павлович) [10(22).2.1838 – 5.3.1908) - психіатр, невропатолог, один з основоположників російської психіатрії. Учень І. М. Балінського.

Черемшанський Олександр Євграфович (рос. Черемшанский Александр Евграфович, 1838-1905) - російський лікар-психіатр, директор лікарні "Всіх скорботних" для душевнохворих в Санкт-Петербурзі.

Сікорський Іван Олексійович (26 травня 1842, с. Антонів, Сквирський повіт, Київська губернія, Російська імперія – 14 лютого 1919, Київ) – психіатр, психолог, професор Київського університету Св. Володимира.

Спогади про Балинського (Балінського) Івана Михайловича (рос. Балинский Иван Михайлович, (23.05(4.06).1827, Яшуни – 11(24).03.1902, Санкт-Петербург) – російський психіатр, дійсний статський радник, професор медико-хірургічної академії (1860–1876). Без змісту.

421. Окуневский Я. Листи з чужини / Ярослав Окуневский. – [Т. II]. – Львів : Наклад Антона Хойнацкого. Виданє Д. Лукіяновича. З друкарні В. А. Шийковского у Львові, 1902. – 265 с. [3]. – Режим доступу: https://shron1.chtyvo.org.ua/Okunevskyi_Yaroslav/Lysty_z_chuzhyny_Tom_2.pdf? (1-й т. див. № ???).

НБУВ: В 3441/ II И, В 3045 И, УНД №780/2

Про автора див. № ???.

Кінець XIX ст. Єгипет. Туніс. Італія. Туреччина. Зібрано різний матеріал: про поїздки з військовими до Єгипта (Каїр), Туреччини, Маґрибу (суч. – Туніс), Занзібара, Рима та ін. Опис міст і місць (ночівля, спілкування з мешканцями, пейзажи й архітектура, базари, одяг, магазини, державні заклади), культури й релігії місцевих народів, а також їхня європеїзація. Поїздка до Нилу, враження

від пірамід, спілкування з бедуїнами. Записки про Поділля, зустрічі в Києві (у Миколи Лисенка), спомини про Михайла Драгоманова та Остапа Терлецького.

Зміст: Африка. Єгипет (6 частин+Уваги (замітки автора)): Із Магребу. (частини: Танґер. Уваги). Із Занзібару. (частини: Султан Саід-Каліфа-бен та його правління. Deutsch-ostafrikanische Gesiischaft та Imperial British East Africa Company. Місії та їх цілі. Негри. На селі. Невільництво та будучність Африки. Никола [розповідь про матроса]. Уваги). Quae supersunt. (частини: З України. Із Риму. Письмо з Крети. Уваги. Із Цейльона. Із записок моряка. (частини: Із Крети. Куди сіялись руські кости? Мручок. Масковий бал). Із Гір Гімаляйских (Одна картина з подорожних споминів, списана по поводу депутації у Відні). На березї Адриятицкого моря. По морю плаваючи. Сьвят-Вечір. Ми нарід старокультурний. Мої знайомі (Ескізи з колишньої рускої кольонії у Відни). (частини: I. Ritter v. Калина, Ritter v. Голова. II. Товариш Орися). Михайло Драгоманов. Памяти Остапа Терлецкого.

422. Памяти Г. Я. Близнина: Сборник. – Елисаветград : Тип. Н.Ш. Сейдера, 1902. - 80 с.: 1 ил. порт.

Автори: Марков Микола Федосійович – інспектор Елисаветградського реального училища, Слободський О. (рос. Слободской А.), Чухрей І. Г.

Збірник статей, присвячених Близніну Гаврилу Яковичу (рос. Близнин Гавриил Яковлевич, 22 вересня 1838, Санкт-Петербург – 21 липня, 1901, с. Дахнівка на Черкащині) – науковець, піонер у справі становлення та розвитку сільськогосподарської служби на Півдні України, завідувач Єлисаветградської метеорологічної станції, викладач природничої історії та хімії Єлисаветградського земського реального училища. У виданні надруковані спогади про нього його колег та учнів. Книгу розпочинає стаття самого Г. Я. Близніна «Высота полых вод г. Елисаветграда», яку він підготував і мав надрукувати після відпочинку.

До збірника увійшли такі статті: Марков М. Ф. Гавриил Яковлевич Близнин «Некролог, помещ. в Ведомостях Елисаветградского гор. обществ, управления» - 1901. Згадка про смерть Близніна у селі Дахнівка Черкаського повіту Київської губернії (с. 33-38);

Марков М. Ф. «Г. Я. Близнин как преподаватель» - 1870-1901. Г. Я. Близнін як педагог. Створені ним колекції природничо-історичного кабінету Єлизаветградського реального училища (с. 41-47).

Слободской А. «Несколько часов с Г. Я. Близниным. Воспоминания ученика дополнительного класса» - 1890-ті роки. Перший урок Близніна в 3-му класі реального училища з природничої історії. Його заняття із учнями на Метеорологічній станції (с. 54-56).

Чухрей І. «Г. Я. Близнин среди учащихся. Воспоминания ученика дополнительного класса» - 1890-ті роки. Розповіді Близніна про екскурсії в районі Кривого Рогу та огляд печери в Криму. Його прогулянки із учнями. (с. 51-53) та ін.

423. Памяти Николая Николаевича Соловцова: [Некролог, воспоминания, материалы из газет]. - [Одесса: Изд. М. П. Г-к, 1902]. – 36 с.: ил.

НБУВ: В 02960

Про Соловцова Миколу Миколайовича (справжнє прізвище – Федоров; нар. 3 (15) травня 1857, Орел – пом. 12 (25) січня 1902, Київ) – російський актор, режисер, антрепренер, засновник театру «Соловцов».

Без змісту. По тексту виділено окремі статті: Николай Николаевич Соловцов (с. 3-5), Герцог Лоран Памяти Н. Н. Соловцова (с. 6-11), Последние дни Н. Н. Соловцова (с. 11-20), Выражения соболезнования (с. 20-25), Печать о кончине Соловцова (с. 26-30), Артисты о Н. Н. Соловцове (с. 30-31), Похороны Н. Н. Соловцова (с. 32-35). Всі статті без авторів, тільки одна Герцог Лоран.

424. Пять лет моей жизни, 1894-1899 гг.: Пер. с. фр. с прил. важнейших документов / А. Дрейфус. – Одесса : [Изд. тип. Исаковича и Бейленсон], 1902. – 184 с. – В дод. ст.: Ложный шаг буржуазной Франции / Н. Н. Новиков

Дрейфус Альфред (9 жовтня 1859, Мюлуз – 12 липня 1935, Париж) – капітан Генерального штабу Французької республіки, єврей за походженням.

1894-1899 рр. Справа Дрейфуса. Розповідь автора про цей період. Без змісту. Стаття Н. Н. Новікова «Ложный шаг буржуазной Франции» (с. 153-184.)

425. Ренан Э. Будущее науки : Воспоминания детства и юности: Пер. с фр. / Под. ред. [и с предисл.] В. Н. Михайлова / Э. Ренан. – Киев : Изд. Б. К. Фукса, [1902]. – 211 с.

НБУВ: В093027; В 082762

Ренан Жозеф Ернест (фр. Joseph Ernest Renan, 28 лютого 1823 – 2 жовтня 1892) – французький експерт стародавніх мов і цивілізацій Близького Сходу, письменник і філософ.

Спогади автора. Про родину, навчання. Є зміст.

426. Сорокин Г. И. «Учитель дружище»: (Школьные воспоминания) / Г. И. Сорокин. – Киев : Тип. Имп. Ун-та св. Владимира Акционер. о-ва Н. Т. Корчак-Новицкого, 1902. – [2], 22 с. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1902. - Т. 77. - № 5. - С. 208-229.

НБУВ: ВИ 17387

Сорокін Гаврило Іванович (рос. Сорокин Гавриил Иванович, 26 березня 1858, с. Дмитрівка Знам`янського р-ну - ?, до 1917 р.) – священик, історик, етнограф, краєзнавець, настоятель Покровського храму м. Єлисаветграда, автор праці з історії с. Дмитрівка Знам'янського р-ну, один із засновників Єлисаветградської Громадської бібліотеки.

1880-і рр. Спогади про перебування в Єлисаветградському духовному ічилищі, про викладачів, класні заняття, поведінку учнів на уроках і поза навчальним закладом. Згадується С. Я. Рой. Без змісту.

427. Стороженко Н. В. Мое знакомство с П. А. Кулишем / Н. В. Стороженко. – [Киев: Б. и., 1902]. – 6 с. – Відб. із вид.: Под знаменем науки: Юбилейный сборник в честь Н. И. Стороженко,. - Москва, 1902. - С. 244-248.

НБУВ: В 035167

Стороженко Микола Володимирович (29 травня 1862 – 1942 чи 31 жовтня, 1944, Франція) – український історик і педагог родом з Пирятинщини. Вихованець Київського університету, учень В. Антоновича.

Спогади про знайомство М. Стороженка з Кулішем Пантелеймоном Олександровичем (1819-1897) – письменник, фольклорист, етнограф. Їх переписка. Автор збирав матеріали про свого родича Олексія Петровича Стороженка. І звернувся до П. Куліша з офіційним листом 5 грудня 1884 р., щоб отримати матеріали для біографії О. Стороженка. Без змісту.

428. Франко І. Я. Др. Остап Терлецький: Спомини і матеріяли Івана Франка / І. Я. Франко. – [Львів, 1902]. – 64 с. – Відб. із: Зап. Наук. Т-ва ім. Шевченка. – 1902. – Т. 50.

НБУВ: Айзеншток 10071/3

Франко Іван Якович (27 серпня 1856, с. Нагуєвичі – 28 травня 1916, Львів, Австро-Угорщина) – видатний український поет, прозаїк, драматург, літературний критик, публіцист, перекладач, науковець, громадський і політичний діяч.

Спогади про Терлецького Остапа Степановича (псевдоніми і криптоніми – Ів.Заневич, В. Кістка, В. Мак, О.Т., О.Т-кий, 1850-1902) - громадський і політичний діяч, публіцист і літературознавець. Без змісту

429. Чаговец В. А. Свидетельство стродавних людей / Сообщил В. А. Чаговец. – [Киев, 1902]. – 18 с. – Відб. із вид.: Чтения в Ист. о-ве Нестора-Летописца. – 1902. – Кн. 16. - Отдел. III. - С. 84-101. http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=CHIONL16

НБУВ: у журналі Чтения в Ист. об-ве Нестора-Летописца - Ж Кротевич 54 кн. 16 вып. IV 1902 г.

Чаговець Всеволод Андрійович (5(17).02.1877, м. Старокостянтинів, нині Хмельницької обл. – 20.12.1950, Київ) – український журналіст, драматург, театрознавець, музикознавець, критик.

Про історичне джерело «Свидетельство стародавних людей», де мова йде про земельні справи Малоросії. Опубліковано текст, який зберігається в Гоголівському сімейному архіві, а потім в бібліотеці Товариства Нестора-літописця. Згадуються села Вихвастов, Буровка, Дроздовиця, Полуботки; слободи Невкля, Ловинь, Олександрівка. Спогади з Гоголівського сімейного архіву, показання старожилів. Без змісту

430. Чаговец В. А. Семейная хроника Гоголей: [По бумагам семейного арх.: Исслед. и материалы] / В. А. Чаговец. – Киев : Тип. М.М. Фиха, 1902. – 73 с.: ил. , 6 л. ил. – На обкл. назва: О Гоголе и его предках. – Відб. із вид.: Чтения в Ист. о-ве Нестора-Летописца. – 1902. – Кн. 16. - Отдел III. - С. 3-71. http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=CHIONL16

НБУВ: ВО 835895; ВС48610; НІБУ: Ч-128 (нижче) Чаговец В.

НБ ім. М. Максимовича: 8р(Гоголь) Чаго

Про автора див. № ???.

Про М. В. Гоголя (1809-1852) та його родину. Без змісту. Є додатки. Документи, листи.

431. Шрамченко А. Н. А. А. Навроцкий: (По поводу десятилетия со дня смерти его) / А. Н. Шрамченко. – Киев : Тип. Ун-та св. Владимира Акционер. о-ва Н.Т. Корчак-Новицкого, 1902. – [2], 31 с. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1902.

НБУВ: Айзеншток І 0002/ 26

Шрамченко Олександр Миколайович (26(14).03.1859–29.04.1921) – громадський і культурний діяч, етнограф.

Про Навроцького Олександра Олександровича (28.07(09.08).1823, с. Антипівка Золотоніського пов. – 10 (22).10.1892, Темір-Хан-Шура, Дагестан) – український громадсько-політичний і культурний діяч, поет і перекладач, член Кирило-Мефодіївського братства. Без змісту.

432. Шутки, остроты и избранные мысли Н. В. Гоголя: Собр. анекдотов, острот, шуток, избр. мыслей и воспоминаний современников / Собрал М.С. Козман. – Одесса : Изд. кн. изд-ва М.С. Козмана. Тип. Б. Сапожникова, [1902]. – 48 с.

Козман Морей Самойлович (рос. Козман Морей Самойлович) - (1877-1963) - відомий одеський книговидавець-просвітитель і власник книгарні.

Історичні анекдоти.

433. Экскурсия учеников Киевской 1-й гимназии в Москву, Санкт-Петербург, Финляндию, Ревель, Ригу и Вильну в 1902 г. / Под ред. директора гимназии И.В. Посадского. – Киев : Тип. Т-ва И. Н. Кушнерев и К°, 1902. – 192 с.

НБУВ: 1 Гімн. VIII А 221; В178748; В 194219; В 083134; ВИ23356

Про екскурсію до Москви, Санкт-Петербурга, Фінляндії, Ревеля, Риги, Вільни. Спогади. Є зміст. Додатки: Москва (с. 3-67), С.-Петербург (с. 68-91), Головні історичні міста Прибалтійського та Південно-Західного краю (с. 92-117), художні музеї Москви і С.-Петербурга (с. 118-…)

1903

434. Богров Г. Похождения Ерухима: Рассказ из жизни кантониста / Г. Богров. – Одесса : Книгоизательство Шермана, [1903]. – 100 с.

НБУВ: В 248990

Богров Г. И.

Розповідь автора про друга Ерухима. Спогади про дитинство. Без змісту.

435. Борзаковский П. К. В начале реформы бурсы : (из воспоминаний) / [соч.] П. Борзаковского. – Киев : Типо-лит. Имп. ун-та Св. Владимира, Н.Т. Корчак-Новицкого, 1900. – [2], 31 с. – Отд. оттиск: Киевская старина. Т. 82, Июль-август, кн. 1-2, 1903 г. С. 171-220. (1-ше вид. див. ???).

НБУВ: КС Ж 1197, 1903 т. 82, 7-9; є видання за 1898 р. В 15288И

НБ ім. М. Максимовича: 8рт Борз

Борзаковський Петро Корнійович (1855 – не раніше 1914) – історик-популяризатор, біограф. Навчався у Полтавській духовній семінарії.

Спогади пер. пол. 1870-х рр. спогади автора про іспити в Полтавській семінарії, про навчання, про лекції, реформу семінарії. Без змісту. По тексту є виділені підрозділи: 1. Неожиданные тревоги; 2 В дни приема; 3 Поддержка; 4. Лекции; 5. Экзамены; 6. В казенном доме; 7. Высокий гость; 8. Бегство.

436. Бунин Н. Из записок бывшего преподавателя семинарии / Н. Бунин. – Каменец-Подольский : Тип. С.П. Киржацкого, 1903. – 40 с. – Відбиток із газ.: Подол. епар. ведомости. – 1903. - № 32. – С. 1020-1043; № 33. – С. 1053-1069.

Бунін Н. - кафедральний протоієрей.

Про виховання, роздуми, думки автора. Вихованці-викладачі.

437. Вересаев В. В. Записки лікаря: [Пер. Маруся Полтавка] / В. В. Вересаєв. – Львів : Накл. Укр.-Рус. вид. спілка. З друк. В. А. – Шийковського, 1903. – 297 с.

НБУВ: УНД № 1032 (конв. 1-3), книга знаходиться на Володимирській , зал зарубіжна україніка

Вересаєв Вікентій Вікентійович (рос. Вересаев Викентий Викентиевич; справжне прізвище рос. Смидович; 04(16). 01. 1867, м. Тула, нині РФ – 03. 06. 1945, Москва) – російський письменник і літературознавець, за фахом лікар.

Перевидання книги 1901 р. укр. мовою. В своїх творах Вересаєв торкнувся багато актуальних питань медицини і суспільства. Його «Записки лікаря», опубліковані в 1901 р, і до цього дня не втратили свого громадського і навіть (незважаючи на прогрес науки) медичного значення. Автор відверто розповідає суспільству про свою лікарську діяльність і її результати, а також про свої лікарські помилки. В результаті автором була створена вражаюча об'єктивна картина стану не тільки сучасної медицини, але і суспільства в цілому. Чимале місце в ній займають питання навчання професії, яскраво описуються переживання студента-медика. Без змісту.

438. Верзилов А. В. Памяти Александра Матвеевича Лазаревскаго / А. В. Верзилов. – Чернигов : Тип. Губ. Правл., 1903. – 10 с. : портр.

НБУВ: В2273И

Верзилов Аркадій Васильович (рос. Верзилов Аркадий Васильевич, 10 грудня 1867, с.Ковчин Чернігівського повіту і губернії (нині – Куликівський район) – 14 липня 1931, м. Чернігів) - український історик, краєзнавець, археолог, педагог, громадський діяч; член чернігівської «Громади» та «Просвіти».

Про Лазаревського Олександра Матвійовича (1834 – 1902) – український історик, генеалог, джерелознавець та видавець. Без змісту.

439. Де-Витте Е. И. Из путевых впечатлений. Буковина и Галичина : Лето 1903 г. : Сообщение, чит. Е.И. Де-Витте в общем собрании Киевского слав. благотвор. о-ва 22 окт. 1903 г. - Киев : тип. И.И. Горбунова, 1903. - [2], 49 с. - (Из путевых впечатлений).

НБУВ: дві картки - В 0127098 зверху ще два шифри В4136И; В3206И комп. 4; Грінченко Б. В050086 (конв. 1-12)

Де-Вітте Єлізавета Іванівa (рос. Де-Витте Елизавета Ивановна 1833 або 1834 - після 1915) - педагог, письменниця.

1903 р., Буковина, Галичина. Економічне становище Галичини. Українофільство в Галицькій Русі. Без змісту

440. Де-Витте Е.И. Путевые впечатления : Далмация, Герцеговина, Босния и Сербия : Лето 1902 г. / Е. И. Де-Витте. - Киев : тип. М.М. Фиха, 1903. - 127 с. http://books.e-heritage.ru/book/10093754

НБ ім. М. Максимовича: 9сл Де-Ви

Де-Вітте Елізавета Іваніва (рос. Де-Витте Елизавета Ивановна 1833 або 1834 - після 1915) - педагог, письменниця.

1902 р. Далмація, Герцоговина, Боснія, Сербія. Без змісту.

441. Детлов К. К. Новороссийские драгуны перед императором Александром II. Очерк и воспоминания. - Киев, 1903. – Отд.отт. - РС, 1883, т. 38, N° 4, с. 155-174.

НБУВ: В 0302706 сторінки зі статті підшиті у збірник, не окреме видання.

(рос. Детлов Константин Карлович) - офицер 3-го Новороссийского драгунского полка.

50-і рр. Участь полку в Кримській війні. Огляди у Варшаві в присутності Олександра II (1857, 1859). Командир полку К. К. Шульц, його бесіди з царем. Офіцер Н. Д. Чутя. Спогади. Без змісту.

442. Иконникова А.Л. Воспоминания о деятельности Ф. Я. Фортинского на Высших женских курсах в Киеве / А. Л. Иконникова. – Киев : Тип. М. М. Фиха, 1903. – [2], 67-75 с.

НБУВ: ВИ 22863

Іконнікова (Іконникова) Анна Леопольдівна (уроджена Родзевич, рос. Иконникова (Родзевич) Анна Леопольдовна, 1847 - вересень 1922) – історик, науковиць, автор наукових посібників.

1878-1882. Відкриття курсів. Фортинський Федір Якович (15 (27) лютого 1846, Шостьє – 12 (25) грудня 1902, Київ) – український науковець, історик-медієвіст, ректор Київського університету (1890-1902) як викладач історії середніх віків та голова Опікунського комітету курсів. Іспити. Перший випуск на історико-філологічному відділенні. Опікунський комітет. Без змісту.

443. Копач І. С. Родинне життє: (Гадки проф. д-ра Фрідріха Паульзена): Під розвагу руским “соколикам і паннам” / І. С. Копач. – Львів : Накладом авт. Печатня В. А. Шийковського, 1903. – 96 с.

НБУВ: ВИ3107

Копач Іван Симонович (псевд. і крипт.: Народовець, Г. Кичун, І. К., К. І., І. К-ч; 04. 03. 1870, с. Грозова, нині Грозьове Старосамбір. р-ну Львів. обл. – 07. 10. 1952, Львів)

Про існування родинного життя. Без змісту. В тексті виділено:

Переднє слово (с. 3-5), 1 Єство родини (с. 7-13), 2. Родина яко забороло історії людського життя (с. 13-16), 3. Відносини су пругів до себе (с. 16-23), 4. Родичі і діти (с. 23-27), 5. Родина яко розсадник моральности (с. 27-31), 6. Стан вільний (с. 31- 38), 7. Одноженьство (моногамія) (с. 38-42), 8. Розвід (с. 42-49), 9. Свобода в справі закладання родини (с. 49-52), 10. Еманципация женщин (с. 52-67), 11. Жіночі студії (с. 67-73), 12. Правні відносини в родині (с. 73-76), 13. Жите полове (77-84), 14. Проституция (с. 85-89), 15. Слуги (с. 90-94).

444. Котляров А. К 50-летнему юбилею Владимирского Киевского кадетского корпуса, 1852-1902: Посвящается нынешним кадетам из дорогих воспоминаний бывшего кадета / А. Котляров. – Киев : Тип. С. Кульженко, 1903. – 8 с.

«Книга в Україні 1861–1917 Матеріали до репертуару української книги Вип. 8, ч. 2 Ко-Кя. Київ, 2006»

Котляров Олександр Прокопович (рос. Коляров Александр Прокофьевич, (р. н. 1842) - офіцер, пізніше підприємець.

1840-1890-ті рр. Дитинство в Чернігівській губернії. Батько - поміщик П. С. Котляров, його служба в армії. Літературні заняття автора, дружба і розрив з П. О. Кулішем. Ярмарок в Кролевець. Родичі - чиновники, поміщики і цукрозаводчики Четверикова. Селянські заворушення в маєтку М. Ф. Четверикова (1862). Перебування у Володимирському-Київському кадетському корпусі. Служба в 5-м Каргопольського драгунському полку. Командир полку А. А. Набель, офіцери А. І. Сихра і ін. Участь в придушенні повстання 1863 р в Царстві Польському. Служба залізничним касиром в Твері. Торгово-підприємницька діяльність на Північному Кавказі. Управління цукровими заводами в Чернігівській губернії. У тексті - вірші П. С. і А. П. Котлярова.

445. Кронштадский И. Мысли мои по поводу насилий христиан над евреями в г. Кишеневе: Слово / И. Крондштадский. – Одесса : Изд. Иохельчика. Тип. Иохельчика, 1903. – 11 с. – Додаток: Слово епископа Антония о кишеневских событиях.

Кронштадський Іоанн (при народжені Сєргієв Іван Ілліч, рос. Сергиев Иван Ильич, 31 жовтня 1829 р., с. Сура – 2 січня 1909 р., Кронштадт) – чудотворець, протоієрей, церковний письменник межі XIX-XX ст.

Про еврейські погроми в м. Кишинів.

446. Падалка Л. В. Остатки старины на Нижнем Днепре : (Из записной книжки) / Л. В. Падалка. – Киев : Тип. Н.А. Гирич, 1903. – 13 с. - Відб. із журн.: Археол. Летопись Юж. России. – 1903. – № 2. – С. 95-107.

НБУВ: ВИ3172

Падалка Лев Васильович (14 (02).02.1859, с. Чорнухи (нині с-ще міськ. типу Полтав. обл.) – 01.05.1927, м. Полтава) – історик, археолог, етнограф, краєзнавець, статистик, культурний і громадський діяч.

Про пам’ятки старини на Нижньому Дніпрі. Матеріали із записних книжок автора з подорожніми замітками. Без змісту.

447. Петровский С.[В.] Вечная память!: Воспоминания и характеристики / С. Петровский. – Одесса : [Изд. авт.], 1903. – 114, [1] с.

Петровський Сергій Васильович (рос. Петровский Сергей Васильевич, 1864-1934) – священик, законовчитель Одеського кадетського корпусу. Закінчив Ярославську духовну семінарію.

Спогади про архієпископа Інокентія (в миру Іван Олексійович Борисов, рос. Иван Алексеевич Борисов; 15 (27) грудня 1800, Єлець, Орловська губернія – 26 травня (7 червня) 1857, Одеса) – єпископ Російської Православної Церкви; з 24 лютого 1848 архієпископ Херсонський і Таврійський.

448. Савенко А. И. Столица Северской земли: Из поездки в Чернигов / А. И. Савенко. – Киев : Тип. Т-ва И. Н. Кушнерев и К°, 1903. – 33 с. – Відб. із газ.: Киевлянин. – 1903. – № 105–107.

НБУВ: АО1610

Савенко Анатолій Іванович (рос. Савченко Анатолий Иванович, 16 (28) грудня 1874, Переяслав, Полтавська губернія - 1922, Керч, Кримська АСРР) – російський громадський та політичний діяч націоналістичного спрямування, юрист, автор путівників.

Спогади, розповідь автора про поїздку до Чернігова, (опис вражень) враження автора від міста, опис соборів, музеїв. Без змісту.

449. Сергий, епископ. Высокопреосвященный Феогност, митрополит Киевский и Галицкий: Его кончина и погребение / Сергий (К. И. Ланин), епископ. – К., 1903.

НБУВ: Ж30127 Крымс. (Труды Киевской духовной академии 1903 № 2)

Сергій Ланін (рос. Сергий, в миру Ланин Константин Иванович, 20 липня 1852 – 5 серпня 1904) – церковний діяч часів Російської імперії. Архієпископ Сергій (в миру Костянтин Іванович Ланин, 20 липня 1852 Москва - 5 серпня 1904) - єпископ Російської православної церкви, архієпископ Ярославський і Ростовський.

Про митрополита Феогноста (у миру Георгій (Єгор) Іванович Лебедєв; 1829, село Замиття, Бежецький повіт, Тверська губернія - 22 січня 1903, Санкт-Петербург) - єпископ Російської православної церкви, митрополит Київський та Галицький.

450. Стебницкий П. Я. Малороссы в Петербурге / П. Я. Стебницкий. – Киев : Тип. Ун-та св. Владимира, 1903. – [2], 10 с. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1903.

НБ ім. М. Максимовича: 31 Ирпе

Стебницький Петро Януарійович (25 листопада 1862, Гореничі, Київська губернія Російська імперія – 4 березня 1923) – громадський і політичний діяч, письменник і публіцист (псевдоніми – П. Смуток, И. Ірпенський).

Про перепис населення в Петербурзі 1900 р.

451. Титов Ф. И. Высокопреосвященный Феогност митрополит Киевский и Галицкий: Его кончина и погребение / Ф. И. Титов. – Киев, 1903. - Відб. із: Кончина и погребение в Бозе почившего митрополита Феогноста // ТКДА, 1903, №1.

НБУВ: Ж 30127 Крымс (Труды Киевской духовной академии 1903 № 2)

Титов Федір Іванович (рос. Титов Федор Иванович, 8 лютого 1864 – 20 грудня 1935) – історик церкви, протоієрей, професор Київської духовної академії, редактор видання «Киевские Епархиальные Ведомости» (з 1890-х рр.), останній дореволюційний настоятель Андріївської церкви.

Про митрополита Феогноста (у миру Георгій (Єгор) Іванович Лебедєв; 1829, село Замиття, Бежецький повіт, Тверська губернія - 22 січня 1903, Санкт-Петербург) - єпископ Російської православної церкви, митрополит Київський та Галицький. Про його хворобу, смерть і поховання. Без змісту.

452. Титов Ф. И. Русское духовенство в Галиции: (Из наблюдений путешественника): Церковно-ист. очерк / Ф. И. Титов. – Киев : Тип. Имп. Ун-та св. Владимира Акционер. о-ва печат. и изд. дела Н. Т. Корчак-Новицкого, 1903. – [2], II, [2], 132 с. http://books.e-heritage.ru/book/10078509

НБУВ: ВИ 5585/ а,б; НІБУ: 281 Т39

Про автора див. № ???.

XIV-1901р., про Галичину (рос. Галицию). Зміст : загальні зауваження (політичне становище сучасної Галичини, коротка історія Галичини та ставлення її до Росії), приготування кандидатів священства в Галичині, біле духовенство в Галичині, галицько-російські дяки, вища єпархія та адміністративний устрій галицько-російської церкви, чернецтво та монастирі в Галичині.

1904

453. Абрамов Н. У раскольнической молельни: [Из миссионер. впечатлений] / Н. Абрамов. – Почаев, 1904. - Окрем. відб. : Абрамов Н. У раскольнической молельни (Из миссионерских впечатлений) // Волынские епархиальные ведомости - Часть неофициальная. - 1904. – 11 июля (№ 20).

НБУВ: Філія №1, видали том журналу с. 624-632

Єпископ Митрофан (у миру Микола Іванович Абрамов, в схимі Макарій; 1876, слобода Стара Крейдяна, Богучарский повіт, Воронезька губернія – 4 листопада 1945, Белград) – єпископ Сербської православної церкви на спокої, до 1922 року – єпископ Російської православної церкви, єпископ Сумський, вікарій Харківської єпархії. Єпархіальний місіонер Волинської єпархії (1904-1915).

Про місіонерську діяльність, яку проводив в селі Піліпи Житомирського повіту. Спогади та докладний опис про візит до Пилипівський старовірів в червні 1904 р. Без змісту.

454. Алексеенко М. М. Воспоминание о профессоре Харьковского университета Гаттенбергере / М. М. Алексеенко. – Харьков : Тип. М. Зильберберг и с-вья, 1904. – 16 с.

НБУВ: ВО 23662; Айзеншток 9979/I

Алексєєнко Михайло Мартинович (рос. Алексеенко Михаил Мартынович, 5 лютого 1847 - 18 лютого 1917) – вчений, ректор Харківського університету (1890-1899). Юрист, економіст, випускник юридичного факультету, пізніше-професор, декан юридичного факультету.

Спогади про Костянтина Костянтиновича Гаттенбергера (1843 (в ін. джерелах 1844)-1893) - вчений-правознавець, професор кафедри поліцейського права Харківського університету (зараз Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна). Про засідання Юридичного товариства 31 січня 1904 р., де професор В. Ф. Левицький прочитав доповідь про наукові роботи К. К. Гаттербергера. Харківський університет у 80-90 рр. Без змісту

455. Андрохович К. З життя русинів в Америці: спомин з років 1889–1892 / К. Андрохович. - Коломия : Накладом автора. З печатні Вільгельма Бравнера в Коломиї, 1904. - 102 с.

Андрохович Костянтин (інше написання – Андрухович; 02. 06. 1862 – 18. 05. 1943, м. Коломия) – релігійний діяч. Рукоположж. у священики 1888 і цього ж року виїхав зі Львівської єпархії до США. Третій з українських католицьких священиків у США.

1889-1892 рр. Умови та зміст життєдіяльності перших поселенців у США, про їхню некваліфіковану й небезпечну важку працю в копальнях, на прокладанні нових залізниць, на фабриках і заводах. Представлено перші кроки українців-іммігрантів на шляху до організації церковно-громадянського життя.

456. Владимирский А. В. Из психологии начинающего психиатра / А. В. Владимирский. – Киев : Литотип. т - ва Кушнерев и К°, 1904. - 46 с.

Владимирський Адріан Володимирович (рос. Владимирский Андриан Владимирович, 1875–1932) – український психіатр, психолог.

Кінець 1890 - х - початок 1900 - х рр. Рівень підготовки студентів на кафедрі психіатрії медичного факультету Університету св. Володимира в Києві. Робота домашнім лікарем при душевнохворому юнакові.

457. Давыдова О. Из воспоминаний учительницы / О. Давыдова. – Киев : Изд. В. Рапп, В. Потапова и С. Лозинского. Тип. Н. Гирич, 1904. – 116 с.

Давидова Ольга Аполлонівна (Олександрівна) (рос. Давыдова Ольга Апполоновна, Давыдова, Ольга Александровна, 1877 - 1913) – письменниця, учитель.

458. Диаманди Н. И. (в опису РГБ автор Федотова А. К.) Воспоминание о Крымской кампании и Севастопольской обороне : Занятие Керчи и Севастополя союзными войсками : [Сост. по дневнику сестры милосердия А.К. Федотовой] / [Сост. Н.И. Диаманди]. - Керчь : тип. "Юж. курьера", 1904. - 44 с. https://search.rsl.ru/ru/record/01003720610

(рос. Федотова А. К.) - сестра милосердя флотського госпіталю, потім сухопутного санітарного бараку.

(рос. Диаманди Н. И.) - автор «Воспоминаний о Крымской кампании» (Керчь, 1904). (за Венгеровим)

Про оборону Севастополя (1854-1855 рр.). Спогади автора. Розповідь автором ведеться з травня 1853 р., коли помер батько автора.

Листопад 1853 – сер. 1855. Похід Чорноморської ескадри до Синопу, повернення її після Синопского битви. Втрати росіян. Концентрація ворожого флоту в Чорному морі. Просування союзницьких військ з Євпаторії до Севастополя. Бомбардування. Переїзд до Керчі в травні 1855 р. Гарнізон Керчі. Зміцнення. Захоплення Керчі ворогом 2 травня 1855 р. Повернення до обложеного Севастополя. Сутички з противником, бомбардування. Санітарна служба. Падіння Севастополя. Без змісту. В тексті виділено VII глав.

459. Добровольский П. М. Жукотки: [Путевые заметка] / П. М. Добровольский. – Чернигов, 1904. – 22 с.

Добровольський Петро Михайлович (1871–1910) – український архівіст, краєзнавець, управитель Чернігівської губернської архівної комісії. Закінчив Чернігівську духовну семінарію (1894). Служив у Чернігівській духовній консисторії (1895–1903)

460. Доброленский Ф. Л. Наши духовные семинарии в пятидесятых годах: (Воспоминания бывшего преподавателя Волынской семинарии) / Ф. Л. Доброленский. – Почаев : Тип. Почаево-Успен. Лавры, 1904. – 15 с. – Вібд. Із газ.: Волын. епархиал. Ведомости. – 1904. - № 28-29.

НБУВ: С IX. 9/1071 На Володимирській, відділ колекцій

Доброленський Феофан Леонтійович (рос. Доброленский Феофан Леонтьевич, 1829, Київська губ. – 24.11/07.12.1915, м. Київ?) – священнослужитель, педагог. Закінчив Київську духовну академію (1885). Кандидат богослов'я (1885). В 1856 р. прийняв чернецтво.

1850-ті рр. Спогади автора. Про духовно-навчальні заклади XIX ст. Без змісту.

461. Каменский П. В. В поисках христиан: (Путевые впечатления) / П. В. Каменский. – 2-е изд. – Екатеринослав : Тип. губерн. земства, 1904. – 80 с.

Каменський Петро Валерійович (рос. Каменский Пётр Валериевич, 1860-1917) - російський громадський діяч і політик, член III Державної думи від Катеринославської губернії, член Державної ради з виборів.

462. Ковалевский М. Характеристика Д. И. Каченовского в связи с личными о нем воспоминаниями: (Сообщ. в торжеств. заседании Харьков. юрид. о-ва) / М. Ковалевский. – Харьков : Тип. Н. Петрова, 1904. – 24 с.

Ковалевський Максим Максимович (27. 08(08. 09). 1851, Харків – 23. 03(05. 04). 1916, Петроград, нині С.-Петербург) - соціолог, правознавець, історик, громадсько-політичний діяч. Академік С.-Петербур. АН (1914), професор (1880).

Про Дмитра Івановича Каченовського (12.1827–2.01.1873(21. 12.1872)) – фахівець з міжнародного та морського права.

1860-і рр. - 1872. Каченовский як лектор і екзаменатор в Харківському університеті. Особливості його наукового мислення, суспільно-політичні погляди, коло духовних інтересів. Роль Каченовского в культурному житті Харкова.

463. Константинов О. И. Из писем очевидца Севастопольской обороны. Предисл. С. Плаксин / О. И. Константинов. – Одесса : Тип. "Славянская" Е. Хрисогелос, 1904. – 15 с.

Константинов Йосип (Осип) Ілліч (рос. Константинов Осип Ильич, 1813–15(03).05.1856) – військовик, урядовець Російської імперії, історик, журналіст.

Про Севастопольську оборону 1854-1855 рр. Спогади про тодішні бойові дії, в яких автор брав участь.

464. Корольков И. Н. Памяти высокопреосвященного Сергия, архиепископа Ярославского и Ростовского / И. Н. Корольков. – Киев, 1904.

Корольков Іван Миколайович (1845 - після 1924 (1928 або 1929) - протоієрей, богослов і викладач давньогрецької мови. Брат Дмитра Миколайовича Королькова.

Про архієпископа Сергія (в миру Костянтин Іванович Ланін (рос. Констянтин Иванович Ланин, 20 липня 1852 Москва - 5 серпня 1904) - єпископ Російської православної церкви, архієпископ Ярославський і Ростовський.

465. Котляров А. На память 50-летнего юбилея Владимирского Киевского кадетского корпуса, 1852-1902 / А. Котляров. – Киев : Типо-литогр. С. Кульженко, [1904]. – 243 с., 3 вкл. л.

НБУВ: ВИ 24224

Котляров Олександр Прокопович (р. 1842) - офіцер, пізніше підприємець.

40-90-ті рр. Дитинство в Чернігівській губернії. Батько - поміщик П. С. Котляров, його служба в армії. Літературні заняття автора, дружба і розрив з П. О. Кулішем. Ярмарок в Кролевець. Родичі - чиновники, поміщики і цукроза водчики Четверикова. Селянські заворушення в маєтку М. Ф. Четверикова (1862). Перебування у Володимирському-Київському кадетському корпусі. Служба в 5-м Каргопольського драгунському полку. Командир полку А. А. Набель, офіцери А. І. Сихра і ін. Участь в придушенні повстання 1863 р в Царстві Польському. Служба залізничним касиром в Твері. Торгово-підприємницька діяльність на Північному Кавказі. Управління цукровими заводами в Чернігівській губернії. У тексті - вірші П. С. і А. П. Котлярова. Збірник спогадів про Котлярова різних авторів. Без змісту. В книзі є окремі статті, вірші різних авторів.

466. Лепкий Б. С. На чужині: Спомин і мрії / Б. С. Лепкий. – Львів : Накладом Хойнацького. Друк. В.А. Шийковського, 1904. – 48, [2] с.

"Книга в Україні. 1861 - 1917 : матеріали до репертуару української книги", вип.9. С. 143.

Лепкий Богдан Сильвестрович (псевд. і крипт.: Федір Кригулецький, Нестор, Ярослав Марченко, Л. Бог-дан, Б. Л., Нестор Л., Они-сим, Сень Брень, Петро Тихий, Тойсам, Б. Бережанський та ін.; 04. 11. 1872, х. Кривенький побл. с. Кригулець, нині с. Крогулець Гусятин. р-ну Терноп. обл. – 21. 07. 1941, м. Краків, Польща) – письменник, перекладач, літературознавець, художник, педагог, громадський діяч.

467. Ляскоронский В. Г. Воспоминания Прокофия Антоновича Подпалова, участника в Дунайском походе 1853-54 г.г. и в Севастопольской обороне : к пятидесятилетию славной обороны Севастополя / В. Г. Ляскоронский. - Киев : Типография Н.А. Гирич, 1904. - 25 с. : ил., 1 л. портр. – (К пятидесятилетию славной обороны Севастополя).

Бібліотека Ніжинського державного університету імені Василя Гоголя : АХV 12№18 Л 97; НІБУ: 37 Р609

Ляскоронський Василь Григорович (1859-1928) - історик, археолог, етнограф, нумізмат і картограф. Професор (1909). Представник історичної школи Володимира Антоновича. Член Київського товариства старожитностей і мистецтв.

Спогади Прокопа Антоновича Подпалова - унтер-офіцер 5-ї роти, потім ординарець командира Камчатського полку про його участь в Дунайському поході 1853-1854 рр. і в Севастопольській обороні. Без змісту

468. Маркевич Алексей И. Биографические воспоминания и список трудов / сост. И. А. Линниченко. – Одесса : Тип. «Экономическая», 1904. – 1, 48 с.

НБУВ: ВИ4287; Айзеншток 9739; НІБУ: 901.2 Л59

Линниченко Іван Андрійович (24(12).10.1857–09.06.1926) – історик, археограф, педагог. Професор (1895).

Видання присвячено Маркевичу Олексію Івановичу (17.03.1847–05.06.1903) – історик, громадський діяч. Професор (1889). Спогади автора про нього, подано список праць О. Маркевича, який зберігся серед його паперів. Цей список було складено особисто О. Маркевичем незадовго перед смертю. Без змісту.

469. Невиандт А. А. Майор японской службы Фукушима: Из дневника кавалерий. Офицера / А. А. Невиандт. – Харьков: Тип. Шмерковича, 1904. – 35 с., 2 л. табл., портр.

Невіандт Олександр Олександрович - корнет 9-го драгунського Єлисаветградського полку.

1892. Візит майора Фукушіма (згодом учасника російсько - японської війни) в 9 - й драгунський Єлисаветградський полк. Про Фукусима Ясумаса (27 травня 1852 – 19 лютого 1919) – японський генерал.

470. Новосельский А. По пути в «Ясную поляну» и беседы с графом Львом Николаевичем Толстым: Путевые записки и стихотворения А. Новосельского / А. Новосельский. – Киев : Типо-литогр. «Прогресс», 1904. – [2], 130 с., 4 л. ил.

(рос. Новосельский Александр)

Про Л. М. Толстого (1828-1910)

471. Номен Я. К. Записки Я.К. Номена о пребывании Петра Великого в Нидерландах в 1697-98 и 1716-17 г. / Пер., введ. и примеч. В. Кордта. – Киев : Тип. С.В. Кульженко, 1904. – [4], 97 с.

НБУВ: ВО 1258

НБ ім. М. Максимовича: 9с1 Номе

НІБУ: Н811

Номен Ян Корнеліссон - торговець з Нідерландів

Відомості (представлені в хронологічній послідовності) про перебування російського імператора Петра Великого в різних містах і місцевостях Голландії, про його поїздках до Англії, Франції, Австрії. Містить особисті спостереження автора, інформацію про низку подій, що трапилися з Петром в Зандаме та інших місцевостях Голландії (з поясненнями у примітках). Про історію Росії і

російської державності. Є зміст. Введение (Вступна стаття В. Кордт) (с. 3-12); (глава) I Путешествие Петра Великого за границу в 1697 и 1698 гг. (с. 15-70), (глава) II Путешествие Петра Великого за границу в 1716 и 1717 гг. (с. 71-93).

472. Петрушевский П. П. Каникулярная поездка в Св. Землю (1899 г.) : паломнический дневник / П. П. Петрушевский. – Киев : [б. и.], 1904. - X, III, 407 с.: рис.

НБУВ: ВО19763

Петрушевский П. П. - викладач Київської духовної семінарії

Паломницький щоденник, який містить паломницьке свідоцтво про відвідування Лаври преподобного Сави Освяченого в кінці XIX ст. Автор підсумовує тимчасову лінію духовного життя і історії Лаври від найдавніших часів до кінця XIX ст.

473. Подпалов П.А. Личные воспоминания Прокопия Антоновича Подпалова: С гравюрами / Предисл. Г. П. Подпалов. – Лубны : Тип. И. Л. Ицковича, 1904. – 52 с.: ил. – (К пятидесятилетию славной обороны Севастополя).

НБУВ: В 017122

Подпалов Прокіп Антонович - унтер-офіцер 5-ї роти, потім ординарець командира Камчатського полку.

Спогади Прокопа Антоновича Подпалова.

Травень 1853 - квіт. 1856. Переміщення Камчатського полку на території Дунайських князівств в травні 1853 - тому 1854 р Форсування Дунаю в районі фортеці Силистрия в травні 1854 р Облогові роботи під Сілістрією. Військовий побут. Підготовка до штурму фортеці. Відведення російських військ з території Дунайських князівств в Крим в липні - серпні 1854 г. Опис Севастополя в листопаді 1854 р Участь полку в обороні Севастополя в листопаді 1854 - серпня 1855 Розташування на північній стороні Севастопольської бухти. Відвідування французьких військових таборів в березні-квітні 1856 р. Без змісту. Передмова Г. П. Подпалова (с. 5-10).

474. Профессор Александр Евгениевич Назимов: Биография и воспоминания / Под ред. [и с предисл.] И. А. Линниченко. – Одесса : Тип. «Экономическая», 1904. - [6], 96 с., 1 л. портр.

НБУВ: В 146196

НБ ім. М. Максимовича: 34р Проф

Линниченко Іван Андрійович (1857-1926) - історик-славіст, приват-доцент Московського університету, професор Новоросійського університету.

Про Назимова Олександра Євгеновича (рос. Александр Евгеньевич Назимов (1851-1902) - юрист, фахівець у галузі конституційного права.

Професор державного права Демидівського юридичного ліцею і Новоросійського університету.

1851-1902. Біографія, написана частково за розповідями Назимова і спогади автора про нього. Родовід Назимова. Дитинство в сім'ї поміщика. Роки навчання. Адвокатська практика в Києві та Одесі, наукова та викладацька діяльність. Риси характеру, спосіб життя.

В книзі статті, присвячені О. Є. Назимову:

Гурлянд І. Я. Спогади (с. 33-44)

Гурлянд Ілля Якович (1868 - ?) - юрист, історик і публіцист, професор Демидівського юридичного ліцею.

1888-1891. Навчання в Демидівському ліцеї. Заняття адміністративним правом під керівництвом Назимова. Особистість Назимова. Його квартира в Ярославлі.

Куперник Л. А. Спогади (с. 51-57)

Куперник Лев Абрамович (1845-1905) - криміналіст, публіцист, професор Демидівського юридичного ліцею.

1891-1902. Знайомство з Назимовим в Одесі, його характер і зовнішність. Збори професорського науково-літературного гуртка на квартирі Назимова. Робота Назимова над докторською дисертацією. Останні роки життя.

Левитський В. Ф. (с. 45-50)

Левитський Володимир Фавстовіч (1855 - ?) - професор політичної економії Харківського університету.

1885-1891. Знайомство з Назимовим в Ярославлі. Назимов як людина і вчений.

Линниченко І. А. Біографія А. Е. Назимова (с. 1-27)

1851-1902. Біографія, написана частково за розповідями Назимова і спогади автора про нього. Родовід Назимова. Дитинство в сім'ї поміщика. Роки навчання. Адвокатська практика в Києві та Одесі, наукова та викладацька діяльність. Риси характеру, спосіб життя.

Линниченко І. А. Пам'яті А. Е. Назимова (с. 84-86)

Характеристика Назимова з особистих спогадів.

Романович-Славатинський А. В. Спогади (с. 28-32)

Романович-Славатинськийу Олександр Васильович (1832-1910) - історик права, професор Київського університету

1861-1902. Знайомство з сім'єю Назимова в Гейдельберзі. Назимов як студент Київського університету. Пізніші зустрічі з ним в Києві, Москві і Петербурзі.

Тальберг Н. Г. Спогади (с. 58-62)

Тальберг Микола Германович (1844-1910) - київський журналіст. 1878-1902. Знайомство з Назимовим в Петербурзі, зустрічі з ним в Києві. Особистість Назимова, його політичні погляди.

475. Пчилка О. Михаил Петрович Старицкий. (Памяти товарища) / О. Пчилка. – Киев : Типография Императорскаго Университета св. Владимира

Акц. Общ. Н. Т. Корчак-Новицкаго, 1904. - [1], 2-50 с. : портр. Окрема відбитка: КС,1904, т. 85, № 5, с. 400 - 449. https://elib.nlu.org.ua/view.html?&id=11040

НБУВ: ВО83879

НБ ім. М. Максимовича: 8ут Пчил

Пчілка (псевдонім, справжнє прізвище Косач, уродж. Драгоманова) Ольга Петрівна (1849 - 1930) - українська письменниця.

Книга присвячена пам'яті великого українського поета, драматурга, прозаїка, театрального і культурного діяча Старицького Михайла Петровича (1840-1904). Висвітлюється життєвий і творчий шлях М. П. Старицького (14(02).12.1840–27(14).04.1904) – письменник, поет, перекладач, театральний і культурно-громадський діяч. Батько М. Старицької і Л. Старицької-Черняхівської.

1865 - 1904. Знайомство і дружні відносини зі Старицьким. Старицький як перекладач, письменник, драматург. Спільна робота автора і Старицького над російсько - українським словником, з видання альманаху "Рада". Антрепренерство Старицького в Одесі. М. Л. Кропивницький. Дружба М. П. Старицького, М. П. Драгоманова, М. В. Лисенка. Ювілей 30 - річної літературної діяльності Старицького (1894), його поїздка на відкриття пам'ятника І. В. Котляревського в Полтаві. Хвороба, смерть і похорон Старицького. У тексті - його вірші. Без змісту

476. Раков В.С. Мои воспоминания о Евпатории в епоху Крымской войны, 1853-1856 гг. / В. С. Раков. – Евпатория : Тип. М. Муранского, 1904. – 56 с. Окр. відб. : ИТУАК, 1904 г., № 36, с. 1 – 36.

Раков Володимир Савич (рос. Раков Владимир Савич)

1853-1856 рр. Спогади В. С. Ракова про м. Євпаторія під час Кримської війни, про настрої місцевих жителів, про жертви серед населення, про діяльність цивільних, військових та інших осіб тощо. Є зміст. Вступ (с. 5-8). 4 глави.

477. Редин Е.К. Памяти отца Василия Спесивцева / Е. К. Редин. – Харьков, Типография «Печатное Дело», - 1905, 7 с. Отдельные оттиски из сборника Харьковского Историко-Филологического Общества, т. XVI. https://www.otkudarodom.ua/ru/pamyati-otca-vasiliya-spesivceva-e-k-redin

НБУВ: ВИ15977

Рєдін Єгор Кузьмович (рос. Редин Егор Кузьмич, 2 листопада 1863, село Старше, Дмитріївський повіт, Курська губернія – 1908, Харків) – історик мистецтва і археолог. Професор Харківського університету.

Про о. Василя Феоктистовича Спесивцева (1861 -1 січня 1905) - член Харківського Історико-філологічного Товариства (з 1892 року), священик в селі Райгородці Ізюмського повіту. Написано автором за даними, які йому повідомила вдова покійного. Без змісту

478. Родзевич Н. Н. Школа в Германии и во Франции: (Путевые впечатления) / Н. Н. Родзевич. – Одесса : Тип. «Экономическая», 1901. – [2], 74 с. Відб. із вид.: Летописи Ист.-филол. о-ва при Новорос. у-те. – 1904. – Т. 11.

НБУВ: ВО 29675 Иконников В. С.

Родзевич Микола Миколайович (? - 12 [25] .02.1919) - педагог і громадський діяч. Директор Одеської гімназії. Один з керівників право-монархічного руху в Одесі.

Спогади, розповідь про поїздку автора за кордон. Побував в містах Німеччини – Берліні, дрездені, Мейсені, у Франції - в Парижі. Розповідь про систему та організацію навчання в цих країнах, про заняття, які там викладалися (проводилися), їх характеристика. Без змісту.

479. Соловьев С. М. Памяти профессора Александра Ивановича Кирпичникова / С. М. Соловьев. – Харьков, 1904. – [2], 10 с., 1 л. портр. – Відб. із: Сб. Харьков. ист.-филол. о-ва. – 1904. – Т. 14.

НБУВ: В 089789

Соловйов Сергій Михайлович ((рос. Соловьев Сергей Михайлович, 5(17) травня 1820, Москва, Російська імперія – 4(16) жовтня 1879, Москва, Російська імперія) – російський історик, професор Імператорського Московського університету (з 1848 р.), ректор Московського університету (1871-1877), академік Імператорської Санкт-Петербурзької Академії наук (1872).

Про Кірпічнікова Олександра Івановича (рос. Кирпичников Александр Иванович; 18(30). 08. 1845, м. Мценськ, нині Орлов. обл., РФ – 30. 04(13. 05). 1903, Москва) – російський літературознавець, філолог, краєзнавець, культуролог. Доктор загальної літератури (1879), чл.-кор. С.-Петербур. АН (1894). Без змісту.

480. Старицкий М. П. К биографии Н. В. Лысенка: (Воспоминания М. Старицкого) / М. П. Старицкий. – Киев : Тип. Имп. Ун-та св. Владимира Акционер. о-ва Н. Т. Корчак-Новицкого, 1904. – [2] 42 с., 1 л. портр. – Відб. із журн.: Киев. старина. – 1904.

НБУВ: дві картки - Ви5633; Ви2333 (на одній картці); Кротевич 1550

НБ ім. М. Максимовича: 78 (Лисенко) Стар

Старицький Михайло Петрович (2 (14) листопада 1839, Кліщинці – 14 (27) квітня 1904, Київ) – письменник (поет, драматург, прозаїк), театральний і культурний діяч.

Спогади М. Старицького про Лисенка Миколу Віталійовича (10 (22) березня 1842, с. Гриньки (нині Кременчуцький район) – 24 жовтня (6 листопада) 1912, Київ) – український композитор, піаніст, диригент, педагог, збирач пісенного фольклору, громадський діяч. Без змісту.

481. Сумцов Н. Ф. Вступление А. А. Потебни на ученом поприще и участие в этом деле М. С. Дринова / Н. Ф. Сумцов. – Харьков : Электр. типо-литогр. Шмерковича, 1904. – С. 129–141. – Відб. із: Сборник статей по славяноведению, посвященных проф. М. С. Дринову.

НБУВ: 5 карток - В0303874; Айзеншток №7995; Айзеншток № 10008/ 8; В3461И; В4473И справа 92 Потебня

Сумцов Микола Федорович (6 (18) квітня 1854, Санкт-Петербург, Російська імперія, – 12 вересня 1922, Харків, УСРР) – фольклорист, етнограф і літературознавець та громадський діяч. Доктор філологічних наук (1885), професор (1889).

Про Олександра Опанасовича Потебню (10 (22) вересня 1835, хутір Манів, поблизу села Гаврилівки Роменського повіту Полтавської губернії (тепер село Гаврилівка Роменського району Сумської області) – 29 листопада (11 грудня) 1891, Харків) –український мовознавець, філософ, фольклорист, етнограф, літературознавець, педагог, громадський діяч, доктор філології, професор. Біографічні дані, про захист докторської дисертації. Стаття про дисертації О. О. Потебні та відгуки про неї проф. М. С. Дринова. Без змісту

482. Сумцов Н. Ф. Памяти проф. Александра Ивановича Кирпичникова: К его характеристике по данным «Очерков» и по личным воспоминаниям / Н. Ф. Сумцов. – Харьков : Тип. «Печат. дело» кн. К. Н. Гагарина, 1904. – [2], 17 с., 1 л. портр. – Відб. із: Сб. Харьков. Ист.-филол. о-ва. – 1904. – Т. 14.

НБУВ: дві картки – В0302180 під цим шифром інша книга; Попов 13795.

Про автора див. № ???.

Харківський університет в 70 рр. XIX ст. Спогади. Про Кірпічнікова Олександра Івановича (рос. Кирпичников Александр Иванович; 18(30). 08. 1845, м. Мценськ, нині Орлов. обл., РФ – 30. 04(13. 05). 1903, Москва) – російський літературознавець, філолог, краєзнавець, культуролог. Доктор загальної літератури (1879), чл.-кор. С.-Петербур. АН (1894), професор Харківського університету. Без змісту.

483. Уайт Е.-Д. Розмови з Львом Толстим / Е. Д. Уайт; З англійського переклав Іван Петрушевич; [Післямова «Дещо про Е. Д. Уайта» І. Я. Франка]. – Львів : [Накладом Укр.-Руської Видавн. Спілки]. Друк. Наук. Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського. 1904. – 44, [4] с. (Літ.-Наук. Б-ка [Укр.-Руської Видавн. Спілки] / Відповідає за ред. В. Гнатюк; Ч[исло] 93).

НБУВ: АИ 15475/93

НІБУ: У135

Уайт Ендрю Діксон (7 листопада 1832 - 4 листопада 1918) - американський дипломат і історик. Один із засновників, Президент і професор Корнельського університету.

Про Толстого Льва Миколайовича (рос. Лев Николаевич Толстой; 28 серпня (9 вересня) 1828, с. Ясна Поляна, Тульська губернія, Російська імперія – 7 (20) листопада 1910, станція Астапово, Рязанська губернія) – письменник, мислитель, просвітник, публіцист.

Спогади, про зустрічі А. Д. Уайта з Л. Толстим. Без змісту.

484. Фоменко К. И. Из памятки приходского священника о Киеве за сорок лет пред сим / К. И. Фоменко. – Киев : тип. имп. Ун-та св. Владимира - Акц. о-ва печ. и изд. дел Н. Т. Корчак-Новицкого, 1904. - 28 с.

Про автора див. № ???.

60-е рр. Парафіяльне духовенство Києва. Духовна адміністрація Київської єпархії. Побут київських духовно-навчальних закладів. Склад викладачів Києво-Софійського духовного училища та Київського єпархіального жіночого училища.

485. Чижевский И. Л. Харьковское епархиальное женское училище в пятидесятый год его существования 6 июня 1854 – 6 июня 1904: Воспоминания с 1854 по 1872 гг. / И. Л. Чижевский. – Харьков .: Тип. Т-ва «Печатня С.П. Яковлева», 1904. – 57, V с.: портр.

НБУВ: Ж304 (Вера и разум 1904, № 35 с. 1100-1102)

Чижевський Іоанн Лукич (рос. Чижевский Иоанн Лукич, 1821-1907) - протоієрей Російської православної церкви, духовний письменник. Редагував «Харківські Єпархіальні Відомості» (1867-1883).

486. Энгель М.Я. Русская Помпея: (Херсонес Таврический): Очерк археол. расследований: Заметки и впечатления. – Севастополь: Тип. Д. О. Харченко, 1903 (обкл. 1904). – [2], 110, 16 с., 2 л. ил.

НБУВ: В5059И, нижче, через риску 20206

НБ ім. М. Максимовича: 902 а Энге

Енгель М. Я. – археолог, професор.

Замітки про археологічні розкопки в Херсонесі 1891-1902 рр. Є зміст. 9 розділів, додатки. Розділ 1 Розкопки в городищі… (с. 7-19), Розділ 2 зміни в Херсонесі після відкриття Некрополю…(с. 19-36), Розділ 3 Розвалини великої базиліки… (с. 36-50) Розділ 4 Залишки грецького монастиря на острові в Казачій бухті. (с. 50-57) Розділ 5. Признаки стародавньої стіни та водовідвід (с. 57-61). Розділ 6 Квартали Візантійського Херсонесу .. (с. 61-67). Розділ 7 Розкопки у оборонної стіни …(с. 67-87). Розділ 8. Перетворення «Російської помпеї» в «Високу Трою»… (с. 87-101). Розділ 9. Час побудови оборонної стіни… (с. 102-109). Додатки (с. 1-16).

487. Юркевич М.[А.] Из пережитого: Сборник. Вып. 1–3 / Михаил Юркевич, свящ. – Одесса: Тип. Е.И. Фесенко, 1904–1905. – 8 0 .

Вып. 1: В светском звании. – 1904. – VIII, 156 с.

Вып. 2: Иереем при ногу Никанора. – 1904 (обкл. 1905). – 152 с.

Вып. 3: Умершу Никанору. – 1905. – 190 с.

Юркевич Михайло Андрійович (рос. Юркевич Михаил)- письменник, священик, вихованець Казанської духовної академії.

488. Яворовский Н. И. Воспоминания об Иосифе Иосифовиче Ролле: [Био-библиогр. очерк]: (К исполняющемуся 10-летию его смерти). – Каменец-Подольский : Тип. С. П. Киржацкого, 1904. – 12 с. – Відб. із: Тр. Подол. церков. ист.-археол. о-ва. – 1904. – Вып. 10.

НБУВ: ВИ18146 (відмова, немає в НБУВ); В журналі Записки… Ж 259/прил. 1904 вып. 10

ІАК (Наукова бібліотека Центрального державного історичного архіву України (Київ) : 9(06) / Т-78

Яворовський Микола Іванович (рос. Яворовский Николай Иванович, 1842 – 1919 гг.) – співробітник «Правди Подолії». історик, дослідник Поділля, редактор (з 1887), пізніше співредактор журналу «Труды Подольского епархиального историко-статистического комитета» (Кам'янець-Подільський), згодом під назвою «Труды комитета для историкостатистического описания Подольской епархии».

Історики Польщі 19-20 ст. Про Роллє Юзеф Антоній (псевд. Dr. Antoni J.; пол. Józef Apolinary Rolle 26 вересня 1829 (за ін. даними 1830), хутір Генрихівка – 21 січня 1894, м. Кам'янець-Подільський) – польсько-український історик-письменник, за фахом лікар-психіатр, член-кореспондент Краківської академії наук, почесний член Подільської АН (з 1863 року), член Подільського єпархіального історико-статистичного комітету (з 1866 року). Друга половина XIX ст. Характеристика особистості Ролле. Його бібліотека. Відносини з друзями. Без змісту.

1905

489. Архимандрит Феофан Авсенев в письмах своих к Одесскому протоиерею Серафиму Антоновичу Серафимову / Феофан (П. С. Авсенев), архимандрит; Сообщил Л. М. – Киев : Изд. Льва Мациевича. Тип. И. И. Горбунова, 1905. – [2], 45 с. – Відб. із.: Тр. Киев. духов. акад. – 1905. – № 11. – С. 368-412

Відомості про наукову діяльність Києво-Могилянської академії. Академічне життя. Викладання. Історія Києво-Могилянської академії. Біографічні відомості. Згадуються Ікономос Костянтин (1780-1857), Стурдза Олександр Скарлатович (1791-1854) та ін.

Листи архімандрита Феофана (в миру Авсенева Петра Семеновича; бл. 1810, Воронезька губернія - 31 березня [12 квітня] 1852, Рим, Італія) - архімандрит Російської православної церкви, настоятель Російської посольської церкви в Римі, російський філософ і психолог) до Серафімова Серафіма Антоновича (1818–1884) – історик-дослідник, активний подвижник Церкви, науки та культури, освітянин і громадський діяч, протоієрей). Без змісту.

490. Бабенко В. А. Раскопки катакомбного могилища в Верхнем Салтове Волчанского уезда Харьковской губернии : Дневники раскопок. – Харьков : Тип. «Печатное дело» кн. К. Гагарина, 1905. – 31 с. - Окр. відб. з «Сборн. Харьков. Ист.- филол. о-ва», т. XVI.

НБУВ: В0328722

Бабенко Василь Олексійович (рос. Бабенко Василий Алексеевич, 1877–1955 рр.) – вчений-археолог. В 1900 р. відкрив салтівську культуру (VII–IX ст.).

Про розкопки катакомбного могильника. Щоденники розкопок Верхньо-Салтівського могильника (1-14 червня 1902 р.), 1-го Катакомбного могильника (21 липня – 17 вересня 1903 р.), 2-го і 3-го Катакомбних могильників. Без змісту.

491. Багалей Д. И. Автобиография / Д. И. Багалей. – Харьков : Типография Адольфа Дарре, 1905. – 8 с. Окр. відб. з «Биографического словаря профессоров в имп. Харьков. ун-те», Т. 1.

НБУВ: Ви 15968; ВИ 1926/62

Багалій Дмитро Іванович (рос. Багалей Дмитрий Иванович, 1857-1932) - український історик, літературознавець, філософ, громадський діяч, академік НАН України (з 1919).

Автобіографія Д. І. Багалія. Наукове і культурне життя Харкова у др. пол. XIX ст. Без змісту

492. [В. М.]. Экскурсия в миниатюре: впечатления поездки семинариста в Крым / Воспитанник семинарии В. М. – Киев: Типо-литогр. Н. А. Гирич, 1905. – 19 с.

В. М. – семінарист.

XIX ст. Крим.

Взято з: Голоцван К.В. Становление массового туризма в России в конце XIX – начале XX века (Крым, Кавказ, Волга) : автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата исторических наук : специальность 07.00.02 / Голоцван Константин Витальевич ; [Моск. гос. ун-т им. М. В. Ломоносова]. – М., 2009. – 24 с. Позиция 208.

493. Де-Витте Е.И. Путевые впечатления и исторические очерки. (Лето 1903 года) / Е. И. де-Витте.. – Кременец : Тип. Л. Д. Шумского, 1905. - Вып. 1-й. Чехия. – III, 204 с. http://books.e-heritage.ru/book/10095957

НБУВ: В 045947/І

НБ ім. М. Максимовича: 9 сл Де-Ви

Де-Вітте Єлизавета (рос. де-Витте Елизавета Ивановна, 1833 або 1834 - після 1915) - російський педагог, письменниця і публіцист.

Про шлях до Чехії. Про м. Млад Болеслав, його історія, околиці, школи, освіта. Про м. Прага, його історія, пам'ятки, музеї. Розділи про Західну, Східну, Південну, Північну Чехію.

На шляху до Чехії. Млад-Болеслав: школи, історія міста, визначні пам'ятки, околиці міста. Прага: історія міста, історичні пам'ятки, музеї, околиці міста, історичний нарис. Західна Чехія: історія, історичні пам'ятки. Східна Чехія: Кутна гора, історичний нарис, околиці міста, визначні пам'ятки. Південна Чехія: Чеські Будейовиці, історія міста, історичні пам'ятки, Зоологічний музей князя Шварценберга. Північна Чехія: місто Турнов, його історія, околиці. Місто Ліберець: історія, історичні пам'ятки, околиці та ін.

494. Де-Витте Е.И. Путевые впечатления: (С историческими очерками). Лето 1903 г. Буковина и Галичина) / Е. И. де-Витте. – Киев : Тип. Т. Мейнандера, 1905. – 249, III с.

http://books.e-heritage.ru/book/10095957

НБУВ: дві картки - ВИ 4130; ВИ 19433 (на одній картці); В 0372548

Про автора див. № ???.

1903 р. Спогади і опис подорожі в Буковину та Галичину. Є зміст.

495. Де-Витте Е.И. Путевые впечатления и исторические очерки. 1903 год/ Е. И. Де-Витте. – Кременец : Тип. Л. Д. Шумского, 1905. - Вып. 2 : Лужицы, Чехия и Моравия. – [4], 234 с. https://imwerden.de/pdf/de-vitte_putevye_vpechatleniya_1903_bukovina_i_galichina_1904__ocr.pdf

НБУВ : В 045947/ІІ

НБ ім. М. Максимовича: 9 сл Де-Ви

Про автора див. № ???.

Подорож від Ліберця до Житави. Лужиці. Історія сербів – лужичан. Будишин: місто і його історія, історичні пам'ятки, околиці. Враження про Чехію. Чехи і німці. Політична історія Чехії. Моравія. Місто Брно: околиці, моравська Швейцарія, історичні відомості про м. Брно і Моравію. Замок Бухлово. Велеград та ін. Є зміст.

496. Гаршин В. З війська : оповіданя / Всеволод Гаршин ; [пер. М. М. Лозинський]. – Львів : Накладом Укр.-Руської Вид. Спілки. Друк. Наук.

Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського, 1905. – 131, [1] с. – (Літ.-Наук. Б-ка [Укр.-Руської Вид. Спілки] / відповідає за ред. В. Гнатюк ; ч. 102-103).

НБУВ: дві картки - АИ10/ компакт 1-7; АИ15472 нижче АИ1958/102-103

Гаршин Всеволод Михайлович (2 (14) лютого 1855), Приємна Долина Катеринославської губернії, нині село Переїзне Бахмутського району Донецької області – 24 березня (5 квітня) 1888, Петербург) – російський письменник.

1877-1878 р. Про Російсько-турецьку війну. Військові спогади. Зміст: Спомини вояка Іванова (с. 3-86); Чотири дні (с. 87-107); Офіцир та слуга (108-131).

497. Из семинарской жизни: [К юбилею пед. деятельности Н. И. Маньковского, Е. С. Шпаковского, Б. С. Давидовича и др.] / N-ский. – Почаев : Тип. Почаево-Успен. Лавры Волын. Губернии, 1905. – 8 с. – Відб. із газ.: Волын. епарх. Ведомости. – 1905. - № 32, с. 1059-1064; № 33, с. 1097-1099.

НБУВ: філія № 1 Віділ колекцій. Видали номери Волын. епарх. Ведомости. – 1905.

N-ський

Про викладачів Волинської духовної семінарії М. І. Маньковського, Є. С. Шпаковського, П. І. Троїцького, М. С. Добротворського, Б. С. Давидовича та ін. Без змісту.

498. Исповедь конторщика - корреспондента. – Одесса : Тип. Южно - рус. о - ва печ. дела, 1905. - 32 с. - Перед загл.: И. М. Л - р.

Л-р И. М.

1903-1904. Щоденні записи. Служба в Лодзінській філії довідково - комісійної контори С. Г. Клячкіна. Незаконна діяльність довідково - комісійних контор по встановленню кредитоспроможності.

499. Кара А. Бриг "Эммануил": Русский на французском корабле: (Дневник) / А. Кара. – 2-е изд., испр. – Одесса, 1905. – 436 с.

НБУВ: ВО424876

Кара Олександр

14 листопада … р. - 27 лютого … р. Є розділи по тексту: Середземне море, Океан, Трінідад. Про подорож автора на французькому бризі «Емануїл» Середземним морем, на острів Трінідад. Без змісту.

500. Караваев В.А. Поездка на остров Яву: Впечатления натуралиста / В. А. Караваева. – 2-е изд. – Киев : Изд. А.В. фон-Ассельберг, [1905]. – [2], 166, 111 с., [10] л. ил.

НБУВ: В І49069

НБ ім. М. Максимовича: 91 Кара

Караваєв Володимир Опанасович (рос. Владимир Афанасьевич Караваев, 1864-1939) - ентомолог, доктор біологічних наук, один з найбільших радянських фахівців з мурашкам. Дана книга - єдина популярна робота відомого вченого, автора багатьох наукових праць.

Дане видання – результ подорожі автора на острів Ява взимку 1898 р. Під час поїздки були зібрані значні колекції різних тварин і комах. Частина зібраних колекцій надійшла в зоологічний музей Університету св. Володимира, а також в зоологічний музей Київського політехнічного інституту Олександра II, частина ж залишилася особистою власністю автора. Є зміст. 15 глав.

501. Каутский К. Автобиография: Пер. с нем. / К. Каутский. – 2-е изд. – Богуслав : Изд. Е.М. Алексеевой. Тип. А. Лепского, 1905. – 15 с.

НБУВ: дві картки - В0348581, нижче запис В 046777; В 089669

Каутський Карл Йоганн (нім. Karl Johann Kautsky, 16 жовтня 1854, Прага – 17 жовтня 1938 Амстердам) – провідний теоретик соціал-демократії. Він займає видатне місце в історії марксизму, був редактором четвертого видання «Капіталу» Карла Маркса.

Автобіографія. Без змісту.

502. Каутский К. Автобиография: Пер. с нем. / К. Каутский. – Одесса : Изд. Е.М. Алексеевой. Тип. "Порядок", 1905. – 24 с.: портр.

НБУВ: В 226368

Про автора див. № ???.

Автобіографія. Без змісту.

503. Каутский К. Воспоминания: (Автобиография) / Пер. с рукописи В. Засулич. – Одесса : Изд. "Буревестник". Типо-литогр. И. Копельмана, 1905. – 15 с.

НБУВ: три картки - В 4529; друга картка – колекція доревол. нелегальн. видань; третя - колекція доревол. нелегальн. видань

Про автора див. № ???.

Автобіографія. Без змісту.

504. Кокорудз І. Археольогічна поїздка до Гречії атенських конгресистів в 1905 р. / І. Кокорудз. – Львів : друк. Народова Манецких, 1905. – 112 с.

Кокорудз Ілля Федорович (крипт.: Н. К., І., І. К., Іл. К., К-к-р-з; 31. 07. 1857, м. Яворів, нині Львів. обл. – 02. 06. 1933, Львів) – педагог, громадський діяч, меценат. Дійс. чл. НТШ (1899).

Про подорож автора до Греції у 1905 р.

505. Василевський Ф. Записки українця з побуту між полудневими слов'янам / Софрон Круть [псевд.] ; [передм. І.Я. Франка]. – Львів : [Накладом. Укр.-Руської Видавн. Спілки]. Друк. Наук. Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського, 1905. – IY, 199, [4] с. – (Літературно-Наукова Бібліотека [Україно-Руської Видавничої Спілки / відповідає за ред. В.Гнатюк; ч[исло] 106-107].

НБУВ: дві картки - АИІ0/ компакт 1-7; РЛ ; нижче № 7892

Василевський Феофан Олександрович (псевд. – Софрон Круть; 1855, с. Селезенівка, нині Сквир. р-ну Київ. обл. – 31. 03. 1912, Херсон) – публіцист. Чоловік Дніпрової Чайки.

Подорожні записки. XIX ст. Герцоговина. Є зміст. Передмова І. Франка. Чорногорці в Герцоговині, Війна славян з турками (1875-1878). В Любляні (з дорожних записок).

506. Новицькиий Я .П. С берегов Днепра: (Очерки Запорожья): Путевыя записки и исследования / Я. Новицкий. – Екатеринослав, 1905. – [2], 226 с. – Відб. зі: Сб. Екатеринослав. науч. О-ва. – Екатеринослав, 1905.

НБУВ: В 18423 И

Новицький Яків Павлович (24 жовтня (6 листопада) 1847 р. с. Аули Катеринославського повіту, Катеринославської губернії (тепер селище Криничанського р-ну Дніпропетровської обл. – 19 травня 1925 р.) – український історик, археолог, етнограф, фольклорист, краєзнавець, педагог. Дійсний член Імператорського Російського Географічного Товариства (від 23 січня 1876 р.).

Подорожні записки та дослідження. Є інформація про Запоріжжя, Павлоград. Без змісту.

507. Лафарг П. Мои воспоминания о Карле Марксе: С портр. Карла Маркса / Пер. с нем. М. Полякова / П. Лафарг. – Одесса : Изд. кн. изд-ва "Демос". Тип. "Порядок", 1905. – 32 с. – (Экон. б-ка; № 4).

НБУВ: дві картки - В041146 В1784 нижче В 094533; В 041146

Лафарг Поль (фр. Paul Lafargue, 15 січня 1842 – 26 листопада 1911) – французький політичний діяч, марксист, зять Карла Маркса.

Спогади автора про Маркса Карла Гайнрих (нім. Karl Heinrich Marx; 5 травня 1818, Трір – 14 березня 1883, Лондон) – німецький філософ-матеріаліст, теоретик-суспільствознавець, політеконом, політичний журналіст-публіцист. Без змісту.

508. Лафарг П. Мои воспоминания о Карле Марксе: С портр. Карла Маркса / Пер. с нем. М. Полякова. – 2-е изд. – Одесса : Изд. кн. изд-ва "Демос". Тип. "Порядок", 1905. – 32 с. – (Экон. б-ка; № 4)

НБУВ: В 016640

Про автора див. № ???.

Спогади про К. Маркса. Без змісту.

509. Либкнехт В. Воспоминания о Марксе: Пер. с нем / В. Ликнехт. – Одесса : Изд. кн. изд-ва "Буревестник". Типо-литогр. И. Копельмана, 1905. – [2], 80 с., 2 вкл. л. портр.: ил.

НБУВ: дві картки - В0383673; Колекція доревол. нелегал. видань; Бібліотека Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя: ДХХІ 12№59 Л 55

Лібкнехт Вільгельм (нім. Wilhelm Philipp Martin Christian Ludwig Liebknecht; 29 березня 1826, Гіссен, Велике герцогство Гессен, Німеччина – 7 серпня 1900, Шарлоттенбург, Берлін) – радикально-демократичний революціонер, засновник Соціал-демократичної партії Німеччини (СДП), батько Карла Лібкнехта.

Автор розповідає про своє знайомство з Карлом Марксом. Про спільну боротьбу. В цій книзі він розповідає не про Маркса як вченого і політика, він розповідає про Маркса - людину. Про знайомство з Марксом, про Маркса як вчителя та наставника, про його популярність, про Бартелеми, про ставлення Маркса до дітей, про останні роки життя Маркса. Без змісту.

510. Меринг Ф., Лафарг П. Фридрих Энгельс: По поводу 10-ти летия со дня его смерти: Характеристика и воспоминания: С портр. Ф. Энгельса / Ф. Меринг, П. Лафарг. – Одесса : Изд. кн. изд-ва «Набат». Тип. Исакович и Бейленсон, 1905. – 16 с.: портр.

Взято з: Книга в Україні 1861–1917. Матеріали до репертуару української книги. Вип. 10. Київ, 2007

Мерінг Франц (нім. Franz Mehring, 27 лютого 1846, Шлаве, Померанія – 29 січня 1919, Берлін) – німецький філософ, історик, публіцист і політик. Він вважається одним з провідних марксистських істориків. Лафарг Поль (фр. Paul Lafargue, нар. 15 січня 1842 – пом. 26 листопада 1911) – французький політичний діяч, марксист, зять Карла Маркса.

Спогади про Енгельса (Енґельса) Фрідріха (нім. Friedrich Engels; 28 листопада 1820, м. Бармен, нині Вупперталь, Німеччина – 5 серпня 1895, Лондон) – німецький підприємець, політичний діяч, філософ, історик, публіцист. Один з основоположників марксизму – перший систематизатор та видавець творів Карла Маркса.

511. Павлик М. І. Пан Іван Франко супроти мого 30-літнього ювилея / М. І. Павлик. – Львів : Друк. Народова Манєцких, 1905. – 12 с. – Передрук із газ.: Діло. – 1905.– № 56. – 23. III – С. 1 – 2; № 57. – 24. III. – С. 2.

ЛННБУ ім. В. Стефаника

Павлик Михайло Іванович (17 вересня 1853, Монастирське – 26 січня 1915, Львів) – український письменник, публіцист, громадський і політичний діяч. Дійсний член Наукового товариства імені Шевченка.

512. Памяти профессора Александра Ивановича Кирпичниковав: Сб. ст., некрологов, воспоминаний. – Харьков : Изд. Историко-филол. о-ва при Имп. Харьков. ун-те. Тип. «Печ. дело», 1905. – 11, 174 с.

НБУВ: ВО1508; Айзеншток 7787; Попов 13751; НБ ім. М. Максимовича: 809 Памя

Збірник статей, некрологів, спогадів, виданий Історико-філологічним товариством при Імператорському Харківському університеті, присвячений пам'яті Олександра Івановича Кірпічнікова (рос. Александр Иванович Кирпичников, 1845-1903), див. про нього: № ???.

Автори: Шебуев Николай Георгиевич (1874-1937), Соловьев С., Шепелевич Лев Юлианович (1863-1909), Сумцов Николай Федорович (1854-1922), Попруженко М., Воронцова, Лидия Дмитриевна (1878-), Щепкин, Вячеслав Николаевич (1863-1920), Долгов, С., Энгельмейер, Александр Клементьевич (1854-1919). Є зміст.

513. Павлович М. Венок на могилу в бозе почившего протоиерея Михаила Саввича Павловича, (1823 - 1905). - ВолынЕВ, 1905, № 16, с. 517 - 526; № 18, с. 589 - 602. (Часть неофиц.). - В конце текста: М. П - ч. То же. - Отд. отт. - Почаев, 1905.

Павлович М. (рос. Павлович Михаил Саввич, 1823-1905) - син Павловича Михайла Савича.

1900-ті рр. Зовнішній вигляд М. С. Павловича. Риси його характеру. Служба священиком в селі Лагодинці Старокостянтинівського повіту Волинської губернії. Створення церковно - приходської школи. Родина. Хвороба і смерть Павловича.

514. Памяти Александры Акимовны Рындовской (Черновой). – Екатеринослав: Изд. Об-ва вспомоществования и нуждающимся ученицам. Тип. С. И. Барановского, 1905. – 122 с.

В кінці тексту В. Ч. - колишня учениця, потім товаришка по службі О. Риндовської по Катеринославській Маріїнській жіночій гімназії.

Владикіна У. І. (1855-після 1905) - колишня учениця Маріїнської жіночої гімназії в Катеринославі.

Збірник, присвячений Риндовській (Черновій) Олександрі Якимівні (до шлюбу - Олександра Якимівна Ковалевська (заміжня в першому шлюбі - Чернова і другому (з 1886 р. - Риндовська), рос. Александра Акимовна Рындовская, 13 (25) листопада 1829-4 січня 1905) – педагог, перший директор жіночого училища в Катеринославі (згодом - Маріїнська жіноча гімназія).

Закінчила Одеський інститут шляхетних дічат. З її ініціативи: відкрито «Товариство піклування про жіночу освіту в м. Катеринославі» (жовтень 1870 р.), «Безкоштовна школа» «Товариства піклування про жіночу освіту в м. Катеринославі» для бідних верств населення (1872 р.), «Суспільство допомоги потребуючим ученицям Маріїнської жіночої гімназії» (серпень 1881 р.), складено проект, а незабаром організовано «Комісію народних читань» для широкої катеринославської публіки (1883 р.).

Дана збірка видана на пошану О. Риндовської. Вона містить чимало цінних матеріалів з історії очолюваної нею гімназії. У книзі містяться спогади її колег та колишніх учениць, в яких розкривається ставлення беззмінної начальниці Маріїнської гімназії протягом 40 років до своєї роботи. «Из воспоминаний об Александре Акимовне Рындовской (бывшей Черновой)». С. 53-59. 1880-ті рр.- 1905. О. Риндовська як педагог. Характеристика її особи. Взаємини із ученицями. Суботні вечори у будинку О. Риндовської.

Воспоминания об Александре Акимовне Рындовской Ульяны Ивановны Владыкиной, урожденной Зуйченко. С. 60-65. 1860-1870 рр. Свято відкриття гімназії. Перша зустріч із О. Риндовською. Її педагогічна діяльність, особливості характеру.

515. Петров А. А. Путевые заметки о хивинских походах 1876 и 1877 г.г. участвовавшего в этих походах подпрапорщика Александра Афанасьевича Петрова / [Воспоминания записаны Марией Афанасьевной Петровой в 1902 г.] / А. А. Петров. – Елисаветград : Литогр.-тип. Д. М. Шполянского, 1905. - [2], 29 с.: портр.

Петров Олександр Опанасович (рос. Петров Александр Афанасьевич,1852 - до 1905) - офіцер 81-го піхотного Апшеронського полку.

1876-1879. Спогади записані Марією Опанасівною Петровою у 1902 р. Уривки із щоденника Петрова та запис його оповідань про службу у Середній Азії. Плавання роти Апшеронського полку з Красноводська до Михайлівського укріплення. Рекогносцирування до кордонів Хіви (1876). Рослинний і тваринний світ пустелі Каракум. Походи проти текінців (1877, 1879). У тексті-біографічні відомості про О. Петрова.

516. Познанский Б. Кое-что о казаччине на Украине в 1855 году / Б. Познанский. - Киев, 1905. – Отд. отт.: КС, 1905, т. 89, № 4, с. 138-159.

Познанський Борис Станіславович (рос. Познанский Борис Станиславович 1841, м. Стародуб, Чернігівська губернія, нині Брянська область, Російська Федерація – 1906, Північний Кавказ) – український етнограф, історик, письменник, громадський діяч польського походження.

Про селянські заворушення в Білій Церкві і її околицях. Їх причини, хід і придушення. Покарання учасників (частково за розповідями).

517. Стельмашенко М. А. Внутренний быт Польши XVI в. по свидетельству современников / М. А. Стельмашенко. – Киев : Тип. К. Н. Милевского, 1905. – 40 с.

НБУВ: В 03186

Стельмашенко Михайло Оксентійович (1864, с. Межиріч, Київської губернії – листопад 1925, Париж, Франція) – священнослужитель, педагог, член Київського клубу російських націоналістів, засновник Гімназії Стельмашенка в Києві.

Про королывський двір, побут шляхти, польських селян 16 ст., культурний розвиток польського суспільства в 16 ст., загальна характеристика суспільного життя Польші 16 ст. Вступ (с. 3-9), 1 Королівський двір та вища придворна сфера (с. 10-18), 2. Побут шляхти XVI століття (с. 18-23), 2. Польські селяни 16 століття (с. 23-27)), 4. Культурний стан польського суспільства 16 століття (с. 27-40).

518. Сумцов Н. Ф. Из гимназических воспоминаний / Н. Ф. Сумцов. – Харьков, [1905]. – 11 с. – Відб. із журн.: Рус. школа. – 1905. – № 1. http://www.docme.su/doc/265280/sumcov-n.-f.-iz-gimnazicheskih-vospominanij-

НБУВ: В І60580

Сумцов Микола Федорович (рос. Сумцов Николай Федорович, 6 (18) квітня 1854, Санкт-Петербург, Російська імперія, – 12 вересня 1922, Харків, УСРР) – український фольклорист, етнограф і літературознавець та громадський діяч. Доктор філологічних наук (1885), професор (1889).

Друга половина 60-х рр. Третя харківська гімназія в 60-70 рр. XIX ст. Пансіон при Другій харківській гімназії. Начальниця пансіону А. М. Погорілко. Вчителі гімназії: П. Б. Лук'янов, І. Е. Мандельштам, В. Л. Спаський, Н. Ф. Одарченко. Методи викладання. Заняття, відпочинок, розваги гімназистів. Відвідування гімназії міністром народної освіти Д. А. Толстим. Взаємини між гімназистами різних національностей. Характеристика фізичного, морального і розумового виховання і освіти. Без змісту.

519. Торжественное заседание юридического общества при Императорском Харьковском университетет 22 ноября 1903 г. – Харьков, 1905. - … с.

Д.М.Каченовский: характеристики и воспоминания // … С. 63-70.

Шимков А. Воспоминания о Д.И. Каченовском // Характеристики и воспоминания…

Шимков Андрій Петрович (1839-1919) – фізик, професор Харківського університету.

Харківський університет у 50-70 рр., спогади.

520. Фоменко К. И. Япония / К. И. Фоменко. – Киев : Тип. И. И. Горбунова, 1905. – [2], 17 с. – Відб. із: Тр. Киев. духов. акад. – 1905. – № 2. – С. 271-287.

НБУВ: В 085819

Про автора див. № ???.

Про Японію, про російсько-японську війну (1904-1905 рр.). Спогади про зустріч з японським студентом. Релігійно-моральні, побутові питання, пов'язані з Японією. Клімат. Населення. Господарство. Російська література з вивчення Японії. Історія Японії. Релігія. Без змісту.

521. Франко І.Я. На лоні природи і инші оповідання / І. Я. Франко. – Львів : Друк. Наук. Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарского, 1905. – 255 с.

Франко Іван Якович (27 серпня 1856, с. Нагуєвичі – 28 травня 1916, Львів, Австро-Угорщина) – український поет, прозаїк, драматург, літературний критик, публіцист, перекладач, науковець, громадський і політичний діяч.

У столярні, із моїх споминів (с. 161-185). Є зміст.

522. Шумков Г.Е. Рассказы и наблюдения из настоящей русско-японской войны: (Воен.-психол. этюды) / Г. Е. Шумков. – Киев : Тип. Т-ва И.Н. Кушнерев и Ко, 1905. – 60 с.

НБУВ: В 0307091; Сікорс.. ІІІа 296

Шумков Герасим Георгійович (Єгорович) (рос. Шумков Герасим Георгиевич (Егорович), р. 1873) - лікар.

1904 - 1905. Уривки зі спогадів солдат, офіцерів і лікарів. Спостереження за душевним станом людей в очікуванні бою, під час бою, під час відступу і після отримання поранень. Без виділеного змісту.

523. Щеголев И. Воспоминания порт-артурца, 1903–1904 г. / И. Щеголев. – 1-е изд. – Одесса : Тип. Юж.-рус. о-ва печат. дела, 1905. – VIII, 209 с.: ил.

(рос. Щеголев И.) - офіцер 25 - го Східно - Сибірського полку.

16. (28) січ. 1903 - 4 (17) березня 1905. Спогади. Перші враження від Порт-Артура. Напад на російську ескадру в ніч з 26 січня (8 берез.) на 27 січня. (9 лютого) 1904 р. Евакуація сімей військовослужбовців. Загибель адмірала С. О. Макарова. Кіньчжоускій бій. Бойові дії порт - Артурської ескадри і її спроба прорватися до Владивостока. Бої на Зелених і Вовчих горах. Штурми фортеці з серпня по листопад 1904 р. Здача гори Високої. Смерть і похорони генерала Р. І. Кондратенко. Захист II і III фортів фортеці. Капітуляція Порт-Артура. Перебування в полоні в місті Нагасакі. Повернення на батьківщину.

524. Щепкин Е.Н. Дневник Датского посольства Мальте Юля ко двору царя Михаила Федоровича в 1631 г. / Е. Н. Щепкин. – Одесса , 1905. – [2], 86 с. – Текст дацькою мовою.

НБУВ: ІВ 30506

Щепкін Євген Миколайович (рос. Щепкин Евгений Николаевич, 25 травня 1860, Москва, Російська імперія – 12 листопада 1920, Одеса, Херсонська губернія, Українська РСР) – історик, педагог, громадський і політичний діяч. Професор (1897). Онук Михайла Щепкіна.

Щоденник данського посольства (мовою оригіналу) 1631 р. Містить відомості про життя і побут Русі XVII ст., про російсько-датські відносини. Без змісту.

525. Ювилей 30-лїтної дїяльности Михайла Павлика (1874–1904): З портретами Ювилята й єго Рiднї. – Львів : Заходом Ювіл. Ком. Друк. Народова (Манецких), 1905. – XX, 82, [5] с., 2 арк. портр.

НБ ім. М. Максимовича: 8у(Павлик) Ювіл

Про Павлика Михайла Івановича (17 вересня 1853, Монастирське – 26 січня 1915, Львів) – український письменник, публіцист, громадський і політичний діяч. Дійсний член Наукового товариства імені Шевченка. Разом з Іваном Франком у 1890 р. створили Русько-українську радикальну партію (РУРП). Збірник на пошану письменника і громадсько-культурного діяча. Вийшов 1905 у Львові заходом ювілейного комітету, до якого входили В. Стефаник, М. Лозинський та ін.

Містить вірш-співанку М. Павлика “За що?”, його оповідь “Про нашу рідню”, спогади Анни Павлик про батька, виступи на ювілеї В. Стефаника, К. Трильовського, статтю “Михайло Павлик” М. Лозинського, вірш І. Франка “Каменярі”, пісню О. Колесси “Шалійте, шалійте, скажені кати”. Під окремою рубрикою надруковані привітання М. Павликові (телеграми, листи) від громадсько-культурних діячів, письменників, вчителів з Буковини (І. Діброви, К. Якубовського, Я. Веселовського, С. Смаль-Стоцького, О. Маковея та ін.), Галичини (І. Франка, Леся Мартовича, І. Свєнцицького, К. Студинського та ін.), Наддніпрянської України (з уваги на політичний-режим у Росії ці поздоровлення, за винятком Ганни Барвінок – дружини П. Куліша, – подані без підписів їх авторів). З-за кордону надійшли привітання від Я. Окуневського, О. Луцького, І. Пулюя, Р. Сембратовича, Ф. Волховського та інших з оцінками діяльності М. Павлика. Наприкінці видання надруковано статтю-роздум “Відповідь ювіляра” – погляд М. Павлика на пройдений ним життєво-творчий шлях, подяку за надіслані привітання.

526. Юлия Яковлевна Кузнецова : Воспоминания С. А. – Одесса : Тип. Е. Фесенко, 1905. – 32 с.

Автор С. А. – близька знайома Ю. Я. Кузнєцової.

Спогади про Кузнєцову Юлію Яківну (рос. Кузнецова Юлия Яковлевна) (1853 - 1904) – земський лікар. 1860-і рр.- 1904. Студентські роки Ю. Я. Кузнєцової, її життя і лікарська діяльність в Сімферополі. У тексті - листи Ю. Я. Кузнєцової до автора.

1906

527. Билимович А. Д. Отчет за первый год заграничной командировки / . – Київ : Тип. ун-та, 1906. – [2], 42 с. – Окр. відб. з «Университетские известия», 1906 р. № 10, Часть 1 (официальная), с. 1-41

НБУВ: 1906/Б-61 (по електронному каталогу); НБУВ: В 4850 знизу через риску 8019

Білімович Олександр Дмитрович (рос. Билимович Александр Дмитриевич, 1876, Житомир – 21 грудня 1963, Монтерей, США) – економіст, громадський діяч. Брат математика і механіка Антона Білімовича. Здобув вищу освіту на юридичному факультеті у Київському університеті (золота медаль). Ординарний професор Київського університету (1909). Захистив докторську дисертацію (1915), очолював кафедру політичної економіки та статистики (1915-1918).

Травень 1905 – березень 1906 р., Німеччина, Тюбінген (Тюбінгенський університет), Берлін. Результат закордонної подорожі. Про дворічну наукову подорож із метою підготовки до професорського звання по кафедрі політичної економії і статистики до Німеччини. Упродовж літнього семестру він відвідував у Тюбінгенському університеті лекції з економічних дисциплін, прослухав курс, присвячений соціалізму й комунізму, що традиційно викладався в усіх німецьких університетах. Під час зимового семестру (1905–1906) слухав у Берлінському університеті лекції А.Вагнера, Г. фон Шмоллера, М.Зерінга. Був присутній у Берліні на практичних заняттях з державних наук і статистики Г. фон Шмоллера та М.Зерінга. Без змісту.

528. Блан Л. Июльские дни 1830 г.: Пер. с фр. С предисл. Н. Козеренко / Л. Блан. – Киев : Кн-во «Правда»; Тип. П. Барского, 1906. – IX, 146 с.

НБУВ: В 0242 В 0243 (на одній картці написано два шифри)

НБ ім. М. Максимовича: 9(44) Блан

НІБУ: 9(44) Б68

Блан Луї (фр. Louis Blanc; 29 жовтня 1811 – 6 грудня 1882) – представник французького утопічного соціалізму, діяч революції 1848, історик. Вів активну видавничу діяльність, був головним редактором журналів «Бон санс» (1837), «Ревю де прогрі» (1939-1942), «Ревю індепандант» (1841- 1848).

26-31 липня 1830 р. Франція. Про Липневу революцію - повстання проти правлячої монархії династії Бурбонів, яка встановилася у Франції після другої реставрації. Є зміст. Передмова, 6 глав. Вступна стаття Н. Козеренко (с. I-XI).

529. Геккер Н. Леонид Андреев и его произведения: С прил. автобиогр. Очерка / Н. Геккер. – Одесса : Кн-во М. Козмана. Тип. Г. Каранта, 1906. – 48 с.

НБУВ: В 041884 (на картці написаний рік видання 1903). В НБУВ книга починається з 15 с.

Геккер Наум Леонтійович (12.05(30.04).1862, за ін. даними, 1861–1920) – революціонер, учений, публіцист, мемуарист. Син заможного бахмутського міщанина.

Про Андрєєва Леоніда Миколайовича (рос. Л. Андреев; 9 (21) серпня 1871, Орел, Російська імперія – 12 вересня 1919) – російський письменник, драматург. Біографічний нарис. Без змісту.

530. Грушевський М.[С.] Автобіографія / М.С. Грушевський. – [Львів, 1906]. – 16 с.

НБУВ: (відділ заруб. україніки) 8331 укр

Грушевський Михайло Сергійович (псевдоніми – М. Заволока, Михайло Заволока, М. Сергієнко, Хлопець; 29(17).09.1866–24.11.1934) – історик, організатор української науки, літературознавець, соціолог, публіцист, письменник, політичний, громадський і державний діяч.

Про М. С. Грушевського (1866-1934). Автобіографія, де записані спогади про основні події студентського життя, які найбільше відклалися пам’яті, але з точки зору зрілого, ретроспективного погляду на минулі події та вчинки. Автор описує сам себе, події, які вплинули на його світогляд: пише про батька, родину, Володимира Антоновича, все те, що впливало на вчинки студента. Автобіографія була написана для рідних і близьких і мала дуже малий наклад. Без змісту

531. Довнар-Запольский М.В. Мемуары декабристов: (Записки, письма, показания, проекты конституций, извлеченные из следственного дела, с вводной статьей) / М. В. Довнар-Запольський. – Киев : С. И. Иванов и К° , [1906]. – Вып. 1. - XLIV, 346, [2] с. https://www.prlib.ru/node/343352/source

НБУВ: В26826, В44687, 353023 - на картці три номера

Довнар-Запольський Митрофан Вікторович (біл. Мітрафан Віктаравіч Доўнар-Запольскі, 2 [14] червня 1867, Річиця, Мінська губернія, Російська імперія – 30 вересня 1934, Москва, СРСР) – історик, етнограф та фольклорист, джерелознавець, архівознавець, археограф білоруського походження.

XIX ст., про М. Ф. Орлова, М. М. Муравйова, О. Бестужева, С. Г. Батенькова, О. І. Поджио, О. М. Булатова та ін. Є зміст: Вступне зауваження про слідчу справу про декабристів, записка про таємне товариство генерал-майора М. Ф. Орлова, свідчення полковника М. Комарова, записки кн. С. П. Трубецького, зі свідчень Олександра Бестужева, з паперів Батенькова, з паперів О. Поджіо та ін.

532. Кабештов И. М. Моя жизнь и воспоминания: Бывшего до шести лет дворянином, потом двадцать лет крепостным / И. М. Кабештов. – Сумы : Типо-литогр. К.М. Пашкова, 1906. – 162 с. http://dugward.ru/library/zolot/kabeshtov_moya_jizn.html

Кабештов Іван Михайлович (рос. И. М. Кабештов; 1827 - не пізніше 1918), незаконнонароджений син саратовського дворянина і кріпачки - відомий у другій половині XIX і початку XX ст. на півдні Росії громадський діяч, почесний член Товариства сільського господарства Південної Росії, популяризатор практичних знань по сільському господарству і тваринництву. Кабештов був одним з ініціаторів створення «Товариства взаємодопомоги службовцям по сільському господарству і сільськогосподарській промисловості» (1900).

XIX ст., спогади автора, мемуари. 20-і рр. – 1853. Господарство великих поміщиків Саратовської і Херсонської губерній. Положення кріпаків. Віддача дворових дівчат на фабрику в Саратов. Насильницьке переселення селян з Саратовської губернії в Херсонську. Є зміст. 33 розділи.

533. Костенко М.И. Осада и сдача крепости Порт-Артур: Мои впечатления / М.И. Костенко. – Киев : Тип. Окр. штаба, 1906. – [2], II, 276 с. https://pgpb.ru/digitization/document/2418/

НБУВ: дві картки - В183182 В03644 В 18244 (закреслено); ВО15830

Костенко Михайло Іванович (р. 1855) - генерал - майор, голова військового суду фортеці Порт-Артур.

Травень 1902 - січень 1905. Уссурійський край. Владивосток: його місце розташування, управління, населення, положення в перші дні після оголошення війни. Знайомство з Порт - Артуром. Бомбардування фортеці і жертви серед мирного населення. Святкування Великодня. Оцінка автором оборонних споруд Порт - Артура. Намісник Е. І. Алексєєв, генерали А. М. Стессель, А В Фок, К. Н. Смирнов, Р. І. Кондратенко, В. Ф. Білий, В. Н. Горбатовский, адмірали В. К. Вітгефт, І. К. Григорович, М. Ф. Лощинский, Р. Н. Вирен. Взаємовідносини між ними. Похорон загиблих на броненосці "Петропавловськ". Дії Порт - Артурської ескадри під час облоги фортеці. Кіньчжоуский бій. Організація медичної допомоги пораненим. Інтендантська служба. Рядові захисники Порт - Артура. Штурми фортеці в серпні - грудні 1904. Здача фортеці. Перебування автора в полоні в Нагасакі. Без змісту.

534. Крип’якевич І.П. Автобіографія холмського сьвященика з першої половини XIX віка [текст документу пол.] / Подав [з передм.] І. Крипякевич. – Львів: [Накладом Наук. Т-ва ім. Шевченка. Друк. Наук. Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського], 1906. – 16 с. – Відб. із: Зап. Наук. Т-ва ім. Шевченка. – 1906. – Т. 73. – С. 143-157. https://elib.nlu.org.ua/view.html?&id=9317

Крип'якевич Іван Петрович (псевд. і крипт.: Іван Горишівський, Іван Петрен-ко, Іван Холмський, І. К., Крч, І. Кр-ч, Viator; 25. 06. 1886, Львів – 21. 04. 1967, там само) – історик, археограф, організатор наукового життя, громадсько-освітній діяч, журналіст.

Перша половина XIX ст. Автобіографія Лаврисевича Миколи (1771 – після 1851) – син Семена Лаврисевича, що збережено серед документів Юліана Мальчинського (?-1889) – холмський священник, який емігрував в 1870 р. до Галичини та віднайдено і надруковано з коментарями І. Крип'якевичем.

Без змісту. Документ подано польською мовою. Виділено в тексті: дитячі літа та школа (1771-1793); подружє [одруження] (1795 р.); спір з парохіянами в Пересоловицях (1800 р.); еп. Важиський і австрійський уряд; літературні праці; заміна церковних десятин на гроші (1819 р., 1821 р.); із історії холмської капітули; справа з дідичом Радзейовським; справа з посесором Свірським

535. Ланге В.В. Преступный мир: Мои воспоминания об Одессе и Харькове / В. В. Ланге. – Одесса : Тип. Л. Нитче, 1906. – 64 с.

Ланге фон Віталій Володимирович (1863-1918) - російський офіцер, після виходу у відставку працював в Одеській поліції. Знаменитий майстер розшуку, пройшов шлях від околодочного наглядача Одеської міської поліції до заступника начальника Одеської розшукової поліції.

Окреме видання записок та спогадів видатного російського сищика Віталія Володимировича фон Ланге (1863-1918), який багато років пропрацював помічником начальника розшукового відділення Одеси і начальником Харківської розшукової поліції. Розповіді про розслідування злочинів поєднуються в цій книзі з характеристиками різних категорій злочинців, розкриттям кримінальних схем кишенькових злодіїв, грабіжників, вбивць, шахраїв, фальшивомонетників. Є зміст. 21 розділ, без назв.

536. Молодые побеги: Сб. лит. опытов и воспоминаний учеников Киев. первой гимназии: Посвящ. памяти учителя-друга Николая Трофимовича Черкунова. Вып. 1-2. – К., 1906-1911.

НБУВ: В 081166/1 1906 р. 112 с.; В 081166/2 1911 р. 191 с. вип. 2; інша картка В 0126604 1911 р. вип. 2.

1900 - і рр. Спогади про Черкунова Миколу Трофимовича (1844 – 1905) – російський педагог, викладач географії в 1-й Київській гімназії. Черкунов як учитель географії. Ставлення до нього учнів. Зміст 1 частини: Липовецький П. З мого щоденника (1905 р), с. 66 - 70; Рибников Е. Пам'яті Миколи Трохимовича, с. 71 - 73; Данилич Д. Урок географії, с. 74 - 79; Ястребов А. З "живого слова", с. 80 - 84; Маленький (Белявський). Пам'яті Миколи Трохимовича, с. 85 - 88; Базилевич В. Сторінка з спогадів, с. 89 - 91; Ястребов М. Незабутня пам'яті Миколи Трохимовича Черкунова, с. 92 - 94; Борисенко Н. Пам'яті Миколи Трохимовича, с. 95 - 97; Ахрамовіч І. Дорогий пам'яті Миколи Трохимовича

Черкунова, с. 98 - 99; Тростянский М. До спогадів про М. Т. Черкунова, с. 100 - 103.

537. Оправхата П. З записної книжки сельского стражника селянина Петра Оправхати. – Полтава : Друк. Г. І. Маркевича, 1906. – 8 с. – (Вид. часописі «Рідний край ; № 4). – Бібліогр.: Вид. Часописі «Рідний край»: с. 4 обкл. (1906. № 32, 12 серпня. С. 5-6).

НБУВ: А021931 (комп. № 14)

Одеська національна наукова бібліотека:

Печатки: Бібліотека М. Комарова № 1188/1805; Українська державна бібліотека (УДБ).

Шифр: VII 32752

Оправхата Петро – публіцист бухгалтер, громадський діяч, член Української демократичної партії (створеної 1904 р. у Києві) у Пирятинському повіті (с. Кононівка) на Полтавщині. За словами Є. Чикаленка, "один з найталановитіших селян-самоучок, яких мені доводилося зустрічати у своєму житті". Родом із села Кононівки (нині – Драбівський р-н Черкащини), у якому разом з Є. Чикаленком на початку минулого століття організував кредитне товариство. В період масових селянських заворушень 1905–1906 рр. їздив по селах, агітував створювати селянські спілки, за що був засланий у Вологодську губернію. На засланні активно зайнявся публіцистикою. Його фейлетони друкували газети "Рада", "Рідний Край" та "Русские ведомости".

У публікації розкривається зміст записної книжки сільського стражника з 12 по 20 травня включно (ймовірно 1906 року) з коротким вступним та заключним словом автора.

Селянин з Кононівки (нині – Золотоніський р-н Черкащини), волосний писар, бухгалтер кредитового товариства, автор численних публікацій у періодиці Петро Оправхата у невеликій за обсягом брошурі висвітлив типові будні волосного посадовця. Зокрема автор опублікував нотатки за дев’ять днів із записної книжки стражника – нижчого поліцейського чина у сільській місцевості Російської імперії.

Такі згадки про сільських посадовців можуть бути цікавими при вивченні історії побуту і самоврядування селян.

538. Поггенполь Д. В. В снегах: [Путевые заметки]: С портр. авт. / Д. В. Поггенполь. – Одесса: Типо-литогр. М Соколовский, 1906. – 40 с., 1 л. портр. – Відб. із: Зап. Крымско-Кавказ. Горного клуба. – 1906. - № 1-2. – С. 5-40.

НБ ім. М. Максимовича: 91 11п

Поггенполь Дмитро Васильович (1868 - 1904) - чиновник особливих доручень при головнокомандуючому громадянською частиною на Кавказі.

6 - 17 вересня 1903. Подорожні нотатки. Цебельдинськє. Богадський міст. Ущелина Кодора. Чхалта. Клич. Нахарська поляна. Клухорський перевал.

Відомості про Клухорську стежку. Зворотній шлях. Характер місцевості. Зовнішність сіл.

539. Ратомский Н. А. Московские кошмары; Народники-идеалисты: (Мемуары семидесятника); Стихотворения / Н. А. Ратомский. – Одесса : Тип. «Издатель» Я. Шермана, 1906. – 16 с.

Ратомський Микола Олексійович (рос. Н. А. Ратомский; роки життя не встановлені) - російський поет-сатирик, дитячий та військово-патріотичний письменник кінця XIX - початку XX ст. Крайні дати публічної творчості 1891-1915 рр.

Розкриваються деякі обставини біографії в двох невеликих поемах, що носять автобіографічний характер: «Московські кошмари» (1906) і «Народники-ідеалісти» (Мемуари сімдесятників, 1906).

540. Редько А. К. Памяти крейсера "Владимир Мономах": Воспоминания участника в походе и в Цусимском сражении / А. К. Редько. – Одесса : Тип. Рус. речь, 1906. - 16 с.

Редько Антон Казимирович (р. 188(5) - ?) - прапорщик крейсера 1 - го рангу "Володимир Мономах".

2 (15) березня - 15 (28) травня 1905. Шлях корабля в складі ескадри адмірала М. І. Небогатова. Цусимский бій. Мінні атаки під час бою. Загибель корабля "Володимир Мономах".

541. Рыбинский В. П. Из академической жизни / В. П. Рыбинский. – Киев : Тип. И. И. Горбунова, 1906. – 25 с. – Відб. із.: Тр. Киев. духов. акад. – 1906. - № 1.

НБУВ: Ж30127 Крымский, 1906 Январь № 1

Рибинський Володимир Петрович (рос. В. П. Рыбинский; 11 лютого 1867 село Єремеєво, Козловський повіт, Тамбовська губернія - січень 1944, Баку) - библеїст, професор Київської духовної академії, доктор богослов'я, дійсний статський радник, редактор журналу «Праці Київської духовної академії» (1906-1910).

Про Київську духовну академію. 1905 р. Про перегляд академічного статуту. Про редакційне зібрання професорської корпорації (15 лютого 1905 р.), де було проголошено доповіді І. Кудрявцева, В. Рибинського, священника О. Глаголєва. Подяка В. Ф. Певницькому від ректора Академії за роботу редактором журналу. Про обрання редактором академічного журналу В. Рибинського.

542. Свиридова С. А. Памяти И. Я. Рудченка: Очерк С. Свириденко [псевд.] / С. А. Свиридова. – Киев : Типо-литогр. Н. А. Гирич, 1906. – [2], 9 с. –

Відб. із журн.: Киев. старина. – 1906. – Кн. 3-4 (березень –квітень), відділ 1. - С. 412-420.

Свиридова Софія Олександрівна (1882 – не раніше 1928) – російський поет, прозаїк, перекладач-еквіритміст, музикознавець, музичний критик, українського походження.

Про Білика Івана (справжнє ім'я Іван Якович Рудченко; 21 серпня (2 вересня) 1845, Миргород – 18 вересня (1 жовтня) 1905, Петербург) – український фольклорист, етнограф, письменник, перекладач, літературний критик, старший брат і співавтор Панаса Мирного.

543. Стороженко Н. И. Кирилло-Мефодиевские заговорщики / Н. И. Стороженко. – Киев : Типо-литогр. Т-ва Н. А. Гирича, 1906. – [2], 18 с. – Відб. із журн.: Киев. старина. – № 2. - 1906. – С. 135-140. https://elib.nlu.org.ua/view.html?&id=6828

НБУВ: В 3414 И

Стороженко Микола Ілліч (10 (22) травня 1836, Іржавець – 12 (25) січня 1906) – український історик літератури. Далекий родич Дмитра та Левка Ревуцьких.

Листи М. Гулака до Марковича за 1846 р. Про Гулака Миколу Івановича (1821–1899) – громадський та політичний діяч, педагог, учений. Без змісту.

544. Сумцов Н. Ф. Новая страница истории Харьковского университета: (По арх. документам и личным воспоминаниям) / Н. Ф. Сумцов. – Харьков, 1906. – 6 с. – Відб. із газ.: Юж. край. – 1906. – 17 янв.

Сумцов Микола Федорович (рос. Сумцов Николай Федорович, 6 (18) квітня 1854, Санкт-Петербург, Російська імперія, – 12 вересня 1922, Харків, УСРР) – український фольклорист, етнограф і літературознавець та громадський діяч. Доктор філологічних наук (1885), професор (1889).

Спогади про Харківський університет (1805-1905), про приїзд до Харкова Миколи Павловича Воронцова-Вельяминова (попечитель навчального округу). Без змісту.

545. Храпаль Т. П. Невесели думки Бабы правдолюбкы / Прыгадани и зложени Татьяною Прокофіевною Храпаль (урожденною Бакай) / Т. П. Храпаль. – Киев : Электро-печатня І. Шенфельда, 1906. – [15] с.

НБУВ: АИ 2082

Храпаль Тетяна Прокопівна (рос. Храпаль Татьяна Прокофьевна, уроджена Бакай, 12 січня 1828, м. Гадяч. Полтавська губ. -?).

Є вступна стаття, де є автобіографічні відомості, спогади про батьків (батько Бакай Прокоп Якович, мати Євгенія Іванівна), навчання, про заміжжя (28 квітня 1846 – 1881 рр., з дворянином Храпаль Георгій Григорович), про дітей. Вірші автора. Без змісту.

546. Федоров Г. В. Заживо погребенные: Ист. очерк из жизни раскольников : [Сост. очевидцем из местных старожилов по офиц. документам местного духовенства и администрации] / Г. В. Федоров. – Херсон: Типо-литогр. наследн. О. Д. Ходушиной, 1906. – 37 с., 4 л. ил.

(рос. Федоров Георгий В.)

547. Шаблиовский В. К. Школьные воспоминания о Каменец-Подольской гимназии / В. К. Шаблиовский. – Каменец-Подольский : Тип. С. П. Киржацкого, 1906. – 68 с. – Відб. із журн.: Православная Подолия. – № 3 (Март), с. 204-221; № 4 (Апрель). - 1906. – С. 291-305; № 5-6 (Май-июнь), с. 374-394; № 7 (Июль), с. 456-473. https://pravoslavnoe-duhovenstvo.ru/media/priestdb/materialattachment/attachment/2c/65/2c652433-8d1e-4533-a894-83a34aa157a6.pdf

50-ті рр. XIX ст. Спогади автора про навчання в Кам'янець-Подільській гімназії. Без змісту

548. Шафранский А. И. Волынское женское училище в г. Кременце: За первые 25 лет своего существования (1881–1906 г.): Материалы к истории / А. И. Шафранский. – Почаев : Тип. Почаево-Успен. лавры, 1906. – 57 с. – Відб. із газ.: Волын. епарх. ведомости. – 1906. – № 24–30. (№ 24, с. 778-790; № 25, с. 814-822, № 30, с. 985-988). https://pravoslavnoe-duhovenstvo.ru/library/material/9790/

НБУВ: філія № 1, відділ історичних Колекцій с 99/1082

1881–1906 рр. Волинське жіноче училище в м. Кременець. Без змісту.

549. Школьник М. Е. Одесское Монте - Карло: (Из истории одного клуба) / М. Е. Школьник. – Одесса : Тип. "Коммерческая" Сапожникова, 1906. - 35 с.

Школьник Мойсей Юхимович – житель Одеси.

Початок XX ст. Гральний клуб "Комерційного зібрання" в Одесі. Гравці. Одеські шулери.

550. Щурат В. Перегринація или путь до Іерусалиму Данила архимандрита Коръсунского в Бѣлой России: Розвідка і текст. Жовква. - 1906. – 42 с.

Щурат Василь Григорович (12 (24) серпня 1871, Вислобоки – 27 квітня 1948, Львів) – український педагог, літературознавець, поет і перекладач. Здійснив перший повний переклад «Пісні про Роланда» українською мовою (1895). Автор найкращого (до 1914) віршованого перекладу «Слова о полку

Ігоревім» сучасною українською мовою (1907). Батько вченого-літературознавця Степана Щурата.

Про Корсунського Данила (р.н. і р.с. невід.) – архімандрит монастиря в с. Корсунь Кобринського пов. (нині село Брестської обл., Білорусь). Між 1590–94 побував у Палестині. Свою подорож описав у "Книге беседы о пути иерусалимском", що збереглася в списках 17–18 ст. (переважно галицького походження). "Книга…" копіює "Хождєніє ігумена Даниїла", яке автор дещо переробив, додавши власні враження від мандрівки до Святої землі та витяги з перекладених ним грецьких джерел.

551. Шухевич В. О. Записки школяра / За Амічісом подав Володимир Шухевич / В. О. Шухевич. – 2-е вид. – Львів: Друк. [Наук.] Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського, 1906. – 90 с. – (Виданє Руского Т-ва Пед.; Ч[исло] 121).

НБУВ: УНД №976 / конв. 1-12; А16240И/121

Шухевич Володимир Осипович (псевдонім і криптоніми – Шумило, В. Ш.; 15 березня 1849, Тишківці, Городенківський район, Івано-Франківська область – 10 квітня 1915, Львів) – український громадський діяч, етнограф ф, педагог і публіцист, дійсний член НТШ. Дід головного командира УПА генерала Романа Шухевича.

Спогади автора про перший день в школі, про вчителя, школу, шкільних товаришів, директора, про батьків, про закінчення школи. Без змісту.

1907

552. Апраксин С.А. Исповедь уверовавшего интеллигента / С. А. Апраксин, врач. – Киев : Тип. Киево-Печер. Успен лавры, 1907. – 16 с.

Апраксін Сергій Аполонович (рос. Апраксин Сергей Аполлонович, 1867-1920) – лікар, співробітник видання «Місіонерський огляд»

Про старообрядництво.

553. Гаршин А. Г. Из впечатлений заграничной поездки-командировки летом 1906 г. (популяризация с.-х. знаний в Италии). – Чернигов: Тип. Губерн. земства, 1907. – 14 с.

Книга в Україні, 1861-1917, В. 4, п. 9441

(рос. Гаршин А. Г.) - земский агроном Чернігівської губернії (1900–10 рр.)

554. Дідицкій Б. А. Своежитьеві записки. ч. 1–2 / Б. А. Дідицький. - Львів, 1908. – Окр. відбиток: Вістник Народного Дому, 1906 г. (Львів, 1907, с. 93-(3).

НБУВ: Маслов 2625/1-2 в 2-х книгах, дві книги

Дідицький Богдан (Феодосій) Андрійович (криптоніми та псевдоніми – Д., Б.А.Д., Б.Д., Богданко, Богдан Будегріш, Финтик Шляхтиченко та ін.; 01.02.1827–19.01.1909) – журналіст, письменник, перекладач, історик, видавець.

Спогади. Ч. І. Гдещо до исторіи розвитія азбуки и язика Галицкой Руси.

555. Дроздов Н. М. Памяти профессора В.И. Модестова / Н. М. Дроздов. – Киев, 1907. – Окр. відбиток: Труды Киевской духовной академии. 1907, июнь. - С. 217-275

НБУВ: В 0128941

Дроздов Микола Михайлович (1849 – 10 січня 1919) – православний богослов, бібліст і духовний письменник, вихованець Київської духовної академії, в якій з 1883 року був професором кафедри латинської мови та її словесності.

Про Модестова Василя Івановича (1839–1907) – історик античної культури, перекладач. Без змісту.

556. Ефимов А. Воспоминания паломника о путешествии во Святую Землю: Чтения для народа / А. [Н.] Ефимов, свящ. – Чернигов: Тип. Губерн. правления, 1907. – 29 с.; – ([Сер]; Вып. 4).

(рос. Александр. Николаевич Ефимов) – священник.

Записки ієромонаха О. Єфімова, опубліковані в 1908, 1912 та 1914 рр. під назвою «Спогади паломника про подорож до Святої Землі» коротким описом трьох подорожей автора Палестиною.

557. Жизнь Харбина: (путевые впечатления). Вып. 1. – Одесса: Кн. Изд-во «Мировестник». Тип. бр. Блетницких, 1907. – 8 с.: рис.

Жизнь Дальнего Востока, Амура и Сибири ; Вып. 1

558. Задонская Е.В. Быль XIX столетия. – Харьков : Тип. журн. «Мирный труд», 1907-1908. Т. 1. – 423 с.; Т. 2 – 518 с.; Т. 3 – 511 с.; Т. 4 – 414 с.; Т. 5 – 423 с.

Задонська Катерина Василівна (дів. прізвище Неклюдова, 1834-1918) – поміщиця, мемуаристка.

Спогади про життя в маєтку Катеринівка поблизу с. Великий Бурлук Харківської губернії.

559. Кокорудз І.[Ф.] Спомини з Атен [Афін] / І. Ф. Кокорудз. – Львів : Друк. Наук. Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського, 1907. – 240 с., 1 с. карт., 5 с. фот. – (Виданє Руского Т-ва Пед.; Ч. 118).

НБУВ: ВИ 2434/ 118

Кокорудз Ілля Федорович (крипт.: Н. К., І., І. К., Іл. К., К-к-р-з; 31. 07. 1857, м. Яворів, нині Львів. обл. – 02. 06. 1933, Львів) – педагог, громадський діяч, меценат. Дійсний член НТШ (1899).

Повчальна книга як нарис-мандрівка, у якій автор уміло поєднав дар оповідача й вченого, доброго знавця історії, мистецтва, літератури Італії та Греції, у подорожі по яких автор пробув 1905 р. Спогади автора. Є зміст. 9 розділів.

560. Костенко М. И. Осада и сдача крепости П.-Артур : Мои впечатления : С 2-мя прил. / Пред. воен. суда в крепости ген.-майор М. И. Костенко. - 2-е изд., испр. и доп. - Киев : тип. Окр. штаба, 1907. - [2], IV, 327 с., 1 л. карт. ; 26. http://elib.shpl.ru/ru/nodes/4986-kostenko-m-i-osada-i-sdacha-kreposti-p-artur-moi-vpechatleniya-kiev-1907 https://www.prlib.ru/item/355295

НБУВ: В226237

Костенко Михайло Іванович (1855-?) – юрист, генерал-майор. Син священика. Був військовим слідчим у Полтаві, членом військового суду в Сибіру. Під час війни на Далекому Сході – голова військового суду в Порт-Артурі. Прокурор Київського військового суду (1912). Автор книги «Облога і взяття фортеці Порт-Артура».

Спогади. Травень 1902 - січень 1905. Уссурійський край. Владивосток: його місце розташування, управління, населення, положення в перші дні після оголошення війни. Знайомство з Порт - Артуром. Бомбардування фортеці і жертви серед мирного населення. Святкування Великодня. Оцінка автором оборонних споруд Порт - Артура. Намісник Е. І. Алексєєв, генерали А. М. Стессель, А В Фок, К. Н. Смирнов, Р. І. Кондратенко, В. Ф. Білий, В. Н. Горбатовский, адмірали В. К. Вітгефт, І . К. Григорович, М. Ф. Лощинский, Р. Н. Вирен. Взаємовідносини між ними. Похорон загиблих на броненосці "Петропавловськ". Дії порт - Артурської ескадри під час облоги фортеці. Кіньчжоуское бій. Організація медичної допомоги пораненим. Інтендантська служба. Рядові захисники Порт - Артура. Штурми фортеці в серпні - грудні 1904. Здача фортеці. Перебування автора в полоні в Нагасакі. Без змісту.

561. Мурашко Н. И. Воспоминания старого учителя / Н. И. Мурашко. – Киев : Тип. С.В. Кульженко, 1907. – 274 с.: ил. – (Киев. рисовальная шк., 1875-1901). http://uartlib.org/downloads/MurashkoTeacher_uartlib.org.pdf

НБУВ: С012010/СИ5394 (1-2) С0291 1-2 вип.; С0263 вип. 2; С9885/1-2 ч. 1-2 1907 р.

Мурашко Микола Іванович (20 травня 1844, Глухів, Чернігівська губернія, Російська імперія – 22 вересня 1909, Буча, Київська губернія, Російська імперія) – український художник і педагог.

У книзі зібрані спогади засновника Київської малювальної школи (1875-1901) Мурашка Миколи Івановича про закордонні подорожі (відвідав

Німеччину, Італію, Францію. Польщу), зв'язки з петербурзької АІ, Україною, Росією, зокрема багаторічні дружні зв'язки з І. Рєпіним і зарубіжними художниками, про систему виховання в Київській художній школі, її історії та діяльності. Без змісту

562. Наумович І. Г. Иван Наумович: [Автобіографія – власный опись життя] / І. Г. Наумович. – Львов, 1907. – 14 с. – Дод. до часопису: Наука. – 1907. – Ч. 1.

Наумович Іван Григорович (14 січня 1826, Кізлів, Австро-Угорщина – 4 (16) серпня 1891, Новоросійськ, Російська імперія) – галицький письменник, політик, видавець, церковний і громадський діяч, греко-католицький (1851), а згодом православний (1885) священик, один із провідників галицького москвофільства, засновник Товариства імені Михайла Качковського (1874).

Збірка «Бесіди пастиря» складається з проповідей та статей І. Наумовича з журналу «Наука». В т. 1 - «Автобиография».

563. Памяти почетнаго члена Кіевскаго Религіозно-Просветительнаго Общества и помощника старосты Пентелеимона Андреевича Красовскаго / [Н. С. Гроссу та ін.]. - Киев : Тип. И. И. Горбунова, 1907. - 31 с. http://dlib.kiev.ua/items/show/90#?c=0&m=0&s=0&cv=0

НБУВ: філія № 1, відділ історичних колекцій С 95/351

Дмитрієвський Олексій Опанасович (23 березня (4 квітня) 1856, Астрахань – 10 серпня 1929, Санкт-Петербург) – історик-літургіст, знавець грецької палеографії та книгарства. Член Петербурзької АН (1903), почесний член Київської (1907), Казанської (1912), Петербурзької та Московської (1914) духовних академій. Член-кореспондент АН СРСР (1923).

Про Красовського Пантелеймона Андрійовича (1829-1907). Збірник спогадів, промов, виголошених на поминках. Без змісту. Частини: Дмитрієвський О. О. Почесний член Київського релігійного освітнього товариства П. А. Красовський та його поховання: (Некролог), с. 1-16; Дмитрієвський О. О. Йдеться перед початком відспівування професором Академії О. О. Дмитрієвським с. 20-25 та ін.

564. Радецкий В. А. Киевская духовная семинария в первой половине XIX ст.: (Воспоминания) / В. А. Радецкий. – Киев : Тип. Н. Т. Корчак-Новицкого, 1907. – [2], 60 с.; 8 °. – Окр. відб. із журн.: Україна. – 1907. Т. 4. - № 10. - С. 96 - 115; № 11/12. - С. 181 - 221.

Радецький Василь Антонович – священник.

За спогадами і розповідями колишніх вихованців. Приміщення Київської духовної семінарії. Побут семінаристів. Програма. Заняття. Викладачі. Епізоди з життя семінарії.

565. Руданський С. [В.] Подорож до Єрусалиму / С. Руданський. Про Степана Руданського / Я. В-ий [Я. Веселовський]. Турецький султан і запоріжці / С. Руданський; З поясненнями Я. В. [Я. Веселовський]. – [Львів]: Накладом Т-ва «Просьвіта», 1907. – 16 с.: 1 портр., [2] мал. – (Просвітні листки; Ч. 9). – Відб. із часопису: Письмо з Просьвіти. – 1907.

Руданський Степан Васильович (25 грудня 1833 (6 січня 1834), с. Хомутинці, нині Калинівського району Вінницької області – 3 травня 1873, Ялта) – український поет, перекладач античної літератури. Автор класичних сатир на міжнаціональну та антиімперську тематику. Професійний лікар.

566. Садовський М. Мої театральні згадки / М. Садовський. – Київ : Друк. «П. Барський», 1907 (обкл. 1909). – 44 с.: портр. – На обкл.: Друк. 1-ої Київ. Спілки. – Передрук із журн.: Літ.-Наук. Вістник. – 1907. – Т. 38, кн. 6. - С. 403-413; Т. 39, кн. 8–9. – С. 191-206; Т. 40, кн. 12. – С. 402-417.

НБУВ: В183212 нижче ВИ2761; Айзеншток № 7912

НБ ім. М. Максимовича: 792 Садо

Садовський Микола Карпович (справжнє прізв. – Тобілевич; 18(06).03, за ін. даними 13 (01). 12.1856–07.02.1933) – актор, режисер, театральний діяч, письменник. Брат І. Карпенка-Карого, М. Садовської-Барілотті, П. Саксаганського.

Спогади, мемуари автора. Історія українського театру. Про першу українську трупу. 1881 – поч. ХХ ст. Без змісту

567. Сборник в память профессора Владимира Платоновича Крылова. Ч. 1–2. – Харьков : Изд. Харьков. мед. о-ва, 1907–1912. – Дод. до: Харьков. мед. журн. – 1906. – № 9; 1907. – № 6, 7, 10; 1908. – № 2, 6–10; 1909. – № 4, 8–9; 1912. – № 9–10.

Бібілотека Буковинського Державного Медичного Університету

Збірник, присвячений Крилову Володимиру Платоновичу - професор патологічної анатомії Харківського університету (1841 - 1906), медичну освіту отримав в санкт-петербурзької медико-хірургічної академії. Написав дисертацію "Про патологоанатомічних змінах легких у сифілітиків" (1870) і ряд інших патологоанатомічних робіт.

568. Своехотов А. С. Памяти Василия Васильевича Чиркова: [Чит. в Киев. Физико-мед. о-ве 25 янв. 1907 г.] / А. С. Своехотов, приват-доцент. – Киев : Тип. Ун-та св. Владимира Акционер. о-ва печат. и изд. дела Н. Т. Корчак-Новицкого, 1907. – [2], 9 с. – Відб. із журн.: Унив. изв. – 1907. № 9 (сентябрь), (Прибавления, с. 1-9).

Своєхотов Олександр Сергійович (рос. Своехотов Александр Сергеевич, 1867-?) - доктор медицини, приват-доцент Київського університету.

Спогади про Василя Васильовича Чиркова (1845-1907) - доктора медицини, професор Університету св. Володимира. Біографічні дані, характеристика його наукових робіт, його наукові інтереси та педагогічна діяльність, риси характеру. Без змісту.

569. Стрипський Г. М. Записки из Верховины / Г. М. Стрипський. – Унгвар : Книгопечатня «Акц[ійн.] о-ва Уніо», 1907. – 33 с.

Стрипський Гіядор Миколайович (Др. Ядоръ Стрипський, псевдоніми: Я. Біленький, Ядор, М. Миколаєнко, Мікеш, С. Новик, Стороженко та інші, 7 березня 1875, с. Шелестове (нині частина смт. Кольчино Закарпатської області – 9 березня 1949, в інших джерелах – 9 березня 1946, Будапешт) – закарпатський діяч, історик, філолог і етнограф, дійсний член Наукового товариства ім. Шевченка та член Румунської АН.

Художньо опрацьовані подорожні нотатки і враження автора нарису від першого знайомства із Ужанською Верховиною. Образник народного життя поч. ХХ століття

570. Тихий Н. И. Кручик теперь: (Описание поездки в бывшее родовое имение В. Н. Каразина в 1903 г.) / Н. И Тихий. – Харьков : Тип. А. Дарре, 1907. – 9 с. https://elib.nlu.org.ua/view.html?&id=11475

НБУВ: ВИ 22667

Тихий Микола Йосипович (13 серпня 1883, м. Тамбов - ?) - закінчив Харківський університет (1906). Вчителював у харківських і кримських школах (до 1922). Працював вченим секретарем в Українському комітеті охорони пам'яток природи та Українському комітеті охорони пам'яток культури (1931-1934).

Опис поїздки в 1903 р. в село Кручик.

Село Кручик Богодухівського повіту Харківської губернії – колишній родовий маєток засновника Харківського університету В. Н. Каразіна (1773–1842). Праця М. Тихого, одного з його біографів, являє собою опис поїздки у це село в 1903 році. Крім відомостей про долю маєтку, господарську діяльність нащадків, стан сільської церкви, автор також наводить перекази старожилів Кручика про В. Н. Каразіна, що дають ширше уявлення про цю людину. Без змісту.

571. Фоменко К. И. Личные воспоминания: (По поводу 25-летия Православ. Палестин. о-ва) / К. И. Фоменко. – Киев : Тип. Ун-та св. Владимира, [1907]. – 8 с. – Відб. із журн.: Киев. епарх. ведомости. – 1907. – № 21. – С. 473-480.

Про автора див. № ???.

Спогади. Перша подорож 1879 р. Друга подорож - ? року (в тексті не вказано). Про подорожі автора в Св. Землю (Єрусалим). Без змісту.

1908

572. Арсений. К сорокалетию служения в священном сане высокопреосвященного Арсения, архиепископа Харьковского и Ахтырского (4-го февр. 1868 г.- 4-го февр. 1908 г.). Личные его воспоминания / Арсений. - Харьков, 1908. - Отд отт. – Вера и разум, 1908,№1,с. 3-27; № 2, с. 141-174; № 3, с. 291-326; № 4, с. 423-453.

НБУВ: номер журналу Ж 304 1908 т. ½ № 17-24

Архієпископ Арсеній (в миру Олександр Дмитрович Брянцев; 27 серпня 1839, Волоста-П'ятниця, Юхновський повіт, Смоленська губернія – 28 квітня 1914, Харків) – український релігійний діяч часів Російської імперії. Єпископ синодальної Російської православної церкви з титулом «архієпископ Харківський і Охтирський».

1839-1882. Батьки. Вчення в Вяземському духовне училище, Смоленській духовній семінарії, Київської духовної академії. Ухвалення священства. Викладацька діяльність в белоцерковокой гімназії та навчальних закладах Києва, ректорство в Таврійській духовній семінарії (Сімферополь). Викладачі та учні. Умови життя. Місцеві пам'ятки. Призначення на посаду вікарія в Петербург.

573. Барвінський О. Цісар і король Франц-Йосиф І. 1848–1908. Картини з єго житя на спомин 60-літного володарства / О. Барвінський. – Львів : Друком Наук. Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Бернарського, 1908. – 40 с. (Виданє Руского Т-ва Пед.: Ч[исло] 144).

ЛННБУ ім. В. Стефаника

Барвінський Олександр Григорович (крипт., псевд.: Б. Александръ; Барв. Ал., Б-ий Олександръ, Б-нський, О. Б., Ол. Б., Олегъ, Олександръ Гр-чъ,Подолянинъ) (08. 06. 1847, с. Шляхтинці на Тернопільщині (нині – Терноп. р-ну Терноп. обл.) – 25. 12. 1926, м. Львів. Похований на Личаківському цвинтарі) – історик та літературознавець, педагог, громадсько-культурний діяч. Голова НТШ (1893-97). Дійсний член НТШ (з 1890).

1848-1908

574. Богданович С. Скорбная страничка из дневника миссионерского священника / С. Богданович. – 3-е изд. – Киев : Тип. Киево-Печ. Лавры, 1908. – 11 с.

Богданович Сава (рос. Богданович Савва Никифорович, 1858 - після 1917 р.) – священник-місіонер, духовний письменник, член ІІІ державної Думи від Київщини.

575. Вахнянин А. Спомини з життя. (Посмертне виданє) / Анатоль Вахнянин ; зладив Кирило Студинський. – Львів : накладом видавця, 1908. – 137 [1] с.

НБУВ: Ви 21132, Ви 2262, Айзеншток 9755

Упорядник - Студинський Кирило Йосипович (1868-1941).

Починаючи з 1847 р. Про А. Вахнянина. Автобіографічні спогади А. Вахняніна, написані та укладені ним самим на прохання автора К. Студинського. Про шкільне навчання, навчання в Духовній семінарії, про одруження 1863 р., про перебування у Відні у 1865-1868 рр., про смерть першого сина в 1866 р., та про народження другого чина в 1866 р., про роботу у Львові з 1868 р.,

Вахнянин Анатоль (Наталь) Климентович (19. 09. 1841, с. Синява, нині Сенява, побл. м. Перемишль, Польща – 11. 02 (за ін. даними – 08. 03). 1908, Львів) – композитор, письменник, педагог, громадський діяч.

Є зміст. І Автобіографія (с. 1-5), ІІ Спомини з життя (с. 6-128), ІІІ Про житє питомців і духовенства в часах Марк. Шашкевича (с. 129-130).

576. Верзилов А. В. Памяти Владиміра Бонифатіевича Антоновича / А. В. Верзилов. – Чернигов : Тип. Губ. Земства, 1908. – 28 с. : портр.

Верзилов Аркадій Васильович (10 грудня 1867, с.Ковчин Чернігівського повіту і губернії (нині – Куликівський район) – 14 липня 1931, м. Чернігів) – український історик, краєзнавець, археолог, педагог, громадський діяч; член чернігівської «Громади» та «Просвіти».

Спогади про В. Б. Антоновича. Характерні риси його наукової та просвітницької діяльності. Риси його характеру. Біографічні дані. В. Антонович як етнограф. Робота в Київському університеті. Його учні.

577. Возняк М. [С.] Причинки до студій над писанням Лаврентія Зизанія. – Львів : Друк. НТШ, 1908. – 58 с. – Відб. із журн.: Записки НТШ. - Т. 83. - С. 31-88.

НБУВ: В4099И; Попов І3825; УНД №770 / кон. 1-8

Возняк Михайло Степанович (03.10.1881–20.11.1954) – український літературознавець. Академік ВУАН (1929, від 1936 – АН УРСР).

Про Лаврентія Івановича Зизанія (Зизаній-Тустановський) (справжнє прізвище – Кукіль, у перекладі грец. мовою – Зизаній) (60-і рр. XVI ст., с. Тустань[тепер Галицького району Івано-Франківської області або с. Потелич, тепер Жовківського району Львівської області, або с. Тустановичі (тепер м. Борислав Львівської області) – після лютого 1634, м. Корець[4], тепер Рівненської області) – український мовознавець, письменник, перекладач, педагог, богослов і церковний діяч, активний учасник братського руху в Україні. Без змісту

578. Гильденберг А.Е. На театре войны: (Из дневника) / А. Е. Гильденберг. – Киев: Тип. Кульженко, 1908. – 125 с.

НБУВ: В 0303514

Гільденберг Олександр Євгенович - лікар.

1904. Міста Харбін і Ляоян. Служба в польовому госпіталі в селі Айсяндзан (Айшаньчждан). Лікарі і сестри милосердя. Інспектор госпіталів в Маньчжурії генерал С. І. Єзерський і медичний інспектор А. І. Горбацевич. Армійський побут. Капітан Галушкин. Зміст: 1. Серед героїв. 2. У рухомому госпіталі. 3. Деньщіков. 4. Похідним порядком. 5. На розтині. 6. Страта. 7. Під вогнем

579. Градовский Г. К. Итоги. (1862-1907) : Историко-политические очерки и статьи; К истории печати; Воспоминания (бытовые, литературные, военные) ; Избранные фельетоны / Г. К. Градовский. - Киев : Типо-лит. Т-ва И. Н. Кушнерев и К°, 1908. - [2], 489, [3] с. http://elib.shpl.ru/ru/nodes/27886-gradovskiy-g-k-itogi-1862-1907-kiev-1908

НБУВ: З 35040

НБ ім. М. Максимовича: 9с1 Град

Градовський Григорій Костянтинович (1842-1915) - російський журналіст, письменник, публіцист, фейлетоніст, драматург і громадський діяч.

В цій книзі зібрана краща частина фейлетонів Г. К. Градовского. Видана з приводу 45-річного ювілею автора. Книга містить цікаві його літературні спогади, в яких можна знайти надзвичайно цінні риси для характеристики багатою цензурними курйозами, підневільної і приреченою на мовчання журналістики епохи Лоріс-Меликова, Валуєва, Плеве і Сипягина. У своїй книзі автор дуже точно описує бюрократизм, польське питання, націоналізм і слов'янофільство, народна освіта. Історико-політичні нариси і статті. Спогади (побутові, літературні, військові), зокрема про навчання у Першій харківській гімназії.

580. Де-Витте Е. И. Из воспоминаний начальницы женской гимназии. В 3-х ч. 1875-1904 г. Ч. 1, 2. Тифлис и К-а. 1875-1897 г. / Е. И. Де-Витте. - Почаев : тип. Почаево-Успенской лавры, 1908. - 188 с. - (К истории женских гимназий в России).

НБУВ: Во 21828/ ч. 1-2

Де-Вітте Єлизавета Іванівна (1833 або 1834 - після 1915) - російський педагог, письменниця і публіцист православно-монархічної спрямованості. Головна наглядачка Тифліської і Ковенської жіночих гімназій (1875-1897), директор пансіону при Фундуклеївської жіночої гімназії в Києві (1897-1904). написала пізніше книгу «Зі спогадів начальниці жіночої гімназії. У трьох частинах. 1875-1904».

До історії жіночих гімназій в Росії. Спогади авторки про свою роботу в перерахованих вище гімназіях (де вона працювала 22 роки). Без змісту. Одна книга. Є передмова с. 3-4; ч. 1 «Тифлис» (с. 5-79); ч. 2 «г. К-а» 1885-1897 рр. (с. 83-188).

581. Дмитриев Н.И. І. Василий Рябов как русский человек-христианин и как солдат: [Психол.] очерк: Доклад, сделанный 10 февр. 1908 г. в Одесск. собран. Союза рус. людей русским людям и нижним чинам полков Одесск. гарнизона; II. Два подвига: Из воспоминаний о минувшей войне / Н. Дмитриев. - Одесса : тип. "Рус. речь", 1908. - 27 с.

(рос. Дмитриев Николай Иванович)

Про Рябова Василя Тимофійовича (рос. Рябов Василий Тимофеевич, 1871-1904) - рядовий 284-го піхотного Чембарського полку, герой російсько-японської війни, розстріляний японцями.

582. Евлогий. Мои воспоминания о в Бозе почивающем Киевском митрополите Филарете: (По поводу исполнившегося 21 дек. 1907 г. 50 - летия со дня кончины его) // КЕВ. 1908. № 1, ч. неофиц. С. 14 - 22. - То же [отд. отт.]. - Киев, 1908. - 9. с.

НБУВ: відділ колекцій

Євлогій (Василянский Василь, ?-1908) – листовод у Києво – Печерській лаврі, згодом архімандрит, настоятель Києво – Видубицького монастиря.

1852 – 1857. Служба автора в канцелярії митрополита в Києво – Печерській лаврі. Зовнішній вигляд, риси характеру Філарета, його стосунки з оточуючими, допомога бідним. Смерть Філарет. Участь автора у розборі його архіву. Без змісту.

583. Из дневника священника Гавриила Степанченко. Кобеляки: Тип. З. Иога и М. Золотаревского, 1908. – 54 с.; 8 °.

Книга України 1861-1917. Вип. 15, ч. 2. (С. 424, №66107)

(рос. Степанченко Гавриил Васильевич)

584. Конощенко А. До історії земської школи на Херсонщині : (згадки, нариси, матеріали) / А. Конощенко. – Київ : Друк. 1-ої Київ. Артілі друк. Справи, 1908. – 74 с. : табл. Відб.із газ. Рада. Одес.б-ка

НБУВ: на одній картці три шифри: А 15932И, А 1914 І, А2021 И

НБ ім. М. Максимовича: 37 Коно

Конощенко Андрій (справж. – Грабенко Андрій Михайлович; 13(25). 10. 1857, с. Обознівка, нині Кіровогр. р-ну Кіровогр. обл. – 30.06. 1932, Херсон) – громадсько-політичний діяч, фольклорист.

Про земські школи Херсонщини. Спогади автора про дитинство, навчання, як будувалися і розвивалися земські школи. Без змісту.

585. Мысли о студенчестве в русских университетах: (Из воспоминаний о недавнем прошлом). – Одесса: Тип. «Рус. речь», 1908. – 20 с.

НБУВ : В 07324

Зміст замітки становлять деякі роздуми анонімного автора на тему майбутньої освітньої реформи в частині зміни статусу вищих навчальних закладів. Без змісту.

586. Орловский П.И. Мои воспоминания о в Бозе почившем Киевском митрополите Филарете, скончавшемся 21 декабря 1857 г. / П. И. Орловский. – Киев, 1908.

НБУВ: Книга у відділі образ. мистецтва КДА CVIII 9/823

2776340

Орловський Петро Іванович (рос. Орловский Петр Иванивич) – священик, протоієрей, духовний письменник. Автор спогадів (Київ, 1910). Навчався в Київської духовної академії (1849-1853).

Спогади автора про митрополита Філарета (в миру Федір Георгійович Амфітеатров; 17 квітня 1779, с. Високе, Орловська губернія – 21 грудня 1857 (3 січня 1858), Київ) – український церковний діяч, митрополит Київський і Галицький (1837–1857).

1841 – 1857. Конфлікт Філарета з професором Київського університету св. Володимира Н. Д. Іванішовим (1841). Особа митрополита, його спосіб життя, взаємини з оточуючими. Філарет як екзаменатор у духовних навчальних закладах. Відвідування Києво-Печерської лаври Миколою I (1853). Останні дні життя, смерть Філарета. Без змісту.

587. Павловский И. Ф. Тридцатипятилетний юбилей общественной деятельности В.П. Трегубова / И. Ф. Павловский. – Полтава : Электр. типо-литогр. И.А. Дохмана, 1908. – 21 с., 1 л. портр.

Павловський Іван Францович (Францевич) (21 січня 1851, Боброве, Калузької губернії – 14 травня 1922 Полтава) – дослідник історії Полтавщини, архівознавець, педагог.

Про Віктора Павловича Трегубова (1842–1909) – дійсний статський радник, у 1889–1906 роках – міський голова Полтави. Почесний громадянин Полтави.

588. Пархоменко В. А. Сельвестр Лебединский – первый епископ Полтавской епархии : к столетию со дня кончины) / В. А. Пархоменко. – Потава : Тип. И.Л. Фришберг и С.Е. Зорохович, 1908. – 24 с. – Відбиток із : Труды

Полтавского церковного историко-археологического комитета.– Полтава, 1908.– Вып. 2.– С. 1-24.

НБ ім. М. Максимовича: 2 Парх

Пархоменко Володимир Олександрович (9(21) вересня 1880, село Сміле Роменського повіту Полтавської губернії (тепер Роменський район Сумської обл.) – 1942, м. Ленінград) – український історик, державознавець.

Про Лебединський Сильвестр (у світі – Петро Лебединський; 1750, Харківська губ. – 1808), слобода Ровеньки, Острозького повіту, Воронезької губ. – український філософ та богослов, духовний письменник, єпископ Малоросійський, ректор Тамбовської духовної семінарії у Мокшанії та Казанської духовної семінарії у Татарстані. Єпископ Відомства православного сповідання Російської імперії з титулом Полтавський та Переяславський (в Україні); з титулом архієпископ Астраханський (у Калмикії). Відомий як організатор Полтавської семвнарії, відкрив в ній класи філософії та богослов'я. Без змісту.

589. Под пасхальными впечатлениями: (Из живой современности). – Каменец-Подольский, 1908. – 7 с. В кінці підпис «Н. И.» автор жінка

НБУВ: В0361338

Н. И. (рос.) - жінка

Спогади автора про дитинство, батьків, про свято Пасху, про чоловіка, дітей. Без змісту.

590. Подгаецкий С. Мысли и наблюдения: (К XXIV Киевскому епархиальному съезду). – Киев : Тип. 1-й Киев. артели пец. дела, 1908. – 38 с.

НБУВ: Ви 23574

(рос. Серапион Подгаецкий) – священник, депутат XXIII Епархіального з'їзду.

Автор згадує про XXIII Київський епархіальний з'їзд. Роздуми автора. Без змісту

591. Професор Михаил Иванович Коновалов (1858-1906). Чевствование памяти в первую годовщину его смерти. – Киев : Типография С. В. Кульженко, 1908. – 72 с. https://dlibra.uran.ua/dlibra/publication/218/edition/194/content

НБУВ: В 222646 2

НБ ім. М. Максимовича: 54 Коно

Друга пол. XIX – поч. XX ст. Про Коновалова Михайла Івановича (01(13). 11. 1858, с. Будихіно, нині Ярослав. обл., РФ – 25. 12. 1906, Київ) – фахівець у галузі органічної хімії, педагог. Д-р хімії (1893), проф (1896). Закін. Моск. ун-т (1884), де й працював до 1896. У 1896–99 – проф. та зав. каф. неорган. хімії Моск. с.-г. ін-ту; 1899–1906 – організатор і перший декан хім. відділ. та зав.

каф. неорган. хімії, водночас 1902–04 – дир. Київ. політех. ін-ту (під його керівом 1903 відбувся перший випуск).

Про його діяльність в Київському політехнічному інституті, біографічний нарис, про його діяльність як голови Київського товариства сприяння початковій освіті. Без змісту. Протокол публічного засідання Ради Київського політехнічного інституту імператора Олександра II. Засідання присвячене памяті професора Михайла Івановича Коновалова в першу річницб його смерті (с. 3-5). Професор В. Ф. Тимофеев «Про діяльність професора М. І. Коновалова в Київському політехнічному інституті» (с. 7-11); Проф. С. Н. Реформатський Учена діяльність професора М. І. Коновалова (с. 12-17); Проф. В. П. Іжевський «Михайло Іванович Коновалов. Біографічний нарис» (с. 19-46); Проф. С. Г. Навашин «Про діяльність М. І. Коновалова на жіночих курсах при гімназії А. В. Жекуліної» (с. 47); С. Н. Щербина «М. І. Коновалов як голова Київського товариства сприяння початковій освіті» (с. 49 -59); С. Войнич-Сяноженцький «Професор Михайло Іванович Коновалов як керівник студентів» (с. 60-67) та ін.

592. Свистун П. І. В память 60-летней годовщины вступленія на престол Императора Франц-Іосифа I: Историческіи воспоминанія / Написал Филипп Ив. Свистун. – Львів: Тип. Ставропиг. Ин-та. Під упр. М. Рефця, 1908. – 65 с. – (Изд. О-ва им. М. Качковского; Ч[исло] 389, рік 1908, м-ць май).

НБ ім.М. Максимовича: 9 (4) Свис

Свистун Пилип Іванович (27 листопада 1844, Тоболів, Кам'янка-Бузький повіт – 3 серпня 1916, Ростов-на-Дону) – український письменник і педагог, гімназійний учитель, москвофіл. Директор бібліотеки Народного Дому у Львові й редактором його органу «Вестник Народного Дома» (1902-1914). Голова Товариства ім. Качковського і редактор його видання.

Містить відомості про те, що наприкінці 60-х рр. XIX ст. німецькі професори були витіснені польськими викладачами з кафедр Львівського університету. Така ж доля спіткала й німецьких чиновників.

Згадки про І. Наумовича. Про товариство ім. М. Качковського, навколо якого гуртувалась українська галицька інтелігенція, прихильна до москвофільського руху.

593. Священник И[лия] Павлович] Кашинский, [1830 - 1908]: (Некролог). – Киев, 1908. - В конце текста: С. К. М. Окремий відбиток з: Киевские епархиальные ведомости, 1908, № 7, ч. неофиц., с. 169 - 175.

НБУВ: відділ колекцій, видали номер журналу

С. К. М.

1883 - 1908. Некролог. Діяльність І. П. Кашинського в селі Слобідки Радомисльського повіту Київської губернії. Споруда нової церкви. Боротьба з пияцтвом. Без змісту.

594. Старицька-Черняхівська Л. М. Двадцять п’ять років українського театра: (Спогади та думки). – Київ : [Тип. Акц[ионер.] О-ва Н. Т. Корчак-Новицкаго], 1908. – 118 с. Окр. відб. Україна. – 1907. - т.4, № 10. – С. 44-95.

Старицька-Черняхівська Людмила Михайлівна (29.08.1868 – імовірно, 1941) – письменниця, перекладачка, прозаїк, драматург, громад. діяч. Донька М.Старицького, сестра М.Старицької.

Історичний нарис. Це – перше дослідження з історії українського театру. Спогади авторки про становлення та розвиток українського театру. Авторка дає свій погляд на тогочасні проблеми репертуару: «На той час серед київської quasi-інтелігенції россійської... панували недобрі відносини до всього українського, а найбільше до саміх “украинофиловъ”... З примусу цензури українська драматургія не одбивала всіх течій сучасного життя, - то правда; вона розробляла лише ті вічно живучі сюжети, що не залежать од “времени и пространств”… Дозволено було в принципі до вистави тільки такі п’єси, у яких “внутреннее содержание или дух не отзывается тенденциями украинофильских партий». Без змісту.

595. Тритшель К. Г. Памяти Н. И. Пирогова. Речь, произнесенная 26 ноября в заседании соединенных мед. о-в в г. Киеве / К. Г. Тритшель. - Киев, тип. т-ва "Просвещение". - 1908. - 10 с.

НБУВ : В 016749

Тріпшель Карл Генріхович (1842-1914) - професор медицини в Київському університеті.

50-і рр. Діяльність Н. І. Пирогова як попечителя Київського учбового округу. Пирогов Микола Іванович (1810-1881) – хірург, анатом, патолог, педагог, громадський діяч, член-кореспондент Академії наук. Без змісту.

596. Фавр В. В. Карл Флюгге: (К 60-летнему юбилею и к избранию почетным членом Харьков. мед. о-ва). – Харьков, 1908. – 6 с., портр. – Відб. із: Харьков. мед. журн. – 1908. - Т. 5. – № 2. – С. 111–116.

НБУВ: Во 139496

Фавр Володимир Володимирович (5(17) липня 1874 р., Харків – 24 березня 1920 р., П’ятигорськ) – український гігієніст, один із засновників санітарно-гігієнічної служби у Харкові.

Про К. Флюгге, його біографія, наукові праці. Карл Флюгге (нім. Karl Georg Friedrich Wilhelm Flügge) – німецький мікробіолог, гігієніст, епідеміолог. У літній семестр 1896 року працював за кордоном в Бреславле, в лабораторії відомого гігієніста Карла Флюгге. Без змісту.

597. Филоненко Ф. Д. Из воспоминаний об архиепископе Димитрии / Ф. Филоненко. – [Каменец-Подольский]: Тип. Св.-Троиц. братства, [1908]. – 8 с. – Відб. із журн.: Православ. Подолия. – 1908. – № 21. – С. 392-399.

Філоненко Федір Дмитрович (15 лютого 1869 – після 1933) – український релігійний діяч, член Державної думи IV скликання від Подільської губернії, протоієрей.

Спогади про Архієпископа Димитрія (в миру Димитрій Іванович Самбікін; 3 (15) жовтня 1839, Караяшіно, Острогозький повіт, Воронізька губернія – 17 (30) березня 1908, Казань) – московитський православний діяч в Україні й Татарстані. Єпископ Російської православної церкви (безпатріаршої) в Україні з титулами Балтський, вікарій Подільської єпархії та єпископ Подільський та Брацлавський з осідком у міст Кам'янець-Подільський.

З 5 травня 1872 року він - ректор Тамбовської духовної семінарії (з 23 червня - в сані протоієрея, 11 лютого 1877 пострижений в чернецтво митрополитом Московським Іоанникієм, а 13 лютого зведений в сан архімандрита. За вісім років керівництва отця Димитрія Тамбовська семінарія стала однією з кращих в Росії. Звільнений з посади ректора семінарії 31 грудня 1880 року в зв'язку з викликом в Санкт-Петербург на череду священнослужіння, після що 6 серпня 1881 року призначений ректором Воронезької духовної семінарії. Без змісту.

598. Церковный сторож: (из воспоминаний далекого прошлого) / Н. Я. – [Каменец-Подольский]: Тип. Свято-Троиц. братства, [1908]. – 14 с. – Відб. із журн.: Православная Подолия. – 1908. - № 6. – С. 107-120.

Про подорож автора на Батьківщину, в рідне село, що поряд із залізницею. Опис краєвидів. Згадується церковний сторож Іван Голубчик, автор розповідає про подорож І. Голубчика до Києва. Спогади про дитинство, згадуються околиці м. Тиврів (нині - селище міського типу в Україні, районний центр Тиврівського району Вінницької області), де автор був з родичами в 60-их рр. XIX ст.

599. Шпитковський І.В. Мемуар ржищівського тринїтарія про Коліївщину / Подав [з передм.] Іван Шпитковський. – Львів, 1908. – 24 с. – (Матеріали до [історії] Коліївщини; [Ч.] 5). – Відб. із вид: Зап. Наук. Т-ва ім. Шевченка. – 1908. – Т. 83. Вип. III. – С. 134-157.

Шпитковський Іван-Юліан (Юліан) Владиславович (16 травня 1880, с. Джурин, нині Чортківський район – 9 лютого 1969) – український галицький історик і педагог, краєзнавець, музейник. Дослідник Гайдамаччини, зокрема Коліївщини (праця «Гайдамаки" Т. Шевченка, як пам'ятка Коліївщини», 1915), а також кустос музею «Стривігор» у Перемишлі. Дійсний член НТШ.

Про мемуар ржищівського тринїтарія, що зберігається в рукописному відділі бібліотеки Ягелонського університету в Кракові. Без змісту.

1909

600. Багрий Ф. Воспоминания о приснопамятном епископе Сильвестре его келейника, прожившего при нем почти десять последних лет и пользовавшегося святительской его любовью и милостивым доверием : [К 12 нояб. 1909 г., ко дню первой годовщины со времени кончины преосвящ. Сильвестра] / [Диакон Фаддей Багрий]. - Киев : Изд. Киев. Свято-Владим. братства, 1909. - [2], 10 с.

НБУВ: В18815И

Багрій Фаддей (рос. Багрий Фаддей) – диякон.

15 березня 1899 – 12 листопада 1908. Спосіб життя єпископа Сильвестра. Його родичі. Смерть племінника та сина (1900). Моральна подоба Сильвестра. Відхід на спокій (1906). Переїзд із Миколаївського монастиря до Софійського митрополичого будинку у покої митрополита Флавіана. Читання газет та журналів, увага до подій державного життя. Смерть Сильвестра.

Єпископ Сильвестр (в миру Стефан Васильович Малеванський; 10 (22) січня 1828 село Андрушівка, Житомирський повіт, Волинська губернія - 12 (25) листопада 1908 рік, Київ) - єпископ Російської православної церкви, єпископ Канівський, вікарій Київської митрополії. Богослов, духовний письменник.

601. Бездольный П. Стихотворения и воспоминания о русско-японской войне. – Киев : Тип. К. Н. Милевского и К°, 1909. – 63, 24 с.

НБУВ: В0 362176

Бездольний Петро Григорович (рос. Бездольный Петр Григорьевич)

21 лютого - 27 лютого 1905. Щоденні записи. Історія 13-річного єфрейтора Григорія Білецького. Мукден. Зупинка на біваку в селі Лінзіцунзо. Мукденский бій. Відступ до річки Цухе і далі залізницею до станції Хушітай.

Без змісту. Вірші (с. 3-63), спогади (с. 1-28).

602. Боткин Я. Заметки и воспоминания врача / Я. Боткин. – Симферополь : Тип. М. Эйдлина, 1909. – 116 с.

Боткін Яків Олексійович (рос. Боткин Яков Алексеевич, 1850-1912) - земський лікар-психіатр, приват-доцент Московського університету.

1860-і рр. - 1881. Навчання в Третій московської гімназії. Система викладання і виховання. Вчителі. Гурток самоосвіти. Студентські роки в Московському університеті. Професори О. І. Бабухін, Ф. О. Бредіхін, М. О. Любимов, О. І. Полунін, О. Г. Столєтов, В. Я. Цингер і ін. Г. А. Захар'їн як лікар, його практика серед московського купецтва. Епізоди служби автора в Костромській психіатричній земській лікарні. Провінційне суспільство. Губернатор М. Є. Андріївський. Засланці поляки в місті. Зміст: шкільні переживання і спогади; університетські роки; громадські картинки колишнього.

603. Галушко Б. Записки и воспоминания о Галиции и Волыни русского священника И[оанна] И[аковлевича] Г[алуш]ко [1838 - 1909]. – Одесса : Тип. газ. «Одес. новости», 1909. - 63 с., 1 л. портр.

1850-1909. Спогади Івана Яковича Галушко. Село Дедилов під Львовом. Навчання грамоті у місцевого дячка. Поява в Галичині в 50-х рр. російських сільських шкіл і громадянської друку. Ставлення поляків до українського православного населення в Галичині після повстання 1863 р Вимушений від'їзд І. Я. Галушко в Росію (1867). Допомога начальника корпусу жандармів Волинської губернії В. А. Янова. Викладацька і священицька діяльність І. Я. Галушко у Волинській та Бессарабської губернії і місті Радом в Царстві Польському.

604. Гоголь-Головня О. Из семейной хроники Гоголей : (Мемуары Ольги Васильевны Гоголь-Головни) / [Ред. и примеч. В.А. Чаговца]. – Киев : Газ. "Киев. мысль" ; Тип. Р. К. Лубковского, 1909. – VIII, 81 с., 8 л. портр. ил. https://elib.nlu.org.ua/view.html?id=10872

НБУВ: ВА764674 за 2013 р. (репринт); В027068; ВИ17964 (знизу через риску 22313); В118315; Попов 7282; Відділ рукописів; Гал 1556 (а.б.с.) Слов.

НБ ім. Максимовича 8р(Гоголь) Гого

Гоголь-Головня Ольга Василівна (1825-1907) – народна цілителька. Надавала першу медичну допомогу селянам села Василівка і навколишніх хуторів у другій половині XIX століття. Сестра М. В. Гоголя.

Мемуари. Деталі побуту, розповідь про життя у XIX ст.

Анотація: Спогади про видатного письменника Миколу Гоголя його молодшої сестри Ольги Гоголь (в заміжжі – Головня) побачили світ 1909 року під редакцією українського театрознавця і критика Всеволода Чаговця. Також опубліковано доповнення до мемуарів, написані племінником Василем Головнею. Текст доповнено фотографіями родичів письменника, людей із його оточення, місць і речей, пов'язаних із його життям, репродукціями портретів і малюнків. Вміщено автографи трьох листів Миколи Гоголя. Без змісту. Є портрет М. В. Гоголя, вступна стаття Всеволода Чоговця «Несколько слов о «Семейной хронике», основна частина тексту «Мемуари Ольги Василівни Гоголь (Головні)», примітки, доповнення до мемуарів, додатки, уривки листів.

605. Де-Витте Е. И. Путевые впечатления с историческими очерками : Словачина и угро-руссы : Лето 1903, 1906 и 1907 гг. / Е. И. Де-Витте. - Почаев : тип. Почаево-Усп. лавры, 1909. - 227, II с.

НБ ім. М. Максимовича: 9сл Де-Ви

Де-Вітте Єлізавета Іваніва (рос. Де-Витте Елизавета Ивановна 1833 або 1834 - після 1915) - педагог, письменниця. Директор пансіону при Фундуклеївській жіночій гімназії в Києві (1897-1904).

Літо 1903 р., зима 1904 р., літо 1906 р., літо 1907 р. Опис подорожей у Словаччину. Вплив природи на населення. Звичаї, одяг, їжа, житло сільське

господарство, промисловість словаків, характеристика населення, мови, місцевих назв. Є великий зміст.

606. Доброленский Ф. Л. Воспоминания о пройденной жизни / Ф. Л. Доброленский. – Харьков : тип. журн. «Мирный труд», 1909. – 42 с. – Відб. із газ.: Мирный труд. – 1909.

НБУВ: ВИ18006

Доброленський Феофан Леонтійович (ієродиякон Кирило, 1829, Київська губ. – 24.11/07.12.1915, м. Київ?) - священнослужитель, педагог. Закінчив Київську духовну академію (1885). Кандидат богослов'я (1885). Нагороджений орденами Св. Станіслава 3 і 2 ст., Св. Анни 3 і 2 ст.

1849-1862. Навчання в Чернігівській духовній семінарії та в Київській духовної академії (1851-1855). Проживання в Голосіївській пустині. Столичне і провінційне духовенство. Ієрархи Чернігівської, Київської та Волинської єпархій. Коронація Олександра II. Служба у Волинській семінарії. Без змісту.

607. Дубянский В. В. В заоблачном краю : (Из путевых впечатлений) / [Преп. Киев. реал. уч-ща В. Дубянский]. - Киев : тип. т-ва И.Н. Кушнерев и К°, [1909]. - 34 с. https://viewer.rusneb.ru/ru/rsl01003757670?page=1&rotate=0&theme=white

Дуб'янський Віктор Вікторович (17.11.1880, м. Ніжин, нині Черніг. обл. – 1925, Київ) – петрограф, фізико-географ. Професор (1913). Закінчив Університет св. Володимира (1903), де відтоді й працював з перервою: 1919 – декан фізико-математичного факультету й заступник ректора. Осн. наук. дослідж. у галузі осадової петрографії. Вивчав пегматити Волині.

Липень 1905. Сходження на вершину Казбеку і спуск з неї. Без змісту.

608. Дьяченко Н.К. Записки волостного старшины Бессарабской губернии / [Бывш. волост. старшина Никифор Дьяченко]. - Одесса : тип. М. Соколовской, [1909]. - 24 с.; 23.

Дяченко Никифор Кузьмич (рос. Дьяченко Никифор Кузьмич, 1850-?) - колишній волосний старшина Бессарабської губернії.

1883 - 1908. Діяльність на посаді волосного старшини в селі Татарбунари Акерманського повіту. Зловживання місцевої адміністрації. Звільнення автора.

609. Иваненко Д.А. Записки и воспоминания, 1888-1908 г.г.: Воспоминания о полит. деятелях, писателях, актерах и различных ист. Событиях. – Полтава : Изд. ред. «Полтав. Голос». Отд-ние электр. тип. Д. Н. Подземского, 1909. – 285, 2 с.: 20 с. ил. https://nibu.kyiv.ua/elfond/ivanenko_zapiski_i_vospominanija/ivanenko_zapiski_i_vospominanija.pdf

Іваненко Дмитро Олексійович (псевд.: Ариэль, Д. Попович, Іван Непомнящий, Спокійний та ін.; 1859, с. Китайгори Кобеляц. пов. Полтав. губ., нині Новосанжар. р-ну Полтав. обл. – 01. 01. 1943, м. Свердловськ, нині Єкатеринбург, РФ) – письменник.

Від 1888 – ред. неофіц. частини г. «Полтавскія губернскія вѣдомости», яка від 1895 виходила щоденно як громад.-літературна. Від 1902 – засн. і ред. г. «Полтавскій вѣстникъ» (відновл. 1990 як «Полтавський вісник»), 1907–15 – «Полтавскій гласъ», у яких друкував власні фейлетони, театр. рецензії тощо.

Мемуарне видання, джерело з історії полтавської преси. 1880-1908 рр. Про життя Д. О. Іваненка, «Губернські відомості» тощо. Є зміст, великий і детальний.

610. Ковалевский Н. З. По Сибири: (Путевые впечатления): Июнь-сент. 1908 г. / Н. З. Ковалевский. – Харьков : Тип. Б. Бенгис, 1909. – 15 с.

Сибірські села по річці Чулиму. Переселенські селища Серебряковка, Михайлівка (Сибірська залізниця.) Потреби місцевого землеробства.

611. Крыжановский М. К. Памятные дни в жизни Елизаветградской мужской гимназии: По случаю исполнившегося в истекшем 1908-1909 учеб. году 30летия со дня открытия гимназии: (Из дневника учителя). – Елизаветград : Тип. Елизаветград. уезд. земства, 1909. – 43 с. https://viewer.rusneb.ru/ru/rsl01003759027?page=1&rotate=0&theme=white

Крижановський Мелетій Карпович (12.02. 1850–1950) - педагог, кандидат наук, засновник 4-класної Єлисаветградської чоловічої гімназії. Народився в Подільській губернії. Навчався у Подільській духовній семінарії, у 1878 році з відзнакою закінчив історико-філологічний факультет Новоросійського університету (м. Одеса). У цьому ж році захистив дисертацію «Весільні обряди і пісні подолян», був визнаний гідним ступеня «кандидат наук».

Про Елисаветградську чоловічу гімназію. 1888-1908 рр. Про відвідування гімназії імператором Олександром ІІІ. Про вшанування пам’яті професора В. І. Григоровича, про різні святкування, екскурсії, літературні бесіди, відзначення ювілеїв російських письменників. Без змісту.

612. Курилло К. Листи з Америки / К. Курилло. – Львів, 1909. – 162 с.

ЦДІАЛ ф. 358, опис 2, спр. 86 Листи о. Курилло К. з США до Шептицького А. За 1909–1912 рр., 125 арк., українською мовою.

Курилло Кость Миколайович (17 липня 1888, с. Грем’яча, Попівської волості Миргородського повіту Полтавської губернії (нині Миргород. р-ну Полтав. обл.) – ?) – військовик, начальник штабу 1-го Сірого полку 1-ї Сірої дивізії, старшина Армії УНР. (Особиста справа Курилла Костянтина. ЦДАВО України, ф. 3795, оп. 1. спр. 1343).

1909-1912 рр. Листи К. М. Курилла до А. Шептицького, які були надіслані з США.

613. Лашнюков В. Н. В плену: (Из тюремных воспоминаний) / В. Н. Лашнюков. – Киев : Изд. Е. Боярского и А.Крейна, [1909]. – 91 с.

НБУВ: В07355

НБ ім. М. Максимовича: 8рт Лашн

Лашнюков Володимир Миколайович (рос. Лашнюков Владимир Николаевич) - журналіст, літератор, співробітник київських газет і журналів: «Київські вісті» (1908 г.), «Київська тиждень» (1911-1912 рр.), «Вечірня газета» (з 1913 р). Редактор київської газети «Народ», яка проіснувала два тижні.

Спогади автора про ув'язнення. Зміст: перші враження (с. 3-16); ніч (с. 17-24); каламутна хвиля (с. 25-42); страшний день (с. 43-52); різдво (с. 53-66); маленька передача (с. 67-74); циркуляр (с. 75-84); у тюремного вікна (с. 85-89).

614. Лундберг Е. Г. Мои скитання / Е. Г. Лундберг. – Киев : Тип. С.В. Кульженко, 1909. – 75, [2] с.

НБУВ: В0226975 (за цим шифром відсутня книга); В0139594

Лундберг Євген Германович (рос. Лундберг Евгений Германович) - (1883, Таурогген, Ковенська губернія - 1965, Москва) - російський радянський письменник, перекладач, критик.

1903-1905 рр., про похід автора з Криму до Петербургу (03 р. березень) стоїть дата в кінці першого розділу, в кінці книги (січень 05 р.),

Зміст: я йшов (с. 3-4), обіцянка (с. 5-9), людина з шарманкою (с. 10-15), пісня (с. 16-18), земля (с. 19-23), чабани (с. 24-29), ластівки (с. 30-31), уривок (с. 32-34), переказ замку Рінген (с. 35-38), Литва (с. 39-40), село (с. 41-42), аскет (с. 43-50), смутне (с. 51-56), Полісся (с. 57-62), вогні (с. 63-75).

615. Матушевський Ф. П. В. Б. Антонович при світлі автобіографії та данних історії / Ф. П. Матушевський. – [Київ] : Вік. [Друк. 1-ої Київ. Друк. Спілки, 1909]. – 44 с. – (Наші справи; № 5). – Відб.із газ.: Рада.

НБУВ: А0143212; Айзеншток №7778; Попов 18981

Матушевський Федір Павлович (псевдоніми – Ф. Павлович, Шпонц та ін.; 20 червня (2 липня) 1869, Сміла, Черкаського повіту, Київської губернії – 2 листопада 1919, Афіни, Королівство Греція) – український громадський діяч, публіцист, літературознавець, критик. Діяч Товариства українських поступовців, згодом Української демократично-радикальної партії і Української партії соціалістів-федералістів. Член Центральної Ради. 1919 р. – посол УНР у Королівстві Греція.

Про В. Б. Антоновича, постать Антоновича крізь призму його автобіографії. Без змісту.

616. Олездровский И. Киево-Печерская лавра и ее значение в истории русского народа: Из воспоминаний паломника / И. Олездровский. – Киев : Тип. Киево-Печер. Успен. лавры, 1909. – 36 с.

НБУВ: ВИ 23015

Олездровський Йосип (рос. Олездровский Иосиф) - послушник

Квітень 1908 р. Про подорож до Києво-Печерської Лаври. Про Києво-Печерську Лавру, інформація про її засновників о. Антонія та о. Феодосія, про Лаврську типографію, ближні та дальні печери. Без змісту.

617. Певницкий В. Ф. Мои воспоминания / В. Ф. Певницкий. – Киев, 1910. – Відбиток з: Руководство для сельских пастырей. - Киев, 1909, т. 1–3.

НБУВ: ВИ 23530 /2; Попов 19491/2

Певницький Василь Федорович (рос. Певницкий Василий Федерович, 29.02.1832; Васильєвський Погост Муромського повіту Владимирської губернії (нині Мале Юр'єво), Російська імперія – 12.07.1911; Київ, Російська імперія) – випускник і викладач Київської духовної академії, педагог, релігійний публіцист, громадський діяч, мемуарист.

Про студентські роки 1851-1855 рр., про перший день в Києві, вступні іспити, студентське життя. Є зміст. Т. II. В академії (с. 1-2), перший день в Києві (с. 2-5), вступні спити (с. 5-12), склад нашого XVII курсу (с. 12-52) та ін.

618. Сборник в память А. А. Кочубинского, изданный Историко-филологическим обществом при Императорском Новороссийском университете. – Одесса : Тип. «Экономическая», 1909. – IV, 134 с., 1 портр.

НБУВ: ВО 308147

Автори статей:

Вілінський Сергій Григорович (3 (15) вересня 1876 - 1950) - філолог-славіст, історик літератури, професор Новоросійського університету.

Ляпунов Борис Михайлович (25 липня [6 серпня] 1862, Болобоново, Курмишскій повіт, Симбірська губернія, Російська імперія - 22 листопад 1943 року, Борове Акмолинської області, Казахська РСР) - російський і радянський лінгвіст-славіст [1]. Член-кореспондент Петербурзької Академії наук (1907). Академік АН СРСР (1923) і Польської АН (1930), член-кореспондент Болгарської (1932) і Чеської (1934) академій наук.

Попруженко Михайло Георгійович (1866 – 3-.03.1944) Історик-слов'янознавець, літературознавець професор Імператорського Новоросійського та Софійського університетів.Академік Болгарської Академії Наук

Мочульський Василь Миколайович (1 січня 1856, с. Ананьївка, Херсонська губернія, Російська імперія – літо 1920, Одеса, Херсонська губернія, Російська імперія) – історик культури і літератури, історіограф. Доктор наук, професор

Про Кочубинського Олександра Олександровича (1845-1907) - філолог, історик та слов'янознавець. Професор (1877). Зміст. С. Г. Вілінський «О. О. Кочубинський як діяч Історико-філологічного товариства» (с. 1-5); Б. М. Ляпунов «О. О. Кочубинський і його праці з словянської філології» (с. 6-112); М. Г. Попруженко «Історико-літературні праці професора О. О. Кочубинського» (с. 113-127); В. Н. Мочульський «Праці проф. О. О. Кочубинського, які стосуються російської літератури» (с. 128-134).

619. Совинский В. К. Памяти Николая Васильевича Бобрецкого / В. К. Совинский. – Киев : Тип. Имп. Ун-та св. Владимира Акционер. о-ва Н. Т. Корчак-Новицкого, 1909. – [2], 16 с. – Відб. із: Зап. Киев. о-ва естествоиспытателей. – 1909. – Т. 21.

НБУВ: Кротевич 722; ВО 3161

НБ ім. Максимовича: 59 Сови

Совинський Василь Карлович (2 лютого 1853, Немирів, Російська імперія (за іншими даними – Чугуїв) – 12 квітня 1917, Київ, Російська імперія) – український зоолог; з 1877 працював у Київському університеті (з 1886 приват-доцент, з 1916 – професор).

Про Бобрецького Миколу Васильовича (19 травня (1 червня) 1843, Троянка – 24 вересня 1907, Київ) – український зоолог, учень О. О. Ковалевського, заслужений професор Київського університету. Без змісту.

620. Сумцов Н. Ф. Человек золотого сердца: (Проф. Егор Кузьмич Редин) / Н. Ф. Сумцов. – Харьков : Тип. «Печат. дело», 1909. – [2], 63 с., 1 л. портр.

НБУВ: ВИ 18108; Попов 10370

Про автора див. № ???.

Про Рєдіна Єгора Кузьмича (рос. Редин Егор Кузьмич, 2 листопада 1863, село Старше, Дмитріївський повіт, Курська губернія – 1908, Харків) – історик мистецтва і археолог. Листи за 1898 – 1905 рр. Без змісту. Стаття про Е. К. Рєдіна (с. 1-18), Додатки листи професора Е. К Редина до професора М. Ф. Сумцова (с. 19-63).

621. Сунгуров Ф. Уголок Тавриды: (Воспоминание об Алупке): Очерк / Ф. Сунгуров. – Ялта : Тип. «Труд» С. М. Ятовца, 1909. – 29 с. https://viewer.rusneb.ru/ru/rsl01003762882?page=1&rotate=0&theme=white

Сунгуров Федір (рос. Сунгуров Федор)

Спогади автора про подорож в Крим, опис міста Алупка, розповідь про Ай-Петрі.

1899. Дорога від Севастополя до Алупки. Характер місцевості. Місцеве населення. Ай - Петрі. Без змісту.

622. Толстой Л. Н. Автобиография Л. Н. Толстого: С биогр. очерком / Л. Н. Толстой. – Киев : Изд. кн. изд-ва «Мысль», 1909. – 32 с.: портр.

Толстой Лев Миколайович (рос. Лев Николаевич Толстой; 28 серпня (9 вересня) 1828, с. Ясна Поляна, Тульська губернія, Російська імперія – 7 (20) листопада 1910, станція Астапово, Рязанська губернія) – один із найвідоміших російських письменників і мислителів. Брав участь в обороні Севастополя. Просвітник, публіцист, релігійний мислитель, його авторитетний погляд послужив причиною виникнення нової релігійно-моральної течії в Росії – толстовства. Член-кореспондент Імператорської академії наук (1873), почесний академік за розрядом красного письменства (1900).

623. Ушаков Л. Е Автобиография крестьянина стихотворца Л. Е. Ушакова / Л. Е. Ушаков. - Киев : тип. К.Н. Милевского и К°, 1909. - 32 с.

Ушаков Лука Євменович (рос. Ушаков, Лука Евменович, 1872-?).

624. Федосий (Олтаржевский). Памяти блаженного почившего епископа Сильвестра: речь / Федосий (Олтаржевский). – Киев, 1909. – Відбиток з: Труды Киевской духовной академии. – 1909. – Т. 1. – С. 153-161.

Єпископ Феодосій (в миру Петро Наркисович Олтаржевський; 13 грудня 1867 Уманський повіт, Київська губернія – 26 липня 1914, Єсентуки) – український релігійний діяч, духовний письменник, почесний член Київської духовної академії. Ректор Волинської духовної семінарії. Єпископ Відомства православного сповідання Російської імперії з титулом Оренбурзький та Туругайський.

Про єпископа Сильвестра (в миру Стефан Васильович Малеванський; 10 (22) січня 1828 село Андрушівка, Житомирський повіт, Волинська губернія - 12 (25) листопада 1908 рік, Київ) - єпископ Російської православної церкви, єпископ Канівський, вікарій Київської митрополії. Богослов, духовний письменник. Промова, виголошена перед відспівуванням єпископа Сильвестра.

625. Филатов П. Ф. Письма из Персии / П. Ф. Филатов. – Одесса : Изд. авт. Тип. С. И. Христо, 1909. – 133 с.: ил.

НБУВ: ВО 93684

Філатов Петро (рос. Филатов Петр Федорович, 1848- ?) – лікар, хірург, окуліст.

Опис подорожі до Персії, розповідь автора про роботу лікарем у 1903 р. на будівництві маньчжурської залізниці на Хінганском перевалі.

Є зміст. Лист 1-й. Запрошення до Персії. Поштовий трактат від Єривани до Джульфи. Таможні. Подорожні враження по персидському тракту Караван сарай. Місто Маранд. Знайомство з губернатором (с. 1-14) та ін.

626. Черкасов М. И. Опыты, наблюдения и воспоминания сельского хозяина: Для Семянной выставки Киев. о-ва сел. хоз-ва / М. И. Черкасов. – Одесса : Тип. «Рус. речь», 1909. – 155 с. разд. паг., 4 л. ил.

НБУВ: В140435

Черкасов Митрофан Іванович (рос. Черкасов Митрофан Иванович) – землевласник.

1908-1909. Ведення господарства в Куравській економії Бердичівського повіту Київської губернії. Способи посадки і вирощування пшениці, жита та інших злаків. Добрива. Боротьба з шкідниками. Відомості про врожай. Є зміст. Передмова (с. I-II); I. Опытное поле в ямках «военное» (с. 3-31); II. Досвід пересадки жита в полі методом Кузнєцова (с. 32-49); III. Дослідні поля по удобрению суперфосфатами та томассовим шлаком (с. 50-72). IV. Дослідне поле, удобрене фільтрепрісним брудом (с. 73-80); V. Озимі посіви 1908-1909 рр. в Куравській економії (с. 81-115); VI. Гесенська і шведська мухи (с. 1-31).

1910

627. Адам Коцко в стрійській тюрмі за селянські страйки 1906 р. – [Львів : Вид. укр.акад. молодіжи, 1910]. – 23 с.: портр.

Про Коцко Адама Здислава (23 грудня 1882[1], с. Шоломия або Шоломинь, нині Пустомитівський район, Львівська область – 1 липня 1910, Львів) – діяч українського студентського руху в Галичині, борець за український університет у Львові. Автора було поранено 1906 р. у Львівському університеті під час сутички між польськими та українськими студентами. 1907 року через участь у демонстраціях українських студентів, що вимагали створення українського університету, був заарештований. Через голодування звільнений.

Про ув’язнення А. Коцька в 1907 р. через участь у демонстраціях українських студентів, що вимагали створення українського університету.

628. Акинфиев И. Я. В Новомосковском уезде. (Из дневника поездки по уезду в 1895 г.) / И. Я. Акинфиев. – Александровск : тип. при училище-хуторе глухонемых, 1910. – 18 с.

Акінфієв Іван Якович (рос. Акинфиев Иван Яковлевич, 10 червня 1851, с. Донське, нині Ставропольського краю Росії – 2 серпня 1919, Катеринослав, нині Дніпро) – ботаніко географ, флорист, метеоролог, педагог, дослідник Катеринославської губернії та Кавказу, громадський діяч, член Кавказького відділу Російського географічного товариства, викладач Катеринославського комерційного училища. Закінчив Новоросійський університет в Одесі (1879). Працював викладачем природознавства в Болграді (1879–1880), в Катеринославі (1880–1905, 1911–1919), в Олександрівську (1905–1911) та доцентом ботаніки Катеринославського університету. Протягом багатьох років вивчав флору Катеринославської губернії та Центрального Кавказу.

1895. Побут і звичаї міського і сільського дворянства. П. А. Пчолкин і його маєток.

629. Барзилович Г. Мои воспоминания : (Юно-рус. нар. предан. о знаменит. Разбойнике Сухоруке и его есауле Гаркуше) / С предисл. студ. Г. Барзиловича. – Полтава : Тип. «Полтаского голоса», (бр. Иваненко), 1910. – 68 с.

НБУВ: ВО 17.911 компакт

Барзилович Григорій – священик.

Усні перекази про відомих розбійників Сухоручко і його єсаул Гаркуш, їх діяльність (рер. пол. 19 ст., Сужарський повіт, Чернігівська губернія), побут, характеристика. Інформацію подано зі спогадів селянської дівчини, яка була в полоні у розбійника. Гаркуші відводиться другорядна роль в цій розповіді. Спогади бабусі автора, яка мешкала в Миргородському повіті Полтавської губернії, про візит цих розбійників, який закінчився благополучно.

Спогади автора про події, які трапилися у дитинстві. Згадується родина автора – батько, мачуха Мавра Миколаївна, сестра. Розповідь Луфери, яка прийшла в домівку автора, коли йому було 10 років, про розбійників Сухоручку та Гаркушу, як її тримали в полоні,та втечу. Без змісту.

630. Вырубов П. А. Десять лет из жизни русского моряка, погибщего в Цусимском бою: (В письмах к отцу). 1895 – 1905 г. Посмертное изд. / П. А. Вырубов. – Киев : Тип. 1-й Киев. арт. печ. Дела, 1910. – XI, 150 с. https://www.prlib.ru/item/331216 ; http://elib.shpl.ru/ru/nodes/10887-vyrubov-p-a-desyat-let-iz-zhizni-russkogo-moryaka-pogibshego-v-tsusimskom-boyu-v-pismah-k-ottsu-1895-1905-kiev-1910

НБУВ: В182807

Вирубов Петро Олександрович (рос. Вырубов Петр Александрович, 18.12.1879-14.05.1905) – лейтенант російського флоту. 1898 р. проведений в мічмани після закінчення курсу в морському корпусі. Плавав в Тихому океані (1899-1902).

Росія II пол. 90-х рр. XIX ст. Військово-повітряні сили. Військова авіаційна техніка та озброєння. Російсько-японська війна 1904-1905 рр. Військові дії. Цусимськиц бій (14 - 15 (27 - 28) травня 1905 г.)

Листи до батька лейтенанта російського флоту П. О. Вирубова разом з лейтенантом М. П. Богдановим, прапорщиком В. фон-Курсель-Венгер та інших членів команди броненосця «Князь Суворов». Листи охоплюють 10 років життя П. О. Вирубова, починаючи з перебування його в Морському корпусі до Цусимського бою (останній лист датується 29 квітня 1905 р.). Жива картина життя російського моряка, інформація про Китайську кампанію 1900 р. та війну з Японією. Книга містить 4 основні частини: 1. Морський кадетський корпус 1895-1899 рр. 2. Далекий Схід. Китайська кампанія 1899-1901 рр. 3. Зворотній шлях з Далекого Сходу в Балтійське море 1902-1904 рр. 4. Війна з Японією.

Похід другої ескадрильї Тихого океану на Далекий Схід 1904-1905 рр. Є передмова, біографічний нарис про автора, післямова – останні хвилини броненосця «Князь Суворов» і його останні захисники.

631. Глаголев А. А. Памяти блаженно-почившего всероссийского пастыря о. Иоанна Кронштадтского / А. А. Глаголев. – Киев : Тип. Имп. Ун-та Св.Владимира Акционерного Общества Печатного и Издательского Дела Н.Т. Корчак-Новицкого, 1910. – 16 с. – Відбиток із журн.: Руководство для сел. пастырей.– 1910. https://www.prlib.ru/item/436224 ; https://viewer.rusneb.ru/ru/rsl01003766738?page=1&rotate=0&theme=white

Глаголєв Олександр Олександрович (рос. Глаголев Александр Александрович, 14 лютого 1872, Покровське – 25 листопада 1937) – протоієрей, священик Російської православної церкви, богослов.

Про Іоанна Кронштадського (при народжені Іван Ілліч Сєргієв рос. Иван Ильич Сергиев, 31 жовтня 1829, с. Сура – 2 січня 1909, Кронштадт) – святий Російської Православної Церкви, священник, подвижник, чудотворець. Про вплив його молитв на людей. Про його вчення та працю «Моя жизнь в Христе». Іоанн представлений як духовний наставник всього християнського народу. Без змісту.

632. Жевахов Н. Д. Барии: Путевые заметки князя Н. Жевахова / Н. Д. . – [К.: Тип. И. Н. Кушнерев и Кº, 1910] – 26 с.; 16º. – Відб. із часопису: Киевлянин.

НБУВ: АИ 17340

Жевахов Микола Давидович (Джавахішвілі, 24 грудня 1874 [5 січня 1875], маєток Линовиця, Пирятинський повіт, Полтавська губернія - 1946, Закарпаття) – князь, російський державний, громадський і релігійний діяч правого спрямування. Брат-близнюк єпископа Іоасафа (Жевахова) (1874-1937).

Про храм в м. Барі (Італія), де знаходяться мощі св. Миколи Мукликійського. Спогади про відвідування автором цього місця. Без змісту.

633. Живоглядов А. И. Несколько слов по поводу воспоминаний старожила (Сергія Григорьевича Ярона): Киев в 80-х годах / А. И. Живоглядов. – Киев : Тип. С. В. Шульженко, 1910. – 20 с.

НБУВ: ВИ 22835

Живоглядов Антон Іванович – колишній київський поліцмейстер (1885-1897). Навчався в Житомирській 1-й гімназії. Нащадок дворян Волинської губернії.

Автор спростовує інформацію про себе, що С. Г. Ярон надрукував в книзі «Киев в восьмидесятых годах. Воспоминания Старожила», і яка, на його думку, є неправдивою. Автор подає біографічні відомості про себе, про навчання, дитинство, про свою роботу, про свої статки. Без змісту.

634. Измайлов В. В. Киев и его святыни в конце XVIII века: (Письма путешественника В. В. Измайлова 1799 года) / Предисл. и примеч. Ф, И. Титова / В. В. Измайлов. – Киев , 1910.

НБ ім. М. Максимовича: 8 рт Изма

635. Кисілевська О. Л. Вражіня з дороги / О. Галичанка [псевд.]. – Львів : Накладом власним. Друк. І. Айхельбергера, [1910]. – 156, 1 с.: іл. https://shron1.chtyvo.org.ua/Kysilevska_Olena/Vrazhinia_z_dorohy_vyd_1910.pdf

НБУВ: ВИ 4634

Кисілевська Олена Львівна (псевд. і крипт.: Галичанка О., Калина, Не знана, О. К., Ол. Га та ін.; 24. 03. 1869, с. Фільварки, нині у складі м. Монастириська Терноп. обл. – 29. 03. 1956, Оттава) – громадсько-політична діячка, письменниця. Мати В. Кайє-Кисілевського.

Першу частину книжки становлять цікаві нариси з подорожей Україною поч. ХХ ст – Одеса, Ялта, Київ, Кам'янець-Подільський, Кані в. Ці нариси були перевидані єдиний раз у діаспорі в 1955 р. (Торонто). Друга частина книжки – це нариси з перебування у південній Європі: Венеція, Сан-Ремо, Монако, Рів'єра, Ніцца тощо. Авторка описує свої враження – італійські карнавали, стара архітектура, значна увага до типажів людности. Є розділ про Монако, де описуються величезні казино як осередок пороку і декаденщини.

636. Кілька спогадів про Прокопа Семенюту, Назара Зуйченка, Івана Шевченка. – [Б.м.] : [б. и.], 1910. — 14, [1] с. : портр. : 16 см.

ЛННБУ ім. В. Стефаника

Державний архів Дніпропетровської області ф. 386, спр. 2383

Друга пол. 90-х рр. 19 ст.-1917 г. Україна. Революційний рух. Спогади про Івана Шевченка (анархіст, помер у 1909 р.), Покопа Семенюту (анархіст, помер у 1908 р.) та Назарія Зуйченка (анархіст, помер у 1909 р.).

637. Машуков В. Д. Воспоминания о городе Екатеринославе (1887-1910 г.г.): [Историко-архитектур. очерк] / В. Д. Машуков. – Екатеринослав : Тип. Губерн. земства, 1910. – [2], 89 с.

НБУВ: ВИ 2346

Машуков Володимир Дмитрович (02. 04. 1866, м. Барнаул Томської губ., Росія – ?) – історик Церкви, архівіст, археограф, член Катеринославської Ученої Архівної Комісії.

Своє перебування в Катеринославі (з 1886 р. по 1919 р.?) присвятив дослідженню різноманітних сторінок історії краю.

1886-1910 рр. Спогади автора. Містить опис Катеринослава (нині – місто Дніпро). Автор подає інформацію про назви вулиць міста і прилеглих поселень, храми Катеринослава, міські кладовища, пам'ятники, а також описи визначних

будівель міста. Автор розповідає про окремі лавки, магазини та готелі, зовнішній вигляд вулиць та площ, ілюмінацію та вуличне електричне освітлення, міські дачі, околиці міста. Є зміст.

638. Над могилою Бориса Грінченка: Автобіографія, похорон, спомини, статті / Упорядкував Сергій Єфремов. – Київ : [Вік]. Друк. 1-ї Київ. Артілі Друк. Справи, 1910. – 184 с.: фот. https://nibu.kyiv.ua/elfond/nad_mogiloju_borisa_grinchenka/nad_mogiloju_borisa_grinchenka.pdf

НБУВ: Б. Грінченко АО 18856; РЛ № 8522; РЛ № 8757; РЛ № 8709

Єфремов Сергій Олександрович (6 [18] жовтня 1876, Пальчик, тепер Катеринопільського району Черкаської області – 31 березня 1939) – український громадсько-політичний і державний діяч, літературний критик, історик літератури, академік Української академії наук (з 1919), віце-президент ВУАН (з 1922), дійсний член Наукового товариства ім. Т. Шевченка у Львові, публіцист, один із творців української журналістики.

Автори статей: Д. Пісочинець [Д.О. Ткаченко], Н. Кибальчич, В. Доманицький, С. Гурковський [С.К. Дусанський], С. Єфремов, Д. Т. [Д.О. Ткаченко], Г. Шерстюк, М. Грінченко, В. Михайлович, М. Познякова, В. Прокопович, Л.О. Яновська, А. Бульба, Ф. П. Матушевський, П. Богацький, М.В. Лисенко, М. Левитський, В. Коваль [В.Я. Степанківський]

Літературно-публіцистичний збірник, присвячений пам’яті письменника. Студії та спогади, опис похорону. Автобіографія Б. Грінченка (с. 6-13). Спогади Д. Пісочинця про життя Б. Грінченка в Харкові, його просвітньо-видавничу діяльність та стосунки автора з Б. Грінченком. Прощальні виступи над могилою письменника Л. Яновської, Є. Вольського (від поляків), А. Бульби (від білорусів), Ф. Матушевського (від газети «Рада»), П. Богацького (від журналу «Українська хата»), М. Лисенка (від «Українського клубу»), М. Левицького (від українців Єлисаветграда), М. Зерова (від київського студентства), В. Коваля (від студентів Київського політехнічного інституту). Подано телеграми й листи М. Могилянського, С. Тобілевич, С. Смаль-Стоцького, Т. Романченка, С. Шелухіна, В. Бачинського, І. Липи, І. Бєлоусова та ін., що надійшли у зв’язку зі смертю Б. Грінченка, а також відгуки на його смерть української та зарубіжної преси.

Є зміст. Передмова. Автобіографія Б. Грінченка. Д. Пісочинець На дружню могилу; Н. Кибальчич Останні часи Б. Д. Грінченка, В. Доманицький Пам’яті Б. Д. Грінченка; С. Гурковський На громадській роботі; Д. Пісочинець Просвітньо-видавнича діяльність Б. Грінченка; С. Єфремов Людина повинности; Д. Т. В тім його віра… а в вірі й сила; Г. Шерстюк Б. Грінченко і вкраїнська школа; М. Грінченко В Оспедалетті (з листа); Похорон Бориса Грінченка; В. Михайлович Селянська пам’ятка про Б. Грінченка; М. Познякова Споминки; В. Прокопович Синові світла.

639. Николаев Н. Как нас воспитывали в духовном училище: Зап. и воспоминания / Н. Николаев. – Зеньков, 1910. - 2, 125 с.

НБУВ: Попов 3361

(рос. Николаев) - вихованець Плавського духовного училища.

1890-ті рр. Спогади. Навчання в Плавському духовному училищі (місто Плавні Таврійської губернії). Побут і звичаї вихованців. Вчителі і наглядачі. Без змісту.

640. Петровский С. В. Экскурсия кадет Одесского кадетского корпуса, 1910 г.; Письма с пути по Австрии, Италии, Швейцарии, Сербии и Болгарии: Наблюдения и заметки / С. В. Петровский. – Одесса : Тип. «Одес. листок», 1910. – [2], 61 с., 4 л. ил.

(рос. Петровский Сергей Васильевич) священнослужитель, 1864-1934

641. Пирогов Н. И. Сочинения Н.И. Пирогова: Изд. в память столетия со дня рождения Николая Ивановича Пирогова, 1810-13 нояб. / Н. И. Пирогов. – 1910. Т. 1-2. – К.; Спб.: Изд. Пирогов. т-ва. Тип. П. П. Сойкина, 1910. - 8°. Т. 1: Педагогические и публицистические статьи / Предисл. С. Я. Шрайх. – 962 стб., 1 л. портр. Т. 2: Вопросы жизни: Дневник старого врача / Предисл. Ю. Малис. – 682 стб., 4 ч. ил.

НБУВ: Сікорськ. III с. 85/т. 1, 2; ВИ 99331/1, 2; 518 Філос. I том

Пирогов Микола Іванович (13 (25) листопада 1810, Москва – 23 листопада (5 грудня) 1881, Вінниця) – російський хірург, анатом і педагог. Створив перший атлас топографічної анатомії людини, засновник військово-польової хірургії, започаткував використання анестезії при оперативних втручаннях. Доктор медицини, професор, член-кореспондент Санкт-Петербурзької академії наук.

1-й том містить автобіографічні листи, загальнопедагогічні статті, статті про вищу школу, циркуляри по Одеському та Київському округах, публіцистичні статті та промови, доповідні записки, листування та ін. 2-й том містить мемуари М. Пирогова, подано текст його праці «Дневник старого врача», який присвячено опису життєвого шляху М. Пирогова, починаючи з дитячих років, його навчанні в Московському та Дерптському університетах, перебування за кордоном. Детально вченим представлені етапи розвитку свого релігійного світогляду, яких у житті було кілька, думки автора щодо виховання дітей. Є зміст.

642. Плетнев А. П. Воспоминания / А. П. Плетнев. – Одесса : Тип. «Техника», 1910. - 49 с., 1 л. ил.

Плетньов Олексій Петрович (1854-1934) - письменник, журналіст, критик.

В дане видання увійшли спогади письменника.

1860-ті рр. - 1900. Дитинство, сім’я. Батько - П. О. Плетньов. Дитинство. Навчання в Парижі. Замах на Олександра II (1867). Зустріч з російськими емігрантами в Швейцарії, їхнє ставлення до подій 1 березня 1881 р. Російське студентство і політичні емігранти в Парижі. Л. О. Тихомиров. П. Л. Лавров, його похорон. І. С. Тургенєв, М. М. Стасюлевич і ін.

643. Плетнев А. П. Собрание сочинений. Т. 1-3 / А. П. Плетнев. – Одесса : Тип. Акционер. Юж.-рус. о-ва печ. Дела, 1910-1913. Т. 1: Парижсике уголки; Страницы жизни: (рассказы и очерки). – 1910. – [2], 296 с., 1 л. портр. Т. 2: Упитанные и отъевшиеся: Этюды; Повести. – 1910. – [2], 215 с., 1 л. портр.

НБУВ: ВО 24754/1 том 1; ВО 24754/2 том 2

Плетньов Петро Олександрович (10 [21] серпня 1792, Тверська губернія – 29 грудня 1865 [10 січня 1866], Париж) – критик, поет пушкінської епохи, професор і ректор Імператорського Санкт-Петербурзького університету.

Спогади про подорож до Парижу, Неаполя. Про візит Франца Ліста до Парижу влітку 1885 р., про музей Бетховена в м. Бонн, про В. Гюго,

Том 1. Є зміст: 1. Парижские уголки (с. 3-134). 2. Сторінки життя (с. 134-294).

644. Радченко В. Г. Дневник путешествия по Кавказскому побережью / В. Г. Радченко. - Каменец – Подольск : Тип. Подол. губ. правл. – 1910. - 68 с.

Радченко Віталій Григорович

28 червня - 20 липня 1909. Плавання по Азовському морю від Бердянська до Керчі і по Чорному до Сочі. Огляд елеватора в Новоросійську. Геленджик. Сочі і його околиці. Мацестинські сірчані джерела. Дорога до водоспаду Агуру. Хоста. Червона Поляна. Місцеве населення: побут, звичаї.

645. Смирнский И. К 49-й годовщине великой крестьянской реформы: (Из воспоминаний и наблюдений скромного деятеля по введению Положения 19-го февр. 1861 г.) / И. Смирнский. – Харьков : Тип. «Мирный труд», 1910. – 13 с. – Відб. із журн.: Вера и разум. – 1910. – № 8 (апрель, кн. 2, II Отдел, Известия и заметки по Харьковской епархии, с. 247-257)

НБУВ: видали журнал Ж 304 1910 Т. 1. 1/8. 10/12

(рос. Смирнский Иоанн) - священник

Спогади. Присвячено пам’яті Антонова Івана Андрійовича – був першим мировим посередником на 3-ій дільниці Ізюмського повіту. Про селянську реформу 19 лютого 1861 р. Без змісту.

646. Титов Ф. И. Путешествие высокопреосвященного Флавиана, митрополита Киевскою и Галицкого, в Белгород Курской губернии / Ф. И. Титов. – Киев : Тип. Акционер. о-ва Н. Т. Корчак-Новицкого, [1910]. – 8 с.

Про автора див. № ???.

647. Тищенко Ю. П. Крим: (Оповідання з подорожи дїтей): З малюнками і мапою (картою) Криму / Юр. Сірий [псевд.]. – Київ : Друк. Першої Київ. Друк. Спілки, 1910. – 64 с.: іл., карта. – (Попул. б-ка «Лан». Сер. для дітей; № 2).

НБУВ: ВИ 3442 ще один шифр на картці АИ 1434; ВО 130583

Тищенко Юрій (Георгій) Пилипович (криптоніми та псевдоніми: С. Ю., Ю. А., Ю. С., Ю. Т-ко, Ю. Азовський, Юрій Азовський, Галайда, Федір Гарах, Атанасій Дюльгеров, О. Кадило, Павло Лаврів (Лавров), Ю. Сірий, Юр. Сірий, Юр. Салтичинський; 22 квітня (4 травня) 1880 – 5 грудня 1953) – видавець, книгар, публіцист, письменник, журналіст, перекладач, громадський діяч. Дійсний член Наукового товариства імені Шевченка (1909), чл.-кор. Української вільної академії наук.

1910 р. Про подорож до Криму. Чефут-Кале, м. Балаклава, гора Ай-Петрі, Микитський ботанічний сад.

Зміст. Щасливий день с. 5-12; Збори і перший день подорожі с. 12-22; Від Сімферополя до Алушти с. 22-31; Алушта с. 31- 36; Дорога до Гурзуфа с. 37-42; Від Гурзуфа до Ялти с. 42-47; Від Ялти до Севастополя с. 47-53; Севастополь с. 54-57; Бахчисарай с. 57-63.

648. Туткевич Д. В. Полтавское торжество и пребывание государя Императора Николая II в Полтаве и Киеве в 1909 г. – Киев : Изд. Киев. епарх. училищ. совета. Тип. С. В. Кульженко, 1910. – 43 с. – Відб. із журн.: Западно-рус. начальная шк. – 1910.

НБУВ: ВИ 2330

Туткевич Дмитро Васильович (1854-після 1919) – дійсний статський радник, громадський діяч, активний учасник право-монархічного руху в Києві.

Опис перебування 26-28 червня 1909 р. Миколи II в Полтаві та Києві. Про приготування до його візиту. Промова, яку виголошено Миколою II в Полтаві 27 червня 1909 р. під час сніданку в кадетському корпусі. Без змісту.

649. Ухач-Огорович Н. А. Записка отставного генерал-майора Генерального штаба Николая Антоновича Ухач-Огоровича [об обыске] / Н. А. Ухач-Огорович. – Киев : Тип. Т-ва И. Н. Кушнерев и К, 1910. – 8 с.

НБУВ: СИ 5333

Ухач-Огорович Микола Олександрович (7 травня 1860-не раніше 1912) - військовий діяч Російської імперії, генерал-майор (1904), в роки російсько-японської війни займав посади начальника управління розвідки та управління транспорту 1-й Маньчжурської армії. Засуджений у 1912 р. за численні розкрадання.

Про обшук в помешканні М. О. Ухача-Огоровича в м. Києві 11 і 14 вересня 1910 р., про діяльність автора під час російсько-японської війни, про

перевезення вантажів, формування та завідування кінною поліцією, відправка вантажів в Порт-Артур, про майновий стан М. О. Ухача-Огоровича. Без змісту.

650. Чебодько П. Я. К характеристике русско-польских отношений в Белоруссии в 1-й половине XIX в.: Из воспоминаний белорусса Я. А. Чебодько / П. Я. Чебодько. – Киев : Печатня И. Васильченко, 1910. – [2], 36 с.

НБУВ: Попов 2547

Чебодько Павло Якович -

Книга містить унікальні свідчення про станові та конфесійні відносини в Білорусії у першій половині XIX ст. Аавтор представляє яскраву картину соціально-культурного розмежування місцевої ополяченої шляхти та білоруського селянства. Книга має яскраво виражений полемічний характер. Головною її темою є зображення забитого та приниженого стану білоруського селянина, його кріпацтво, подібна до найжорстокішого колоніального рабства.

Спогади Якова Опанасовича Чебодька (1798-1901, кріпак, листовод у станового пристава, сільський засідатель), батька автора книги, про польських панів, його ставлення до кріпосних білорусів, про події 19 лютого 1861 р. (Маніфест 19 лютого 1861 – звернення російського імператора Олександра II до всього народу у зв'язку з проведенням селянської реформи 1861.). Про стосунки панів та холопів в Білорусії в пер. пол. XIX ст

Зміст. Біографія Я. А. Чеботька (с. 3-5). Унія (см. «Русский Архив» за декабрь 1903 г. (с. 5-16), Пан і Холоп в Білорусії в 1-й половині XIX ст. (с. 17-36).

651. [Яворовский Н.]. Воспоминания каменецкого протоиерея Иулиана Даниловича Лотоцкого. – Каменец-Подольский, 1910. – 127 с.

НБУВ: ВО 361339

Яворовський Микола Іванович (2(14) грудня 1842, село Голубече Ольгопільського повіту Подільської губернії, нині Крижопільського району Вінницької області – 8 грудня 1919, Кам'янець-Подільський) – історик, дослідник Поділля, редактор (з 1887), пізніше співредактор журналу «Труды Подольского епархиального историко-статистического комитета» (Кам'янець-Подільський), згодом під назвою «Труды комитета для историкостатистического описания Подольской епархии».

Спогади про час навчання в Кам'янецькому духовному училищі (1816-1819 рр.), в Подільській семінарії (1819-1829), службу в Приворотському духовному училищі (1829-1832 рр.), службу в Кам'янецькому духовному училищі і в єпархіальному відомстві (1832-1856 рр.), про перевезення архівів і цінного майна духовного відомства з м. Кам'янця в віддалене від кордону місце в 1854 р. через побоювання війни з Австрією. Без змісту.

652. Ярон С. Г. Киев в восьмидесятых годах. Воспоминания Старожила. - Киев, тип. акц. о-ва «Петр Барский в Киеве», 1910. - 211 с. - Авт. в кн. не указан. https://dlib.kiev.ua/items/show/226#?c=0&m=0&s=0&cv=0

НБУВ: ВИ 23020; ВО 94334; ВО 22835; (ВСРВ) П-2091

НБ ім. М. Максимовича: 9 см (Київ) Ярон

Ярон Сергій Григорович (псевд. Старожил, 1850-1913) – журналіст, адвокат, міський діяч. (Автор в книзі не вказаний).

Спогади автора про Київ 80-х рр. XIX ст. Автор на той час прожив в Києві 29 років (з 1881 р). Вигляд Києва. Губернські установи. Генерал-губернатор А. Р. Дрентельн. Губернатори С. Н. Гудим-Левкович, Л. П. Томара. Міські голови: Г. І. Ейсман, І. А. Толлі, С. М. Сольський. Олександр III в Києві. Святкування 900-річчя хрещення Русі. Будівництво Володимирського собору. Пам'ятник Б. Хмельницькому. Громадське життя Києва. П'ятдесятиріччя заснування Київського університету (1884). Професори університету: Ф. Ф. Мерінг, В. О. Караваєв, Ф. Ф. Ергардт і ін. Гімназії. Газети. Благодійні установи. Є зміст. Глава I. Внешность Киева. … VI Университетский юбилей. … XXI. Профессора университета. Директора гимназий. XXII Благотворительность. Русское купечество. Общественные деятели.

1911

653. Авалиани С. Л. Бумаги профессора А. Е. Назимова: С предисл. проф. И.А. Линиченко / С. Л. Авалиани. – Одесса : Тип. Штаба Одес. воен. окр., 1911. – VIII, 94 с.

НБУВ: ВО 29783 Иконников В. Г.

Аваліані Симон Лукич (27. 03. 1881, м. Кутаїсі, Грузія – 11. 08. 1922, Тбілісі) – історик, бібліограф.

1808-1822 рр. Опис архіву та наукових матеріалів О. Є. Назімова (Назімов Олександр Євгенович (1851, Псковська губ. – 1(14) жовтня 1902, Одеса) – юрист, вчений-правознавець і викладач), що знаходиться в бібліотеці Новоросійського університету.

Є зміст. 1. Поліція. 2. Військово-полоненні. 3. Цензура. 4. Друк. … 11. Сенаторські ревізії. … 21 Дворянські вибори. … 27 Кріпосне право, непокора селян. …31. Звіт Сперанського в огляді Сибіру. …

654. Алчевська Х. [О.] Тогочасне й наше: [Про розвиток духовної культури] / Х. [О.] Алчевська. – [Харків] : Надія. [Типо-Литогр. «Худож. Труд» Р. Радомышельскаго, 1911]. – 20 с.

НБУВ: ВИ 4767; Айзенштok №5141

Алчевська Христина Олексіївна (нар. 4 (16) березня 1882, Харків, Російська імперія – 27 жовтня 1931, Харків, Українська РСР, СРСР) – українська письменниця, драматургиня, прозаїк, поетеса, педагог, перекладач.

Вона належала до славетної української родини Алчевських, донька Христини Алчевської та Олексія Алчевського. Працювала вчителькою гімназії в Харкові.

Роздуми автора про події 1860-1870 рр. Про Х. Д. Алчевську. Уривки зі щоденника Х. Д. Алчевської. Листи І. С. Тургенєва, Г. І. Успенського, В. Г. Короленка до Х. Д. Алчевської за 1876-1885 рр. Культурне життя Харкова у кінці XIX ст. Без змісту.

655. Бетлер Ж. Воспоминания и мысли / Пер. Е. Коронели / Ж. Бетлер. – Одесса : Тип. Южно-Рус. о-ва печ. дела, 1911. – 205 с.

Батлер Жозефіна Елізабет (дівоче прізвище Грей; 13 квітня 1828 – 30 грудня 1906) – англійська феміністка та соціальна реформаторка у Вікторіанську епоху. Виступала за виборчі права жінок, права жінок на кращу освіту, права заміжніх жінок, боротьбу з дитячою проституцією та торгівлею молодими жінками та дітьми з метою сексуальної експлуатації в Європі.

Мемуари Жозефіни Батлер, опис життя і боротьби відомої британської християнської феміністки. Її віра в краще майбутнє жінок давала їй сили багато років наставляти занепалих жінок на вірний шлях, а виступи проти сексуального рабства піднімали жінок по всій Європі, щоб вони змогли поліпшити своє становище в сфері охорони здоров'я, освіти і політики. Є зміст.

656. Будяк Ю. Я. Записки учителя (1899-1906) / Ю. Я. Будяк. – [Київ ; Львів : Накладом Наук. Т-ва ім. Шевченка. Під зарядом К. Беднарського, 1909-1911]. – 196 с., розд. паг. Витинка із: Літ.-Наук. Вісн. – 1909, 1910, 1911.

Будяк Юрій Якович (справж. – Покос; ін. псевд. і крипт.: Пчела, Б. Ю., Ю. Б.; 1879, с. Красногірка, нині Машів. р-ну Полтав. обл. – 28. 09. 1943, Київ) – письменник.

1899-1906 рр. Автобіографічний твір. Автор розповідає роботу вчителем (с. У-мівка, Полтавська область).

657. В сектантских сетях: (Из дневника епархиального миссионера). – Сімферополь : Тип. губернська, 1911. – 72 с. – З журн. Тавр. епарх. Ведомости. - 1911. - № 31, с. 1188-1205, № 32, с. 1237-1255, № 33 с. 1296-1312, № 34, с. 1337-1357.

Зміст: I. Открытое письмо секретаря Петербургской баптистской общины Ф. Птицына к наставнику баптистов В. Фетлеру. II. Письмо проповедника баптистской общины в город Ревель на имя Председателя С. П. Б-го епархиального миссионерского совета епископа Никандра (Константин Перфильев).

658. Валявская П. Ю. Записки и впечатления из Италии / П. Ю. Валявская. – Львов : Накл. П. Ю. Валявской, 1911. – 48 с. - Окр. відб. із журн.: Галичанин. № 21 вівторок, 4 (17) жовтня 1911 р.; продовження в № 24 жовтень-листопад 1911 р.; закінчення в 3 (16) листопада 1911 р.

НБУВ: газета «Галичанин».

(рос. Валявская П. Ю.)

Спогади про подорож до Італії. Розповідь про Моравію. Про відвідування Вени, Венеції, Болоньї, Флоренції, Риму, Ватикану, Неаполя, острів Капрі, Геную, Турин, Трієст, Мілан, Описи архітектури, природи.

659. Витмер А. Генерал Левицкий. (Столкновение его со Скобелевым. Что видел, слышал, кого знал): (Воспоминания) / А. Витмер. – Севастополь : Тип. Д. О. Харченко, 1911. – 147 с.

Вітмер Олександр Миколайович (рос. Витмер Александр Николаевич, 26 березня (7 квітня) 1839 Санкт-Петербург, Російська імперія - 25 листопада (8 грудня) 1916 Ялта, Таврійська губернія, Російська імперія) - російський генерал-майор (1878), військовий історик, підприємець, меценат.

Спогади про К. В. Левицького (Левицький Казимир Васильович лютий 1835 - 22 листопада 1890) - генерал-лейтенант, учасник російсько-турецької війни 1877-1878 років та його учня М. Д. Скобелєва (Скобелєв Михайло Дмитрович (нар. 17 (29) вересня 1843 – пом. 7 липня 1882) – російський воєначальник, генерал від інфантерії (1881), генерал-ад'ютант (1878).

1869-1891. К. В. Левицький як професор Академії Генерального штабу та воєначальник. Його характер, дружба з автором, участь у російсько-турецькій війні 1877–1878 гг. на посаді помічника начальника польового штабу чинної армії на Балканському театрі. Маневри Петербурзького військового округу в 1872 р. і зіткнення К. В. Левицького з М. Д. Скобєльовим. В. О. Сухомлинов в Академії Генерального штабу.

660. Возняк М. [С.] Недрукована автобіографія Володимира Шашкевича / М. [С.] Возняк. – Львів : Друк Айхельбергера, 1911. – 29 с.

НБУВ: АИ 1496; Айзеншток №6189; Попов 8558;8559

Возняк Михайло Степанович (3 жовтня 1881, Вільки Мазовецькі, Рава-Руський повіт, Королівство Галичини та Володимирії, Долитавщина, Австро-Угорщина – 20 листопада 1954, Львів, Українська РСР, СРСР) – український літературознавець та фольклорист, академік АН УРСР за спеціальністю літературознавство (з 29 червня 1929 року) Депутат Верховної Ради УРСР 1-го скликання (1940–1947).

Автобіографія Володимира Шашкевича, що була написана 1877 р., коли жив у Тарнові, для професора Омеляна Огоновського. Без змісту

661. Воспоминания об августейшей строительнице Киево-Покровского женского монастиря, инокине Анастасии (в мире Ее Имп. Выс. вел. Княгиня Александра Петровна). Скончалась 1900 г. 13 апреля. – 2-е изд. – Киев : Тип. 1-й киев. арт. печ. дела, 1911. – 46.

Автор - послушниця Києво-Покровського жіночого монастиря.

Спогади про Анастасію Київську (Олександра Петрівна; 2.05.1838, С.-Петербург – 13.04.1900, Київ) - монахиня, засновниця київського на честь Покрова Пресвятої Богородиці жіночого монастиря, велика княгиня. Дочка принца Ольденбурзького Петра Георгійовича, відомого філантропа, у Водохрещу за протестантським обрядом одержала ім'я Олександра Фредеріка Вільгельміна.

1889-1900. Приїзд до Києво-Покровського монастиря вів. кн. Олександри Петрівни. Постриг в черниці, служба сестрою милосердя в монастирській лікарні. Хвороба і смерть.

662. Витте Е. И. Путевые впечатления с историческими очерками. Словаччина и угроруссы. Лето 1907 и 1910 годов. Альпийские земли и приморье с Триестом / Е. И. Витте. – Почаев: Тип. Почаево-Успенской лавры, 1911. – 158, [23] с.

НБУВ: ВО 307544

Де-Вітте Єлізавета Іваніва (рос. Де-Витте Елизавета Ивановна 1833 або 1834 - після 1915) - педагог, письменниця.

1907-1910 рр. Спогади і опис подорожі авторки. Міста Брук (Брук-на-Мурі, нім. Bruck an der Mur), Грац (також Городець, нім. Graz), Марибор, Целе, Любляна, Постойна та ін. Історичні відомості про Істрію та міста. Є зміст.

663. Герцен О. Спомини з емыграцыъ / З рос. пер. І. Франко / О. Герцен. – Львів : [Накладом І. Франка]. Друк. НТШ, 1911. – 62 с. – (Універсальна б-ка; Ч. 16).

Герцен Олександр Іванович (псевдоніми – Искандер Нионский И.(А.), Н.Огурчиков, Ю.Перхуновский, Barbar, Un Russe; 06.04(25.03).1812–21(09).01. 1870) – філософ, письменник, публіцист, літературний критик, громадський і політичний діяч.

Спомини О. Герцена про Ворцеля, його надгробна промова в перекладі з французької мови.

664. Ельницкий К. В. XL лет учительства в далекой окраине: Воспоминания старого учителя / К. В. Ельницкий. – Киев : Изд. Киев. епарх. училищ. совета. Тип. о-ва Н. Т. Корчак-Новицкого, 1911. – 124, [1] с.: портр. – Початок в кн.: Из пережитого.

Єльницький Костянтин Васильович (14(26).6.1846, - 1917(?) - педагог. Закінчив Ніжинський ліцей (1868). Викладав словесність у Мозирській гімназії

(1868-70). У 1871-72 проходив підготовку до Петербурзьких педагогічних курсах військового відомства (залишив мемуари). З 1872 р перебував у Омську: викладач педагогіки в жіночій гімназії (до 1906 р.), вчитель словесності в Сибірській військовій гімназії (до 1909 р.).

1860-1900-ті роки. Навчання в гімназії та Ніжинському ліцеї. Призначення вчителем словесності в Мозирській гімназії (Мінська губернія). Директор гімназії М. М. Ізюмов. Гімназійна бібліотека, літературні читання. Навчання на Педагогічних курсах військового відомства в Петербурзі. Призначення в Омськ. Сибірська військова гімназія. Керівництво старшим (педагогічним) класом Омської жіночої гімназії. Робота автора з розвитку жіночої педагогічної освіти. 1 розділ – служба в кадетському корпусі; 2 розділ - у жіночій гімназії; 3 розділ - наукові роботи; 4 глава – останні роки (на той момент) роботи.

665. З Маркіянових днів: (спомини) / Зладив Іван Брик. – Львів: Коштом і заходом Т-ва «Просьвіта». Друк. Наук. Т-ва ім. Шевченка, 1911. – 83, [4] с.: портр., фот. – (Вид-во Т-ва «Просьвіта»; Ч. 362).

НБУВ: АИ 16530/362

Брик Іван Станіславович (08. 07. 1879, м. Устрики Долішні, Галичина, нині Устишки-Дольне, Польща – 17. 09. 1947, м. Ландек, Австрія) – філолог, історик, громадський діяч, педагог.

Про Маркіяна Семеновича Шашкевича (6 листопада 1811, с. Підлисся – 7 червня 1843, с. Новосілки) – український (галицький) пророк («Будитель»), письменник, поет, духовний просвітитель, натхненник національного пробудження Галичини, священик УГКЦ), про відзначення роковин його смерті у Львові в 1911 р.

Зміст. До читачів слів кілька (с. 3-5), М. Тершаковець «Житє Маркіяна Шашкевича» (с. 7-19), І. Брик «Перевезення тлінних останків Маркіяна в 50-ті роковини смерті» (с. 20-33), К. і Б. «Свято в Підлисю» (с. 34-45), Свята у Львові (с. 46-77).

666. Зосимович С. А. Записки акцизного чиновника. Жизнь и ее тернии. (Биография) / С. А. Зосимович. – Одесса, тип. Е. И. Фесенко, 1911. – 55 с.

Зосимович Семен Андрійович (рос. Зосимович Семен Андреевич, нар. 1848) - чиновник Головного управління неокладних зборів та казенного продажу пиття.

50-90-ті роки. Домашнє виховання. Робота листоводом у судах. Смерть батька. Призначення посаду секретаря губернського акцизного управління. Служба акцизним наглядачем. Боротьба з порушниками акцизних статутів та контрабандистами. Конфлікти з місцевим населенням та начальством. Відставка.

667. Коваленко Г. А. З часів поривів і надій, 1900-1903 : (оповідання та инш.) / Г. Коваленко-Коломацький (Сьогобочній Гр.) [псевд.]. – Київ : Друк. Акц[іонер.] Т-ва «П. Барський», 1911. – 144, [1] с.

НБУВ: АИ 1348

Коваленко Григорій Андрійович (псевд. і крипт.: Г. Коваленко-Коломацький, Гр. Сьогобочній, Гр. Гетьманець, Гр. Смутний, Южнорусс, Ко-Ко-, Г., Ков. Кол. та ін.; 26. 01(07. 02). 1867, слобода Коломак, нині смт Валків. р-ну Харків. обл. – 15. 02. 1938, Київ) – прозаїк, публіцист, громадський діяч.

Передмова (с. III-IV), Лист (с. 5-18), Сікуція (епізод) (с. 19-24), Ідеаліст (с. 25-45), Легкий заробіток (нарис) (с. 47-53), Фотографії з життя новобранця (с. 55-75), Землячок прислужився (бувальщина) (с. 77-86), Перший дебют (оповідання-хроніка) (с. 87-115), Барабанщик-доглядач (бувальщина) (с. 117-125), З Кавказу в Україну (подорожні замітки) (с. 127-144).

668. Маркус Л. Автобиографический очерк: Пер. с нем / Л. Маркус. – Одесса : Тип. Я. Сагала, 1911. – 7 с.

Книга в Україні. Вип. 10. П. 35310

(рос. Маркус Лев) – (1850-?)

669. Михаил Иванович Пантюхов : 1880-1910 : [биогр. очерк, дневник, письма]. – Киев : Тип. К.Н. Милевского и К., 1911. – [2], 34 с.

Пантюхов Михайло Іванович (псевд. Пант-ов, М.; рос. Пантюхов Михаил Иванович, 4(16).1.1880 – 13(26).5.1910) – письменник, прозаїк.

Біографічний нарис про М. І. Пантюхова, його щоденник, листи.

670. Муди Д. Л. Книга воспоминания: Проповедь / Д. Л. Муди; Пер. В. Рундальцова. – Гальбштадт, 1911.

Муди (Moody) Дуайт Лаймен (1837-1899) - американський протестантський богослов та проповідник. Вів активну місіонерську діяльність у різних містах США та Великобританії. Заснував Біблійний інститут для підготовки проповідників (1889).

671. Памяти заслуженного профессора Киевской духовной академии Василия Федоровича Певницкого. [Отт. из кн. 9 "Трудов Киевской духовной академии" за 1911 г.]. Киев, 1911.

НБУВ: Кримський Ж 30127 1911 кн. 9

Певницький Василь Федорович (нар.29 лютого 1832; Васильєвський Погост Муромського повіту Владимирської губернії (нині Мале Юр'єво), Російська імперія – пом.12 липня 1911; Київ, Російська імперія) – випускник і викладач Київської духовної академії, гомілет, пасторолог, педагог, релігійний публіцист, громадський діяч, мемуарист.

Біографія В. Ф. Певницького та спогади про нього. Характер, звички, розпорядок дня В. Ф. Певницького в останні роки життя. Його хвороба та смерть. Без змісту.

672. Пичета И. Х. Факты и воспоминания из школьной жизни герцеговинца / И. Пичета, протоиерей / И. Х. Пичета. – Харьков : Тип. «Мирный труд», 1911. – 80 с. – Відб. із журн.: Вера и разум. – 1911.

НБУВ: ВО 89605; ВО 348524

Пічета Іван (Іоанн) Христофорович (9 вересня 1844 – 1920) – протоієрей, ректор Полтавської духовної семінарії (1890–1902). Батько Пічети Володимира Івановича.

1844-1867. Батьківський будинок у м. Мостар (Герцеговина). Про долю батьківщини автора та роздуми про долю сербського народу. Спогади про рідних. Про мостарську общину та церкву, митрополитів. Про мостарську школу та вчителів. Про від'їзд автора до Росії та подорож до Одеси. Спогади про життя в Одесі та навчання в духовному училищі і Херсонській духовній семінарії. Устрій пансіона при Херсонські семінарії для південно-славянських юнаків. Про вихователів в пансіоні Г. Раковського, Д. А. Рудинського. Про підготовку до вступних іспитів та розподіл по класам. Про навчання в Одеському духовному училищі. Вступ до Київської духовної академії. Про академічний гуртожиток, спогади про товаришів. Характеристики викладачів, товаришів по навчанню. Про від'їзд з Росії. Без змісту.

673. Полевой А. Литературные воспоминания старика: Посвящается рус. учащейся молодежи / А. Полевой. – Киев : Изд. газ. «Юж. копейка», 1911. – 16 с.

ВО 227590

Польовий Андрій Львович (рос. Полевой Андрей Львович)

1840-1841, кінець 60-х - початок 70-х рр. Викладачі та вихованці. Зустрічі з винахідниками П. М. Яблочковим та Г. В. Плехановим. М. Ю. Лермонтов у усній традиції вихованців гімназії. Без змісту.

674. Савенко А. И. По славянским землям: [Впечатления] / А. И. Савенко. – Каменец-Подольский : Изд. газ. «Подолянин», 1911. – 57 с. – Від. із газ.: Подолянин. – 1911.

Савенко Анатолій Іванович (16 (28) грудня 1874, Переяслав, Полтавська губернія – 1922, Керч, Кримська АСРР) – російський громадський та політичний діяч націоналістичного спрямування українського походження, юрист, автор путівників.

675. Сахаров Р. А. Полтора месяца в бухте «Табо»: (Воспоминание участника де-Кастрийского отряда) / Р. А. Сахаров. – Харьков : Изд. журн. «Воин». Тип. М. Г. Ковалева, 1911. – 111 с., 1 л. карт.

Сахаров Ростислав Олександрович – молодший офіцер 1-ї роти 2-го Сахалінського батальйону.

Липень – вересень 1905. Плавання по Амуру з Хабаровська в Миколаївськ. Участь у пошуках японського десанту. Служба на позиціях у бухті Табо. Будні воєнного життя. Бомбардування російського узбережжя японськими крейсерами. Повернення до села Мариикское (рос.) Приморської області після укладання мирного договору. Положення сахалінський каторжників і переселенців на материку після захоплення Сахаліну японцями.

676. Созанський І. З минувшини м. Бродів: Причинки до історії міста в XVII в.: (З посмертною згадкою про автора) / І. Созанський. – Львів : Друк. Наук. Т-ва ім. Шевченка, 1911. – [8], 69 с. – Відб. із: Зап. Наук. Т-ва ім. Шевченка. – 1910. – Т. 97–98; 1911. – Т. 102. https://chtyvo.org.ua/authors/Sozanskyi_Ivan/Z_mynuvshyny_m_Brodiv_prychynky_do_istorii_mista_v_XVII_v_vyd_1911/

НБУВ: ВС 38709 (репринт вид. 1911 р.) відділ стародруків (шифр стародруків П-5648)

Созанський Іван (1 грудня 1881, с. Старі Купновичі – 28 лютого 1911, м. Броди) – український галицький історик і філолог, педагог.

Про життя міста Броди у XVII ст.: порядки, звичаї, міський магістрат, замковий уряд, промисли, торгівля, цехи, ремесла, описи церков, шпиталів. Є зміст. 1. Короткий нарис історії міста. Міська магістратура. Місто і замковий уряд. 2. Русини властителі реальностей. 3. Промисел і торгівля. 4. Дещо про цехи і ремесла. 5. Церкви, шпиталі, школи, місцеве духовенство. 6. По дорозі під Львів.

677. Соловьев И. И. От Москвы до Ростова Великого: (Из путевых впечатлений и воспоминаний паломника) / И. И. Соловьев. – Харьков : Тип. "Мирный Труд", 1911. - 29 с.

Соловйов Іоанн Ілліч (рос. Соловьев Иоанн Ильич, 1854-1917) - протоієрей Російської Православної церкви, духовний письменник, публіцист, педагог, редактор.

1910(?). Шлях пішки та залізницею. Огляд Троїце-Сергієвої лаври та оточуючих її монастирів та скитів. Монастирі та собори Ростова. Зустрічі із місцевими жителями.

678. Титов Ф. И. Памяти высокопреосвященного архиепископа Димитрия (Муретова), бывшего ученика, профессора и ректора Киевской духовной

академии (1811 г. – 16 янв. 1911 г.) / Ф. И. Титов. – Киев : Тип. Имп. Ун-та св. Владимира, 1911. – [2], 8 с.

НБУВ: ВИ 22892

Про автора див № ???.

Біографія Димитрія Муретова. Три листи архієпископа Димитрія Муретова до митрополита Платона Городецького.

Архієпископ Димитрій (справжнє ім'я Климент Іванович Муретов, рос. Климент Иванович Муретов; 11 (24) грудня 1811, с. Лучинськ, Пронського уїзду Рязанської губернії – 14 (27) листопада 1883, Одеса) – єпископ Російської православної церкви; з 1882 архієпископ Херсонський і Одеський. У липні – серпні 1840 року – ректор Київської духовної академії. 24 квітня 1841 році призначений ректором Київської духовної академії, в той же час призначений настоятелем Києво-Братського монастиря. З моменту призначення ректором Київської духовної академії був присутній в Київській духовній консисторії. Без змісту.

679. Ткаченко Д.О. Учителювання Бориса Грінченка: (По листах та споминах його школярів та близьких селян) / Д. Пісочинець [псевд.]. – [К.: Друк. 1-ої Друк. Спилки, 1911]. – 16 с. Відб. із журн.: Світло. – 1911. – 16 с.

НБУВ: Грінченко ВО 132147

Ткаченко Данило Оксентійович (псевдоніми: Данило Пісочинець, Гордієнко, Гордієнко Данило, Пісочинець, Пісочинець Д.; 1862–1932) – український письменник, педагог. Автор оповідань для дітей.

Про учителювання Б. Грінченка в 1881-1893 рр. Спогади про нього його учнів, колег, родичів. Характеристика Б. Грінченка. Без змісту.

Грінченко Борис Дмитрович (27 листопада [9 грудня] 1863, Вільховий Яр, нині селище Прелесне, Харківська губернія, Російська імперія – 23 квітня [6 травня] 1910, Оспедалетті, Королівство Італії) – український письменник, педагог, лексикограф, літературознавець, етнограф, історик, публіцист, громадсько-культурний діяч.

680. Фарфоровский С. В. Переправа через Березину и деятельность Павла Васильевича Чичагона по мемуарам французского генерала Марбо: (К 1812 г) / С. В. Фарфоровский. – Киев : Тип. Штаба Киев. воен. окр., [1911]. – 3 с. – Окр. відб. із журн.: Военно-ист. вестн. – 1911. – № 3–4. – с. 83-85.

Фарфоровський Сергій Васильович (30 червня 1878, Переславль-Залєський – 18 січня 1938, Ленінград, Російська РФСР, СРСР) – російський та радянський вчений, історик, етнограф, викладач історії.

Автор розповідає про III том мемуарів генерала Марбо, який був учасником походу 1812 р. В доповнення до біографії П. В. Чичагова, автор представляє погляд генерала Марбо на переправу через Березину. Без змісту.

681. Штернберг Л. Я. По Палестине: Письма с дороги / Л. Я. Штернберг. – [Одесса : Изд. авт., 1911]. – 71 с.

Штернберг Лев (Хаїм-Лейб) Якович (3 травня 1861, Житомир – 14 серпня 1927, Дудергоф поблизу Ленінграда) – російський і радянський етнограф, член-кореспондент АН СРСР відділу палеоазійських народів (1924), професор Петроградського університету (1918).

682. Ювілейні спомини столітної річниці уродин Маркіяна Шашкевича. Ч. 1–2 / Зладив і видав К. Л. [К. Лучаківський]. – Львів : Коштом і заходом видавця [К. Лучаківського]. Друк. І. Айхельбергера, 1911. – Ч. 1: Підлисє, 6.XI.1811–6. XI.1911. – 15 с.; Ч. 2: Ліричні твори Маркіяна Шашкевича. – 39 с.

ЛННБУ ім. В. Стефаника

Лучаківський Костянтин

683. Ямпольский П. А. Воспоминания об И. Г. Оршанском / П. А. Ямпольский. – Киев : Тип. И. М. Розета, 1911. – 36 с.

НБУВ: В 17290; В 8009

Ямпольський Петро Абрамович (1851-?) – психіатр, близький знайомий І. Г. Оршанського.

Спогади про Оршанського Іллю Григоровича (1846-1875) – правознавець, публіцист. Про знайомство автора з ним в 1863 р. Характеристика особистих якостей, опис характеру І. Г. Оршанського. Про родину І. Г. Оршанського. Про роботу в редакції газети «День». Про літературну діяльність.

1863-1875. Навчання в хедері в Катеринославі, знайомство з І. Г. Оршанським. Особа І. Г. Оршанського. Ставлення щодо нього місцевої єврейської громади. Життя І. Г. Оршанського в Одесі, публіцистична діяльність. Літературний гурток С. Трахтмана. Газета «День» та її співробітники. Без змісту.

1912

684. Барвіньский О. Г. Спомини з мого житя : [у 2 ч.] / Олександер Барвіньский. – Львів, 1912–1913.

Барвінський Олександр Григорович (псевд. Подолянин, Австрієць та ін.; 06, за ін. даними, 08.06.1847, с. Шляхтинці, нині Тернопільського р-ну Тернопільської обл. – 25.12.1926, Львів) – історик, педагог, громадсько-політичний і культурно-просвітницький діяч Галичини.

Ч. 1 : (Образки з громадяньского і письменьского розвитку Русинів в 60-их рр. XIX ст. з додатком переписки Ст. Новаковича, М. Лисенка і П. Куліша) : (З 10 портретами і двома картинами). – Львів : Накладом Якова Оренштайна в Коломиї. З друк. В. А. Шийковського, 1912. – 336 с., 1 арк. портр. : фот.,

портр. : 8°. – (Загальна б-ка ; № 87/91а). – [На обкл. тільки назва частини. В кн. портр. Ол. Г. Барвінського, М. Барвінського, Ос. Г. Барвінського, В. Г. Барвінського, С. Новаковича, М. В. Лисенка, П. О. Куліша].

НБУВ: Айзеншток 9531

ЛННБУ: РЛ 2080у

1850–1860-ті рр. Галичина.

Зміст (збережено правопис оригіналу): Передне слово; 1. Моє родинне село; 2. Моя початкова наука; 3. Ґімназийна наука; 4. Мої ґімназийні учителї; 5. Тодїшня наука рускої мови в ґімназиї; 6. Житє рускої шкільної молодежи в 50-их і 60-их рр. XIX ст.; 7. Сїчневе повстанє польске і вплив на руске житє. Руский баль. Богослуженя за митрополита Яхимовича; 8. Засновини «Громади» між рускими ґімназиястами; 9. Громада була рідною школою; 10. Руский Народний Театр. Іспит зрілости. Вакацийні проїздки; 11. Виїзд до Львова на унїверситетскі науки; 12. Розбитки львівскої «Громади». «Вечерничники» і «Метники»; 13. Віднова львівскої «Громади»; 14. Приїзд Ол. Конїського до Львова. Перше моє з ним знакомство; 15. Засновини наук.-лїтерат. часописи «Правда». Житє акад. молодежи; 16. Взаємини з Сербами, з Україною і Буковиною; 17. Знакомство з Воробкевичами; 18. Унїверситетскі науки; 19. Робота по бібліотеках. Наші змаганя до розповсюдженя Шевченкових творів; 20. «Правда» головним осередком змагань народовців; 21. Осьвічена верства рускої суспільности в 60-их рр. XIX ст. – Духовеньство. Житє руского духовеньства і єго відносини до укр.-рускої народної ідеї. Як ми несли народний прапор у сї круги суспільности? Тарасові поминки у львівскій «Громадї»; 22. Моя перша учительска посада в Бережанах; Додаток: Переписка із Стояном Новаковичом з Білгорода; Лист Ст. Новаковича з 29 сїчня 1879; Листи Миколи Лисенка до мене; Листи П. Кулїша до мене; Лист П. Кулїша до Евгенїї Барвіньскої; Мої листи до П. Кулїша; Листи П. Кулїша до брата мого Володимира.

Ч. 2 : (Образки з громадяньского і письменьского розвитку Русинів від 1871–1888 р., з додатком споминів про М. Лисенка) : З 12 портретами, 13 картинами і одним facsimile. – Львів : Накладом Галицької Накладні Я. Оренштайна в Коломиї. З печатні В. А. Шийковського, 1913. – VIII, 406 с. : портр., іл. : 8°. – (Загальна б-ка ; ч. 115/120). – [На обкл. тільки назва частини. В кн. портр. С. І. Воробкевича, Г. І. Воробкевича, П. Левицького, К. Г. Горбаля, В. Б. Антоновича, О. Я. Конїського, В. Н. Вовка-Карачевського, П. Г. Житецького, О. І. Левицького, І. С. Нечуя-Левицького, Т. Р. Рильського. Факс. листа І. Белея та Є. Олесницького до авт. (с. 72, 73)].

НБУВ: А 122452/2; РЛ 5336/2

ЛННБУ: РЛ 2078у

1870–1880-ті рр. Галичина (Тернопіль, Львів). Буковина (Чернівці). Наддніпрянська Україна (Київ). Австрія (Відень, Глайхенберг). Чехія (Карлсбад).

Зміст (збережено правопис оригіналу): Передне слово; 1. Перша моя лична стріча з П. Кулїшем; 2. Моє подруже. Іменованє старшим учителем учит. семінарії в Тернополї. Устрій учит. семінарії і моя дїяльність на новім

становищі; 3. Моя громадяньска і народна дїяльність в Тернополї; 4. Відкритє унїверситету в Чернівцях. Моя поїздка на Буковину. Взаємини з Буковиньскою Русю. Буковиньский альманах «Руська Хата»; 5. Дальші дослїди мої на полї славянознавства спинені важким родинним нещастєм. Мій побит з недужою подручою в Obersalzbrunn; 6. Моє вдовиче бідованє. Поворот до лїтературної і наукової праці. Підзори кинені що до моєї учит. кваліфікациї і осоромленє напасників; 7. Моє знакомство з Дром Фр. Шузелькою. Дописи до тижневника «Die Reform»; 8. Друге моє подруже. Русини-народовцї виступають на народно-полїт. поле. Засновини «Батькôвщины». Поклик до зєдиненя сил. Відгомін в Тернополї. Наради Русинів з Тернопільщини; 9. Заходи Тернопільців коло зєдиненя всїх Русинів з нагоди зборів «Русской Рады». Відмова «Русской Рады»; 10. Потреба засновин полїт. часописи народовців. Безвиглядність сего наміру задля недостачі гроша; 11. «Русская Рада» відкинула зголошених в члени народовців. Порада Володимира Барвіньского для Тернопільців; 12. Залишенє відклику до заг. зборів «Русской Ради». Безушпішність змагань до примиреня «твердыхъ» з народовцями. Потреба іти своєю дорогою. Заходи коло заснованя власної полїт. часописи. Народини «Дѣла»; 13. Вихід 1-го числа «Дѣла» і рівночасна смерть мого вітця. Моя поміч у видавництві «Правди» і «Дѣла»; 14. Нові мої клопоти. Виїзд на лїченє до Ґляйхенберґу. Личне знакомство у Віднї з Дром Йорданом; 15. Побит в Ґляйхенберзї. Тривога о будучину. Заходи о зміни заводу; 16. Новий важний удар судьби. Смерть моєї матери; 17. Трудне положенє мого брата Володимира. Моя і брата Осипа поміч у видавництві «Правди» і «Дѣла». Змаганя Володимира до скликаня зїзду Русинів. Перше народне віче Русинів у Львові 1880 р. Участь в нїм Володимира. Клопотливі наслїдки; 18. Потреба культурно-народних взаємин австр. Русинів з Україною. Поїздка Володимира до Києва. Взаємини Володимира з Кулїшем. Друга моя з ним стріча; 19. Процес Ольги Грабар а сучасно о. Качали і Володимира з ґр. Деля Скаля. Передовиці Володимира в «Дѣлѣ» «по процесї», єго недуга, виїзд до Карльсбаду. Знакомство з визначними польск. дїячами; 20. Недуга і смерть мого брата Володимира й Іполїта. Неоправдані клевети кидані на мене з нагоди зміни редакциї «Дѣла». Письмо «Ради видавництва «Дѣла» до мене; 21. Моя відрада в нещастю – в працї. Перший руский концерт в Тернополї. Перші Шевченкові роковини і засновини «Рускої Бесїди». Закладини читалень на Поділю і популярні виклади. Хоральний спів по селах і містах; 22. Занепад руского міщаньства в Тернополї. Робота около осьвідомленя. Міщаньска читальня. Фондация кн. Острожского. Виклади по читальнях. Популярні й історичні книжочки для народу. Суд про них проф. В. Антоновича; 23. Вибори до держ. ради і моя кандидатура з Тернопільщини. Вандрівка рускої акад. молодежи на Поділю і моя та Тернопільців в ній участь; 24. Моя подорож на Україну; 25. Поворот на Галичину. Пригода в Підволочисках; 26. Супротивности з нагоди виходу «Руск. Істор. Бібліотеки»; 27. Засновини «Народ. Ради» у Львові. Вибір до Громадск. Ради в Тернополї; 28. Наклепи на мене задля просьвітно-народної дїяльности; 29. Приїзд архикн. Рудольфа до Галичини. Єго побит в Тернополї. Етноґрафічна Вистава; 30. Побит архикн. Рудольфа в Галичинї і в Тернополї.

Ювілейні вечерниці в честь Д. Млаки; 31. Другий мій побит в Києві. Переселенє до Львова; На закінченє ІІ-ої части; Додаток. Спомини про М. Лисенка.

685. Беннигсен Л. Л. Письма о войне 1812 г. / гр. Л. Л. Беннигсен ; пер. с фр. с примеч. П. М. Майкова. – Киев : Тип. Губернская, 1912. – 152, XVIII с. – (Приложение к «Военно-ист. вестн.», 1912 р.)[145].

Левін Август Готліб Теофіл фон Беннігсен (рос. Беннигсен Леонтий Леонтьевич; 1745-1826).

686. Бертенсон В. А. Памяти князя Петра Николаевича Трубецкого : речь, произнес. в заседании Ком. виноградарства Имп. о-ва сел. хоз-ва южной России 17 нояб. 1911 г. / В. А. Бертенсон. – Одесса, 1912. – ?? с. : портр. – Відб. із: Записки общ-ва сел. хоз-ва Южной России. – 1911. – № 11/12. – С. 1–5.

РНБ: 18.284.8.309 (Памяти князя Петра Николаевича Трубецкого : Речь, произнес. в заседании Ком. виноградарства Имп. о-ва сел. хоз-ва юж. России 17 нояб. 1911 г. В.А. Бертенсоном. - Одесса: "Славян." тип. Е. Хрисогелос, 1912. - 7 с. – Из "Зап. Имп. о-ва сел. хоз-ва Юж. России" за 1911 г.)

РДБ: FB V 119/1856 (Памяти князя Петра Николаевича Трубецкого : Речь, произнес. в заседании Ком. виноградарства Имп. о-ва сел. хоз-ва юж. России 17 нояб. 1911 г. В.А. Бертенсоном. - Одесса : "Славян." тип. Е. Хрисогелос, 1912. - 7 с.; 24.)

Бертенсон Василь Олексійович (нар. 1860) – фахівець у с.-г. галузі. Бертенсон. В.А., Василий Алексеевич (1860-).

Трубецький Петро Миколайович (1858–1911) – князь, поміщик, с.-г. діяч, голова комітетів виноградарства Московського і Південно-Російського т-в сільського господарства, предводитель дворянства Московської губ., член Державної ради.

1896–1911. Спогади про діяльність П. М. Трубецького з розвитку виноградарства в Херсонській і Таврійській губерніях та підтримки вітчизняного виноробства. Його роль у прийнятті закону про заходи боротьби з філоксерою. (Зайончковський, т. 4, кн. 1, с. 111–112).

687. Богров Г. И. Похождения Ерухима : Рассказ из жизни кантониста. – Одесса: Изд. Шермана; Тип. Шермана, 1912. – 100 с.; 8°[146]. – Режим доступа: https://viewer.rsl.ru/ru/rsl01003710788?page=1&rotate=0&theme=white;
http://vivaldi.nlr.ru/bx000005803/view;
https://vivaldi.nlr.ru/bx000005803/view/#page=

[145] РДБ: FB U 164/143; OVL BO 426/120; OVL BO 27/174; OVL BO 171/271
[146] РНБ: 20.37.9.431; РДБ: FB F 103/568

Богро́в (Бехара́в) Григорий Исаакович (1825, Полтава, – 1885, село Деревки, Минская губерния), один из основоположников русско-еврейской литературы.

688. Вальтер В. Г. Из воспоминаний о Владимире Платоновиче Крылове. – Харьков : Тип. Зильбергерг, 1912. – 6 с.

Вып. 1. – 16 с. ; Вып. 2. – 19–32 с.

Вальтер Володимир Григорович (рос. Вальтер Владимир Григорьевич, псевд. Вл. Вольный, Вл. Томатов; 1860, м. Таганрог, Росія – 10.07.1929, м. Ніцца, Франція) – лікар-бактеріолог, літератор. Закінчив Таганрозьку гімназию. Від 1890 – у Ніцці, де заснував хіміко-бактеріологічний кабінет.

Крилов Володимир Платонович (*рос.* Крылов Владимир Платонович; 04(16).07.1841, за ін. даними, 1842, с. Покровське-Раменьє Ярославської губ., Росія – 25.01(07.02).1906, за ін. даними, 24.01(06.02).1906, Харків) – лікар-патологоанатом, засновник харківської наукової патологоанатомічної школи. Випускник Санкт-Петербурзької медико-хірургічної академії (1868). Доктор медицини (1870). Професор кафедри патологічної анатомії медичного ф-ту Харківського ун-ту: 1873–1882 – екстраординарний, 1882–1897 – ординарний, 1897–1902 – заслужений. Член Харківського медичного т-ва.

689. Денисова Е. Г. Римские впечатления : (Из летней поездки в Италию. 1911 г.) : Реф., чит. на лит.-художеств. Вечере Киев. женской гимназии А. К. Титаренко, 26 февр. 1912 г. – Б. м., б. г. – 33 с.

НБУВ: В 084557

690. Дневник директора сахарного завода : [1912 г.: Год изд. 1-й.] / разработан при участии инженеров-специалистов под общ. ред. Т. Л. Осинского. – Киев : Изд. Конторы объявлений «Реклама». Тип. Польская, 1912. – 144, [25] с.

НБУВ: С 5194 U

Осинский Тадеуш Людвиг, ред.

691. Ельницкий К. В. Из пережитого: Воспоминания старого учителя; Учительство до перемещения в Сибір. – К.: Изд. Киев. епарх. училищ. совета. Тип. Н. Т. Корчак-Новицкого, 1912. – 40 с.: портр.; 8º[147]. – Продовження «Воспоминаний» див. в кн..: XL лет учительства в далекой окраине.

РНБ: 20.42.9.244; РДБ: FB F 102/435; OMF Ф 1-71/15472

Ельницкий, Константин Васильевич (1846-1917)

[147] РНБ: 20.42.9.244; РДБ: FB F 102/435; OMF Ф 1-71/15472

692. Иващенко О. Воспоминания об английской школе. – К.: Тип. С. В. Кульженко, 1912. – 207, [2] с.; 8º.

НБУВ: (ВІК) І Київ. гімн. N XVI А 481

693. Из воспоминаний уездного врача. – Елисаветград : Тип. Д. М. Шполянского, 1912. – 30 с. ; 17 [148].

1900-ті. Анекдотичні випадки з лікарської практики автора в Херсонській губ. Його участь у судово-медичній експертизі та в роботі військових присутствій.

694. Из жизни Камчатского миссионера и записки из дневника иеромонаха Нестора. – К.: Тип. Печер. Лавры, 1912. – 56 с.; 16º. https://viewer.rusneb.ru/ru/002843_000083_145 [149]

Нестор (Анисимов Николай Александрович; митр. Кировоградский и Николаевский; 1885-1962)

695. История жизни Маркина: (Автобиография): Краткое изложение хода жизни и его деяний: Как странник идет от Бога к Богу, к свету со светом и сам с собою про Бога говорит и сам себя очищая и несет в неведомую страну к духу области необъятной ширины странства бездны. – К.: Тип. Т-ва Е. А. Синькевича, 1912. – 16 с. [150].

696. Кирова Е. И. Картины жизни: [Рассказы]. – 2-е изд., испр. и знач. доп. – Изюм: Тип. Г.Б. Нутиса, 1912. – 270, 2 с. [151]

Кирова, Елизавета Ивановна (1871-) – акторка, режисер, педагог.

697. Крупянский В. Ф. Воспоминания помещика Верхнеднепровского уезда Екатеринославской губернии капитана Варфоломея Федоровича Крупянского об участии его в войнах с Турцией и Францией в период 1807–1816 гг. / В. Ф. Крупянский ; предисл. И. Н. Урусова. – Екатеринослав : Изд. князя Н. П. Урусова, 1912. – [2], VIII, 109 с.[152]

Крупянський В. Ф. (рос. Крупянский Варфоломей Федорович; бл. 1791 – після 1848).

Служба в Переяславському драгунському полку. Похід у Молдавію. Воєнні події на Дунаї (1809), у Валахії (1810). Служба в Смоленському

[148] РНБ: 37.44.10.348
[149] РНБ: 40.20.9.148
[150] РНБ: 20.43.9.106
[151] РНБ: 37.36.10.20
[152] РНБ: 37.40.5.73; 18.283.9.430

драгунському полку. Вітчизняна війна 1812 р. Закордонний похід російської армії.

698. Линниченко И. А. Как нас учили классическим языкам / проф. И. А. Линниченко. – [Одесса] : Тип. «Одес. новостей», [1912]. – 23 с. ; 22 см. – Відб. із газ.: Одес. новости. – 1912. – № 8637.

НБУВ : В 21302 U

Линниченко Іван Андрійович (1857–1926) – історик, приват-доцент Московського ун-ту.

1860–1870-ті. Навчання в Першій київській гімназії. Гімназична освіта. Запровадження системи «классицизма». Учителі давніх мов, методи їх викладання. Вивчення інших предметів. (Зайончковський, т. 3, кн. 2, с. 303).

699. Лотоцький А. [Л.] Пішки на гору Маркіяна! : (записки з прогульки учеників рогатинської української гімназиї) / Антін Лотоцький ; [фот. М. Венгжина (М. Угрин-Безгрішний)]. – Львів : Накладом А. Лотоцького та М. Венгжина. Друк. І. Айхельбергера, 1912. – 46 с. : фот.

1912 Л-804 (арх.) На окр. арк.: Високоповажаному Пану директорови Михайлови Галущинському... присьвячую.

ЛННБУ: РЛ 3671у

Лотоцький Антін Львович

1912 р. Місцевість навколо м. Рогатина (нині Івано-Франківщина). Щоденник пішохідної мандрівки учнів та вчителів Рогатинської української гімназії на чолі з директором М. Галущинським 2–8 липня 1912 р. Містить 8 датованих глав: «Перед прогулькою», «Перший день прогульки», «Другий день прогульки» і т. д. Тексту кожної глави передує опис її змісту. Книжка ілюстрована світлинами та не має змісту.

700. Луцкевич А. А. Бахмутские “потешные”: (Автобиогр. Очерк организатора “потешных” А.А. Луцкевича). – Бахмут, 1912. – Режим доступа: https://viewer.rusneb.ru/ru/000199_000009_003792891 [153]

Луцкевич Антиох Андреевич

701. Маковей, д-р Осип. Історія одної студентської громади. Львів 1912. Стор. 29, 3". Спомини з 1884-1887 р. Відбитка з «Руслана».

ЛННБУ: В-1770; И 4470/II/Д 8523; В-и 35.975

[153] РНБ: 18.286.8.27

702. Нестор. Из жизни камчатского миссионера и записки из дневника иеромонаха Нестора / Нестор (Анисимов), иеромонах. – К.: Тип. Киево-Печер. Успен. лавры, 1912. – 56 с.

703. Никитин В. Н. Век пережить – не поле перейти: Рассказ из жизни кантонистов (1830-1855 г.): Обработ. для юношества. – 2-е изд. – Одесса: Изд. кн. изд-ва «Juventus». Тип. газ. «Одес. новости», 1912. – 56 с.; 8°.

1-е изд: РНБ: 18.337.1.58 (Никитин В.Н. Век пережить - не поле перейти : Рассказ из жизни кантонистов (1830-1855 гг.) : Обраб. для юношества / В. Никитин. - Одесса : Juventus, 1910. - 57 с. ; 22 см.)

Никитин, Виктор Никитич (1839-1908)

704. Памяти Павла Дмитриевича Хрущова, почетного члена Общества физико-химических наук. – Харьков, 1912. [154]

Автори: А.П. Ситников, В.Ф. Тимофеев, Г.Е. Тимофеев, А.С. Федоров. – Список печатных трудов П.Д. Хрущова" (с. 2-3)

Хрущов Павло Дмитрович (1849-1909)

705. Певницкий В. Ф. Мои воспоминания : [в 3 ч.] / В. Ф. Певницкий. – Киев : Тип. Акционер. о-ва Н. Т. Корчак-Новицкого, 1910–1912. – 8°.

[Ч. 1] : Годы детства. Училищная и семинарская жизнь, 1832–1851 г. – 1910. – 262 с.

[Ч. 2] : Студенческие годы, 1851–1855 г. – 1911. – 202 с.

[Ч. 3 : Служение в Академии в должности профессора]. – 1912. – 87 с. – Відб. із: Тр. Киев. духов. акад. – 1911(?)/1912. (ТКДА. – 1911. – Т. 2, кн. 5. – С. 95–120 (паг. 3-я) ; Т. 2, кн. 6. – С. 273–302 (паг. 2-я) ; Т. 3, кн. 10. – С. 338–348 (паг. 3-я) ; 1912. – Т. 2, кн. 6. – С. 305–326 (паг. 2-я). Публ. не окончена. Зайончковский)

Певницький Василь Федорович (рос. Певницкий Василий Федорович; 1832 або 1834 – 1911) – викладач Київської духовної академії.

1832–1860. Уклад життя сільського священника. Справи парафії. Муромське духовне училище (1841–1846). Владимирська духовна семінарія (1846–1851). Докладно про КДА (1851–1855). Служба наставником у КДА. Порядок заміщення вакансій. Домашній побут професорів. Родина Ігнатовичів. Дружба з І. І. Малишевським. Співпраця в журналі «Воскресное чтение». Заробітна плата, нагороди, гонорари. Поїздка до родичів у Владимир (1857). Хвиля протестів у КДА, їх учасники. Ректори КДА Антоній Амфітеатров та Ізраїль Лукин, інспектор Валеріан Орлов. Пограбування академічної каси. (Зайончковський, т. 3, кн. 2, с. 105)

[154] РНБ 20.85.8.470

706. Пичета И. Факты и воспоминания из жизни герцеговинца на службе по духовно-учебному ведомству. – Х., 1912. – 173 с. – Відб. із журн.: Вера и разум. – 1911-1912.

[1]: 1912. - [2], 173 с.

[2]: 1913. - [2], 219 с.

Пичета (Пачета) Иоанн Христофорович (1844-). Випускник КДА (1863–1867)

707. Руткевич П. Т. Киево-Подольское училище в 1867–73 годах : (Из пережитого) / прот. П. Руткевич ; [предисл. ред.]. – Киев : Тип. Ун-та Св. Владимира, Акционер. о-ва Н. Т. Корчак-Новицкого, 1912. – 26 с.; 8 °. – Відб. із газ. : Киев. епарх. ведомости. – 1912. – № 15, ч. неофиц., с. 316–319; № 16, ч. неофиц., с. 340–342; № 17, ч. неофиц., с. 371–375; № 18, ч. неофиц., с. 392–396; № 19, ч. неофиц., с. 419–422; № 20, ч. неофиц., с. 436–439; № 21, ч. неофиц., с. 461–464; № 22, ч. неофиц., с. 486–489.

НБУВ : Ви 21730

Руткевич Петро Тимофійович (рос. Руткевич Петр Тимофеевич; 24.12.1858, с. Плоске Таращанського пов. Київської губ. – не раніше липня 1915) – потомственний священник, протоієрей. Випускник Києво-Подільського духовного училища (1873), Київської духовної семінарії (1879) і КДА (1883). Кандидат богослов'я (1883). Викладач (1883–1891) та інспектор Ставропольської духовної семінарії (1891–1894). 1894–1903 – священник у станиці Лабінська Кубанської обл. У ці ж роки викладав у Ставропольській класичній гімназії, 1903–1908 – у Кубанській учительській семінарії, після чого вийшов у відставку. Від 1884 постійно друкувався у церковних і громадських періодичних виданнях. (Биографический словарь выпускников Киевской духовной академии. Т. 3: Р–Я. Киев, 2019. С. 53–67).

Руткевич Павло Тимофійович (рос. Руткевич Павел Тимофеевич; 1839 – не раніше 1914) – потомственний священник, протоієрей. Служив у Київській губ., зокрема 1865–1866 р. у с. Максимовичі Радомисльського пов. (нині Поліського р-ну Київської обл.), 1867–1878 – у с. Войнаровка Таращанського пов. (нині с. Винарівка Ставищенського р-ну Київської обл.). Рідний брат Петра Тимофійовича Руткевича.

1867–1873. Сімейне виховання. Вимоги до вступників в училище. Побут «казеннокоштних» семінаристів (пансіонерів) і «своекоштных» (квартирних). Перетворення в училищі після введення нового уставу. Смотритель М. З. Линчевський. Система навчання. Викладачі. (Зайончковський, т. 3, кн. 2, с. 120.)

708. Творидло М. З подорожі по Швайцарії: (На господарські теми) / Написав Микола Творидло. – Львів: Коштом і заходом Т-ва «Просьвіта». Друк. Наук. Т-ва ім. Шевченка, 1912. – 72 с.: мал. – ([Вид-во Т-ва «Просьвіта» у Львові]; Ч[исло] 364).

ЛННБУ: II И.64611

709. Тишинська Є. Погодін і Зубрицький / написала Євстахія Тишинська. – [Львів, 1912]. – 22 с. – Відб. із: Зап. Наук. Т-ва ім. Шевченка. – 1912. – Т. 110. – С. 101–122.

Айзеншток 10081/5

ЛННБУ: И 4399/IV/А-13992

710. Флеров В. А. Впечатления детства : по воспоминаниям Л. Н. Толстого и Н. И. Пирогова / Вс. А. Флеров. – К.: Изд. авт. Тип. 1-й Киев. артели печат. дела, [1912]. – 59 с.; 8°. – Режим доступа: https://viewer.rsl.ru/ru/rsl01003798401; https://viewer.rusneb.ru/ru/000199_000009_003798401 [155]

Фльоров Всеволод Олександрович (рос. Флёров Всеволод Александрович; 10(22).11.1860, м. Тверь, нині РФ – 26.12.1919, Москва) – педагог, освітній і громадський діяч, видавець.

711. Фоменко К. И. Двадцать первый курс Киевской духовной академии : [воспоминания бывшего студента XXI курса] / Кл. И. Фоменко, протоиерей. – Киев : Тип. Акционер. о-ва «Петр Барский», 1912. – [2], 17 с. – Відб. із: Тр. Киев. духов. акад. – 1912. – Т. 3, № 10. – С. 324–340 (паг. 1-я).

Про автора див. № ???.

1859–1863. Як поставлене викладання в КДА. Студентські протести 1859 р. Випускні іспити. Сокурсники та їхня подальша доля. (Зайончковський, т. 3, кн. 2, с. 106).

712. Чеглок А.А. Мои приключения в Сахаре и Северной Африке: 10 рассказов из жизни птиц и пресмыкающихся. – Симферополь: Изд. В.А. Гриневской. Тип. Таврич. губерн. земства, 1912. – [4], 211 с.: ил; 8^0.

НБУВ : ВО 301306

Чеглок Олександр Олександрович (1871–1942)

713. Чистому серцем: Пам’яти Василя Доманицького. Біографія, спомини, похорон / Упорядкував [та авт. передм.] Сергій Єфремов. – К.: Вік. Друк. 1-ої Київ. Друк. Спілки, 1912. – 146 с., 1 арк. портр.: фот.

ВА 511030; Айзеншток 7149; РЛ 935

ЛННБУ: В 5.734/РЛ 14435у

Зміст: Василь Доманицький: Біографична згадка [без підпису]. На смерть Василя Доманицького [вірш] / Б. Ярошевський. Пам’яти Василя Доманицького

[155] РНБ 20.97.8.68; Мф К1/15141

[некролог] / В. Липинський. Чистеє серце; В. Доманицький на селі /39 С. Єфремов. Трудовник ідеї; Жартовливі вірші В.М. Доманицького / О. Білоусенко [О.Г. Лотоцький]. В роковини смерти друга-товариша; З останніх літ життя В.М. Доманицького / Ф. Матушевський. Доманицький у Закопаному / Д. Донцов. Останні місяці В.М. Доманицького / П. Смуток [П.Я. Стебницький]. Пам'яти В.М. Доманицького / Ф. Руденко.В Колодиському позичково-ощадному товаристві / К. Хр-ич. На похороні В. Доманицького / С.Є. [С.О. Єфремов]. Враження з похорону / Л. Яновська. Тихого сну / Л.Чулий [Л.А. Пахаревський]. – Бібліогр.: Кн. вид-ва "Вік": с. 2-3 обкл. – Кн. В. Доманицького: с. 4 обкл.

1913

714. Алексий, иеромонах. Почаевские торжества, 6–23/IV 1913 : (Из церковной жизни Почаево-Успенской Лавры) / иером. Алексий. – Почаев : Тип. Почав.-Успен. Лавры, 1913. – 58 с. : ил.

НБУВ : Храповицкий 2 6/78 (відділ іст. колекцій)

715. Андреевский Э. С. Записки / Э. С. Андреевский ; под ред., с предисл. и примеч. С. Л. Авалиани. – Одесса : Тип. акц. Южно-рус. о-ва печ. дела, 1913–1914. – (Из архива К. Э. Андреевского).

Т. 1. – 1913. – IV, 373 с.

Т. 2. – 1914. – 362 с.

Т. 3. – 1914. – 375 с. – (Прил.: воспоминания автора о М. С. Воронцове, статьи, переписка).

Андреєвський Ераст Степанович (рос. Андреевский Эраст Степанович; 1809–1872) – лікар, громадський діяч.

1845, 1852–1861, 1865, 1867. Щоденникові записи. Бойові дії російських військ на Кавказі. Похід проти даргинців (1845). М. С. Воронцов і А. І. Барятинський, їх діяльність як намісників Кавказу. Е. К. Воронцова, С. М. Воронцов. Стосунки російської адміністрації з місцевим дворянством. Тифліське товариство. Кавказький театр воєнних дій під час Кримської війни. Бомбардування Одеси (1854). Діяльність автора на посаді цивільного генерал-штаб-доктора Кавказу. Сім'я. Поїздка за кордон. Перебування в С.-Петербурзі. Світське товариство. Смерть Миколи І. Життя в Одесі. Участь у роботі міської думи. Губернське земське зібрання. А. П. Єрмолов, П. Е. Коцебу, М. І. Пирогов та ін. Публіцистика О. І. Герцена та М. П. Огарьова. Ставлення автора до політичних подій. У додатку (т. 3) містяться спогади про М. С. Воронцова. (Зайончковський, т. 3, кн. 1, с. 12).

716. Багалей Д. И. Памяти Дмитрия Петровича Миллера († 14 июня 1913 г.) / Дм. Багалей. – Харьков : Тип. «Печат.дело», [1913?]. – 5 с. – Відб. із журн.: Вестник Харьк. ист.-филол. о-ва. – 1913.– Вып. 5. – [Без тит. листа и обл.; авт.

НБУВ : Во 84097; Во 83507

Про автора див. № ???.

717. Ветухов А. В. Отчет о командировке на Первый всероссийский съезд по семейному воспитанию (в С.-Петербурге, с 30-го декабря 1912 г. по 6-е января 1913 г.) : (Наброски, заметки и впечатления) / А. Ветухов. – Харьков : Тип. Епархиальная, 1913. – 26 с. [156]

Про автора див. № ???.

718. Ветухов А. В. Из воспоминаний об А. А. Потебне († 29 ноября 1891 года) одного из последних его слушателей Р. И. Каширенинова († 24 июня 1896 года) / А. Ветухов. – Харьков : Тип. «Печатное дело», 1913. – 4 с. – Відб. із журн.: Вестник Харьк. ист.-филол. о-ва. – Вып. 3. – С. 45–48.

НБУВ : Bu 4430

Про автора див. № ???.

719. Де-Рибас, Александр. Старая Одесса : ист. очерки и воспоминания / Александр де-Рибас. – Одесса: Кн. магазин Георгия Руссо, 1913. – 379 с., [32] л. ил. https://elib.nlu.org.ua/view.html?&id=10314

Олександр Михайлович де-Рібас (Дерибас, 1856-1937) – онуковий племінник О.М. Дерибаса (засновника міста Одеса), російський публіцист та бібліограф.

Книга історичних нарисів та спогадів Олександра де Рібаса (1856–1937), онука знаменитого засновника Одеси Хосе де Рібаса. Являє собою галерею нарисів про примітні явища та моменти одеської історії, а також портретів її знаменитих мешканців – Рішельє, Ланжерона, музикантів, артистів, членів художньої богеми. Видання ілюстроване репродукціями гравюр з різними частинами міста, які дозволяють побачити, як змінювалося місто протягом десятиліть. У книзі опубліковані і найцікавіші уривки спогадів самого Олександра де Рибаса про своє дитинство, життя в будинку, де все було наповнено пам'яттю про одеську "старину", і про його знаменитого діда.

720. Дневник Якова Марковича / видав В. Модзалевський. - Київ ; Львів : Накладом НТШ, 1913. - (Жерела до історії України-Руси / Археогр. коміс. НТШ ; т. 22) Т. 4 : 1735-1740 роки / Я. А. Маркевич. – 1913. – VIII, 385 с. http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0004482

НБУВ : Bu 23760/22, Попов 2153

[156] РНБ 18.290.7.143

Маркович Яків Андрійович (1696-1770) - український письменник XVIII ст., автор єдиного в своєму роді щоденника, який він вів протягом рівно половини століття (з 1717 і до 1767 рр.) на тодішній українській літературній мові з ознаками північно-українського діалекту. У щоденнику Я. Маркович дав широку картину життя, побуту, економіки, класових відносин, загальнокультурних і літературних інтересів тодішньої козацької старшини. Спочатку щоденник був виданий в Москві 1859 р. онуком автора, потім О. М. Лазаревським в Києві в 3-х томах (Київ, 1893-1897) і В. Модзалевським у 1913 р. в Києві - Львові (IV-й том).

721. Егоров А. Е. Страницы из прожитого / А. Егоров (Конспаров). – Одесса : Славянская тип. Е. Хрисогелос, 1913.

Т. 1 : Воспоминания семейные, личные, служебные, общественные и проч. 1842–1882 гг. – 254 с. : портр.

Т. 2 : Из мира цензуры (со включением архивных выборок 1850–1865 гг.) и из хроники одесской мирной и смутной жизни. 1881–1906 гг. – 317 с.

Єгоров Анатолій Євгенович (Егоров Анатолий Евгеньевич; псевд. Конспаров; нар. 1842) – цензор, журналіст, історик цензури.

1842–1906. Родовід. Дитинство та юність у Вільні. Домашнє виховання, приватний пансіон і казенна гімназія. Навчання у Віленському дворянському ін-ті. Віленський театр. Навчання в Ун-ті св. Володимира в Києві. Побут українських поміщиків. Переїзд до С.-Петербурга. Петербурзький ун-т. Студентські заворушення та закриття ун-ту (1861). Служба в Симбірському губернському присутствії із селянських справ. Пожежа в Симбірську (1864). Переїзд до Москви, служба в Московському цензурному комітеті та Московському доброчинному т-ві (1837). Малий і Большой театри в 1860-х рр. Діяльність у Петербурзькому цензурному комітеті (1870–1881). Петербурзьке товариство 1870-х рр. Вбивство Олександра II. Його похорон. Вступ на престол Олександра III. Переїзд до Одесси (1881). Служба в Одеському комітеті цензури іноземної. Чиновники. Одеський градоначальник П. А. Зелений. Святкування століття Одеси (1894). Революція 1905–1907 рр. Зустрічі з письменниками П. В. Кукольником, Ф. І. Тютчевим, А. Н. Майковим, Я. П. Полонським, Е. В. Салиас-де-Турнемир. Митрополити Іосиф, Філарет і Платон. (Зайончковський, т. 3, кн. 1, с. 20).

Гл. XXVI - XXVIII, с. 243 - 315. Др. публ. - ИВ, 1912, т. 127, № 4; т. 128, № 5, 6 (под загл.: Страницы из; моей жизни). Егоров (псевд. Конспаров) Анатолий Евгеньевич (р. 1842), цензор и журналист. 1904 - 1906. Служба в Одесском комитете цензуры иностранной и Временном присутствии по внутренней цензуре. Градоначальник Д. Б. Нейдгарт. Посещение Одессы Николаем II (сент. 1904). Забастовка на заводе земледельческих машин И. И. Гена (июнь 1905). События, связанные с пребыванием в порту броненосца "Потемкин". Обстановка в городе в октябрьские дни. Впечатления автора от Манифеста 17 окт. Черносотенный погром. Введение военного положения. Забастовка служащих почтово - телеграфных учреждений. Положение цензуры.

Значение "Циркуляра Главного управления по делам печати 19 окт. 1905 г.". Одесская печать. Выход автора в отставку. (Зай., т. 4, кн. 2, с. 287)

722. Кананов И. И. Мемуары железнодорожного телеграфиста / Ив. Ив. Кананов. – Одесса: Тип. "Техник", 1913. – 24 с., 1 л. портр. [157]

Кананов Іван Іванович (рос. Кананов Иван Иванович)

1906–1912. Службовий конфлікт між адміністрацією Закавказької залізниці та автором, його звільнення (Зайончковський, т. 4, кн. 1, с. 123)

723. Коваленко Г. Вишнівська справа: Листи з архіва урядника Корнїя Кудлая. – К.: Друк. 1-ої Київ. Друк. Спілки; [Львів]: Накладом Укр.-Руської Видавн. Спілки, 1913. – 50 с.; 8º.

НБУВ : Au 17481

ЛННБУ: В-33.110; В-1264; 3686/II/Д-6578

Про автора див. № ???.

724. Коваленко Г.А. Спогади про Миколу Віталієвича Лисенка Г. Коваленка-Коломацького (Гр. Сьогобочного): З малюнками і автографом. – Львів: Загальна Друк., [1913]. – 22, [1] с.: іл. – (Б-ка ілюстр. України; Ч. 2). – Рік вид. встановлено за кн.: Українська Літературна Енциклопедія. Т. 2. – К., 1990. – На тит. арк. та обкл. портр. М.В. Лисенка. – В кн. також листи М.В. Лисенка до Г.А. Коваленка. Рік вид. встановлено за кн.:Українська Літературна Енциклопедія. Т. 2. – К., 1990. – На тит. арк. та обкл. портр. М.В. Лисенка. – В кн. також листи М.В. Лисенка до Г.А. Коваленка.

НБУВ: ВО 307678; ВО 81462; ВU 2306; Попов 11144

ЛННБУ: 78.071.1(477)"18/19"(092)

Коваленко Григорій Андрійович [псевд. і крипт.: Г. Коваленко-Коломацький, Гр. Сьогобочний, Гр. Гетьманець, Гр. Смутний, Южнорусс, Ко-Ко-, Г., Ков. Кол. та ін.; 26.01(07.02).1867, слобода Коломак, нині смт Валківського р-ну Харківської обл. – 15.02.1938, Київ] – прозаїк, публіцист, громадський діяч.

1900-ті роки. Кілька епізодів з життя М. В. Лисенка, зокрема його перебування у в’язниці. (Спогади підписані 2 лютого 1913 р.)

Лисенко Микола Віталійович (10(22).03.1842, с. Гриньки, нині Кременчуцького р-ну Полтавської обл. – 24.10(6.11).1912, Київ) – композитор, піаніст, диригент, педагог, фольклорист, громадський діяч. Основоположник нової української національної музики, фундатор національної композиторської школи. Перший композитор, який писав твори у різних жанрах музичного мистецтва на основі українського фольклору.

[157] РНБ: 43.20.9.108

725. Линниченко И. А. К биографии Таврического губернатора генерал-лейтенанта Андрея Михайловича Бороздина / И. Линниченко. – Симферополь : Тип. Тавр. губ. земства, 1913. – [2], 11, [2] с., 1 л. портр. ; 27 см. – Відб. із: Изв. Тавр. учен. арх. комис. – № 50. – [Текст отрывка “Voyage inédit en Russie. Le général Borosdin” (с. 4–11) на фр. яз.].

НБУВ : В 181589

Бороздин Андрій Михайлович – ген.-губернатор.

726. Линниченко И. А. Профессор В. В. Подвысоцкий, как студент-товарищ : воспоминания проф. И. А. Линниченко : [читано в заседании Мед. о-ва 7 февр. 1913 г.] / И. А. Линниченко. – Одесса : Тип. «Техник», 1913. – [2], 16 с., 1 л. портр. ; 8º.

НБУВ : В 21732 U; Bu 22915

Линниченко Іван Андрійович (1857–1926) – див. № ???.

1870-ті–1884. Подробиці спільного студентського життя в Київському ун-ті. Іспити у Військово-медичній академії. (Зайончковський, т. 3, кн. 3, с. 143).

Підвисоцький Володимир Валеріанович (*рос.* Подвысоцкий Владимир Валерианович; 1857–1913) – патологоанатом, мікробіолог, ендокринолог, професор Ун-ту св. Володимира в Києві, директор Ін-ту експериментальної медицини в С.-Петербурзі.

727. Назарук О. Перші враження з Київа-матері городів наших / Осип Назарук. – [Б. м., 1913]. – 28, [2] с.

ЛННБУ: К 38073 (Відділ україніки)

Назарук Осип Тадейович – див. № ???.

728. Памяти А. А. Павловского / [Б. Варнеке]. – Одесса: "Слав." тип. Е. Хрисогелос, [1913]. – 10 с.; 28 см. – Отт. из т. 31 "Зап. Имп. Одес. о-ва истории и древностей" (Протокол № 423). – Без тит. л. и обл. – Авт. указан в конце текста.

Павловський Олексій Андрійович (1856-1913)

729. Памяти Владимира Федоровича Лугинина. – Харьков : О-во физ.-хим. наук при Харьк. ун-те, 1913. – 32 с., 2 л. портр. – [Содерж.: Владимир Федорович Лугинин (по личным воспоминаниям) / [Соч.] И.П. Осипова. – С. 3–14. Частная инициатива в деле создания русской науки / [Соч.] А.Н. Щукарева. – С. 15–32]).

Осипов Іван Павлович (рос. Осипов Иван Павлович; 1855–1918) – хімік, професор Харківського ун-ту.

1886–1893. Поїздка І. П. Осипова до Парижа, знайомство з В. Ф. Лугініним, праця в його лабораторії, пізніше – у лабораторії

французького хіміка Ш. Фріделя. Зустріч з В. Ф. Лугиніним у Москві. Наукова діяльність В. Ф. Лугиніна.

Щукарев Олександр Миколайович (рос. Щукарев Александр Николаевич; 1864–1936) – физико-химик, професор Харківського технологічного ін-ту.

1891–1911. Облаштування В. Ф. Лугиніним термохімічної лабораторії при Московському ун-ті. Знайомство О. М. Щукарева з В. Ф. Лугиніним, проведення лабораторних робіт під його керівництвом. Передання лабораторії в дар ун-ту. Співробітники лабораторії, зокрема П. В. Зубов. Біографічні відомості про Лугиніна.

Лугинін Володимир Федорович (*рос.* Лугинин Владимир Федорович; 20.05(01.06).1834, Москва – 13(26).10.1911, Париж) – фізико-хімік. Випускник санкт-петербурзьких Михайлівського артилерійського училища (1853) та Михайлівської військової артилерійської академії (1858). Учасник Кримської війни (1853–1856). 1861–1867 навчався в Гайдельберзі, Цюріху, Парижі. Проводив дослідження у створених ним приватних хімічних лабораторіях у Санкт-Петербурзі (1874–1881), Парижі (1882–1888). Доктор хімії Московського ун-ту (1889, без захисту дисертації). Працював на кафедрі хімії фізико-математичного ф-ту Московському ун-ту: приват-доцент (1891), надштатний екстраординарний професор (1899). На кафедрі власним коштом заснував першу в Росії термохімічну лабораторію (1891), яку подарував ун-ту (1903). Почесний член женевського Т-ва фізичних і природничих наук (1891) і Московського ун-ту (1904).

730. Пичета В.И. Факты и воспоминания из жизни герцеговинца на службе по духовно-учебному ведомству. – Х., 1913. – 219 с. – Відб. із журн.: Вера и разум. – 1912-1913.

1867-1902. Преподавательская и ректорская деятельность автора в Полтавской духовной семинарии (1867-1888, 1890-1902) и Витебской духовной семинарии (1888-1889). Преподаватели, наставники, администрация. Выпускник Полтавской семинарии Г. Гапон. Архиереи Полтавской и Полоцкой епархий. Празднование воссоединения западнорусских униатов. Приезд в Полтаву К. П. Победоносцева на открытие памятника на шведской могиле (1895). Студенческие волнения в Полтавской семинарии (1901-1902). Уход автора с должности ректора Полтавской семинарии.

731. Прощание 2 Киевского женского училища духовного ведомства с председателем Совета протоиереем А. И. Коровицким. – Кіевъ : Типографія Императорскаго Университета св. Владиміра, 1913. – 21 с. : портр. – Режим доступа: https://dlib.ukma.edu.ua/document/392#?c=&m=&s=&cv=

Б-ка НаУКМА: 27(092)

732. Руткевич П. Т. Семинарские годы : (Воспоминания о Киев. духов. семинарии за 1873–1879 годы) / П. Руткевич, протоиерей. – К.: Тип. Акционер. о-ва Н. Т. Корчак-Новицкого, [1912]. – 21 с. – Відб. із газ.: Киев. епарх. ведомости. – 1912, № 29, ч. неофиц., с. 656-659; № 31, ч. неофиц., с. 706-708; № 46, ч. неофиц., с. 1087-1091; №47, ч. неофиц., с. 1111-1115; № 48, ч. неофиц., с 1133-1137; № 49, ч. неофиц., с. 1156-1158; № 51/52, ч. неофиц., с. 1213-1216. – [Авт. указан в конце текста].

Руткевич Павел Тимофеевич, протоиерей. Система воспитания и обучения в семинарии. Учебные программы низшего, среднего и высшего отделений. Преподаватели: И. Ф. Лошкарев. Х. М. Орда, П. Г. Преображенский, П. П. Розанов, М. А. Поторжинский.

733. Тарасов Т. Путевые заметки и впечатления из поездки на Кавказ. – Житомир: Электр. тип. Х. М. Швеца, 1913. – 58 с.; 8°. - Прил.: Заметки из поездки в Харьков на охрану пути; Поездка на место крушения царского поезда.

Автор - вахмистр, 20 лет прослуживший в корпусе жандармов в Бендерах.

4 июня - 2 июля 1898. Плавание по Черному морю от Одессы до Батума. Достопримечательности Севастополя, Феодосии, Новороссийска, Батума. Осмотр элеватора в Новороссийске. Встреча в Батуме с начальником Тифлисского жандармского полицейского управления железных дорог полковником Н. А. Вырубовым. Поездка по железной дороге в Баку. Нефтяные промыслы в Сабунчи. Тифлис. Осмотр марганцевых копей братьев Какебедзевых. Минеральные источники в окрестностях Боржома. Ново - Афонский Симоно - Кананитский монастырь.

734. Тивонович І. Товариство бандитів наші народні світочі: З переказів старого регистратора народного паскудства. – Львів: Накладом авт. Друк. Ставропиг. Ін-та, 1913. – 43 с.

ЛННБУ: II/Д-13595/В.3000(И 36570)

735. Фоменко К. И. Празднование трехсотлетия царствования Дома Романовых / сост. прот. Кл. Фоменко. – Киев : Тип. Киево-Печер. Успен. лавры, 1913. – 20 с. : ил. ; 8°. – Відб. із часопису: Поучительный листок. – 1913. – № 339.

НБУВ (ВІК): КПЛ 3747

Про автора див. № ???.

736. Франк А. В стране пальм: Из моих палестин. впечатлений. – Одесса: Изд. Я. Х. Шермана. Тип. Я. Х. Шермана, 1913. – 54 с.; 8°.

Книга в Україні, 1861–1917 : матеріали до репертуару укр. кн. Вип. 18. «Ф, Х, Ц» / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Нац. акад. наук України; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; зібрали : С. Й. Петров, С. С. Петров ; упоряд., допов. та підгот. до друку : В. С. Гоїнець, І. Г. Лиханова, Л. С. Новосьолова, Д. В. Устиновський ; наук. ред. В. Ю. Омельчук ; редкол.: О. С. Онищенко (голова) [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 194 (п. 78478).

737. Худкий Ф. Записки и воспоминания о Бессарабии священника Иоанна Яковлевича Галушко: биогр. очерк с портр. : [извлечение из дневника] / Феодор Худкий. – Одесса : Тип. Е. И. Фесенко, 1913. – 15 с.; 2 портр. [158].

Галушко Іоанн Якович (1838–1909) – у 1902 р. священник Кишинівської єпархії, член Кишинівського єпархіального комітету Православного місіонерського т-ва.

738. Цезаревич Я. П. Путевые заметки о командировке в Соединенные штаты Северной Америки / Я. П. Цезаревич. – Екатеринослав : Типо-литогр. Екатеринослав. ж.д., 1913. – 52 с.; 8°.

Книга в Україні, 1861–1917 : матеріали до репертуару укр. кн. Вип. 18. «Ф, Х, Ц» / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Нац. акад. наук України; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; зібрали : С. Й. Петров, С. С. Петров ; упоряд., допов. та підгот. до друку : В. С. Гоїнець, І. Г. Лиханова, Л. С. Новосьолова, Д. В. Устиновський ; наук. ред. В. Ю. Омельчук ; редкол.: О. С. Онищенко (голова) [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 377 (п. 79799).

739. Чернышев К.А. Из жизни Павла Николаевича Яблочкова. – Николаев : Изд. журн. «Физик-любитель», 1913. – [вперше опубліковано в журн. «Фізик-любитель» у т. І за 1904/5 р., с. 3, 33, 65, 97]

Чернишов Костянтин Олексійович (рос. Чернышев Константин Алексеевич) – редактор, видавець, популяризатор фізики. У Миколаєві від серпня 1904 р. до серпня 1917 р. видавав ілюстрований журнал з дослідних і прикладних фізичних наук «Фізик-любитель» (до грудня 1908 р. – разом з В. В. Рюміним). Кандидат Московського ун-ту. Член ради Миколаївського відділення Російського технічного т-ва. Статський радник.

Яблочков Павло Миколайович (*рос.* Яблочков Павел Николаевич; 14(26).09.1847, Сердобський пов. Саратовської губ., Росія – 19(31).03.1894, Саратов, Росія) – електротехнік, військовий інженер, винахідник і підприємець. Відомий розробкою дугової лампи (що увійшла в історію під назвою «свічка Яблочкова») та іншими винаходами в області електротехніки.

[158] РНБ 40.21.7.454

740. Щербачев С. Г. Воспоминания о Палестине бывшего секретаря Императорского православного палестинского общества в Иерусалиме, крестоносца Святого Гроба Господня С. Г. Щербачева / С. Г. Щербачев. – Киев : Тип. Киево-Печер. лавры [б. в.], 1913. – 49 с.; 8 ^{0} .

НБУВ: (ВЮ) ВА 619482

Щербачов Сергій Григорович (рос. Щербачев Сергей Григорьевич; 02.08.1859, Санкт-Петербург, Росія – 1917(?), Москва) – чиновник канцелярии московского губернатора, отставной титулярный советник (17.07.1891), член общества распространения полезных книг, литератор, секретарь Русского Императорского Православного Палестинского общества (1911-1913). Титулярный советник, секретарь Русского Императорского Православного Палестинского общества (в 1911–1913), литератор.

1914

741. Авчинников А. Г. Друг бедных : Памяти врача-подвижника И. В. Лешко-Попеля : ил. биогр. очерк. – 2-е изд. – Екатеринослав : Тип. Копылова, 1914. – 48 с., ил., портр. – Режим доступа: https://www.prlib.ru/item/777976

НБУВ : В086019

Авчинников Олександр Григорович (27.08.1866–1919), підполковник, письменник, видавець, дійсний член Імператорського Російського військово-історичного товариства і Катеринославського губернського статистичного комітету.

1860–1903. Життя і діяльність катеринославського лікаря Івана Васильовича Лешка-Попеля, за оповідями та спогадами його пацієнтів і друзів. Останні дні І. В. Лешка-Попеля та похорон.

Зміст: передмова, «I. На Тихой улице», «II. На жизненном пути», «III. В вечный путь», «IV. Последнее прости», «Из отзывов печати о первом издании» (зміст у книжці не виокремлено; на 4-й сторінці – присвята: «Посвящается Высоко почитаемому писателю и кристаллически чистой души человеку Анатолию Федоровичу Кони»).

Лешко-Попель Іван Васильович (05(17).09.1860, м. Рогачов Могильовської губ., нині в Гомельській обл., Білорусь – 13(26).12.1903, м. Катеринослав, нині м. Дніпро) – лікар і громадський діяч. Поляк за національністю, шляхтич. Навчався на природничому відділенні фізико-математичного факультету С.-Петербурзького університету (1879–1883) й у Військово-медичній академії (1883–1886). Служив у Катеринославі військовим і земським лікарем. Член Катеринославського медичного товариства (1888). За свою безкорисливу жертовну працю і допомогу бідним прозваний «народним лікарем».

742. Атлас Д. Памяти профессора-друга : [Отрывки из воспоминаний учащихся о проф. А. А. Павловском]. – Одесса : Тип. «Техник», 1914. – 42 с.; 8°.

Б-ка Ніжинського держ. ун-ту: АХІV 1№3/42

Атлас Доротея (Дора) Генрихівна (15.01.1874 – не раніше 1929) – історик, педагог, бібліотекар, член Одеського бібліографічного товариства при Новоросійському університеті, Одеської комісії краєзнавців при ВУАН. Авторка праць з історії Одеси, педагогіки, джерелознавства. Учениця О. А. Павловського.

1890-ті рр. – 1913 р. Педагогічна діяльність професора Олексія Андрійовича Павловського в навчальних закладах Одеси.

Зміст: «Пр. Ал. Андр. Павловский и курсистки» (викладацька діяльність Павловського на Вищих жіночих курсах в Одесі; екскурсія в Константинополь), «Пр. Ал. Андр. Павловский и студенты» (спогади студентів історико-філологічного факультету Новоросійського університету: ставлення до Павловського, державні іспити в університеті), «Воспоминания отдельных учеников и учениц о пр. Ал. Андр. Павловском» (розповіді курсисток Вищих жіночих курсів в Одесі, учня малювальної школи і студента Новоросійського університету про ставлення Павловського до своїх учнів).

Павловський Олексій Андрійович (08.04.1956–1913) – історик мистецтва, археолог, доктор історії та теорії красних мистецтв, професор, громадський діяч. Закінчив історико-філологічний факультет С.-Петербурзького університету (1880). Викладав у вищих навчальних закладах С.-Петербурга. 1887 р. здав іспит на ступінь магістра і прослухав курс археології під час закордонного відрядження до Німеччини. 1891 р. захистив магістерську дисертацію, 1896 р. – докторську. Екстраординарний професор (1891), ординарний професор (1897) кафедри історії та теорії красних мистецтв Новоросійського університету. Дійсний член Одеського товариства історії і старожитностей та Історико-філологічного товариства при Новоросійському університеті (1891). Учасник багатьох наукових форумів, зокрема XIII, XV і XVI археологічних з'їздів. (Биогр. словарь профессоров С.-Петерб. ун-та + Википедия)

743. Гавриил, епископ. Знаменательный сон : (Из воспоминаний об о. Иоанне Кронштадтском) / Гавриил (Воеводин), епископ. – Житомир : Волын. губ. тип., 1914. – 6 с. – Режим доступа: https://dlib.rsl.ru/viewer/01003814779#?page=2 [159]

Гавриїл (Воєводін), архієпископ (світське ім'я Воєводін Григорій Дмитрович; 16, за ін. даними 06.01.1869, м. Луга С.-Петербурзької губ., за ін. даними С.-Петербург, Росія – 17.12.1937, м. Боровичі Ленінградської обл., нині Новгородської обл., Росія) – церковний діяч, архієпископ.

[159] РДБ: FB V 316/480

1890–1908. Спогади про кілька зустрічей з Іоанном Кронштадтським. Без змісту.

Іоанн (Сергієв) Кронштадтський, протоієрей (світське ім’я Сергієв Іван Ілліч; 19(31).10.1829, с. Сура Архангельської губ., Росія – 20.12.1907(02.01.1908), м. Кронштадт С.-Петербурзької губ., Росія) – священник Російської православної церкви, духовний письменник, церковно-громадський діяч. Закінчив Архангельську духовну семінарію (1851) та С.-Петербурзьку духовну академію (1855). Висвячений на священника 1855 р. і направлений в Олександрівський собор в Кронштадті, у якому служив до смерті. Викладав Закон Божий у міському училищі (від 1857) та класичній гімназії (1862–1887). Член Святішого синоду (від 1906). Відомий своїм проповідництвом, благодійністю, чудотворенням. Канонізований РПЦЗ (1964) і РПЦ (1990).

744. Герсеванов М. Воспоминания о моем детстве : материалы к хронике семейств: Герсевановых, Куликовских, Зарудных, Рерберг, Старицких / М. Герсеванов ; [публ., предисл., вступит. статьи Ф. П. Рерберга]. – Харьков : Тип. Штаба 10-го арм. корпуса, 1914. – LX, 126 с.: ил. – *На правах рукописи.*

НІБУ: 9(с)15 (Відомості про примірники: № 64343 - РК)

Герсеванов (Гарсеванішвілі) Михайло Миколайович (25.03(06.04).1830, с. Нікополь Ізюмського пов. Харківської губ. – 16(29).05.1907, С.-Петербург), інженер-будівельник, учений в галузі гідротехніки, директор Інституту інженерів шляхів сполучення в С.-Петербурзі, віце-голова Російського технічного т-ва. Дійсний таємний радник.

1830-ті рр. – 1907 р. У передмові (с. XXVIII–LX) Федора Петровича Рерберга (небіж М. М. Герсеванова, 1868–1928) наводяться його власні спогади та розповіді людей, які знали М. М. Герсеванова, про його життя в Тифлісі, переїзд до С.-Петербурга, діяльність на посаді директора Інституту інженерів шляхів сполучення, в Міністерстві шляхів сполучення, закордонні поїздки, особисті риси, стосунки з членами родини, студентами і колегами, а також про його хворобу та похорон. Основний зміст книжки складають особисті спогади автора і розповіді батьків про дитячі роки, життя в маєтках Бахмутського пов. Катеринославської губ. та Ізюмського пов. Харківської губ. (родичів, сусідів, побут, домашнє виховання й освіту); спогади про поїздку з батьками до С.-Петербурга і рішення про вступ до Головного інженерного училища, закордонні відрядження після закінчення училища і Миколаївській інженерної академії, а також про окремі епізоди з життя автора.

745. Григорьев С. Два месяца в германском плену : (Впечатления, наблюдения, выводы). – Одесса : Изд. кн-ва «Порядок», С. К. Цессарского, 1914. – 104 с.; 8 °. – Режим доступа: https://vivaldi.nlr.ru/bx000071629/view/#page= ; https://www.prlib.ru/item/330437 ;

http://elib.shpl.ru/ru/nodes/13679-grigoriev-s-dva-mesyatsa-v-germanskom-plenu-vpechatleniya-nablyudeniya-vyvody-odessa-1914

НБУВ : В 084316

Григор'єв С[емен?]

Серпень–жовтень 1914 р. Вимушене перебування в Німеччині громадян Російської імперії – курортників і туристів, яких утримала німецька влада як військовополонених на початку Першої світової війни. Утиски і приниження, побут і переживання. Дорога на батьківщину. Книжка поділена на 20 глав без назв; змісту немає.

746. Гопцус П. О. К воспоминанию о просветителе Галицкой Руси о. протоиерее Иоанне Наумовиче / Павел Гопцус. – Киев : Тип. Н. Т. Корчак-Новицкого, 1914. – 10 с. ; портр. – Відб. із журн.: Руководство для сел. пастырей. – 1914.

НБУВ : Маслов 2622

Гопцус Павло Осипович [«Автор книжок про Галичину (Полт., 1890 рр.)» – словник Венгерова] – випускник Київської духовної семінарії (1901) та академії (1906), регент академічного хору (1902–1906), у 1910 – учитель російської мови в 1-й чоловічій гімназії в Полтаві, у 1913 – помічник інспектора Київської духовної семінарії. Автор кн. «Зарубежная Русь в борьбе за свою национально-культурную самобытность» (Полтава, 1909), редактор «Сборника духовно-музыкальных произведений» (Київ, 1917).

1870-ті рр. – 1891. Хвалебна розповідь про релігійну й громадсько-просвітницьку діяльність о. Іоанна Наумовича на Галицькій Русі. Риси особистості о. Іоанна. Стисло про перебування діяча в Росії та припущення щодо його насильницької смерті через отруєння. Без змісту.

Іоанн (Наумович), протоієрей (світське ім'я Наумович Іван Григорович; 26.01.1826, с. Кізлів, нині Буського р-ну Львівської обл. – 16.08.1891, м. Новоросійськ, нині Краснодарського краю, Росія, перепохований у Києві) – греко-католицький священник, посол на сейм (1861–1866, 1869) і райхсрат (1873–1879), письменник, публіцист, пропагандист бджільництва. Закінчив Львівську духовну семінарію, висвячений 1851 р. Парох кількох парафій у Східній Галичині. Автор численних казок, поезій, повістей, п'єс, дописувач двох десятків періодичних видань. Учасник революції 1848 р., москвофіл, видатний просвітитель селянства, організатор Товариства імені М. Качковського, видавець «Науки» (1871–1876) і «Руської ради» (1871–1880). За організацію в 1882 р. переходу в православ'я громади с. Гнилички на Тернопіллі був відлучений від Церкви, засуджений та ув'язнений на 8 місяців. 1884 р. емігрував до Російської імперії, де перейшов у православ'я. Планував організувати переселення галицького селянства на Північний Кавказ. Помер за загадкових обставин. Особистий фонд зберігається в ЛННБУ імені В. Стефаника НАН України. (ЕІУ)

747. Денисов Я. А. Отрывки из воспоминаний о Ф. Е. Корше / проф. А. Я. Денисов. – Харьков : Тип. «Мирный труд», 1914. – 14 с. – Відб. із журн.: Мирный труд. – 1914. – № 3. – С. 46–57.

НБУВ : Айзеншток 6972

Денисов Яків Андрійович (25.03.1862, Орловська губ., Росія – 24.09.1919, м. Орел, Росія) – класичний філолог, фахівець з античної метрики, професор Московського та Харківського ун-тів, громадський діяч. Учень Ф. Є. Корша.

1880-ті рр. Професорсько-викладацька діяльність Федора Євгеновича Корша в Московському ун-ті: його лекції-імпровізації, заняття зі студентами вдома, на дачі. Наукова діяльність Ф. Є. Корша, зокрема наукове керівництво. Особисті риси професора як людини і науковця. Без змісту. (Це доповідь, прочитана на засіданні Харківського історико-філологічного товариства 10 лютого 1914 р. з нагоди 70-річчя від дня народження Ф. Є. Корша.)

Корш Федір Євгенович (укр. псевд. Хведір Корж; 22.04(04.05).1843, Москва –16.02(01.03).1915, Москва) – класичний філолог, славіст, сходознавець, поет, перекладач, публіцист. Закінчив 1864 р. історико-філолологічний ф-т Московського ун-ту. 1868 р. захистив магістерську дисертацію, 1877 р. – докторську. 1870–1901 викладав у Московському ун-ті (з перервою): до 1872 р. – на кафедрі грецької словесності, згодом – римської словесності, від 1877 р. – екстраординарний професор, від 1883 р. – ординарний професор цієї кафедри, від 1884 р. – ординарний професор кафедри класичної філології, від 1893 р. – заслужений професор; водночас 1892–1915 – ординарний професор перської філології Лазаревського ін-ту східних мов. 1890–1892 – професор класичної філології Новоросійського ун-ту (нині Одеський національний ун-т). 1893 р. – член-кореспондент С.-Петербурзької АН, 1900 р. – академік. Дійсний член НТШ. Член багатьох товариств і університетів. (ЕІУ, Летопись МГУ)

748. Елик М. Д. В святую землю! : (Путевые переживания еврейского паломника). – Одеса, 1914. – 36 с.

НБУВ : Ва 51354

1912 р. Морська подорож до Палестини (від Одеси до Яффи), з описом берегів та місцевостей; враження від мандрівки по містах Святої Землі. Історико-політичний коментар. Книжка поділена на 18 невеличких пронумерованих глав та не має змісту.

749. Ефимов А. Воспоминания паломника о Святой Земле. – Чернигов: Тип. Губерн. правления, 1914. – 20 с.; 8º. – ([Сер]; Вып. 11). [160]

Єфимов Олександр Миколайович (псевд. Паломник; 1865, м. Астрахань – ?) – священник, публіцист, історик, церковний і громадський діяч. Протоієрей, настоятель Спасо-Преображенського кафедрального собору м. Чернігова (з 1914), член ради Братства св. Михайла, князя Чернігівського (з 1894),

[160] РНБ: 37.58.5.251

Чернігівської духовної консисторії (з 1900), Чернігівської губернської вченої архівної комісії (з 1900), церковно-археологічної комісії при Чернігівському єпархіальному сховищі старожитностей (з 1906).

Інформація про серію: Ефимов А. Н. Воспоминания паломника о путешествии во Святую землю : Чтение для народа : Соб. св. А. Ефимов. Вып. 1–12. – Чернигов : тип. Губ. правл., [1902–1914]. (Загл. с 8-го вып.: Воспоминания паломника о святой земле. Извлеч. из «Черниг. епарх. изв.»; с 8-го вып. извлеч. из «Вера и жизнь»)

750. Ефимов А. Воспоминания паломника о Святой Земле. – Чернигов : Тип. Губерн. правления, 1914. – 18 с.; 8º. – ([Сер]; Вып. 12). [161]

Про автора і серію див. вище.

751. Ефимов А. Н. Царское паломничество к древним святыням богоспасаемого града Чернигова / А. Н. Ефимов. – Чернигов : Тип. Губерн. правления, 1914. – 22 с. – Відб. із журн.: Вера и жизнь. – 1914. – № 16–18.

НБУВ: журн. Ж 14480

Єфимов Олександр Миколайович (1865, м. Астрахань – ?)… (див. вище)

752. Карвовский Ф. И. Curriculum vitae: Автобиогр. в документах / Франц-Октавиан Иванович Карвовский, канд. Ун-та. – Киев : [Типо-литогр. И. Крыжановского], 1914. – X, 60 с. [162]

Карвовський Франц-Октавіан Іванович (1861–1914) – кандидат історичних наук, автор кн. «К польскому вопросу».

753. Карнеев С. Е. Первая паломническая экскурсия студентов Императорской Киевской духовной академии в Святую Землю летом 1911 г. / сост. С. Е. Карнеев под ред. проф. свящ. А. А. Глаголева. – Киев : Типография Акц. о-ва Петр Барский в Киеве, 1914. – [2], 86 с. – Відб. з: Труды КДА. – 1913. – № 4. – С. 635–647; № 5. – С. 117–140; № 7–8. – С. 533–549; 1914. – № 2, 3.

Храповицький 6 3/35 (Відділ іст. колекцій: Б-ка КПЛ)

Карнеєв С. Є(?). – студент КДА.

1911 р. Паломництво до Палестини, Афону та Єгипту групи, до складу якої ввійшли проф. КДА свящ. Олександр Глаголєв, свящ. Димитрій Дмитрієв та десятеро студентів КДА. Розповідь-звіт містить детальний опис кожного відвіданого міста й святого місця із зазначенням їх церковно-історичного значення, тогочасного стану й особистих вражень мандрівників. Опис супроводжується біблеїстичним і бібліографічним коментарем. (Сухова Н. Ю. Паломнические поездки в Святую Землю и на Афон преподавателей и

[161] РНБ: 18.329.2.270(12)

[162] РДБ: FB P 78/1488

студентов духовных академий // Вестник ПСТГУ (II: История. История Русской Православной Церкви). 2012. Вып. 6(49). С. 20–34. https://cyberleninka.ru/article/n/palomnicheskie-poezdki-v-svyatuyu-zemlyu-i-na-afon-prepodavateley-i-studentov-duhovnyh-akademiy/pdf)

754. Кораблев Л. П. Пять лет из жизни Киевского вегетарианского общества, 1908-1913 / Л. П. Кораблев. – Киев : Тип. Г. И. Гурского, 1914. – 27 с.

Корабльов Л. П. (рос. Кораблев Л. П.) – видавець другого «Вегетаріанського вісника», який виходив з травня 1914 р. в Києві.

1908-1913 рр. Історія Київського Вегетаріанського товариства. Статут, видавнича діяльність, анкети, участь в з'їздах за кордоном і в Москві, робота їдалень та ін.

Цей нарис являє собою не звіт за п'ятиріччя існування суспільства і не документальну історію із хронологічним порядком викладу, а загальний огляд розвитку Київського Товариства, де відтінені найбільш суттєві сторони. У цій роботі мало цифр, оскільки їх можна знайти в щорічних звітах, небагато і цитат з документів, оскільки це розширило б рамки короткого нарису до розмірів солідної монографії. З іншого боку, неповнота документів заповнена ще свіжими особистими спогадами автора. Є зміст: Вступ. Кілька слів про вегетаріанському русі в Росії. Характер нарису. Група київських вегетаріанців. Другі збори групи. Треті збори групи. Установчі збори. Загальні Збори 1908 р. Столові Київського Вегетаріанського Товариства. Їдальня Ради. Хто був власником їдальні? Думка членів Ради. Факти. Загальні Збори 22 лютого 1909 р. Дефіцит і збільшення розцінки. Склад відвідувачів вегетаріанських їдалень. Бібліотека і книжковий склад. Підстава 1-го книжкового складу та бібліотеки. Закриття бібліотеки і книжкового складу. II-й книжковий склад і бібліотека при Київській Вегетаріанській спілці. Тлумачення Статуту: параграф 1, параграф 7, параграф 5, параграф 11, параграф 26. Проект нового Статуту. Загальний огляд діяльності Товариства. Їдальні Київського Вегетаріанського Товариства. Виставки та з'їзди: 1. У Брюсселі. 2. У Дрездені.3. У Москві. 4. Всеросійська виставка в 1913 році. Видавнича діяльність. Анкети. Субсидії. Благодійність. Висновок.

755. Крылов А. Л. Отрывки из моих воспоминаний о преосвященных Платоне и Никаноре, архиепископах Херсонских / А. Л. Крылов. – Одесса : Типография Епарх. дома, 1914. – 22 с. – Відб. із: Херсонские епарх. ведомости. – 1914. – № 2/3 (отд. неоф.) – С. 35–43; № 4 (отд. неоф.). – С. 95–106.

Храповицький 2 5/123 (Відділ іст. колекцій: Б-ка КПЛ)

Крилов Олександр Лукич (1845–1916) – духовний письменник, педагог. Випускник Казанської духовної академії (1870, зі ступенем магістра богослов'я). Викладач Донської духовної семінарії (1870–1878), інспектор духовних училищ Області Війська Донського (1878–1884), директор Молодечненської учительської семінарії у Віленській губ. (1884–1887),

виконувач обов'язків директора Новобузької учительської семінарії у Херсонській губ. (1887–1895), директор народних училищ Бесарабії (від 1895). Товариш голови Бесарабської ВАК (від 1895).

1860–1870-ті рр. Керування Платона Донською єпархією. Призначення Никанора вікарієм Аксайським. Зустрічі та стосунки Платона й Никанора. Їхній спосіб життя, звички, риси характеру. Бесіди з ними автора. Місіонерські поїздки автора в калмицькі степи (Зайончковський, т. 3, ч. 2., с. 88)

Платон (світське ім'я Городецький Микола Іванович, уроджений Шалюхін; 02(14).05.1803, посад Погореле-Городище Зубцовського пов. Тверської губ., Росія – 01(13).10.1891, Київ, похований у Софійському соборі Києва) – церковно-громадський діяч, педагог, церковний публіцист. Випускник Ржевського духовного училища (1817), Тверської духовної семінарії (1823), Санкт-Петербурзької духовної академії (1827). Магістр богослов'я (1823). Митрополит Київський і Галицький (1882–1891). Член Святішого Синоду (від 1882). 1850–1867 був архієпископ Ризький і Мітавський, 1867–1877 – Донський і Новочеркаський, 1877–1882 – Херсонський і Таврійський.

Никанор (світське ім'я Бровкович Олександр Іванович; 20.11.1826, Могильовська губ., Росія, нині Білорусь – 27.12.1890, Одеса) – церковний діяч, педагог, духовний письменник, філософ. Випускник Могильовського духовного училища (1842), Санкт-Петербурзької духовної семінарії (1847), Санкт-Петербурзької духовної академії (1851). Доктор богослов'я (1869). 1858–1864 був ректор Саратовської духовної семінарії, 1865–1868 – Полоцької, 1868–1871 – ректор Казанської духовної академії; від 1871 – єпископ Аксайський, вікарій Донської єпархії, від 1876 – єпископ Уфимський і Мензелинський, від 1883 – єпископ Херсонський і Одеський, від 1886 – архієпископ. Член Святішого Синоду (1887–1889).

756. Линниченко И. А. Речи и поминки: сборник статей по истории русской литературы и биографических воспоминаний / И. А. Линниченко. – Одесса, 1914. – 319 с.

НБУВ: В 22824; В 10636; Айзеншток 9712; Попов 6765 (з автогр.)

Линниченко Іван Андрійович (12 жовтня 1857 - 9 липня 1926) – російський історик-славіст, археограф, педагог, кримознавець.

Збірник статей.

Н. И. Костомаров. (К 25-летию со дня его кончины) (с. 109-123)

1817–1885. Біографічні відомості про Костомарова. Виступ Костомарова на 3-му Археологічному з'їзді у Києві. Знайомство з ним Линниченком у Тифлісі. Зустрічі в Петербурзі в 1874-1885 рр.

Профессор В. В. Подвысоцкий, как студент-товарищ. Воспоминания (с. 273-292)

1870-ті–1884. Подробиці спільного студентського життя в Київському університеті. Складання іспитів у Військово-медичній академії

Владимир Бонифатьевич Антонович. 1830–1908 (с. 245-272). (Інша публікація: Труды XIV Археологического съезда. – 1910. – Т. 3.)

1875. Лекції Антоновича у Київському університеті. Характеристика його поглядів.

А. И. Маркевич. Биогр. воспоминания. (с. 213-244) (Інша публікація: ЗООИД. – 1906. – Т. 26.)

1881-1913. Виступ Маркевича у Київському університеті. Знайомство із ним. Зустрічі у Одесі. Дім Маркевича. Його наукова та викладацька діяльність у Новоросійському університеті. Обрання до складу Одеського товариства історії та старожитностей. Вихід у відставку.

Биография А. Е. Назимова

1851-1902. Біографія, написана частково за розповідями Назімова та спогади автора про нього. Родовід Назимова. Дитинство у сім'ї поміщика. Роки вчення. Адвокатська практика у Києві та Одесі, наукова та викладацька діяльність. Риси характеру, спосіб життя

А. А. Котляревский (Страничка из унив. воспоминаний) (с. …)

1875-1881. Лекції Котляревського на історико-філологічному факультеті Київського університету. Університетські диспути. Наукова діяльність Котляревського. Котляревський в Історичному товаристві Нестора-літописця. Його бібліотека. Риси характеру.

Воспоминания старого друга (с. 127-156).

1880-1900-і гг. Зустріч та знайомство з М. І. Стороженком у Києві. Родина Стороженка. Риси характеру, ставлення людей. Служба Стороженка та Московському публічному та Румянцевському музеї. Товариство любителів російської словесності. Діяльність Стороженка у своєму маєтку (село Мармизовка Полтавської губернії). Останні роки життя.

757. Майзельс Л. Я. «Туда, где солнце греет»… От Одессы до Каира на «Императоре Петре Великом»: Путевые заметки д-ра Л.Я. Майзельса / Л. Я. Майзельс, д-р. – Одесса : Тип. «Центральная» С. Розенштрауха и Н. Лемберга, 1914. – 116 с.: ил.; 16°. [163]

Майзельс Лев Якович (1866–?) – лікар-хірург, який спеціалізувався на дитячих і внутрішніх хворобах, мав вільну практику в Одесі.

758. Наталушка Е. Г. Экскурсия в Севастополь, Бахчисарай, Белгород и на Соловецкие острова / Учит. Евст. Наталушка. – Полтава : Электр. тип. Г. И. Маркевича, 1914. – 32 с. [164]

Наталушка Євстафій Григорович – педагог. Син козака. Закінчив Олександро-Миколаївську церковну вчительську школу (на околиці Полтави) зі званням учителя початкових шкіл (1903). З листопада 1903 до грудня 1904 служив на посаді псаломщика Успенської церкви в с. Малоселецьке Лубенського пов. Полтавської губ. У 1905–1916 рр. – помічник учителя, згодом учитель Різдво-Богородичної двокласної церковно-приходської школи при залізничній

[163] РНБ: 37.56.8.331

[164] РДБ: FB V 35/608

станції «Полтава» (за полтавськими адрес-календарями, від 1909 р. це двокласне, з шестирічним курсом навчання, церковно-приходське училище).

759. Петров Н. И. Преосвященный Феодосий [Петр Наркисович Олтаржевский, 1867–1914], епископ Оренбургский и Тургайский: (†26 июля 1914 г.) / Н. И. Петров. – Киев : Тип. АО «Петр Барский в Киеве», 1914. – 15 с. – Відб. з: Труды КДА. – 1914. – № 11. – С. 244–258.

НІБУ: 281 П 30

Петров Микола Іванович (24.04.1840, с. Вознесенське Макаріївського пов. Костромської губ. – 20.06.1921, Київ) – літературознавець, історик, археолог, етнограф, краєзнавець, музейний і громадський діяч. Доктор богослов'я (1875), доктор російської мови і словесності (1904). Член-кореспондент Петроградської АН (1916), дійсний член УАН (1918). Професор Київської духовної академії (КДА) (від 1876). Секретар Церковно-археологічного т-ва при КДА (від 1872), «блюститель» Церковно-археологічного музею при КДА (1878–1919).

1888–1893, 1902, 1907–1914. П. Н. Олтаржевський як студент Київської духовної академії. Зустріч з архімандритом Феодосієм – ректором Київської духовної семінарії (КДС) (1902). Риси характеру єпископа Феодосія, його ректорство в Київській духовній академії (1907–1910). Спільна робота над виданням «Альбома достопримечательностей церковно-археологического музея при Киевской духовной академии». Феодосій незадовго до смерті, його кончина та похорон. У тексті публікуються уривки з листів Феодосія автору. (Зайончковський)

Феодосій (світське ім'я Олтаржевський Петро Наркисович; 01.12.1867, Уманський повіт Київської губ. – 26.07.1914, Єсентуки) – єпископ, релігійний і церковний діяч, духовний письменник. Випускник КДС (1888) і КДА (1893), магістр богослов'я (1900). Учитель Уманського духовного училища (1893), наглядач Києво-Подільського духовного училища (1895), інспектор КДС (1898), ректор Волинської духовної семінарії в сані архімандрита (1899), ректор КДС (1901), єпископ Єлизаветградський, вікарій Херсонської єпархії (1903), єпископ Прилуцький, вікарій Полтавської єпархії (1905), ректор КДА (1907), єпископ Оренбурзький і Тургайский (1910). (Стаття: «Союзом боязни связуем…» // Вестник Екатеринбургской духовной семинарии. Вып. 1(9). 2015. С. 113–148; Вікіпедія: https://uk.wikipedia.org/ wiki/Феодосій_(Олтаржевський))

760. Пирогов Н. И. Сочинения Н. И. Пирогова : в 2 т. / Н. И. Пирогов. – 2-е юбил. изд., знач. доп. – Киев : Изд. Пироговского т-ва, 1914–1916.

Т. 1 : Педагогические и публицистические статьи / предисл. С. Штрайх. – 1914. – [4] с., 1010 стб., [3] с., 2 л. портр. – Режим доступа: http://elib.gnpbu.ru/text/pirogov_sochinenia-1_1914/fs,/go,512;fs,0/

Т. 2 : Дневник старого врача: мемуары Н. И. Пирогова : с 4 портр. авт. / предисл. Ю. Малис. – 1916. – [8] с., 704 стб., 4 л. портр. – Режим доступа: http://elib.gnpbu.ru/text/pirogov_sochinenia-2_1916/go,0;fs,1/

НБУВ : В 99350/1-2

Пирогов Микола Іванович (13(25).11.1810, Москва – 23.11(05.12).1881, с. Вишня, нині в складі Вінниці) – учений, хірург та анатом, засновник військово-польової хірургії, педагог і громадський діяч. Доктор медицини (1832), професор (1832). Член-кореспондент Петербурзької АН (1874).

1810–1881. Останній розділ 1-го тому – «Автобиографические письма» – складають 6 листів до Й. В. Бертенсона, біографа М. І. Пирогова (містять виклад автобіографії автора), 4 листи до О. М. Огонь-Догановської та по одному до М. Ф. Арендта, А. С. Норова, Є. П. Ковалевського, О. Л. Ебермана (доповнюють біографію висвітленням окремих подій особистого та професійного життя М. І. Пирогова). 2-й том містить «Дневник старого врача». На одній з титульних сторінок – автограф автора: «Вопросы жизни. Дневник старого врача, писанный исключительно для самого себя, но не без задней мысли, что может быть когда-нибудь прочтет и кто другой». Початок записів – 5 листопада 1879 р., закінчення – 22 жовтня 1881 р. Перша частина – щоденникові записи: світогляд М. І. Пирогова; опис подій, що відбулися за царювання Олександра II. Друга частина (починаючи з 3 січня 1881 р.) – автобіографічні записи: дитинство; домашнє виховання; навчання в приватному пансіоні; Московський університет в кінці 1820-х – на початку 1830-х рр.; професори Є. О. Мухін, Х. І. Лодер, О. Ф. Мерзляков, М. Т. Каченовський та ін.; заняття в Дерптському університеті (1827–1831); студентські корпорації; І. П. Мойер і його сім'я; Ф. І. Іноземцев; професорська діяльність в Дерпті; перебування в Берлінському та інших закордонних університетах; служба в Медико-хірургічній академії (від 1841 р.); лекції з хірургічної анатомії. На останніх сторінках – розповідь про сватання до К. Д. Березіної. (використано Зайончковського)

761. Пичета И. Х. Памяти преосвященного Илариона [Ивана Ефимовича Юшенова, 1824–1904], епископа Полтавского / прот. Иоанн Пичета. – Харьков : Епарх. тип., 1914. - [2], 61 с. : портр. – Відб. з: Вера и разум. – 1914. – № 3. – С. 298–316; № 5. – С. 576–592; № 6. – С. 706–732.)

НБУВ (ВІК) Ж 304 (1889)

Пічета Йован (Іоанн Христофорович) (09.09.1844, Мостар, Герцеговина – після травня 1918, за ін. даними, 1920) – протоієрей, випускник КДА (1867), викладач Полтавської духовної семінарії (1867–1888), ректор Вітебської (1888–1890) і Полтавської (1890–1902) духовних семінарій, пізніше – настоятель кладовищенської церкви в Харкові, член училищної ради, місіонерського комітету, наглядач за викладанням Закону Божого у чоловічих середніх навчальних закладах Харкова. За походженням герцеговинець (серб), підданий Російської імперії з 1869 р.

1887–1904. Приїзд Іларіона в Полтаву. Відкриття за його ініціативою єпархіального свічкового заводу, створення емеритальної каси для духовенства, заснування Свято-Макаріївського братства. Церковне і шкільне будівництво в Полтавській єпархії. Організація Олександро-Миколаївської церковно-вчительської школи при Сампсоніївській церкві в Полтаві. (Зайончковський)

Іларіон (світське ім'я Юшенов Іван Юхимович; 22.02(05.03).1824, с. Нове Вяземського пов. Смоленської губ. – 18(31).01.1904, Полтава) – єпископ, церковний діяч. Намісник Києво-Печерської лаври в сані архімандрита (1878), єпископ Прилуцький, вікарій Полтавської єпархії, настоятель Хрестовоздвиженського монастиря (1884), керуючий Полтавською єпархією (1886), єпископ Полтавський і Переяславський (1887). (ЕСУ)

762. Пчілка О. Микола Лисенко: Спогади і думки Олени Пчілки / Олена Пчілка. – Київ : [Вид-во «Час». Друк. 1-ої Київ. Друк. спілки, 1914]. – 72 с. : портр., іл., нот. ; 16°. – (Життєписи укр. діячів. Сер. життєписів ; № 1).

НБУВ : А 1962 U (конволют; відділ музичних фондів)

Олена Пчілка (справжнє ім'я Косач Ольга Петрівна, дівоче прізвище Драгоманова; 17(29).07.1849, м. Гадяч Полтавської губ. – 04.10.1930, Київ) – письменниця, перекладачка, фольклорист і етнограф, публіцист, редактор, видавець, громадська діячка. Член-кореспондент ВУАН (1927). Сестра М. П. Драгоманова, дружина П. А. Косача, мати Лесі Українки.

1842–1912. Детальний опис життєвого і творчого шляху видатного композитора від дитинства до похорону. Окремі розповіді – про його юнацькі роки на тлі українського національного руху, початок творчої діяльності, домашні концерти в Києві (1865–1867), постановку «Різдвяної ночі» як оперети (1873) та як опери (1882), виступи українського хору під його керівництвом (1890-ті), працю в Літературно-артистичному товаристві (кінець 1890-х – початок 1900-х), святкування 35-літнього ювілею творчої діяльності (1903), історію Товариства «Боян» та Українського клубу, занепад здоров'я і лікування, смерть, панихиду і похорон.

Лисенко Микола Віталійович (10(22).03.1842, с. Гриньки, нині Кременчуцького р-ну Полтавської обл. – 24.10(06.11).1912, Київ) – композитор, піаніст, хоровий диригент, фольклорист, педагог, громадський діяч. (Довідку див. вище)

763. Толстой И. Л. Конспект лекций графа Ильи Львовича Толстого о своем отце Льве Николаевиче Толстом «Мысли и воспоминания об отце» / И. Л. Толстой. – Харьков : Тип. М. Дрейшпуль, [1914]. – 4 с. [165]

Толстой Ілля Львович (22.05.1866, садиба Ясна Поляна в Кропивнянському пов. Тульської губ., нині Щокінському р-ні Тульської обл. – 11.12.1933, Нью-Хейвен, США) – письменник, журналіст, педагог. Син Л. М. Толстого.

[165] РНБ: 37.54.1.512

Толстой Лев Миколайович (28.08(09.09).1828, садиба Ясна Поляна в Кропивнянському пов. Тульської губ., нині Щокінському р-ні Тульської обл. – 07(20).11.1910, станція Астапово в Рязанській губ., нині Лев Толстой в Липецькій обл.) – письменник, публіцист, просвітитель, релігійний мислитель, основоположник морально-релігійної течії в Росії – толстовства. Член-кореспондент Імператорської академії наук (1873), почесний академік за розрядом красного письменства (1900).

764. Curriculum vitae П. А. Заболотского. – [Нежин, 1914]. – 13 с. – Відб. із кн.: Историко-филологический институт князя Безбородко. – 1913.

У НБУВ є: Историко-филологический институт князя Безбородко в Нежине (1901–1912) : Преподаватели и воспитанники. – Нежин : Тип.-лит. насл. В. К. Меленевского, 1913. – 98 с. (Шифр: В 4195 U) Про П. О. Заболотського на с. 10–17: освіта, викладацький і науковий шлях, науково-громадська діяльність; детальна інформація про закордонне відрядження 1904–1907 рр.; подано «Подробный перечень печатных трудов, литографированных курсов, рецензий и мелких заметок».

Заболотський Петро Олександрович (07(19).09.1877, м. Нижній Новгород, Росія – 1920, за ін. даними, 1918 або 1919) – літературознавець (історик літератури, славіст), педагог, культурний діяч. Викладач Історико-філологічного інституту князя Безбородька та директор чоловічої гімназії в Ніжині. Засновник музею М. В. Гоголя в Ніжині.

765. Экскурсия на Урал: Сб. статей учеников и преподавателей Харьков. коммерч. училища имп. Александра III / под ред. В. Е. Геркевича ; [предисл. Виктора Геркевича]. – Харьков : Епарх. тип., 1914. – [4], VIII, 104 с., 14 л. ил., карт ; 8°.

Бібліотека ХНУ книгосховище філії Основний фонд 48304

1915

766. Бенике Л. А. Окресности Генуи и Неаполя : (Впечатления туриста) / Л. А. Бенике ; Харьк. о-во любителей природы. – Харьков : Типо-лит. М. Сергеева и К. Гальченко, 1914. – 38 с. : ил.; 26. – Відб. із: Бюллетени Харьк. о-ва любителей природы. – 1914. – № 1. – С. 1–14; № 2. – С. 1–23 (НБУВ: Ж 1049).

НБУВ: Ж 1049

Бенике Лев Артурович (25.07.1884 – 15.01.1921, Харків) – ботанік. Випускник Харьківського ун-ту (1906 або 1907). Приват-доцент Харьківського ун-ту (від 1912) та одночасно викладач анатомії і фізіології рослин Харьківського технологічного ін-ту (1921). Помер від брюшного тифу.

767. Бенике Л. А. Поездка в Грецию / Л. А. Бенике. – Харьков : Тип. М. Х. Сергеева, 1915. – 29 с.; 25. – Відб. із: Бюллетени Харьк. о-ва любителей природы. – 1915. – № 1. – С. 7–18; № 3. – С. 15–29. [166]

Бенике Лев Артурович – див. № ???

768. Бочков Д. А. Памяти Александра Ивановича Покорского-Жоравко (1813–1913) / Д. А. Бочков. – Чернигов : Тип. Г. М. Веселой, 1915. – 29 с. : ил. : 1 л. портр. : 8°. – Відб. з: Труды Черниговской губернской ученой архивной комиссии. – Чернигов, 1915. – Вып. XI. – С. 25–49. (У «Книзі в Україні» помилка в назві: Пекарского-Жоравко)

НБУВ : Маслов 5673

НІБУ: 333 Б866

Бочков Дмитро Панасович (15(28).10.1887, м. Остер, нині Козелецького р-ну Чернігівської обл. – 13.10.1982, Київ) – бібліограф, краєзнавець.

1813–1874. Життєвий шлях О. І. Покорського-Жоравка. Книжка поділена на шість розділів: I – дитячі роки, захоплення природою, навчання в Харківському ун-ті, служба в С.-Петербурзі (1834–1843), відставка, переїзд до маєтку в Аннинську на Чернігівщині; II – участь у роботі Чернігівського губернського комітету про влаштування і поліпшення побуту поміщицьких селян упоноваженим від Мглинського дворянства (1858–1859); III – дослідження і діяльність із бджолярства, публікація результатів; IV – учено-літературна діяльність, пов’язана із бджолярством і фотосправою; V – проєкт «Светописная Русь» – фотожурнал з описом місць, які мають історичне чи економічне значення; VI – участь у роботі 8 товариств, раптова смерть, пам’ять про діяча. Наприкінці опубліковано список друкованих праць О. І. Покорського-Жоравка (с. 27–29).

Покорський-Жоравко Олександр Іванович (20.06.1813, С.-Петербург, Росія – 07.06.1874, хутір Аннинськ Мглинського пов. Чернігівської губ.) – статський радник, бджоляр – теоретик і практик, автор низки праць про бджолярство. Закінчив Харківський ун-т. Присвятив свою діяльність розвитку вітчизняного бджолярства. Мав велику пасіку на хуторі Аннинськ Мглинського пов. Чернігівської губ. Редагував «Труды Вольного экономического общества». Член «Императорского Московского общества испытателей природы», «Ученого комитета министерства государственных имуществ», член-кореспондент Паризького політехнічного товариства. (ЕІУ, Вікіпедія)

769. Брояковский С. Война четырнадцатого года : (По рассказам участников и очевидцев). Вып. 1 / свящ. С. Брояковский. – Киев : Изд. ред. журн. «Духовная беседа», 1915. – 191 с. ; 8°. – Режим доступа: https://vivaldi.nlr.ru/bx000071466/view/#page= [167]

[166] РДБ: FB V 121/417; FB U 177/1119

[167] РНБ: 37.77.4.1

Брояковський Серапіон Серапіонович (07.04.1862, с. Паволоч Сквирського пов. Київської губ. – 28.04.1938, Житомир) – священник, духовний письменник. Закінчив Київську духовну семінарію. Співпрацював із виданнями «Киевлянин», «Русский Паломник», «Церковный Вестник», «Миссионерское Обозрение», «Странник», «Воскресное Чтение»; з 1909 р. видавав щомісячник «Духовная Беседа». Репресований (розстріляний), реабілітований в 1998 р.

770. Бугославский Г. К. Черниговская семинария 50 лет назад : (Из воспом. быв. семинариста). – Чернигов : Тип. Епархальная, 1915. – 44 с.; 8°. – Відб. із журн.: Вера и жизнь. – 1915. – № 5–6. – С. 77–98; № 7. – С. 59–79. – Режим доступа: https://vivaldi.nlr.ru/bx000027003/view/#page= [168]

Бугославський Григорій Кирилович (1847–?) – юрист. Закінчив Чернігівську духовну семінарію і Ніжинський ліцей кн. Безбородька. Член, згодом – товариш голови Волинського окружного суду, після відставки – почесний мировий суддя Володимир-Волинського повіту. Дійсний статський радник (1905).

1857–1869. Чернігів. Навчання автора в Чернігівському духовному училищі та Чернігівській духовній семінарії: опис будівель, навчальні дисципліни, ректори, інспектори, викладачі, архієреї (стисло – їх характеристики та діяльність), стосунки з ними та з однокласниками, навчання, побут, інтереси та розваги учнів, докладно – про власні успіхи та невдачі. Книжка складається з 2 частин: І. В Черниговском духовном мужском училище; Б. В Черниговской духовной семинарии (без змісту).

771. В той ясний день… : на спомин освободженя Львова, 22 червня 1915 р. / відвічальний редактор Степан Чарнецький. – Львів : Вид. Ф. Федорців. Друк «Діла», [1915]. – 8 с.

Чарнецький Степан Миколайович (21.01.1881, с. Шманьківці, нині Чортківського р-ну Тернопільської обл. – 02.10.1944, Львів, похований на Личаківському цвинтарі) – поет, перекладач, фейлетоніст, журналіст, театральний діяч і критик, громадський діяч. Один з авторів патріотичного гімну українських січових стрільців «Червона калина» («Ой, у лузі червона калина похилилася…»).

«Крім української щоденної часописи появила ся літературна однодівка п. н. “В той ясний день… На спомин освободженя Львова 22. червня 1915”. На 8 сторінках однодівки, прикрашеної портретом цісарів Франца Йосифа І і Вільгельма ІІ, зложили ся дрібні твори Стефана Чарнецького, Богдана Лепкого, П. Карманського, Мих. Яцкова, Катрі Гриневичевої, Д. Старосольської, О. В-івної» (із замітки «В увільненім Львові (Допись до Віденського “Діла”)», газ. «Свобода» від 19 серпня 1915 р., число 97, с. 3; https://www.svoboda-news.com/arxiv/pdf/1915/Svoboda-1915-097.pdf).

[168] РНБ: 37.57.3.64

772. Варнеке Б. В. Памяти А. Н. Шварца / Б. В. Варнеке. – Одесса : Тип. «Славянская» Е. Хрисогелос, 1915. – 6 с. – Відбиток із: Зап. Имп. Одес. об-ва истории и древностей. – 1915. – Т. 32. – Ч. III. – С. 109–112.

Варнеке Борис Васильович (03(15).06.1874, Москва – 31.07.1944, Київ) – філолог-класик, історик театру, громадський діяч. Професор Казанського й Новоросійського (нині – Одеський національний ім. І. І. Мечникова) ун-тів. Дійсний член і член Ради Одеського т-ва історії і старожитностей. Заслужений діяч науки УРСР (1941). Учень О. М. Шварца в Другій московській прогімназії.

Шварц Олександр Миколайович (04.01.1848, м. Тула, Росія – 05.01.1915, м. Петроград, нині м. С.-Петербург, Росія) – філолог-класик, перекладач, державний діяч. Професор Московського ун-ту. Сенатор (1905), міністр народної освіти (1908–1910). Дійсний таємний радник (1910). (Вікіпедія; Энциклопедия немцев России: https://enc.rusdeutsch.ru/articles/2391)

773. Варнеке Б. В. Памяти Ф. Е. Корша / Проф. Б. В. Варнеке. – Одесса : «Экономическая» типография, 1915. – 52 с.

Б-ка Ніжинського ун-ту: АІІ 2№11 (Відділ колекцій – 1)

Варнеке Борис Васильевич – див. № ???.

1843–1915. Біографічні відомості про Ф. Є. Корша та характеристика його наукової діяльності. Спогади учнів і друзів Ф. Є. Корша – М. І. Мандеса, В. О. Гордлевського, С. В. Петлюри та ін. – про його викладання в Новоросійському ун-ті, наукові інтереси та публіцистичну діяльність. (Зайончковський, т. 3, ч. 3, с. 233)

Корш Федір Євгенович – див. № ???.

774. Главче Г. С. Памяти М. В. Пуришкевича : [некролог] / Г. С. Главче. – [Одесса] : Тип. Одес. листка, 1915. – 3 с., портр. – [Из № 122 газ. Одесский листок; подпись в конце текста: Е. Главче] [169].

Главче (Ґлавче) Єгор (Георгій, Юрій) Степанович (09(21).01.1871, Кишинів – 17.08.1919, Одеса) – лікар-дерматовенеролог, громадський діяч. 1917 р. заснував в Одесі першу в країні поліклініку для безплатного лікування хворих на шкірні, венеричні та сечостатеві хвороби, реорганізовану 1922 р. в Одеський шкірно-венерологічний ін-т.

1900-ті рр. Боротьба М. В. Пуришкевича за передання Бессарабському земству доходів від колишніх монастирських земель. (Зайончковський, тут – неправильне ім’я по батькові)

Пуришкевич Митрофан Васильович (1837, за ін. даними, 17.12.1839, Кишинів – 03.07, за ін. даними, 05.1915) – юрист, громадський і політичний діяч. Судовий слідчий, почесний мировий суддя. Гласний Бессарабського

[169] РНБ: 37.61.7.24

губернського земства. Дійсний статський радник. Учасник монархічного руху, член Російських Зборів, член Ради Російських Зборів. Батько Володимира Пуришкевича (1870–1920).

775. Из бумаг М. М. Кириакова : [Доношение о взятии Сечи Запорожской. Обозрение Новороссийского края и Бессарабской области с 1823 года по 1838, представленное графом Воронцовым лично государю в Одессе, в сентябре 1837 года] / [предисл.: А. Флоровский]. – Одесса : «Славянская» тип. Е. Хрисогелос, 1915. – 18 с.; 4 °. – Окр. відб. із: Зап. Императорского Одес. о-ва истории и древностей. – Т. 32. – Ч. II. – С. 26–41. [170]

Кир'яков (Киріаков) Михайло Михайлович (23.05(04.06).1810, с. Ковалівка Херсонської губ., нині Миколаївського р-ну Миколаївської обл. – 26.03(07.04).1839, там само) – агроном-новатор, історик-аматор, один з ініціаторів створення Одеського т-ва історії та старожитностей (1839). Навчався в Московському ун-ті. Кандидат морально-політичних наук (1828). Член багатьох наукових т-в і установ. Колезький асесор.

776. [Колоколов К. И.]. Проскуров 27 лет тому назад : рассказ местного нотариуса К.И.К. / [К. И. Колоколов]. – Проскуров : Типо-литогр. «Порядок», 1915. – 16 с. – Режим доступу: https://issuu.com/kmportal/docs/_____27_____proskurov_27_yr_ago/9; https://yapishu.net/book/279028 (розшифровано імена, вказано дати) (Авт. установлен по изд.: Подольский адрес-календарь. Каменец-Подольский, 1895, с. 110; Рус. аноним. и подпис. псевд. произведения печати, 1801–1926. Л., 1978. Вып. 2. С. 118)

НБУВ : ВО 361327

Колоколов Костянтин Іванович – нотаріус. Від 1881 р. працював у Літині (нині Вінницької обл.). 1887 переїхав до Проскурова (нині Хмельницький), понад 20 років очолював міську нотаріальну контору.

Кінець 1880-х – 1900-ті рр. Опис міста Проскурова (нині Хмельницький) та його розвиток протягом двох десятків років. Без змісту.

777. Наталушка Е. Паломничество Полтавской двухклассной церковно-приходской железнодорожной школы на Соловецкие Острова в 1914 году / Евстафий Каталушка. – Полтава : Электрическая типография Г. И. Маркевича, 1915. – 52 с.

Храповицький 4 8/37 (Відділ іст. колекцій: Б-ка КПЛ)

Про автора див. № ???

[170] РДБ: FB V 102/35; FB O 46/46

778. Островидов В. А. Дальний Восток и путевые впечатления от Владивостока до Петрограда : [в пользу комитета ея императорского высочества великой княгини Елизаветы Федоровны] : сообщ. о. протодиакона В. А. Островидова. – Одесса : Тип. Т-ва бр. Кульберг, 1915. – 40 с.; 8°.

Храповицький 5 7/51 (Відділ іст. колекцій: Бібліотека КПЛ)

Островидов Василь Андрійович (10(22).07.1864, с. Копені Аткарського пов. Саратовської губ., нині с. Малі Копені Аткарського р-ну Саратовської обл., Росія – 05.04.1921, с. Обжиле, нині в Подільському р-ні Одеської обл.) – співак (бас), священник, громадський діяч.

779. Покорский-Жоравко А. И. Письма Александра Ивановича Покорского-Жоравко к жене Серафиме Павловне, рожденной Потье-де-ла-Фромандиер (1858–1859 г.г.) / под ред. В. Л. Модзалевского. – Чернигов : Тип. Г. М. Веселой, 1915. – 53 с. – Відб. із: Труды Чернигов. губерн. ученой архив. комис. – 1915. – Вып. XI.

НБУВ : Bu 18083

Айзеншток 4403

Про автора див. № ???.

«Отрывок из воспоминаний А. И. Покорского-Жоравко о Черниговском губернском комитете об устройстве и улучшении быта помещичьих крестьян» – це додаток книжки (с. 45–53), який містить спогади О. І. Покорського-Жоравка про призначення та вибори в Чернігівський губернський комітет про влаштування і поліпшення побуту поміщицьких селян, про розстановку сил в ньому; характеристику окремих його членів, особистісну та по відношенню до селян (голова М. П. Бороздна, віцеголова О. М. Маркович, Г. П. Ґалаґан, П. О. Васильчиков, А. П. і В. В. Тарнавські).

780. Семенов Л. П. Из воспоминаний о проф. С. В. Соловьеве / Леонид Семенов. – Харьков : Тип. «Печат. дело», 1915 (обкл. 1916). – 12 с. – Відб. із журн.: Вестн. Харьков. Ист.-филол. о-ва. – 1915. – Вып. 6.

НБУВ : В 01382

Семенов Леонід Петрович (30.05.1886, станиця Слепцовська Терської обл., нині м. Сунжа, Інгушетія, Росія – 02.04.1959, м. Орджонікідзе, нині м. Владикавказ, Росія) – літературознавець, мистецтвознавець, фольклорист, етнограф, археолог. Навчався на історико-філологічному факультеті Харківського ун-ту (1908–1912). Понад 30 років викладав російську мову й літературу в учительському, згодом – педагогічному, інституті в м. Орджонікідзе (нині м. Владикавказ). Професор (1934), завідувач кафедр російської та зарубіжної літератур, декан філологічного ф-ту. Під час Другої світової війни викладав у педагогічному ін-ті м. Цхінвала. Кавказознавець, лермонтознавець, дослідник творчості кавказьких поетів. Учень С. В. Соловйова.

1909–1913. Харків. Книжку видано на світлий спомин учителя. Характеристика професора як викладача, ученого, людини. Викладацька діяльність С. В. Соловйова в Харківському університеті. Його наукові дослідження з історії західноєвропейської літератури. Стосунки зі студентами. Культурно-мистецькі уподобання, собисте життя, звички. Відзначення 25-річного ювілею вчено-педагогічної діяльності (січень 1912 р.). Без змісту. (використано Зайончковського)

Соловйов Сергій Вікторович (псевд.: Каут, С., Тулаєв, С.; 1862–04.04.1913) – професор історії всесвітньої (західноєвропейської) літератури Харківського ун-ту. Навчався на історико-філологічному ф-ті Харківського ун-ту. Магістерську дисертацію захистив 1895. Читав лекції на рідному ф-ті й на Вищих жіночих курсах у Харкові (на останніх був деканом історико-філологічного ф-ту). Член Харківського історико-філологічного т-ва.

781. Синайский В. И. Памяти Петра Павловича Цитовича (1844–1913 гг.). – Киев : Тип. Имп. Ун-та св. Владимира, 1915. – [2], 17 с. – Відб. із журн.: Унив. изв. – 1915.

НБУВ: В 03139, Айзеншток 8099

Синайський Василь Іванович (25.07(06.08).1876, с. Лаврово, нині Мордовського р-ну Тамбовської обл., Росія – 21.09.1949, Брюссель, Бельгія) – правознавець, професор, доктор римського права (1914). Закінчив юридичний ф-т Юріївського (нині Тартуський) ун-ту (1904), на якому викладав після захисту магістерської дисертації (1907–1910). Екстраординарний професор Варшавського ун-ту (1910–1911), Ун-ту св. Володимира в Києві (1911–1914), ординарний професор (1914–1920). Співзасновник і директор Київського юридичного ін-ту (1918–1920). 1920–1922 – на керівних посадах у Київському ін-ті соціально-економічних наук (згодом реорганізований у Київський ін-т народного господарства). Керівник Комісії для виучування звичаєвого права України ВУАН (1921–1922). Ординарний професор Латвійського ун-ту (1924–1939). 1944 р. емігрував до Чехії, потім до Бельгії.

1844–1913. Життєвий, науковий і професійний шлях П. П. Цитовича – від кількох епізодів з дитинства до аналізу наукової спадщини. Видання на пошану колеги складене на основі доповіді, прочитаній в Юридичному т-ві при Ун-ті св. Володимира в Києві, та доповнене відомостями, якими обмінялися після доповіді слухачі, котрі особисто знали П. П. Цитовича.

Зміст: «Первый период жизни» (до 1884 р.), «Второй период жизни» (до кінця життя), «К характеристике личности», «Характеристика научной деятельности» (зміст у книжці не виокремлено).

Цитович Петро Павлович (07(19).10.1843, за ін. даними, 1844, Чернігівська губ. – 19.10(01.11).1913, С.-Петербург, Росія) – правознавець, публіцист, доктор цивільного права, професор, державний діяч, таємний радник. Закінчив юридичний ф-т Харківського ун-ту (1866) і був залишений у ньому професорським стипендіатом. 1870 р. захистив магістерську дисертацію, 1873 – докторську. У травні 1873 р. обраний доцентом, у жовтні –

екстраординарним професором, 1874 р. – ординарним професором кафедри цивільного права Новоросійського (нині Одеський) ун-ту. 1880–1881 – на службі в Сенаті в С.-Петербурзі, також видавав газету «Берег». 1881–1883 – у науковому відрядженні в Німеччині. 1884 р. – ординарний професор Ун-ту св. Володимира в Києві. 1894 р. призначений членом ради міністра фінансів (знову переїхав до С.-Петербурга). Одночасно (з 1900) – завідувач кафедри торговельного права С.-Петербурзького ун-ту, від 1903 – заслужений професор. 1911 р. призначений сенатором.

782. Слуцкий М. И. В келии старца Антония : (Исповедь героя, раненого в Галиции, 1914 г.) / Свящ. Михаил Слуцкий. – Харьков : Изд. Епарх. комис., [1915]. – 7 с. – (Доброе семя: Благословение Харьков. кафедры). – [Автор указан в конце текста. – Без тит. л. и обл.] [171].

Слуцький Михайло Йосипович – священник, громадський діяч (учасник З'їзду з організації розумних розваг для народу 7–12 червня 1915 р. в м. Харкові).

783. Филиппович П. П. Отчет о поездке в Петроград (31 янв. – 21 февр. 1915 г.) / [студент Павел Филиппович]. – Киев : Тип. Имп. Ун-та св. Владимира Акционер. о-ва печат. и изд. дела Н. Т. Корчак-Новицкого, 1915. – 6 с. – Відб із: Унив. изв. – 1915. – [Автор указан в конце текста].

НБУВ: Во 348699, Маслов 7608

Филипович Павло Петрович (псевд. Павел Зорев; 20.09(02.10).1891, с. Кайтанівка, Звенигородського пов. Київської губ., нині Катеринопільського р-ну Черкаської обл. – 03.11.1937, ур. Сандармох, Карелія, Росія) – літературознавець, педагог, перекладач, поет доби Розстріляного відродження. Навчався на юридичному (1910–1911) та історико-філологічному (1911–1915) ф-тах Ун-ту св. Володимира в Києві (учень В. М. Перетца). Залишився працювати в ун-ті (1920–1933 – Київський ІНО) як стипендіат, згодом – приват-доцент, професор (до 1935 р.). Вірші друкував з 1910 р. російською мовою, з 1917 р. – українською; належав до неокласиків. Співробітник Постійної комісії для видання пам'яток новітнього українського письменства при ВУАН, київської філії Ін-ту ім. Т. Шевченка, член Бібліологічного т-ва при ВУАН. Жертва сталінського терору.

Січень–лютий 1915 р. Детальний звіт про відрядження до С.-Петербурга та підготовку до друку медальної роботи студента Павла Филиповича – про працю в рукописних відділеннях Імператорської АН (вивчення архіву Вільного т-ва любителів російської словесності) та Імператорської публічної бібліотеки. Наприкінці викладені наукові висновки та висловлені подяки за допомогу на поїздку. Без змісту.

[171] РНБ: 37.74.2.233

784. Чижиков Л. А. Одесские букинисты : (Страничка из недавнего прошлого Одессы) / Л. Чижиков, действ. чл. Одес. библиогр. о-ва при Новорос. ун-те. – Одесса : Тип. «Центральная» Н. Лемберга, 1915. – 15 с.; 8°. – Відб. із журн.: Изв. Одес. библиогр. о-ва. – 1915. – Т. 3, вып. 6. – С. 251–265. [172]

Чижиков Лука Олексійович (1861, Одеса –1924) – бібліограф, історик літератури, букініст, дійсний член Одеського бібліографічного т-ва при Новоросійському ун-ті, член Ради й ревізійної комісії т-ва.

1880–1900-ті рр. Книжкова торгівля в Одесі, зокрема розносна. Букіністи Є. П. Распопов, Д. Газис, Р. Т. Гордукалов, А. И. Аккерштейн, Н. Р. Самборський, И. П. Жилін та ін. (Зайончковский, т. 3, ч. 1, с. 125)

785. Чижиков Л. А. Петр Лаврович Лавров : Доп. материалы для собр. его соч. – [Одесса, 1915]. – 3 с.; 8°. – Відб. із журн.: Изв. Одес. библиогр. о-ва при Новорос. ун-те. – 1915. – № 6. – [Автор указан в конце текста: Л. Чижиков] [173].

Про автора див. № ???.

Лавров Петро Лаврович (02(14).06.1823, с. Мелехово, нині Псковського р-ну Псковської обл., Росія – 25.01(06.02).1900, Париж) – математик, військовий педагог, історик, філософ, соціолог, теоретик і практик російського революційного народництва, публіцист.

786. Эндека А. П. Светлая Христова Пасха в Галиции и на позициях: (Из дорожных впечатлений по пути к передовым позициям с пасхальными подарками) / [А. Эндека, свящ.] – [Симферополь] : Таврич. губерн. тип., [1915]. – 25 с. – Відб. із газ.: Таврич. епарх. ведомости. – 1915. – № 13–15, 18–20. – [Автор указан в конце текста] [174].

Ендека Олександр Павлович (14.08.1874, Сімферополь – 1933) – священник-оновленець. Репресований.

787. Яневич М. В. Памяти Боголюба [Феофила] Степановича Давидовича : (Умер 18 янв. 1915 г.). / [М. Яневич]. – Житомир : Тип. Х. М. Швеца, 1915. – 8 с. – Відб. із газ.: Волын. епарх. ведомости. – 1915. – № 14. – С. 212–213. (Часть не офиц.). – [Автор указан в конце текста] [175].

Яневич Михайло Васильович (07.05.1884, с. Яйно Ковельського пов. Волинської губ., нині с. Піщане Камінь-Каширського р-ну Волинської обл. – не раніше 1930 р.) – філософ, педагог. Навчався у Волинській духовній семінарії (Кременець–Житомир), С.-Петербурзькій духовній академії. Викладав у Тифліській духовній семінарії та Волинському ІНО в Житомирі (нині – Житомирський державний ун-т ім. І. Франка), у 1924–1925 виконував

[172] РНБ: 40.16.7.481
[173] РНБ: 18.177.1.219
[174] РНБ: 37.60.8.65
[175] РНБ: 37.57.6.46

обов'язки його ректора. Учень Б. С. Давидовича у Волинській духовній семінарії.

1899–1905 рр. Навчання автора у Волинській духовній семінарії. Учитель історії Б. С. Давидович. Його особистість, риси характеру, стосунки з вихованцями. Релігійність Б. С. Давидовича, його політичні погляди. (Зайончковський)

Давидович Феофіл Степанович (Теофіл, Боголюб Стефанович; ?, Волинська губ. –18(31).01.1915, Житомир) – педагог. Закінчив середнє відділення Волинської духовної семінарії (1873) та історико-філологічний ф-т С.-Петербурзького ун-ту (1877). Від 1880 р. викладав у Кременецькому духовному училищі російську мову, у Волинській духовній семінарії – французьку, від 1881 р. – історію у Волинській духовній семінарії. Редагував «Волынские епархиальные ведомости». Статський радник.

788. Яценко-Зеленский Л. С. Две поездки в Запорожскую сечь Яценка-Зеленского, монаха Полтавского монастыря, в 1750–1751 г. / публикатор и авт. предисл. Д. И. Яворницкий. – Екатеринослав : Тип. К. А. Андрущенко, 1915. – VIII, 106 с.; 8°. – Режим доступа: https://www.libr.dp.ua/fullkr/index.php?pbp=636; http://elib.shpl.ru/ru/nodes/20672

НІБУ: 9(с2) Э 148

Яценко-Зеленський Леонтій (Зеленський-Яценко; у рясофорному постригу Леонід; світське ім'я Лука Степанович; 18.10.1729 або 1726, с. Мачухи, нині Полтавського р-ну Полтавської обл. – початок 1807, Стамбул) – церковний діяч, мандрівник, письменник, перекладач.

1750, 1751. Дві розповіді про перебування автора в Запорозькій Січі: у січні–червні 1750 р. та червні–грудні 1751 р. У 1-й частині, «Поездка в Запорожскую Сечь в 1750 году», описано місцевості, уклад життя, звичаї, традиції, характери, вади й чесноти запорожців. Зокрема, йдеться про вибори кошового отамана, судді та осавула, розповідається кілька запорозьких історій – про Грицька Похила-Письменного, Івана Голого та ін. У 2-й частині, «Поездка в Запорожскую Сечь в 1751 году», автор описує несприятливі природні умови влітку на Запорозькій Січі, епідемію чуми, перебіг власної хвороби, а також згадує пізніші подорожі – на Афон, у Константинополь. Книжка не має змісту.

1916

789. А. Г. Памяти скромного труженика и смиренного подвижника долга, П. С. Гдешинского [библиотекаря Киевской духовной академии] (1915-22/VI-16) / А. Г. – [Киев] : Тип. Акционер. о-ва «Петр Барский в Киеве», 1916. – 7 с. – Відб. із: Тр. Киев. духов. ак. – 1916. – [Автор указан в конце текста] [176].

[176] РНБ: 34.104.1.96

Глаголєв Олександр (світське ім'я Олександр Олександрович; 14.02.1872, с. Покровське Тульської губ., Росія – 25.11.1937, Київ) – священник, богослов, гебраїст. Випускник Тульської духовної семінарії (1894), КДА (1898). Магістр богослов'я (1900), екстраординарний професор КДА (1906). Репресований, помер у Лук'янівській в'язниці.

Гдешинський Петро Степанович (21.12.1849(02.01.1850) – 22.06(05.07).1915, Київ) – хоровий диригент, композитор, музичний теоретик. Випускник Києво-Подільського духовного училища (1867). Від 1913 викладав на курсах псаломників при КДА.

790. Вячеслав. Счастливый послушник : (Памяти послушника Дамиана). – Киев : Тип. Киево-Печерской Усп. лавры, 1916. – 4 с. – [Автор указан в конце текста: монах Вячеслав] [177].

В'ячеслав – монах Києво-Печерської лаври.

1915–1916. Риси характеру Даміана Полянчука (бл. 1894–1916), послушника Києво-Печерської лаври. Життя в монастирі. Смерть. (Зайончковський, т. 4, ч. 1, с. 120)

791. Горохов Д. В. В Святой Земле : [из впечатлений паломника] / Д. В. Горохов. – Киев, 1916. – [2], 44 с. [178]

Горохов Дмитро Васильович (чернече ім'я Дометіан; 26.05(07.06).1879, с. Ільок-Кошари, нині Бєлгородської обл., Росія – 20.12.1937, м. Маріїнськ, нині Кемеровської обл., Росія) – педагог, церковний діяч. Випускник КДА (1909). Магістр богослов'я (1914). Єпископ Арзамаський, вікарій Нижньогородської єпархії (від 1928). Репресований (засуджений за «контрреволюційну діяльність», розстріляний).

792. Давыденко В. Ф. Двенадцать дней на передовых позициях : [Впечатления харьковца] / В. Давыденко. – Харьков : Тип. Епархиальная, 1916. – 36 с.; 8º.

Храповицький 2 5/83 (Відділ іст. колекцій: Бібліотека КПЛ)

Давиденко Василь Федорович (1871 – 10.03.1946, м. П'ятигорськ, нині в Ставропольському краї, Росія) – педагог, філософ. Випускник Харківської духовної семінарії (1892) та Санкт-Петербурзької духовної академії (1896). Засновник і перший директор першої в Харкові приватної чоловічої гімназії (1906). Автор багатьох праць з богослов'я та педагогіки.

793. З кривавого шляху Українських Січових Стрільців : ілюстрована збірка оповідань і описів / зредагував [з передм.] д-р Осип Назарук. – Львів :

[177] РНБ: 34.104.3.261
[178] РНБ: 34.106.3.205

Коштом і заходом Т-ва «Просвіта» ; Друк. Наук. Т-ва ім. Шевченка, 1916. – 80 с.: фот., іл. – (Видавництво Товариства «Просвіта» ; Ч. 379.)

НБУВ: РЛ 8223

ЛННБУ: В 5888; РЛ 4084у

Назарук Осип Тадейович (31.08.1883, м. Бучач, за ін. даними, м. Язловець, нині Тернопільської обл. – 31.03.1940, м. Краків, нині Польща) – юрист, письменник, публіцист, журналіст, громадський і політичний діяч.

1915 р. Збірка присвячена окремим подіям Першої світової війни, у яких брали участь вояки УСС.

Зміст: Вступне слово; Р. Заклинський. В першій битві (Оповідання укр. січового стрільця Андрія Кисілиці; д-р О. Назарук. Зі споминів найстаршого стрільця з другого куреня УСС; В. Атаманюк. Лист малого синка до батька на війні; Р. Заклинський. З боїв на горі Маківці; Р. Купчинський. На Галич; В. Кучабський. День 28 червня 1915 року (Переправа УСС через Дністер); Р. Купчинський. На позицію!; д-р О. Назарук. УСС в битві коло Соколова, Сокільник і Соснова; Р. Купчинський. В опущенім селі; д-р О. Назарук. В першій лінії; О. Шандура. Смерть отамана; С. Кабаровська. Січовий хорунжий Олена Степанівна як гість на засіданню «Українського Жіночого Комітету помочи для ранених» у Відні дня 15 січня 1915 р.

794. [Кудрявцев П. П.] Памяти Анны Ивановны Воскресенской, начальницы 2-го Киевского епархиального женского училища (1848–1915) / [П. П. Кудрявцев]. – Київ, 1916. – С. 1–10 [Церковь и жизнь, 191?, № 11/12, «Подспудные ключи»].

Б-ка НауКМА: 947(092) Памяти Анны Ивановны Воскресенской, начальницы 2-го Кіевскаго женскаго училища духовнаго вѣдомства : (некрологъ съ портретомъ и надгробныя рѣчи). - Кіевъ : Типографія Императорскаго Университета св. Владиміра, 1916. - 32 с. : портр.

Кудрявцев Петро Павлович (24.08(05.09).1868, с. Алєксєєвське Чернського пов. Тульської губ., Росія – 27.06, за ін. даними, 07.07.1940, Київ) – теолог, філософ, педагог, публіцист, громадський діяч. Випускник Тульської духовної семінарії (1888), КДА (1892), магістр богослов'я (1908), екстраординарний (1909), ординарний (1918) професор КДА. Співорганізатор Київського релігійно-філософського т-ва (1908). Член кількох комісій УАН–ВУАН. Репресований.

Воскресенська Ганна Іванівна (1848–1915) – педагог, освітня діячка. Від 1866 р. вчителювала у школах, училищах, гімназіях Києва. У 1894–1915 рр. очолювала 2-е Київське жіноче училище духовного відомства.

1890-ті рр. – 1915. Педагогічна й адміністративна діяльність Г. І. Воскресенської в 2-му Київському жіночому училищі духовного відомства. Її взаємини с вихованками, допомога нужденним. Г. І. Воскресенська під час хвороби незадовго до смерті.

795. Корелин Г. И. … В тылу : (из записок ополченца). 1916 год / Г. И. Корелин. – Керчь : Тип. Я. Б. Нутиса, ценз. 1916. – [2], 38 с. – Режим доступа: https://viewer.rusneb.ru/ru/000200_000018_v19_rc_2023912?page=1&rotate=0&theme=white [179]

1914–1915 (?). Події відбуваються спочатку в одному з повітових приволзьких містечок, потім – у Криму. Оповідається особиста історія прапорщика російської армії на тлі картин тилового життя ополченського батальйону. Книжка поділена на 10 пронумерованих глав; без змісту.

796. Линниченко И. А. Александр Александрович Кочубинский. 1845–1907 / проф. И. А. Линниченко. – Одесса : Тип. «Техник», 1916. – 39 с. – [На обл. авт. не указан; загл. обл.: Профессор Александр Александрович Кочубинский].

НБУВ : Bu 5296

Про автора див. № ???

1870-ті рр. – 1907. Риси характеру О. О. Кочубинського. Його викладацька діяльність в Новоросійському ун-ті (Одеса). (Зайончковський, т. 3, кн. 3, с. 177).

Кочубинський Олександр Олександрович (22.10(04.11).1845, Кишинів – 13(26).05.1907, Одеса) – філолог, історик, слов'янознавець, археолог, педагог. Випускник Московського ун-ту (1869). Від 1871 – у Новоросійському ун-ті в Одесі. Після захисту магістерської дисертації здобув звання доцента (1873), після захисту докторської – професора (1877). Один із засновників Історико-філологічного т-ва при Новоросійському ун-ті, член багатьох інших наукових товариств. (ЕІУ)

797. Линниченко И. А. Генерал А. А. Кочубинский / проф. И. А. Линниченко. – Одесса : Тип. «Техник», 1916. – 39 с. – [На обл. авт. не указан; загл. обл.: Генерал].

НБУВ : В 181820

Про автора див. № ???

Про Кочубинського Олександра Олександровича див. № ???

1870-ті рр. – 1907. Риси характеру О. О. Кочубинського. Його викладацька діяльність в Новоросійському ун-ті (Одеса). (Зайончковський, т. 3, кн. 3, с. 177).

798. Линниченко И. А. Георгий Иванович Перетяткович / И. А. Линниченко. – Одесса : Тип. «Техник», 1916. – 43 с. – [На обл. авт. не указан].

НБУВ : В 9519 Иконников В.С.

[179] РНБ: 37.59.4.464

Про автора див. № ???

Перетяткович Георгій Іванович (08.12.1840, с. Мелеєшть, нині Оргіївського р-ну, Молдова – 07(20).08.1908, Кишинів) – історик, педагог. Випускник Московського ун-ту (1864). Після захисту магістерської дисертації (1877) до кінця життя викладав російську історію в Новоросійському ун-ті в Одесі. Екстраординарний (1882), ординарний (1886) професор. Дійсний статський радник (1894).

1860–1900. Шкільні роки Г. І. Перетятковича. Його наукова та викладацька діяльність в Новоросійському ун-ті (Одеса). Риси характреру, взаємини з колегами.

799. Лышковский Е. Ф. Сочинения Евгения Феодоровича Лышковского : [Отрывки из дневников, письма, мелкие рассказы и стихи, изд. родителями авт.]. – Киев : Тип. Ун-та св. Владимира АО печ. и изд. дела Н.Т. Корчак-Новицкого, 1916. – 136 с.; 8º. – На правах рукопису [180].

Лишковський Євген Федорович (14.07.1890 – 16.09.1914, м. Брест-Литовськ, нині м. Брест, Білорусь, похований на Байковому кладовищі в Києві) – помічник присяжного повіреного. Доброволець Першої світової війни, рядовий 70-ї артилерійської бригади. Помер внаслідок поранення в бою під Старим Замостям.

800. Назаревский А. Памяти высокопреосвященного Флавиана, митрополита Киевского и Галицкого 4-го ноября 1915 года / А. Назаревский. – Симферополь : Типография Таврического губернского земства, 1916. – 36 с.

Храповицький 2 5/158 (Відділ іст. колекцій: Б-ка КПЛ)

Назаревський Олексій Єгорович (Георгійович) (рос. Алексий Назаревский) (1850–?) – священник, педагог, громадський діяч. Випускник Санкт-Петербурзької духовної академії. Викладав у духовних і світських навчальних закладах. Від грудня 1878 р. служив у кафедральному соборі м. Сімферополя. Член ТУАК (1896). Страчений більшовиками.

801. Назарук О. Слідами Українських Січових Стрільців / др. Осип Назарук ; вид. Союза Визволення України. – Львів : З друкарні Наукового Товариства імени Шевченка, 1916. – 154, (4) с. : іл. – 8°. – [Надруковано 3000 примірників.]

НБУВ: РЛ 4271; УНД 161

ЛННБУ: И 661.345; В 5518; РЛ 4139у

Про автора див. № ???.

1915 р. Закарпаття. Книжка містить щоденник вражень автора від перебування в коші Українських січових стрільців, дислокованим під Мукачівським замком, а також записи оповідей стрільців про воєнні події

[180] РНБ: 34.105.3.15

Першої світової війни, учасниками яких вони були. Видання ілюстроване портретними та сюжетними світлинами.

Зміст: Вступ; I. В дорозі до Січового Коша; II. Перші враження з Січового Коша; III. Один з тих, що боролися на горі Маківці; IV. Три справоздання трьох інтеліґентів; V. Оповіданнє мого малого товариша; VI. Як наш четар відібрав від польських леґіоністів 260 гуцульських хлопців; VII. Золочівець в битві під Синевідськом; VIII. Гуцульська відвага і любов до гарного оружя; IX. Яка найвигіднійша форма для списування вражінь і думок?; X. Оден з роду Шкрібляків; XI. В мраці і болоті; XII. На нашій не своїй землі; XIII. Щастє; XIV. Зі Львова до Страбичева; XV. Ах!; XVI. Український шляхтич-стрілець; XVII. Гумор і сатира в Січовім Коші; XVIII. Що говорить Головна Книга У.С.С.?; XIX. Пращаннє; Кінцеве слово. (Майже всі глави мають свій зміст на початку; деякі з глав датовані.)

802. Петров Н. Воспоминания о высокопреосвященнейшем Димитрии [Михаиле Георгиевиче] (Ковальницком), архиепископе Херсонском и Одесском [бывшем ректоре Киевской духовной академии (Род. 1839. Ум. 3 февр. 1913 г.)]. – Одесса : Тип. Епарх. дома, 1916. – 43 с. ; портр. – Відб. з: Херсонские епархиальные ведомости. – 1916. – № 10. – С. 204–208; № 11/12. – С. 221–226; № 13. – С. 455–459; № 14/15. – С. 485–488; № 16. – С. 509–512; № 17/18. – С. 520–523; № 19/20. – С. 546–553; № 21/22. – С. 579–589. (Отд. неофиц.). [181]

Про автора див. № ???. Колега М. Г. Ковальницького в КДА.

1863–1865, 1870–1902. М. Г. Ковальницький як студент КДА. Спільна з ним служба в КДА (1870–1902). Науково-педагогічна діяльність Ковальницького як професора, його особистість, погляди, стосунки з оточенням, з автором. Постриг у ченці з ім’ям Димитрія (1895) і призначення Ковальницького інспектором академії. Його адміністративна діяльність, загострення стосунків зі студентами, замах на його життя (1897). Призначення архімандрита Димитрія ректором КДА (1898) і його хіротонія в єпископа. Епізоди академічного життя. Залишення Димитрієм академії. В кінці тексту – уривок з листа архієпископа Димитрія автору.

Димитрій (світське ім’я Ковальницький Михайло Георгійович, 23, за ін. даними, 26.10.1839, с. Вереси Житомирського пов. Волинської губ. – 03.02.1913, Одеса) –релігійний діяч, педагог, духовний письменник та церковно-громадський діяч. Закінчив Волинську духовну семінарію (1859), навчався в КДА (1863–1867). Працював у КДА: викладач (1867), екстраординарний професор (1878), завідувач кафедри давньої та нової загальноцерковної історії (1884), заслужений екстраординарний професор (1892), інспектор (1892), ректор (1898–1902). Єпископ Чигиринський, вікарій Київської єпархії (1898), єпископ Тамбовський і Шацький (1902), архієпископ Казанський та Свиязький (1903), архієпископ Херсонський і Одеський (1905). (Православная энциклопедия: https://www.pravenc.ru/text/178161.html; Вікіпедія: https://uk.wikipedia.org/wiki/Димитрій_(Ковальницький))

[181] РДБ: FB P 110/670, FB 20 82/99

803. Прохаско О. П. Загробная исповедь : (памяти А. К. Закржевского) / Ольга Прохаско. – Киев : Славянская тип., 1916. – 45 с.

НБУВ : ВС 37676

Прохасько Ольга Петрівна (1865 – 27.05.1936, м. Ірпінь, нині Бучанського р-ну Київської обл.) – журналістка, редакторка, громадська діячка. Видавчиня журналу «Огни» (Київ, 1911–1913). Секретарка Київського релігійно-філософського т-ва.

Закржевський Олександр Карлович (09(21).05.1886, Київ – 30.05(12.06).1916, там само) – літературний критик, прозаїк, філософ. Самоук. Співпрацював з багатьма журналами, виступав з лекціями. Член Київського релігійно-філософського т-ва (1912).

1911–1916. Київ. Розповіді про зустрічі з О. К. Закржевським. Дитинство та юність О. К. Закржевського (за його власними спогадами). Зовнішність, риси характеру, уклад життя О. К. Закржевського. Літературна творчість. Співпраця в «Огнях» та інших філософських журналах. Релігійно-філософські погляди, духовні пошуки, діяльність у Київському релігійно-філософському т-ві. Історія хвороби, похорон О. К. Закржевського. Текст містить уривки з листів О. К. Закржевського авторці. Без змісту.

804. Різниченко В. Батуринський шлях : уривок з дорожніх споминів «В резиденції Гетьмана Мазепи» / Вас. Різниченко. – Київ : Друк. Славянська, 1916. – 12 с. – На тит. арк. та обкл. епіграфи з вірша І. С. Мазепи та нар. приказок.

НБУВ: Во 303481, В 089579

Різниченко (Різников) Василь Федорович (псевдоніми та криптоніми: Задніпрянець, Порожній, Проїзжий, В. Р., Р. В., В. Ас., А. В. та ін.; 16(28).01.1892, м. Конотоп, нині Сумської обл. – 17.07.1938, Київ) – історик-просвітянин, публіцист, видавець, бібліограф, демограф, громадський діяч. Навчався в Київському політехнічному, Київському комерційному, Київському археологічному ін-тах. Публікував нариси з краєзнавства та сторії козацько-старшинської державності, життєписи українських діячів і бібліографічні покажчики. Репресований (страчений).

1910. Біля Батурина. Опис Батуринського шляху та місцевості, де знаходилася резиденція гетьмана І. Мазепи (зруйноване село Гончарівка). Короткі згадки про історичні події, пов’язані з місцевістю, зокрема про Батуринське повстання 1708 р. Опис залишків палаців, парків, садів, які належали свого часу І. Мазепі, В. Кочубею, К. Розумовському. Книжка поділена на невеликі глави без заголовків, змісту немає; наприкінці тексту зазначено, що уривок узято з дорожніх споминів, надрукованих в № 144–152 газ. «Діло» за 1914 р.

805. Самарин М. П. Ученические журналы : Посвящается памяти Ю. Чернявского: [Докл., чит. 28 янв. 1916 г. в Пед. отд. ист.-филол. о-ва при Харьков. ун-те]. – Харьков : Тип. «Печат. дело», 1916. – 21 с.; 8°. – Відб. із журн.: Наука и школа. – 1915. – № 3. – С. 287–305. (Папка № 184)

НБУВ : Айзеншток 10024/30

Самарін Михайло Павлович (1888–1948) – літературознавець, працював у галузі російської і західноєвропейської літератури. Професор Харківського ун-ту. Батько літературознавця Романа Михайловича Самаріна (1911–1974). Друг літературознавця Олександра Івановича Білецького (1884–1961).

806. Синькевич Ф. Н. Паломничество в Чернигов / свящ. Феодор Синькевич. – [Київ], ценз. 1916. – 4 с. – [Автор указан в конце текста] [182].

Синькевич Феодор (світське ім'я Федір Миколайович) – священник Київської єпархії. Навчався на історико-філологічному ф-ті Ун-ту св. Володимира в Києві та в КДА (від 1906 р.).

807. Флоровский А. В. Памяти Льва Степановича Мацеевича : (†17-го ноября 1915 г.) / А. В. Флоровский. – Одесса : Тип. «Славянская» Е. Хрисогелос, 1916. – 16 с. : портр.; 4°. – Відб. із: Зап. Имп. Одес. о-ва истории и древностей. – 1916. – Т. 33 (Протокол № 447). – [В конце текста: Ант. Флоровский]. – Режим доступа: https://viewer.rusneb.ru/ru/000199_000009_004214466?page=1&rotate=0&theme=white; https://viewer.rsl.ru/ru/rsl01004214466?page=1&rotate=0&theme=white [183]

Флоровський Антоній Васильович (01.12.1884, Єлисаветград, нині Кропивницький – 27.03.1968, Прага) – історик, славіст. Випускник Новоросійського ун-ту (1908). Магістр російської історії (1916). Викладач середніх та вищих навчальних закладів в Одесі. У 1922 р. вимушений виїхати за кордон. Викладав, зокрема, у Карловому та Слов'янському ун-тах (Прага). Доктор історичних наук (1936; 1957 звання підтверджено). Рідний брат історика, богослова, священника Георгія Васильовича Флоровського (1893–1979).

Мацієвич Лев Степанович (18.02(02.03).1843, с. Безпечна Уманського пов. Київської губ., нині Жашківського р-ну Черкаської обл. – 17(30).11.1915, Одеса) – історик Церкви, джерелознавець, філолог, археолог, фольклорист, бібліофіл. Випускник Київської духовної семінарії (1863) і КДА (1867). Магістр богослов'я (1870). Дійсний член богатьох товариств.

1843–1915. Стислий опис років навчання Л. С. Мацієвича, більш детальний – його професійної діяльності (кандидатство на посади, служба в Кишинівській духовній семінарії). Особисті проблеми, стан здоров'я, коло спілкування. Характеристика наукових зацікавлень і діяльності Л. С. Мацієвича (за його друкованими працями, листуванням, особистими паперами).

[182] РНБ: 34.104.3.361

[183] РНБ: 37.63.3.42

808. Шаравский М. А. Воспоминание об архиепископе Никаноре (Бровковиче). †27 декабря 1890 г. : Реферат прот. Одесской Покровской церкви Мелетия Шаравского, предлож. им в торжеств. собр. Одес. епарх. Свято-Андреевского братства, происходившем 27 дек. 1915 г. в архиерейских покоях по поводу исполнившегося 25-летия со дня кончины бывш. архиеп. Херсоно-Одесского Никанора / М. Шаравский. – Одесса : Изд. Одес. епарх. Свято-Андреев. братства, 1916. – 35 с., 1 л. портр. [184]

Шаравський Мелетій Аркадійович – священник. Випускник КДА зі ступенем кандидата богослов'я (1885). Наприкінці 1880-х рр. – помічник інспектора Одеської духовної семінарії. Пізніше – протоієрей Покровської церкви в Одесі (є свідчення, що він служив у ній у 1904 та 1916 рр.). Член «Просвіти». Один із засновників в Одесі українського церковно-релігійного руху. Емігрував, у 1920-х рр. жив у Парижі.

Про архієп. Никанора див. № ???.

1887. Представлення Никанору. Візити архієпископа до семінарії, зустрічі з ним автора.

1917

809. Горелик И. А. Потемкинские дни: (Со слов вепнувшихся участников потемкинсокй трагедии): Воспоминания потемкинцев / И. А. Горелик. – Одесса : [«Одесские новости»], 1917. – 15 с.

НІБУ: 9(с)173 Г68

Горелик Ілля Абрамович – журналіст, кореспондент ліберальної газети «Русское слово». Під час подій знаходився в Одесі.

Про підготовку та хід повстання на броненосці «Потьомкін» за розповідями матросів - потьомкінців, які повернулися в Росію.

810. Грушевський М. С. Українська Центральна Рада й її Універсали. Перший і другий / М. С. Грушевський. – 2 вид., доп. – Київ, 1917. – 16 с. http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0007998

НБУВ: ВА600811; Маслов 2208

Грушевський Михайло Сергійович (псевдоніми – М. Заволока, Михайло Заволока, М. Сергієнко, Хлопець; 29(17).09.1866–24.11.1934) – історик, організатор української науки, літературознавець, соціолог, публіцист, письменник, політичний, громадський і державний діяч. Дійсний член Історичного товариства Нестора-літописця (1890), Наукового товариства імені Шевченка (1893), член українсько-руського педагогічного товариства у Львові (1894), член-кореспондент Краківської АН (1895), член археографічної комісії Московського археологічного товариства (1900), член Одеського

[184] РНБ: 34.104.2.210

товариства історії та старожитностей (1901), дійсний член Чеської АН (1914), дійсний член ВУАН (1923) та АН СРСР (1929). Чоловік М. Грушевської, син С. Грушевського, брат О. Грушевського, Г. Шамрай (Грушевської).

Коротка розповідь Михайла Грушевського про перший етап діяльності Української Центральної Ради та затвердження Першого і Другого універсалів. Автор оцінює події з політичної та історичної точок зору.

Зміст: 1. Переднє слово. 2. Як зложилася Українська Центральна Рада. 3. Організаційна робота Української Центральної Ради. 4. Всеукраїнські зїзди і поповнення У. Ц. Ради. 5. Як У. Ц. Рада шукала порозуміння з Центральним Рос. Урядом. 6. Як поставився Центр. Рос. Уряд до домагань Українського народу. 7. Як стрів се Українській народ. 8. Перший Універсал Української Центральної Ради. 9. Що сказала Ц. У. Рада в Унїверсальї. 10. Як порозумівся Ц. Рос. Уряд з У. Ц. Радою. 11. Другий Універсал Української Центральної Ради.

811. Дзіковський В. Коло Потутор / В. Дзіковський. – Відень : накладом Центральної Управи Українських Січових Стрільців. З друк. Адольфа Гольцгавзена у Відні, 1917. – 32 с.

https://chtyvo.org.ua/authors/Dzikovskyi_Vasyl/Kolo_Potutor/

НБУВ: АО 257011; колек. Грінченко

Дзіковський Василь (1893, с. Дахнів, нині Люблін. воєводства, Польща – листопад 1918, Львів) – журналіст, військовик. Закінчив українську гімназію у Перемишлі (під час навчання входив до Драгоманівського гуртка), протягом 1912–1914 рр. вивчав історію у Львівському університеті. У серпні 1914 р. вступив добровольцем до лав УСС, брав участь у боях, у вересні 1917 р. був поранений. У квітні 1918 р. відвідав Київ у складі делегації УСС до Київської групи Січових стрільців. Співпрацював зі стрілецьким журналом «Шляхи», стрілецьким календарем-альманахом на 1917 р., газетою «Діло», «Українське слово». Загинув під час вуличних боїв з поляками, похований на території Національного університету «Львівська політехніка».

Опис боїв Легіону УСС біля с. Потутори в 1916 р. очима сучасника.Селище Потутори, що лежить на південний захід від Бережан (сучасна Тернопільська область), та невисока, всього лише 399 метрів над рівнем моря, гора Лисоня, до Першої світової війни невідомі практично нікому, окрім хіба що жителів Бережанщини, у 1916-му стали символом героїзму і звитяжності. З Лисонею пов’язана одна з найбільших битв на теренах Галичини, в якій взяв участь Легіон Українських Січових Стрільців. Без змісту

812. Драгоманов М. П. Автобіографія / М. П. Драгоманов; [Пер. І. Лановий]. – Київ : Видавн. Т-во "Криниця". Військ. Друк. "Герольд", 1917. – 59, [4] с. http://www.rare.univ.kiev.ua/ukr/showbook/showbook.php3

НБУВ: АО145441; Айзеншток № 7069; Попов 2135; РЛ №4814 Компакт 1-13; РЛ №2428

НБ ім. М. Максимовича: 902 Драг

Драгоманов Михайло Петрович (псевдоніми – Кирило Василенко, Волинець, М. Галицький, М. Гордієнко, П. Кузьмичевський, П. Петрик, М. Толмачов, Українець, Чудак та ін.; 30(18).09. 1841–02.07(20.06).1895) – громадський та політичний діяч, історик, філософ, публіцист, фольклорист, літературознавець.

1841-1889 рр. Про М. П. Драгоманова, автобіографія. Без змісту

813. Кибальчич Н. К. З моїх спогадів: Як я колись й собі хотіла писати історію / Н. К. Кибальчич. – Львів : [Виданє Укр. Пед. Т-ва]. Друк. Наук. Т-ва ім. Шевченка, 1917. – 32 с.: іл. – (Виданє Укр. Пед. Т-ва; Ч. 173). https://chtyvo.org.ua/authors/Kybalchych_Nadiia/Spohady_kota_Syvka_zbirka_vyd_1993/ у збірці за 1993 р. с. 34-56

НБУВ: В0306555; В 2434/И 173

Кибальчич Надія Костянтинівна (псевд. і крипт.: Надія К., Н. К., Н. Максименко; 26. 04(08. 05). 1878, м-ко Ясногород, нині село Романів. р-ну Житомир. обл. – 06(19). 09. 1914, м. Кагарлик, нині Київ. обл., похов. у с. Трипілля, нині Обухів. р-ну Київ. обл.) – письменниця. Дочка Н. М. Кибальчич, онука Матвія Номиса.

Спогади авторки про дитинство (більш художнє оповідання, не наукове). Без змісту.

814. Короленко В. Г. Война, отечество и человечество: (Письма о вопросах нашего времени) / В. Г. Короленко. – Киев : Изд. подотд. Всерос. зем. союза. Ком. Юго-Зап. фронта, 1917. – 55 с. http://i.irklib.ru/txt/0302176_korolenko_vojna-otechestvo_1917/toc/ http://az.lib.ru/k/korolenko_w_g/text_1917_voyna.shtml

НБУВ: А0117209

Короленко Володимир Галактіонович (15 (27) липня 1853, Житомир, Волинська губернія, Російська імперія – 25 грудня 1921, Полтава, Полтавська губернія, Українська СРР) – російський письменник українсько-польського походження, журналіст, публіцист, літературний редактор та громадський діяч.

Про Першу Світову війну. Є зміст. І Замість вступу; ІІ Війна всіх проти всіх. Сім’я, рід, область, батьківщина; ІІІ Любов до Батьківщини; ІV Війна всіх проти всіх між народами; V Мрія про вічний мир і соціалізм; VI Інтернаціонал і батьківщина; VII Передвісники великої війни. Базельський з’їзд; VIII Війна - трагедія; IX Туга про світ і російський мирний заклик; X Батьківщина і людство. Урок російської революції.

815. Кронтовский А. А. Curriculum vitas: [Список печ. Трудов] / А. А. Кронтовский. – Киев : Тип. Н.Т. Корчак-Новицкого], 1917. – 4 с.

НБУВ: Ви23114 (з каталогу)

Кронтовський Олексій Антонович (Антонінович) (12 (24) березня 1885, Пенза – 15 серпня 1933, Київ) – український лікар-патолог, доктор медицини (1917 р.), професор (1921 р.).

816. Лозинський М. М. Ті, що від нас відійшли: Посмертні згадки / М. М. Лозинський. – Львів : Друк. Ставропиг. Ін-та під упр. Ю. Сидорака, 1917. – 53, [4] с. – (Літ.-Наук. Б-ка; Ч. 162).

НБУВ: АО48209

Лозинський Михайло Михайлович (псевдоніми, криптоніми: Закордонний, М. Л., М. М., Л-кий, М. та інші; 30 червня 1880, с. Бабин-Зарічний, Калуський район, Івано-Франківська область – 3 листопада 1937, розстрільний полігон НКВД СРСР, урочище Сандармох, нині Медвеж'єгорський район, Республіка Карелія, РФ) – український публіцист, політичний діяч, дипломат, правознавець, біографіст, літературознавець, перекладач, театральний критик.

Про Романа Сембратовича, Михайла Коцюбинського, Костя Паньківського та ін. Зміст: Роман Сембратович (с. 5-11); Михайло Коцюбинський (с. 12-18); Леся Українка (с. 19-23); Кость Паньківський (с. 24-27); Ярослав Федорчук (с. 28-31); Ярослав Весоловський (с. 32-42); Євген Олесницький (с. 43-53).

817. Назарук О. Над Золотою Липою. В таборах Українських Січових Стрільців / О. Назарук. – Друге видання. – Відень: Накладом Української Боєвої Управи, 1917. – 104 с. – (Бібліотека Української Боєвої Управи, ч. 2). https://chtyvo.org.ua/authors/Nazaruk/Nad_Zolotoiu_Lypoiu/

Назарук Осип Тадейович (31 серпня 1883, Бучач або Язловець, нині Тернопільської області – 31 березня 1940, Краків) – український громадський і політичний діяч, письменник, журналіст, публіцист.

Спогади автора. Про історію Українських Січових Стрільців. Є зміст. I. До фронту над Золотою Липою. II. Чотири кільометри від боєвої лінії. III. В таборі I-го куріня У. С. С. IV. В таборі II-го куріня У. С. С. V. Як I-ий курінь У. С. С. опускав свій табор. VI. На прощаннє берегів Золотої Липи.

818. Резников Л. Я. 1905 г. Севастополь, Черноморский флот и лейтенант Шмидт: Речь (по воспоминаниям), сказ, в Народных собраниях гг. Севастополя, Симферополя и Одессы в апр. и мае 1917 г. - В кн.: Резников Л. Я. Лейтенант Шмидт... Симферополь, 1917, с. 1 - 24.

Резников Л. Я. - присяжний повірений.

24 липня 1905 – 6 березня 1906. Судовий процес над учасниками повстання на "Пруті". Знайомство автора із П. П. Шмідтом. Виступи П. П.

Шмідта на мітингах, перший арешт та звільнення. Відношення його до повстання. Спроби врятувати життя П. П. Шмідта. Суд над ним та вирок.

819. Садовський М. Спомини з Російсько-Турецькоі війни 1877-1878 р. / М. Садовський – Київ : Видавн. Т-во "Час". Друк. Т-ва "Час", 1917. – 87 с. https://chtyvo.org.ua/authors/Sadovskyi/Spomyny_z_rosiisko-turetskoi_viiny_1877-1878/

НБУВ: (зал дисертацій) 1917/С143 (на обкладинці В728И);

НБ ім. М. Максимовича: 8ут Садо

Садовський Микола Карпович (справжнє прізв. – Тобілевич; 18(06).03, за ін. даними 13 (01). 12.1856–07.02.1933) – актор, режисер, театральний діяч, письменник. Брат І. Карпенка-Карого, М. Садовської-Барілотті, П. Саксаганського.

Спогади автора про Російсько-турецьку війну 1877-1878 рр. Без змісту.

820. Семешко Гр. Ф. В часи війни (Хроніка засланців на Сибірі) / Гр. Ф. Семешко. – Виданє Української Федерації Соціялістичної Партії. З друкарні газети «Робітник», 2335 w. 11-th Street, Cleveland, Ohio. – 1917. – 88 с. З портретом.

НБУВ: В17422И нижче через риску 11914, УНД № 463 (комп. 1-10)

Семешко Григорій Ф.

Спогад автора за 1915 р. Поїздка до Томська, про заслання людей до Сибіру. Без змісту

821. Спомини з тернової дороги Преосвященного митрополита Андрея Шептицького. – Львів: Накладом Т-ва св[ятого] Апостола Павла. Друк. Наук. Т-ва ім. Шевченка, 1917. – 64 с. – (Вид. Т-ва св[ятого] Апостола Павла; Ч[исло] 16).

ЛННБУ ім. В. Стефаника: РЛ 11273У

822. Спомини з терневої дороги Преосвященного Митрополита Андрея Шептицького. – 2-е вид., допов. – Львів : Накладом Т-ва св[ятого] Апостола Павла. Друк. Наук. Т-ва ім. Шевченка, 1917. – 64 с. – (Вид. Т-ва св[ятого] Апостола Павла; Ч[исло] 17).

ЛННБУ ім. В. Стефаника: РЛ 14485

823. Студинський К. Й. Сповідь Відступника / подав Кирило Студинський. - Львів : [б. в.], 1917. - 20 с.

Бібліотека Києво-Могилянської академії, бібліотека рідкісних цінних видань колекція Білоконь С. І. 821.161.1-94(477)

Студинський Кирило Йосипович (псевдоніми і криптоніми – Батько, В. Кость, Вікторин Кость, Гарбуз Іван, Замора Федір, Зорян, І. Лаврін, К. Вікторин, К. Зорян, Кість В., Колька, Кость В., Лаврін, Лаврін І., Лаврін Іван, Лівобічний, Літописець, Люнин К., Не-Маковей, Не плазун, але й без трону, Осипович Віктор, Осипович Кость, Провінціал, Редакція "Руслана", Гр. Нар., Григ. Нар., З-, К., К.Є., К.Л., К.П., К.С., Л.Ж.М., Ф.З., П-н.; 04.10.1868 – червень 1941) – філолог-славіст, літературознавець, мовознавець, фольклорист, письменник, громадський діяч. Професор (1900). Дійсний член Наукового товариства імені Шевченка (1919), голова НТШ (1923-1932), академік ВУАН (з 1929 по 1933), академік АН УРСР (з 1939).

Зміст: Сповідь Відступника / подав Кирило Студинський ; Изъ моего прошлаго / Л. М. Цыбикъ.

Структурно книга складається зі спогадів о. Луки Матвійовича Цибика (1829?-1910) "Изъ моего прошлаго" та вступної статті (с. 1-5) до цих спогадів доктора Кирила Студинського. Кирило Йосипович Студинський аналізує життя та діяльність автора спогадів Луки Цибика, назвавши їх "Сповіддю Відступника". О. Лука Цибик – православний протоієрей, хоча закінчив католицьку духовну семінарію у Відні. Сповідь написана у 1893 році, причиною її написання стало усунення о. Цибика з варшавської парохії при церкві Успіння і перенесенню його до міста Радом. Кирило Студинський вважає такі події з галицьким емігрантом у Варшаві 19 ст. цілком закономірними. І ставить за мету, щоб книга стала "пересторогою для грядучих поколінь в Галичині, чого можуть надіятись від Росії".

824. Фатеев А. Н. Максим Ковалевский: (К годовщине смерти), 1851–1916 / А. Н. Фатеев. – Харьков : Тип. «Печат. дело», 1917. – [2], 94, [1] с., 7 л. портр. http://elib.shpl.ru/ru/nodes/67556-fateev-a-n-maksim-kovalevskiy-k-godovschine-smerti-1851-1916-harkov-1917

НБУВ: В 0303071; В031270

Фатєєв Аркадій Миколайович (рос. Фатеев Аркадий Николаевич, 1872, Курська губернія - 1952) - російський вчений-правознавець, професор.

Про Максима Максимовича Ковалевського (08.09(27.08).1851–05. 04(23.03).1916) – соціолог, правознавець, історик, етнограф, громадський та державний діяч. Є зміст. І Життя М. М. Ковалевського в його різні періоди; ІІ Пращури і батько; ІІІ Мати; IV Спадкові і культурні впливи; V Дошкільне виховання і освіта; VII Підготовка до професури; VIII Професура і виддалення від неї; IX М. М. Ковалевський в теорії права; X М. М. Ковалевський - видатний вчений.

825. Федорченко С. З. Народ на войне. Фронтовые записи / С. З. Федорченко. – Киев : Изд. подотд. Ком. Юго-Зап. фронта. Тип. Всерос. зем. союза, 1917. – 140 с. http://elib.shpl.ru/ru/nodes/17849-fedorchenko-s-z-narod-na-voyne-frontovye-zapisi-kiev-1917

НБУВ: В16694; В228492

НБ ім. М. Максимовича: 8рф Федо

Федорченко Софія Захарівна (1880-1959) - російська письменниця.

1915-1916 рр. Матеріали, які зібрала авторка на фронті. Про картини битв, побут війни, домашній побут, політику, любов, релігію та ін. Без змісту.

826. Штерн С. Ф. Десятилетие к[онституционно]-д[емократической] партии в Одессе: Клочки воспоминаний / С. Ф. Штерн. – [Одесса] : Тип. газ. «Одес. листок», 1917. – [2], 14 с. – Відб. із газ.: Одес. листок. – 1915.

НБУВ: РЛ № 8756; на самій книзі є шифр В 21168 И

Штерн Сергій Федорович (1886, Одеса - 20 вересня 1947, Курбевуа, під Парижем, пох. на Новому скарб.) - адвокат, журналіст і літератор, російський громадський діяч. Член конституційно-демократичної партії, голосний Одеської міської думи. Безпосередній учасник, свідок та очевидець Громадянської війни у Росії. В еміграції з 1919 року.

1905–1907 рр. Про створення конституційно-демократичної партії в Одесі в грудні 1905 р., її діяльність, про її членів. Без змісту.

Іменний покажчик

А. П.
Амічіс (Де-Амичис Эдгонд)
Аболенський І. (Аболенский И. А.)
Абрамов Н.
Абрамфрер С.
Аваліані С. Л.
Авмросій (світське Полянський О. О.), церковний діяч
Авраамий Палицын
Авсенєв П. С.
Авчинников О. Г.
Азбель Г. З.
Айвазовський І. К.
Акинфієв І. Я. (Акинфиев И. Я.)
Аккерштейн А. И.
Аландский П. И.
Александр Македонский
Александрович М. М. (псевд. Мітко Олелькович)
Алексеєв П. П. (Алексеев П. П.)
Алексєєв Е. І.
Алексєєнко М. М. (Алексеенко М. М.)
Алексий, иеромонах
Алеппський П. (Алеппский П., Алепський, Халебський П.), архідиякон
Алфёров Н.
Алчевська Х. Д.
Алчевська Х. О.
Алчевський О.
Амвросий, митрополит
Амвросій (світське Ключарев О. Й., Амвросий (Ключарев) А. И.), єпископ
Амфітеатров А.
Амфітеатров Я. Г., архієпископ Антоній
Анастасія Київська (Олександра Фредеріка Вільгельмівна, Олександра Петрівна, княгиня), монахиня
Андреевский И. Е.
Андреєвський Е. С.
Андреєвський І. С. (Андреевский И. С.)
Андрєєв В.
Андрєєв Л. М. (Андреев Л М.)
Андріївський М. Є.
Андрохович К.
Анісімов О. В. (рос. Анисимов А. В.), протоієрей
Антоний, старець
Антоній, отець

Антонін (Антонин; криптонім : А., А.А. ; псевд. Поклонник, Ал. Орестов, світське Капустін А. І. (Антонин, Капустин А. И., псевд. Поклонник), архімандрит
Антонов І. А.
Антонович В. Б.
Апостол Д.
Апраксин В. А.
Апраксін С. А.
Апраксін Ф. М. (Апраксин Ф. М.)
Аракчеєв О. А., граф
Ардаллион Каллистратов
Арендт М. Ф.
Арсеній (Арсений, світське Москвін Ф. П.), митрополит київський
Арсеній (світське Брянцев О. Д.), архієпископ
Арсеній (світське Стадницький А. Г.), єпископ
Артемівський-Гулак П. П.
Артемовський С. С.
Артемонович А. Ф.
Аскоченський В. І.
Асотський М. М.
Атаманюк В.
Атлас Д. Г.
Афанасий-Агапит
Афанасьева Л. Л.
Афанасьєв Г. (Ю.) О.
Афанасьєв Р. Г.
Афанасьєва Л. Л. (Афанасьева Л. Л.)
Ахрамовіч І.

Б-чь Е. В.
Бабенко В. О.
Бабецький Ю. М. (псевд. Е. М. Б.)
Бабухін О. І.
Багалій Д. І. (Багалей Д. И.)
Багратіон П. І.
Багрій Ф. (Багрий Ф.), диякон
Базилевич В.
Базилевич П.
Бакай Є. І.
Бакай П. Я.
Балабин
Баласогло О. П. (псевд. Белосоколов А.)
Балдинський І.
Балика Б. (Божко)
Балинський (Балінський) І. М.

Бальмонт К.
Балясний Я.
Барвінок Г.
Барвінська Е.
Барвінський В. Г. (псевд.: Василь Барвінок, Ришмидинов)
Барвінський М.
Барвінський О. Г. (псевд.: Подолянин, Австрієць, Verax та ін.)
Барвінський Ос. Г.
Барзилович Г., священик
Барятинський А. І.,
Батаровский
Батеньков С. Г.
Батлер Ж. Е. (дівоче Грей)
Бачинський В. (псевд. Котлович В.)
Бачинський Ю.
Беднарський К.
Безак О. П.
Безбородко І. А.
Бездольний П. Г.
Бездон
Белей І.
Бенике Л. А.
Беннигсен Л. Л. (Левін Август Готліб Теофіл фон Беннігсен Беннигсен Леонтий Леонтьевич)
Березіна К. Д.
Беренштам В. Л.
Берндт Е.
Берндт Ю.
Бернов М. О.
Бертенсон В. О.
Бертенсон Й. В.
Бестужев О.
Бєлоусов І.
Бибельські, рід
Бибиков
Бичихін О. О. (Бычихин А. А.)
Бібіков Д. Г.
Білецький Г.
Білецький О. І.
Білий В. Ф.
Білик І. (справжнє Рудченко І. Я.)
Білімович О. Д. (Билимович А. Д.)
Білімович А.
Білоус М. І.
Білоус Т. (Ф.) І. (псевд. Іванович Ф.)

Білоусенко О. [Лотоцький О.Г.]
Блан Л. (Louis Blanc)
Близнін Г. Я. (Близнин Г. Я.)
Блудова, графиня
Бобрецький М. В.
Богацький П.
Богданов М. П.
Богданович Иван
Богданович Ип.
Богданович Л. О. (криптонім Л. А. Б.)
Богданович С. Н., священник
Богомолов О. І. (Глебов-Богомолов О. І.)
Богословский П.
Богров (Бехарав) Г. І.
Богров М.
Бодянський (згадується як старший в анотації, без ініціалів) с. 121
Бодянський П. І.
Божовський Г.
Бонне Б.
Бордонос Ф. Є., протоієрей
Борзаковский П. К.
Борисенко Н.
Борковський О. М.
Бороздин А. М.
Бороздна М. П.
Борона А.
Боткін Я. О.
Бочков Д. П.
братья Байковы
Бредіхін Ф. О.
Брик І. С.
Бродович Т. (Ф.) (псевд. И-тов), архіпресвітер
Брояковський С. С., священник
Брун П. К.
Брун Ф.
Бугославський Г. К.
Будяк Ю. Я.
Буженицький І.
Бузескул В. П.
Буйницький І. А.
Булатов О. М.
Булгарін Ф. В.
Бульба А.
Бунин Н., протоієрей
Бурега В. В.

Буслаєв Ф. І.
Бутырский
Бучинський М. О.

В. А.
В. М., семінарист
В. Н. Горбатовский
В. Ч.
В’ячеслав, монах
Вагнер А.
Вазов І. М.
Валова О.
Валуєв
Вальтер В. Г.
Валявская П. Ю.
Варлаам (світське Денисов В. П.), архієпископ
Варнеке Б. В.
Варсонофій (Вавілов В.), ієросхімонах
Василевський Ф. О. (псевд. Софрон Круть)
Васильєвський (Василевський) В. Г. (Васильевский В. Г.)
Васильчиков І. І.
Васильчиков П. О.
Вахнянин А. (Н.) К.
Вашкевич Г. С.
Венгеров
Венгжин М. (Угрин-Безгрішний М.)
Венедиктов А. С.
Веніамінов Г. І. (Вениаминов Г. И.), протоієрей
Вербицький А. А. (Вербицкий А. А.)
Вербицький Е. В.
Вересаєв В. В.
Верзилов А. В.
Веселовський О. М.
Веселовський Я.
Ветухов А. В.
Викторов А[лександр]
Вирен Р. Н.
Вирубов П. О. (Вырубов П. А.)
Виталий, єпископ
В-івна О.
Вілінський С. Г.
Вільгельм II
Віссаріон (Толмачёв В. М., чернече Виссарион), ієросхімонах
Вітгефт В. К.
Вітман А. П. (Витман А. П.)

Вітмер О. М.
Вітте С. Ю.
Вітте Ф. Ф.
Владикіна У. І.
Владимир
Владимирський А. В.
Владімірский С. О., протоієрей
Владыкина У. И. (до шлюбу Зуйченко)
Воробкевич Г. І.
Воробкевич С. І.
Вовк-Карачевський В. Н.
Возняк М. С.
Войнич-Сяноженцький С.
Волк-Карачевський Г. Н.
Волк-Карачевський Н. Н.
Волошин М.
Волховський Ф.
Вольский с. 121
Вольський Є.
Волянський А.
Воронець Є. М.
Воронов А.
Воронов О. Д.
Воронцов М. С.
Воронцов С. М.
Воронцов, граф
Воронцова Е. К.
Воронцова Л. Д.
Воронцова Є. К. (урожена Браницкая), графиня
Ворцель
Воскресенська Г. І.
Воскресенський О. М.
Вырубов Н. А.
Вязовик

Гавриил, архієпископ
Гавриїл (Воєводін), (світське ім’я Воєводін Григорій Дмитрович, архієпископ
Гавриїл (світське Розанов В. Ф.) (Гавриил), архієпископ
Гаврилко
Газис Д.
Галабутський Ю. А.
Галаган Г. П.
Галаган І.
Галаган К. В.
Галант И. В.

Галушкин
Галушко Б.
Галушко І. Я., священник
Галущинський М.М.
Ганка В.
Гапон Г.
Гардгаузен В.
Гаркуша
Гаруллі В.
Гаршин А. Г.
Гаршин В. М.
Гаттенбергер К. К.
Гдешинський П. С.
Геєвський С. Л.
Гейда О.
Гейм І. А.
Геккер Н. Л.
Гербильский Л. Г.
Геркевич В. Е.
Герсеванов (Гарсеванішвілі) М. М.
Герцен О. І.
Герцог Лоран
Гиркас
Гільденберг О. Є.
Гільденштедт Й. А. (Ґюльденштедт; Johann Anton Güldenstädt; Гильденштедт И. А.)
Гірей М., кримський хан
Главче (Ґлавче) Є. (Г., Ю.) С.
Глаголєв О. (Глаголев А. А., світське Олександр Олександрович) священник, протоієрей
Глінка М.
Гнатюк В.
Горбаля К. Г.
Гоголь М.
Гоголь-Головня О. В.
Годак В.
Голий І.
Головацький Д., парох
Головацький Я. Ф. (псевд. і крипт.: Гаврило Русин; Балагур Яцько; Чепеленко Яцько, Галичанин; Головацький Ярослав; Г-кій; Я.; Я. Г.; Я. Ф.; Я. Ф. Г. та ін.)
Голодельман С. І.
Голоцван К.В.
Голубинский Е. Е.
Голубовський П. В.
Голубчик І.

Гольденберг Н. А.
Гонта І.
Гончаренко А. (Agapius Honcharenko, справж. Гумницький А. О.), священник
Гончаров І.
Гопцус П. Й.
Горбатовский В. Н.
Горбацевич А. І.
Гордієвський І., священник
Гордієнко, Гордієнко Данило, Пісочинець, Пісочинець Д.)
Гордлевський В. О.
Гордукалов Р. Т.
Горелик І. А.
Горлов И. Я.
Горнюкова Є.
Горняк Н.
Городецький П., митрополит
Горохов Д. В. (чернече ім’я Дометіан), церковний діяч
Горський А. В.
Горський О. В., протоієрей
Горький
Горький М.
Грабар О.
Граве, жандармский полковник
Градовский А. Д.
Градовський Г. К.
Гребенник О.
Гренков Н. М.
Григор’єв С. (Григорьев С.)
Григорій
Григорович В. І.
Григорович І. К.
Гриневичева К.
Гриневський А. Ф.
Гриньов С. А. (Гринёв С. А.)
Грінченко Б. Д.
Грінченко М.
Гроссу Н. С.
Грушевська М.
Грушевський М. С.
Грушевський О.
Грушевський С.
Гудим-Левкович С. Н.
Гулак М. І.
Гулак-Артемовський С. С.
Гумилев Н.

Гурковський С. [Дусанський С.К.]
Гурлянд І. Я.
Гусев Ф .Ф.
Гусляров Л.
Гюго В.

Ґалаґан Г. П.
Ґеців Ю.
Ґордон Патрік Леопольд

Д. Т. [Ткаченко Д.О.]
Драгоманов М. П.
Давиденко В. Ф. (Давыденко)
Давидова О. А. (О.) (Давыдова О. А. (О.)
Давидович Б. С.
Давидович С. Ф.
Давидович Ф. (Т.) С.
Давыдов, князь
Дадешкалиани, князь
Данилич Д.
Дашкевич Н. П.
Дашкевич Я.
де Рибас М. Ф.
де Рибас Х.
Де Рибас А. М.
Девари
Де-Вітте Є. І.
Деля Скаля
Денисов Я. А.
Денисова Е. Г.
Деньщіков
Державин
де-Рибас И.
Дерибас О.М.
де-Рибас Ф.
Де-Роберті П. О. (Роберти П. О.)
Детлов К. К.
Дешка Т. Ю.
Дзіковський В.
Диаманди Н. И.
Дикий А. І.
Димидовський М. М. (Демидовский Н. М.)
Димитрій (світське Ковальницький Михайло Георгійович, єпископ
Димитрій (світське Муретов К. І.), архієпископ
Димитрій (світське Самбікін Д. І.), архієпископ

Діброва І.
Дідицький Б. (Ф.) А.
Дмитриев А. И.
Дмитриев В. Н.
Дмитриев Н. И.
Дмитрів Н. Я. (Дмитрив Н. Я.), священник
Дмитрієв В. І. (Дмитриев В. И.)
Дмитрієв Н. (Н. Дмитриева)
Дмитрієвський О. О. (Дмитриевский А. А.)
Дневник Оли??
Добіаш А. В.
Добровольський П. М.
Доброленский Ф. Л., священнослужитель
Доброловський К. С.
Добротворський М. С.
Доброхотов Н.
Довнар-Запольський М. В.
Долгов С.
Долгорукий И. М., князь
Доманицьки В.
Донцов Д.
Дорн Л. Б.
Драгоманов М. П.
Дрейфус А.
Дрентельн А. Р.
Дринов М. С.
Дроздов М. М.
Дром Йордан
Дуб'янський В. В.
Дуброва П.
Дунін-Карвицький Й. К.
Дунмор О. Е. (Дунмор (Данмор) А. Э. М.), граф
Дуткевич Т. Є.
Дуэль Кешко с Мартыновим
Дюков Г. С., протоієрей
Дяченко Н. К. (Дьяченко Н. К.)

Е. В. Б-чь
Еберман О. Л.
Евмен
Ейсман Г. І.
Елизавета Федоровна, княгиня
Елик М. Д.
Еллінський М. І.
Ельницкий К. В.

Ельчуков
Енгель М. Я.
Ендека О. П., священник
Ергардт Ф. Ф.
Ерухим, друг
Ефимов А. Н., священник

Євлашевський Ф. М. (Евлашевский Ф. М., Евлашовский Ф.М.)
Євлогій (світське Василянский В.) архімандрит
Євстратій (світське Голованський І. А.; о. Іоанн; крипт.: И. Е.; (Евстратий, Голованский И. А., о. Иоанн), ієромонах
Євфанов Н. П.
Єгоров А. Є. (Егоров А. Е., псевд. Конспаров)
Єзерський С. І.
Єнохін І. В.
Єрмолов А. П.
Єфимов О. М. (псевд. Паломник), священник
Єфремов С. О.

Жабокрицкий
Жданов И. Н.
Жевахов М. Д.
Жекуліна А. В.
Желехівський Є.
Живоглядов А. І.
Жилін И. П.
Житецький П. Г.
Жук В. И.
Жуков

Заболотський П. О.
Загоровські, дворяни
Задонская Е. В., (дів. прізвище Неклюдова)
Зайончковський
Заклинський О. О., священник
Заклинський Р. Г.
Закржевський О. К.
Зарудные
Заушкевич
Захар'їн Г. А.
Зеленецький К. П.
Зелений П. А.
Зерінг М.
Зеров М.
Зизанія (Зизаній-Тустановський) Л. І. (справжнє Кукіль)

Зимин
Зимовский
Зленко Г. Д.
Злобин
З-ов И.
Зосимович С. А.
Зотов М. М.
Зубов П. В.
Зубрицький
Зуйченко Н.

И. З-н, священник
Иваненко М. П.
Ивановский И. И.
Иващенко О.
Игнатий
Иероним
Изв…ков Д. П.
Измайлов В. В.
Илиадор, ієромонах
Илларіонов М. С. (Илларионов Н. С.)
Ильин и Соколов
Иннокентий, архімандрит
Иоанн
Иустин

Івана Ґонта
Іваненко Д. О.
Іваненко М. П.
Іванішов Н. Д.
Іванов, вояка
Ієрофей, ієромонах
Іжевський В. П.
Ізюмов М. М.
Іконнікова (Іконникова) А. Л. (уроджена Родзевич)
Іконом К.
Іларіон (світське ім’я Юшенов І. Ю.), єпископ
Іловайський С. І.
Ільчевич О. Л., священник
Іноземцев Ф. І.
Інокентій (світське Борисов І. О.)
Іоаникій (світське Образцов І. Я.) (Иоанникий), єпископ
Іоанн Кронштадтський (світське Сергієв І. І., Сергиев И. И.), протоієрей
Іоанн (Наумович) (світське Наумович І. Г.), протоієрей
Іоанникій, митрополит

Іоасаф (Жевахов), єпископ
Іосиф, митрополит
Ісполатовський П. В. (Исполатовский П. В.), священник

К. і Б.
Кабаровська С.
Кабештов І. М.
Казарський О. І.
Казначеев А. И.
Кайє-Кисілевський В.
Калгі Токтамиш-гірей
Каменський П. В.
Кананов І. І.
Капцевич, генерал
Кара О.
Караваєв В. О. (Караваев В. А.)
Каразин В.
Карамзіна М. М.
Карвовський Ф. (О.) І.
Карейша С. Д.
Карл Маркс
Карло Боссоли
Кармaнський П.
Карнеєв С. Є
Карпенко-Карий І.
Карпов В. П.
Карский Е. Ф.
Касперов В. І.
Катерина ІІ, імператриця
Каутський К. Й. (Karl Johann Kautsky)
Каченовський (Коченовський) Д. І.
Каченовський М. Т.
Каченовський Д. М.
Кашинський І. П., священник
Кашменський Ф. Г.
Кашнєв В. В. (Кашнев В. В.)
Кешко
Кибальчич Н. К.
Кибальчич Н. М.
Кир’яков (Киріаков) М. М.
Кирпичников (Кірпічніков) О. І. (Кирпичников А. И.)
Киселевич
Кисельов П. Д.
Кисин М.

Кисілевська О. Л. (псевд. і крипт.: Галичанка О., Калина, Не знана, О. К., Ол. Га та ін.)
Кисілиця А.
Кірова Є. І. (Кирова Е. И.)
Кістяківський Ф. О. (Кистяковский Ф. Е.)
Кістяківський О. Ф. (Кистяковский А. Ф.)
Клебановський П. І.
Клобуцький М. П.
Клячкін С. Г.
Князь Дадешкалиани)
князь Ромодовский с. 6
Ковалевський Є. П.
Ковалевський М. З.
Ковалевський М. М.
Коваленко Г. А.
Коваленко Г. [О.]
Коваленко-Коломацький Гр.
Коваленський М. І.
Коваль В. [Степанківський В. Я.]
Ковальницький А. С., протоієрей
Ковальницький М. Г.
Ковачевич Стоян
Когут П. Л.
Козеренко Н.
Козловський
Козман М. С.
Кокорудз І. Ф.
Колесса О.
Колоколов К. І.
Коломієць А. І.
Колосов Н.
Комаров М.
Коминярчук
Кондаков Н. П.
Кондратенко Р. І.
Кондратович Ф. (справжнє Вовк (Волков) Ф. К.
Кониський О. Я. (літ. Псевдоніми О.Верниволя, Ф.Горовенко, О.Перебендя, Полтавець та ін.)
Коні А. Ф.
Коновалов М. І.
Конощенко А. (справж. Грабенко А. М.)
Константинов Й. (О.) І.
Копач І. С.
Корабльов Л. П. (Кораблев Л. П.)
Кордт В.

Корелин Г. И.
Корж М. Л. (Корж Н. Л.)
Коровицький А. І., протоієрей
Короленко В. Г.
Корольков Д. М.
Корольков І. М.
Коронели Е.
Коротнєв О. О.
Корсунський Д., архімандрит
Корш Ф. Є.
Косарєв Є. М.
Косич А. І.
Костенко М. І.
Костир М.Т.
Костомаров М. І.
Костюшко
Котляревський І. П.
Котляревський О. О.
Котляров Н. С.
Котляров О. П.
Котляров П. С.
Коцебу П. Е.
Коцко А. З.
Коцюбинський М.
Коченовський Д. І.
Кочетов
Кочубей В. П., граф
Кочубинський О. О.
Кошевський Ф.
Кошиц О.
Кравченко А. А.
Кранопольская А. А.
Красноставський М.
Красовский П. А.
Красючка У.
Кребс Вероніка (дівоче Младанович)
Крижановський А.
Крижановський М. К.
Крилов В. П.
Крилов О. Л.
Кримський А.
Кримський Ю. С.
Крип'якевич І. П.
Кронеберга І. Я.
Кронтовський О. А.

Кропивницький М. Л.
Крупянський В. Ф.
К-т А. М.
Куба Шеля (Якуб Шеля (Jakub Szela)
Кудрявцев І.
Кудрявцев П. П.
Кузнєцова Ю. Я.
Кукольник П. В.
Кулешов В.
Кулжинський (Кульжинський) І. Г. (Кулжинский И. Г.)
Куликовские
Куліш П. О.
Кулябка С. П. (чернече Сильвестр), єпископ
Кумпан М., священник
Куперник Л. А.
Купчинський Р.
Куракін Б. І.
Курилло К. М.
Куропаткін А. Н.
Кутузов
Кухаренко с. 110
Кухаренко Я. Г., генерал-майор
Кучабський В.

Л. М.
Лаврентий, архиерей
Лаврентьєв С. Л. (Лаврентьев С. Л.)
Лаврисевич М., священник
Лаврисевич С.
Лавров (Барсуков) І. І.
Лавров П. Л.
Лавровський М. О.
Лавровський П. О.
Лагода І. М.
Лазаревич І. П.
Лазаревський О. М. (Лазаревский А.)
Лазаревський Ф. М.
Лакида
Ламброс С.
Ланге фон В. В.
Ланжерон
Лафарг П. (Paul Lafargue)
Лашкарьов (Лашкарєв) П. О.
Лашкевич О. С.
Лашнюков В. М.

Лебединський Сильвестр (світське Лебединський П.)
Лебединцев Андрій Г.
Лебединцев Арсеній
Лебединцев Д.
Лебединцев П. Г.
Лебединцев Ф. Г.
Лев XIII (світське граф Вінченцо Джоакіно Печчі), Папа Римський
Левандовський А. Г.
Левенштейн Г.
Левитський В. Ф.
Левитський М.
Левицький В. Ф.
Левицький К. В.
Левицький М.
Левицький О. І.
Левицький П.
Лелев К. Г.
Ленин
Ленский
Леонід (світське Краснопевков Л. В.), архієпископ
Леонтій, старець.
Леонтій (світське Лебединський І. О.), єпископ
Леонтович О. Г.
Лепкий Б. С.
Лерм В.
Лермонтов
Лермонтов М. Ю.
Лешко-Попель І. В.
Лещинский
Лєбедєв І. М. (Лебедев И. Н.)
Лєнц М. І.
Лилиенфельд-Тоаль П. Ф.
Линдер М.
Линниченко І. А. (псевд. Иоанн Амартол)
Линчевський М. З.
Липа І.
Липинський В.
Липовецький П.
Липська О. А.
Липшиц С. Ю.
Лисенко М. В.
Литвак М. А.
Лишковський Є. Ф.
Лібкнехт В. (Wilhelm Philipp Martin Christian Ludwig Liebknecht)
Лібкнехт К.

Лігін В. М. (Лигин В. Н.)
Лізогуб Я.
Ліневич М. П.
Ліст Ф.
Лодер Х. І.
Лозинський М. М.
Лоріс-Меликов
Лосін В. (Лосин В.)
Лотоцкий И. Д., протоієрей
Лотоцький А. Л.
Лошкарев И. Ф.
Лощинский М. Ф.
Л-р И. М.
Лугинін В. Ф.
Лук’янович О.
Лукашевич
Лукин І.
Лукіянович Д.
Лук'янов П. Б.
Лундберг Є. Г.
Луфера
Луцкевич А. А.
Луцький О.
Лучаківський К.
Л-щий Ф.
Льовшин О. І. (Лёвшин А. И.)
Любимов М. О.
Ляпунов Б. М.
Ляскоронський В. Г.
Лятошинский Н. Л.

Мавра Миколаївна
Мазепа І., гетьман
Майзельс Л. Я.
Майков А. Н.
Майков П. М.
Макарий Овручский
Макарій, патріарх
Макаров С. О.
Маковей О.
Максим Железняк
Максимейко М. О.
Маленький (Белявський).
Малицький (Маліцький) А. (О.) Ф. (Малицкий А.), ієромонах
Малишевський І. Г. (Малышевский И. И.)

Малишевський І. І.
Мальцев
Мандельштам І. Е.
Мандес М. І.
Манєцкий В.
Манжура І. І.
Мансветов
Маньковський М. І.
Маракуєв В. М.
Марбо, генерал
Мария и София Я.
Марія Федорівна (уроджена Марія Софія Фредеріка Дагмар), імператриця
Маркевич А. І. (Маркевич А. И.)
Маркевич О. І.
Маркин
Марков
Марков М. Ф.
Маркович Д. В. (крипт. і псевд.: Д. М., Волиняк, Гайдабура, Марківчанин, Оленин, Оленин Дм., Оленин М.)
Маркович О. М.
Маркович О. В.
Маркович Я. А.
Маркус Л.
Мартович Л.
Мартынов
Масанов И. Ф.
Матушевський Ф. П.
Мацієвич Л. С.
Мацкевич Д. І.
Мачтет Г. О.
Машуков В. Д.
Межак Д.
Мелит, игумен
Мельник-Антонович (Антонович-Мельник) К. М. (криптонім К. М.)
Мельников-Разведенков Н.Ф.
Мержеєвський І. П.
Мерзляков О. Ф.
Мерінг Ф. Ф. (Меринг Ф., Franz Mehring)
Миклухо-Маклай В. М.
Микола I, імператор
Микола II, імператор
Микульский
Миллер Д. П.
Миллер О. Ф.
Милорадович Г. О.

Милославский Н. К.
Мирний П.
Миронець Н. Р.
Мироносіцький П. П. (Мироносицкий П. П.)
Митрофан (світське Абрамов М. І., в схимі Макарій), єпископ
Михаил, митрополит
Михаїл (світське Грибановський М. М., Грибановский М. М.), єпископ
Михаїл Сербський (Митрополит Михаило, світське Милое Йованович), архієпископ
Михайло, архієпископ
Михайлов О. Д.
Михайлович В.
Михалевич В. В.
Міклошич Ф. (Franz von Miklosich)
Мітькевич С. (Митькевич С.), священник
Міхневич І. В.
Младанович Рафал
Млака Д.
Могилянський М. (Могилянский)
Модестов В. І.
Модзалевський В. Л.
Мойер І. П.
Монаховы, семейство
Мороз Д. К.
Мочульський В. М.
Муди Д. Л. (Moody)
Мулярчук
Муравйов А. М. (Муравьев А. Н.)
Муравйов М. М.
Муравський О.
Мурашко М. І.
Мурзакевич М. Н. (Музаркевич Н. Н.)
Мухін Є. О.

Н. И.
Н. Я.
Набель А. А.
Навашин С. Г.
Навроцький О. О.
Наговський Г.
Назаревський О. Є. (Г.)
Назарук О. Т.
Назимов (Назімов) О. Є.
Назиров
Назоров

Наталушка Є. Г.
Науменко
Наумович І.
Нафанаїл (світське Кузнецький М.) (Нафанаил, Кельман Н.), архімандрит.
Небогатов М. І.
Невіандт О. О.
Недоборовський З. Ф.
Нейдгарт Д. Б.
Немирович-Данченко В. І.
Нерадов И. И.
Неручєв М. В. (Неручев М. В.)
Нестеровський І.
Нестор (Анисимов М. О.), іеромонарх
Нечуй-Левицький І. С. (псевд. І. Нечуй)
Никандр (Перфильев К.), єпископ
Никанор (світське ім'я Бровкович О. І.), церковний діяч
Никитин В. Н.
Никодим, схимонах
Николаев Н.
Николаи А. П.
Нікітенко О. В.
Ніколаї А. П.
Нікон, патріарх
Ніс С. Д. (Нос С. Д.)
Новакович С.
Новицький М. Д.
Новицький О. М.
Новицький Я. П.
Новіков Н. Н.
Новосельский А.
Номен Я. К.
Номис М.
Норов А. С.
Нурадин Саадет-гірей

Обухович М. Л.
Овденко Е.
Овчинников О. Г. (Авчинников А. Г.)
Огарьов М. П.
Оглоблін М. Я., протоієрей
Огоновський О.
Огонь-Догановська О. М.
Одарченко Н. Ф.
Окуневський Я. І.
Олдридж А.

Олездровський Й.
Олександр I, імператор
Олександр II, імператор
Олександр III, імператор
Олексій Михайлович Романов (Алексей Михайлович Тишайший), цар
Олена (світське Бахтєєва К. О.), інокиня
Олена Степанівна
Олесницький Є.
Оловяшніков П. І.
Ольденбургский П. Г., принц
Омельяненко Г.
Оправхата П
Орановський А. К.
Орда Х. М.
Оржевський
Орлов В.
Орлов М. Ф.
Орловский, учитель
Орловський М. Я., протоієрей
Орловський П. І.
Оршанський І. Г.
Освенцім С.
Осинский Т. Л.
Осипов І. П.
Оссовський Г. Й.
Островидов В. А., священник
Острожський-Лохвицький І. Й.
Острожський-Лохвицький П. І.
Остроумов М. А.
Офенберг І. П., генерал

П. Л.
Павлик М. І. (псевд. і крипт.: М. Галицький, М. Іванів, М. Коломийчук, Максим, Михайло, Г. Р., Молодик, М. Покуцький, М. Ткаченко, Хмара, Hucul, Rusin, К. В., М. П., М. Т., П. К., Х.)
Павлик А.
Павлико М. І.
Павлович М. С.
Павловський І. Ф. (Павловский И. Ф.)
Павловський О. А.
Павський
Падалка Л. В.
Палаузов М. Х.
Палицин О. О. (Палицын А. А.)
Панов Ф. Н.

Паньківський К.
Панюхов М. І.
Пархоменко В. О.
Паулович К. П.
Паульзен Ф.
Пахомов доброволец
Пачета И. Х., протоієрей
Певницький В. Ф.
Пекер В. А.
Пеляка М., дяк
Перетц В. М.
Перетяткович Г. І.
Перлик П. Т.
Петлюра С. В.
Петриковський І. М.
Петро І, імператор
Петров М. І.
Петров Н. А.
Петров О. О.
Петров, священник
Петрова М. О
Петровський В.
Петровський С. В. (Петровский С. В.), священник
Петрушевич А. С. (псевд. Антоній из Добрян, Галичаненько А., Галичанин, Подкова Иван, Русин Галичанин, Русолюбович А., Тотсамович А. та ін.)
Петрушевський П. П.
Пирогов М. І. (Пирогов Н. И.)
Писарев
Пичета В. И.
Підвисоцький В. В.
Підгурський Юрій (Георгій) Д. (Подгурский Ю. Д.)
Пісочинець Д. [Ткаченко Д.О.]
Пітра А. С. (Питра А. С.)
Пічета Й. (І.) Х. (Пичета И. Х.), протоієрей
Платон (світське Городецький М. І., уроджений Шалюхін), митрополит
Плеве
Плетньов О. П. (Плетнев А. П.)
Плетньов П. О.
Плеханов Г. В.
Победоносцев К. П.
Поггенполь Д. В.
Погодін
Погорілко А. М.
Погребинський М. Г.
Подвысоцкий В. В.

Подгаецкий С.
Поджио О. І.
Подпалов П. А.
Познанський Б. С.
Позняков М.
Покорська-Жоравко С. П. (дівоче Потье-де-ла-Фромандиер)
Покорський-Жоравко О. І.
Покотилов Д. Д.
Полевич К. Й.
Полницький А. К. (Полницкий А.)
Полонський Я. П.
Полтавцев О.
Полторацький В. О., генерал
Полуботок А.
Полунін О. І.
Польовий А. Л.
Поляков М.
Полянский, полковник
Полянчук Д.
Полятус С. С.
Попруженко М. Г.
Порфирій (світське Успенський К. О.; Успенский К. А.), єпископ
Посадський-Духовський І. В. (Посадский-Духовской (Духовский))
Постоловський Г. Ф.
Потебня О. О.
Поторжинский М. А.
Потоцкий, граф
Потоцький С.
Потьомкіна К. М. (у заміжжі Рібоп'єр К. М.; Рибопьер Е. М.), графиня
Похил-Письменний Г.
Правдін І. (Правдин И.)
Преображенский П. Г.
Приселков В. І.
Прозоровская, княгиня
Прокопович В.
Прокопчиць Є. (Прокопчич, псевд. Й. Колосович)
Прохасько О. П.
Прохніцкий Я.
Птицын Ф.
Пурика А.
Пугачов О. І. (Пугачев Е. И.)
Пулюй І. П.
Пуришкевич В.
Пуришкевич М. В.
Пушкін О. С. (Пушкин А. С.)

Пчілка О. П. (справжнє Косач О. П., уродж. Драгоманова)
Пчьолкин П. А.
Пыльнев

Радецький В. А., священник
Радзейовський
Радченко В. Г.
Раєвський М. Ф., священник
Раков В. С.
Раковський Г.
Ралицкий
Распопов Є. П.
Ратомський М. О.
Рафальський Л.
Ребиндер
Рева И. М.
Ревуцький Л.
Редкин П. Г.
Редько А. К.
Резников Л. Я.
Рейпольскій І. Н.
Ренан Ж. Е.
Рерберг Ф. П.
Реформатський С. Н.
Рєдін Є. К. (Редин Е. К.)
Рєпін І.
Рєпнін М. Г.
Рєпнін Н. Г., генерал-губернатор
Рибинський В. П.
Рибников Е.
Рибопьер А. И., граф
Ригельман Н. А.
Рижов І. Б.
Рильський С.
Рильський Т. Р.
Римаренко С. О. (Рымаренко С. А.)
Риндовська (Чернова) О. Я. (до шлюбу Ковалевська О. Я.)
Рихтер А.
Ришелье
Різниченко (Різников) В. Ф. (псевд. і крипт.: Задніпрянець, Порожній, Проїзжий, В. Р., Р. В., В. Ас., А. В. та ін.)
Родзевич М. М.
Родзянко Е. В.
Рождественский Л.
Розанов П. П.

Розумовський К.
Рой С. Я.
Роллє Ю. А. (Józef Apolinary Rolle)
Романович-Славатинський О. В.
Романченко Т.
Роммель Е.
Роммель Крістоф-Дітріх (Христофор Пилиппович), фон
Рубинштейн Я. И.
Руданський С. В.
Руденко Ф.
Рудинський Д. А.
Рудольф, архикнязь
Рукавичников М. К.
Русова С. Ф.
Рустицький Й. О.
Руткевич П. Т., протоієрей
Рюмін В. В.
Рябов В. Т.

С. А.
С. Є. [С. О. Єфремов]
С. К. М.
С. П. Б-ий
Сава Освячений, святий
Савва, (світське Тихомиров І. М.), архієпископ
Савва, преподобный
Савенко А. І.
Савенко Ф. Г.
Савицький Я,
Садовська-Барілотті М.
Садовський М. К.
Саід-Каліфа-бен, султан
Саксаганський П.
Салиас-де-Турнемир Е. В.
Салтыков С.Н.
Самарін М. П.
Самарін Р. М.
Самборський Н. Р.
Самгін Д. М.
Самсонов В. М.
Самчевский Н. А.
Самчевський І. Й.
Самчевський Й. А.
Самчевський М. Й.
Сафонов С. В.

Сахаров Р. О.
Сбитнєв І. М.
Свечина
Свєнцицький І.
Свиридова С. О.
Свистун П. І.
Свищов Е. И.
Свірський
Своєхотов О. С.
Святловський В. В. (Святловский В. В.)
Святловський Є. В.
Селецький П. Д.
Селіванов О. Ф.
Селіванов Т. М.
Семанюк І. Ю. [М. Черемшина]
Сембратович Р.
Семен Палій (Семен Пилипович Гурко)
Семенов Л. П.
Семенов М.
Семенюта П.
Семешко Г. Ф.
Сендульський А. Д., священник
Серафімов С. А.
Сергей Александрович, князь
Сергий, преподобний
Сергій (світське Ланін К. І.), архієпископ
Сердюков І. І.
Сердюков О. (Сердюков А.)
Сикорський В., протоієрей
Сильвестр (світське Малеванський С. В.), єпископ
Сильвестр, ректор
Симбратович С.
Синайський В. І.
Синицький Л. Д.
Синькевич В.
Синькевич Феодор (світське ім’я Федір Миколайович), священник
Сипягин
Ситников А. П.
Сихра А. І.
Сичугов С. І. (Сычугов С. И.)
Сікорський І. О.
Скальковский А. О.
Скворцов В. М.
Скворцов І. М., протоієрей
Скворцов І. П.

Скобелєв М. Д. (Скобелев М. Д.)
Сковорода Г.
Слепушкин
Слободський О. (Слободской А.)
Слуцький М. Й., священник
Слюсарчук О.
Смаль-Стоцький С.
Смарагд
Смирнов К. Н.
Смирнов М. П.
Смирнский И., священник
Смоленский К. (Константінос Смоленскіс), генерал
Смуток П. [Стебницький П.Я.]
Совинський В. К.
Совинський Л.
Созанський І.
Сокальський П. П.
Соллогуб М. В.
Солнцев І. П.
Соловйов І. І. (Соловьев И. И.), протоієрей
Соловйов С. В. (Соловьев С. М., псевд.: Каут С., Тулаєв С.)
Соловський
Соловцов М. М.
Солонина П. М.
Сольський С. М.
Сорокин И. М.
Сорокін Г. І.
Софоній (світське Сокальський С. В., при народженні Буланов) (Софония, Сокольский С. В.), єпископ
Сошенко І.
Спаський В. Л.
Сперанський М. М., граф
Спесивцев В. Ф., отець
Спірідонов Ф. (Спиридонов Ф.)
Срезневский И.
Старицький М. П.
Ставровский
Станевич Е.
Старицкие
Старицька М.
Старицька-Черняхівська Л. М.
Старицький М. П.
Старосольська Д.
Стасюлевич М. М.
Стеблін-Камінський С. П.

Стебницький П. Я.
Стельмашенко М. О.
Стенбок-Фермор Г. Г., граф
Степанов Т. Ф.
Степанченко Г. В.
Стессель А. М.
Стефаник В.
Стиранкевич К. Т. (псевд. Подоленко), священник
Стойкович А.И.
Стойкович, ректор
Столбцов С. А.
Столєтов О. Г.
Столыпин П.
Стороженко [О.].
Стороженко А. В.
Стороженко А. Я.
Стороженко М. В.
Стороженко М. І.
Стоянов А. М.
Страдомський А. І.
Странский Т.
Страхов П. І.
Стрипський Г. М.
Строганов А.Г., граф
Строганов Ф. А., граф
Стронін О. І.
Струве О. П.
Струве Ф. А.
Студинський К. Й.
Стурдза О. С.
Суворов
Судиенко
Сулима С. Г., священник
Сумцов М. Ф. (Сумцов Н. Ф.)
Сунгуров Ф.
Сухова Н. Ю.
Сухомлинов В. О.
Сухоручко
Сычевский С. И.
Сычевский С. А.

Т.....ов Ал. Ан.
Третяк Д.
Тальберг Н. Г.
Тарасов Т.

Тарнавський А. П.
Тарнавський В. В. (Тарнавский В. В.)
Тарновская М.
Татарчук А.
Творидло М.
Телятніков О. О. (Телятников А. А.)
Терлецкий О.
Терлецький І. (світське Володимир), архімандрит, архієпископ
Терлецький О. С.
Термен О. Ф.
Терновський П. О.
Терновський С. О.
Терновський Ф. О.
Тершаковець М.
Тивонович І.
Т-ий М. Г.
Тимиряев Е. Р.
Тимківський Г. (Ю.) (Тимковский Е. Ф.)
Тимковский
Тимофеев В. Ф.
Тимофеев Г. Е.
Тимофіїв М. П. (Тимофеев Н. П.)
Тимошенко М. Д.
Тиндюк М. Г. (Тындюк М. Г. криптонім М.И.Т.), священник
Тировський Г.
Титов Ф. І. (Титов Ф. И.), священник, протоієрей
Тихвінський П. П. (Тихвинский П. П.), протоієрей
Тихий М. Й., протоієрей
Тихомиров Л. О.
Тихон Задонський Т., святитель
Тишинська Є.
Тищенко Ю. (Г.) П. (крипт. і псевд.: С. Ю., Ю. А., Ю. С., Ю. Т-ко, Ю. Азовський, Юрій Азовський, Галайда, Федір Гарах, Атанасій Дюльгеров, О. Кадило, Павло Лаврів (Лавров), Ю. Сірий, Юр. Сірий, Юр. Салтичинський)
Тітов Г. Я.
Тітов Ф. І.
Ткаченко Д. О. (псевдоніми: Данило Пісочинець,
Тобілевич С.
Толкушкин Б. Д.
Толлі І. А.
Толстой Д. А.
Толстой І. Л.
Толстой Л. М.
Томаківський І. Ф.
Томара Л. П.

Трахтман С.
Трачевський
Трегубов С. І.
Трегубов В. П.
Трецек Л. Й.
Трильовський К.
Тріпшель К. Г.
Троїцький П. І.
Тростянский М.
Трофимов Т.
Трубецький П. М.
Трубецький С. П.
Трублаєвич М. А.
Тункина И. В.
Тургенєв І. С.
Турівський К.
Турчиновський І. М., священник
Турянський Л., отець
Туткевич Д. В.
Тучкова М. М.
Тютчев Ф. І.
Тяжелов Н. В.
Тяпкін В. М.

Уайт Е. Д.
Удінцев (Удінцов) В. А.
Українка Леся
Урусов И. Н.
Успенський Г. І.
Успенський М. В.
Успенський Ф. І.
Устиянович К. М.
Уточкін В. М.
Ухач-Огорович М. О., генерал-майор
Ушаков Л. Є.
Ушинський К. Д.

Ф.С.Т.
Фабр А. Я.
Фаворов Н. А.
Фавр В. В.
Фаврікодоров К. М. (Фаврикодоров К. Н.)
Фадеєв А. М.
Фадєєв Р. А.
Файнштейн С. Д.

Фалькевич П. Н.
Фарфоровський С. В.
Фатєєв А. М.
Федоров А. С.
Федоров Г. В.
Федоров І. Ф.
Федоров П. А. (Фёдоров П. А.), протоієрей
Федоровський М.
Федоровський Т., священник
Федорченко С. З.
Федорчук К.
Федотова А. К.
Федькович Ю. А. (Осип-Домінік Адальбертович Гординський де Федькович)
Фейген
Феогност (світське Лебедєв Г. (Є.) І.), митрополит
Феодосій (Феодосий, світське Олтаржевський П. Н.), єпископ
Феодосій, отець
Феофан (світське Авсенев П. С.), архімандрит
Фетлер В.
Филадельф
Филевский И. И., священник
Филипович П. П. (псевд. Павел Зорев)
Філарет (світське Дроздов В. М.), митрополит
Філатов П. Ф.
Філіппович І. Ф. (Филиппович И. Ф.), священник
Філодумов (Филодумов А.)
Філоненко Ф. Д.
Фінляндський П. М.
Флавиан, митрополит
Флоринський М. І. (Флоринский Н. И., криптонім П.Н.Ф.), протоієрей
Флоринський Т. Д.
Флоровський А. В. (Флоровский А.)
Фльоров В. О. (Флеров В. А.)
Флюгге К. (Karl Georg Friedrich Wilhelm Flügge)
Фок А. В.
Фоменко К. І. (О.), (Фоменко К. И.), протоієрей
Фомин П. Г., протоієрей
фон-Брадко
фон-Курсель-Венгер В.
Фортинський Ф. Я.
Фотинский О. А.
Фотій Пероглу, патріарх
Франк А.
Франко І.
Франц Йосиф I, імператор, король

Фрейденберг М. П.
Фрейденберг М. Ф.
Френкель М.
Фрідель Ш.
Фукусима Я.

Хайкис С.
Халанський М. Г. (Гордійович)
Ханенко М. Д.
Харбин
Харкевич Н. И.
Хильчевський (Хільчевський) І. П.
Хітрово Л. А. (Хитрово Л. А.; псевд.: Андрей Мирославич, Л. Хмарин, Эдухан Прогорэлли)
Хмельницький Б.
Хоєцький К. Л. (Хоецкий К. Л.)
Хойнацький А. Ф., протоієрей, священник
Храневич К. І.
Храпаль Г. Г.
Храпаль Т. П.
Хржовщевський (Тржаска-Хржонщевський) Н. А.
Хр-ич К.
Хрущов П. Д.
Худик М.
Худкий Ф.

Цезаревич Я. П.
Цезаревський П. В.
Цешковський Л.
Цибик Л. М.
Цингер В. Я.
Цитович П. П.

Чавчавадзе І. Г.
Чаговець В. А.
Чайковський А. Я.
Чайковський І.
Чалий М. К. (Чалый М. К.)
Чарнецький С. М.
Чарниш
Чацький Тадеуш
Чебишев-Дмитрієв О. П. (Чебышев-Дмитриев (Чебышов-Дмитриев) А. П.)
Чебодько П. Я.
Чебодько Я. О.
Чеглок О. О. (Усов)

Черемшанський О. Є.
Черкасов І. З.
Черкасов М. І.
Черкунов М. Т. (Черкунов Н. Т.)
Чернецький В. А. (Чернецкій, о. Василь, псевд. «Фотограф»), священник
Чернишов К. О. (Чернышев К.А.)
Чернявский Ю.
Черторизький Л. І. (Черторыжский Л. И.)
Четвериков М. Ф.
Чижевич Й. Й. (Чижевич О. О., крипт. О.Ч.)
Чижевський І. Л., архієпископ
Чижиков Л. О.
Чикаленко Є.
Чикер И. Б.
Чирков В. В.
Чичагов П. В.
Чубинський П.
Чудновський С, священник
Чудновський С. Л.
Чулий Л. (Пахаревський Л.А.)
Чутя Н. Д.
Чухрей І. Г.

Шаблиовский В. К.
Шад И. Е.
Шадура, волосний старшина
Шаліта М. (Шалита М.)
Шамрай Г. С. (Грушевська)
Шандура О.
Шанковський А. П., отець Амвросій (псевд.: Перконос, Гермоген, Пономарев Гермоген, Пономарев Гермогенъ П., Ш. Гермоген Петрович, Старший священник та ін., криптонім – А.Ш., А.П.Ш.), священник
Шаравський М. А., священник
Шафарик Павло-Йосиф
Шафранский А. И.
Шахов О. Г.
Шашкевич М. С.
Швабахер С. Л. (Шимон-Арье), рабин
Шварц О. М.
Шебуев Н. Г.
Шевченко І.
Шевченко Т. Г.
Шевченко Ф. А.
Шелухін С.
Шепелевич Л. Ю.

Шептицький А., митрополит
Шерстюк Г.
Шестаков І. О.
Шестакова Л. І.
Шигарин М. Д.
Шильтбергер Й.
Шимановський М. В. (Шимановский М. В.)
Шимановський О. П.
Шимков А. П.
Шинкаренко М. М.
Ширинський-Шихматов О. П.
Шитов
Шишкин И. Т.
Школьник М. Ю.
Шмідт П. П.
Шмоллер Г. фон
Шостак О. А. (Шостак А. А.)
Шпаковський Є. С.
Шперк Г. Ф.
Шпитковський І. (Ю.) В.
Шрамченко М. О.
Шрамченко О. М.
Штерн С. Ф.
Штернберг Л. Я.
Штольцман С. А.
Шузелька Фр.
Шульц К. К.
Шумков Г. Г. (Є.)
Шухевич В. О. (псевдонім Шумило)
Шушкевич В.

Щеголев И.
Щепкин В. Н.
Щепкін Є. М.
Щербак, волосний старшина
Щербачов С. Г. (Щербачев С. Г.)
Щербина С. Н.
Щукарев О. М.
Щурат С.
Щурат В. Г.

Энгельмейер А. К.
Энгельс Ф.
Эттель Вл.

Юзефович В. М.
Юзефович М. В.
Юргевич В. Н.
Юркевич М. А.

Яблочков П. М.
Яворницький Д. І. (Яворницкий Д. И., Еварницький, Яворницький-Еварницький) (Эварницкий Д. И.)
Яворовський М. І.
Яковлєв В. О.
Якубовський К.
Ямпольський П. А.
Яневич М. В.
Яновська Л. О.
Ярон С. Г.
Ярославский П.
Ярофалов
Яроцкий П. [В.]
Яроцький Я. В.
Ярошевський Б.
Ястребов А.
Ястребов М.
Яхимович, митрополит
Яценко-Зеленський Л. (Зеленський-Яценко) (світське Лука Степанович)
Яцков М.

Покажчик географічних назв

Австрия, рос. (див. Австрія)
Австрійська Русь
Австрія
Австро-Угорщина
Аден, місто, Ємен
Азербайджан
Азия, рос. (див. Азія)
Азія
Азовское море, рос.
Ай-Петрі, вершина Кримських гір
Айсяндзан (Айшаньчждан), село, нині Китай
Аккерманський повіт
Аккона, пустеля, Італія
Акра, квартал давнього Єрусалиму
Алексеевка, рос., Олексіївка, нині Лозівський р-н, Харківська обл.
Алупка, місто, Крим
Альберта, місто, Канада
Америка
Амстердам
Амур, річка
Англія
Анди, гірська система
Андріанополь, місто, Росія
Андрэ, село, рос., Естонія
Анзеры, острів, рос., Росія
Антверпен, місто, Бельгія
Антигона, острів, рос., Туреччина
Аравійська пустеля, Єгипет
Архангельск, місто, рос., Росія
Атаки, село, нині Хотинський р-н, Чернівецька обл.
Атлантический океан, рос.
Афины, рос. (див. Афіни)
Афіни (Атени)
Афон, гора
Африка
Ахтырка, місто, рос., нині Сумська обл.
Аэндор, давнє поселення, рос., Ізраїль

Байский залив, рос.
Байя, місто, Італія
Бакота, село, нині Кам’янець-Подільський р-н, Хмельницька обл.
Баку
Балаклава, місто, Крим
Балкани
Балкария, рос., Росія
Балтійське море
Барі, місто, Італія
Барселона, місто, Іспанія
Батум (див. Батумі)
Батумі (Батум), місто, Грузія
Батурин, місто
Батуринская станица, село, рос., нині Батуринське, Росія
Бахмутський повіт
Бахчисарай, місто, Крим
Бейрут
Белая Россия, рос., нині Білорусь
Белгород, місто, рос., Росія
Беломорье, географічний регіон, рос., Росія
Белоруссия, рос.
Бердичів, місто, нині Житомирська обл.
Бердянськ, місто, нині Запорізька обл.
Бережани, місто, нині Тернопільський р-н, Тернопільська обл.
Бережанщина
Березина, річка, Білорусь
Берлин, рос. (див. Берлін)
Берлін
Бермамут, застаріле, нині Великий Бермамит, вершина, Кавказ
Бескиди, гірська система Карпат
Бессарабия, рос. (див. Бесарабія)
Бессарабія, історична область
Бессарабская губерния, рос. (див. Бессарабська губернія)
Бессарабська губернія
Бечасын, рос., гора, Росія
Бешпагир, село, Росія
Біла Церква, місто, нині Київська обл.
Блаженств гора, нині Ізраїль

Богодухівський повіт
Богодухов, місто, рос., нині Харківська обл.
Болгария, рос. (див. Болгарія)
Болгарія
Болонья, місто, Італія
Бонн, місто, Німеччина
Боржомська ущелина, в долині р. Кури
Борзна, місто, нині Ніжинський р-н, Чернігівська обл.
Борки, село, станція, рос., нині Чугуєвський р-н, Харківська обл.
Боровичи, місто, рос., Росія
Бородино, місто, рос., Росія
Боромля, село, нині Охтирський р-н, Сумська обл.
Босния, рос. (див. Боснія)
Боснія
Босфор, протока, Туреччина
Брага, село, нині Кам'янець-Подільський р-н, Хмельницька обл.
Браилов, рос. (див. Браїлів)
Браїлів, селище, нині Жмеринський р-н, Вінницька обл.
Брауншвейг, місто, Німеччина
Бреславль, місто, нині Вроцлав, Польща
Бриков, село, рос., нині Кременецький р-н, Тернопільська обл.
Брно, місто, Чехія
Броди, місто, нині Золочівський р-н, Львівська обл.
Брук, місто (Брук-ан-дер-Мур), Австрія
Будишин, місто, Німеччина
Буковина
Букурьяни, містечко, рос., Грузія
Бургаська затока, Болгарія
Буровка, село, рос., нині Чернігівський р-н, Чернігівська обл.
Бухарест

Валаам, острів, Росія
Валахія, нині Румунія
Варна, місто, Болгарія
Варшава
Васильковский уезд, рос., нині Київська обл.
Ватикан
Велеград, містечко, Чехія
Велестино, місто і перевал, рос., Греція

Велике князівство Литовське
Великий Бурлук, село, инні Куп’янський р-н, Харківська обл.
Великое княжество Литовское, рос. (див. Велике князівство Литовське)
Вена, місто, рос. (див. Відень)
Венеция, місто, рос. (див. Венеція)
Венеція, місто, Італія
Верхнеднепровский уезд, рос.
Верхний Салтов, село, рос., нині Чугуївський р-н, Харківська обл.
Верховине, село, Вятська губ.
Вестфальское королевство, рос.
Вефиль, місто, рос., нині Ізраїль
Видин, місто, Болгарія
Вильна, рос. (див. Вільнюс)
Витебск, місто, рос., Білорусь
Вифания, село, рос., Палестина
Вифлием, місто, рос., Палестина
Вифсаида, колишнє поселення, рос., нині Ізраїль
Вихвастов, село, рос., нині Чернігівський р-н, Чернігівська обл.
Відень
Віленська губернія
Вільно (див. Вільнюс)
Вільнюс
Вінниця
Вінніпег, місто, Канада
Вірменія
Владивосток, місто, Росія
Владикавказ, місто, Росія
Владимир, місто, Росія
Военно-Грузинская дорога, рос.
Воздвиженське, село, нині Ямпільський р-н, Сумська обл.
Волга, річка
Волинська губернія
Волинське Полісся
Волинь
Воло, місто, Греція
Волчанский уезд, рос.
Вольське, село, Росія
Волынская губерния, рос. (див. Волинська губернія)
Волынь, рос. (див. Волинь)

Воля Цеклинська, село, Польща
Выборг, місто, рос., Росія
Вюрцбург, місто, Німеччина
Вятська губернія, Росія

Гаваон, місто, Ізраїль
Гавриловцы, село, рос., нині Кам’янець-Подільський р-н, Хмельницька обл.
Гагры, місто, рос., Абхазія
Галилейское море, рос., нині Ізраїль
Галиция, рос. (див. Галичина)
Галицкая Русь, рос. (див. Галичина)
Галичина
Гамерфест, м. (Гаммерфест), Норвегія
Гейдельберг, місто, Німеччина
Гельсингфорс (Гельсинки, Хельсинки)
Генуя, місто, Італії
Германия, рос.
Герцеговина
Гессен, земля, Німеччина
Геттинген, місто, рос., Німеччина
Гетьманці, село, нині Роздільнянський р-н, Одеська обл.
Гімалайські гори (Гімалаї)
Глайхенберг, громада (Бай-Глайхенберг), Австрія
Глухів, місто, нині Шосткинський р-н, Сумська обл.
Глухов, рос. (див. Глухів)
Голландія, нині Нідерланди
Гончарівка, колишнє село біля м. Батурина, нині Чернігівська обл.
Городище, місто, нині Черкаський р-н, Черкаська обл.
Городня, місто, нині Чернігівський р-н, Чернігівська обл.
Грасс, місто, Франція
Грац, місто, Австрія
Греция, рос. (див. Греція)
Греція
Грузино, село, Росія
Грузія
Гурзуф, селище, Крим

Далмация, рос. (див. Далмація)
Далмація, історична область, Балканський півострів

Дальний Восток, рос.
Данциг, місто, нині Гданськ, Польща
Дарданеллы, протока, рос.
Датский остров, рос., архіпелаг Шпіцберген
Дедилов, село, рос., нині Львівський р-н, Львівська обл.
Денеши, село, рос., нині Житомирський р-н, Житомирська обл.
Дерпт, місто, нині Тарту, Естонія
Дженин, місто, рос., Палестина
Джиба, муніципалітет, Італія
Диканька, селище, нині Полтавський р-н, Полтавська обл.
Днепр, рос. (див. Дніпро)
Днепровские пороги, рос.
Днепровский уезд, рос.
Днестр, рос. (див. Дністер)
Дніпро, місто
Дніпро, річка
Дністер, річка
Должок, село, рос., нині Кам’янець-Подільський р-н, Хмельницька обл.
Дон, річка
Дрезден, місто, Німеччина
Дроздовиця, село, нині Чернігівський р-н, Чернігівська обл.
Дубно, місто, нині Рівненська обл.
Дунай, річка

Ерусалим, рос., місто (див. Єрусалим)
Евпатория, рос. (див. Євпаторія)
Европа, рос. (див. Європа)
Екатеринослав, рос.
Екатеринославская губерния, рос.
Екатеринославский уезд, рос.
Елеонська гора, Єрусалим
Елисаветградский уезд, рос.
Ельбрус, гора, Кавказ
Ессентуки, рос. (див. Єсентуки)

Євпаторія, місто, Крим
Єгипет
Єлисаветградський повіт
Єрусалим, місто, нині Ізраїль

Єсентуки, місто, Росія

Жа́ботин, село, нині Черкаський р-н, Черкаська обл.
Жванец, рос., нині Кам’янець-Подільський р-н, Хмельницька обл.
Железноводск, рос. (див. Желєзноводськ)
Желєзноводськ, місто, Росія
Женин (див. Дженин)
Житава, місто, Німеччина
Житомир
Житомирский уезд, рос. (див. Житомирський повіт)
Житомирський повіт
Жукотки, село, нині Чернігівський р-н, Чернігівська обл.
Журжево, місто, Румунія

Закавказзя
Закарпаття
Занзібар, архіпелаг, Індійський океан
Запоріжжя
Запорожская Сечь, рос. (див. Запорізька Січ)
Запорозька Січ
Західна Європа
Західна Чехія
Звенигородка, місто, нині Черкаська обл.
Зелёная Дубрава, село, рос., нині Звенигородський р-н, Черкаська обл.
Золота Липа, річка,
Золота Орда
Золотоноша, місто, нині Черкаська обл.

Иерихон, рос., місто, Палестина
Иерусалим, рос. (див. Єрусалим)
Изреель, рос., у давнину місто, нині долина, Ізраїль
Изюм, рос., місто, нині Харківська обл.
Иматра, місто, рос., Фінляндія
Иордан, рос. (див. Йордан)
Искорость, місто, рос., нині Коростень, Житомирська обл.
Испания, рос. (див. Іспанія)
Италия, рос. (див. Італія)

Івано-Франківська область

Ізюмський повіт
Індія
Інкерман, місто, Крим
Іспанія
Італія

Йордан, річка,

Кавказ
Кавказские минеральные воды, рос. (див. Кавказькі мінеральні води)
Кавказькі мінеральні води
Казбек, гора, Кавказ
Каир, рос. (див. Каїр)
Каїр
Калаус, річка
Калка, річка
Калмиус, річка, рос.
Каменец, рос. (див. Кам’янець)
Кам’янець-Подільська губернія
Кам’янець (Кам’янець-Подільський), місто, нині Хмельницька обл.
Кана (Кана Галілейська), село, нині Кафр-Кана, Ізраїль
Канев, рос. (див. Канів)
Канів, місто, нині Черкаська обл.
Канни, місто, Франція
Капернаум, колишнє місто, Ізраїль
Капрі, острів, Італія
Каракум, пустеля
Карасубазар, місто, Крим
Карлсбад (Карльсбад), місто, нині Карлови Вари, Чехія
Карльсбад (див. Карлсбад)
Кармил, гора, рос., нині Ізраїль
Карпати
Кассель, місто, Німеччина
Катания, місто-порт, рос., Італія
Катеринославська губернія
Качи-Калена, печера, Крим
Кашгар, місто, Китай
Кельн, місто, Німеччина
Кенигсберг, місто, рос., нині Калінінград, Росія

Керменчик, село, нині Високе, Крим
Керч, місто, Крим
Керчь, рос. (див. Керч)
Кесария, селище, рос., нині Ізраїль
Киев, рос. (див. Київ)
Київ
Київська губернія
Кисловодск, рос. (див. Кисловодськ)
Кисловодськ, місто, Росія
Китай
Кишенёв, рос. (див. Кишинів)
Кишинів
Кічкас, німецькая колонія, Запоріжжя
Клухорський перевал, Головний Кавказький хребет
Кобринський повіт, Білорусь
Ковно, місто, Литва
Кодора, ущелина, Абхазія
Коломия, нині Івано-Франківська обл.
Коломыя, рос. (див. Коломия)
Кононівка, село, нині Золотоніський р-н, Черкаська обл.
Конотоп, місто (Сумська обл.)
Константинополь (див. Стамбул)
Копенгаген
Корсунь, село, Білорусь
Кочеток, село, нині Чугуївський р-н, Харківська обл.
Красноводськ, місто, нині Туркменбаші, Туркменістан
Кременец, рос. (див. Кременець)
Кременецкий уезд, рос.
Кременець, місто, нині Тернопільська обл.
Кременчук, місто, нині Полтавська обл.
Кривий Ріг, місто, нині Дніпропетровська обл.
Крим, півострів
Кролевець, місто, нині Сумська обл.
Кронштадт, місто-фортеця, Росія
Кручик, село, нині Богодухівський р-н, Харківська обл.
Крым, рос. (див. Крим)
Крюковий посад, в межах м. Кременчук
Куба
Кубань

Кубань, річка
Куземин, село, нині Охтирський р-н, Сумська обл.
Кульджа, місто, Китай
Курская губерния, рос.
Курськ, місто, Росія
Кутаис, рос. (див. Кутаїс)
Кутаїс, місто, Грузія
Кутна Гора, місто, Чехія

Лагодинці, село, нині Хмельницький р-н, Хмельницька обл.
Лебединский уезд, рос.
Левки (Фидониси), острів, рос., Чорне море
Ледовитый океан, рос.
Лейпціг, місто, Німеччина
Лемберг, місто, Канада
Лети, острови, рос., Індонезія
Ливорно, місто, рос., Італія
Лидда, місто, рос., Ізраїль
Линген, місто, рос., Німеччина
Лисоня, гора, Тернопільський р-н, Тернопільська обл.
Лиссабон, рос.
Ліберець, місто, Чехія
Лівобережна Україна
Ліда, місто, Білорусь
Лінзіцунзо
Ловинь, слобода, нині село, Чернігівський р-н, Чернігівська обл.
Ловков, село, рос., нині Житомирський р-н, Житомирська обл.
Лондон
Лофодены, острови, рос., Норвегія
Лубни, місто, нині Полтавська обл.
Лубны, рос. (див. Лубни)
Лужиця, регіон у Центральній Європі
Львів
Львівська область
Любляна
Лявля, річка, Росія
Ляоян, місто, Китай

Маґриб

Мадера, архіпелаг
Мадрид
Макарьевская пустинь, рос., Росія
Мала Азія
Мала Березна, селище, нині Київська обл.
Малоросія
Малороссия, рос. (див. Малоросія)
Мальта
Малютенці, село, нині Лубенський р-н, Полтавська обл.
Манітоба, місто, Канада
Мар'янське, село, нині Миргородський р-н, Полтавська обл.
Марбург, місто, Німеччина
Марибор, місто, Словенія
Мариуполь, місто, рос., нині Донецька обл.
Маркіяна гора (Підлиська гора, Маркіяна Шашкевича гора)
Мармизовка, село, рос., нині Прилуцький р-н, Чернігівська обл.
Марсель, місто, Франція
Медведовка, село, рос., нині Черкаський р-н, Черкаська обл.
Меджибож, рос., нині Летичівський р-н, Хмельницька обл.
Межирич, село, рос., нині Черкаська обл.
Мейсен, місто, Німеччина
Мелитопольский уезд, рос.
Мельники, село, рос., нині Черкаський р-н, Черкаська обл.
Мерсина, місто, рос., Туреччина
Мертвое море, рос., озеро, Ізраїль, Йорданія
Мессина, місто, рос., Італія
Мигея, рос. (див. Мігея)
Миколаїв, місто
Милан, рос. (див. Мілан)
Миргородський повіт
Михайлівка, селище, Росія
Михайлівська волость
Михайловка, село, рос., нині Лебединський р-н, Сумська обл.
Михайловка, селище, рос., нині Василівський р-н, Запорізька обл.
Михайловская волость, рос. (див. Михайлівська волость)
Михайловское сельцо, селище, рос., нині Богодухівський р-н, Харківська обл.
Мігея, село, нині Мигія, Первомайський р-н, Миколаївська обл.
Мідвей, кораловий острів, Тихий океан
Мілан, місто, Італія

Мінська губернія
Млада Болеслав, місто, Чехія
Могилёв, місто, рос., Білорусь
Могилівська губернія
Модин, місто, рос., Ізраїль
Можайськ, місто, Росія
Мозырь, місто, рос., Білорусь
Молдавія (див. Молдова)
Молдова (Молдавія)
Монако
Монакское княжество, рос.
Монблан, гірський масив
Монпелье, місто, рос., Франція
Монте Квиринале, рос.
Монте-Карло, район, Монако
Моравія, історична область у Чехії
Мориа, рос., гора
Москва
Мостар, місто, Боснія і Герцеговина
Мошны, село, рос., нині Черкаський р-н, Черкаська обл.
Мукден, місто, нині Китай
Муксальма (Велика Муксалма), острів, Росія
Мюнхен, місто, Німеччина

Наблус, місто, Палестина
Нагасакі, місто, Японія
Наддніпрянська Україна
Назарет, місто, Ізраїль
Наин, місто, рос., Іран
Нарбонна, місто, Франція
Нахарська поляна
Неаполь, місто, Італія
Невкля, слобода, нині село, Чернігівський р-н, Чернігівська обл.
Нежин, рос., місто, нині Чернігівська обл.
Немирів, місто, нині Вінницький р-н, Вінницька обл.
Немиров, місто, рос. (див. Немирів)
Ницца, рос. (див. Ніцца)
Ніколаєвськ-на-Амурі, місто, Росія
Нікополь, місто, нині Дніпропетровська обл.

Ніл, річка
Німеччина
Ніцца, місто, Франція
Нова Сербія (сучасна Кіровоградська обл.)
Новгород, місто, Росія
Новгород-Северск, рос. (див. Новгород-Сіверський)
Новгород-Сіверський (Новгород-Северск), місто, нині Чернігівська обл.
Новогрудзьке воєводство
Новозыбков, місто, рос., Росія
Новомосковский уезд, рос.
Новопетровськ, присілок, Башкортостан
Новоросійськ, місто, Росія
Новый Афон, місто, рос., Абхазія
Новый Рим, місто, рос. (див. Стамбул)
Нью-Йорк, місто, США

Овруч, місто, нині Житомирська обл.
Овручский уезд, рос., нині Житомирська обл.
Одеса
Одесса, рос. (див. Одеса)
Олександрівка, слобода, нині село, Криворізький р-н, Дніпропетровська обл.
Олександрівськ, місто, нині Луганський р-н, Луганська обл.
Омськ, місто, Росія
Онежский уезд, рос., Росія
Опошня, селище, рос., нині Полтавська обл.
Орша, місто, Білорусь
Османская империя, рос.
Острог, місто, нині Рівненський р-н, Рівненська обл.

Павлоград, місто, нині Дніпропетровська обл.
Паволоч, містечко, нині село, Житомирський р-н, Житомирська обл.
Падуя, місто, Італія
Палермо, місто, Італія
Палестина
Памір, гірська система
Пандократорь, гора, Греція
Паргу, місто, Греція
Париж
Партеніт, селище, Крим

Патмос, острів, Греція
Пекин, рос. (див. Пекін)
Пекін
Персия, рос. (див. Персія)
Персія
Петербург (див. Санкт-Петербург)
Петергоф, місто, Росія
Петроград (див. Санкт-Петербург)
Пиза, рос. (див. Піза)
Пилипи, село, нині Житомирський р-н, Житомирська обл.
Пирей, місто, рос., Греція
Південна Чехія
Південний берег Криму
Південно-Західний край
Південь України
Північна Чехія
Північний Кавказ
Піза, місто, Італія
Плавні, село, нині Полтавський р-н, Полтавська обл.
Плевен, місто, Болгарія
Поволжя
Поділля
Подільська губернія
Подолия, рос. (див. Поділля)
Полесье, рос.
Полоцьк, місто, Білорусь
Полтава
Полтавська губернія
Полуботки, село, нині Чернігівський р-н, Чернігівська обл.
Помпейополь, місто, Туреччина
Порт-Артур, місто, Китай
Португалия, рос.
Постойна, місто, Словенія
Потутори, село, нині Тернопільський р-н, Тернопільська обл.
Поццуоли, місто, рос., Італія
Почаев, рос., нині Кременецький р-н, Тернопільська обл.
Прага
Привороття, село, нині Кам’янець-Подільський р-н, Хмельницька обл.
Принцевы острова, рос., Туреччина

Прити, острів, рос., Туреччина
Проскуров, місто, рос., нині Хмельницький
Псков, місто, Росія
Путивль, місто, нині Конотопський р-н, Сумська обл.
Пятигорск, рос. (див. П’ятигорськ)
П’ятигорськ, місто, Росія

Радзивилів, місто, нині Дубенський р-н, Рівненська обл.
Радом, місто, Польща
Радомисльський повіт
Райгородка, село, нині Сватівський р-н, Луганська обл.
Ратти-Ярви, селище, рос., Фінляндія
Ревель (нині Таллінн)
Рейн, річка
Рига
Рим
Рів’єра, узбережжя Лігурії, Італія
Рівне
Рогатин, місто, нині Івано-Франківський р-н, Івано-Франківська обл.
Рогачев, місто, рос., Білорусь
Родос, острів, Греція
Російська імперія
Росія
Россава, річка, рос.
Россия, рос. (див. Росія)
Ростов Великий, місто, рос., Росія
Ростов, місто, Росія
Ростов-на-Дону, місто, Росія
Ростовский уезд, рос.
Роттердам, місто, Нідерланди
Румелія, історична турецька назва частини Балкан
Румунія
Рущук, місто, Болгарія

Савватьевская пустынь, рос., Росія
Сагурамо, село, Грузія
Саймский канал, рос.
Салоники (Фессалоники), місто, рос., Греція
Самария, рос., колишнє місто, нині Палестина

Самуила гора, рос., Єрусалимські гори
Санкт-Петербург (Петербург, Петроград, Ленинград), Росія
Сан-Ремо, місто, Італія
Саратівська губернія
Саратов, місто, Росія
Сахалін, острів, Росія
Сахара, пустеля, Африка
Свольвер, місто, Норвегія
Святая Гора, рос. (див. Афон)
Святая Земля, рос.
Севаста, місто, Ізраїль
Севастополь, місто, Крим
Севастопольська бухта
Севенны, гірський хребет, рос., Франція
Северная Африка, рос.
Северный Кавказ, рос. (див. Північний Кавказ)
Северская земля, рос.
Секирная гора, рос., Росія
Селімовка, село, нині Бахмутський р-н, Донецька обл.
Поречье, село, Ростовський повіт, Ярославська губ.
Семеновское, село, рос., Росія
Сербия, рос. (див. Сербія)
Сербія
Сергієв Посад, місто, Росія
Серебряковка, селище, Росія
Середземне море
Середня Азія
Сибирь, рос. (див. Сибір)
Сибір
Сидон, місто, рос., нині Ліван
Силом, давньоєврейське місто
Симбірськ, місто, Росія
Синай, місто, Єгипет
Синоп, місто, рос., Туреччина
Сиракузы, місто, рос., Італія
Сиро, місто, муніципалітет, рос., Франція
Систово, місто, Болгарія
Сихем, колишнє місто Ізраїльського царства, нині Ізраїль
Сицилия, острів, рос., Італія

Сілець Белскій (Белзький), село, нині Шептицький р-н, Львівська обл.
Сілістрія, місто, Болгарія
Сімферополь
Сіон, пагорб в Єрусалимі, Ізраїль
Скандинавія
Славянск, рос. (див. Слов'янськ)
Слобідка, село, нині Коростенський р-н, Житомирська обл.
Слобідська Україна
Слободско-Украинская губерния, рос.
Слов'янськ, місто, нині Краматорський р-н, Донецька обл.
Словаччина
Смела, рос., місто, нині Черкаський р-н, Черкаська обл.
Смеренбург, колишнє поселення на острові Амстердам, Шпіцберген
Смирна, місто, нині Ізмір, Туреччина
Смоленськ, місто, Росія
Соединенные штаты Северной Америки, рос., див. США
Соловецкие острова, рос. (див. Соловецькі острови)
Соловецькі острови, Росія
Соловки (див. Соловецькі острови)
Сороки, місто, Молдова
Ставрополь, місто, Росія
Ставропольская губерния, рос.
Стамбул (Новый Рим, Константинополь, Царгород)
Старі Богородчани, село, нині Івано-Франківський р-н, Івано-Франківська обл.
Старокостянтинівський повіт
Стокгольм
Стрыжамент, рос., гора
Студеница, рос., нині Житомирський р-н, Житомирська обл.
Стухивцек
Суботово, село, рос., нині Черкаський р-н, Черкаська обл.
Сужарський повіт
Сумський повіт
Сунам, місто, Індія
Сурамський перевал
Сухум, місто, Абхазія
Суэц, місто, рос., Єгипет
Східна Чехія
США
Сыр-Дарья, річка, рос.

Табо, бухта, Росія
Таврида, рос. (див. Таврія)
Таврическая губернія, рос. (див. Таврійська губернія)
Таврійська губернія
Таврія (Таврида)
Таганрог, місто, Росія
Тарановка, село, нині Чугуївський р-н, Харьківська обл.
Тарнів, місто, Польща
Татарбунари, село, нині місто, Білгород-Дністровський р-н, Одеська обл.
Тбисхурское озеро, рос., Грузія
Твер, місто, Росія
Тверська губернія, Росія
Тернопіль
Терская область, рос., Росія
Тетерев, річка, рос.
Тивериада, місто, рос., Ізраїль
Тиврів, місто, нині селище, Вінницький р-н, Вінницька обл.
Тир, місто, рос., Ліван
Тираспільський повіт
Тифлис, рос. (див. Тифліс)
Тифліс, місто, нині Тбілісі, Грузія
Тихий океан
Тіроль, історична область у Альпійських горах
Томськ, місто, Росія
Торгетон
Торонто, місто, Канада
Тригурье, рос., село, нині Тригір'я, Житомирський р-н, Житомирська обл.
Триполи, місто, рос.
Трієст, місто, Італія
Тринідад, острів, Карибське море
Тромзё, місто, рос., Норвегія
Тронгейм, місто, Норвегія
Туніс
Туреччина
Турин, місто, Італія
Турівщина, Білорусь
Турнов, місто, Чехія
Тюбінген, місто, Німеччина

Ужанська Верховина
Украина, рос. (див. Україна)
Україна
Умань, місто, Черкаська обл.
У-мівка, село (Устимівка), Кременчуцький р-н, Полтавська обл.
Унген, місто, Молдова
Урал, географічний регіон, Росія
Уральск, місто, рос., Росія
Уральськ, село, Республіка Башкортостан, Росія
Уссурійський край
Устюжна, місто, Росія
Ушицький повіт

Фавор, гора, Ізраїль
Феодосія, місто, Крим
Феррара, місто й комуна, Італія
Фессалоники, рос. (див. Салоники)
Финляндия, рос. (див. Фінляндія)
Финмарк, рос., Норвезький фюльке (район)
Філіппополь, місто, Болгарія
Фінляндія
Флоренция, рос. (див. Флоренція)
Флоренція, місто, Італія
Франция, рос. (див. Франція)
Франція

Хабаровськ, місто, Росія
Хайфа, місто, Ізраїль
Халки, острів, рос., Туреччина
Харбін, місто, Китай
Харків, місто
Харківська губернія
Харьков, місто, рос. (див. Харків)
Харьковская губерния, рос. (див. Харківська губернія)
Хвастов, місто, рос., нині Київська обл.
Хеврон, місто, нині Ізраїль
Херсонес Таврический, рос., античне і візантійське місто-держава в Криму
Херсонес (див. Херсонес Таврический)

Херсонська губернія
Херсонщина
Хиос, рос., острів, Греція
Хіва, місто, нині Узбекистан
Хінганський перевал
Хіос, місто, Греція
Холмогорский уезд, рос., Росія
Хорол, місто, нині Лубенський р-н, Полтавська обл.
Хортица, рос. (див. Хортиця)
Хортиця, острів
Хотин, місто, нині Дністровський р-н, Чернівецька обл.
Хушітай, залізнична станція, Китай

Царство Польське
Царьград (див. Стамбул)
Цебельдинськє, Абхазія
Цейльон
Целе, місто, Словенія
Церматт, присілок і громада, Швейцарія
Цухе, річка, Карачаєво-Черкеська Республіка
Цюрих, місто, Швейцарія

Черкассы, рос.
Черкес-Кермен, печера, Крим
Чернигов, рос. (див. Чернігів)
Чернівці
Чернігів
Чернігівська губернія
Чернігівщина
Черное море, рос.
Черномория, рос.
Чеські Будейовиці, місто, Чехія
Чигирин, місто, нині Черкаська обл.
Чикаго, місто, США
Читта-Веккия, місто-порт, рос., Італія
Чорногора, гірський масив Українських Карпат
Чугуєв, місто, нині Харківська обл.
Чулим, річка, Росія
Чуфут-Кале, середньовічне місто-фортеця, Крим

Чхалта, селище, Грузія

Шамоні, селище, Франціця
Швайцария, рос. (див. Швейцарія)
Шведская могила, рос., зупинний пункт на північній околиці Полтави
Швейцария, рос. (див. Швейцарія)
Швейцарія
Швеция, рос. (див. Швеція)
Швеція
Шенкурский уезд, рос., Росія
Шпицберген, архіпелаг, рос.
Шумла, місто, Болгарія

Эльбрус, рос. (див. Ельбрус)
Эль-Тор, місто, рос., Синай, Єгипет

Южная Россия, рос.
Юнаківка, слобода, нині село, Сумський район, Сумська область

Ява, острів, Індонезія
Ялта, місто, Крим
Яман-Кала, місто, Росія
Япония, рос. (див. Японія)
Японія
Ярославль, місто, Росія
Ярославская губерния, рос., Росія
Ясло, місто, Польща
Яссы, місто, рос. (див. Ясси)
Ясси, місто, Румунія
Яффа, нині Ізраїль

Ras-Hafoon, англ. (Рас-Хафун), Сомалі

Наукове видання

Серія «Джерела української біографістики»
Випуск 6

Н. І. Любовець, Т. В. Котлярова, В. В. Патик, О. В. Плющик

УКРАЇНСЬКІ МЕМУАРИ

(1816–1917)

Науково-бібліографічне дослідження

Редактор і коректор – Котлярова Т. В.
Оригінал-макет – Михайлець О. А.

Підписано до друку 17.12.2024
Формат 60x84/8. Умовн. друк. арк. 29,6. Обл.-вид. арк. 20,5
Наклад 100. Зам. № 21

Видавець і виготовлювач
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
03039, Київ, просп. Голосіївський, 3

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 7871 від 28.06.2023 р.